

МЕРИ НИКСЪН ВЕНЕЦИАНСКАТА КЪЩА

Превод от английски: Диана Кутева, Стамен Стойчев, 2006

chitanka.info

*Специално на Сузана:
С любов, както винаги!*

ПРОЛОГ

Пътеката от къщата към морето се извиваше кротко през маслиновата горичка — един приятен и лесен за разходка маршрут, с който всеки би могъл да се справи, но после изведнъж ставаше стръмна, камениста и тясна. „Не съвсем подходящо място за възрастни дами“ — кисело си помисли Еванти Дукас, докато стъпваше внимателно по неустойчивите камъни и край дупките в напуканата земя, където лесно можеше да си счупи крак. Преди много години бе подскачала надолу по същата тази пътека също така леко и безгрижно, както сега внучката ѝ Виктория. И някак си неусетно пъргавата и гъвкава чернокоса девойка, каквато някога беше — промъкваща се из стръмните скали и шубраците не по-малко уверено от козите, които бродеха из планинските дебри, — се бе превърнала в трудноподвижна жена на средна възраст с леко отекли глезени, задъхваща се при всяко по-дълго ходене.

Тя спря да си поеме дъх и се заслуша в смеха на децата откъм ниското, докато се плискаха и смееха сред вълните. Детските им гласове отекваха още по-силно сред високите скали, надвиснали над залива. Нафсика би трябвало да е с тях и да ги наглежда, докато плуват, но вместо това се бе отпуснала върху една скала и дремеше под топлите лъчи на слънцето като гущер на припек. Трудно можеше да си представи човек с какво би могла да им помогне, ако някое от тях наистина изпадне в беда. Добре че трите деца бяха винаги заедно, както у дома, така и сред вълните на морето, където се гмуркаха като млади делфини. Нафсика бе родена и отраснала на острова, но така и не се научи да плува. Нито пък някога бе показала и най-малкото желание за това. У нея се преплитаха благоразумното страхопочитание към морските стихии и лишено от сантименталност пренебрежително отношение на човек, живял край морето през целия си живот и привикнал на променливите му настроения, към силата и притегателното му очарование, неустойчиви за някои хора.

„Ние и двете сме вече стари жени“ — сепнато си помисли Еванти. Старостта се бе промъкнала незабелязано, но неотменно.

„Колко е отчайващо, че никой от нас не може да стори абсолютно нищо, за да спре нейната безмилостна неизбежност, нежелания ход на времето! Но когато най-сетне старостта дойде, Нафсика май ще се нагоди към нея по-добре от мен, защото по природа не е склонна да недоволства, нито да се терзае от въпроси. Тя ще се излежава в стария си дървен люлеещ се стол на огрения от слънцето праг на къщата, облечена в черната си рокля, с черна кърпа на главата — доволна да наблюдава как светът отминава покрай нея. Ще се превръща по-скоро в част от пейзажа, също както високите кипарисови дървета, пурпурните цветове на мушкатото и скитащите котки. Но аз — помисли си Еванти — аз не бих се примирила толкова лесно с всичко това.“

През годините двете жени неведнъж заедно бяха опаковали багажа за многобройните пътувания в скитническия живот на Еванти, докато следваше по света съпруга си, световноизвестен адвокат — не че прислужницата придружаваше често господарката си на тези пътувания. „Но един ден дори и домошарката Нафсика ще бъде принудена да пътува — каза си Еванти. — И за двете ни няма да има избор, — и двете ще се отправим на едно пътуване, за което няма да се нуждаем от сандъци с дрехи или други принадлежности.“ Тръсна глава. Със сигурност скоро не възнамеряваше да се отправи точно на това пътуване. Все още имаше да свърши много неща; твърде много хора се нуждаеха от нея — а особено един човек. „Каквото и да се случи, аз трябва да видя как Виктория навлиза в живота — реши Еванти. — Може би ще успее да ѝ попречи да стори същите грешки като мен.“ Ала истината беше, че се съмняваше в това. Човек може само да наблюдава безпомощно драмите, случващи се в живота на другите хора. Тя си спомни с тъга за своя син Константин, бащата на Виктория, който никога нямаше да види как детето му пораста. „Мили боже — замоли се Еванти, — дай ми още дълги години живот!“

Това беше може би по-скоро заповед, отколкото молба, тъй като през целия си живот Еванти Дукас бе свикнала да заповядва; раздаваше команди към всички наоколо — разбира се, по възможно

най-чаровния начин. Не виждаше защо трябваше да прави изключение и за Всевишния.

Когато най-после се озова край малкия залив, където можеше да се стигне само по скалистата пътека или с лодка — това на практика превръщаше мястото в частен плаж на фамилията Дукас, — двете момчета плуваха, а Нафсика разтреваше Виктория с кърпа, суетеше се край момичето като разтревожена кокошка край пиленцата си и мърмореше нещо на гръцки. Всъщност Нафсика можеше да говори перфектно английски и често го правеше, но със сигурност не и с Виктория. Не одобряваше факта, че сега дъщерята на Константин расте в Англия и при леля си Спиридоула, дъщерята на Еванти — или Тоула, както я наричаха близките ѝ, — която бе проявила лошия вкус да се омъжи за англичанин, а по този въпрос Нафсика имаше твърдо и непоклатимо мнение.

— Е, малка моя, добре ли поплува? — попита Еванти.

— Ммм... — започна Виктория и се облегна на баба си. Тя винаги се бе държала като спокойно и уверено малко момиче, ала след смъртта на родителите ѝ при самолетна катастрофа предишната година сега жадно търсеше успокоение и сигурност в докосването. Баба ѝ погали мократа ѝ тъмна коса и печално си помисли колко много малката приличаше на баща си.

— Момчетата ме научиха да се гмуркам под водата, като си стискам носа. И, Нона, преплувах цели километри под водата! Но сега се бият с дюшеци и заявиха, че аз не мога да участвам.

На седем години Виктория приличаше на малко птиченце, цялата само огромни очи и тънки кости — или поне така биха казали момчетата, — с постоянно отворена уста, която крещеше за внимание. Краката ѝ бяха толкова тънки, сякаш всеки миг щяха да се счупят. Тя обичаше да се влачи след момчетата — братовчед си Гай, сина на Тоула, и приятеля му Ричард. Където и да отиде, тя беше неизменната им спътница и понякога тяхно мъчение, макар че като цяло те проявяваха търпение към нея: двама великодушни тирани — или по-скоро един, защото Ричард обикновено се съгласяваше с всички предложения на Гай, както често се случва между децата. Те се отнасяха покровителствено с нея, но я закриляха, а понякога тя дори

им беше полезна — особено при театралните постановки, които момчетата постоянно играеха. Гай, разбира се, беше режисьорът и обикновено изпълняваше и главната роля, макар че — колкото и да бе изненадващо — Ричард се оказа по-добрият актьор. Виктория бе натоварена с две роли — да вдига завесата и момче за всичко, но понякога ѝ даваха да играе и незначителни роли.

— Е, не го взимай присърце, скъпа — успокои я Еванти. — Момчетата винаги изглупяват на тема схватки. Както и да е, аз дойдох, за да ви извикам да се прибирате. Време е за чай, а и отчето ще се отбие днес. Искал да се види с вас.

При новината лицата на момчетата помръкнаха. Те смятаха облечения в дълго черно расо селски свещеник за скучен стар досадник и не можеха да разберат какво толкова намира Еванти в него.

— Той мирише — смръщи нос и тихо промърмори Гай, така че баба му да не чуе коментара.

След като се изкачиха по стръмния хълм (цели двадесет минути дори при бърз ход), всички седнаха да пият чай в трапезарията, която почти не се бе променила от детството на Еванти. Капаците на прозорците бяха спуснати, за да предпазват от палещата топлина на слънчевите лъчи, и стаята сякаш бе обгърната от тишина; навън ехтеше несекващата песен на щурците и изпълваше въздуха с монотонните си звуци. Нафсика внесе тежък сребърен поднос с пищна украса, върху който бяха подредени сребърен чайник, каничка и захарница, и го постави внимателно върху дантелената покривка. Върху подноса имаше също и чинийки с бисквити, малки кексчета и изящна порцеланова чашка, пълна с гъсто сладко кафе за стария свещеник, който не беше възприел обичая на семейство Дукас да пие следобеден чай. Децата седяха почтително изправени на столовете, тъй като баба им беше непримиримо строга относно доброто държание и изисканите маниери и никога не би толерирала разхайтеното поведение, така типично за английските деца от седемдесетте години.

На прага на своята тринадесета годишнина двете момчета бяха достигнали тясната граница между детството и юношеството. Еванти си помисли, че следващата година те едва ли биха се задоволили да прекарат лятната си ваканция сред тази сравнително уединена компания. Сигурно не биха се чувствали щастливи в подобна почти лишена от светски развлечения среда. Компанията на две жени на

средна възраст и едно малко момиче едва ли би било най-доброто развлечение за тях. Тя беше сигурна, че особено Гай — винаги неспокойният, талантлив и вечно търсец Гай — много скоро ще се нуждае от нови преживявания и много по-предизвикателна среда, в която да се изяви. Не беше толкова сигурна за Ричард — той все още си оставаше загадка за Еванти, макар че тя понасяше присъствието му, защото беше много по-лесно да се справяш с две момчета в къщата, отколкото с едно.

— И така, момчета — поде отец Теодорис, — какви смятате да станете, като пораснете?

Гай, който никога не бе страдал от прекалена скромност, тутакси заяви, че ще стане известен писател.

— Ще пътувам до далечни места и след това ще пиша книги за тях. И ще бъда невероятно прочут.

По-предпазливият Ричард сподели, че вероятно ще стане фермер или ще има някаква служба в града — или навярно и двете, също като баща си.

— Колко досадно! — пренебрежително промърмори Гай.

— А ти, Виктория? — попита отец Теодорис.

— Аз ще се омъжа за Гай и ще имам осем деца, всичките момчета.

— Не можеш да го направиш. Аз съм ти първи братовчед — почти като брат. Децата ни ще са откачени, а и освен това аз никога няма да поискам да се омъжиш за мен.

— Тогава ще се омъжа за Ричард — нацупи се Виктория. — Той е много по-мил от теб и ние ще продължим да бъдем заедно, така че няма да има никаква разлика. Ето, това е.

Всички се засмяха.

— О, Виктория! — възкликна Еванти. — Изглежда вече всичко си планирала! Но приятелите от детинство невинаги са най-подходящите бъдещи съпрузи. Ти трябва да изживееш голяма и разтърсваща любов. Трябва да почакаш, докато срещнеш някого, който ще те порази като светкавица.

— А ти била ли си някога поразена от такава светкавица, Нона? — ококори очи Виктория.

— Може и да не ми вярваш, скъпа моя, но е така — някога, преди много време, бях.

Гай погледна невярващо баба си. Той си спомняше съдържания и студен дядо Дукас — безчувствен също като препарирания орел в библиотеката на долния етаж, чиито безизразни стъклени очи толкова много го плашеха като малко момче. Със сигурност не можеше да си представи страховития си дядо в ролята на романтичен герой.

Но Еванти Дукас явно нямаше намерение да се разпростира повече по темата и се извърна, за да си поговори на гръцки със стария свещеник.

1.

Звънът на църковните камбани се чуваше от километри. Виктория усещаше как отеква през цялото ѝ същество и знаеше, че завинаги ще остане запечатан в спомените ѝ. До края на живота ѝ камбанният звън щеше да ѝ напомня за този миг.

Звукът се понесе над Холт Уд и се издигна към Хълма на чучулигите. Проникна през прозорците на къщите в северната част на селото и се чу в имението Манор Фарм, заобиколено на юг от обширни полета, където живееше семейство Кънингам. В селото настойчивият звън караше хората да спират насред крачките си — съобщаваше новината и я разпространяваше, както го правеше от векове във времена на радост и скръб.

Госпожа Банам, собственичка на малкия универсален магазин в Бейбъри, си сложи кожената шапка и се приготви да затвори магазина за следобеда — от искрено уважение и съпричастност към скръбта на Кънингам, но и защото смяташе за свой дълг да поднесе на клиентите си новини от първа ръка. Тя знаеше, че местните клюки са едно от малкото предимства, което имаше малкият магазин пред супермаркета. А и при всички случаи събирането на информация беше толкова естествено и важно за нея, както събирането на цветен прашец за пчелата. Нито една подробност нямаше да бъде пропусната.

Половин час преди началото на службата църквата вече беше пълна с хора. Само пейките най-отпред, които бяха запазени за семейството, все още бяха празни. Беше ясно, че постоянно прииждащите не само щяха да останат прави, но и някои изобщо нямаше да могат да влязат вътре. Онези, които бяха пристигнали рано, за да могат да си намерят място, сега бяха притиснати в дебелите си зимни палта, вкопчили отстрани ръце в пейката, опитвайки се да си осигурят поне малко пространство. Викарият никога не беше виждал толкова много енориаши, събрани в Сейнт Люк, и с малко тъга си помисли колко добре би било паството му да се стича така ревностно и на редовните неделни църковни служби. Тясната улица, водеща към

църквата, бе задръстена от коли, а тревните ивици от двете ѝ страни, набраздени от гумите, приличаха на море от кал. Близкото поле, използвано като допълнителен паркинг, се бе превърнало в тресавище и макар че бяха изсипали няколко бали слама, за да не затънат колите, беше ясно, че измъкването им от там ще бъде истински кошмар. Хората, обути в ботуши, бяха обект на неподправена завист от страна на онези, които се бяха докарали в модерни обувки, а лондонският контингент се отличаваше лесно сред местните жители, докато пристъпваше предпазливо из калта. Госпожа Банам огледа с одобрение яките си крака, обути в топли и удобни ботуши, докато Питър Мейсън, шеф на градската адвокатска кантора „Мейсън, Уитакър & Зиглър“ се взираше с ужас в скъпите си черни кожени мокасини, покрити с кал. За щастие дъждът беше спрял, но мразовитият февруарски въздух проникваше чак до костите. Само кокичетата, с които църквата бе известна, внасяха известна живителна нотка в сивия и студен ден.

Не бе минало много време, откакто бяха свалили коледната украса; клюмналите клонки от бодлива зеленика бяха махнати от первазите на прозорците, а гирляндите увехнал бръшлян бяха развити от каменните колони, за да се присъединят към коледните дръвчета, лишени от бляскавата си украса и посипвайки всичко наоколо с паднали иглички по пътя към големия огън, запален в задния двор на църквата. Ричард и Виктория Кънингам заедно с шестгодишния им син Джейк бяха част от отряда доброволци, нагърбил се с отговорната задача да разчисти всички следи от коледните празници, да опакова играчките за елха, да разглоби яслите, да почисти и подреди църквата. След това всички се събраха в Манор Фарм, за да се насладят на горещия и силен пунш, приготвен предварително от Ричард и Виктория, и да унищожат последния пай с месо за сезона.

Ричард наскоро бе определен като многообещаващ кандидат от Консервативната партия за местния избирателен район и бе обект на множество възторжени поздравления. Виктория, твърде далеч от политиката, вътрешно никак не беше доволна от това негово начинание, но заради него външно демонстрираше ентузиазъм. Уютната и топла кухня бе изпълнена с радостна глъчка и смях. Джейк, подкрепен тайно с няколко непозволени глътки греяно вино, се бе превъзбудил до крайност и глуповато се кискаше.

Гостуваше им и братовчедът на Виктория, загадъчният Гай, магнит за хора от всички възрасти и пол, чието присъствие бе гаранция за необузвано веселие на всяка сбирка — ако решише да пусне в ход чара си. Виктория, отгледана отчасти от родителите на Гай, обичаше да казва, че за нея Гай е повече брат, отколкото братовчед, и често го подкачаше за блестящата тълпа от жени, която го съпровождаше навсякъде: наричаше ги Лъскавата свита на Гай, макар че когато отсядаше в Манор Фарм, той почти винаги пристигаше сам.

— Мислиш, че ние сме твърде скучни за умните ти приятели — шегуваше се Виктория, но всъщност се радваше на факта, че тя, Ричард и Гай и сега си остават едно щастливо трио, както в детството.

През онази вечер особената магия на Гай искреше също тъй примамливо като блестящите цветни лампички по време на среднощната коледна служба — лампичките, които току-що бяха внимателно проверени, увити в хартия и подредени в един кашон за следващата година. Ричард се грижеше чашите на гостите да не остават празни, така че вечерта, започнала като трудова сбирка, завърши с весел купон.

Когато дойде време да си тръгват, членовете на групата по специалните задачи — повечето жители на местната енория — изглеждаха преизпълнени от миролюбие и добри чувства един към друг, а това не се случваше често.

Докато двамата с Ричард махаха за сбогом на гостите си, Виктория се почувства като увита в пашкул от сигурност и спокойствие. Тя преплете ръце с ръцете на съпруга си и братовчед си.

— Добре се справихме! — възкликна. — Гай, какво, за бога, направи, че накара госпожа Банам да се хили толкова глуповато? Само не ми казвай, че една-две чашки греяно вино са успели така да зачервят страните й!

Гай се засмя.

— Ненапразно съм журналист. Винаги е полезно да си близък с източника на местните клюки, а нашата госпожа Банам е тъкмо това! Но, слава богу, най-после всички си отидоха. Напомни ми догодина да дойда чак след приключването на малкия ви ритуал — макар че търчането нагоре-надолу по извитите стълби на камбанарията е доста добра тренировка за катерене по планините. Но сигурно ще се отегча до смърт, ако се налага често да върша подобни неща. Братовчедке, не

ти ли писва понякога от този твой спокоен и лишен от всякакви изненади живот?

— Не бъди толкова пренебрежителен — смъмри го Виктория. — Освен това нашият селски живот е истински разсадник на интриги и драми, а след малко смятам да се насладя на вечерята си с моите трима любими мъже. Какво би могло да бъде по-вълнуващо от това? — И докато гледаше към братовчед си, съпруга си и малкия си син, си помисли: „Трябва да запомня този миг. Щастieto невинаги е изградено от някакви изключителни събития, а много често от точно такива безоблачни, обикновени моменти — мигове, които лесно бихме могли да забравим. Ще скътам тази вечер в сърцето си и ще си я припомня отново, когато ще имам нужда от нещо развеселяващо и ободряващо.“

На следващия ден Ричард и Гай заминаваха на експедиция в Непал. Те често ходеха на туристически или изследователски пътувания заедно, както го бяха правили през целия си живот; понякога Виктория ги придружаваше. Този път тя реши да си остане у дома с Джейк и да наглежда фермата в отсъствието на Ричард. Освен това Виктория работеше на половин ден в местния клон на „Чалмър & Фентън“ — дилъри на произведения на изкуството. Скоро щеше да има търг и шефът ѝ искаше да участва в организирането му.

Това беше преди близо месец, а сега църквата отново бе украсена и този път цялата преливаше от свежи цветя и зеленина. През този месец целият живот на Виктория се бе преобърнал с краката нагоре и никога вече нямаше да бъде същият. Припомни си своята детска клетва да се омъжи някога за Ричард.

Уханието на цветята би било задушаващо в по-малко помещение, но тук се разсейваше от прашния мирис на малките възглавнички за коленичене, восъка на свещите и миризмата на препарат за лъскане на дървени мебели. Приятелите на фамилията Кънингам бяха пристигнали предишния ден, въоръжени с градинарски ножици, допълнителни вази и горещото желание да помогнат. Бяха донесли от градините си големи наръчи зеленина, както и кошници с кокичета и мъх. Ала тъй като февруари не беше от месеците на цветята, бяха купили големи букети оранжерийни нарциси и наръчи с напъпили екзотични цветя — лилии, карамфили и фрезии — от цветарския

магазин в близкия град Тодингам. Виктория бе настояла лично да се погрижи за някои от поръчките, въпреки че изглеждаше изтощена и всички я молеха да не го прави. Повечето от времето тя имаше чувството, че сякаш е включена на автопилот. Вършеше всякаква физическа работа машинално, сякаш истинската ѝ същност не беше в тялото ѝ и тя можеше да го наблюдава как функционира като задвижвано с дистанционно управление от някакво далечно място. „Какво ми става? — питаше се тя. — Не би ли трябвало да се държа по друг начин?“

След първия ѝ див писък, когато Джеф, управителят на фермата на Кънингам, се бе втурнал в къщата с новината, не бе проронила нито една сълза. Ужасяващ звук бе онзи писък, както сподели по-късно Джеф с жена си Вайолет — като на животно, уловено в капан.

Когато бащата на Ричард дойде в църквата, за да се срещне с викария, смутено огледа помещението.

— Не мислиш ли, че всичко е малко прекалено? — попита той. — Ние от семейство Кънингам никога не сме обичали показността. Чудя се дали хората няма да се чувстват малко... неуместно? По-скоро на сватба, отколкото на погребение?

„Неуместно“ бе една от любимите думи на Бил.

— Нима изобщо има нещо уместно? Това не би трябвало да се случва — отвърна Виктория. — Ричард толкова много обичаше тази църква, че аз исках всичко да изглежда колкото е възможно по-красиво и не ме интересува особено какво ще си помислят другите, разбира се, с изключение на теб, Бил — бързо додаде тя, видяла лицето на свекъра си. — За мен има значение, ако не ти харесва. Ако не го одобряваш, ще махна всичко.

Но бащата на Ричард поклати глава. Помисли си колко измъчена изглежда Виктория, толкова слаба, с бледо и изпито лице, напрегната до крайност и той се боеше, че всеки миг може да се пръсне — и само един бог знаеше какво може да излезе наяве.

— Не, не — промълви накрая възрастният мъж след мъчителна пауза. — Предполагам, че си права. Нищо не е уместно. Прави каквото искаш.

И двамата останаха безрадостно смълчани, замислени за огромната черна дупка, която се бе появила в живота им с толкова ужасяваща внезапност, но въпреки това неспособни да се утешат един друг. Можеха да се справят само като живеят ден за ден — дори дишането им се струваше огромно усилие.

Виктория пхна ръцете си в дълбоките джобове на кожуха си и се обгърна плътно с ръце, стиснала зъби, за да не затракат. Въпреки пуснатото парно в църквата беше малко хладно, но в този момент температурата едва ли имаше някакво значение за нея. Вече цяла седмица не бе престанала да трепери.

Бил Кънингам, обикновено младеец за своите седемдесет години, изглеждаше с десетина години по-стар.

Протяжният камбанен звън секна най-после, когато Виктория, Джейк, свекърът ѝ и двете по-големи сестри на Ричард заеха местата си на първата пейка.

Джейк, който през по-голямата част от изминалата нощ бе стискал ръката на Виктория, докато се бореше с един от астматичните си пристъпи — най-лошият от дълго време насам, — отказа да я държи за ръка, докато влизаха в църквата, и вървеше до нея с празен поглед, но с подчертано независимо изражение. Дядо му се бе опитал да убеди Виктория да не го води на церемонията в църквата. Смяташе, че момчето е прекалено малко за подобно изпитание, а и освен това се боеше да няма неуместна демонстрация на чувства, но снаха му бе останала непреклонна.

— На мен не ми позволиха да присъствам на погребението на родителите си. Искам той да помни днешния ден и да знае, че е бил част от него — заяви тя и Бил не посмя да спори повече с нея от страх неестественото ѝ спокойствие да не се пропука внезапно.

Виктория бе изкарала една ужасна нощ с Джейк: въпреки инхалатора той кашляше толкова лошо, че по едно време тя се изплаши, да не би да си пукне някое ребро.

— Татко така и не ми каза сбогом — бе прошепнало момчето между пристъпите.

— Знам, скъпи — отвърна тя, докато го люлееше в прегръдките си. — Той не се сбогува и с мен. Но как би могъл? Ние ще му кажем

сбогом утре, на церемонията в църквата — ако, разбира се, си сигурен, че искаш да дойдеш. Изобщо не си длъжен да идваш, знаеш го.

— Искам да дойда — настоя Джейк, — но едва ли ще има някаква полза, защото той няма да може да ме чуе.

— Ще те чуе — твърдо рече Виктория. Искаше ѝ се и в сърцето си да чувства такава увереност.

— Как ще ни чуе?

— Не знам, скъпи. Във всеки случай не и по начина, както сме свикнали досега. Ние трябва да се опитаме да мислим за него — все едно се молим. Може би ще трябва известно време да се поупражняваме, също както се опитваме с копчето ръчно да намерим някоя станция по радиото в колата, когато автоматичната настройка се повреди или стане нещо с компютъра. Знаеш как не ме бива за тези работи.

„Какви абсурдни неща му говоря“ — помисли си Виктория, но шестгодишният Джейк, който вече добродушно се присмиваше на майка си заради антипатията ѝ към ръководствата с инструкции, изглежда прие обяснението като напълно възможно.

Малко преди най-сетне да се унесе в сън той каза: „Ужасно е, когато хората не отговарят“, а Виктория се замисли за въпросите, които би искала да зададе на Ричард — въпроси, които се трупаха с тревожна бързина. Когато синът ѝ заспа, тя не посмя да издърпа ръката си, боейки се да не го събуди и остана да лежи до него, усещайки как постепенно лявата ѝ ръка изтръпва, докато чакаше да настъпи утрото. Болзените спомени от собственото ѝ детство изплуваха и отново я връхлетяха някогашната болка и страдание. Мисълта, че подобна тъмна сянка ще се спусне върху досегашното спокойно и безоблачно детство на Джейк, беше непоносима. Въпреки тягостните и объркани мисли Виктория донякъде изпитваше облекчение, че е будна — това поне я спасяваше от агонията да възкресява отново събитията от изминалата седмица, след като се събудеше рязко от измамното забвение на краткотрайния ѝ неспокоен сън.

Сега Виктория погледна през пътеката към Гай, който бе един от разпоредителите на церемонията, докато се плъзгаше безшумно върху пейката до родителите си Антъни и Спиридоула Уинстън. Видя, че Тоула както обикновено изглеждаше драматично, облечена в черно от главата до петите, с висока и лъскава като цилиндър шапка, което

напомни на Виктория за стария селски свещеник в родната на баба й Гърция — удивително как човек забелязва такива незначителни подробности дори и в моменти на най-голямо напрежение. Гай изглежда продължително Виктория и направи онзи знак, който беше тяхното тайно средство за общуване помежду им още когато бяха малки деца. Тя знаеше, че това беше послание за обич и подкрепа, обаче се сепна, когато видя, че Франсин също е седнала на пейката на семейство Уинстън. „Колко съм глупава! — упрекна се тя. — Разбира се, че Франсин ще е там. Отсега нататък тя ще присъства постоянно и аз ще трябва да свикна с това.“ Гай не беше споменал, че ще идва, но и на Виктория не й бе хрумнало да го попита.

От всички членове на Лъскавата свита на Гай Франсин Магий, бивша манекенка, преквалифицирала се като модна журналистка на свободна практика, винаги бе изглеждала най-лъскава от всички — непрекъснато отмяташе назад буйната си кестенява коса, подрънкваше с безбройните си златни дрънкулки, неотразимо привлекателна с безупречния златист загар на кожата. В компанията на двете сестри на Ричард, Мериъл и Джун, беше като яркооранжев крем, случайно засаден в леха от маргаритки. Гай, опитен градинар, някога беше описал Мериъл и Джун като „полезна пръст за покриване“, нещо, което Франсин определено не беше.

Виктория никога не я бе харесвала особено и не бе осъзнала колко дълбока антипатия бе хранил Ричард към нея, докато той не се завърна от Непал със смайващата новина, че Франсин и Гай са решили да се оженият. Всъщност докато Ричард и Виктория разговаряли, те навярно вече били женени, тъй като Гай отлетял от Непал направо за Ню Йорк, за да присъства на собствената си сватба. Нима това беше само преди десет дни? Въпреки че Ричард се бе завърнал у дома с тази шокираща информация, която очевидно Гай му бе съобщил още в самото начало на пътуването им, колкото и да бе невероятно, бяха изминали двадесет и четири часа преди Ричард да я събщи на Виктория — всъщност каза й го в деня на излизането на съобщението във вестниците.

Независимо от загорялото си лице, когато се прибра у дома, Ричард не изглеждала добре, беше затворен и необщителен, което бе твърде необичайно за обикновено уравновесения й и спокоен съпруг, и Виктория реши, че навярно по време на пътешествието е прихванал

някакъв вирус или нещо подобно. Той подмина нетърпеливо загрижените ѝ въпроси и настоя, че е напълно здрав; само бил малко уморен, „Недей да се суетиш“ — бе заявил с излишно раздражение. Когато най-после ѝ каза за Гай и Франсин, нямаше възможност да обсъдят новините, защото той хвърли бомбата на закуска. Тя се бе втренчила невярващо в него.

— Гай женен — не може да бъде! Не ставай смешен. Той щеше да ми каже.

— Виж сама, ако не ми вярваш — отвърна той и ѝ подхвърли вестника през масата. — Днес е публикувано в „Таймс“ и затова повече не можеш да крия новината от теб. — С тези думи напусна рязко стаята, за да присъства на някаква среща с баща си относно фермата, за която двамата бяха съдружници, и затръшна вратата с такава сила, че цялата къща потрепери. Въпреки смайващата новина Виктория бе изумена от бурната му реакция — Ричард, който винаги се владееше и никога не избухваше! И защо не ѝ го бе казал веднага след като се бе прибрал у дома?

Грабна вестника и бързо запрелиства страниците, за да открие обявите за сватби и погребения. И наистина беше там: „Господин Уинстън и госпожа Ф. М. Магий“. Виктория не знаеше, че Франсин е била омъжвана вече, и осъзна, че всъщност знае много малко за нея. А и това никога досега не ѝ се бе струвало важно. „Сватбата между Гай Ставрос Уинстън от Лондон и Франсин Мери Магий от Филадельфия се състоя сред ограничен кръг приятели в Ню Йорк“ — прочете тя.

Почувства се горчиво наранена, задето той не ѝ бе казал, ала още по-лоша бе собствената ѝ реакция на новината. Осъзна с шок и срам, че толкова съсипващо ѝ действал не фактът, че Гай се е оженил за жена, която тя не харесваше особено, а че той изобщо се бе оженил. „Ще го изгубя“ — си бе помислила тя и това бе непоносимо.

Опита се незабавно да се свърже с него, но никой не отговори нито в лондонския му апартамент, нито на мобилния му телефон. Остави на телефонния му секретар съобщение, което се надяваше да е прозвучало весело и безгрижно. В него се казваше, че ще опита да му позвъни отново, и престорено игриво питаше как е могъл той да вземе толкова важно решение без предварително да се консултира с нея? След това се обади на майка му.

— Тоула? Какво, за бога, означава всичко това за Гай и Франсин? Истина ли е? Наистина ли са се оженили? Ричард току-що ми каза, но очевидно е знаел през цялото време, докато са пътували. Той изглежда много разстроен, така че явно новината никак не му харесва. Какво става? Гай не е споменал и дума пред мен преди да потеглят, а той беше отседнал при нас, за бога! Предполагам, че поне ти си била информирана, така ли е?

Тоула беше разтревожена и доста развълнувана.

— О, Виктория! Скъпа, очаквах да ми се обадиш, откакто Ричард се върна. Умирах от желание да поговоря с теб. Гай е истинско чудовище, нали? Той ни подхвърли новината по възможно най-небрежния начин преди да тръгне — почти мимоходом, през рамо, докато излизаше от къщата, — но ни закле да пазим тайна. Каза, че искал лично той да съобщи на теб и на Ричард. Ние бяхме смаяни. Аз се опитвам да свикна с идеята, но изобщо не съм сигурна за Франсин, въпреки че Антъни мисли, че е подходяща. Разбира се, тя от дълго време присъства в живота на Гай, но никога не съм смятала, че са толкова близки, а и ние почти не я познаваме. Ти какво мислиш?

— Не знам какво да мисля. Защо е цялото това бързане и тази тайнственост? Мислех, че Франсин има бурна връзка с онзи ексцентричен художник, който излага съдържанието на кошчетата за отпадъци на хората в онези модни галерии. Никога не съм смятала, че някой от двамата има намерение да се жени, най-малкото пък един за друг. Мислиш ли, че може да е бременна?

— Ако беше така, Гай със сигурност щеше да ми каже. Знам, че той винаги е обожавал децата, но не виждам как би се оставил да го принудят да се ожени заради бременност. За да бъде честна, не вярвам, че и тя би изиграла подобна карта. И двамата са твърде изискани. Разбира се, аз винаги съм се надявала, че той един ден ще се ожени, но Франсин не отговаря точно на представата ми за снаха.

Виктория си помисли, че властната Спиридоула едва ли някога наистина е мислила да има снаха, освен може би в някакво далечно бъдеще, и сигурно си я представяше само като машина за бебета, а самата тя — начело на детската стая.

— Е, ще подложка Ричард на истинска инквизиция, като се върне. Той навярно знае повече, отколкото казва, но откакто се завърна, е в много особено настроение — изобщо не прилича на себе си. Всъщност

много се тревожа за него. Май ще има доста да си приказвам с този мой братовчед, когато най-после успея да се свържа.

Тоула предложи Виктория да наmine колкото се може по-скоро, не само за да си обменят информация, но и да разнищят докрай всичко, което знаеха за репутацията на Франсин. Уговориха се след някой и друг ден да обядват заедно.

Ала преди този ден да настъпи се случи нещо много поразително. Когато Виктория най-сетне успя да говори с Гай — който току-що се бе върнал от Ню Йорк — поводът не беше да го разпитва относно брака му, а за да му съобщи ужасната новина за инцидента с Ричард.

Гай незабавно бе потеглил от Лондон. Изглеждаше ужасно. Двамата с Виктория почти не говориха за Франсин. Когато тя повдигна въпроса за брака му, Гай не пожела да продължат по темата, заявявайки, че ще поговорят друг път. Виктория бе прекалено погълната от ужасното нещастие, стоварило се върху главата ѝ, за да настоява. Може би резервираността му бе малко странна, ала тя бе свикнала с факта, че Гай рядко издаваше чувствата си пред околните.

Той ѝ беше безкрайно полезен относно ужасните формалности при внезапна смърт. Стараеше се да ѝ ги спести и се справяше сам с всичко, което бе във възможностите му. Освен това я придружаваше за морална подкрепа, когато се налагаше личното ѝ присъствие. Ала често се случваше двамата да се спречат заради отделни подробности по погребалната церемония. Бяха лишени от успокояващото присъствие на Ричард, който винаги бе изглаждал нещата помежду им, опитвайки се да изцеди колкото бе възможно отровата от словесните стрели на Гай и да приглади нейната настръхнала перушина. Наистина бе ужасна ирония, че имаха нужда от Ричард да посредничи между тях по въпросите на собственото си погребение — ала той винаги напълно бе разбирал сложните взаимоотношения между съпругата си и един от най-старите си приятели, които представляваха някаква особена смесица от обожание, яд и обида и отдавнашно детско съперничество. Те бяха част от детството и на тримата.

Обикновено Виктория бе одобрявала музикалните или литературните предложения на Гай, тъй като двамата имаха повече общи вкусове, отколкото Ричард и тя, ала тъкмо в това се състоеше по-голямата част от бедата.

— Не. Не — заяви тя по някое време, чувствайки се напълно изцедена от всички решения, които се изискваха от нея, но в същото време обидена от самонадеяното държание на Гай, решил, че несъмнено именно той би трябвало да ръководи всичко. — Това може да е нещо, което ти би искал, но не и Ричард. Той никога не е чел Дилан Томас^[1] или Филип Ларкин^[2] и винаги се е отегчавал от помпозната музика на Вагнер, а и при всички положения би се чувствал неудобно от повечето ти предложения.

— Какво те кара да си мислиш, че познаваш толкова добре вкусовете на Ричард? — попита Гай. — Ричард, с когото ти живееше, до голяма степен беше плод на въображението ти.

Тя се бе почувствала разтърсена от шок и гняв.

Той мигом се бе разкаял и се бе впуснал в многословни извинения, обяснявайки избухването си със собствената си мъка и потрес. Но въпреки че прие извиненията му и че двамата в крайна сметка постигнаха компромис относно текстовете и музиката, които се надяваха да бъдат приемливи за семейство Кънингам, случилото се остави горчив привкус. Виктория бе свикнала да бъде измъчвана от Гай, когато изпаднеше в някое от мрачните си настроения, но фактът, че той съзнателно беше толкова груб с нея точно в този момент, я нарани твърде дълбоко. А това, което влошаваше нещата още повече, бе откритието, че в обвинението на Гай със сигурност имаше голяма доза нежелана истина; Гай винаги бе притежавал способността да забива стрелите си точно в самия център на мишената си.

Какъв човек всъщност беше нейният съпруг? Младата жена откри, че ѝ е обезпокоително трудно да отговори на този въпрос. Ричард беше едно удобно и приятно присъствие в живота ѝ още от детството ѝ — ала колкото и да се опитваше сега да определи неговата индивидуалност, да обрисова портрета на неговите страсти и интереси, толкова повече той ѝ се изплъзваше.

След като насъбралите свършиха с изпълнението на „Безсмъртен, невидим, Бог е единствено мъдър“, Гай се запъти към амвона, за да прочете пасажа за приятелството от „Пророка“: „Приятелият отвръща на нуждите ти — зачете той с безизразно лице и напрегнат глас, изричайки насечено думите, сякаш подкастрираше увехналите цветове в градината си. — Той е полето, което засаждаш с любов и чиито плодове жънеш с благодарност.“

„Е — помисли си Виктория — търсейки някаква утеха, — това е истина. Точно това беше Ричард... винаги отвърщаше на нуждите ми. Колко хубаво!“

Но после гласът на Гай продължи: „Когато се разделяш с приятел, не тъгувай. Защото това, което си обичал най-много в него, може да се прояви повече в отсъствието му, както с изкачването планината става по-видна, отколкото е била в подножието“ и на нея внезапно ѝ се прииска да изкрещи: „Не! Не! Не е вярно! Той си отиде и аз не мога да го видя. О, Ричард, къде си? Защо си отиде?“

Мислите ѝ се понесоха назад към деня, когато Ричард ѝ бе казал за годежа на Гай. Наистина ли беше само преди седмица? През последните няколко дни бе преминала през толкова много изпитания и болка, че сякаш бе минала цяла вечност.

Няколко дни след като се бе завърнал от Непал, Ричард, който все още изглеждаше някак си странно затворен и отчужден, се прибра рано през един ветровит февруарски следобед и заяви, че възнамерява да отиде да стреля по гълъбите.

— Искаш ли първо да пийнеш чаша чай, преди да отида да взема Джейк? — предложи, но той отказа — щяло да мръкне, ако се забави, а той искал да хване птиците преди да отлетят за през нощта.

— Джеф каза, че почти са унищожили зимната рапица в голямото поле.

Тя отвори уста, за да възрази, че това едва ли е толкова спешно точно по това време на годината, но нещо в изражението му я възпря. Имаше абсурдното чувство, че се опитва да избегне компанията ѝ. После той подсвирна на Тийл, стария си шпаньол, а няколко минути по-късно тя чу гумите на ланд роувъра да стържат по скарата за говедата, после по чакъла надолу по задния път.

Беше истински шанс, че Джеф Бъроус бе открил Ричард още преди всички да се разтревожат, че е изчезнал.

Джеф отишъл да провери една ограда, която трябвало да бъде ремонтирана, и се изненадал, когато се натъкнал на Тийл, който тичал сам наоколо, скимтял и очевидно не бил на себе си — винаги спокойният и отлично дресиран Тийл, благонадежден и непоклатим като скала, за когото можеше да се гарантира, че ще стои до Ричард, маркирайки къде са паднали птиците, без да понечи да побегне. Джеф тръгнал след старото куче и открил Ричард сред локва кръв, а

половината му глава била отнесена. Незабавно позвънил по мобилния си телефон в Бърза помощ. Пръстите му треперели толкова силно, че едва успял да набере 999. Невероятно, но когато го открил, Ричард все още имал едва доловим пулс, но починал, без дори да дойде в съзнание, малко след като линейката пристигнала в болницата. Вече се беше стъмнило и Виктория тъкмо бе започнала да се чуди защо, за бога, Ричард закъснява толкова много, когато Джеф се втурна в къщата с новината. После извикаха Вайолет, съпругата на Джеф, за да остане при Джейк, а Джеф я откара с лудешка скорост право в болницата, като по пътя се обади на бащата на Ричард.

Но също като Виктория, и Бил Кънингам пристигна твърде късно, за да завари Ричард жив.

Присъдата на патолога беше: смърт при злополука. Причината беше патрон от двадесети калибър, заседнал в средата на една от цевите на дванадесеткалибровата пушка, който вероятно бе експлодирал, когато Ричард бе презаредил, за да стреля още веднъж със същата цев. След като дошъл в гората, той поскитал малко наоколо, защото на различни места бяха открити четири или пет мъртви гълъба, което доказваше, че инцидентът не се е случил веднага. Фаталният патрон сигурно бе попаднал по погрешка в джоба му, въпреки че всички във фермата знаеха колко взискателен бе той в изискването си различните калибри патрони да се държат отделно тъкмо поради опасността да се смесят. Всички, които боравеха с огнестрелно оръжие, знаеха за този риск. Всъщност той много рядко използваше по-малката пушка, само понякога, когато се налагаше да стреля по дребни вредители — зайци или катерици в градината или пльхове на двора — и я пазеше за Джейк, когато стане достатъчно голям, за да се научи да стреля. При разпитите никой не можа да си спомни кога я бе използвал за последен път, но и Виктория и свекърът ѝ изразиха учудването си, че Ричард — стриктният до педантичност Ричард — би могъл да допусне такава елементарна грешка и да бъде толкова фатално небрежен. Това бе напълно несъвместимо с неговия характер. При разпита Виктория отново и отново повтаряше предположението си, че навярно Ричард е бил болен от нещо и не се е чувствал добре. Това бе единственото обяснение, което ѝ идваше наум.

След като паството изпя „Приеми душата ми, Всемогъщи Боже“, Питър Мейсън, който беше кръстник на Ричард и семеен адвокат, взе

думата, за да произнесе похвалното слово за покойника. Той наблегна на трагичната загуба и се огледа наоколо, сякаш предизвикваше някого да възрази; разказа на насъбралите си, че за пръв път е видял Ричард, когато е бил само на една седмица, и че през всичките тридесет години на тяхното познанство никога не бил имал причина да изпита нещо друго, освен гордост към своя кръщелник. Разказа няколко незначителни истории за ученическите дни на Ричард, спомена обичта му към спорта и какъв забележителен играч на крикет е бил — един добър и всеотстранно развит спортист; или накратко — човек, на когото можело да се разчита. Както в спорта, така и в живота, с високопарен тон заяви той, Ричард е бил ценен — разбира се, той бил убеден, че без колебание може да заяви — много ценен член на обществото, един уважаван бизнесмен, отличен фермер и ако нещата се бяха развили по друг начин — кой би могъл да знае? — може би също и бъдещ член на парламента. Загубата е за цялата общност. Също така бил добър съпруг и баща. Ако можеше с една дума да се определи Ричард — Питър Мейсън спря, за да даде възможност на публиката да затаи дъх в очакване, и след това произнесе триумфално думата като фокусник, вадещ зайци от шапката си — то тя е благонадежден. Ричард Кънингам беше един напълно благонадежден човек.

Виктория усети как в гърлото ѝ се надига вълна на истерия и за един ужасен миг си помисли, че ще изкрещи. Страхуваше се, че може да припадне. Вкопчи се в ръката на Джейк — но не толкова, за да даде, колкото да потърси подкрепа. Съсредоточавайки съзнанието си върху сина си, тя успя да се овладее, докато Питър Мейсън слизаше от амвона. Речта му беше прецизно и добре подготвена, любезна и хвалебствена, но някак си незадоволителна. При по-различни обстоятелства тя щеше с удоволствие да си размени заговорнически погледи с Гай, тъй като и двамата смятаха кръстника на Ричард за надут стар бърборко, когото Гай прекрасно имитираше. Можеше идеално да предаде не само сладникаво-сентименталния и надут тон на гласа му, но и речите му, пълни със заучени фрази и клишета. Двамата с Виктория понякога си говореха на свой език, който наричаха „масонски“, съревновавайки се да измислят скандални примери как Питър Мейсън би описал някой човек или събитие, като никога не използваше една дума, ако можеше да изрецитира поне шест. Кръстникът на Ричард беше последният човек, за когото можеше да се

каже, че е проникнал в душата на Ричард, и Виктория бе твърдо убедена, че ако имаше такъв човек, то това беше единствено Гай. Именно Гай трябваше да произнесе похвалното слово.

Не беше типично за Гай да се отказва от някое предизвикателство, но в случая беше непреклонен.

— Моля те, не ме моли повече, Вики — бе заявил той с огромна категоричност. — Наистина съжалявам, но просто не мога да го направя. — Имаше толкова измъчен и нещастен вид, че тя не бе казала нищо повече.

Когато Бил Кънингам — който изпитваше противоречиви чувства към Гай — бе предложил вместо него Питър Мейсън, Виктория нямаше друг избор, освен да се съгласи.

Викарият каза няколко думи, които по някакъв начин бяха много по-затрогващи, отколкото заучените слова на Питър. Той бил нов в енорията, осведоми своето паство, и заяви, че изпитва тъга, заедно не бе имал достатъчно време да опознае по-добре Ричард. Но изключително много ценял ненаатрапчивата му любезност и помощта му като църковен настоятел. Божият служител говори за трудните въпроси, които една трагедия като тази повдига, както и за невъзможността да се опитаме да им отговорим. Всичко, което можем сега да направим за Ричард, каза просто той, е да го помним с любов, да се молим за душата му — и да дадем безрезервната си и конкретна подкрепа на Виктория и Джейк. Преди да даде последната благословия, той използва съкратената версия на молитвата от поемата на Нюман „Сънят на Геронтий“^[3]:

*„Върви напред по своя път, християнска душа.
Върви в името на Всемогъщия отец,
който ни е сътворил.
Върви в името на Иисус Христос, нашия Бог,
сина на живия Бог,
който е умрял на кръста.
Върви в името на Светия дух,
сътворен от тях.
Върви в името на ангелите и архангелите,
в името на всички Божии светци.*

*Върви по своя път
и може би днес ще намериш своя покой,
чрез Исус Христос и своя Бог."*

„Това са силни думи, а думите са загадъчно могъщи — помисли си Виктория, докато вървеше надолу по пътеката със сина си и свекъра си, следвайки ковчега на Ричард в двора на църквата. — Ако мога да оставя Ричард да си иде, понесен на вълната на тези думи, може би той ще бъде добре, където и да се намира. Но как ще свикнем всички ние да живеем без него?“

[1] Уелски поет и журналист (1914–1953) — Б.пр. ↑

[2] Англ. поет (1922–1985), известен с перфекционисткия си песимистичен стил. — Б.пр. ↑

[3] Джон Хенри Нюман (1801–1890), представител на английския католицизъм, оказал огромно влияние върху английската религиозна философия, кардинал от 1879. — Б.пр. ↑

2.

След погребалната служба в къщата щеше да се поднесе чай за всеки, който пожелаеше да дойде. Масата в трапезарията бе отрупана с подноси със сандвичи, домашно приготвени кейкове и бисквити, тънко нарязани филийки с масло. Госпожа Банам и отрядът от помощници от селото си тръгнаха по-рано от църквата и вече кипваха чайниците, пълнеха каничките и подреждаха подносите с храна. Макар че всички в околността имаха добро отношение към семейство Кънингам и искрено бяха разстроени от трагедията, особено заради Виктория, в същото време съществуваше всеобщо недоволство поради склонността на госпожа Банам да иззема ръководните функции при всяко събитие или събиране.

— Мисля, че не е зле тази сребърна каничка набързо да се произлъска — заяви тя на Вайолет, чиято лична гордост и удоволствие бе да поддържа среброто на Ричард и Виктория винаги лъснато до блясък. — Не бихме искали онези превзети лондончани да решат, че цяла година не е било вадено от килера.

Виктория, която не бе допринесла с нищо за приготвянето на това угощение и бе в щастливо неведение относно сладко-киселата размяна на реплики между дамите на Бейбъри, си помисли, че никога досега в живота си не бе виждала толкова много храна. Имаше чувството, че е домакиня на парти по съвсем различен повод — може би голямо благотворително мероприятие. Дори сега, цяла седмица след ужасното събитие, запечатало се завинаги в съзнанието ѝ, все още се надяваше, че всичко е само някаква ужасна грешка и Ричард всеки миг ще влезе и ще започне да предлага питиета на гостите си.

Веднага след погребението Тоула и Антъни Уинстън я бяха изпратили с Джейк у дома, оставяйки Бил Кънингам и сестрите на Ричард да приемат съболезнованията на входа на църквата. Виктория искаше и тя да остане, но цялото семейство настоя, че и без това ѝ се е събрало прекалено много и че никой не би очаквал от нея да се подлага на това последно изпитание. Тя просто нямаше сили и енергия да

спори или да обяснява, че за нея няма никакво значение дали прави или не прави нещо, защото всичко наоколо ѝ се струваше обвито в някаква мъгла на нереалност.

— Върви се преоблечи — посъветва я Тоула — и слез, когато си готова, или въобще не се появявай, ако не можеш да го понесеш. Ние ще удържаме крепостта.

Беше истинско облекчение да се скрие от мразовития февруарски въздух. Докато стоеше изправена край гроба, имаше чувството, че се е вледенила до мозъка на костите си и до последните кътчета на душата си. Струваше ѝ се, че ледени късчета са пронизали сърцето ѝ, също толкова остри както парчетата от строшеното огледало на дявола в ръцете на Снежната кралица от приказката на Ханс Андерсен. Питаше се дали някога сърцето ѝ отново ще се разтопи. Антъни я прегърна силно, което беше по-добре от всякакви думи.

— Позволи ми да взема палтото ти — рече той. — Та ти направо си замръзнала! Искаш ли да пийнеш нещо по-силничко преди лудницата да е започнала? Мисля, че чашка бренди ще ти дойде добре. — Той бе искрено привързан към племенницата на съпругата си и гледаше на нея като на дъщерята, каквато със Спиридоула не бяха имали.

Виктория си позволи да се отпусне за малко върху широките му гърди.

— Не, благодаря. Всъщност ми се струва, че брендито окончателно ще ме довърши. По-добре да се опитам да остана изправена, докато всички си тръгнат.

— Гореве главата тогава! — Той я отдалечи от себе си и се взря в измъченото ѝ изпито лице, опитвайки се да открие някакъв знак как най-добре би могъл да ѝ помогне. — Ще го преживееш, Виктория — увери я. — В момента може и да не го вярваш, но ще се справиш. Отчасти, защото нямаш избор, но и защото си така устроена по природа — зложено ти е да оцеляваш.

— От къде знаеш? Изобщо не го чувствам така. О, чичо Антъни, наистина вече не знам какво или коя съм... Чувствам се толкова странно... сякаш мога да се удавя в собствените си мисли. — Закри лицето си с ръце, сякаш да се предпази от непоносима гледка.

— Повярвай ми. Още не го осъзнаваш, но аз го знам — ти притежаваш огромна вътрешна сила. Винаги съм го мислел дори още

като беше малко момиче и дойде да живееш с нас, след като родителите ти загинаха. Тогава трябваше да се справиш с ужасни неща, но ти оцеля. А сега трябва да мислиш и за сина си. Трябва да продължиш напред заради него.

— Благодаря ти — прошепна тя. — Ти винаги си ми вдъхвал кураж и увереност, чичо Антъни. И наистина си прав — по-добре да отида да го видя сега, а след това ще слеза при вас.

Той кимна и отиде в трапезарията при Спиридоула, която си бърбеше с помагачите, докато чакаха гостите. Виктория се запъти да търси Джейк, който бе изчезнал някъде. Откри го да си общува с Тийл, който бе затворен в килера с обувките, докато бяха в църквата. Малкото момче и старото куче се бяха сгушили един до друг в овехтелия кош на Тийл.

— Какво би искал да правиш, скъпи? Искаш ли да дойдеш при гостите, или предпочиташ да се скриеш някъде? — попита Виктория. Искаше ѝ се и тя да може да стори същото. Грижите за Джейк бяха единственото стабилно нещо в преобърнатия ѝ наопаки свят.

— Мога ли да гледам видео?

— Разбира се. Да дойда ли да ти пусна някоя касета? Може би със старите ти любими филмчета?

— Мога и сам да се справя — сериозно отвърна Джейк, после додаде: — Може ли да я гледаме заедно?

— О, скъпи... съжалявам. Не виждам как ще мога с всичките тези хора, които ще дойдат за чая.

— А те кога ще си отидат?

— Не знам. Но предполагам, че никой няма да остане много дълго. Да изпратя ли Вайолет да ти прави компания?

Вайолет Бъроус помагаше на Виктория в къщата, откакто Джейк се роди, и той я обичаше, но сега поклати глава.

— Искам само теб.

Виктория погледна сина си и се почувства толкова безпомощна. Не знаеше как да постъпи. Джейк не беше от онези деца, които не се отделяха от майките си, и тъкмо затова ѝ беше двойно по-трудно да му откаже.

— Слушай — нежно поде тя, — трябва да се погрижа за всички тези хора, които ще дойдат днес — някои от тях са пътували доста отдалеч — защото те също обичат татко. Мисля, че татко ти би искал

да направя точно това, и ние трябва да направим всичко, което е по силите ни, за да не го разочароваме. Ти върви в детската с Тийл — първо можеш да го изведеш навън, с което много ще ми помогнеш, а след това аз ще изпратя Вайолет да ти донесе чай и ще дойда веднага щом се освободя. Става ли?

— Добре.

Виктория усети как гърлото ѝ се свива, докато гледаше как гордо изправената му малка фигура се отдалечава към детската стая. „Не бива да се оправдавам с извинението, че правя това, което Ричард би искал — каза си тя. — Би било ужасно лесно да го оставя да се превърне в навик и да го използвам като някакъв вид изнудване.“

Чу гласове и разбра, че хората са започнали да пристигат. „Дано да не се разплача сега — отчаяно се помоли Виктория, — защото ако започна, няма да мога да спра, а трябва да бъда сама, когато започне потопа.“ Остана за момент, облежната на стената до вратата, която водеше към коридора в преддверието, опита да събере сили, за да влезе в трапезарията; а ѝ трябваша сили просто да се помръдне. Огромна вълна от звуци я блъсна щом застана на прага на полуотворената врата. „Това наистина е странно — помисли си тя, — прилича на празненство.“ Почувства се напълно неподготвена да си бърбри приятелски с гостите. Светското оживление бе доста честа реакция след сдържаните силни чувства по време на мъчителната служба, отчаян опит да се овладее емоционалният срив.

За неин ужас Франсин бе първият човек, когото видя. Виктория се надяваше да я избегне, ала нямаше начин, тъй като съпругата на Гай бе застанала точно до вътрешната страна на вратата. Обикновено самоуверената Франсин изглеждаше объркана и притеснена, сякаш се чудеше как да се измъкне и нямаше никаква представа как да се държи с домакинята. „Защо е дошла? — запита се Виктория. — Тя би трябвало да знае, че няма начин да не ме срещне, след като е дошла в къщата.“ Но дългогодишният светски опит и този път я спаси.

— Здравей, Франсин — поздрави я учтиво. — Много мило от твоя страна, че си тук.

След един неловък момент на колебание другата жена не направи опит да прегърне Виктория, макар че обикновено доста щедро раздаваше приятелски целувки дори на хора, които почти не познаваше.

— Виктория... Просто не знам какво да ти кажа.

— Знам. Сигурно за всички е трудно. Не казвай нищо.

— Сигурно много ме мразиш.

Виктория се слиса. Не това беше очаквала да чуе от Франсин и си помисли, че моментът е твърде неподходящ да се обсъждат личните ѝ чувства относно брака на Гай.

— Да те мразя? Имаш предвид заради теб и Гай? Вашият брак със сигурност беше огромна изненада — а може би изобщо не би трябвало да бъде, — но защо трябва да те мразя?

— Имах предвид заради Ричард.

— Заради Ричард? Какво, за бога, искаш да кажеш? — окончателно се смая Виктория.

— Реакцията му на новината — за Гай и мен. Веднъж вече направи всичко възможно, за да ни попречи да се оженим, а сега изглеждаше толкова ужасно разстроен... Аз просто си помислих... Исках само да кажа...

Франсин явно не се чувстваше никак удобно и очевидно бе казала много повече, отколкото бе възнамерявала. Но недоизказаните неща увиснаха във въздуха като заплашителни облаци.

Какво искаше да каже с това, че „веднъж вече им бил попречил да се оженият“, зачуди се Виктория и изведнъж ѝ хрумна, че Франсин знае много повече, отколкото самата тя. Внезапно изпита странното усещане, че стъпва по минирано поле и всеки миг може да бъде разкъсана на части.

— Нека точно сега да не говорим за Ричард, защото в противен случай може и да не издържа — рече тя. После в опит да смени темата сковано добави: — Боя се, че дори не успях да те поздравя за брака ти. При нормални обстоятелства щях да ви пиша, разбира се... но в момента нищо не е нормално. Нямах никаква представа, че двамата с Гай и преди сте възнамерявали да се жените.

— О, Господи! — Франсин придоби отчаян израз. — Ние... ние най-сетне решихме, че моментът е настъпил, но не искахме сватбата да е тук. Мислехме, че ще причиним по-малко неприятности, ако просто съобщим на всички новината, след като вече е свършен факт. И, разбира се, Ричард... инцидентът беше просто съвпадение... ужасно съвпадение... той няма нищо общо с...

Гласът ѝ заглъхна. Изглежда светското ѝ лустро се пропука. Вместо бляскава и красива както винаги, сега тя изглеждаше по-скоро невзрачна, вместо на златна, приличаше на олющена позлатена вещ — и много по-възрастна, отколкото я смяташе Виктория.

Думите от странния разговор, който неволно бе дочула по-рано през деня, изскочиха и започнаха да се блъскат в главата ѝ като подивяла птичка, отчаяно удряща се в стъклото на прозореца в неуспешни опити да избяга. „Не, не бих могла да понеса точно това!“

— Франсин — каза тя, — трябва да поговоря с теб, но не тук и не сега. Бих могла да дойда в Лондон. Ако ти задам някои трудни въпроси, ще ми отговориш ли искрено? Има неща, които трябва да знам.

Настъпи дълга пауза, после Франсин рече:

— О, Виктория, каква ужасна бъркотия! Искан ми се да си бях държала устата затворена. Предполагам, че ще се постарая да отговоря на въпросите ти, но не мисля, че идеята е добра. Определено съм сигурна, че Гай няма да одобри и по-добре да не го правя, защото...

Франсин млъкна внезапно и Виктория видя, че Гай приближава към тях. Нямаше представа колко отдавна е бил там и каква част от разговора им бе дочул, ако изобщо бе чул нещо. Имаше онова отчуждено изражение, което тя добре познаваше — не толкова на затворен в себе си, колкото на човек, който иска съзнателно да покаже на околните, че се е дистанцирал от тях. Това беше изражение, което винаги я бе ужасявало като дете, когато Гай, нейният герой и покровител, човекът, на когото най-много от всички искаше да достави удоволствие, внезапно ставаше недостъпен за нея. Още като малко момиче беше твърде горда, за да му достави удоволствието да разбере колко много я наранява тази негова отчужденост — макар че той го знаеше, — и никога не му досаждаше, нито се опитваше да си спечели отново обичта и вниманието му. По-скоро тя също се научи да се затваря в себе си, външно се захващаше със свои занимания, а вътрешно очакваше слънцето на одобрението му отново да изгрее от само себе си, което неизменно и ставаше. Може би тъкмо това имаше предвид Антъни, когато говореше за вътрешната ѝ сила? Помисли си, че само гръцката ѝ баба я бе разбирала напълно като дете и откри, че страстно копнее за присъствието ѝ. Но Еванти Дукас бе получила по Коледа един от нейните пристъпи на пневмония и не се чувстваше

достатъчно добре, за да пътува за погребението. „Веднага щом мога да се измъкна, ще отида във Врахос и ще остана с Нона — обеща си тя. — С нея мога да говоря за неща, които не бих могла да споделя с никой друг.“

Реши, че Франсин изглежда изненадващо смутена за някоя личност, която обикновено е толкова спокойна и толкова добре се владее. Внезапно ѝ хрумна мисълта, че съпругата на Гай може би е по-уязвима, отколкото тя си бе представяла.

„Може би ако я познавах по-добре, щях да я харесвам много повече и нещата щяха да са съвсем различни“ — изненадано си каза Виктория, извърна се към Гай и изрече на глас:

— Франсин тъкмо ми разказваше за сватбата ви. Все още не мога да повярвам, че ти сам не ми го събщи.

Гай я измери с един от своите непроницаеми погледи.

— Ти имаше да мислиш за доста други неща — сухо отвърна. — Разбира се, накрая щях да ти разкажа всичко. Но сега дойдох, за да отведа съпругата си обратно в Лондон. Не смятам, че в момента бих могъл да направя нещо повече за теб. Бих искал да можех, ала не мога. Може би по-късно. — В очите му се четеше огромно нещастие. Внезапно спря и я привлече към гърдите си в силна прегръдка. — Не се предавай, Вики — прошепна. — Толкова много съжалявам за всичко, не знаеш колко много съжалявам. Винаги ще съм на твое разположение. Лека нощ.

За един кратък миг двамата останаха вкопчени един в друг, после Гай се отдръпна.

— Струва ми се, че е време да тръгваме, Франсин — заяви. — Да се сбогуваме с родителите ми и да потегляме.

Виктория ги гледаше, докато се отдалечаваха, а пред очите ѝ затанцуваха въпросите, които досега бяха висели вбесяващо неподвижни пред нея — твърде изменчиви, за да бъдат формулирани, но в същото време прекалено предизвикателни, за да бъдат пренебрегвани. „В момента не бих могла да понеса още изненади — каза си младата жена, — но може би просто преувеличавам и си въобразявам някакви неща.“

„Сега няма да мисля за това“ — заповяда си тя и решително изхвърли от съзнанието си мъчителните съмнения.

3.

След като Гай и Франсин си тръгнаха, останалите гости също започнаха да се разотиват. Виктория стоеше до вратата, за да си вземе довиждане с тях или да поздрави някой закъснял посетител.

Мериъл Хокинс, по-голямата сестра на Ричард, се запъти към Антъни и Тоула.

— Трябва да поговорим — рече тя с тон, който би трябвало да бъде нисък, макар че за съжаление тъкмо тази тоналност липсваше в обичайния ѝ регистър. — Какво ще правим с Виктория?

— В какъв смисъл? — попита Тоула. Тя не можеше да понася Мериъл, но бе обещала на Антъни, че ще се опита да сдържа неприязънта си.

— Опитай се да се държиш цивилизовано с членовете на семейство Хокинс — я бе помолил той, преди да тръгнат от къщата им за семейния обяд в Манор Фарм преди погребението.

— Винаги се държа цивилизовано — бе възразила тя, — е, може би не съвсем приятелски, но определено цивилизовано. Освен това, Антъни, скъпи, не мога да започна да харесвам Мериъл само защото Ричард е мъртъв.

— Но можеш поне да се опиташ да прикриваш чувствата си малко по-добре. Не забравяй, че случилото се е ужасен удар и за нея.

— Аз изпитвам съчувствия към нея — наистина е така, — но прикриването на чувства не е моята стихия. — Тоула бе завъртяла великолепните си очи, размахвайки ръце във въздуха. Когато говореше, тя винаги жестикулираше. Антъни казваше, че има чувството, че живее с вятърна мелница и че било много жалко, задето въртеливите жестове на съпругата му не могат да се използват в Националната енергийна система. — Няма да ѝ позволя да тормози Виктория с настояванията си да я приобщи към някоя от своите „благородни каузи“ — заяви Тоула, — но ако това ще те накара да се почувстваш по-спокоен, мой стари пацифисте, обещавам, че ще се опитам да стоя настрани от нея през целия ден.

За това обаче вече не можеше и да става дума. Мериъл имаше обичая да се притиска много близо към тези, с които говореше, навирайки лицето си в тяхното и блокирайки възможността за бягство с масивното си телосложение. Хората имаха навика да се скатават набързо, щом я зърнеха да приближава, но днес тя бе успяла да притисне семейство Уинстън в ъгъла с ловкостта на победител в състезанието „Един мъж и кучето му“^[1].

— Трябва да обсъдим бъдещето на Виктория — обяви тя, — както и на Джейк. Много съм загрижена и за двамата. Сигурна съм, че и вие ще се съгласите, че те не могат да останат тук. Къщата е твърде голяма.

— Не смяташ ли, че още е твърде рано да говорим за това? Виктория трябва да се възстанови от ужасния шок, който преживя, както и ти, разбира се — дипломатично рече Антъни. — Можеш да бъдеш сигурна, че ще направим за нея всичко, което е по силите ни. Двамата с Джейк се нуждаят от време, преди да се вземат някакви големи решения. А и ти си достатъчно заета с грижите по баща си. Колко време ще останеш при него?

— Само тази вечер. Джуни ще остане още една седмица. За щастие тя няма толкова много ангажименти като мен. Тъкмо заради това бих искала сега да поговорим — имам една идея.

Антъни видя как ноздрите на Тоула се издуха от напирасо негодувание. Заприлича на особено опасен кон от картина на Стъбс^[2], който всеки миг ще се развилнее.

— О, добре, сигурен съм, че скоро ще се видим с баща ти — припряно избъбри той. — Знам колко го обичаш и колко си му предана. Доведи го на вечеря, когато дойдеш следващия път. Тогава ще имаме време да си поговорим по-спокойно и да се опитаме да обсъдим последиците от тази ужасна трагедия. А междувреме ние няма да го изоставим и ще му помогнем с каквото можем. И двамата много обичаме Бил.

— Това наистина е много мило от ваша страна — отвърна Мериъл, без да се остави да я отклонят от мисията ѝ, — но може би не е зле да ви съобщя идеята си, за да помислите върху нея. Разбира се, ще говоря и с Виктория, но смятам, че вие ще ми помогнете да я убедя. Тя е толкова непрактична и аз се боя, че сега ще ѝ бъде особено трудно, защото Ричард винаги се е грижил за нея. — Тя пое дълбоко

дъх, а гръдният ѝ кош се изду така застрашително, че Антъни се притисна по-плътно към стената.

— Е — продължи Мериъл, — говорих с Питър Мейсън за делата на Ричард. Мисля, че във финансово отношение нещата не са особено розови за Виктория. Това е единият проблем. Вторият е, както вече казах, че тази къща е прекалено голяма и потискаща за нея и Джейк. Дватама със Стафорд смятаме, че тя се нуждае от смяна на обстановката. Баща ми ще се чувства ужасно самотен, защото с Ричард бяха много близки, а и той не става по-млад, така че това е още един проблем. Интересно, но тъкмо за това разговарях с Ричард, когато се видяхме за последен път — заявих му, че е крайно време татко да отиде да живее с някого, тъй като това ще е най-добре за всички. — Тя замълча за миг.

— И такааа — проточено заговори Тоула като дрозд, налал червей — и такааа, Мериъл, идеята ти е Виктория и Джейк да се преместят да живеят при баща ти, така ли? — Тя си освободи пространство, като премести един стол. Сетне хвърли тържествуващ поглед към Антъни, горда, че бе успяла да се измъкне от смъртоносната хватка на Мериъл и да се отдръпне от стената. — Ъмм. Смятам, че това би било удобно.

По лицето на Мериъл се изписа огромно облекчение. Не беше очаквала толкова лесно да постигне съгласието на Спиридоула Уинстън по каквото и да било нейно предложение. Надменна и арогантна в най-добрия случай и — което според Мериъл беше още по-лошо — толкова превзета. Но, разбира се, човек не биваше да забравя, че тя бе чужденка, и трябваше да я приема със снизхождение, отдавайки всичко на средиземноморския ѝ темперамент. Мериъл никога не бе забравяла, че въпреки английското си образование снаха ѝ също беше чужденка. Освен това никога не бе успяла да разбере привързаността на Ричард към онази смуцаваща гръцка баба на Виктория, която приличаше на враждебна стара костенурка, макар че някога — според бащата на Мериъл — тя била всепризната красавица. Нещо, което сега беше трудно да си представи човек. И онази ужасна мрачна и потискаща къща в Корфу, по която Виктория бе луда! Изобщо не отговаряше на представата на Мериъл за вила за почивка. Спомни си колко много мразеше къщата, когато я бяха изпратили да доведе Ричард у дома след едно от многобройните му гостувания като дете.

Както и колко чужда се бе почувствала — като единственият страничен зрител, докато всички останали бяха затворени в някакъв омагьосан и тайнствено-примамлив кръг. Беше се опитала да убеди баща си, че за Ричард не е добре да прекарва толкова много време с Гай, Виктория и старата госпожа Дукас, но той предпочиташе синът му да е зает с нещо. Жалко, че Джейк бе наследил тъмните очи и коса на Виктория, помисли си тя, вместо англосаксонските белези на Ричард — руси коси и сини очи, — но нищо не можеше да се направи. За щастие собствените ѝ деца бяха с изключително бяла кожа и се налагаше да използва защитен крем против слънце с най-високия фактор.

— Да — рече тя и кимна с изненадващо одобрение към Тоула, — да, точно това имах предвид. Баща ми винаги е бил много привързан към Виктория — в нейните уста прозвуча като голямо постижение, — затова аз се радвам, че одобряваш моя план.

— А какъв е твоят план за къщата? — попита Тоула.

Всеки по-чувствителен от Мериъл Хокинс щеше да почувства как земята под краката му леко потреперва, ала тя продължи с безспорната увереност, че мисли най-доброто за всички.

— Ами предвид обстоятелствата смятам, че ние бихме могли да я вземем. Както знаеш, тя принадлежи на семеен тръст, не на Ричард. С нашите четири деца и многобройните им приятели за нас е идеална по големина и затова смятам, че това решение ще бъде най-добре за всички.

— С изключение може би за Виктория — с меден глас подхвърли Тоула.

— Но аз мисля тъкмо за Виктория! — Мериъл изглеждаше озадачена. — Както вече ти казах...

— Е, сега пък, ако ми позволиш, аз ще ти кажа нещо. — Блясъкът в очите на Тоула бе достатъчен сигнал за действие за всеки, който добре я познаваше. В този момент съпругът ѝ намери за благоразумно да привлече вниманието, като прекатури една малка масичка и разля чая си. При настаналата суматоха, когато госпожа Банам и Вайолет се спуснаха да помогнат, въоръжени с кърпи и кошчета за боклук, неловкият момент бе пресечен, но за нещастие с цената на няколко счупени чаши за чай, заети от викарията. Добре

похарчени пари, мислеше си Антъни, докато настояваше пред госпожа Банам той да плати за нови.

За щастие Стафърд Хокинс дойде точно в този момент, за да отведе съпругата си, заявявайки, че според Джун Кънингам баща им вече трябвало да се прибира.

— Довиждане, Мериъл — каза Антъни. — Извинявам се за несръчността си. Надявам се, че роклята ти не е пострадала. Ние със сигурност ще си помислим върху това, което ни каза, но може би е по-мъдро все още да не го споменаваме пред Виктория. Дай ѝ време. — Проследи с поглед отдалечаващото се семейство Хокинс, изпълнен с чувството за избегнатата кризата — поне за момента.

Виктория, която все още стоеше до вратата, едва успя да понесе отчаянието, изписано върху лицето на Бил Кънингам. Двамата се спогледаха мълчаливо и се целунаха. Не можеха да си кажат нищо утешително.

Питър Мейсън дойде да се сбогува с Виктория, хвана я за раменете и ги разтри с палците си. Винаги бе смятал съпругата на кръщелника си за дяволски привлекателно момиче — може би малко слабичка за неговия вкус, но определено красавица с някакво особено очарование, макар че той никога не бе успявал да определи точно какво.

— Е, млада жено — рече той, — много скоро ще трябва да проведем една бизнес среща. Ела в Лондон и ще те заведа на обяд. Съжалявам за всичко това... лоша работа... но всякакви приказки са излишни. — Виктория си отбеляза наум да не забрави да сподели последното му изявление с Гай: Питър Мейсън никога не отминаваше нещо, без да се разпростре многословно върху него. Запита се дали някога ще може отново да си споделят шеги само двамата с Гай, без това да разстрои Франсин. Не можеше да си представи доколко бракът му ще се отрази върху връзката ѝ с братовчед ѝ, нещо, което винаги бе смятала за даденост. Отбеляза с изумление, че сега, когато целият ѝ свят се бе срутил, все още можеше да намира някои неща за забавни. Колко странно е всичко това, помисли си младата жена.

Виктория успя да се изтръгне с ловка маневра от хватката на Питър Мейсън и го целуна любезно.

— Много ти благодаря, Питър — рече тя. — Аз наистина трябва да дойда да се видя с теб. Необходимо е да знам точно как стоят

нещата за мен и Джейк. Дай ми няколко дни, за да се съвзема, и ще се обадя на секретарката ти, за да определим дата. Благодаря ти за словото ти днес следобед. Не е нужно да оставаш повече, защото те чака ужасно пътуване, а и казаха, че ще има буря. — Тя нямаше никаква представа от прогнозата за времето, но думите ѝ свършиха работа. Чу гласа на Питър в преддверието да предупреждава останалите тръгващи си гости за предстоящата снежна виелица, и улови погледа на чичо си. Антъни ѝ намигна скришом и вдигна палец.

Викарият се бе измъкнал рано с обещание, че ще поддържат връзка. Осведоми я, че съпругата му оставила пай с месо и ябълкови сладки в кухнята за Виктория и Джейк.

— Катерин специално ми поръча да ти кажа, че са съвсем пресни и ако искаш, можеш да ги замразиш — добави той и Виктория бе трогната от тази практична и дискретна любезност. Сбогува се с госпожа Банам и отряда ѝ от помощнички, като им изказа огромна благодарност за помощта им. Каза няколко успокоителни думи на Вайолет по повод забележката на госпожа Банам за среброто, а Джеф и мъжете от фермата похвали заедно бяха успели да се справят с паркирането на колите.

Изпита огромно облекчение, когато всички си тръгнаха и останаха само леля ѝ и чичо ѝ.

— Обичайното приклещване от страна на Питър Мейсън, нали? — измърмори Тоула. — Нахален дърт коцкар!

— Коцкар — промърмори Антъни. Специфичните изрази на жена му все още го забавляваха след четиридесет години брак.

— О, Антъни! — завъртя очи Тоула. — Искаше ми се Питър да не е адвокат на Ричард. Горкият стар Бил изглеждаше ужасно. Умът ми не го побира как те двамата с Джулия, която беше толкова хубава и забавна, можаха да създадат толкова отвратителни дъщери.

— О, стига! — намеси се Виктория. — Джун не е лоша. Не може да се каже, че блести с интелект и духовитост, но пък е ужасно любезна. Поне има добри намерения.

— Нещо, което трудно би могло да се каже за Мериъл — мрачно обобщи Тоула, запалвайки една от любимите си пури. — Мериъл е истински трън в задника, но не мога да не се възхищавам на едно нейно качество — изисква се особен талант да харчиш толкова много пари като нея за дрехи и въпреки това вечно да приличаш на

вехтошарка. Знам, че Джун си купува дрехи от онзи магазин за благотворителни разпродажби, но при все това не изглежда толкова трагично като Мериъл.

— О, Тоула, наистина те обичам! — засмя се Виктория.

— Какво ще кажете сега за онова по-силничко питие, което ви предлагам по-рано? — попита Антъни. — Какво бихте желали вие двете?

— Това, което наистина ми се иска, е голяма чаша с горещ чай, но първо трябва да видя Джейк.

— Върви, скъпа — подкани я Тоула, изрита обувките си и пусна огромните си перлени обици в една ваза от майсенски порцелан и със сигурност щеше да забрави, че ги е сложила там. Антъни внимателно обърна вазата и прибра обичите в джоба си. Тоула бълваше облаци дим като огнедишащ дракон. — Върви да провериш как е Джейк, а ние ще се погрижим за чая. Ако иска, мога да му почета от „Хари Потър“.

Помисли си, че племенницата ѝ изглежда напълно изцедена.

Джейк беше заспал пред телевизора, с палец в уста, нещо, което вече правеше много рядко — всъщност само когато беше болен или разстроен. Виктория изключи видеото, но той не се помръдна. Докосна го нежно по бузата и реши да го остави така. Върху бялото лице тъмните кръгове под очите му приличаха на белези от ударено. Сънят може би беше най-добрият лек за него сега. „Горкото ми малко момче — помисли си тя, — когато се събудиш, отново ще си спомниш всичко, което ни се случи.“ Погледна с натежало сърце малкия си син.

Жестоката смърт причинява болка и страдания, които хвърлят зловещата си сянка и върху следващите поколения, тъжно си помисли тя. Джейк никога вече нямаше да бъде същото безгрижно дете и тя се запита какви ли ще бъдат последиците от днешния ден за него и колко дълго ще траят.

Свит на кравай в кошчето си, Тийл скимтеше и тупаше с опашка към нея, сякаш се опитваше да я утеши по някакъв начин, но не помръдна. Тя засили радиатора и вдигна един лист от пода. Явно преди да заспи, Джейк бе правил един от своите списъци — кутията му с моливи се бе търкулнала и наоколо се бяха разпилели цветни моливи. Той изпитваше страст да пише думи и бе много старателен в

подбирането им — пишеше за неща, които харесваше и не харесваше, за места и хора; за книги, които четеше, за птици и животни, които бе видял; най-различни идеи — каквито имаше много, както и нови изрази, които бе открил. Понякога имаше илюстрации, понякога — не; често бяха само колони от думи, изписани в няколко различни цвята. Виктория се запита дали синът ѝ щеше да стане журналист като Гай.

Погледна към последния лист, целият изписан с големи черни букви, и прочете:

„БУМ — БУМ, СМЪРТОНОСЕН ГРЪМ ОТ ПУШКА
ПАТРОНИ ЗА ГЪЛЪБИ БУМ ТАТКО ЕКСПЛОЗИЯ КРАБ
МЪРТЪВ МЪРТЪВ МЪРТЪВ.“

Най-отдолу на листа имаше рисунка, изобразяваща две фигури и куче. Под тях беше написано: „Мама, аз и Тийл.“ Отсъствието на четвъртата фигура ѝ подейства като юмрук в лицето.

Запъти се бавно към гостната. Тоула наливаше чай.

— Готово, истински силен чай — посрещна я леля ѝ, — а Антъни го подправи с няколко капки уиски. За бога, седни и си почини! Приличаш на призрак.

Виктория пое димящата чаша от Тоула и я остави внимателно върху масичката до дивана. Обаче вместо да се отпусне и да се настани удобно, подгънала крака под себе си, както обикновено, тя остана права.

— Виктория? Какво има? Джейк добре ли е? — остро я изгледа Антъни.

— Той е заспал, но не мисля, че е добре. — Гласът ѝ, толкова овладян досега, отначало приличаше на задавен шепот, а сетне се извиси в кресчендо. — Какво ще правя? — изхлипа тя. — Какво изобщо ще правя?

Пъхна в ръцете им листа, строполи се на дивана, сякаш краката повече не можеха да я държат, и зарови лице в шепи.

Антъни и Тоула прочетоха списъка на Джейк, после погледнаха към Виктория. През последните десет дни очакваха всеки миг неестественото ѝ спокойствие да се пропука и дори се тревожеха, че

това все още не е станало — но сега, когато най-после се случи, изпитаха силна тревога.

— О, агарі^[3]! — Тоула мигом се озова до нея, обгърна я с ръце и я залюля в прегръдките си. — Излей мъката си. Плачи. Викай. Удряй по стените. Не го сдържай в себе си. — После превключи на езика, с който някога говореше на Гай и племенницата си. — Тоула е тук, *chryso mou*^[4] — промърмори тя. — Всичко е наред, Джейк ще го преодолее, обещавам ти. Децата са много по-силни, отколкото си мислим.

Хвърли отчаян поглед към Антъни над тъмнокосата глава на Виктория, спомняйки си как се бе отразила върху племенницата ѝ внезапната смърт на родителите ѝ. Еванти винаги бе смятала, че решението на Виктория да се омъжи за Ричард Кънингам бе пряка последица от травмите в детството ѝ — подсъзнателно желание да се въздържа от бурни чувства и преживявания и да се стреми към това, което за нея олицетворяваше сигурността. Голяма сигурност ѝ донесе Ричард, мрачно си помисли си Тоула, макар че едва ли можеше да вини бедния Ричард за трагичния начин, по който се бяха стекли нещата. Еванти винаги е била против този съюз, макар че повечето хора го намираха за изключително подходящ. Момчето на съседите, две семейства, които винаги са били толкова добри приятели — колко прекрасно! Любимата от детството — колко романтично! Ала Еванти изобщо не смяташе, че е романтично.

— Виктория е като спящата принцеса — бе казала тя — и Ричард не е подходящият принц, който ще я събуди.

Казваше, че въпреки добрия му характер и чувството на сигурност, което вдъхваше, тя не би му поверила Виктория.

— Той ще я предаде — бе предрекла мрачно.

По онова време Тоула, която напълно подкрепяше този съюз и беше очарована от перспективата Виктория да живее толкова близо в сферата на нейното влияние, смяташе, че майка ѝ е ужасно несправедлива.

— Майка ми обича да се прави на пророк — с обвинителен тон заявяваше тя, когато Еванти правеше някои от предсказанията си, а те понякога се сбъдваха с изнервяща точност.

— Всичко ще бъде наред — повтаряше тя сега, мърморейки думите с успокоителна напевност и я люлееше напред-назад.

Ала още докато ги изричаше, отчаяно съзнаваше, че вече не може да разсейва детските кошмари, прогонвайки с целувки страшните призраци с увереността, че на сутринта всичко ще бъде забравено, защото Виктория и Джейк нямаше да са добре — или поне още дълго време.

Виктория издаде силен вопъл на отчаяние и най-после избухна в разтърсващи ридания. Всички сълзи, които бе трупала в себе си от деня на смъртта на Ричард, най-после се изляха навън в потоци от мъка, смут и страх.

Чак появата на Джейк със замъглени от съня очи пресекна този порой. Виктория разтвори ръце и той се втурна към тях.

— Не се тревожи, скъпи — промълви тя. — Аз просто си поплаках за татко и сега ще се почувствам много по-добре. Тоула от дни ми повтаря да се наплача и както винаги е права. Ела да ми изтриеш лицето.

Антъни ѝ кимна одобрително. Смяташе, че тя постъпва съвсем правилно като не изолира момчето от мъката си. В противен случай Джейк щеше да се почувства объркан и нямаше да знае как да се справи със собствените си смесени чувства на загуба и гняв.

След като сложиха Джейк да си легне и Тоула му почете, всички вечеряха в кухнята — стоплиха супата, която Вайолет бе оставила, и си изпържиха яйца. След инцидента Тоула и Антъни настояваха Виктория и Джейк да поживеят при тях в Дърнфорд Хаус, къщата, където Виктория бе прекарала голяма част от детството си и на която все още отчасти гледаше като на свой дом, но тя твърдо бе отказала. Усещаше, че когато отново се върне във фермата, ще ѝ бъде още по-трудно да приеме отсъствието на Ричард.

— Аз съм като куче — бе казала тя. — Предпочитам да се скрия в собственото си кошче.

Те отлично я разбираха и не настояваха. Вайолет бе дошла да спи в стаята за гости, за да не бъде Виктория съвсем сама в голямата къща.

— Вече трябва да си лягаш. Кога ще дойде Вайолет? — попита Антъни, поглеждайки часовника си.

— Чак след като ѝ се обадя по телефона — отвърна Виктория. Не сподели с леля си и чичо си, че бе казала на Вайолет да не идва тази вечер, ако не ѝ се обади. Испитваше отчаяна нужда да остане сама, да се разрови из най-тъмните ъгълчета на душата си и да се опита да си

отговори на някои въпроси, които съзнателно бе изтикала в най-отдалечената част на съзнанието си.

— Искаш ли ние двамата да останем с теб тази вечер вместо Вайолет? — попита Тоула, хвърляйки ѝ остър поглед.

— Бог да ви благослови и двамата, но не, благодаря. Дори смятам да си легна преди да дойде, защото — макар да е много добра и безкрайно любезна — знаете как понякога уморява с приказките си. Освен това първо искам да свърша едно-две неща. Още е едва девет и половина. Обещавам, че няма да стоя до късно.

Успя да ги избута нежно към коридора — знаеше, че ако прояви и най-малката слабост, те няма да си тръгнат.

Изпита огромно облекчение, когато входната врата се затвори зад тях и тя чу мотора на колата на Антъни. Остана заслушана, докато шумът напълно заглъхна надолу по алеята.

След това се извърна към къщата, готова да посрещне демоните си.

Във Врахос Еванти Дукас лежеше, подпряна на възглавниците в голямото си резбовано дървено легло, бореше се със задуха и слушаше плющенето на дъжда по стъклата на прозорците.

Винаги се бе наслаждавала на бурите — но не от сигурността на къщата си — и сега копнееше да стои на своето любимо място високо над морето, да гледа как вълните се разбиват долу в подножието на скалата, а маслиновите дървета около къщата, приличащи на дервиши с развени сребристи коси се впускат във вихъра на лудешки танц. Дори величествените кипариси свеждат глави и се полюшват в такт с музиката на вятъра, помисли си Еванти. Старата жена се втренчи в изкусно резбования дървен таван, който я бе очаровал още като малко дете. Тогава я водеха тук на гости на нейната баба и сутрин се събуждаше в това същото легло с очакващата я закуска. Леглото, приютявало и Виктория години по-късно, когато внучката ѝ посещаваше Еванти, както сега и Джейк. Върху всяка от квадратните кутийки на тавана бе изрисуван мотив от цветя и плодове и всичките бяха различни — истински пир за окото. От централната греда висеше богато украсен месингов полилей — първоначално със свещи, а през тридесетте пригоден от баба ѝ за електрически крушки. Еванти все

още си спомняше трепкащата светлина на свещите и странните сенки, които хвърляше по стените. Сега си представяше как излиза навън, обвита от вихъра на природните стихии, докато върви по стръмната пътека към скалата. „Но аз никога вече няма да се изкача отново по онази скалиста пътека — помисли си тя. — Никога вече няма да стоя на моето любимо място, откъдето се разкрива гледка към целия остров и малката пещера, където обичахме да плуваме — и където си казахме онова незабравимо сбогом преди толкова много години, макар тогава да не знаехме, че е сбогуване.“ В съзнанието ѝ изплува висока фигура, готова да се гмурне, застанала върху издадената над морето скала като застрашителен дракон. А тя сякаш отново плуваше край него в сините води. Цялото онова отдавна отминало лято избухна в паметта ѝ с цветове, по-бляскави от лъскавите страници на книга за Средновековието: небесносини, тюркоазени и зелени; пурпурни, сребристи и златни.

Имаше много малки пещери покрай тясната плажна ивица, достъпни само откъм морето, ала тя винаги бе смятала конкретно тази за особено свята и за двамата. Тук си бяха разменили целувката, подпечатала годежа им, — и — о! — тяхната последна целувка! Бяха запалили огън от сух плавей и си бяха изпекли шишчета от риба меч, намущени върху шишове от розмарин, които изядоха със зрели домати, сирене „Фета“ и огромни филии хрупкав хляб; после като Бухала и Писаната, чийто създател^[5] се бе влюбил в Корфу преди много години, танцуваха на лунната светлина.

Никога не ѝ бе давало сърце да иде там със съпруга си и ходеше само с децата или внуците. Те смятаха, че са открили пещерата сами, когато станаха достатъчно големи, за да плават сами с лодка. Може би също пазеха свои спомени за това място.

Еванти копнееше да почувства как вятърът отново разпилява косите ѝ и слънчевите лъчи проникват в костите ѝ. Някъде в къщата един от старите капаци на прозорците се бе откачил от металната скоба, която го придържаше към стената, и сега се удряше в олющената мазилка. Тряс, тряс... Пауза... После отново — тряс, тряс, тряс. Еванти се замисли дали да не позвъни на Дора да го оправи, но дори дръпването на звънеца ѝ се струваше твърде голямо усилие. „След като нямам сили да направя дори това — запита се тя, колко ли още други неща ще останат непоправени?“ Не искаше да мисли за

бавната разруха на любимия ѝ дом и отново отвори очи, за да пропъди призраците от миналото, които бяха по-живи от настоящето. Намести главата си по-удобно върху големите квадратни възглавници, за да може по-добре да вижда изливащата се върху прозорците вода. „И двете грохваме — помисли си възрастната жена, — къщата и аз.“ Нищо не можеше да направи, за да спре остаряването си, но я измъчваше вина, задето не бе направила някои неща, за да запази къщата за бъдещите поколения.

Тя беше родена в това легло и изглежда някой ден, в не толкова далечното бъдеще, щеше да умре в него — освен ако доктор Ставрос не наруши обещанието си и не я отведе в болницата в града; нещо, на което тя отдавна се противопоставяше с малкото дъх, останал ѝ в болните остарели дробове. Напоследък много мислеше за смъртта. Каква горчива ирония, че бе останала жива след последния пристъп на пневмонията! Само преди седмица ѝ се бе обадила Спиридоула, за да ѝ съобщи новината за нечия друга смърт — за шокиращата загуба на един човек в разцвета на живота си. Смъртта на един възрастен човек може да причини искрена тъга, ала в нея все пак има нещо естествено — затварянето на неизбежния природен цикъл.

Когато Тоула позвъни от Англия, за да ѝ разкаже за ужасната злополука, всички мисли на Еванти бяха за Виктория. Горчиво проклинаше влошеното си здраве, което не ѝ позволяваше да се качи на самолета и да отлети, за да бъде до нея в този ден на погребението, макар да знаеше, че в много отношения Тоула ще се чувства облекчена, ако майка ѝ я няма. В семейството всички знаеха, че Еванти никога не бе харесвала Ричард Кънингам... но всъщност никога не го бе и мразила. Тъкмо това е бедата, помисли си тя — никога не бе могла да обясни лошите си предчувствия на Виктория. Едно от възраженията ѝ относно този брак беше, че внучката ѝ нямаше никаква представа как се отнася Ричард към нещата, които тя страстно обичаше. Беше невъзможно да го въвлечеш в спор — той не влизаше в конфронтация — и на Еванти ѝ приличаше на ходещ компромис: добре изглеждаше по един обикновен и ненатрапчив начин; внимателен и приятен, с отлични маниери; компетентен и очевидно постигнал успех в живота. Но дали всъщност това беше истинският Ричард? Еванти го познаваше откакто беше ученик, първо като жив придатък на Гай, а след това на Виктория, — но при все това не бе разгадала какво се крие в него.

Според нея Ричард просто присъстваше там. А сега, разбира се, вече не беше там и ужасната му смърт никак не се връзваше с представата за него.

„Все още не бива да умирам — реши Еванти. — Трябва да свърша още неща за Виктория и за себе си. Но колко странно нещо е старостта! — помисли си. — Колко много различни лица обитават това изморено и износено тяло, което другите хора виждат, когато ме погледнат сега!“ Те не виждаха тъмноокото дете, което бере алени макове под маслиновите дръвчета, шляпа из водата, подпъхнало бялата си рокличка в гащите, нито дългата коса, вързана отзад с широка синя панделка; не виждаха как язди любимото си магаре Ламбрини — другар в толкова много детски експедиции — нагоре по стръмните пътеки на Корфу, през скали и гъсти шубраци от билки, обраснали по склона на хълма, придружена от стария градинар Сократ; нито пък съзираха умната ученичка, която мечтаеше да постъпи в университета в Гърция, но чиито надежди бяха попарени заради остарелите виждания на баща ѝ за образованието на жените; със сигурност не можеха да открият и страстната млада жена, която безумно се влюби в един висок млад мъж, с когото си размениха клетви на плажа под тази къща, облени от лунната светлина, ѝ вярваха, че нищо не може да ги раздели.

„Ала те все още са тук, всички онези мои лица — помисли си Еванти. — Дълбоко в себе си аз все още съм онова малко дете и онази млада жена — но къде си ти, скъпи мой, и дали отново ще се срещнем в някое друго съществуване? Дали следващия път всичко ще бъде както трябва? Дали вече не си ме изпреварил?“ Не ѝ се вярваше — със сигурност щеше да почувства, ако си бе отишъл от тази земя, нали? — и тя му изпрати мислено любовното си послание. „Ако още си жив, спомни си днес за мен и се свържи по някакъв начин, преди да е станало твърде късно. Нужна ми е твоята прошка.“

По-късно през деня дъждът спря, вятърът стихна и слънцето се показва, преобразувайки всичко като с вълшебна пръчка.

Когато Дора ѝ донесе подноса с чай, Еванти бе заспала. Дора се движеше безшумно из стаята, изтупваше смачканите възглавници и подреждаше разпръснатите книги — никога не разбра как може човек

да се нуждае от толкова много книги. Понякога отваряше страниците, за да се увери, че не се е насъбрал прах вътре в обложките, ала нито веднъж не се опита да чете. Не защото — за разлика от баба си Нафсика — не можеше да чете, а защото повечето от тези книги бяха написани на чужди езици, с непознати букви. Току-що бе прекарала един потискащ половин час да проверява всички кофи, които двамата със съпруга ѝ Янис бяха подложили, за да събират водата от множеството пролуки в покрива. Погледна Еванти и се зарадва, когато видя, че старата дама диша много по-лесно.

Дора тъкмо се чудеше дали да отнесе подноса обратно, когато Еванти се размърда и отвори очи.

— Нафсика? — попита тя, но побърза да се поправи: — О, не, колко съм глупава! Разбира се... че си ти, Дора. Изглежда съм заспала. Кое време е?

— Четири и половина. Донесох ви чая. Да ви помогна ли да се изправите? — Повдигна Еванти и сръчно я подпря с възглавниците. — Изглеждате по-добре — с облекчение отбеляза прислужницата.

Въпреки че бе искрено привързана към властната си работодателка, не можеше да не се тревожи за бъдещето на семейството си, ако нещо се случи — което рано или късно щеше да стане, ако природата следваше естествения си ход — със старата госпожа Дукас. Всички говореха, че когато старата дама умре, рушащата се къща и губещата ферма ще бъдат продадени. Разрастването на туризма на острова със сигурност бе донесло невероятно благоденствие за някои от семействата в Корфу, но в същото време неминуемо означаваше промени в начина на живот, останал досега непроменен в течение на векове. Дори маслиновата реколта — някога основен поминък на острова — сега бе застрашена.

— Благодаря ти. Мисля, че наистина се чувствам по-добре. — Еванти я стрелна с един от своите пронизателни погледи. — В крайна сметка май ще останеш още малко във Врахос, Дора — сухо отбеляза тя, но очите ѝ развеселено блеснаха. После отпусна за миг длан върху ръката на младата жена. — Ти си много добра към мен. Не се тревожи за бъдещето. Нещата може да се променят, но аз ще се опитам да се погрижа те да се подредят така, че ти, Янис, Ангелос и разбира се, Нафсика също, да сте осигурени. Обещавам ти. А сега ми се струва, че вече се чувствам достатъчно добре, за да се заемеш с прическата ми.

Дора взе една от сребърните четки за коса с дръжка от полирана черупка на костенурка от голямата махагонова тоалетна маса, застлана с бяла колосана покривка с ръчно избродирана дантела по краищата — характерна за острова, — и внимателно започна да разресва дългата ѝ коса. Макар и вече сребристобяла, тя беше гъста също както някога.

— Мисля, че трябва да проветриш стаята на Виктория и малкия будоар и да оправиш леглата. Сигурна съм, че много скоро ще имаме посетители — каза Еванти. — И може би тази вечер баба ти ще дойде да ме посети, ако има желание. Ще ми бъде приятно да я видя.

Хрумна ѝ, че Нафсика единствена, с изключение на самата нея, знаеше за съществуването на онзи, който някога бе по-важен за Еванти дори от живота — при все че двете никога не го споменаваха. Копнееше да поговори с някого за това, но когато Нафсика дойде да я види, не говориха за него.

[1] Телевизионно шоу по Би Би Си, създадено от Филип Гилбърт през 1975 г. — Б.пр. ↑

[2] Джордж Стъбс (1724–1806) английски художник, известен с картините си на коне. — Б.пр. ↑

[3] Любов моя (гр.). — Б.пр. ↑

[4] Злато мое (гр.). — Б.пр. ↑

[5] Едуард Лир (1812–1888) английски писател, художник и пътешественик. — Б.пр. ↑

4.

Патрик Хамънд сгъна вестника на две и го бутна през масата за закуска към жена си.

— Хвърли един поглед на това.

— Къде?

— Погребения. Под Кънингам.

Рейчъл погледна.

— Нищо не ми говори — рече тя. — А трябва ли?

— Е, може би не... обаче ще ти кажа кой е той според мен! Всъщност дори съм сигурен. Мисля, че бедният човек бе съпруг на внучката на Еванти Дукас. Нали си спомняш, скъпа — собственичката на Венецианската къща във Врахос. — Лицето на Рейчъл остана безизразно и Патрик тъжно си помисли, че преди три години тя щеше съвсем точно да знае за какво ѝ говореше.

— Къщата, която искам да фотографирам за книгата си — търпеливо обясни той. — Надявах се да се видя с нея, когато отида в Корфу, да разгледам къщата и да направя предварително интервю с нея. При всички случаи тя е интересна стара птица с доста вълнуващо минало, а за къщата се говори, че е пълна със съкровища. Обаче дочух някои слухове, че не е добре със здравето, и бързам да се видя с нея, преди да се е случило нещо. Както и да е, ако в семейството е имало трагедия, то моментът едва ли е подходящ. Въпреки че това ще забави нещата, навярно трябва да ѝ пиша — да разбере дали има сили за предварителната ни среща, или ще трябва да я отложим. Ти какво мислиш?

— О, не знам... бих ти препоръчала да изчакаш и да разбереш. Ако тя иска да отложи срещата, сигурно ще го направи. — Умът на Рейчъл бе зает с други неща, както често се случваше напоследък, и тя с чувство на вина осъзна, че всъщност плановете на съпруга ѝ никак не я интересуват.

Патрик въздъхна и я стрелна озадачено.

— Новата книга може да се окаже много важна за нас.

— В такъв случай какво се е случило с този Кънингам? — попита Рейчъл, насилвайки се да прояви интерес.

— Писаха във вестника преди няколко дни. Ужасен инцидент при стрелба — мисля, че е направил някаква грешка. Както и да е, но най-важното е, че пушката му експлодирала. Бил е едва тридесетина годишен, с млада жена и дете. Много тъжно. Надявах се, че ти може да дойдеш с мен до Гърция по време на следващото ми пътуване. Има едно-две места, които бих искал да видиш... да ми помогнеш да реша кое да включа и кое да отпадне. Винаги си имала отличен нюх за тези неща. А и ме вдъхновяваш. — Усмихна ѝ се.

— О, Патрик! Знаеш колко е трудно с Поси в момента. Наистина не мога.

— Никога не е било проблем да идваш с мен, когато другите две деца бяха на същата възраст.

— Тогава получавах повече помощ.

— Сега имаш Ивон. Ако пожелаеш, тя може да ти помага много повече. При всички положения ще ти се отрази добре. На всички ни ще се отрази добре — подчерта Патрик, — ако заминем заедно и сменим обстановката.

— Точно по това време на годината никак не е подходящо да водим Поси там. Може да е студено и влажно като тук.

— Аз не предлагам да взимаме Поси. Това би било противно на целта ни.

— А какво предлагаш да правим с нея?

— Ивон ще се зарадва да припечели нещо допълнително, като преспи няколко нощи тук. На нея може да се разчита — сама знаеш, че често го е предлагала, — а и Софи ще бъде тук, за да ѝ прави компания.

— Софи! — изсумтя Рейчъл. — Голяма полза ще има от нея, няма що! Както и да е, няма време да се организираме. Съжалявам, но в момента имам да върша много неща — следващата седмица е срещата на комитета „Спасете децата“, а имам и още няколко ангажимента. — Патрик си помисли, че тя се държи с него като с досадно и капризно дете.

— Последния път, когато те помолих да направим нещо заедно, ти ми отговори, че не можеш да планираш толкова далеч напред.

— О, моля те, не се заяждай с мен, Патрик! — Лицето на Рейчъл придоби онова затворено изражение, от което той толкова се боеше напоследък — беше все едно да наблюдаваш как някой спуска всички щори в къщата, защото се страхува вътре да не проникне слънчевата светлина.

— Имаше време, когато обичаше да пътуваш с мен. Когато имаше жизненоважна роля във всичките ми проекти. Когато се забавлявахме заедно. — Той заобиколи масата и положи ръце на раменете ѝ. Усети как цялата се напрегна, готова да го отблъсне. — Хайде, Рейчъл — залюля я нежно Патрик. — Само една седмица? Престъпление ли е, че искам понякога да бъда с жена си? Какво става с нас?

Пронизващ писък я спаси от отговора. Рейчъл изскочи от стаята и Патрик я чу да успокоява по-малката им дъщеря, която се заливаше от плач.

— Всичко е наред, скъпа — мама е тук. Каква ужасна цицина! Бедничката ми Поси! Ей сега ще те целуна и ще ти мине. — После се присъедини и друг глас и се разнесе обичайната препирня.

— Господи, колко шум за нищо! — Софи Хамънд, чиято обилно наплескана с гел коса стърчеше около главата ѝ като змиите на Горгоната, нахлу в кухнята и стовари с трясък върху масата купчина книги. Една лъжичка изхвърча на пода, а кафето на баща ѝ се разплиска в чинийката. — А между другото — продължи тя, — нищо ѝ няма на скъпата малка Поси, в случай че си се разтревожил, освен че отново е свила най-хубавата ми писалка, а аз си позволих да си я взема обратно. Просто се наложи да разтворя малките ѝ крадливи пръсти. Обаче съдейки по държанието на мама, човек ще си помисли, че покривът се е стоварил върху главата ѝ!

— Предполагам, че не си била особено нежна с Поси — кротко отбеляза баща ѝ, но ѝ хвърли развеселен поглед, докато изливаше обратно кафето в чашата си.

Голямата му дъщеря се ухили.

— Позна, не бях! После тя, разбира се, се тръшна на пода. Естествено върху килима — никога няма да видиш малката Поси да се плъосва върху каменния под, — а мама тутакси се нахвърли върху мен с думите „Какво ѝ направи този път, Софи?“. В момента мама я успокоява, като ѝ дава да суче направо там в коридора — и о, чудо! —

всичко изведнъж ѝ мина! — Софи повдигна раменете си с подчертано възмущение. — Циците на мама ще увиснат като на онова старо шимпанзе във филма за дивата природа. Сам казва, че вече не обича да кани приятелите си у дома, за да не би да заварят Поси да суче. За бога, та тя е вече на две години! Честно, татко, не можеш ли да сложиш край на това? Толкова е срамно! — Софи прокара драматично ръка по прическата си в стил медуза и се плъсна на един стол.

Патрик замислено изгледа голямата си дъщеря. Изпитваше голяма доза съчувствие към нея.

— Какво ще поискаш, ако те помоля да направиш нещо за мен?

— На каква цена?

— Добра. Ще зависи от някои неща.

— И каква е работата?

— Да правиш компания на Ивон, ако тя дойде да живее тук за една седмица — и да обещаеш да не убиваш сестра си; това определено е неотменна част от сделката. Искам мама да дойде с мен в Гърция. Интересува ли те предложението ми?

— Ами-и... — Софи пресметливо изгледа баща си. — Може и да ме заинтересува. Има някои неща, които искам... както и разбира се, да се направи малко попълнение в годишния ми фонд. — Софи страдеше от хронично безпаричие, а годишният ѝ фонд — от постоянен теч. — Обаче мога още отсега да ти кажа — мрачно предрече тя, — че нищо няма да излезе, защото мама няма да дойде с теб.

— Какво би могло да я убеди?

— Нищо — съкрушено заяви Софи. — Аб-со-лю-тно нищо. Тя мисли единствено за Поси — за Поси и онази Бронуин, която на практика май се е заселила у дома, да не споменавам отвратителното ѝ дете. — Софи стана и целуна баща си по бузата. — Горкият ми стар татко! — промълви. — Боя се, че нямаш шанс. Не ти остава нищо друго, освен да се присъединиш към клуба на пренебрегнатите Хамънд. Но недей да униваш — двамата със Сам ще се грижим за теб, когато остарееш, ще ти помагаме да буташ инвалидната си количка и ще те извеждаме на кратки разходки с кола. Кола! Това ми напомни, че трябва да бягам! След десет минути имам урок. Господин Всезнайко от автомобилните курсове щеше да бъде много готин, ако не беше такова джудже. Едва се забелязва над кормилото, бедният дребосък, и няма да

повярваш колко сериозно се отнася към всичко. Работя усилено върху чувството му за хумор, обаче още не съм постигнала много. Чао засега — пожелай ми късмет! Ще ме вземе от края на разклонението и днес ще кормувам на шосе с две платна. — И тя се изстреля навън с тананикане.

Патрик отвори уста, за да ѝ извика да затвори вратата, но реши, че и в този случай няма шанс, затова стана и сам я затвори. Силно се надяваше, че няма да се наложи през почивните дни да дава допълнително уроци по шофиране на дъщеря си. Определено смяташе, че този инструктор заслужава медал.

После си наля още една чаша кафе и се замисли за семейството си. Отчаяно му се искаше отношенията с жена му да станат отново каквито бяха преди на бял свят да се появи госпожица Поси Хамънд и да промени всичко.

Патрик и Рейчъл се запознаха в университета. Патрик твърдеше, че за него е било любов от пръв поглед, когато през втората си година на един купон го представиха на Рейчъл — студентка първа година. Със сигурност помежду им бе възникнало мигновено привличане, последвано от приятелство, породено от общи интереси и приятели. Двамата правеха много неща заедно и много се забавляваха. Приятелството им издържа на всички изпитания, така че когато завършиха Оксфорд — за ужас на семейството на Патрик, което смяташе, че на двадесет и две години той е твърде млад, за да се обвързва с брак, както и въпреки резервите им спрямо Рейчъл, — те се ожениха. Другите им университетски приятели си сменяха партньорите като носни кърпички, по-късно някои си смениха и съпругите и съпрузите, — но Патрик и Рейчъл изглежда бяха открили формулата на стабилността и техният брак бе обект на завист от страна на мнозина. Самите те твърдяха, че са работили много за брака си, но сега, когато се изправяше пред обезпокоителното разпадане на връзката им, Патрик се питаше дали двамата с Рейчъл наистина имаха и най-малката представа колко много усилия се изискваха за един брак, когато поемеше по лоша пътека. А това, което правеше нещата още по-лоши от негова гледна точка, бе фактът, че изглежда тези усилия бяха едностранни: Рейчъл отказваше да обсъжда проблема, което не

означаваше, че не го е забелязала. Трябваше да е много тъпа, ако си мислеше, че всичко върви добре, а никой никога не би я нарекъл така.

В началото на познанството им той бе открил, че под студената елегантност на Рейчъл (толкова измамна за онези, които не я познаваха добре) се крие една несигурна жена, която зависеше от него много повече, отколкото приятелите им предполагаха. Затова я обичаше още повече: тя извикваше у Патрик най-нежните и закрилнически чувства. С появата на децата само той разбираше колко е трудно за Рейчъл, закъснял продукт на ултраконсервативни родители, да се справи със суматохата на брака. Самият той потомък на голям и освободен от морални задръжки клан, чиито членове представляваха весела и шумна група, винаги наслаждаваща се на споровете и препирните, Патрик разцъфтяваше по време на семейните сбирки, които Рейчъл намираще толкова заплашителни. Когато Рейчъл забременя, той с нетърпение и искрена радост очакваше да стане баща.

Реакцията на Рейчъл не беше толкова ентузиазизирана. Тя не беше от онези жени, които едвам се сдържаха да не откраднат някое бебе, оставено за малко само в количката му. Изпитваше страх, когато някой от приятелите ѝ сложеше новородено бебе в ръцете ѝ. Опъващите нервите до крайност малки ревящи вързопчета предизвикваха у нея по-скоро отвращение и неприязън, отколкото примиращ възторг, както беше при повечето жени. Малките бебета я смуцаваха и ѝ досаждаха, ала това беше нещо, което можеше да признае само във вид на шега. „Рейчъл се преструва, че не харесва бебета“ — дразнеха я приятелите ѝ, а тя отвръщаше през смях, смръщила лице уж в престорена гримаса на отегчение: „Ужасни малки неща — не мога да ги понасям, докато не започнат да ходят и да говорят“. Бе сигурна, че няма да ѝ повярват. Като капак на всичко през всичките девет месеца преди раждането на първото си дете тя се чувстваше ужасно зле. Родилните мъки бяха истински кошмар, смесица от непристойна бъркотия, болка и страх, че губи контрол върху себе си. Когато всичко свърши, Рейчъл наблюдаваше ревящия си син с нескрит ужас. Всички ѝ казваха, че е идеален — едно красиво бебе, но Рейчъл не само се ужасяваше от Сам, а и тайно се отвращаваше. Именно Патрик беше този, който, след като за пръв път пое бебето, не можеше да се откъсне от него. В същото време Рейчъл лежеше в леглото и се вираше през прозореца, потънала

в нещастieto си, бореца се с връхлитащата я паника и отбягвайки физически контакт с това заплашително непознато същество.

Веднага след като двамата със Сам се прибраха у дома след болницата, тя нае бавачка — първата от многото, — за да ѝ помага в неприятната работа, каквато беше за нея отглеждането на детето. С появата на Софи две години по-късно Рейчъл реши, че е преизпълнила задължението си — ако не обичаше толкова много Патрик, никога дори и не би помислила да премине за втори път през целия мъчителен процес. Въпреки че Патрик би се радвал да има едно голямо, щастливо и шумно семейство, той прие, че това би могло да застраши личното щастие, което двамата със съпругата му споделяха, а то беше нещо, което за никаква цена не би искал да рискува. Двамата се разбраха, че повече бебета няма да има. Патрик много обичаше сина си и дъщеря си и често си повтаряше, че има всичко, за което един мъж може да си мечтае: красива съпруга, две здрави деца и процъфтяваща кариера като писател и фотограф.

След като бебешките дни отминаха, Рейчъл превъзмогна физическото си отвращение към децата и всеки нов успех на Сам и Софи се превръщаше в източник на задоволство за нея — макар че не беше особено снизходителна към неуспехите. Смяташе, че никой не би могъл да я обвини, че не е добросъвестна майка: проявяваше интерес към игрите им, беше амбициозна относно бележките им в училище и организираше семейния живот с ефективността, която проявяваше във всяко от начинанията си. За външния свят тя беше една идеална уверена съпруга и майка — елегантна, с гъвкава и слаба фигура, обект на женска завист, — само изгризаните ѝ нокти и прекалено честото миене на ръцете издаваха вътрешната ѝ неувереност и обърканост.

Всичко вървеше гладко в семейство Хамънд, поне на повърхността, докато, преди три години Рейчъл откри, че отново очаква дете. Отначало си помисли, че симптомите се дължат на преждевременен климактериум, и реши да не им обръща внимание. Когато най-после отиде на лекар, тя се изплаши при въпроса му дали няма вероятност да е бременна и окончателно се ужаси, когато предположението му се оказа вярно — по това време вече беше навлязла в четвъртия месец от бременността. Първата реакция на Патрик бе изумление и радост, които бързо бяха изместени от тревогата за изнервената му съпруга. Обсъдиха вероятността да

направи аборт и той изпита облекчение, когато Рейчъл — заела високоморалната поза на мъченица — я отхвърли.

Сам и Софи — след като преодоляха смайването си, че родителите им бяха извършили подобен подвиг на тяхната напреднала възраст, — бяха очаровани. Оттогава обаче мнението им бе претърпяло коренна промяна.

Рейчъл предполагаше, че изсмукващото силите ѝ неразположение, съпътствало първите ѝ две бременности, ще я измъчва и този път, особено с оглед на възрастта ѝ, но много скоро тя започна да изглежда и да се чувства необичайно добре.

Продължи да мърмори, че не иска бебето, но изглежда смяташе единствено Патрик виновен за състоянието си, макар да не му бе казала, че е престанала да взима противозачатъчни хапчета поради страх от евентуалните последици и защото ги смяташе за излишни. Той започна да изпитва усещането, че след двадесетгодишен брак живее с непознат човек. Енергичната и интелигентна Рейчъл бе заменена от една враждебна и постоянно недоволна жена, която предпочиташе да си стои вкъщи. „Всичко ще се оправи след като бебето се роди — повтаряше си Патрик. — Бъди търпелив, угаждай ѝ, всичко се дължи на хормоните.“ Той вече имаше опит с хаоса, който можеха да сътворят тези загадъчни мистериозни пратеници на мозъка: двамата тийнейджъри в семейството бяха яркото доказателство за това.

Когато красивата им дъщеричка се роди удивително бързо и безболезнено, той изпита невероятно облекчение не само защото този път съпругата му бе преминала толкова добре изпитанието на раждането, но и защото с помощта на терапията тя се бе влюбила в бебето от пръв поглед. Патрик беше подготвен за рязката промяна в живота им. Очакваше я с радост, убеден, че на четиридесет и две години ще изпита истинско удоволствие от това позакъсняло завръщане към пелените и всичките останали бебешки грижи. Винаги с радост бе изпълнявал бащинските си задължения към двете си по-големи деца, когато бавачката отсъстваше, ала това, за което не бе подготвен, бе новото поведение на Рейчъл. Въпреки че враждебното ѝ отношение към бебета бе изчезнало, то бе заменено с пълно вманиачаване по тяхната новородена дъщеря, комбинирано с

негодование и обида към самия него. Патрик недоумяваше как съпругата му може да се прехласва толкова много по рожбата на тяхната любов и в същото време да му се сърди, задето бе взел участие в зачеването, когато някога — сега това изглеждаше много отдавна — тя се наслаждаваше на процеса не по-малко от него.

Нито пък се бе молил за промяната в поведението на Софи и Сам. Макар че те се шегуваха на тази тема помежду си — подбелваха очи и се присмиваха на майка си, — Патрик знаеше, че се чувстват дълбоко засегнати и наранени от абсолютната погълнатост на Рейчъл от бебето. Страдаха и от раздражението, което тя проявяваше винаги, когато се опитаха да проявят интерес или загриженост към малката си сестричка.

А като капак на всичко беше приятелството на Рейчъл с Бронуин Ричардс. Софи, която не я понасяше, настояваше злобно, че била лесбийка с хищнически замисли към майка им.

— Не ставай смешна! — остро реагира Патрик, когато тя му сподели зловещата си теория.

— Тя има всички признаци.

— Какви признаци? — Сам, който тайно намираще Бронуин за изнервящо секси, макар че по-скоро би умрял, отколкото да си го признае, вдигна глава от колоната с футболните резултати.

— Космати подмишници — тържествуващо заяви Софи. — Честно, татко, приличат на глезените на Пънч. А когато си облече някое от онези горнища без ръкави, виждаш как космите ѝ са увиснали надолу. Пфу! — Софи изкриви лице от отвращение. — Ели казва, че това винаги е страшно подозрително. Учителката ни по немски в училище има космати подмишници, а тя е всеизвестна лесбийка. Наистина смятам, че трябва да предупредим мама. Ели казва...

— Ели е безкрайно глупава, а също и ти! — скастри я Патрик, захвърли вестника с несвойствена за него ярост и излезе от стаята. Затвори вратата подчертано грижливо, което бе много по-показателно за състоянието му, отколкото ако я беше затръшнал.

— Леле! Право в целта! — впечатли се Сам. — Горкият татко, ти наистина го стресна! По-добре зарежи тази работа, Софи.

— Определено няма да го направя. Изглежда открих как да стигна до желания край. Отчаяните ситуации изискват отчаяни мерки и ние трябва да го подтикнем към действие. Трябва да се отървем от

гадната дърта Бронуин заради доброто на всички ни. Обаче няма никакъв смисъл да говорим с мама. С изключение на Поси и Бронуин, тя мисли само за диети, препарати за почистване и дезинфектанти.

Бронуин бе пристигнала преди три години и се бе настанила да живее в преустроената църква в края на селото. Рейчъл, току-що узнала новината за нежеланата си бременност, напрегната като настроена за високи тонове цигулка, на която постоянно опъват струните, бе зърнала рекламата ѝ на прозореца на местния магазин за здравословна храна: „Йога и курс за отпускане. Консултации. Самопознание на душата. Решаване на деликатни проблеми. Вашата възможност да предприемете вълнуващото пътуване за изследване на глъбините на душата си, водени от надежден и съпричастен наставник. Подгответе се за промени!“ Водена от някакъв необясним импулс, Рейчъл взе телефона и си записа час.

Бронуин се бе оказала права поне за едно нещо, тъжно си помисли Патрик: Рейчъл със сигурност се бе променила.

5.

Патрик отнесе празната чаша от кафе до мивката. Рейчъл и Поси още не се бяха появили и той започна да изпразва миялната машина, преди да почисти остатъците от закуската. Смяташе през останалата част от сутринта да поработи върху книгата си, но си спомни, че бе обещал да навести вуйчо си преди обяд. Погледна към махагоновия часовник на стената, който двамата с Рейчъл бяха спасили от вече затвореното селско училище. Равномерното му тиктакане, отброяващо неотменния ход на времето, му напомни, че е по-добре да тръгва. Напомни му и за приятните часове, прекарани с Рейчъл, докато обикаляха разпродажби и забутани антикварни магазинчета на лов за красиви неща, с които да подредят дома си. Струваше му се, че бе изминала цяла вечност, откакто бяха правили нещо заедно, и Патрик мечтаеше да върне часовника на техните отношения назад, за да станат пак такива, каквито бяха някога. Тик-так, люлееше се тежкото черно махало, безмилостно отброявайки секундите; тик-так...

Вече приближаваше десет часът в събота сутрин и въпреки че възрастният мъж бе най-малко претенциозен от поостарелите му роднини, Патрик знаеше, че очаква с нетърпение посещението му. Преди да тръгне, той застана в покритото с мрамор преддверие, което с елегантната си стълба, извиваща се покрай венецианския прозорец, създаваше усещане за светлина и пространство. Чуваше как Рейчъл говори на горния етаж на Поси и въпреки че знаеше отговора, извика:

— Скъпа? Отивам да видя вуйчо Хю. Искаш ли да дойдеш? Той ще се радва да види теб и Поси.

Но отгоре долетя очакваният отговор:

— Не, благодаря ти... боя се, че не мога. Бронуин ще идва на кафе. Ще можеш ли да вземеш на връщане Софи от семейство Маршъл? Тя ще отиде да се види с Ели след часа по шофиране и много ще ме облекчиш, ако я прибереш. Довиждане дотогава, предай най-сърдечните ми поздравии на Хю и не закъснявай.

В състояние на потиснато раздражение Патрик се запъти да изкара колата от гаража. Нямаше представа какво да прави с Рейчъл.

Докато шофираше в ранния февруарски ден, забеляза първите признаци на настъпващата пролет, които — макар и може би измамни — все пак бяха обнадеждаващи: тук-там напъпили листа по ниските дървета, обагрени в червено реси на върбите, някакво неясно оживление сред дърветата в близката гора. Но най-ободряваща от всичко, когато зави към къщата на Хю, беше гледката на смелия кукуряк, чиито блестящи листенца стърчаха като малки факли сред корените на потъмнелите стари тисове покрай алеята за коли.

Предната врата бе оставена отключена — нещо, което винаги бе молил вуйчо си да не прави — и Патрик влезе. Откри Хю в дългата стая в задната част на къщата, която приличаше повече на антикварен магазин, вместо на английска провинциална гостна. Помещението бе наблъскано със смесица от разнородни предмети, които Хю бе събирал по време на пътешествията си из целия свят. Африкански племенни маски и прекрасни английски акварели си правеха компания по стените, заедно с едни от най-въздействащите маслени картини на Хю на животни; бронзов кон бе навирил глава до огромното пиано в съседство с полегнала малка бронзова фигура на Хенри Мур^[1]; едно щраусово яйце се кипреше до часовник в стил Луи XVI, а скъпата колекция на Хю от египетски предмети бе разпръсната из цялата стая сред купчини и купчини книги — в интерес на истината върху повечето от тях имаше тънък слой прах. Стаята бе истински кошмар за този, който я чистеше, и Патрик винаги се бе страхувал, че накрая госпожа Пъркис, дългогодишната многострадална икономка на вуйчо му, ще изгуби неравната битка с нея. В много отношения, тъжно си помисли Патрик, може би беше благословия, задето зрението ѝ бе започнало да отслабва, и тя всъщност не подозираше за разрастващия се упадък наоколо — нещо, което някога щеше да бъде източник на гръмогласни нейни оплаквания. За щастие чарът на собственика все още надделяваше над разхвърляната стая и въпреки постоянните заплахи, че ще напусне, госпожа Пъркис продължаваше да съжителства със своя сладкодумен работодател в атмосфера на взаимна привързаност и раздражение. Тя беше с Хю от години и възрастта ѝ бе строго пазена тайна, но Патрик смяташе, че вече е минала седемдесетте.

През зимата Хю предпочиташе да рисува в гостната, отколкото в студиото си в дъното на градината. Тази сутрин бе седнал пред триножника, което бе добър знак. Твърде често за него бе прекалено болезнено да държи четката с поразените си от артрит ръце, а преди две години беше паднал в градината и си бе счупил бедрото на крака, чиято долна половина бе изгубил по време на войната. Бедрото бе успешно оперирано, но имаше проблеми при поставянето на протезата и макар че възрастният мъж говореше с лека насмешка за това, Патрик знаеше, че сега Хю изпитва постоянно неудобство, а много често и болки.

— Ти работиш! Това е чудесно. Да не прекъсвам нещо? — попита Патрик. Хю Марстън се извърна, като едва не изгуби равновесие, но лицето му грейна в усмивка.

— Мое скъпо момче, колко възхитително, че те виждам! Много мило, че дойде — аз наистина се надявах, че ще наминеш. Кажи ми мнението си за това. Трябва да призная, че съм доста доволен от себе си.

Патрик приближи и застана до него.

— И има защо. Не си изгубил вдъхновението и таланта си. На принц Харун ли са?

— Ммм. Стадото на Харун — кобили и жребчета. А тази, която се вижда на заден план, е Лунна светлина. Спомняш ли си грандиозната ѝ вълнуваща победа на състезанията в Аскот преди няколко години? Миналото лято принцът ме помоли да нарисувам картината. Вече ми е трудно да шофирам сам до имението му, затова той ми изпрати кола и аз отидох на обяд. Винаги съм харесвал този дребен човек, макар че двамата заедно навярно представляваме доста забавна гледка — като подобия на Крачун и Малчо. Аз си взех някои бележки, нахвърлих десетина скици, направих и много снимки, но го предупредих, че не мога да му обещаая, че ще успея да се справя с толкова голямо платно. Ала той беше доста убедителен, а и аз напоследък съм станал много податлив на ласкателства. Той наистина трябваше да наеме някой по-млад, но не ми постави определен срок... А и моят нов лекар ми предписа едни дяволски добри хапчета, така че мисля, че скоро ще завърша картината. Но за тази сутрин стига толкова. Вече не мога да издържам дълго пред статива. Проклетата слабост!

На осемдесет и четири Хю Марстън все още изглеждаше невероятно изискан с буйната си грива сребриста коса, изключително високия си ръст и оригиналните си дрехи — оригинални за неговото поколение, той ги носеше с елегантност, на която мнозина млади мъже биха завидели.

Патрик много обичаше единствения брат на майка си, който му беше като баща, след като неговият собствен почина още докато Патрик бе ученик. Хю винаги бе проявявал специален интерес към Патрик. Още от съвсем ранна възраст за него Патрик бе племенникът, който му бе най-близък и най-сроден по душа сред останалата тълпа племенници и племеннички.

— Не е твърде рано за едно питие, нали? — попита Хю (риторичен въпрос), докато се настаняваше в любимото си кресло край камината. — Ще ми налееш ли от обичайното? А ти си сипи нещо по свой вкус. — Смушка една голяма цепеница с бастуна си и множество искри се разхвърчаха и паднаха върху килима, добавяйки още някоя и друга малка дупчица към многобройните ѝ посестрими върху поизносената постелка — извор на отчаяни въздишки от страна на госпожа Пъркис.

— Ще се кремирате доста преди погребението си — пророкуваше тя с мрачно удоволствие.

Патрик отиде до масичката за напитките и наля в една голяма чаша без столче щедра доза от изключително сухото шери, предпочитаният аперитив на вуйчо му, после добави кубчета лед от кофичката, която госпожа Пъркис винаги държеше пълна. На себе си наля чаша светла бира. Хю обичаше да се хвали, че има желязна глава. През всичките години, през които бе познавал и обичал своя вуйчо, Патрик не си спомняше някога да го е виждал пиян, въпреки че бе известен с огромните количества, които можеше да изпие. И госпожа Пъркис, и лекарят му непрекъснато се опитваха да го накарат да се откаже от тютюна и алкохола, но без абсолютно никакъв успех; пурите, които пушеше, бяха неразделна част от него, също както разноцветните кърпички, които се подаваха от джобчето на костюма му, или от червените или зелени копринени чорапи, към които имаше слабост — често обуваше по един от всеки цвят като моряшки сигнални флагчета.

— Как върви книгата? — попита той, поемайки чашата на племенника си и за пръв път Патрик забеляза, че ръката му леко трепери.

— Все още съм в началото, но съм доста въодушевен. Открих няколко известни фамилии, за които да пиша, както и прекрасни къщи за фотографиране. Твоите контакти се оказаха изключително полезни — буквално отвориха вратите пред мен. Със сигурност е голямо предимство да имаш толкова прочут роднина!

— Ако тази книга се окаже наполовина толкова успешна, колкото последната, ти ще бъдеш много по-прочут, отколкото аз някога съм бил — а и аз вече съм една отживелица. При все това още не съм се отказал от четките. Как е Рейчъл?

— О, вечно заета! И вечно уморена. Знаеш каква перфекционистка е във всичко, което прави, а и Поси обсебва голяма част от времето ѝ. Никак не е лесно да имаш семейство с толкова разнообразни възрастови групи. Тя определено се нуждае от ваканция, но все отказва да замине.

— Хмм.

Тайно в себе си Хю намираще Рейчъл за изключително отегчителна и винаги се бе удивлявал на Патрик, който я закриляше ревностно от години и неимоверно я бе разглезил. Стрелна с многозначителен поглед племенника си изпод побелелите си вежди.

— Ако искаш мнението ми, Рейчъл не се нуждае толкова от ваканция, колкото от един шок.

— И какво предлагаш да направя? — враждебно попита Патрик и Хю разбра, че бе докоснал оголен нерв.

— О, не бих си позволил да ти давам конкретен съвет, скъпо мое момче. В крайна сметка какво може да знае за жените един стар ерген като мен?

— Дяволски повече, отколкото всички нас! — засмя се Патрик и махна многозначително с ръка към многобройните черно-бели фотографии в сребърни рамки на известни красавици, облечени във вечерни рокли с разголени рамене, някои от които бяха позирали на Хю, а доста голяма част, кисело си помисли Патрик, със сигурност бяха топили и леглото му. Откакто бе станал известен с картините си на животни — и по-конкретно на коне, той рядко приемаше поръчки да рисува хора, в резултат на което цените на ранните му творби скочиха

до небесата и повечето бяха изкупени от частни колекционери. Той си бе запазил няколко от портретите — известни в семейството като „Харема на Хю“, а един от тях, с който упорито отказваше да се раздели, висеше в студиото му. Но въпреки че отдавна не рисуваше портрети, репутацията му на покорител на женски сърца все още беше жива. Вуйчо му беше изкусен разказвач и през годините Патрик често се забавляваше с историите за многобройните му донжуановски приключения, в които Хю се опитваше да избяга от отмъщението на ревниви съпрузи или да се измъкне от клещите на дами, търсеци по-голямо обвързване, отколкото той бе в състояние да им предложи.

— И наистина ли никога не си бил изкушен да се ожениш за някоя от тях? — попита сега Патрик, по-скоро за да отвлече вниманието на вуйчо си от темата за Рейчъл и да го върне към колоритното му минало, отколкото с желание да чуе нещо ново. — Макар че може би трябва да съм благодарен, задето никога не си се оженил и не си имал собствено семейство. Ако имаше свои деца, ти нямаше да бъдеш толкова великолепен вуйчо за всички нас.

За негова изненада старият човек не отговори веднага с една от многобройните си безгрижни истории, а продължи да ръчка огъня, докато се взираше в пламъците. Патрик скочи от стола си, за да стъпче един особено голям въглен, който тупна върху килима, прибавяйки и миризмата на изгоряла вълна към уханието на лилия и тютюн, които обикновено се усещаха във въздуха.

— Странно, че ми задаваш този въпрос точно днес — промълви най-после Хю, без да поглежда към племенника си.

— Питал съм те достатъчно често и преди. Какво е различното днес?

— Просто една част от миналото ми е особено жива днес.

— Искаш ли да ми разкажеш? — Патрик се опита да прикрие надигналото се любопитство.

— Може би. Сигурно се размеквам. Това е едно от наказанията на старите хора заедно с необходимостта да се пие повече разрежено уиски. Да, някога имаше една жена — причината, заради която никога не се ожених. Тази сутрин съвсем случайно се натъкнах на оригиналната скица на портрета, който някога й нарисувах. Мислех, че съм я изгубил, когато се преместих тук — имам предвид скицата, а не портрета. Тя беше през цялата война с мен, сгъната в джоба на

куртката ми, и ми помогна да не полудея в лагера за военнопленници. Пазя снимка на завършения портрет в портфейла си, но от години не бях зървал оригиналната скица и днес случайно я намерих в една кутия. Мога да се закълна, че стотици пъти съм преравял кутиите си, но не съм виждал скицата. Най-забавното е, че когато открих рисунката си, наистина мислех за нея — а не рисунката извика спомена. Бих казал, че беше доста силен шок.

— Какво се е объркало помежду ви?

— О, нямаше нищо необичайно. Ние се влюбихме и... нека просто да кажа, че войната се намеси в плановете ни. Мнозина от нашето поколение преживяха същото.

— Но ти оцеля през войната. Какво е станало с нея? Или не знаеш?

— Тя също оцеля. Разбрах го по-късно.

— Не се ли събрахте отново? Бяхте ли сгодени?

— О, да! Бяхме решили да се оженим. — Възрастният мъж се поколеба и Патрик изпита чувството, че не му казва всичко. Хю продължи: — Трудно е да се предаде атмосферата на несигурност в навечерието на войната. Ужасни неща се случваха в Европа, а тя беше наполовина италианка, което допълнително усложняваше нещата. По онова време раздялата ни беше неизбежна, но аз бях сигурен, че ще я чакам — цял живот, ако е необходимо, — а тя беше само на деветнадесет. Бяхме заедно само през едно идилично лято. После аз се завърнах в Англия, за да вляза в армията и да се бия с Хитлер, а тя остана в Европа. Знаеш какво се случи с мен тогава.

Патрик кимна. Той бе израснал със семейните истории за военните подвизи на вуйчо му, който бе награден с военен кръст за храброст — бе изгубил крака си и бе дочакал края на войната във военнопленнически лагер.

— Все пак си се опитал да се свържеш с нея, нали?

— Комуникациите бяха трудни — уклончиво рече Хю и Патрик окончателно се убеди, че не му казва цялата истина. — Всички тези имейли и телефони, които използвате днес — не ми казвай, че могат да заместят любовните писма! Веднага щом войната свърши, първото нещо, което исках да направя, бе да откроя следите ѝ и да разбера какво е станало с нея. Опасявах се, че може да е убита. Но когато я открих, вече бе омъжена за друг мъж.

— Това е било изключително вероломно от нейна страна! — възмути се Патрик и в гърдите му се надигна гняв срещу непознатата жена, която очевидно бе причинила толкова ужасна сърдечна болка. — По-добре, че си се отървал от нея.

Старецът му хвърли смразяващ поглед.

— Ти не я познаваш, иначе никога не би казал толкова дяволски глупаво нещо — рязко рече той. — Тя е имала основателни причини — трудната война и силен семеен натиск. Както и други проблеми.

— И никога повече не сте се срещали?

— Не. Би било ужасно за нея да я принуждавам да избира между мен и някой друг, а тогава вече имаше и бебе. За мен беше много мъчително, но аз стиснах зъби, върнах се у дома и никога повече не я видях. Никоя друга не можеше дори малко да се мери с нея, а и аз ѝ бях дал дума. Ето... казах повече, отколкото възнамерявах. Не искам да говоря за това.

Патрик никога досега не бе виждал вуйчо си в плен на толкова силни емоции. Искаше да научи повече, ала осъзнаваше, че сега не е моментът.

— Може ли да видя рисунката?

— На масата е — отвърна Хю и гневно разръчка огъня.

Патрик стана и отиде до масата. Сред работните скици на отделни коне, нахвърляни с въглен с дръзки и насечени линии, покрити с бележки, написани с молив и цветни петна, имаше един стар изтъркан лист, сгънат на четири и доста измърсен. Патрик не го бе виждал никога досега, но мигом го разпозна като работната скица на картината, която добре познаваше. Вдигна поглед и я видя върху стената вдясно от камината. Тя висеше в стаята на вуйчо му, откакто се помнеше: платно с маслени бои, чиито цветове изглеждаха тъй ярки, сякаш бяха нанесени вчера. На фона на тъмни кипариси и малки магнолии едно момиче седеше върху скала с интересна форма, надвиснала над морето, в чиито води сякаш се преливаха всички нюанси на синьото крило на рибарчето. Беше с голяма сламена шапка, а краката ѝ бяха боси. Картината изглеждаше толкова жива, че като малко момче Патрик винаги бе очаквал, че момичето всеки миг ще размърда пръсти. Гледайки я сега, той почти усещаше палещите лъчи на слънцето и уханието на дивите средиземноморски билки. Винаги бе мислил, че лицето ѝ е едно от най-поразителните, които някога бе

виждал — много по-въздействащо от всяко красиво лице. Имаше нещо в прямотата на погледа ѝ, в бликащата радост и жизненост, които художникът бе успял да улови, които те караха да я погледнеш отново — и отново.

— Да — промълви Патрик, — о, да. Сега разбирам. Ще ми разкажеш ли нещо повече за нея?

Но Хю поклати глава. Внезапно бе придобил уморен и измъчен вид.

— Достатъчно говорих. Мисля, че ми стига за цялата сутрин — дрезгаво отвърна. — Хубаво беше да те видя Патрик, но вече е време да си вървиш. Кажй на онази твоя палавница Софи да дойде скоро да ме види — тя винаги отвлича мислите ми от болестите и ме кара да се смея. Може някой ден да я нарисувам — има хубави скули. Не разбирам защо досега не съм го направил. Това дете го очаква голямо бъдеще, макар че се разтрепервам, като си помисля какво би могло да бъде.

Патрик се усмихна.

— О, Софи си е много добре. Понякога подлудява всички ни, но иначе е изключително момиче. Вече трябва да отида да я взема. Има урок по кормуване — Бог да е на помощ на останалите шофьори по улиците. Ела да обядваш с нас другата неделя, когато и Сам ще си бъде у дома за почивните дни.

— С удоволствие. Благодаря ти. — Хю му подаде чашата си. — Налей ми още една, преди да тръгнеш. Напоследък гърлото ми нещо е пресъхнало.

— Не е ли било такава винаги? — засмя се Патрик. Подаде му пълната чаша с шери, но се погрижи този път да сложи повече лед в нея.

На път към външната врата надникна в кухнята. Силна миризма на вино и чесън облъхна ноздрите му. Госпожа Пъркис приготвяше задушено.

— Добро утро, госпожо Пъркис. Страхувам се, че малко поизморих вуйчо Хю. Когато пристигнах, беше във великолепна форма, но сега не изглежда много добре, а аз трябва да тръгна, за да прибера Софи. Само да не се изтървете, че съм ви казал!

— След малко ще отида да го нагледам. Ще му занеса чаша кафе и ще проверя дали си е изпил хапчетата. Не се безпокойте. Той

прилича на проскърцваща врата, която, слава богу, все още се отваря. А посещенията ви много го радват. Отново е започнал да работи твърде много и напоследък внезапно се уморява. Едно обезболяващо, няколко хубави дрямки и отново ще живне — изкиска се госпожа Пъркис. — Предполагам, че си е взел солидна доза от онзи разтворител за бои, с който се налива, когато е с вас — отвратителен бълвоч!

— Благодаря ви, госпожо Пъркис. Какво щяхме да правим без вас?

Патрик се запъти към колата си. Мислеше си, че в живота на вуйчо му има доста неща, за които той нищо не знаеше. Не можеше да изхвърли от съзнанието си образа на момичето от картината.

„Каква загуба! — помисли си той. — Толкова любов и вяност през всичките тези години! Няма смисъл да се преструваме, че старото момче е бил светец. Имал е доста буен живот... но в същото време...“

Патрик се почувства силно трогнат и дълбоко заинтригуван.

[1] Хенри Мур (1898–1986), британски скулптор, сред творенията му са полегнали голи фигури, майка и група деца, воин и съединени абстрактни форми — Б.пр. ↑

6.

Три седмици след погребението Виктория отиде в Лондон за един ден. Беше успяла да си уговори сутринта среща с Питър Мейсън, като отклони поканата му за обяд. След това позвъни в къщата на Гай. След погребението той бе разговарял няколко пъти с нея по клетъчния си телефон от различни места. Винаги я осведомяваше къде точно е в момента — ако тя поиска да се свърже с него. Ала нито веднъж не бе звънял от дома си. Беше изпълнен със загриженост за нея, но в отношенията им все още се усещаше известно напрежение. Преди да се обади у тях, тя избра ден, за който със сигурност знаеше, че Гай няма да си е у дома. Франсин вдигна слушалката.

— О... здравей, Виктория! Как си? — Дрезгавият глас на Франсин звучеше малко предпазливо.

— Добре, благодаря — машинално отвърна Виктория и сетне додаде: — Е, не... всъщност не съм добре. Но все пак донякъде може да се каже, че съм добре. Справям се някак.

— Боже, въпросът ми наистина беше глупав. Как изобщо би могла да бъдеш добре в момента? Съжалявам. Виж, предполагам, че искаш да говориш с Гай, но той не е тук. Да му предам ли да ти се обади, когато се прибере?

— Всъщност искам да говоря с теб. — Виктория все едно видя как лицето на Франсин помръква. — Може ли да дойда да се видим? В петък ще бъда в Лондон.

Настъпи пауза. После Франсин каза:

— Разбира се... ако наистина искаш точно това... ако смяташ, че има някакъв смисъл. Предполагам, знаеш, че Гай няма да си бъде вкъщи?

— Да, да, разбира се. В интерес на истината, той сам ми го съобщи. В единадесет часа имам среща с Питър Мейсън.

— Тогава да се срещнем някъде за обяд?

— Не знам колко дълго ще продължи срещата, а и аз предпочитам да дойда у вас. По-удобно е за разговор, но не е нужно да

ми поднасяш обяд. В момента нямам особено голям апетит.

— Ще приготвя сандвичи или нещо леко. Просто ела тук, след като свършиш с Питър. Добре че не се налага аз да се срещам с него — винаги съм го смятала за истински досадник.

— Аз също. Не очаквам с нетърпение тази среща. Но трябва да разбере от него какво е финансовото положение на двама ни с Джейк. А от теб бих искала да узная други неща.

— Е, надявам се, че постъпваш правилно. Виж, Виктория, аз наистина съжалявам за теб. Знам колко много те обича Гай, а пък аз със сигурност не искам да заставам помежду ви, обаче не смятам, че ровенето в миналото ще ти помогне по някакъв начин. Представи си, че това още повече влоши нещата?

— Те не биха могли да станат по-лоши, а аз смятам, че скелетите са много по-страшни, когато са зад заключените врати на гардеробите. Моля те, Франсин!

— Ами добре — въздъхна Франсин от другата страна на линията. — Тогава до петък. Може би няма да мога да ти помогна за това, което искаш да узнаеш.

Ала Виктория беше сигурна, че ще може.

По пътя към гарата тя заведе Джейк в училище.

— Лошо ми е — оплака се Джейк, когато спряха пред началното училище в Тодингам.

Всяка сутрин все това повтаряше. Виктория дълго се бе измъчвала, докато реши кога синът ѝ да тръгне отново на училище, ала в същото време чувстваше, че за Джейк ще бъде много по-добре животът му да се върне в нормалните релси колкото е възможно по-скоро. Освен това знаеше също, че колкото по-дълго време той стои вкъщи, толкова по-трудно ще му бъде да тръгне на училище. Но когато този ден настъпи, той изглеждаше толкова нещастен и се оплакваше толкова много от болки в коремчето, че щом пристигнаха пред училището, тя обърна колата и подкара право към къщи. Веднага щом излезе от колата, Джейк забрави за всякакви болки и цял ден търча из фермата заедно с Джеф Бъроус, чувствайки се отлично през целия ден.

На следващата сутрин дойде да го вземе Роми Констабъл, съседка и приятелка, с която Виктория се редуваше да водят децата на

училище. Този път тя реши да бъде непреклонна и го накара да се качи в колата, наблюдавайки го, без да трепне, как се държи за стомаха и хленчи нещастно. Когато го видяха, другите деца се умълчаха — явно неспособни да последват строгите инструкции на родителите си „да бъдат особено мили с Джейк“. Виктория се почувства ужасно, докато гледаше преbledнялото му лице, притиснато към стъклото на прозореца, да се вира укорително в нея, докато колата на Роми изчезваше надолу по пътя. Роми ѝ позвъни, след като бе закарала децата, за да ѝ каже, че той се оживил малко след като потеглили, но Виктория през целия ден се безпокоеше. Струваше ѝ се ужасно да се държи строго с него толкова скоро след ужасната травма, но всички я уверяваха, че така е най-правилно.

— Коремът наистина ме боли. Изглежда изобщо не разбираш колко ми е лошо — настоя Джейк с хленчещ глас. Той не е от децата, които капризничат и се глежат, помисли си Виктория. Нали винаги бе понасял толкова храбро и търпеливо астматичните пристъпи!

— Разбирам, скъпи — отвърна тя сега. — Чувството наистина е ужасно, но скоро ще ти мине, а и ти знаеш, че трябва да отидеш.

— Кога ще се върнеш вкъщи?

— Преди да си легнеш. Тоула ще те вземе след училище и ще те заведе у тях да пиете чай. Толкова обичаш да ходиш у тях! А аз ще те прибера на връщане от гарата. Хайде, скъпи, развесели се.

Джейк я изгледа мъченически и се измъкна бавно от колата, като нарочно изсипа съдържанието на раничката си върху тротоара. Виктория събра всичко и тръгна с раницата към училище, докато Джейк се влачеше след нея, подритвайки сърдито плочките по улицата.

— Ето че стигнахме. Сега трябва да вървиш — каза тя, когато се озоваха пред училищната врата. Видя, че госпожа Аткинсън, неговата класна ръководителка, го чака, за да влязат заедно вътре. — Довиждане, скъпи, дай една бърза прегръдка — рече тя, но Джейк мина безмълвно покрай нея и влезе, без дори да ѝ каже довиждане.

Няколко минути остана да седи в колата, навела глава над волана — бореше се с напирещите сълзи. Очите ѝ се замъглиха, но тя ги изтри, завъртя ключа в стартера и бавно подкара към гарата. След като паркира колата и си купи билет, се чувстваше толкова изтощена, сякаш цял ден бе работила тежък физически труд. Съжали, задето бе отклонила предложението на Антъни да я закара до Лондон и че не се

бе вслушала в съвета на Тоула, която смяташе, че още е твърде рано да прави каквото и да било. Но когато се озова във влака, изпита благодарност, че ще има време да помисли, без загрижените очи на приятелите и близките ѝ да следят всяко нейно движение или промяна в изражението на лицето ѝ.

Замисли се отново за разговора, който случайно бе чула преди погребението. След обяда, организиран от Тоула за семейството и приятелите, дошли отдалече, Виктория се бе измъкнала за няколко минути, за да се приготви за службата. Качи се на горния етаж. Въпреки мразовитото време и постоянния студ, вледеняващ тялото ѝ, тя чувстваше, че се задушаваше от присъствието на толкова много хора в къщата и необходимостта да разговаря с тях. Затова отвори прозореца на спалнята си и се облегна на перваза. Двама стари приятели на Ричард и Гай от университетските дни, едни от организаторите на църковната церемония, стояха на терасата под прозореца ѝ. Явно се бяха измъкнали навън за по една цигара.

— Дяволски ужасна работа — чу тя да казва единият. — Ужасно е да се каже, но не спирам да се чудя дали наистина е било злополука — просто времето е малко подозрително. Ти не смяташ, че го е извършил нарочно, нали?

— Защото Франсин се е сгодила за Гай ли?

— Да.

— Боже, каква ужасна мисъл! Макар да съм длъжен да призная, че и на мен ми хрумна същата идея. Изпитах облекчение, когато чух заключението на съдебния лекар, че е било злополука... въпреки това този годеж трябва да е бил смъртоносен удар за бедния Ричард.

— Чудя се какво ли си мисли Виктория.

— Спомни си за Кеймбридж. Не забравяй какъв великолепен актьор беше Ричард. Ако си наумеше, той би могъл да заблуди всекиго.

В този момент някой извика на двамата, че трябва да тръгват за църквата, и тя не чу нищо повече. Виктория остана да се взира в градината, докато в главата ѝ препускаха ужасни мисли, каквито не ѝ бяха хрумвали дотогава. Ричард и Франсин? Това беше просто абсурдно. Та той дори не я харесваше! После се замисли — ами ако това просто е било преструвка заради нея?

Облегна глава на седалката и затвори очи. „Трябва да знам — помисли си. — Колкото и да е болезнено, трябва да се изправя срещу

истината — каквато и да е тя, — преди да започна истински да оплаквам Ричард.“ Беше изпълнена с решимост да не се остави да я заблудят с недомлъвки, да притисне Франсин, за да изкопчи от нея липсващите парченца от кошмарната мозайка, която трябваше да подрежда през последните няколко седмици.

В единадесет и петнадесет пристигна в елегантните офиси на „Мейсън, Уитакър & Зиглър“, разположени на Фетър Лейн. Беше идвала само веднъж тук, и то заедно с Ричард, малко след като се ожениха, макар че често бе срещала Питър Мейсън заедно със свекъра си на светски сбирки.

— Добро утро, госпожо Кънингам, радвам се да ви видя — поздрави я рецепционистката, облечена в елегантен костюм млада жена с безупречен грим и красиво оформена коса. Тя никога досега не бе срещала Виктория, но явно си бе научила урока. — Господин Мейсън ви очаква. Мога ли да взема палтото ви — усмихна се тя с точната смесица от хладна любезност и дискретно съчувствие. Виктория почти очакваше да поеме кървящото ѝ сърце и да го закачи грижливо зад затворените врати на дрешника. — Моля, от тук — кимна жената. — Господин Мейсън ще дойде след малко — продължи тя и я въведе в чакалнята.

Помещението приличаше на престижно изложение на антики — нямаше имитации при Питър Мейсън — или на приемна в голяма лондонска къща, но без уютния безпорядък на истинския дом: малки маслени картини от холандски художници: крави, канали и кораби; фигурки на Дерби и Челси — безполови дючки и пастири; библиотека с подредени в стройни редици томове в кожени подвързии, които никой не четеше. Виктория имаше чувството, че лъскавите списания за изкуство и скъпите книги, пръснати изискано върху масата до прозореца, вероятно са обучени като строги пазачи да следят за стройния ред, и си представи как автоматично заемат местата си, когато чуят да влиза следващия клиент. За миг се изкуши да разбърка всичко, да изрита обувките си, да изпъне крака върху големия диван с кретонена дамаска и да заспи. Вместо това приседна на ръба на един стол с прибрани глезени и зачопли нервно ноктите си. Всичко в тази стая съдържаше едно послание: това не е място, където могат да се вихрят вакханалии, съпроводени от дивашки песни и танци.

В единадесет и десет минути вратата се отвори и се появи Питър Мейсън — мъж с физика на кит и удивително малки стъпала.

— Виктория! Колко се радвам да те видя! Реших да сляза и лично да те взема. — Огледа я одобрително. — Изглеждаш по-красива от всякога — оповести адвокатът, дарявайки я с одеколонена целувка по двете бузи. — А сега ела с мен и аз ще се опитам да направя нещата колкото е възможно по-малко болезнени.

Виктория се запита дали казва същото, когато съблазнява девственици.

Когато се качиха в асансьора, Питър извади от джоба си някакъв малък уред и започна да говори в него:

— В момента съм на път към Северната заседателна зала — заяви той на целия свят, сякаш бе на самотна експедиция из Атлантическия океан и трябваше постоянно да дава информация за местонахождението си.

Край блестящата махагонова маса можеха да седнат двадесет души и пред всяко място бе поставен молив с нов бележник. Питър придърпа един от столовете за Виктория и се настани на съседния.

— Кафе или чай?

— Кафе, благодаря ти.

Той натисна някакъв бутон и след миг бе доставен поднос с кафе и бисквити.

— А сега — заяви Питър, след като ѝ разказа няколко дълги истории за изкусните финансови сделки, които бил сключил за различни свои клиенти, повечето от които явно притежаваха замъци в Шотландия, успокояващо въведение според представите му, — макар да съм сигурен, че можем да си бъбрим цяла сутрин — и той ѝ смигна със стеснителна откровеност над модерните си очила с тесни стъкла, — време е да се заемем с бизнес.

Много скоро Виктория усети, че мислите ѝ се замъгляват, както винаги, когато слушаше нечии сложни обяснения за някой маршрут или позвънеше на „Справки за националните железници“. Компетентният Ричард винаги се бе удивлявал на способността ѝ да изключва полезната информация, но да запомня и най-незначителните подробности. Главата ѝ започна да пулсира, тя изрови от чантата си опаковка парацетамол и глътна едно хапче с остатъците от изстиналото кафе. Странно, помисли си младата жена, как някои хора с конкретна

специалност, независимо дали в областта на медицината, правото, науката или техниката, могат да ти дадат ясна, — а ако е необходимо — и повърхностна представа за предмета им на дейност, докато други, като Питър Мейсън, успяват да омотаят нещо съвсем просто в толкова пластове мътни обяснения, че го превръщаха в напълно неразбираема главоблъсканица.

— Виж, Питър — заговори тя, опитвайки се да изплува от въртопа на техническата и финансова каша, — знам, че ще ти прозвучи глупаво, но не можеш ли просто да ми кажеш — съвсем накратко — дали двамата с Джейк разполагаме с достатъчно средства?

Но кратките обяснения не бяха стихията на Питър.

— Ако има нещо, което не разбираш, можем много лесно да започнем отначало — рече той. — Дай да видим — докъде бяхме стигнали?

След час и половина Виктория излезе, залитайки, от сградата с уверението, че, от една страна, тя няма защо да се тревожи за пари, но от друга — че трябва да бъде извънредно внимателна: нещата не бяха чак толкова розови. По отношение на къщата в момента нямало нужда да се притеснява за оставането си там — макар че съвсем естествено неин дълг било да обмисли други възможности за бъдещето си, тъй като къщата можело да се окаже твърде голяма за нея и скъпа за поддържане, особено като се имат предвид тъжните обстоятелства. Човек не би трябвало да взема важни решения толкова скоро след така тежка загуба, но пък и не бивало да се мотае твърде дълго. Манор Фарм, разбира се, била собственост на семейния тръст на Кънингам и би могло да има и други претенденти за имението, обаче Питър Мейсън бил шеф на тръста и естествено, на първо място щял да вземе присърце интересите на Джейк и Виктория.

В заключение, двамата с Бил винаги щели да са насреща, за да ѝ помагат за Джейк, както и да я съветват за образованието му. Толкова е трудно за сама жена да отглежда сина си — а особено за нея, подчерта той; не каза направо, че гръцкият ѝ произход е значителен недостатък, но изводът му бе съвсем недвусмислен — въпреки английското ѝ възпитание това бе нежелано неудобство. Предупредителни звънчета зазвъняха в главата на Виктория.

— И позволи ми да наблегна — с внушителен тон произнесе той, — че ако има неща, които не разбираш, винаги можеш да дойдеш при

мен за разяснение. Аз винаги ще намеря време за теб. Ще ни е нужно известно време за легализиране на завещанието, така че аз ще те уведомя, когато се наложи да те видя отново. Не, не, моля те, не ми благодари, това е част от работата ми, а за мен винаги е огромно удоволствие да те видя. Следващия път ще се срещнем на обяд и тогава наистина ще имаме възможност да се насладим на взаимната си компания. Ей сега ще се обадя долу, за да им кажа, че си тръгваш и някой да ти повика такси.

Виктория възнамеряваше да отиде с метрото до спирка Глостър Роуд, а след това да извърви пеша краткото разстояние до къщата на Гай в Болтън, пресичайки Олд Бромптън Роуд. Но както се стекоха нещата, сега бе доволна, че се озова точно пред вратата на номер четиридесет благодарение на любезността на „Мейсън, Уитакър & Зиглър“.

Около напъпилото бадемово дърво пред съседната къща имаше цъфнали форзиции. „Навсякъде всичко се е събудило за нов живот и начало — помисли си Виктория, — но дали аз ще се справя с това, което ме очаква?“ Изкачи каменните стъпала до предната врата и натисна звънеца.

7.

Имаше нещо странно Виктория да бъде гостенка в дома на Гай, където толкова често бе изпълнявала ролята на домакиня. Почти очакваше всичко да бъде променено, макар че Франсин едва ли бе имала достатъчно време да го стори.

Тъкмо започваше да се пита дали да не позвъни втори път, когато новата домакиня отвори вратата. Франсин беше облечена в елегантен панталон от бежов велур и кашмирен пуловер в същия цвят. Гъстата ѝ като грива тъмнокестенява коса бе прибрана в небрежен кок с два гребена от полирана черупка на костенурка. Гримът ѝ бе толкова съвършен, че някой по-непосветен би предположил, че това е естественият тен на кожата ѝ. Всичко в нея бе безупречно, почти до съвършенство. И разбира се — скъпо, много скъпо. Въръжила се е с пълните си бойни доспехи, помисли си Виктория. Ако при последната им среща ѝ се бе сторило, че бронята на Франсин се е пропукала, то сега явно нямаше никакви видими следи за това.

— Здравей, Виктория, влизай. — Този път Франсин я удостои с протоколна целувка по бузата.

За разлика от съвършено обучената рецепционистка на „Мейсън, Уитакър & Зиглър“, Франсин не предложи веднага да ѝ вземе палтото, а Виктория, която по навик би го хвърлила небрежно върху един от столовете, сега неизвестно защо се въздържа да го стори. Палтото ѝ бе дълго и тясно, с военна кройка, изработено от плътен тъмносив вълнен плат. Беше една от удачните ѝ придобивки през предишната година и обикновено се чувстваше добре в него, но сега до елегантната изтънченост на Франсин се чувстваше някак си тромава и безлична в него.

— О, между другото, искаш ли да си свалиш палтото? — попита домакинята, докато се качваха нагоре по стълбите, но поради някаква шантава причина и въпреки затоплената къща Виктория предпочете да го задържи — може би като някакъв вид защитна броня. Тя очакваше да се запътят надолу към огромната кухня на Гай, разположена на

приземния етаж — идеално място за неофициални срещи, ала Франсин я насочи към гостната на първия етаж.

— Искаш ли нещо за пиене?

— Чаша бяло вино, ако не те затруднява.

— Разбира се. — Франсин отвори вратичката на хладилния стенен шкаф и извади бутилка сухо бяло вино. Наля две чаши и подаде едната на Виктория. — И как е онзи надут досадник Питър Мейсън? — попита тя.

— О, ами, знаеш го какъв е... Предполагам поносим, ако обичаш да те оглеждат. Винаги съм имала чувството, че ме преценява като зеленчук на провинциална изложба.

— А удостоявал ли те е с медал?

— Дори не и с похвала — аз съм голямо разочарование за него. Полагала съм големи усилия да го харесам, но той просто не е мой тип и ме дразни. Вероятно се опитва да бъде любезен по свойствения си нескопосан начин, но аз винаги съм го намирала за неприятен. За съжаление не само е изпълнител на завещанието на Ричард, но и свекърът ми е убеден, че всичко, което той казва, трябва безпрекословно да се одобрява и изпълнява, така че ми е малко трудно.

— Мога да си представя.

— И, разбира се, както обикновено, досадният стар Клътърбък постоянно присъстваше.

— Това последното не го разбрах — кой, за бога, е този Клътърбък?

— О, Гай не ти ли е разказвал за него? Е, сигурно един ден ще се запознаеш с него — той е личният приятел на Питър. Когато иска да илюстрира някакви важни финансови примери на глупачка като мен, той винаги казва: „А сега, да вземем за пример моя приятел Клътърбък.“ Гай, Ричард и аз винаги се споглеждаме... искам да кажа преди се споглеждахме многозначително, щом се споменеше за Клътърбък — поправи се тя с болка в гласа. — Но днес, разбира се, — додаде унило — нямаше с кого да се спогледам, така че всичко мина добре. Как е Гай?

— Все още съкрушен, разбира се. В момента е в Милано, за да пише рецензия за онази дискусийна постановка на „Бал с маски“ в Ла Скала — но предполагам, че знаеш за това.

— Да.

Настъпи неловко мълчание. Виктория отиде до прозореца и погледна към просторната градина под него. Градинарството, заедно с пътешествията и музиката, беше една от страстите на Гай. Той имаше колона в „Кейпъбилити“ — престижно американско списание за изтъкнати градинари, предимно англичани, работещи отвъд океана, — но за него беше идеално поле за изява, където можеше да пише за неща, които го вълнуваха. Списанието се радваше на значителен интерес и по-голяма част от почитателите му го четяха тъкмо заради провокативната и жива проза на Гай.

— Луковиците изглеждат фантастично — отбеляза Виктория.

— Нали? Гай е много доволен от тях — съгласи се Франсин.

— Винаги съм обичала това време на годината. Много обещания и все още никакви плевели. Удивително е да откриеш колко много пространство има скрито зад къщата, нали?

— Да, тази част от Лондон е страхотна.

— Колко време планирате да прекарвате тук?

— Още не сме решили.

„О, Господи! — помисли си Виктория. — Всичката тази неестествена официалност — точно тук — е толкова странна! Тя явно няма да улесни нещата. Не е искала да се появя днес тук. Учтива е, защото ме съжالياва, а откритата враждебност към скорошни вдовици не е в тон с доброто възпитание. Колкото и да е корава, не може да не се чувства неудобно заради това, което смятам да я попитам.“ А на глас каза:

— Предполагам, че е по-добре да говоря по същество.

— Нека първо да хапнеш. Приготвила съм ти малко супа и сандвичи.

Виктория видя, че върху масичката до едно от креслата край камината е поставен поднос. Върху него се виждаше малък термос и чиния покрита с прозрачно фолио и прибори за един човек. Тя седна и разкопча палтото си, но не го свали.

— Всичко това за мен ли е? — попита. — А ти какво ще ядеш?

— О, аз вече обядвах... Не знаех точно кога ще дойдеш. Моля те... заповядай.

Преди малко Виктория бе гладна, ала сега целият ѝ апетит се бе изпарил. Сякаш със смъртта на Ричард се бе повредил някакъв регулатор на цялата ѝ система и тя или имаше чувството, че ѝ се

повръща, или изпитваше жесток глад, или ѝ беше леденостудено, или горещо и цялата лепнеше от пот. Усети как ръцете ѝ започват да треперят — навярно още една нежелана последица от шока — и паникьосано си помисли: „Ще разлея супата върху салфетката и ще разсипя трохи върху килима, докато в това време Франсин ще седи и ще ме наблюдава, облечена в безупречните си панталони.“ Насили се да отвинти капачката на термоса и внимателно изля малка част от съдържанието в купичката, без да разлее нито капка. Ухаеше вкусно — бистра пилешка супа с малко ориз и тънки резенчета морков. Зачуди се дали Франсин я е сготвила, но си каза, че не е много вероятно.

Франсин ѝ хвърли развеселен поглед.

— Не, не съм я приготвила аз. Аз не готвя — каза тя и Виктория усети, че се изчервява.

„Толкова ли съм прозрачна?“ — помисли си.

Преглътна няколко лъжици, гризна от сандвича с пушена съомга, но усети, че не може да поеме повече храна. Бутна подноса настрани.

— Наистина много мило от твоя страна, че си се погрижила за обяда ми, но просто не мога да ям. Когато ми предстои конфронтация, никога не мога да се храня.

— А нима ще имаме такава? — повдигна вежди Франсин.

— Зависи от това, което ще ми кажеш. Не желая да влизам в схватка с теб, Франсин, но искам да си изясня някои неща.

Франсин се настани в отсрещното кресло. Щракна със запалката си, изгледа гостенката над ръба на пламъка, всмукна дълбоко от цигарата и издуха дима.

— Когато бяхме деца, моят баща винаги казваше, че никой не бива да се бие на гладен стомах, но щом си сигурна, че искаш да влизаш в битка, по-добре стреляй.

Последва неловка пауза, докато Виктория се опитваше да подреди мислите си, после заговори, без да поглежда към Франсин:

— Само до преди няколко седмици моят свят изглеждаше толкова сигурен, че никога не ми е хрумвало да си го представям по някакъв друг начин. Ала не само че изчезна толкова внезапно, но и изглежда въобще не е бил истински, така че и аз още не мога да проумея много неща.

— Нужно ли е да се опитваш? Ти безспорно преживя ужасни неща. Струва ми се, че само смъртта на Ричард ти налага да се

справяш с толкова много неща и без да ровиш наоколо, търсейки още неприятности.

— Започвам да се питам дали Ричард е бил човекът, за когото съм го смятала.

— Нима всички сме точно такива, каквито изглеждаме? — попита Франсин. — Повечето от нас са възприети различно от различните хора. Виж, Виктория — внезапно продължи с изненадваща настойчивост, — ако Ричард, когото си обичала, те е направил щастлива, нищо друго няма значение... Ако смяташ, че бракът ти е бил добър, значи наистина е бил такъв. Приеми го. Защо да се измъчваш допълнително?

— Но какво ако искам да разбера защо се случи всичко това? Това е единствената ми надежда да намеря покой. Аз трябва да знам що за човек е бил Ричард за другите хора. — Виктория повече от всякога беше убедена, че Франсин крие нещо. — Ти какво чувстваше към него, Франсин? — неочаквано изтърси тя.

— О, Виктория... има ли значение какво съм чувствала аз? Аз не познавах Ричард толкова добре. — Франсин махна пренебрежително с дългите си фини пръсти, които изглеждаха още по-деликатни под тежестта на пръстените, но Виктория си помисли, че изглежда напрегната. — Е, достатъчно, за да знам, че беше чудесен човек и изглеждаше щастливо женен. За бога, какво друго очакваш от мен да кажа?

— Но ти беше ли изненадана от новината?

— Изненадана? Разбира се, че бях! Бях ужасена!

— Но дали ти... дали той... — Виктория я погледна. В очите ѝ се четяха нещастие, гняв и предизвикателство. Франсин извърна поглед. — Ти ме попита след погребението дали те мразя заради Ричард — изрече на един дъх Виктория. — Тогава това ми се стори страшно необичайно. И все още е така. — Замълча. — Имала ли си връзка с Ричард, Франсин? Трябва да ми кажеш.

Франсин се втренчи в събеседницата си. Върху лицето ѝ бе изписано огромно изумление, което обаче бързо бе изместено от нещо като израз на облекчение.

— За какво говориш? — попита тя. — Разбира се, че не сме били... Ричард и аз? За бога, Виктория, откъде ти хрумна тази идея? Сигурно се шегуваш!

Виктория кършеше нещастно ръце, забила поглед в пода.

— Чух случайно Виктор Стърлинг и Тони Туейт да обсъждат Ричард преди погребението — отвърна тя с напрегнат, трудно овладян глас. — Разговаряха в градината под прозореца. Нямахме как да не ги чуя и отчаяно ми се иска да не бях, но оттогава не мога да избия чутото от главата си. Те изглежда мислеха, че твоят годеж е имал ужасен ефект върху Ричард... И те изказаха предположението, че заради него... не е било злополука, а той... той се е застрелял нарочно. — Думите излязоха с мъка от устата ѝ, но след това забързано продължи: — Непрекъснато прехвърлям чутото в главата си и това ме подлудява. Беше толкова смайващо, а после ти ми каза, че Ричард вече се е опитвал да попречи на двамата ви с Гай да се ожените. Та заради това не можех да не се запитам дали ти... дали той...

Франсин угаси цигарата си, изправи се, отиде до прозореца и се загледа навън. На Виктория ѝ се стори, че остана така цяла вечност. Сякаш се опитваше да реши нещо. Когато се извърна и отново дойде до камината, лицето ѝ беше непроницаемо.

— Виж, Виктория — започна, — не съм имала връзка с твоя съпруг. Отвъд това не мога да ти помогна. Нямам представа какво е имал наум Ричард през онзи ужасен ден, но то със сигурност не е било любов към мен. Наистина съжалявам — виждам, че в момента се намиращ в ужасно състояние — а и кой на твое място не би бил — ала ти трябва да се опиташ да забравиш онзи глупав разговор или наистина ще полудееш. Хората говорят какви ли не неща, а Виктор и Тони просто са дрънкали някакви глупости.

— Но ти мислиш ли, че Ричард се е самоубил? — попита Виктория с глас, който приличаше повече на шепот, и с разширени от страх очи. — Защото най-лошото е, че ако наистина го е направил, не мисля, че някога ще мога да му простя! Не само заради това, което причини на мен, но най-вече заради Джейк. Изпълнена съм с такъв гняв, че чак се плаша от себе си.

Франсин поклати глава.

— Никога няма да узнаеш. Съдебният лекар не смята, че е било самоубийство — вярвай в това. Не знам нищо за огнестрелните оръжия, но може внезапно да е проявил небрежност. Понякога само една моментна липса на концентрация може да доведе до фаталните

последници. Това е кошмарно нелепа смърт и загубата ти е безкрайно болезнена, ала поне няма в какво да се обвиняваш.

Думите ѝ би трябвало да я успокоят, ала Виктория не се чувстваше удовлетворена.

— Трябва да има нещо, което ми убягва — упорито продължи. — Нищо няма смисъл. Все едно да се бориш с онзи ужасен куб на Рубик и да не можеш нито да го подредиш, нито да се откажеш и да го захвърлиш.

Въпреки двойните прозорци отвън се дочу далечен грохот на самолет. Когато заглъхна, къщата остана странно притихнала. Големият часовник на дядото на Гай върху стената на площадката отвън удари три пъти. Досега Виктория дори не бе забелязвала, че отброява ударите, макар че сигурно ги бе чувала безброй пъти. Имаше усещането, че всичко в живота ѝ се бе променило — все едно неочаквано да уловиш в огледалото отражението на доскоро познато лице или място и да откриеш, че е изкривено.

Изправи се, като се боеше, че краката ѝ няма да я държат, но с облекчение установи, че функционират нормално.

— Е, време е да тръгвам. Трябва да взема Джейк от Тоула, а и без това вече ти отнех твърде много време.

Франсин също се изправи.

— Всичко е наред. Петък следобед в Лондон винаги е ужасен за пътуване, затова няма да те задържам. Предай обичта ми на Антъни и Тоула — ако смяташ, че това ще ги зарадва. Предполагам, че не ѝ е много лесно да ме приеме за своя снаха. — Смръщи леко лице и сви рамене. — Сигурна съм, че Гай ще ти се обади веднага щом се върне. Съжалявам, че не ти помогнах, но се надявам, че поне едно нещо можеш да избиеш от главата си. Мога да те уверя, че ако някой е имал връзка с Ричард, то това не съм аз.

Ала докато вървеше към входната врата, Виктория бе убедена, че Франсин не ѝ казва всичко. Осъзна колко малко знае за нея — или за приятелите и за семейството ѝ. „Дори и тя да не е имала връзка с Ричард — помисли си Виктория, — струва ми се, че знае кой е имал.“

8.

Виктория едва успя да стигне навреме, за да хване влака от гара Падингтън. Прекоси тичешком перона, метна се в последния вагон и започна с труд да си пробива път през препълнения коридор, докато си намери място. Когато най-после седна, се чувстваше напълно изтощена. Затвори очи, но мигом се озова в плен на обезпокоителна плетеница от изкривени образи и объркани идеи. Истински се изплаши да не би наистина да полудява. Както толкова често през последните няколко седмици, тя се улови как отново и отново съживява последните дни от живота на Ричард, разчепква всеки разговор, търсейки някакви следи, които да ѝ помогнат да разбере душевното му състояние. Постоянно си задаваше въпроса „Защо?“. Припомни си как Джейк — не само запален творец на списъци с думи, но и страстен съчинител на истории и поеми — веднъж, когато имаше висока температура, бе закрил очите си с ръце и ѝ бе изкрещял: „Накарай думите в главата ми да спрат!“ Сега копнееше някой да го стори за нея. Имаше чувството, че по някакъв физически начин е белязана от смута, терзаещ душата ѝ, и затова се огледа да види дали нейните спътници не я зяпат любопитно, ала те изглежда не се интересуваха от нея — някои бяха забили носове във вестниците си, а други говореха по клетъчните си телефони. Неусетно се унесе в тежък сън и се събуди точно навреме, за да слезе в Тодингам. Не си спомняше влакът да е спирал на други гари по пътя и за миг се зачуди как е стигнала до тук. Грабна чантата си и едва не падна при слизането на перона. Влакът зад гърба ѝ отново потегли.

Наближаваше шест часът, когато пристигна в Дърнфорд Хаус. Завари Джейк да играе на „маджонг“ с Антъни и Тоула в малката дневна, която се намираще до голямата гостна, чиито стени бяха запълнени догоре с лавици с книги. Антъни, специалист по източното изкуство, беше купил играта по време на едно бизнес пътуване из

Далечния изток, предприето за обогатяване на колекцията от антики в магазина. Като деца Гай и Виктория много често си играеха с нея. Тя си спомняше колко успокоително ѝ действаше гладката повърхност на малките плочки и колко запленена беше от странните символи върху матовите им повърхности от слонова кост и цялата мистика на играта.

— Здравей, мамо! — поздрави я радостно Джейк, очевидно напълно забравил сутрешното си нещастие. — Виж, направих конг с Червените дракони — любимите ми! — и печеля. Нали още няма да се прибираме у дома? Трябва да си довършим играта.

— Не, Джейк — обади се Тоула. — Мама е уморена. Спомняш ли си какво ми обеща? Никакви глезотии! Ще довършим тази ръка и ще съберем точките, а след това ти ще вземеш кутията и ще подредиш всички плочки в преградките им.

Джейк я изгледа замислено. Въпреки че когато ѝ скимнеше, можеше да бъде безкрайно снизходителна, Тоула не беше човек, с когото можеш да се пазариш. Затова след като прибраха играта, той се качи горе да се изкъпе, за да е напълно готов да си легне, когато двамата с Виктория най-после ще се приберат у дома.

— Утре е събота, няма да си на училище, така че не е нужно да бързате — каза Тоула, когато слезе долу. Беше оставила Джейк в голямата вана, пълна с ароматни мехурчета, да си играе със старата полющена корабна флотилия на Гай, притежаваща онази специална магия, присъща само на любимите за няколко поколения играчки.

— Бог да ви благослови и двамата... Предполагам, че няма голямо значение кога Джейк ще си легне тази вечер. Може би ще спи по-добре от обикновено — напоследък всяка нощ има ужасни кошмари. Как мина днес? — попита Виктория.

— Чудесно. Госпожа Аткинсън каза, че не е създавал никакви неприятности в училище.

— Слава богу! Тази сутрин се чувствах отвратително. Едва не се отказах да пътувам.

— Но отиде и това беше добре. Как мина твоят ден? Разкажи ни всичко.

Виктория се поколеба. Не искаше да казва на Антъни и Тоула за неясната перспектива, очертана пред нея от Питър Мейсън. Знаеше, че двамата веднага ще ѝ предложат пари, а чувстваше, че вече е взела достатъчно от тях. И съвсем определено нямаше никакво желание да

им казва за подслушания разговор — причината да отиде да се види с Франсин. Смяташе, че Тоула може да бъде доста трудна свекърва и без нейната намеса, а и в никакъв случай не желаше леля ѝ да се досети за измъчващите я съмнения относно Ричард и да започне свое собствено разследване. Щом веднъж се спуснеш по някоя следа, Тоула беше като териер, погнал плъх.

— Ами — започна тя предпазливо — засега още няма нищо окончателно, но аз се радвам, че отидох на тази среща. Знаеш колко е многословен старият Питър и как за всичко говори с професионален жаргон. Предполагам, че ще мине известно време преди нещата да се подредят, за да знам точно какво е положението ни с Джейк. Изглежда е пълно със сложни семейни тръстове, странни клаузи и условия. Питър смята, че ми трябва време, преди да взема някакви големи решения — точно както и ти предположи, чичо Антъни, — но сърцето ми е свито, тъй като не ми се иска всеки път да се допитвам до Питър или свекъра си, преди да взема някои малки решения за нашия живот, да не говорим за големи — а те изглежда са готови да контролират всичко. Колкото и да обичам Бил, не искам той да ми казва какво точно трябва да правя за Джейк и да решава кои училища да посещава. Както и да е, след като се видях с Питър, се отбих при Франсин — просто посещение от любезност. — Антъни я стрелна остро с поглед, но не каза нищо. — Трябва да кажа, че ми се стори доста странно да я видя настанена в Болтън. Ще ми е нужно известно време, за да свикна.

— Виктория! Искан ми се да ми беше казала, че възнамеряваш да правиш това! — развълнува се Тоула. — Можехме да се срещнем там, а след това щяхме да обсъдим всичко. Антъни щеше да вземе Джейк от училище. Как изглеждаше тя?

— Отвратително блестяща, както винаги, и малко преиграва с ролята на любезна домакиня, но в общи линии беше добре — държа се абсолютно приятелски.

— И защо да не се държи приятелски? — надменно попита Тоула, която нямаше намерение да оставя Франсин да си състави погрешно впечатление за йерархията сред жените Уинстън.

— Между другото, изпраща поздрав на двама ви — доста предпазливо, бих казала — засмя се Виктория.

— Обич! Тя със сигурност няма да получи моята обич, освен ако не я заслужи! Ще кажа на Гай да я доведе тук веднага щом се прибере

у дома, за да мога да я опозная по-добре, а и вие двамата с Джейк трябва да дойдете, агарі ти. И не само да дойдете, а да останете да преспите една нощ. Това ще ти се отрази добре. Трябва да разбере какви са плановете им за Великден — тази година е по-рано — тогава може всички да си изкараме един дълъг и приятен уикенд.

— Ами всъщност... — Виктория се поколеба за миг. — Двамата с Джейк може би няма да сме тук за Великден. Имам нужда напълно да се отдалеча от всичко, за да мога да сложа в ред мислите си. Мислех, че можем да отидем да видим Нона. Ти какво ще кажеш?

Тоула, която се бе върнала от посещение при своята майка малко преди смъртта на Ричард, не изглеждаше много ентузиасирана.

— О, скъпа, смяташ ли, че е разумно? Доста се тревожа за Нона и не мисля, че е много уместно да водиш Джейк там точно сега. Тя може би не е добре, а и атмосферата там едва ли ще е подходяща за теб. Трудно може да се каже, че ще е радостна и весела с тази къща, която се разпада на парчета. Защо не изчакаш малко, за да видиш дали Нона няма да се оправи и тогава да правиш планове за пътуването? — Не каза, че по време на посещението при баба си Виктория може да бъде изправена пред вероятността отново да се срещне със смъртта, ала лицето ѝ бе достатъчно красноречиво.

— Аз не искам да се развеселявам — отвърна Виктория. — Как бих могла да бъда весела и безгрижна в момента? Просто имам нужда да помисля. Освен това не съм виждала баба от лятото. — Очите ѝ внезапно плувнаха в сълзи. — Тогава бяхме там заедно с Ричард и Гай. — Гласът ѝ потрепери. — Прекарахме страхотно, а Нона се чувстваше толкова добре. Сега ми се струва, че е било преди цяла вечност. Осъзнаваш ли, че това е първата Коледа, когато Нона не беше с нас? А щом толкова се тревожиш за нея, значи има още една причина да отида. И без това не може да се каже, че бележникът ми е изпълнен със светски задължения. В него фигурират само ангажиментите на Ричард — неща, които вече не са в сила или които не бих могла да понеса да направя без него. Знам за какво мислиш, но ако нещо се случи с Нона, то ще бъде съвсем различно от случилото се с Ричард и аз при всички положения бих искала да съм с нея. Ти какво мислиш, чичо Антъни?

— Мисля, че идеята е чудесна — отвърна Антъни, въпреки че Тоула му хвърли предупредителен поглед и поклати глава. — На Еванти със сигурност ще ѝ се отрази добре да те види — вие винаги

сте били толкова близки. Дори може да я убедиш да предприеме нещо за ремонта — като начало да обмисли продаването на иконата на Рицос^[1]. Това наистина би била една положителна стъпка. Но аз съм съгласен с Тоула. Не взимай със себе си Джейк. Защо не го оставиш при нас? Ние с радост ще се грижим за него, нали, скъпа? — Обърна се той към жена си.

Виктория замислено поклати глава.

— Чувствам, че в момента е по-добре двамата с Джейк да сме заедно. Аз съм единствената му опора. Но ви обещавам, че ще си помисля. Утре ще се обадя във Врахос и ще говоря с Дора. Тя ще ми каже какво е положението и тогава ще реша. А сега трябва да вървим. Ще отида да приготвя Джейк и ще потегляме. Няма думи, с които да благодаря и на двама ви — за всичко.

Тоула и Антъни се опитаха да я убедят да останат за през нощта, както много пъти през последните седмици, но тя бе непреклонна, че трябва да се приберат в Манор Фарм. Боеше се, че ако позволи на всички да продължават да я гледат и закрилят, никога няма да успее да стане напълно независима, а това ѝ се струваше жизненоважно. — Не се тревожете, аз съм добре — увери ги с усмивка, докато отвеждаше облечения в халат Джейк към колата.

Двамата със свити сърца я наблюдаваха как потегля.

— Тя може и да е смела, но ми се искаше да не е толкова твърдоглава! — възкликна Тоула. Заради тревогата гласът ѝ звучеше гневно. — Трябваше да позволи на Вайолет да остане с нея в къщата или да дойде при нас. Освен това не мисля, че е готова да ходи където и да било сама, най-малко пък във Врахос.

— Мисля, че грешиш. Виктория има нужда да се научи да бъде независима и няма никакво значение как ще го постигне. Тя трябва да експериментира. Сама да взема решения. Досега бе оставила на Ричард да управлява целия ѝ живот — носеше се по света малко като насън — и аз често съм се питал какво ще стане, като се събуди и открие, че е оставена сама на себе си. Майка ти мисли същото. Най-доброто, което можем да направим за нея, е да я окуражаваме сама да взема решения и да я подкрепяме, каквито и да са те.

Тоула не изглеждаше много убедена. Не беше в природата ѝ да окуражава хората сами да вземат решения, а между нея и майка ѝ винаги съществуваше известно напрежение по отношение на

Виктория: не само че имаха различни виждания относно предпочитанията на Виктория, но Тоула винаги беше ревнувала майка си от влиянието, което имаше върху внучката си.

— Не се чувствам спокойна при мисълта, че тя е сама в Манор Фарм през нощта — продължи Тоула, — ала още по-малко ми се нрави идеята да остави къщата съвсем празна — дори само за една седмица — и по този начин да даде възможност на Мериъл Хокинс да се втурне и да я завладее за себе си и домочадието си. Не бих се изненадала, ако се нанесат в минутата, в която видят гърба на Виктория. А що се отнася до онзи надут пуяк, съпруга на Мериъл — изобщо не му вярвам! Подай на някой политик пръст и ще ти захапне ръката. Не биваше да окуражаваш Виктория да заминава, Антъни — додаде обвинително тя. — Беше много глу-па-во от твоя страна. — Тоула имаше навик да провлачва думите и гръцкият ѝ акцент, обикновено почти незабележим, винаги ставаше много по-силен, когато бе възбудена или разстроена.

— О, не смятам, че семейство Хокинс ще заграбят Манор Фарм — рече Антъни, развеселен от драматичните предположения на съпругата си. — Това би било в разрез с чувството за приличие на Стафорд. Можеш ли да си представиш водещите заглавия: „Член на парламента в незаконно жилище“, „Стафорд Хокинс се настанява в имота. Вдовицата и сирачето изхвърлени на улицата.“ Или още по-драматично: „Лелята на вдовицата убива политик?“

— Не ставай глупав, Антъни — скастри го Тоула. — Никак не е забавно и не това имах предвид, но ще бъда нащрек и ще държа очите си отворени за евентуална беда.

Антъни изгледа с обич съпругата си.

Въпреки смелите думи на Виктория, когато двамата с Джейк пристигнаха, къщата ѝ се стори мрачна и негостоприемна. Но радостният лай на Тийл, докато отключваше задната врата, ѝ подежда успокояващо. Една от шапките на Ричард все още беше върху дъбовия скрин в коридора — място, където винаги се оставяха кучешките каишки, градинарските ножици и неотворената поща. Палтата му все още висяха на закачалките, забити в стената. Там беше доста нарасналата колекция от неотворени фермерски и градинарски

каталози, както и купчина страховито изглеждащи кафяви пликове и сметки, адресирани до него, които Виктория все още не бе събрала сили да отвори. Писмата със съболезнованията, адресирани до нея, които през първите три седмици пристигаха непрекъснато, сега се бяха разреждали, но все пак бяха пристигнали няколко от хора, които току-що бяха научили новината. Писмата бяха утеха, ала в същото време и мъчение, защото въпреки че повечето от пишещите я молеха да не им отговаря, тя бе започнала да изпраща по няколко отговора на ден. Обаче през последните дни усърдието ѝ в тази насока бе секнало. Беше установила, че едновременно изпитва страх да получава нови писма и се чувства разочарована и предадена, ако няма нито едно — още едно доказателство за променливите ѝ объркани емоции.

— Сякаш имаш чувството, че татко е все още тук, нали? — обади се Джейк треперливо, изразявайки на глас съвсем точно мислите ѝ, докато се качваха заедно по стълбите. — Може ли и тази нощ да спя в леглото ти, мамо? Моля те.

— Добре, но само тази нощ — съгласи се Виктория.

Джейк изглеждаше толкова щастлив и нормален, докато бяха у леля ѝ и чичо ѝ, ала видът на пребледнялото му и уплашено лице сега разкъса сърцето ѝ. Нямахте сили да му откаже въпреки съветите на различни доброжелателни приятели, че не бива да му позволява да свиква да спи при нея, тъй като по-късно ще ѝ бъде много трудно да го откаже от този навик.

Беше попитала доктор Кърк за това, когато му се обади, за да се консултира с него за кошмарите на Джейк, но той я бе успокоил:

— Следвай инстинктите си. Аз изпитвам огромно уважение към майчината интуиция. Сега не е време да ѝ се противопоставяме. Той сам ще се избави от този навик, когато му дойде времето. Можеш да го отнасяш в леглото му, след като заспи.

— Какво ще кажеш да отидем през ваканцията във Врахос? — попита тя сина си Джейк, докато го завиваше в голямото легло. — Мислех си, че можем да отидем на гости на Нона.

— Само ние двамата?

— Само ние двамата.

— Добре — кимна момчето. — Кога ще отидем?

Заспа още преди тя да излезе от стаята.

Виктория слезе долу и спря в коридора. Знаеше, че трябва да свърши безброй неща, ала се чувстваше толкова несигурна, че не можеше да реши какво да бъде следващото. Шумовете в къщата отекваха край нея и тя сякаш я чуваше как диша. Странно, помисли си младата жена, как когато човек е сам, започва да забелязва шумове, на които никога не би обърнал внимание, ако е в компанията на друг човек: тиктакането на часовника, проскърцването в старите дървени мебели, реагиращи на промените в температурата; шумовете от централното отопление и подновяващото се на определени интервали бръмчене на хладилника и фризера; тихите шумоления, които биха могли да бъдат почти всичко. Въображението много лесно би могло да превърне такива обикновени звуци в нещо ужасяващо. Тя съвсем ясно чуваше леки ритмични удари, които я озадачаваха... докато не осъзна, че това бе пулсирането на собственото ѝ сърце. „Престани! — скастри се мислено. — Направи нещо, каквото и да е!“ В този момент телефонът иззвъня и тя с облекчение се запъти към салона, за да го вдигне.

Обаждането беше от Милано.

Когато чу гласа на Гай, първата ѝ реакция бе искрена радост, ала от тона му разбра, че това не е само обаждане от братска загриженост. Помисли си, че братовчед ѝ говори странно нерешително.

— Разбрах, че днес си се видяла с Франсин — рече той.

— Да... тя беше много любезна и ми бе приготвила обяд. — Незнайно защо Виктория изпита нарастващо безпокойство. Франсин сигурно бе разговаряла с него веднага, след като тя си бе тръгнала от там. Това може би не трябваше да я изненадва, ала досега не ѝ бе хрумвало, че Гай и Франсин поддържат постоянна връзка помежду си. Това говореше за интимност, каквато не бе очаквала и не искаше да открива. „Аз ревнувам от нея — с нарастващ ужас си призна Виктория. — Напразно се самозалъгам... в този момент, когато би трябвало да мисля единствено за Ричард, аз ревнувам от Франсин заради връзката ѝ с Гай.“

— Каза ли ти за какво разговаряхме? — попита тя.

От другата страна на линията настъпи мълчание.

— Гай? Още ли си там?

— Да. Тук съм. Да, Вики... тя ми каза защо си отишла да се видиш с нея. Разбрах, че си била пълна с въпроси, на които Франсин не е могла да ти отговори. Има неща, които ще чуеш и за които се надявах никога да не узнаеш.

— Какви неща? — Сърцето ѝ заблъска в гърдите.

— Не са неща, за които може да се говори по телефона.

— В такъв случай ще дойдеш ли тук, за да се видим?

— Не бих искал да обсъждам това в Манор Фарм. Присъствието на Ричард е твърде силно. Вики... Мама преди малко ми каза по телефона, че може би ще заминеш за Врахос. Тя не смята, че идеята е добра, но аз мисля, че навярно се нуждаеш точно от това. Защо не изчакаш до Великден? Бих могъл много лесно да долетя със самолета в Корфу за две нощи. Веднага след празника ще трябва да се върна в Милано, но искам да видя Нона и лично да ѝ разкажа за Франсин. Мисля, че това би било най-подходящото място, където двамата да поговорим — нашето специално място. Какво ще кажеш?

— О, Гай... наистина ли можеш да го направиш? Това би било чудесно. Толкова много ми се иска да отида там.

Къде другаде биха могли да отидат, за да вземат важно решение, помисли си тя, освен във Врахос? В къщата на скалата, която местните наричаха Венецианската къща и която означаваше толкова много и за двамата? Това беше идеалният отговор и тя с радост си помисли, че все още са в синхрон. Гай винаги бе успявал да чете мислите ѝ.

— Добре — каза той. — Надявах се, че точно това ще кажеш.

— Дай ми само един ден да организирам всичко и да резервирам билети за самолета. Ще взема Джейк и следващата седмица ще те посрещнем там. Да кажа ли на Тоула и Антъни, че и ти ще дойдеш?

— Не — отвърна той и Виктория отново долови предпазливата нотка в гласа му. — Не, по-добре още не им го споменавай. Аз често се появявам без предупреждение при Нона. На нея изглежда ѝ харесва, а Дора винаги държи леглото ми оправено. Не е нужно да безпокоиш мама и татко. Познаваш мама — тя винаги иска да се меси, Бог да я благослови! А ние не бихме искали в момента тя да си измисля допълнителни драми.

— Ще кажеш ли на Франсин? — Мразеше се за въпроса.

— Вече ѝ казах. Тя смята, че планът ми е отличен. Всъщност идеята отчасти е нейна.

Виктория потрепна.

— Позвъни ми утре на мобилния — продължи Гай. — Лека нощ, Вики, скъпа. Скоро ще се видим — Бог да те пази!

Виктория остана неподвижно още известно време, докато чу изщракването, когато Гай затвори. После остави слушалката на мястото ѝ и се качи горе, за да си легне. „Може би най-последно ще узная истината“ — помисли си тя, но в същото време се запита с нарастващо безпокойство дали вече не съжалява за въпросите, които бе започнала да задава.

[1] А. Рицос е представител на Критската школа, възникнала през XV-XVII век на остров Крит, с постижения предимно в областта на иконописата. — Б.пр. ↑

9.

Урокът по кормуване на Софи започна добре. Рязкото спиране — любимото ѝ упражнение — беше минало съвсем задоволително и беше направила почти професионално тройното обръщане, доказвайки колко упорито се бе упражнявала в двора на конюшните у дома след последния урок. За огромно нейно разочарование обаче господин Брайън Суейн не изглеждаше особено впечатлен от уменията ѝ. Той наистина се нуждаеше от малко ободряване — макар че разполагаше със свой запас от остроумия, които изстрелваше с равен глас и безизразна физиономия. Сам, който преди две години бе имал удоволствието да се запознае с Брайън Суейн, се бе обзаложил с нея на пет лири, че няма да успее да го накара да се разкрещи. Смайващо, ала тя все още не бе постигнала целта си, колкото и ревностно да се опитваше.

— Хайде тази сутрин да не караме като самоубийци, става ли? — предложи инструкторът, докато осъществяваха вълнуващо широк завой и едва избегнаха насрещния трактор, преди да се насочат към отвореното пространство на двупосочното платно, което трябваше да бъде гвоздеят на тазсутрешното приключение.

— Толкова е готино да можеш да забравиш за насрещното движение — разговорливо отбеляза Софи, натискайки ентусиазирано газта, докато отбръмчаха рязко по посока на Найтън. — Май доста напредвам с шофьорския жаргон, нали, господин Суейн?

— Намали скоростта ако обичаш, Софи — без да се впечатли, нареди господин Суейн. — Има ограничение до осемдесет километра в час.

— Колко досадно! О, погледнете това поле. Вече има агънца! — Тя посочи навън през прозореца, а колата застрашително се отклони встрани.

— Моля те, дръж си ръцете върху волана, а очите в пътя, Софи, и... НАМАЛИ! — Петачката на Сам едва не смени притежателя си.

— Извинете, извинете! О, здрасти, бордюрге! — нехайно поздрави Софи, когато колата заби предницата си в ръба на тротоара.

— Това можеше да бъде изключително опасно, ако беше връхлетяла върху някой колоездач. — Господин Суейн често се питаше защо не си бе избрал по-малко стресираща работа.

— Да, ама нямаше никакъв колоездач! Ако имаше, кълна се, че щях да го видя!

— Та ти не видя дори тротоара!

— Колоездачите не се движат толкова ниско до земята, освен ако не са джуджета.

Но господин Суейн, също като кралица Виктория, никак не го намери за забавно.

— Започни да намаляваш заради отбивката и смени скоростта, ако обичаш — сковано нареди инструкторът.

Софи въздъхна. Явно беше непосилна задача да се опитва да внесе малко несериозност в живота на господин Суейн.

И двамата изпитаха огромно облекчение, когато един час по-късно пристигнаха пред къщата на приятелката на Софи. При това тя успя да премине през доста тесния портал към алеята за коли на семейство Маршъл, без дори да одраска калниците на колата в страничните колони.

— Много ви благодаря, задето се съгласихте да дойдем до тук, господин Суейн — вие наистина сте страхотен! Кога смятате, че мога да се явя на изпит? — с надежда попита момичето.

— Ще трябва да извървиш още дълъг път, преди да препоръчам подобна стъпка.

— Май нямате много вяра в мен — както и всички останали. Мама все казва, че съм безнадеждна. Тя не смята, че ще си взема изпитите, но изглежда хич не й пука за мен. — Софи изглеждаше толкова нещастна, че Брайън Суейн — който не беше толкова безразличен към чара ѝ, както тя смяташе, въпреки че се държеше доста грубо и безцеремонно, — малко омекна.

— Всичко ще бъде наред, но само ако се концентрираш, Софи — убедено изрече той. — Имал съм и много по-слаби ученици от теб, повярвай ми. Какви неща само бих могъл да ти разкажа! Можем да опитаме да проведем другия урок с колата на родителите ти, ако предпочиташ да се явиш на изпита с тяхната кола, а не с моята.

— И без двойни спирачки? Леле! Наистина ли сте готов да рискувате? Няма ли госпожа Суейн да се поболее от страх за вас?

— Не съм забелязал да стои будна по цели нощи — сухо промърмори господин Суейн. — Но по-добре да попиташ майка си дали одобрява идеята.

— Няма да я одобри. Тя ще реши, че идеята е ужасна — мога да ви го кажа, без дори да я питам. Тя никога няма да се упражнява с мен, защото смята, че съм „абсолютно безотговорна и представлявам заплаха за себе си, както и за всички останали — при това не само зад волана на колата“. — Софи успя да докара горчивата интонация на майка си, но това, което най-много поразя Брайън Суейн, бяха сълзите в очите ѝ. Изглежда не беше толкова безразлична към мнението на майка си, колкото искаше да се изкара.

— Е, тогава попитай баща си — предложи инструкторът.

Лично за себе си той смяташе, че майката на Софи е една надута крава. Професията му го бе научила да прави доста точна преценка на хората, а госпожа Хамънд винаги го караше да се чувства така, сякаш присъствието му я оскърбяваше по някакъв начин, но тя успяваше да се издигне над тези неща. От друга страна, бащата на Софи му изглеждаше наистина свестен тип.

— Хмм. Това е идея. — Лицето на Софи светна. — Ще го обработя. Благодаря ви, господин Суейн. В такъв случай ще се видим следващата седмица. — Издуха носа си, махна му и заобиколи забързано къщата на семейство Маршъл.

Тази сутрин двете с Ели вече си бяха изпратили по две съобщения по мобилните телефони, но имаха да си казват още доста много неща, тъй като не бяха разговаряли от предишната вечер, а на дневен ред беше жизненоважният въпрос дали новото гадже на Ели ѝ е изпратило имейл или не.

Силната миризма, която посрещна Софи в къщата, бе доказателство, че Ели вече е започнала подготовката за сеанса по обезкосмяване на краката, който възнамеряваха да проведат, докато майката на Ели беше на пазар. Поради някаква неясна причина госпожа Маршъл никак не одобряваше Ели да топи восък в микровълновата печка — макар че самата тя го правеше — и

постоянно мърмореше за малките космати восъчни топчици, които изглежда се бяха разпилели по целия под последния път, когато Софи и Ели бяха превърнали кухнята в салон за красота. Въпреки несправедливото ѝ поведение Софи смяташе, че Маги Маршъл е страхотна майка в сравнение с Рейчъл, и дълбоко завиждаше на тази спокойна връзка между майка и дъщеря.

— Здравей, Ели! Аз съм.

Ели се появи от кухнята, мократа ѝ коса бе увита с кърпа, разтвореният пенъоар разкриваше пищните ѝ извивки, които напиреха от оскъдения сутиен и мъчително неудобните прашки на дупето.

— О, здравей, Софи — театрално изпъчи гърди Ели. — Погледни ме — готова за действие. Истински късмет, че си само ти. Готова ли си за изтезанието? Врящото олио е почти готово.

— О, чудесно! Господи, наистина имам нужда. Само ми погледни краката — чувствам се като горила. — Софи смъкна ципа на джинсите си и започна да ги събува. Те бяха последната ѝ разточителна прищявка, посрещната със силно неодобрение от Рейчъл, но самата Софи бе особено доволна. За нещастие огромните ресни на клошираната долна част — които ѝ придаваха вид на морска русалка с двойна опашка — се оказаха истински кошмар, макар че, разбира се, тя за нищо на света не би си го признала. Докато кормуваше, за един миг десният ѝ крачол се бе закачил на педала за газта, поставяйки я в доста затруднено положение.

С кикотене и оживено бърбрене двете момичета се заеха да плескат прасците си с горещата течност. Изчакаха да се образува кора, след което започнаха да я дърпат под акомпанимента на смразяващи кръвта писъци.

— Е, как мина кормуването? — попита Ели.

— О, супер! — отвърна Софи, сетне додаде: — Ами... всъщност не беше. Наистина оплесках нещата. Господин Суейн остроумничеше както обикновено за „отпусни газта сега“ и нещо от рода „мини на друга скорост“.

— Мини на друга скорост? Звучи ми като болест, която се предава със секс.

Софи се изкиска.

— Продължаваше да ми опява своето: „Четиридесет... четиридесет... максимум четиридесет... дръж на четиридесет... да не

минава четиридесет.“ Голям майтап.

Двете момичета продължаваха да обикалят около кухненската маса, бърбейки и размахвайки ръце като крила на вятърни мелници, или сякаш изпълняваха някой индиански танц на войната. Ако можеше да ги зърне отнякъде, господин Суейн щеше да остане доста шокиран.

Танцът бе прекъснат съвсем внезапно от появата на майката на Ели, олюляваща се под тежестта на многобройни пазарски торби от „Теско“, следвана от Патрик, дошъл да вземе Софи.

— Какво, за бога, става тук? — строго попита Маги Маршъл. — О, не! Не и восък! Ели, ти си истински звяр! Абсолютно ти забраних това и... Скъпа! За бога, загърни се!

— О, боже! Извини ме, Патрик. — Ели побърза да пристегне колана на халата си. — Ние двете току-що измислихме шофьорски танц за инструктора на Софи. Искаш ли да ти го покажем?

— Мисля, че видях достатъчно, за да добия най-обща представа — засмя се Патрик. — Надявам се, че няма да пожелаете да го изпълните пред горкия господин Суейн, особено облечени или по-скоро необлечени — по този начин. Той вече и без това е достатъчно изплашен от вас. Софи, би ли се облякла, ако обичаш? Трябва да тръгваме, ако не искаме да закъснеем за обяд.

— О, не си тръгвайте! Не може ли Софи да остане още малко? Не сме си казали и половината от нещата, които трябваше да обсъдим.

— Не спирам да се удивлявам как вие двете непрекъснато имате да си казвате разни неща. — Патрик изгледа развеселено двете момичета. — Предполагам, че по някое време потокът от информация все пак ще пресъхне, но времето все няма да ви е достатъчно.

— Добре дошли сте да останете да похапнете с нас — предложи Маги. — Няма да бъде истински обяд — не и по стандартите на Рейчъл, — но имаме малко супа и доста парчета от съмнително на вид сирене, които трябва да се изядат. Фил играе голф, но каза, че може да се върне за обяд. Ще се радва да ви види.

— О, моля те, татко! — замоли се Софи и двете момичета впериха обнадеждени погледи в Патрик.

За миг той едва не се подаде на изкушението да остане и да си откъдне в приятелската атмосфера на спокойствието при семейство Маршъл, ала напрежението, което това можеше да предизвика вкъщи, го накара да устои.

— Не, съжالياвам. Идеята е чудесна, Маги, но ние наистина трябва да се прибираме. Аз имам да свърша малко работа, а и Рейчъл ни очаква за обяд.

— О, добре, поздрави Рейчъл. Напоследък рядко се виждаме — каза Маги. — Правим уговорки за дъщерите си по телефона, ала изглежда никога не успявам да я убедя да дойде някой път на обяд или да се срещнем в Найтън, както правехме някога. Освен това май не е идвала в клуба, откакто се роди Поси. Къде се крие? Липсва ни.

— На мен също ми липсва — рече Патрик и му се прииска да не се бе изпуснал.

Маги му хвърли остър поглед. Помисли си, че Рейчъл Хамънд постъпва много глупаво, като пренебрегва така съпруга си. Наоколо имаше достатъчно много жени, които щяха да бъдат щастливи да го измъкнат от ръцете ѝ, ако самата Рейчъл не го искаше. А и се носеха слухове, че напоследък никак не му е леко с нея.

— Горката стара Софи! — каза Ели на майка си, когато колата на Патрик изчезна надолу по алеята. — В момента никак не ѝ е леко, наистина съм много разтревожена за нея. Мисля, че майка ѝ се държи ужасно гадно с нея, особено като се имат предвид приравнителните изпити, които я очакват това лято. Тя работи толкова усилено — дислексията ѝ дори се влоши, а не получи никакво окуражаване.

— Дори и от Патрик?

— О, от него да! Той е толкова готин. Обаче тя ужасно се безпокои за него. Казва, че баща ѝ се опитва да се разбира с майка ѝ и дори я защитава. Но и ти можеш да забележиш, че му е писнало от вманиачаването на Рейчъл по онази странна дама, при която ходи на консултации, и че изглежда не се интересува от нищо друго, освен от онази пикла Поси. Софи казва, че тя наистина е голяма досада. Мамо... може ли да те попитам нещо? — Ели говореше толкова сериозно, че Маги се зачуди какво ли ще последва.

— Хмм — промърмори предпазливо. — Винаги можеш да ме питаш за всичко, ала не обещавам, че ще ти отговоря.

— Харесваш ли майката на Софи? Искам да кажа... знам, че Патрик е стар приятел на татко... но ти наистина ли харесваш Рейчъл?

— Някога я харесвах — отвърна малко тъжно Маги, — но започвам да се питам дали изобщо я познавам. Когато бяхте малки, ние се забавлявахме чудесно заедно. Освен че е толкова елегантна и хубава, Рейчъл е и много умна и будна. Знаеш ли, тя би могла да направи добра кариера в издателската професия, но се отказа от работата си веднага след като се омъжи. Винаги си е била малко нервна и неуверена, а Патрик винаги се е грижил за нея и я е закрилял — понякога дори съм ѝ завиждала. Преди често си говорехме за книги и най-различни неща, ала напоследък доста сме се отдалечили.

— Тя винаги ме е карала да се чувствам като натрапница, когато ходя у тях на обяд — призна Ели. — Сякаш още един човек ще ѝ създаде кой знае какви главоболия. Изобщо не е като теб, мамо — с обич добави момичето. — Затова Софи толкова много обича да идва тук.

Маги беше трогната.

— Ами трябва да призная, че ако се нуждая от помощ, едва ли първо ще се обърна към Рейчъл — сухо отбеляза тя. — Не мога изцяло да отговоря на въпроса ти, скъпа, защото и аз самата не знам. За Патрик трябва да е малко трудно.

— Софи казва, че животът у тях станал невъзможен — продължи Ели. — Тя не знае как да помогне на родителите си. Ти имаш ли някакви предложения? Ние се опитваме да измислим нещо, за да ги сбlijим.

— Е, по-добре недейте — с непривично остър тон заяви майка ѝ. — Никак не е разумно да се месиш в браковете на хората, дори и да са собствените ти родители. В повечето от браковете се случват трудни моменти и партньорите сами трябва да се оправят.

Ели не остана особено убедена.

По време на пътуването до вкъщи бащата и дъщерята искрено се наслаждаваха на взаимната си компания. Софи разсмя Патрик, докато му описваше с най-цветисти изрази рисковите моменти от урока си по кормуване, а Патрик ѝ сподели за изгубената любов на Хю Марстън.

— Леле! — ахна Софи. — Колко романтично! Чудя се дали тя е още жива? Мислиш ли, че вуйчо Хю ще ми разкаже за нея?

— Може би — той винаги е имал слабост към теб. Ще трябва да го попиташ. През всичките тези години досега никога не е казвал и дума за нея! Но си мисля, че може би изпитва нужда да сподели с някого, а и това навярно е един от най-добрите му портрети. Защо не отидеш утре да го навестиш — тъкмо ще си направите една хубава разходка с Пънч? Обаче преди това се обади на госпожа Пъркис. Между другото... той каза, че би искал някой път да те нарисува. Какво ще кажеш за това?

Софи порозовя от удоволствие.

Когато се прибраха у дома, на купата върху кухненската маса бе подпряна бележка: „Ние с Поси отиваме на обяд у Брунуин.“

— Е, това вече е прекалено! — избухна Софи. — Това се казва двоен стандарт! Ако тя беше приготвила обяд и ние не се бяхме върнали, щяха да ни очакват големи неприятности. Защо каквото и да правим, ние винаги първо трябва да се съобразяваме с мама, а тя може да прави каквото си иска? В крайна сметка можехме да останем у Маршъл. Понякога си мисля, че тя е...

В този миг видя изражението на баща си и преглътна думите си.

— Няма значение, татко — промълви Софи, усещайки буцата в гърлото си. — Да си приготвим ли нещо пържено и да качим нивата на холестерола си до тавана? Имам настроение точно за нещо такова.

Определено възнамеряваше да остави кухнята в пълен безпорядък. Наистина щеше да се наслади на караницата с майка си, която неминуемо щеше да последва. Това беше отлична възможност да изкаже някои свои мнения, които едва ли щяха да се отнасят само за безупречните кухни и диетичната контролирана храна. Даже вече предвкушваше удоволствието от предстоящата схватка. Този път наистина щеше да стигне доста далеч.

— Каква чудесна идея! — усмихна се на дъщеря си Патрик. — В такъв случай и двамата имаме късмет, защото и на мен ми се хапва тъкмо нещо пържено. Хайде да се забавляваме.

Внезапно се изпълни със силен гняв към Рейчъл, а едно тънко желязно острие попадна в душата му и заседна там.

10.

Когато преди две години и половина Рейчъл за пръв път се появи на прага на Бронуин, вече съжеляваше за хрумването си да си запази час. Денят беше влажен и дъждовен и ако не се чувстваше толкова отчаяна заради бременността си, щеше да се обърне и да си отиде право у дома. И така, тя стоеше нерешително на верандата на Олд Чапъл Хаус, опитвайки се да реши дали да вдигне голямото чукче от ковано желязо върху обкованата с пирони врата — звънец не се виждаше, — когато вратата се отвори и това сложи край на колебанията ѝ.

— Здравейте — поздрави я високата жена, застанала на прага. — Вие сигурно сте Рейчъл Хамънд. Влизайте. — Отдръпна се, за да я пропусне в къщата. — Аз не хапя. — Повдигна насмешливо вежди към посетителката си.

— О! — Рейчъл се смути. — Ами... благодаря ви. — Пристъпи предпазливо вътре, не знаейки какво да очаква.

Първото ѝ впечатление бе за пространство и светлина. С изключение на няколкото каменни стени покрай прозорците и вратите, стените бяха боядисани в бяло. Стаята с висок таван бе разделена наполовина от извита дървена стълба, водеща към нещо като галерия. Вероятно там се намираха спалните, реши Рейчъл. Дървеният под бе боядисан със светла боя, а в средата — където навярно са били църковните пейки — бе застлан голям бял килим. По краищата на това пространство в кръг бяха подредени малки рогозки. Рейчъл предположи, че тук се провеждат часовете по йога.

Беше един от онези студени влажни летни дни, когато въпреки необичайните за сезона ниски температури някои хора предпочитаха да не пускат парното, но за облекчение на Рейчъл къщата бе приятно затоплена. В другия край на помещението, където навярно бе стоял олтарът, от една печка с дърва се чуваше пукане и съскане, а някогашните перила пред олтара образуваха нещо като дървена решетка. Двете диванчета, върху които бяха метнати груби памучни

покривки на големи шарки в оранжево, ръждивокафяво и зелено, изглеждаха подканващо меки и удобни. Имаше вечнозелени растения в керамични саксии, а една купа с рози, примесени с клонки Филадельфия, изпълваше въздуха с аромат на лято; усещаше се и леко ухание на тамян — Рейчъл си помисли, че покойните методистки пастори навярно се обръщат в гробовете си.

Върху стените висяха стари ключове с различни размери и форма — от големи железни, които сигурно бяха отваряли някогашните средновековни врати на замъци, до съвременни модели „Чъб“ и „Йейл“. Те бяха изкусно подредени и представляваха впечатляваща декорация, ала в същото време бяха донякъде смущаващи. По природа Рейчъл не спадаше към авантюристичните вътрешни декоратори, но двадесетте години съвместен живот с Патрик я бяха научили да цени оригиналното и интересното. Тяхната къща беше повече отражение на неговия вкус, отколкото на нейния, и доскоро нямаше нищо против това, по-скоро се наслаждаваше на резултатите от новаторските му идеи, а и той винаги най-добросъвестно се бе консултирал с нея, преди да реализира някоя от тях. Не можеше да прецени дали харесва тази къща или не, ала първата ѝ мисъл беше, че Патрик щеше да я намери за интересна и може би ще пожелае да я снима. Освен пожъналите добър успех книги, той понякога пишеше статии за луксозни и модни списания за вътрешен дизайн и винаги бе на лов за нови проекти.

— Сигурно много пъти съм минавала покрай това място с колата — рече тя, оглеждайки се наоколо, — но никога не съм подозирала, че е било превърнато в къща за живеене. Струва ми се, че съм ви виждала някъде и преди.

— Да, няколко пъти, но май не сте особено благосклонна към усмивките на непознати. — Бронуин изглежда се забавляваше. — Без съмнение сте чувала за мен — аз давам доста материал за разговори в това село. Много трудно получих разрешение да преустроя това място — и не защото възнамерявах да направя нещо ексцентрично или скандално в архитектурно отношение, а защото някой беше пуснал слух, че съм вещица! — Засмя се гръмогласно.

В дългата ѝ тъмна коса проблясваха сребристи нишки, макар че лицето ѝ, без следа от грим, изглеждаше удивително младежко. Би могла да бъде на всякаква възраст между тридесет и петдесет години.

Носеше рокля на крещящи шарки, стигаща до глезените ѝ, дълга жилетка със сребърни копчета с форма на жълъди и множество сребърни верижки и гривни. Краката ѝ бяха обути в масивни кожени сандали, рекламирани като удобни обувки за пикник в каталозите, изпращани по пощата. Имаше остри ястребови черти и тен, който очевидно не се дължеше на английското време. Ако забучеше едно перо в яркожълтия шал, омотан около главата ѝ, щеше да заприлича на истинска Минехаха^[1]. В никакъв случай не беше от хората, които биха допаднали на Рейчъл.

Тя за пръв път беше забелязала новодошлата, когато разхождаше кучетата покрай реката, но досега не бе направила връзка между обявата в магазина за здравословна храна и необикновената жена пред себе си. Ако го беше сторила, никога нямаше да си запише час. Беше си представяла някоя енергична професионалистка, облечена в колосана бяла лекарска престилка — нещо като кръстоска между красива терапевтка и медицинска сестра; някоя старателна и добре обучена жена, малко почитателна и изпълнена със съчувствие. Когато я бе срещала по време на разходките си, жената понякога беше придружавана от един мъж, рядко от дете, а веднъж от една коза.

Беше я забелязала и една неделна сутрин да излиза от църквата, докато семейство Хамънд и останалите енорияши тъкмо влизаха. Конкретно в това нямаше нищо необичайно; църквата Къркби-Уитъртън със средновековната си кула и прочутите си гробници на кръстоносци, разположена край живописния бряг на Уит, беше добре познат туристически обект и през лятото често привличаше посетители. Ала тази изключително странна жена не би могла да остане незабелязана с буйната си коса, ярките, ексцентрични дрехи и силното, въздействащо лице. Рейчъл се улови, че очите ѝ я проследяват като привлечени от магнит, и ужасно се смути, когато непознатата улови погледа ѝ, повдигна въпросително вежди и ѝ кимна. Несвикнала да се поздравява с непознати, Рейчъл я удостои със скована усмивка и побърза да се извърне, за да се съсредоточи в книгата с църковни песни. Струваше ѝ огромно усилие на волята да се въздържа да не се обърне отново.

— И така — поде Бронуин и погледна изпитателно към Рейчъл, създавайки явното усещане, че преценява това, което вижда, — кажете ми защо дойдохте при мен?

— Защото си определих час по телефона. Говорихме миналата седмица.

— Да, и аз ви очаквах. Но защо си определихте час?

— Видях рекламата ви на витрината на Сътклиф в Долен Найтън. — Рейчъл започваше да се чувства заплашена. Знаеше, че гласът ѝ звучи враждебно, както често ѝ се случваше в непозната ситуация. — В нея се казваше...

— О, знам отлично какво се казва в рекламата. Това, което бих искала да разбера, е защо се нуждаете от помощта ми. По телефона бяхте доста непреклонна в нежеланието си да се присъедините към някои от седмичните курсове. Заявихте, че не искате да бъдете част от група. Какво се надявате да направя за вас при индивидуално общуване?

Настъпи тишина. Това изглежда изобщо не притесняваше Бронуин и тя продължи да стои там, оставяйки тишината да се уголемява и разраства около тях, сякаш беше нещо осезаемо и ги покриваше като с плътна пелена.

Рейчъл усети, че се паникьосва. Какво, за бога, я бе накарало да дойде тук — тя, която винаги се бе старала да прикрива чувствата си и във всички ситуации да запазва самообладание? Тя, която се смяташе за толкова обиграна в изкуството да поддържа незначителен светски разговор и обичаше да владее всяко положение, сега сякаш бе загубила дар слово. Взираше се в тази самоуверена жена като хипнотизиран заек, уловен в светлините на връхлитаща кола.

— Не знам — рече накрая.

— Може би се чувствате отчаяна и се нуждаете от нечия помощ? — предположи Бронуин. — И сте си помислила, че е по-безопасно да излеете душата си пред някой непознат?

В този миг, за свое изумление, Рейчъл усети как от очите ѝ бликнаха сълзи.

Това беше първото ѝ посещение.

Бронуин използваше всекидневната за груповите срещи или за часовете по йога. Отвореният свод на едната стена водеше към кухнята, а този от другата страна — към малък кабинет за терапия, — навярно някогашната стая за ризници в стария параклис, където тя даваше индивидуални консултации и провеждаше различни лечения. По време на първото посещение тази стая се стори на Рейчъл по-малко

застрашителна от главната — повече покриваща се с нейните очаквания — с черния кожен въртящ се стол, дългата и тясна кушетка и с лавиците книги по стените. Имаше и една скъпа стереоуредба.

Бронуин се настани зад голямото бюро и ѝ задаваше много въпроси, като постоянно си водеше някакви бележки. Каква храна обича Рейчъл? Дали се бои от гръмотевици? Когато сядна на пейка, къде ще предпочете да седне — в средата или в края? Сънува ли много? Кой са най-ранните ѝ спомени? Бои ли се от височината? Как реагира на паяци? Отначало Рейчъл определено се съмняваше в уместността на подобни въпроси, ала след малко започна да ѝ се струва как, без да усети, рисува една изключително правдива картина за себе си. След това Бронуин ѝ предложи да наклони назад облегалката на стола, да затвори очи и двете да направят няколко упражнения за отпускане.

Тя пусна някаква музика, изпълнена със звуци на плискащи се в брега вълни и песни на птици, които отекваха сред гора; с мелодичен звън на камбани. Рейчъл усети, че се унася и клепачите ѝ натезават. В същото време никак не ѝ бе трудно да следва инструкциите на Бронуин и да си представя как върви надолу по тясна извита пътека, водеща към едно специално място по неин избор — едно слънчево и красиво място, ала най-вече безопасно, където никой не можеше да влезе без изричната покана на Рейчъл.

Когато — стори ѝ се само миг по-късно — гласът на Бронуин ѝ каза няколко пъти да вдиша дълбоко и постепенно да осъзнае, че отново е в стаята, сред обикновения свят, и преброи до пет, за да отвори очи, Рейчъл изпита силно нежелание да напусне идиличната градина, създадена от въображението ѝ. При все това при думата „пет“ очите ѝ се отвориха, сякаш бяха задвижвани от някакъв ключ.

— Господи! — изненадано примигна Рейчъл с чувството, че се завръща от дълго пътешествие. — Обикновено никога не спя през деня, но сега ми се струва, че съм задрямала за една-две минути. Извинете ме. Кое време е?

— Три и половина. Вие сте тук от един час. А сега ще ви дам една касета, да я слушате у дома и бих искала на нейния фон да правите няколко упражнения за отпускане — само петнадесет минути — всеки ден. Ще се видим отново след две седмици. И моля ви,

изпивайте най-малко по осем чаши вода на ден. Ще можете ли да се справите?

Рейчъл отвърна, че ще може.

По време на третото си посещение в отговор на един случаен въпрос на Бронуин тя сякаш отново се върна назад в онзи ужасен период след раждането на Сам, хлипаща неутешимо от срам и болка, загдето въобще не можеше да изпита обич към собственото си дете.

— Това беше ужасно! — призна тя след това.

— Да. Но мисля, че постигнахме напредък — успокои я Бронуин. — Следващия път ще се върнем още по-назад.

В началото Патрик бе впечатлен от ефекта, който последната терапевтка имаше върху съпругата му. Той често се терзаеше от съмнения, че прекалената му закрила и загриженост за Рейчъл в ранните години на брака им може отчасти да са виновни нейната нервност да излезе от контрол. Освен това беше доволен, че този път жена му бе потърсила услугите на някой толкова способен специалист. Патрик изпитваше недоверие към почти всяко досегашно здравно гуру на Рейчъл, смяташе ги за ексцентрични, а някои дори за съмнителни. Синът му Сам щеше да остане силно изненадан да узнае, че той не беше единственият, който намираше Бронуин за секси — баща му също я смяташе за доста смуцаваща. Той се запозна с нея у дома, когато веднъж Рейчъл я бе поканила на вечеря и компанията ѝ му се стори силно интригуваща. Бронуин бе пътувала по света не по-малко от него и се изказваше компетентно по най-разнообразни теми. Дватамата се наслаждаваха на споровете си относно религията и изкуството и се уважаваха като достойни противници. Той беше доволен, че Рейчъл — обикновено много по-консервативна по отношение на приятелствата от него — бе намерила в себе си достатъчно увереност, за да излезе поне малко извън обичайния си тесен социален кръг.

— Твоята нова приятелка ме заинтригува, скъпа — каза той. — Тя е необикновена.

За негова искрена изненада обаче Рейчъл не изглеждаше очарована от одобрението му.

Беше трудно да научи нещо повече за този нов член на общността им, тъй като тя беше доста пестелива на информация и можеше да бъде дразнещо уклончива, ако директно я попитаха нещо. Ако човек се опиташе да сглоби историята на живота ѝ, щеше да се получи нещо като разноцветен пъзел, от който липсваха доста парчета.

Бронуин бе потвърдила селската клюка, че мъжа, с когото я бе видяла Рейчъл, е настоящият ѝ любовник — въпреки че освен тази негова отговорна и изморителна роля, тя не поясни с какво друго се занимава. Изглежда никой не знаеше много за него. Ивон бе заявила, с широко отворени очи, че се носят слухове за връзките му с ИРА. Обаче той определено не беше нещо постоянно в живота на Бронуин и всяко предположение, че един ден би могъл да стане, искрено я развеселяваше.

— Да се омъжа за Майлоу? — отвърна с въпрос тя на запитването на Рейчъл. — Защо, за бога, трябва да го правя?

Той със сигурност не беше баща на дъщеря ѝ — единадесетгодишната Хета, мълчаливо дете, което понякога идваше в Олд Чапъл Хаус. В отговор на предпазливото подпитване на Рейчъл Бронуин, без да се впуска в подробности, бе обяснила, че през по-голяма част от времето Хета живее с баща си и с другите му деца — по-големи и по-малки от нея — в Испания. Тя изглеждаше доволна, когато детето ѝ гостуваше, но не се разстройваше особено от заминаването му.

— А как се справяте с училището ѝ? — поинтересува се Рейчъл, изпитваща голям страх от инквизиторските разпити, на които я подлагаха учителите на децата ѝ, които искаха да знаят как се развива обучението на Сам и Софи.

— О, баща ѝ се грижи за образованието ѝ — бе отвърнала Бронуин, сякаш обсъждаше диета със зеленчуци. — Предполага се, че училищата в Испания са доста добри.

— Бащата на Хета испанец ли е?

— Отчасти — заедно с още много други националности.

Очевидно този ден Бронуин не беше в настроение за изповеди.

Спокойната и безразлична връзка между Бронуин и Хета озадачаваше Рейчъл.

— Нямах ли желание да отидеш да провериш как е в училище? — продължи да разпитва Рейчъл. — Аз бих го направила.

— Да, сигурна съм, че би го сторила. — Бронуин изглеждаше развеселена. — Но не е задължително да се торМОЗИШ с всякакви подробности от живота на децата си, за да бъдеш добра майка.

Обаче козата беше постоянно присъствие. Тя живееше в една колиба в единия ъгъл на градината — някогашно гробище — зад къщата. Бронуин казваше, че се грижи къпините да не избуят твърде много. Понякога я придружаваше по време на разходките ѝ, а от време на време — за ужас на Рейчъл — я пускаше дори и вътре в къщата. Бронуин продаваше млякото ѝ в магазина за здравословна храна на Сътклиф, чиято собственичка беше член на групата за медитации.

Две неща постепенно започнаха да се избистрят пред Патрик: първото беше фактът, че Рейчъл очевидно се освобождаваше от отдавнашните си страхове, заменяйки ги с нови мании. Второто, при това доста по-обезпокоително, беше, че изглежда тя повече нито го желаше, нито се нуждеше от него.

Първоначално той беше очарован от привързаността на Рейчъл към новото бебе — нещо, на което дори не смееше да се надява — и признаваше заслугата на Бронуин за това постижение. Ала той смяташе за даденост факта, че като баща също ще бъде неделима част от живота на новороденото. За него бе огромна изненада, когато за пръв път стана ясно, че Рейчъл не само не желае помощта му за Поси, но и изобщо не иска той да има нещо общо с нея.

За първи път го накара да се замисли за ситуацията, когато Поси бе само на няколко седмици и той стана, сънен и залитайки през нощта, за да отиде при нея, както толкова често бе правил със Сам и Софи. Тъкмо бе взел пиццата си и гневна дъщеричка от леглото ѝ, когато се появи Рейчъл като отмъстителна фурия и грабна бебето от ръцете му.

— Не я докосвай! — изсъска тя. — Остави я на мен.

Да се каже, че Патрик бе поразен, щеше да бъде слабо, но той си каза, че неуравновесеното поведение скоро ще отшуми, а освен това имаше огромно подобрение по отношение на предишния ужас на Рейчъл от бебетата. Тя дори кърмеше това бебе — нещо, което никога досега не бе правила. Както и да е, месеците минаваха, а собственическото отношение на Рейчъл се засилваше, вместо да

намалява. Продължаваше всяка седмица да посещава Бронуин и след като тя очевидно бе допринесла за промяната на поведението на жена му при раждането, беше съвсем логично да потърси съвет от нея за тази драстична промяна, тласнала съпругата му от едната крайност в другата. Още повече че самата Рейчъл отказваше да обсъжда този въпрос с него.

Когато Поси беше на девет месеца, Патрик избра един ден, в който съпругата му бе отишла да посети възрастните си родители, и позвъни на Бронуин. Испита облекчение, когато самата тя вдигна телефона — никак не му се искаше да оставя съобщение на телефонния ѝ секретар.

— Здравей, Патрик — поздрави го Бронуин с прелъстителния си дрезгав глас, чиято мелодична и игрива нотка бе намек за уелските ѝ предци. — Каква приятна изненада. С какво мога да ти помогна?

— Питам се дали някой път ще е удобно да намина да те видя?

— О, наистина би било чудесно! Разбира се, ела.

— Кога можеш да ме вместиш в графика си?

— Какво ще кажеш да дойдеш веднага? По-добре е нещата да не се отлагат.

— Много любезно от твоя страна. — Това беше много повече, отколкото се бе надявал. — Всъщност в момента ми е съвсем удобно. Рейчъл отиде да се види с родителите си, ала аз дори не съм си и помислял, че ще ме приемеш толкова скоро. Наистина голям късмет.

— О, аз съм свободна — отвърна Бронуин.

Патрик измина шестте километра до Олд Чапъл Хаус, изпълнен с облекчение, че скоро ще получи помощ. Може би трябваше да говори с Бронуин още преди седмици? Чувстваше се малко неудобно, че прави нещо зад гърба на Рейчъл — никога досега не бе имал тайни от нея, но пък и досега никога не му е било толкова трудно да общува с нея. Без съмнение Бронуин щеше да го посъветва какво трябва да прави.

Паркира колата пред къщата и закрочи бързо по пътеката. Бронуин сигурно бе гледала от прозореца, защото го чакаше на прага. Беше облечена в изключително широка рокля, която напомни на Патрик за бедуинска палатка от някой холивудски филм. Хич нямаше да се изненада, ако Рудолф Валентино изпълзи изпод полите ѝ, и той си помисли, че трябва на всяка цена да го каже на Рейчъл — въпреки

че шегите и закачките напоследък не фигурираха в ежедневното им меню.

— Колко мило от твоя страна, че успя да ме вместиш в дневната си програма... — рече Патрик, протегна ръка към нея и пристъпи направо към същността: — Трябва да поговоря с теб за Рейчъл, много съм разтревожен за нея.

Бронуин повдигна вежди и не пое протегнатата му ръка.

— О! — промърмори тя. — Аз пък си помислих, че си дошъл да разгледаш къщата ми. Къщите са една от твоите... страсти, нали така? Или може би ще продължим някои от нашите интересни дискусии? Да смятам ли, че това не е обикновено светско посещение?

— Ами не... — смути се Патрик. — Разбира се, с удоволствие ще разгледам къщата ти — знам, че Рейчъл е била много впечатлена, когато за пръв път дошла да те види, но може би трябваше да обясня по телефона. Търся помощта ти като професионалист и от само себе си се подразбира, че ще очаквам да ми изпратиш сметката. Моля те, няма защо да го обсъждаме. Не бих и помислил да се възползвам от приятелството ти... В никакъв случай не бих искал да си помислиш нещо такова.

— Колко жалко! — Бронуин го огледа от горе до долу. Патрик започна да се чувства неудобно.

— Работата е, че искам от теб съвет за Рейчъл.

— Съжалявам, но се боя, че не „правя“ съвет. — Тя го дари със загадъчна усмивка. — Правя много други неща — додаде, — но не и съвет.

— Но ти съветваш Рейчъл! — възрази той. — Направи истински чудеса за нея. — Усмихна ѝ се. — Тя винаги те цитира пред мен.

Бронуин сви рамене.

— Много лошо. Боя се, че с нищо не мога да го предотвратя. Уверявам те, че никога не съм казвала на Рейчъл какво да прави. Надявам се, че съм я подтикнала да мисли самостоятелно.

— Но тя се промени толкова драстично, наистина е станала съвсем различна!

— И ти мислиш, че не се е нуждаела от тази промяна?

— Ами да... може би в много отношения се нуждаеше. Нима това не важи за всички нас? Сигурен съм, че и аз също се нуждая.

Патрик се чудеше как толкова бързо успя да влезе в спор с Бронуин. Може би тя си мислеше, че има намерение да критикува лечението ѝ спрямо Рейчъл. Със сигурност не искаше това.

— Не мисли, че не съм благодарен — опита се да се изясни той. — Ти ѝ помогна много за бебето... само че едновременно с това се промени и нашата връзка... изчезна нещо ценно. Тя повече не се наслаждава на нещата, които някога правехме заедно. — Дори докато го казваше, осъзна, че в думите му се съдържа повече подтекст, отколкото му се искаше или изобщо бе имал наум.

Бронуин стоеше и го гледаше. Тя беше висока жена, но Патрик бе по-висок. Когато се раздвижи, светлината прониза дрехата ѝ и Патрик бе абсолютно сигурен, че с изключение на Рудолф Валентино, потърсил евентуално убежище под роклята ѝ, тя няма нищо друго отдолу.

— Ние бихме могли да си прекараме добре заедно — ти и аз измърка тя. — Мисля, че можем доста да се позабавляваме.

Патрик замръзна. Какъв глупак беше!

— Съжалявам, но се боя, че не „правя“ подобни забавления — ледено процеди той, замеряйки я със собствените ѝ думи, след което добави с натъртване на всяка дума: — Особено с приятелките на съпругата ми.

Смуцаващият факт, че поканата ѝ го бе развълнувала, го вбесяваше още повече.

— Както желаш — нехайно рече Бронуин, предизвикателно и с подигравка. — Но... може и да съжаляваш.

Отвори вратата и докато излизаше, Патрик разбра, че си бе спечелил враг.

Стана пълна бъркотия, докато се опитваше да разкаже на Рейчъл за срещата си с Бронуин. Колкото повече се опитваше да обясни, толкова по-лошо ставаше. Тя избухна в дива ярост, задето си бе позволил да посяга по този начин на най-съкровения ѝ интимен свят.

Малко след това Бронуин започна да става толкова жизнено необходима за Рейчъл, че не минаваше и ден, без да се срещнат.

[1] Индианска принцеса. Името Минехаха на езика на племето дакота означава „Смееща се вода“. — Б.пр. ↑

11.

Джейк се облегна с цялата си тежест на Виктория и завъртя около пръста си кичур коса, докато не щръкна също като къдрицата на любимия му герой Тинтин — както винаги това бе признак, че е много уморен.

— Жаден съм, мамо — рече той.

Виктория затършува в раницата за плодов сок. По закона на гадостите, помисли си тя, Джейк със сигурност щеше да заспи малко преди да ги извикат за полета и щеше да ѝ бъде доста трудно да го събуди.

— Ето, пий. Ще ти утоли жаждата и ще те освежи — окуражи го тя. — Беше толкова добро момче, скъпи. Остава още малко.

— Това каза и в Лондон.

— Знам, наистина имахме ужасен ден, но потърпи още малко, защото вече почти сме стигнали. Съжалявам, скъпи. Може би в крайна сметка не биваше да те вземам със себе си.

Полетът до Атина закъсня с няколко часа още на летище Хийтроу, заради което изпуснаха самолета до Корфу — още не бяха пуснали директните полети до острова за туристическия сезон. И в резултат бяха заседнали на атинското летище. Виктория знаеше, че ще мине полунощ, докато стигнат до Врахос. Надяваше се, че Янис, съпругът на Дора, е проверил на летището кога пристига самолетът, преди да потегли за посрещането с овехтялата стара кола на Еванти, и няма да му се наложи да чака с часове на Керкира. Тя се бе опитала да позвъни на Дора и да я уведоми за закъснението, но не можа да се свърже — телефонните връзки с къщата във Врахос бяха непредсказуеми.

— Искаш ли пак да ти почета? — попита тя. Джейк поклати глава и пхна ръката си в нейната.

— Аз съм добре, мамо. И се радвам, че дойдохме. — Виктория усети сълзи да парят в очите ѝ.

Никой не остана очарован, когато Виктория реши да замине заедно с Джейк за Корфу, без да дочака училищната ваканция. Ако наскоро не беше загубила съпруга си, вследствие на което всички — с изключение на Тоула — се отнасяха към нея, сякаш беше от крехък порцелан, щеше да се сблъска с много по-солидна съпротива.

— О, Виктория, мислиш ли, че е разумно? — с нотка на съмнение в гласа попита любезната госпожа Аткинсън. — Джейк тъкмо започна отново да свиква с училището — жалко е да се нарушава отново ритъмът му на живот, освен ако наистина не се налага. Доколкото разбрах, баба ти е болна, но от госпожа Уинстън останах с впечатлението, че тя с удоволствие би се грижила за Джейк... а и ваканцията е само след две седмици. Не можеш ли да изчакаш дотогава? Не става дума за обучението — Джейк е много напреднал за възрастта си, — но за него ще бъде по-трудно да започне следващия срок, ако сега се раздели с приятелите си. Рутината е най-доброто нещо за децата, когато са разстроени.

Виктория бе кимнала с усмивка и я бе изслушала, но остана непреклонна. Как можеше да обясни на Тоула и Антъни, които без колебание я бяха приели в семейството си и винаги се бяха отнасяли към нея като към собствено дете, че от спомените за ужасната загуба в детството най-много я измъчваше това, че я бяха разделили с баба й толкова скоро след смъртта на родителите й? Все още усещаше онази празнота в стомаха си от мъката при сбогуването с Еванти, когато Тоула бе дошла да я вземе. Баба й искаше да я придружи и да остане с нея в Англия през първите няколко месеца, но не й позволиха. Навремето трябва да е било особено трудно за семейство Уинстън да откажат на Еванти — самата тя съсипана от загубата на сина, когото бе обожавала, и изпълнена със страстното желание да се вкопчи в единственото му дете, — но след като дълго бе мислила, Виктория бе разбрала тяхната позиция. Еванти щеше да оспорва всяко решение на Тоула, а Виктория щеше да продължи да се обръща за съвет към баба си, вместо към леля си.

Условията в завещанието на Константин Дукас бяха съвсем ясни: той бе посочил зет си Антъни Уинстън за единствен настойник на дъщеря си — много мъдър избор, както се бе оказало впоследствие. Фактът, че толкова години Антъни бе успявал да изпълнява успешно

ролята на умиротворител между тъща си и съпругата си, при това си спечели уважението и обичта и на двете, говореше много за качествата на вуйчо ѝ. В същото време, спомняйки си своето объркване и болка, Виктория не възнамеряваше в този тежък момент да се разделя с Джейк дори и за кратко.

— Мисля, че се държиш много егоистично, скъпа — бе заявила Тоула, която никому не цепеше басма, но Виктория приемаше нейната прямота с облекчение, тъй като внасяше известна нормалност в обърквания ѝ живот. — Замини, щом толкова много искаш, макар че не разбирам защо е цялото това бързане. Изглежда Нона е преодолела последната криза. Обаче не влачи и Джейк със себе си.

— О, Тоула! — възкликна Виктория. — Първо не искаше да заминавам, докато Нона не се оправи, а сега, когато вече е по-добре, пак не желаш да отида.

Леля ѝ повдигна пренебрежително рамене.

— Все пак не разбирам какво е толкова спешно, че трябва веднага да заминеш.

— Просто трябва да отида — не мога да го обясня.

Не ѝ спомена за телефонния разговор с Гай.

Мислите ѝ бяха прекъснати от обявяването на полета им.

— Хайде, Джейк, най-после. Да съберем багажа си.

Новото атинско летище — много по-впечатляващо от старото — бе цялото в синьо и сребристо, с огромни пространства с хлъзгави подове, които караха Джейк да си представя, че кара ски, и да се плъзга с количката им за багаж към асансьора, застрашавайки останалите пътници. Цялата му енергия се бе възстановила сякаш с магическа пръчка. Двамата се насочиха към изхода за заминаващи на долното ниво, откъдето щяха да се качат на малкия самолет за краткия полет до Корфу.

Янис ги чакаше пред аерогарата — съвсем пуста, за разлика от шумната глъчка и тълпата през лятото. Джейк, който го обожаваше, се хвърли като реактивен снаряд в мускулестата му прегръдка. Тъничките му крачета мигом се обвиха около масивния кръст на Янис в изблик на възторжено приветствие.

Изразителните черни очи на Янис се наляха със сълзи, докато нежно пускаше Джейк на земята и стискаше двете ръце на Виктория в своите, бърбейки несвързано, за да изрази съчувствието си, за Ричард, за пушки, както и за странните пътища Господни. О, Thee mou! Двата с Дора били толкова потресени! И кирия^[1] Дукас също! Но Виктория постъпила правилно, като си дошла у дома — когато го връхлети някоя беда, човек трябвало винаги да бъде със семейството си. Нафсика, бабата на съпругата му (Янис завъртя очи и сви рамене при споменаването ѝ), разбира се, видяла, че приближава смърт, когато гледала на карти таро на Коледа — всички знаеха, че Нафсика е „ясновидка“. Но сега, след като Виктория се бе върнала там, където ѝ е мястото, щяла бързо да се възстанови. Разбира се, това сигурно ще отнеме известно време, но тя сама щяла да се убеди колко по-добре ще се почувстват много скоро двамата с Джейк. Дора ги очаквала с нещо вкусно, за да се подкрепят след дългия път, и те за нула време щели да пристигнат — Янис щял да се погрижи за това! Знаейки, че е любител на високите скорости и рискованото шофиране, Виктория изобщо не се усъмни в думите му. Надяваше се само да не бият всички рекорди, докато се носеха по острите завои покрай дълбоки пропасти — безспорно една от най-вълнуващите части от пристигането във Врахос.

— Как са Дора и Ангелос?

— Ами много добре. — Дора очаквала с нетърпение да се види с Виктория, а Ангелос — да си играе отново с Джейк. На шест години Ангелос започнал да ходи на училище и се справял много добре. — Той е умен. Чудесно момче — много хубаво, също като баща си! — скромно заяви Янис.

— А Нона как е?

Янис пусна волана и размаха двете си ръце, за да покаже, че господарката е „ту тъй, ту иначе“, но без съмнение щяла да се почувства много по-добре като види Виктория. Да, Нафсика също била добре — вече остаряла, разбира се, страдала от ревматизъм, но езикът ѝ си бил все така остър, както винаги. Както обикновено, къщата била пълна с твърде много кучета, но кирия Еванти продължавала да прибира всяко изгубено животинче, попаднало на прага ѝ. Една от котките била умряла, но те успели да спасят друга заедно с новородените ѝ котенца и Джейк можел да си избере едно. Обърна се назад и смигна на Джейк през рамо, успявайки в последния момент да

извие волана, за да не се сблъска с идващата насреща кола — двамата шофьори си размениха изразителни обиди с езика на клаксоните.

След отбивката от главното шосе от Керкира пътят започваше да се изкачва стръмно нагоре, извивайки се като змия покрай брега. Накъсаната мантиanela беше твърде съмнителна защита от стръмната пропаст от дясната страна. Когато минаваха през селото, Янис дори намали — шосето беше толкова тясно, че едва имаше място за една кола, камо ли за две. Улицата се извиваше между старинните къщи, наведени от двете страни една към друга като нетърпеливи любовници.

Отбивката към Врахос се появяваше неочаквано по средата на един страшен завой, така че беше много лесно дори през деня да се пропуснат обраслите със зеленина каменни колони, които обозначаваха входа и бяха още от времето на майката на Еванти от стария род Граменос. Въпреки подробните карти посетителите често ги подминаваха и се налагаше да изминат няколко километра надолу по пътя, докато успеят да направят безопасен завой и да се върнат обратно — тогава пък трябваше да правят рискован ляв завой срещу идващите коли. Янис, разбира се, знаеше пътя като петте пръста на загорялата си мазолеста ръка. Виктория усети познатото бодване в сърцето, когато колата мина през тежките врати от ковано желязо очукани от времето, но все още красиви като всичко във Врахос — и пое по дългата километър и половина изровена пътека, водеща към къщата, която трудно би могла да се нарече алея.

„Пристиганията — помисли си Виктория, — ето върху какво трябва да се концентрирам сега. Тази объркваща промяна ми бе наложена и аз нямам друг избор, освен да се науча да живея с последиците от нея, да се опитам да разплета мистерията, с която е съпроводена, да развържа сплъстените нишки и възлите и да изтъка нещо стойностно за мен и Джейк.“

Внезапно си припомни разказите на Еванти за трудностите и лишенията по време на войната след нахлуването на германците в Гърция: мъчителния ежедневен страх, постоянно балансиран с малки прояви на смелост, станали всекидневие за изтощените и объркани хора; гладът и недоимъка; студът на суровата зима и как всички овехтели вълнени жилетки и пуловери били внимателно разплитани, преждата — опъвана, а после навивана на кълба, за да се изплитат

нови дрехи, чорапи или шалове; на децата шиели блузи и ризи от различни ивици платове, изрязани от стари дрехи. Тя веднъж беше показала на малката Виктория, когато Нафсика ѝ бе дала кълбо вълнена прежда, за да се опита да изплете палто за плюшеното си мече, как да съединява различни прежди. Отделните нишки се поставяха върху дланта и се усукваха, докато се получи един цял конец и — хоп! — скоро вече имаш едно красиво пъстроцветно кълбо, преливащо в различни нюанси, от което можеш да си изплетеш възхитително палто във всички цветове на дъгата.

— Разбираш ли, в онези дни нищо не биваше да се пилее — беше ѝ обяснила Еванти, — а това ни направи страшно изобретателни. Ние самите бяхме изненадани не само от това, че се научихме да правим неща, за които преди дори не си бяхме и представяли, че можем да вършим, но придобихме отлични умения в най-различни дейности. Понякога се налагаше да постъпваме нечестно и да мамим. Трябваше да се преструваме, за да оцелеем.

„Аз ще оцелея — закле се Виктория, когато Янис рязко спря старата кола. Ще се преструвам, ако се наложи — за да предпазя Джейк от истината, докато порасне, — но ще разплитам и плета, докато създам нов живот за себе си и за него. И може би това ще бъде живот във всички цветове на дъгата.“

[1] Кирия — госпожа (гр.) — Б.р. ↑

12.

На следващата сутрин Виктория се събуди и се зачуди къде се намира, когато видя ивиците светлина и сенките върху отсрещната страна, процеждащи се през капациите на прозорците. Тогава си спомни и остана да лежи, наслаждавайки се на познатата атмосфера на стаята, в която толкова често бе спала като малко дете.

Прокара пръсти по тежката памучна завивка и грубата тъкан ѝ поддържа успокояващо, както когато беше на възрастта на Джейк и имаше навика да я разтвива между палеца и показалеца си, преди да заспи. Знаеше точно какви звуци издава огромното скърцащо легло, когато се обръщаше, и протегна ръка над главата си, за да докосне изящните извивки на старинната табла от ковано желязо. Като малко момиче си мислеше, че това е най-прекрасното легло на света — легло на принцеса от приказките, — и все още смяташе елегантните позлатени цветя и плодове, изрисувани върху лакираните тенекиени табли при главата и краката, едновременно за красиви и необикновени. За разлика от сумрачната, изпълнена с особено очарование спалня на Еванти, с всичките ѝ съкровища и безпорядък, тази стая бе просторна и оскъдно обзаведена — дори дървеният таван бе боядисан в бяло — и излъчващото се спокойствие беше като балсам за разбунените емоции; студен компрес за наранения ѝ и изтерзан дух.

„Спала съм непробудно през цялата нощ“ — помисли си с изненада младата жена и за пръв път от седмици се почувства наистина отпочинала.

Стана от леглото и разтвори капациите. Ниско долу проблясваше морето и наситеният му синьо-зелен цвят ѝ поддържа като шок след сивотата на английската зима — все едно да отвориш очи и да видиш пред себе си прозорците на Шартр^[1], след като преди да ги затвориш си гледал обикновените стъкла на шотландска църква, помисли си Виктория. Въпреки че беше тиха и безветрена утрин, тя виждаше малки бели точки върху онази част от морето, която лежеше между острова и назъбения, забранен за туристите албански бряг. През нощта

трябва да е духал силен вятър, за да могат тези облаци, приличащи на препускащи бели коне, да се виждат от тази височина, помисли си тя. Върховете на албанските планини, извисяващи се в побелялото небе, все още бяха покрити със сняг — напомняне, че въпреки топлината на слънчевите лъчи, изливащи се през прозорците, зимата все още държеше тези места в студената си прегръдка. Тя погледна часовника си — боеше се, че може да се успи — и пристъпи с боси нозе в малката тоалетна стая, свързана с междинна врата с нейната, за да провери как е Джейк, очаквайки да го завари потънал в дълбок сън. Смяташе да го остави да си отспи, но завивката на леглото му бе отметната и него го нямаше. Сигурно бе излязъл през другата врата, водеща към площадката.

Виктория изрови от куфара си чифт джинси, чиста тениска и пуловер — през нощта бе прекалено уморена, за да разопакова багажа, и бе извадила само тоалетните принадлежности, преди да се стовари изнемощяла върху леглото.

Смяташе, че ще се види с баба си чак на сутринта, но Дора, която се суетеше като загрижена квачка около Джейк, се бе засмяла, докато им сипваше гореща супа в кухнята.

— Мислиш ли, че ще ми прости, ако не ти позволя да я видиш още тази вечер? — попита я на гръцки, както винаги когато говореше с Виктория. — Тя ще се ослушва за теб и на сутринта няма да смея да ѝ се вясна, ако не те види още сега! Аз ще сложа Джейк да си легне. А ти се качи горе и се виж с кирия.

Виктория се качи на горния етаж и внимателно отвори вратата на спалнята. Отвътре я посрещна познатото фино ухание, което винаги свързваше с баба си. Откакто Виктория се помнеше, Еванти използваше един и същ парфюм — един парфюмер в Гърция го приготвяше специално за нея и съставките му се пазеха в тайна. Незнайно защо, но той никога не ухаеше толкова хубаво, ако си го сложеше някой друг — малкото привилегировани като Тоула и Виктория биваха дълбоко разочаровани, когато им се позволяваше да го използват. Еванти се бе подпряла на купчина възглавници, напълно будна, а красивата ѝ коса, сплетена в дълга плитка, бе праметната върху едното рамо на копринения халат. Изпод завивката в краката ѝ се подаваше острият нос на Томасина, малката италианска хрътка, която винаги бе пришита за Еванти като нейна сянка.

— Agari! — протегна ръце баба й. — Chryso mou! Най-послед си тук!

Виктория коленичи до голямото високо легло и зарови тъмнокосата си глава в скута на баба си. Тя говори сякаш цяла вечност, изливайки не само ужаса и болката от случилото се, но изказвайки на глас страховете, които я преследваха напоследък — мъчителното подозрение, че смъртта на Ричард може да не е била злополука. Но не се впусна в подробности и не разказа на баба си за посещението си при Франсин. Еванти не каза много, само от време на време задаваше по някой уточняващ въпрос, и определено се въздържа да изказва мнението си; тя просто бе отдала цялото си внимание и съчувствие, докато слушаше внучката си — може би най-безценния дар за всички страдащи.

— О, Нона, толкова е прекрасно да те видя! — възкликна накрая Виктория. — Не изглеждаш толкова зле, колкото се опасявах — и винаги забравям колко красива си все още, — но какво егоистично чудовище съм аз! Ти си била толкова болна, а сега аз навярно те изтощих с приказките си. Два часът е!

— Но аз вече не съм болна, скъпа, сега съм много, много по-добре. — И тя я озари с една от сияйните си усмивки, покорила толкова много сърца в младостта й, усмивка, която преобразяваше лицето й и заличаваше всички следи на времето. — Открих, че все още не съм готова да ви напусна, напук на всички очаквания! Освен това няма никакво значение кое време е — едно от малките предимства на възрастта е, че вече не се нуждаеш от толкова сън, а и утре през деня мога да спя колкото поискам. Кога ще дойде Гай?

— О, значи той ти се е обадил! Надявах се да го направи. Жалко, че няма да може да остане по-дълго, но ще бъде хубаво да го видим. — Виктория се поколеба, сетне добави: — Той ми каза, че иска да говори с мен за Ричард, което, предполагам, е съвсем естествено, а и аз искам да поговоря с него за брака му. Не беше ли изумена, че се е оженил, Нона? Както и да е, и двамата искахме да те видим и затова когато Гай предложи, че ще е много по-лесно да разговаряме за трудните неща тук, отколкото у дома, аз с радост се съгласих. Знаехме, че ти няма да имаш нищо против.

— Знаете, че винаги сте добре дошли — нали за това е тази стара къща. Дом за семейството. Ако искаш да говориш с мен след онова,

което ще ти каже за Ричард... знаеш, че можеш да го сториш по всяко време. Но аз няма да те разпитвам, защото може би още не си готова да отговаряш на въпроси и напълно те разбирам. — Погледна тревожно към Виктория. — Този разговор с Гай... не мисля, че ще бъде лесен, агарі.

— Не. Не, осъзнавам го. Аз не търся от Гай утеха — мрачно заяви Виктория, — но двамата с Ричард винаги са били много близки и той вероятно го познава по-добре от всеки друг, с изключение на мен. — Питаше се дали да сподели с баба си мъчителното подозрение, което не ѝ даваше мира, че някаква неочаквана любовница всеки миг може да се появи от миналото на Ричард, изпълзявайки като злокобен червей. — Всъщност може би Гай го познаваше по-добре и от самата мен — додаде с болка младата жена. — Той може би ще успее да хвърли светлина върху душевното състояние на Ричард, както и върху едно-две неща, които ме озадачават.

Еванти остана с впечатлението, че внучката ѝ искаше да ѝ каже още нещо, но в последния момент промени решението си. Ала не мислеше, че това е подходящият момент да я притиска за повече откровеност.

— Сега трябва да отидеш да си легнеш, агарі — рече тя. — Изглеждаш уморена.

— Сигурна съм, че ще искам да обсъдя с теб всичко, след като Гай си отиде — рече Виктория и се изправи. — Ти винаги си била моята пътеводна звезда, Нона.

След тези думи Виктория я целуна за лека нощ и се качи в бялата и тиха стая, където заспа в мига, в който главата ѝ докосна възглавницата. Еванти остана да лежи будна още дълго, прехвърляйки в ума си старите си тревоги и притеснения, съживявайки старите си предразсъдъци и страхове — и никак не остана доволна. Може би беше добре, че нямаше кой да види разтревожения израз на лицето ѝ или да прочете мислите ѝ.

Сега Виктория се спусна надолу по каменните стълби към първия етаж, където бяха разположени повечето от стаите на къщата, и водена от уханието на прясно сварено кафе, се запъти право към трапезарията. Не можеше да не забележи колко порутено изглеждаше

всичко, изпод олющените тапети и боя застрашително надничаха големи влажни петна по стените, а завесите бяха протрити и оръфани. Върху някога ценните и скъпи килими се виждаха дупки и тя си помисли, със страх колко лесно би могла Еванти — или който и да било друг — да си закачи крака в някоя от тях, да падне и лошо да се нарани. Колкото и да бе приятно изненадана, че баба ѝ не изглежда толкова зле, за съжаление не можеше да се каже същото за дома ѝ. Макар че бяха изминали само шест месеца от последното ѝ посещение във Врахос, изглежда къщата постоянно се рушеше, а може би просто досега Виктория не бе забелязвала състоянието ѝ.

Джейк вече се бе разположил до голямата махагонова маса — покрита сега с една от огромните бели покривки с избродирани инициали на баба ѝ в ъгъла — и похапваше с наслада от купата с мляко и мед. Виктория си каза, че много скоро върху белоснежното творение ще се появят капки конфитюр и мед — навиците, създадени от лесно миещите се плотове на съвременните кухни, не бяха особено подходящи за безукорно чисти колосани бели покривки, така характерни за някогашните трапезарии.

— Здравей, мамо — засия той насреща ѝ. По лицето му нямаше и следа от вчерашната умора. — Дора ми каза да не те будя и не съм те събудил, нали? Може ли да отида да си играя с Ангелос? Дора каза, че мога, ама само ако ти ми разрешиш. Той днес няма да ходи на училище, защото празнуват някакъв светец или нещо подобно.

— Да, разбира се, че можеш, скъпи — веднага щом свършиш със закуската. Хубаво е да видя, че отново имаш апетит. — Никой от двамата не се бе хранил добре от седмици и една от многото ѝ тревоги беше, че Джейк — слабичко дете и преди — бе отслабнал толкова много след смъртта на баща си. Дора бе потресена от вида му.

— Бях забравил колко е вкусен хлябът тук — отвърна Джейк с пълна уста, докато си сипваше щедро в чинията от домашно направения конфитюр от кайсии на Нафсика.

— Ммм, най-вкусният на света! — съгласи се Виктория, седна до него и си отрязва голяма филия от дългия самун с хрупкава златиста коричка.

— Мога ли да тръгвам сега? Ангелос ще ми покаже котенцата, а освен това отвън има и нови кучета, които трябва да видя. — Джейк пусна скришом едно крайче, намазано с конфитюр на приличащия на

хрътка кафяв мелез Роки, който се криеше под масата и на когото бе позволено да снове из къщата.

— Да, ако си се нахранил. Вземи си якето, ако ще излизаш навън, все още е хладно, и изпълнявай всичко, което Дора ти казва. Ако видиш Нафсика, не забравяй да я поздравяш любезно и да ѝ дадеш целувка.

Джейк смръщи недоволно нослето си.

— Не ми харесват мустаците ѝ — бодат. Също като някоя стара вещица.

— Стига! — засмя се Виктория. — Насочи се към бузата ѝ и може би ще успееш да избегнеш боцкането. И не я наричай вещица пред Ангелос — не забравяй, че Нафсика е негова уауа... прабаба. Няма да ти хареса, ако някой говори такива неща за Нона.

— Нона няма мустаци.

— Независимо от това... не трябва да нараняваш чувствата на другите. На Дора също няма да ѝ хареса.

— О, мамо, Дора смята, че е много забавно. — Джейк завъртя очи, отегчен от наставленията на майка си. — За нея всичко е забавно. — Замисли се за миг. — Защо ти не казваш на Нона уауа?

— Защото тя е наполовина италианка, наполовина гъркиня и така я наричахме двамата с Гай, когато бяхме малки. Можеш да отидеш и да я видиш, когато Дора отиде да ѝ занесе закуската. Но не бива да оставаш дълго при нея, за да не я умориш с приказките си. Аз ще отида на летището да посрещна Гай. Може би няма да се върна за обяд... нямаш нищо против да останеш малко без мен, нали?

— Разбира се, че нямам. — Джейк дойде и за миг се притисна в нея, отърквайки буза о рамото ѝ. — Тук ми харесва — каза. — Не напомня толкова много за татко, както къщата в Англия, нали?

— Не — кимна Виктория.

Проследи го с поглед, докато изтича от стаята, за да потърси Ангелос, и си помисли, че най-после бе взела поне едно правилно решение.

Пристигна късно на летището. Пътуването ѝ отне повече време, отколкото очакваше — отчасти защото се наложи да се влачи зад една цистерна с вода, и отчасти защото бе забравила каква стара таратайка е

колата на баба й. Янис сигурно не бе отлепял крака си от педала на газта, за да се движи с такава скорост. Замисли се дали да не наеме кола през следващата седмица — нещо по-малко и по-бързоходно. Може би беше добре да разполага със самостоятелен транспорт.

Разпозна фигурата на Гай веднага щом приближи до входа за пристигащите. Той се бе облегал на стената, пушеше една от американските си цигари и четеше вестник. Беше облечен в тъмносин памучен панталон и риза с отворена яка; през рамото му бе праметнато лено сако, а шапката с широка периферия бе нахлупена ниско на челото му и италианските тъмни очила, скриващи очите. Но всъщност нямаше никакво значение как бе облечен Гай — тя тутаки почувства познатото бодване на гордост и възхищение: той винаги бе изглеждал небрежно-елегантен. Въпреки тъмните очила никога не би могъл да бъде добър агент под прикритие, помисли си младата жена, защото човек не може да не го забележи където и да беше и каквото и да правеше.

— Виж ти, виж ти — харесват ми очилата, много са шик — рече тя, спря до него и отвори вратата на колата. — Да не би да си се маскирал или нещо подобно?

— Вики!

Тя слезе, оставяйки двигателя включен, и повдигна лице за целувката му. Изглеждаше толкова естествено да го види застанал там, да бъде с него, после да се отправят към къщата, която и двамата толкова много обичаха. Имаше чувството, че случилото се през последния месец е било само един лош сън и тя скоро ще се събуди. Може би нямаше защо да се опасява толкова от тази среща с любимия си братовчед. Може би Гай щеше да направи някаква магия.

Може би по някакъв начин ще се отърси от ужасния кошмар и Ричард отново ще се завърне в живота и на двамата. А Франсин няма да я има.

[1] Прочута готическа катедрала „Нотр Дам“ в град Шартр, Франция, югозападно от Париж; строена от 1194 до 1260 г., скрипта от 11 в., богато скулптирана западна фасада и стъклописи — Б.пр. ↑

13.

Гай отдръпна Виктория от себе си, взирайки се изучаващо в лицето ѝ, но тъмните му очила бяха от онзи смущаващ тип, който ти позволява да виждаш всичко, но те скрива за любопитните погледи. Когато погледна в тях, Виктория видя единствено отражението на своето притеснено лице. Той докосна бузата ѝ.

— Чудесно е, че си дошла да ме посрещнеш — очаквах Янис, но много се радвам, че си ти. Станала си забележителна жена, малка братовчедке. Знаеше ли го?

— В момента не се чувствам особено прекрасна или забележителна.

— Е, но си. Казвам ти го. — Хвърли чантата си на задната седалка на колата. — Къде ще отидем? — попита той. — Трябва ли да се връщаш веднага във Врахос?

— Не, ако ти не настояваш. Дора ще наглежда Джейк, а Нона изглежда много по-добре и затова смятам, че не е нужно да бързаме. Когато тръгнах, баба още не беше слязла, но я видях миналата нощ и бях изумена колко добре изглежда. Мислех си, че можем да отидем някъде, както правехме някога — Дора ни е приготвила храна за пикник.

— Чудесно — кимна той. — Някакви идеи къде да отидем?

— Какво ще кажеш за Ангелокастро? Не съм била там от векове, защото цялата област бе затворена за възстановителни работи. Дора ми каза, че я укрепват заради наплива на туристи през лятото, но очевидно сега можем отново да се изкачим до върха. Знам колко невъзможни стават пътищата, когато започне туристическият сезон, но реших, че през това време на годината вероятно ще сме единствените посетители. Спомняш ли си какви чудесни пикници си устройвахме там с Нона? Денят е толкова безоблачен и светъл, че гледката навярно ще е зашеметяваща. Можем да се изкачим на билото и да се наслаждаваме на морето, докато си ядем обяда. Какво мислиш?

— Чудесно. Искаш ли аз да карам?

— Аз ще карам до там, а ти можеш да шофираш на връщане до вкъщи.

Приповдигнатото ѝ оптимистично настроение вече бе започнало да избледнява, а чувството на нарастващ ужас, станало вече неин постоянен спътник, се завърна като тормозещата болка на загнил зъб. Внезапната смяна на настроението ѝ все пак я изненада. Когато видя Гай, бе изпитала познатото вълнение и радост, ала това, което смяташе да ѝ каже, очевидно нямаше да бъде приятно: помисли си, че може би няма да има настроение да шофира на връщане.

Гай ѝ хвърли изпитателен поглед.

— Добре. Мъдро решение — беше всичко, което каза, докато се качваше в колата и се настаняваше на седалката до нея. Хвана ръчката и я избута максимално назад, за да може да разположи дългите си крака.

След като напуснаха летището и заобиколиха града, те се насочиха към крайбрежното шосе, а след това при Цаврос поеха по разклонението към вътрешността на острова.

— Предполагам, че няма да искаш да отидем до Палеокастрица? — попита тя.

— Не, там трябва да вървим доста, а накрая да катерим стръмна скала. Не мисля, че в момента се нуждаеш точно от това — все още си много слаба, Вики, което, разбира се, едва ли е изненадващо. Нека да завием към Лаконес и Крини и там да се поразходим.

По мълчаливо взаимно съгласие двамата не разговаряха за Ричард, нито за Франсин, а си спомняха за острова и някогашните експедиции, подхвърляха си шегички, смееха се. Колко странно, помисли си тя, че човек може да се забавлява и да се смее дори когато вътрешно кърви.

— Спомняш ли, когато Нона се бе увлякла по ботаниката и се зае да ни образова в тази област — „разширяване на хоризонтите ни“, мисля, че така нарече тази кампания — и ни накара да се изкачим до Пантократора, за да търсим някакви редки подправки, колата се повреди и трябваше да ходим пеш чак до главния път?

— Със сигурност няма да го забравя — намръщи се Гай. — Обаче, доколкото си спомням, на теб не ти се наложи много да вървиш пеша. Измина по-голямата част от пътя на гърба на едно магаре — момичешки глезотии. Тогава смятах, че е дяволски нечестно! Днес

имаме клетъчни телефони, или някой ще профучи с бързоходен скутер и ще извика помощ. После Нона не спираше да мърмори, че целият този зор не си струвал заради някаква си стара и скучна овощна градина.

— Момичешки глезотии — как ли не! Аз бях пет години по-малка от теб — винаги го забравяш. Както и да е, овощната одисея може би все пак даде плод — погледни се сега: ни повече, ни по-малко изтъкнат автор на ръководства по градинарство. Кой би си го помислил! — Тя замълча за миг. — О, Гай, колко много дължим на Нона! Колко нови хоризонти е открила пред нас, нали?

— Определено го е направила! — засмя се братовчед й. — Спомняш ли си всички онези упражнения „тренирай окото си“? — Продължи, имитирайки дълбокия кадифен глас на баба си и гръцкия й акцент: — „Трябва да тренирате окото си да забелязва всичко, деца, независимо къде се намирате.“ — Винаги ще съм й благодарен за този навик, който ни създаде.

— А ние обичахме да казваме „О, виж, тренирай окото си, там има обществена тоалетна“ или автобусна спирка, или каквото и да е и си въобразявахме, че сме страшно остроумни. Каква напаст сме били — колко обичахме да я дразним!

— Така е, но на нея й харесваше! И все още й харесва. Това, което не може да понася, са хора, които се съгласяват за всичко с нея, без да отстояват мнението си. Винаги съм смятал... — Гай замълча. Щеше да каже, че една от причините баба им да не харесва Ричард беше, че той винаги се опитваше да спечели благоразположението й, като неприкрито й се подмазваше, но преглътна думите си. По-късно щеше да има достатъчно време да говорят за Ричард. — По-добре си отваряй очите за следващия остър десен завой — рече той и додаде: — Не само „тренирай окото си“, но също и „тренирай ухото си“. Тъкмо Нона ме накара да изслушам всички онези нейни стари плочи на Роса Понселе и тогава за пръв път се запалих по операта.

— По-добре да не викаме дявола с приказки за остри завойи и коли — каза Виктория и смени на втора скорост. Докато колата вземаше един наистина много остър завой, се разнесе застрашително стържещ звук. — Тази таратайка всеки момент може да се разпадне. Не можеш ли да убедиш Нона да си купи нова? Тя винаги най-много се е вслушвала в твоето мнение. Знаем, че къщата се разпада, но тя е така

наблъскана с най-различни съкровища, че не вярвам чак толкова да е закъсала за пари. Само мисълта за нея как взима опасните завой с тази реликва — ако изобщо някога седне отново зад волана — кара косата ми да настръхне от ужас.

— Знам — навсякъде е пълно с реликви. Всичко е в ужасно състояние. Боя се, че скоро ще се наложи да продаде иконата, колкото и да не ѝ се иска. Обаче винаги когато аз или татко ѝ го предложим, тя е готова да ни откъсне главите и ни отрязва с думите, че това не е наша работа. — Гай се засмя, но в смеха му прозвуча остра нотка. — Тя е толкова пристрастена към легендата за иконата, че за нищо на света няма да се раздели с нея. Това е смешно.

— Не мисля, че наистина е заради легендата — възрази Виктория. — Смятам, че тя по-скоро я използва като извинение, за да прикрие колко много означава тази икона за нея лично — в религиозно отношение. Откакто се помня, тя се моли на нея. Когато я премести от параклиса, това не беше заради стойността ѝ, както обясни на всички, а защото искаше да е до леглото ѝ — вече ѝ бе трудно да слиза и да се изкачва по стръмните стъпала на параклиса. Според мен тя вярва, че иконата е неприкосновена и всеки крадец мигом ще бъде ударен от мълния, ако посмее да протегне ръка към нея!

— Не смятам, че която и да било застрахователна компания ще се впечатли от теорията ѝ — сухо отбеляза Гай. — Но се боя, че няма много варианти за избор — или нещо трябва да се пожертва, или после въобще няма да има какво да се спасява.

Всички бяха приели за даденост, че един ден Виктория ще наследи Врахос. Дори Тоула бе съгласна, че така е най-правилно, а справедливият Антъни бе особено настоятелен по въпроса.

— Един ден Гай ще наследи достатъчно, освен ако аз внезапно не пропиляя всичко, но Виктория няма нищо — казваше той. — А Врахос не само означава скала, но е нейната скала. — Обаче никой не знаеше колко ще остане от имението, докато дойде времето да се наследява. Еванти често искаше мнението на близките си, ала това в никакъв случай не означаваше, че възнамерява да се вслуша в съветите им.

— Не знам дали е моя работа — продължи Гай — или твоя, или на мама, или на приюта за котки, но никак не ми се ще покривът да се стовари върху главата ѝ, нито пък гръцката част от историята на

нашето семейство да рухне в морето. Имам кошмари как Нона е погребана под отломки от позлатена украса и мебели. Врахос е толкова специален, но виждала ли си цялата колекция от тенджери и тигани, които Дора подрежда в дългия коридор, когато вали? Прилича на същинска писта за бягане с препятствия.

— Господи, да! Миналата нощ едва не се препънах в една кофа, вероятно останала след проливния дъжд миналата седмица — въздъхна Виктория. — Тази сутрин забелязах доста неща, на които никога досега не съм обръщала внимание — протрити килими, целите на дупки, влажни петна по стените, олющена боя — всичко отчаяно се нуждае от внимание, а за жалост и от доста голяма парична инжекция. Но не бих искала да принуждаваме Нона да се раздели с иконата, която означава толкова много за нея. О, виж, мисля, че тук трябва да отбием.

Смени темата с облекчение. В момента нямаше желание да обсъжда бъдещето на Врахос. Гай беше непредвидим, когато ставаше дума за собственост — безумно щедър в един момент, но плашещо алчен или лесно обидчив в следващия. А тя си имаше достатъчно проблеми и без да навлиза в опасни територии като наследства и имоти. Въпреки приятните спомени от общото детство помежду им се усещаше напрежение.

Колата заподскача по тесния път през маслинова горичка. Двамата разговаряха за промените, настъпили на острова, за туристическата икономика, променила някогашния начин на живот — едновременно и за добро, и за лошо, — и за строителство по крайбрежието, разрастващо се с ужасяващи темпове.

— Всеки път, когато дойда тук, заварвам нови вили, поникнали като гъби. Ако не внимават и продължават в същия дух, ще съсипят всичко наоколо. Ще опустошат нашия вълшебен остров — оплака се Виктория. — Нали има приказка за това как заклали гъската, като снасяла златни яйца...

— Но магията на това място все още не е изчезнала напълно, просто трябва да я търсиш малко по-усилено. Слава богу, строителството още не е стигнало по-навътре! Погледни това!

Виктория спря колата. Тъкмо минаваха през малкото селце Крини, където така нареченото шосе свършваше и преминаваше в стръмен неравен черен път. Отпред и над него се извисяваше зъбеста канара, около която се виждаха останките от византийска крепост, а

отвъд тях лежеше морето. Излязоха от колата. Въздухът ухаеше на разцъфнали билки.

— Дали да продължим с колата по надолнището? — попита Виктория. — Не съм сигурна, че ще мога да обърна, когато стигнем в подножието, а в такъв случай няма как да се върнем. Дора ми каза, че там долу са построили кафене, но предполагам, че едва ли ще го отворят преди Великден, а и тогава не е сигурно. Така че едва ли ще има кой да ни помогне. Както и да е, и без това не бих искала да ме теглят на буксир нагоре! Хайде да се поразходим.

Гай метна на гърба си старата раница, която от години използваша при семейните пикници, и двамата поеа надолу по стръмната и хлъзгава пътека. Близо до дъното на падината имаше нещо като дървен мост с въжени перила, който стигаше до отсрещния хълм — също като подвижен мост над крепостен ров, закрепен към стръмните урви от двете страни. От другата страна възстановената пътека се точеше на зигзаг между скали и руини от древната крепост, като тук-там имаше малки по-удобни участъци и скоби за хващане, забити в скалата — ходенето бе доста по-лесно, отколкото някога, но все пак си оставаше едно доста трудно изкачване.

Когато стигнаха билото, се спряха и се огледаха.

— Господи! — ахна Виктория. — Бях забравила колко е смайващо.

— Изгубеният свят — рече Гай.

Тя го погледна, обезпокоена от тона му — наполовина тъжен, наполовина подигравателен, — ала лицето му нищо не издаваше.

— Толкова много синьо — небето, морето — и земята — тези малки анемони, покрили всичко наоколо. Не знаех, че вече са цъфнали. Не мога да си спомня точно как се казват?

— *Anemone blanda*. Те винаги цъфтят рано.

Откриха едно закътано място край скалата с прекрасна гледка към морето и седнаха да изядат обяда си. Дора им бе сложила от нейните вкусни *tipiritakia* — малки парченца сирене, запечени в хрупкаво тесто; имаше твърдо сварени яйца и студено пиле; домати и черни маслини; един самун черен прясно изпечен хляб; бутилка вино в хладилната чанта, все още идеално изстудена; тънки парчета сладка турска баница — макар че Дора бе отбелязала, че е по-правилно да се нарича гръцка, — без която тя не можеше да си представи завършека

на едно хубаво похапване. Храниха се в приятно мълчание. Трагичните събития от последните седмици сякаш изглеждаха нереални и ако не беше невидимият, но осезаем облак на тревога, надвиснал над нея, Виктория щеше да се чувства просто като на един идиличен пикник — достойно попълнение към множеството щастливи спомени.

— Е, това се казва пиршество — доволно отбеляза тя, докато облизваше захарта от пръстите си.

После прибра грижливо остатъците в раницата. Погледна към братовчед си. И двамата знаеха, че моментът е настъпил и повече не могат да отлагат. И двамата усещаха присъствието на невидимия свидетел на празненството им.

— И така... може ли вече да поговорим за Ричард? — попита тя, изненадана колко нормално прозвуча гласът ѝ.

Гай запали цигара и хвърли изгорялата клечка кибрит през скалата. Нямаше никакъв вятър. Той не ѝ отговори веднага, а всмукна дълбоко от цигарата и издуха дима, проследявайки с поглед как увисва на кълбо във въздуха. И двамата мислеха за Ричард.

Гай и Ричард се запознаха в началното училище, но приятелството им укрепна през ваканциите. Антъни и Тоула наскоро бяха купили Дърнфорд Хаус и бяха представени от общи приятели и съседи на родителите на Ричард — семейство Кънингам от дълго време се беше установило в областта. Гай беше единствено дете, а Ричард бе много по-малък от двете си сестри и родителите им бяха много доволни, че палавите малки момчета се разбираха толкова добре, играеха и се забавляваха заедно. Те много скоро станаха неразделни другари: неспокойният, жив и находчив Гай и много по-уравновесеният и спокоен Ричард се допълваха отлично. И двамата обичаха игрите и бяха запалени спортисти, Гай беше по-грациозният атлет, с вроден чар и колоритност, ала в същото време беше непостоянен и по-темпераментен. Ричард може и да не беше толкова грациозен, но той притежаваше упоритост и постоянство — качества, извоювали му не по-малко победи от тези на Гай в безбройните им състезания: Антъни, впечатлен от различното им отношение към живота, на шега ги бе нарекъл Заека и Костенурката.

Когато пораснаха, двамата отидоха в различни училища, ала приятелството им не само оцеля, но и укрепна. Ричард беше по-добрият футболист; Гай беше по-изкусен тенисист. По-късно Ричард

участваше в състезанията по гребане за своето училище, а Гай — като истински демон на игрището по крикет — беше избран за капитан на отбора в Хароу. Двамата заедно плаваха в морето, заедно ходеха на ски. Бяха непобедима двойка на местните турнири по тенис. Посещаваха едни и същи купони, имаха общи приятели и бяха много популярни в светските кръгове. И, разбира се, през по-голяма част от времето Виктория беше тяхна предана почитателка. Първоначално я търпяха с малко досада и постоянно я дразнеха, но и двамата я закриляха. По-късно, когато се превърна в чаровна и красива млада жена, те все още я подкачаха, продължаваха да я закрилят, но в същото време я обожаваха и ѝ се възхищаваха и бяха горди, че предпочита компанията им.

— Боя се, че ще съсипя деня ти, Вики — рече неочаквано Гай.

— Моите дни вече са съсипани — тъжно отвърна тя, наведе се напред и обгърна коленете си. — Смъртта на Ричард бе достатъчно ужасно и тежко изпитание за мен, но има и нещо по-страшно. През последните седмици не спирам да се питам въпреки заключението на съдебния лекар дали той не се е самоубил. В началото изобщо не ми бе хрумвало — предполагам, че съм била твърде шокирана, за да мисля, — но чух нещо, което сложи началото на тези нощни терзания и кошмари и сега не мога да се отърва от тях. Те ме връхлитат отново и отново и ме подлудяват. Каза ли ти Франсин?

— Да. Освен това ми каза за подозренията ти, че е имала любовна връзка с Ричард. Не знам как можа да ти хрумне подобно нещо.

— Аз също не можех да го повярвам — Ричард не беше женкар; всъщност мисля, че не е поглеждал друга жена, освен мен — но напоследък всичките ми представи се обърнаха нагоре с краката. Франсин ми заяви, дори ми се закле, че греша, но аз не знам дали да ѝ вярвам или не. Всичко е безкрайно объркано и неразбираемо.

Гай наблюдаваше братовчедка си, докато изричаше думите със запъване. От мястото си виждаше малка купчинка кости, пръснати върху затревената издатина на скалата под тях — може би заблудена птица се бе ударила в камъните в някоя зимна буря. Помисли си, че деликатното лице на Виктория изглежда също толкова бяло, изоставено и тъжно както онзи натрошен скелет.

— Продължавай — подкани я той.

— Франсин изглеждаше смаяна от предположението ми — призна Виктория, — но аз останах с впечатлението, че тя крие нещо. Не спирам да се питам защо Ричард ще бъде толкова разстроен от сватбата ти с Франсин. Аз можеше и да съм огорчена. И наистина бях огорчена. И все още съм. Не можех да повярвам, че ти ще направиш нещо толкова потайно, че ще се ожениш, без дори да ми кажеш. Това беше жестоко от твоя страна. — Гай не каза нищо. — Сега се готвиш да ми кажеш, че Ричард се е самоубил — знам, че ще го направиш. Но това, което не знам... е защо го е направил?

Гай бе застинал.

Виктория продължи задъхано:

— Та той имаше всичко, заради което да живее — ако в някакъв безумен миг през главата му е минала подобна мисъл, как е могъл да причини това на Джейк и мен? Как е могъл? Той никога не е страдал от депресия — иначе щях да знам. Трябва да е имало нещо наистина много сериозно, което ми убягва. Споделял ли е с теб, че има някаква страшна болест, за която не е имал смелост да ми каже? Щеше ли да умре?

— Не... няма нищо такова.

— Тогава какво се случи в Непал? Нещо трябва да е станало. Когато се върна, отначало си помислих, че може да е пипнал някакъв вирус или нещо подобно — толкова не приличаше на себе си. Наистина се държеше доста рязко с мен. Не би ми направило впечатление, ако беше ти — всички сме свикнали с отвратителните ти настроения, — но Ричард никога не е изпадал в необичайни настроения.

— Колко добре според теб познаваше Ричард, Вики? — отвърна на въпроса ѝ с въпрос Гай. — Имам предвид, как е бил устроен, какви страсти са го владеели?

Тя изглеждаше безкрайно поразена.

— Що за странен въпрос? Познавах Ричард почти толкова дълго, колкото и ти... още преди да дойда да живея с Тоула и Антъни и теб... през по-голямата част от живота си. Всички ни възприемаха като гаджета още от деца — знаеш го много добре. Бях омъжена за него почти осем години. За какво намекваш? Ричард не беше изобретателен, хитър и непредсказуем като теб. Човек не можеше истински да се скара с него — той просто си тръгваше. О, вероятно не споделях

увлечението му по политиката така, както на него му се искаше, ала това не беше повод за разногласия помежду ни. — Тя се намръщи. — Той получаваше достатъчно подкрепа от Бил, да не говорим за Питър Мейсън и семейство Хокинс — Стафорд и Мериъл винаги са го подтиквали да се захване с политика. Макар че всъщност не бих описала политиката като страст. — Отскубна една тревичка и започна да я върти между пръстите си. — Може би Ричард никога не е бил прекалено страстен — рече неохотно, сякаш признанието бе насила изтръгнато от нея. — Няма да скрия, че понякога трябваше да го подтиквам, ала той беше толкова мил и нежен... толкова... толкова обикновен, ако предпочиташ. Та той беше мой съпруг, за бога! — неочаквано проплака тя.

Настъпи продължително мълчание.

— Ричард притежаваше талант да не показва чувствата си — наруши го най-сетне Гай. — За едно нещо си права — той никога не е поглеждал друга жена. Мога да ти го заявя с абсолютна увереност. Но в същото време имаше някой друг. Само че не жена бе обект на любовта му. — Спря за момент, извърна се настрани, после отново насочи поглед към нея. — Вики, скъпа Вики... никога ли не ти е хрумвало, че Ричард може да е... гей?

Тя го зяпна смаяно.

— Ричард? Не! Никога! Не ставай смешен! — Инстинктивно закри ушите си с длани в напразно усилие да заглуши думите му. — Двамата с Ричард имахме хубав брак! — изкрещя му тя, сякаш той беше този, който не можеше да я чуе. — Имаме дете. Имаме чудесен живот. Бяхме приятели. За какво говориш? Да не би да се опитваш да ми кажеш, че той не ме е обичал? Не ти вярвам!

— Не, разбира се, че не. Той те обичаше, Вики, много те обичаше, но по свой собствен начин. Освен това обожаваше Джейк... ала беше отчаяно нещастен от нещата в живота му и вината не беше твоя или неговата. Той не можеше да направи нищо — просто така бе устроен. Трябва да го приемеш.

— Не! Не — няма! Защо да го правя? — избухна тя. Скочи на крака, но внезапно усети, че всеки миг ще припадне, свлече се отново върху скалата и стисна глава между коленете си, докато замайването отминеше. Мина доста време, когато най-сетне вдигна глава и го погледна. — Ти си измисляш всичко това! — пламна тя. — Как можеш

да бъдеш толкова жесток? Защо ми казваш тази... тази гадна измислица?

— Защото ако не ти кажа аз, някой друг ще го направи. Повярвай ми, предпочитам да не го правя.

— О, моля те! — извика тя. — Само не ми пробутвай тези стари изтъркани дрънканици от сорта на „това ме наранява повече, отколкото теб“! Гади ми се от теб!

Презрението ѝ беше унищожително. На Гай отчаяно му се искаше да не бе засягал темата и се бореше с изкушението да се отрече от думите си, ала вече бе стигнал твърде далеч, за да спре. Затова заговори тихо, но с ужасяваща отчетливост:

— Много от старите ни приятели знаеха за него, но разговорът или по-скоро караницата, до която стигнахме в Непал, бе чута от човек, който не биваше да узнава, и слуховете вече се носят. Реших, че е по-добре да го узнаеш от мен.

— Продължавай тогава — обади се тя накрая. — Но, за бога, този път ми кажи всичко. Кой според теб е човекът, когото е обичал?

— О, Вики — въздъхна Гай. — Не разбираш ли? Това бях аз.

Виктория отвори уста, но не можа да издаде нито звук. Гай сложи ръка върху нейната, ала тя я отблъсна толкова яростно, сякаш я бе полазил скорпион.

— Не ме докосвай!

Ушите ѝ бучаха и тя имаше чувството, че ще експлодира. Помисли си, че всеки миг ще повърне. После скочи на крака и хукна по върха на скалата — само и само да се махне от Гай. Гай — нейният любим герой от детинство! Гай — нейният най-подъл предател!

Той я гледаше как се отдалечава, изпълнен с нарастваща тревога: да я последва ли, или да я остави сама? Стори му се, че е минала цяла вечност, но не бяха повече от десет минути. Не можеше повече да издържа и реши да я потърси. Тя стоеше на ръба на скалата, където се виждаше другият край на въжето, минаващо покрай ръба на пътеката, зареяла поглед в морето, без да трепва от дълбоката пропаст под скалите. Той си помисли, че е застанала застрашително близо до ръба, и се изплаши да не я стресне. Ужаси се при мисълта, че туфата; върху която бе застанала, можеше внезапно да се откърти и Виктория да полети надолу.

— Вики! — извика я с напрегнат глас. — Вики! Моля те, върни се. Много съжалявам, но трябва да поговорим за това. Моля те, ела.

Тя най-после се обърна и за негово огромно облекчение се запъти бавно към него. Погледна го и поклати озадачено глава, сякаш бе срещнала някого, който ѝ бе смътно познат, и се опитваше да се сети кой е. После от гърдите ѝ се изтръгна изтерзан вик — много помъчителен за Гай от всяко обвинение — и продължи бавно към мястото на пикника им. Прекрасната гледка, красотата на деня — всичко се бе превърнало в подигравка. Дълго време никой от двамата не продума нищо.

— Ти... ти си откраднал... съпруга ми... — изрече накрая тя. Гласът ѝ прозвуча в собствените ѝ уши някак си много отдалече, сякаш беше глас на друг човек, и тя едва го чуваше. — Ти, от всички хора, ти, който винаги си бил толкова специален за мен — по-близък и от брат дори; моята сродна душа. По-добре ми разкажи всичко. Несигурността ме убива. Ако по-късно разбера, че не си ми казал всичко, което знаеш... или си мислиш, че знаеш... никога няма да ти го простя. Ти си... ти си абсолютен негодник, Гай. Ти си предател.

Тя го усети как потръпва, но лицето му отново бе придобило онова неразгадаемо изражение, което познаваше толкова добре.

— Беше тъкмо обратното — промълви Гай. — Когато се омъжи за Ричард, ти го открадна от мен.

Сякаш очите ѝ бяха оперирани и ѝ бяха присадени нови лещи, с които виждаше с ужасяваща яснота, но това, което трябваше да изследва, беше безкрайно смуцаващо. Би дала всичко, за да си възвърне удобството на предишното замъглено зрение.

— Мили боже! Трябва да съм била невероятно глупава! — възкликна тя.

— Никога не си била глупава. Невинна може би, по-скоро наивна. Със сигурност нежелаетца да се рови. Но ти трябва да си усетила, че аз винаги съм играл и в двата отбора? Имах връзки и с мъже, с жени. Ти със сигурност знаеше това.

— Ти, може би — призна накрая Виктория. — Да, предполагам... вечно се разправяха разни скандални истории... за теб. Но за Ричард... никога. — После прошепна: — Кога... кога започна сексът?

— В Кеймбридж. За мен изглеждаше просто като част от израстването... експериментирах... изследвах сексуалността. Всичко беше твърде лесно и... ами... случи се. Аз много обичах Ричард — ти го знаеш, — но никога не съм изпитвал чувствата, които той имаше към мен. Не беше бисексуален като мен. От доста рано той знаеше, че е гей, но никога не посмя да го признае публично. Може би по-късно за това повлияха и политическите му амбиции, но ти много добре познаваш семейство Кънингам — изтъкани от предразсъдъци. Можеш ли да си представиш каква би била реакцията на баща му? Или на Мериъл и Джун? Ричард не търсеше случайни и безразборни връзки — не мисля, че е бил влюбен в някой друг, освен в мен. Наистина доста плашещо.

— Е, не очаквай да изпитвам съжаление към теб — злъчно отбеляза Виктория. — Как е могъл да се ожени за мен, след като е знаел какъв е? Как си могъл ти да позволиш това да ми се случи? — Беше вик на болка. — Продължи ли и след като се оженихме? Продължи ли?

Гай смутено се размърда.

— Ние никога не сме възнамерявали — но... ами... понякога. Не и напоследък.

— И двамата ми забихте нож в гърба. Вие превърнахте целия ми брак във фарс. Не мога да го понеса.

Гай запали цигара от огънчето на предишната. Ръцете му трепереха.

— Когато бяхме деца, ти обичаше да казваш, че Ричард е много по-добър от мен, и беше права — рече. — Аз винаги съм бил егоистично копеле — ти самата си ми го казвала достатъчно често. Но Ричард винаги те е обожавал. Кълна се, че това е истина, Вики. Ти беше единствената жена, за която би се оженил. Помисли си колко добре се чувствахте двамата заедно — много по-добре от много други семейни двойки, които познавам. Ричард обичаше семейния живот... и децата... и искаше да бъде приет. Знаеш колко робуваше на условностите и на хорското мнение — за разлика от мен. Аз никога няма да имам друг приятел като него, но не можех да отвърна на чувствата му. Не можех да му дам онова, за което жадуваше, както и ти не можеше. Аз не бях подготвен за такава връзка, каквато той желаше — пълна отдаденост... при това тайна.

— Значи се опитваш да ми кажеш, че бракът ми е бил нещо като маскировка? — избухна Виктория. — Колко успокояващо! Колко мило да узная, че аз съм била просто едно удобно прикритие за вас двамата! Колко ли сте ми се присмивали!

— Престани, Вики! Разбира се, че не сме! — Сега и Гай повиши глас. После додаде доста по-тихо: — Ричард никога не би направил подобно нещо, нито пък аз, за бога! Аз може и да съм пълен негодник — отлично го осъзнавам, — но не съм чак толкова лош. Но позволи ми да те попитам нещо. Чия беше идеята да се оженим? Твоя или на Ричард?

Виктория извърна поглед.

— Е?

— Не знам — нерешително отвърна младата жена. — Наистина... не... знам. Винаги сме смятали да се оженим. Предполагам, че всичко е започнало на шега, когато двамата се обединявахме срещу теб. Постепенно се е превърнало в нещо сериозно. — Зарови лице в шепи. — Бяхме заедно осем години — рече сломено. — Аз исках да имам друго дете, но след онзи спонтанен аборт не можах да забременея. Щеше да бъде добре за Джейк, а и Ричард го искаше. Той беше великолепен баща. Липсата на други деца беше като тъжна сянка помежду ни, но с изключение на това мислех, че сме щастливи. Как е възможно да съм се заблуждавала толкова много? А ти защо се ожени за Франсин? — смени внезапно тя темата.

Гай я изгледа с един от неразгадаемите си погледи.

— Имаше много причини. На първо място, ние се разбираме удивително добре. Имаме много общи приятели и интереси; никога не скучаем заедно. И двамата искаме деца. Франсин е на тридесет и осем и копнее да има бебе, а и двамата искахме да се оженим и да имаме семейство.

Видя изражението на Виктория.

— Добре — ти не я възприемаш като майчински тип и мислиш, че от мен ще излезе калпав баща... е, надявам се да грешиш. Смяташ, че Франсин е само една лекомислена светска пеперудка — додаде с изненадваща страст, — но тя е много повече. Убеден съм, че ще бъде великолепна майка.

Виктория усети мъчително пробуждане на ревност. „Не би трябвало да чувствам това точно в този момент“ — помисли си тя,

ужасена от себе си.

— Истина ли е това, за което Франсин съвсем неволно се изпусна — че Ричард се е опитал да ви спре да се ожените и преди? — попита.

— Щом искаш да знаеш, ние бяхме почти сгодени — наскоро след като вие двамата се оженихте. Ричард упражни върху мен огромен натиск, за да ме възпре да се ожена за нея.

— Какъв натиск?

— О, Вики, по-добре да не се задълбочаваме. Сега няма смисъл да се ровим в тези неща. Него вече го няма. И двамата го изгубихме. Нищо няма да го върне обратно.

— Заплаши ли те, че ще се самоубие? — попита тя, макар да знаеше отговора.

Гай кимна.

— Но аз нито за миг не съм вярвал, че наистина го мисли. Не приех заплахата му на сериозно. — Колко пагубно съм грешал! — додаде горчиво.

— Но си го приел достатъчно сериозно, за да не се сгодиш. — Гласът ѝ бе рязък.

— Имаше и други причини — егоистични, както обикновено. Казах на Франсин, че се отказвам само заради Ричард, но това беше отчасти вярно. Аз винаги съм се боял да се обвържа и не може да се каже, че през последните няколко години съм умирам от скръб по любимия човек.

— А сега? Не ми казвай, че си влюбен във Франсин! През всичките тези години ти беше моят герой, но ти си слаб и разрушителен... Та ти дори не знаеш какво означава думата любов! — Думите ѝ го шибнаха като с камшик.

Беше му нужно известно време, за да отговори, а Виктория го наблюдаваше — този братовчед, когото винаги бе боготворила. Какво го правеше толкова интересен и неустоим за жените? Колко странно — колко ужасяващо! — че се бе оказало, че много по-обикновеният и скучен Ричард бе човекът с тъмните тайни.

— След като ти самата каза, че аз не знам значението на думата любов, не мога да отговоря на въпроса ти — проговори той накрая и тя разбра, че думите ѝ го бяха засегнали по болното място. — Ти винаги си смятала, че Франсин е корава и по един или друг начин тя наистина

е такава — благодаря на Бога! — продължи Гай. — Голямо облекчение е, че не мога да я нараня толкова лесно. Тя не храни никакви илюзии относно мен, тя е забавна и секси, енергична, самостоятелна и притежава остър ум. И това може и да те изненада, ала тя е нещо, което аз не съм — искрено мила и добра. Не знам дали винаги ще си бъдем верни един на друг, но едно е сигурно никога няма да се отегчаваме заедно. И двамата мислим, че бракът ни може да успее. — Замълча и добави с усилие: — Изпитвам към Франсин много повече от това, което навярно бих могъл да изпитам към който и да било друг човек.

— Колко трогателно! Колко идилично! И така, нарисова ли пред Ричард този малък романтичен сценарий?

— Франсин постави условие, че ако се омъжи за мен, аз трябва напълно да скъсам всякакви връзки с Ричард, но... — Гай притегли внимателно думите си, сякаш държеше опасна смес и се боеше да не избухне, — но Ричард не би... го приел.

— Отново ли те заплаши със самоубийство?

— Не с толкова много думи.

— За какво беше разговорът, който някой е чул?

— Беше онова малко нищожество Тоби Парсънс — неохотно заговори Гай. — Ричард настояваше да го поканим на пътуването. Аз никога не съм му вярвал, а това не е добре, когато трябва да се катериш по опасни места. Технически той е достатъчно добър, но създава неприятности и винаги си е падал по мен. Една вечер аз казах на Ричард — макар че той го знаеше, — че този път нещата между мен и Франсин са много сериозни. Тоби чул как Ричард каза, че ако се съглася да зарежа Франсин, той ще обяви публично, че е гей, дори това да сложи край на брака ви. Не можех да повярвам, че наистина го мисли, и много сгреших. Реших, че ако двамата с Франсин се оженим колкото е възможно по-бързо, той ще приеме неизбежното и така ще бъде най-добре за всички. Не съм мислил, че някой — особено ти — ще се наложи някога да узнаеш за това. После се случи ужасният инцидент — ако изобщо е било инцидент. Никога няма да знаем със сигурност, но Тоби се опита да ме изнудва и възнамеряваше да ти каже. По някакъв начин аз трябва да живея със своята вина, но никога няма да си простя за това, което ти се наложи да преживееш. Ако за

теб е някаква утеха, двамата с Ричард не сме имали физическа връзка от векове — не и откакто Франсин влезе сериозно в живота ми.

— О, чудесно, — дяволски прекрасно! Ти си се отказал от Ричард заради Франсин, но преди това нищо не ти е пречило да имаш връзка със съпруга ми — горчиво отбеляза Виктория. — Очевидно изобщо не ти е хрумвало да се откажеш от него заради мен, когато ние двамата се оженихме. Как смееш да ми говориш за някаква утеха?

Лицето му отново придоби нещастен израз.

— Какво мога да кажа, освен, че съжالياвам... ужасно съжالياвам. Какво ли не бих дал, за да мога да върна часовника назад и всичко да бъде съвсем различно. Виж, Вики, разбирам, че ти сигурно си ужасно шокирана, но... — Не можа да довърши изречението.

Тя го погледна със смразяващо презрение.

— Думата шок не описва това, което изпитвам. Не знам дали някога ще мога да ти простя, Гай, но в момента не мога повече да говоря за това. Не мисля, че ще мога да понеса още. Заведи ме у дома.

— Каква дяволска бъркотия! — промърмори той. — Но Ричард наистина те обичаше и поне ти, за разлика от мен, няма в какво да се обвиняваш, Вики.

— Единствено в слепота — горчиво изрече тя.

Двамата потеглиха към дома, потънали в мълчание, всеки заключен в собствения си свят.

14.

Джейк беше прекарал един наистина щастлив ден. Въпреки че знаеше съвсем малко гръцки, а Ангелос не говореше английски, те се разбираха без никакви проблеми.

Независимо че се намираше в доста окаяно състояние, Врахос и отвън, и отвътре беше истински рай за децата. Дворовете, терасите, както и етажите, разположени на различни нива — до които често се достигаше по външни каменни стълби, — правеха къщата идеална за игра на криеница. Подобните на пещери мазета с извити сводове, където държаха буретата с вино и зехтин и съхраняваха градинарските сечива — някои от които датираха отпреди няколко поколения, тъй като във Врахос нищо не се изхвърляше, — официално бяха забранено

място за Джейк и Ангелос, което пък от своя страна ги правеше още по-привлекателни и неустойимо съблазнителни за хлапетата. След като видя последното котило, Джейк след агонизиращо колебание си избра един червеникавокафяв дързък котарак. Мястото винаги бе гъмжало от котки, понеже Еванти — макар на самата нея да не ѝ се налагаше да се грижи лично за тях — прибираше всички бездомни котки на острова.

Дора го заведе да каже добро утро на Еванти, когато ѝ занесе таблата със закуската. Щом зърна лицето на Джейк, Еванти светна като запалена стоватова крушка, но той нерешително остана до вратата, вперил срамежлив поглед в нея. Не знаеше как да се държи с прабаба си след множеството предупреждения да внимава и да не я изморява. Но за негово успокоение Еванти изглеждаше така, както я помнеше, и когато тя протегна ръце, той пристъпи предпазливо към нея — после внезапно всички бариери паднаха и момчето се притисна към гърдите ѝ и се сгуши до нея. Започна оживено да бърби за дългото пътуване, за късното среднощно пристигане и най-вече за котенцето, което си бе избрал.

— Сега седни на леглото до мен, агарі ти, и ми разкажи за него, само че внимавай да не седнеш върху Томасина. Хайде да му изберем подходящо име — рече Еванти. — Можеш да оставиш Джейк при мен, Дора. Виктория ще го вземе, когато стане.

— Мама стана преди цяла вечност — побърза да я осведоми Джейк. — Отиде на летището да посрещне Гай.

— Как така, Дора? — Гласът на Еванти прозвуча остро. — Аз лично помолих Янис да отиде той.

— Знам. И той, разбира се, щеше да отиде, кирия. — Дора изглеждаше притеснена. — Но Виктория настоя да отиде тя. Мисля, че искаше да поговори с Гай без... — Дора посочи с поглед към Джейк. — Аз ѝ обещах, че ще се грижа за Джейк. Струва ми се, че те смятат да отидат някъде, и няма да бързат да се връщат. Много съжалявам, кирия.

— Тъкмо това исках да избегна! — Еванти смяташе да помоли Дора да изпрати Гай при нея веднага щом пристигне, за да поговори с него, преди той да се срещне с Виктория. — Е, вече е твърде късно. — Изглеждаше много недоволна, но изражението ѝ омекна. — Всичко е наред, Дора — знам, че вината не е твоя, нито на Янис. Но ми кажи

веднага щом се върнат. След малко ще изпратя Джейк долу, а после искам да ми помогнеш да се облека. Твърде дълго бях инвалид.

Дора слезе долу, за да каже на съпруга си, че кирия определено вече е по-добре — отново иска да контролира всичко, ала явно все още не се е възстановила напълно, защото в противен случай не би се примирила толкова лесно с неизпълнението на желанията ѝ.

След дълга дискусия Сотирис, което означаваше „спасител“, бе избрано за подходящо име на мармаладеното пухкаво коте, спасено като по чудо. Джейк беше много доволен, че на неговото коте бе дадено специално име, тъй като повечето от котките във Врахос нямаха отделни имена и ги наричаха „писани“. Съвсем неусетно Еванти успя само за няколко минути да разбере за преживяванията на Джейк във връзка със смъртта на баща му — много повече от всички останали през последните седмици. Установи, че въпреки усилията на възрастните да го предпазят, той бе разбрал много повече, отколкото всички предполагаха, за съмненията, породени от злополуката на Ричард.

— Мислиш ли, че татко е искал да умре? — попита внезапно момчето, просто така, между другото, като започна да върти един кичур коса на върха на главата си, докато щръкна нагоре като рог на еднорог. — Затова ли мама му е сърдита?

— О, не мисля така — спокойно отвърна Еванти, но си помисли колко ужасена би била Виктория, ако узнае, че гневът ѝ не е останал незабелязан от малкото момче. — Ако мама за нещо му е сърдита, то е, защото той вече не е с нея и много ѝ липсва. Аз много често се сърдя, ако хората, които обичам, не са с мен. Не е ли и с теб така?

— Дори и ако вината не е тяхна?

— Няма голяма разлика дали имат вина или не. Сигурно би трябвало да има, но не е така. Ако някой много ми липсва, аз съм много сърдита, че не е с мен. Затова тази сутрин се чувствам толкова щастлива — защото ти си тук с мен сега.

— А беше ли ми сърдита, когато ме нямаше?

— Бях бясна — застрашително смръщи лице Еванти. — Като тигър.

Джейк се изкиска.

— А сега не си ли?

— Сега вече не съм.

Той стана от леглото и закрочи из стаята, като разглеждаше стъклените шишенца върху тоалетката на Еванти. Поигра си със сребърната бебешка дрънкалка с коралови звънчета, която лежеше върху скрина с чекмеджетата и която той винаги бе обичал, отвори и затвори богато украсените щипки за угасване на свещите, които се използваша като ножици. Еванти го наблюдаваше. Тя никога не му казваше да не пипа нещата — Джейк винаги беше много внимателно дете и тя си помисли, че има вкус за красивите и ценни неща.

— Значи няма нищо лошо в това да си сърдит на хората... дори и когато те са мъртви? — попита момчето.

— Разбира се — увери го Еванти. — Защо тогава Бог ни е научил да се мръщим, ако няма да го правим? Самата аз много често се сърдя на Бог — когато не прави това, което искам; а това, трябва да призная, се случва доста често.

— Мисля, че Господ постъпи ужасно, задето взе татко.

— А ти казал ли си му го?

— Не знаех, че мога. — Очите на Джейк се разшириха пред невероятното предложение.

— О, определено можеш. — Еванти вярваше, че децата трябва да се окуражават във вярата си. — Ако бях на твое място, аз щях доста да му се скарам. Опитай следващия път, когато си казваш молитвите.

— А ще има ли полза?

— Ами това няма да върне обратно татко ти, но ще се почувстваш много по-добре, ако излееш яда от гърдите си.

— Той наистина е в гърдите ми и винаги боли, когато не мога да дишам — сподели Джейк, впечатлен от идеята.

— Ето, виждаш ли — кимна Еванти. Усетила, че за момента разговорът бе стигнал твърде далеч, тя бързо добави: — А сега е време да слезеш долу, защото трябва да довърши закуската си. Ангелос сигурно те чака, а и трябва да видиш как е Сотирис. Помоли Дора след около половин час да се качи при мен. Върви, агарі.

Джейк изхвърча навън, разперил ръце като самолет, и издаваше весели бръмчащи звуци по целия път надолу по коридора.

Когато Гай и Виктория се прибраха късно следобед, във въздуха се усещаше студ, а няколко облака предупредително висяха над

Албания. Покритите със сняг върхове на планините, които по-рано блестяха в далечината, внезапно притъмняха застрашително, предвещавайки промяна във времето.

Гай откри баба си в големия салон, който заемаше по-голямата част от приземния етаж. Бе завила коленете си с бяло кашмирено одеяло. Косата ѝ бе вдигната в сложна прическа като за прием, а лицето ѝ — старателно гримирано. Той знаеше, че тя бе избрала да го приеме тук — а не в малката уютна гостна на първия етаж, — тъй като обстановката представляваше достатъчно ясно послание и предупреждение: тя не беше доволна от него.

— А, Гай. Влез, Chryso mou. Можеш да ме целунеш. — Еванти грациозно му протегна ръка.

— Благодаря ти, Нона — смирено рече внукът ѝ с насмешливо пламъче в очите. Помисли си колко изненадана би била баба му, ако той дори за част от секундата би се поколебал да го стори. Бързо повдигна ръката ѝ към устните си, наведе се и я целуна нежно по двете бузи. Лъхна го, както и Виктория преди него, финото и нежно ухание, толкова живо напомнящо за детството. Помисли си колко слаба и крехка изглежда тя и въпреки че както винаги седеше изправена като бастун, усети как дългите ѝ пръсти потреперват в ръката му, сякаш повече не можеха да издържат тежестта на пръстените, които носеше. Самите пръстени също бяха знак.

— Всеки път, когато те видя, изглеждаш все по-красива — галантно отбеляза той. — Виждам, че си си сложила всички бои на войната. Поласкан съм. Мислех, че все още си на легло.

Еванти го изгледа презрително — ласкателството нямаше да я размекне, макар че не беше напълно имунизирана срещу хитрините и примамките на Гай. Тя бе надменна и хладна като истинска аристократка, но макар че уважаваше баба си и много я обичаше Гай никога не бе изпитвал страх от нея.

— Къде е Виктория? — попита възрастната жена. — Какво си направил с нея?

— Не съм направил нищо с нея. Мисля, че отиде да намери Джейк, за да може Дора малко да си почине, и да се погрижи за вечерята му.

— И какво си ѝ причинил?

— А, боя се, това вече е по-точно казано — сериозно отвърна Гай. — За дълго време съсипах и малкото душевно спокойствие, което й бе останало, и я направих още по-нещастна. Току-що й казах, че съм сигурен, че Ричард се е самоубил.

— Как може да си толкова глупав, Гай? — На внука й не му убягна, че тя избра да го обвини в нещо, което той най-лесно би могъл да обори — може и да беше егоист, дори понякога жесток, но никога не е бил глупав. — Защо ти трябваше да й казваш неща, за които никога не биваше да знае? — попита тя и продължи, без да дочака отговора му: — Ако имаш някаква причина да вярваш, че Ричард се е самоубил, какъв смисъл имаше да й го казваш? Трябваше първо да дойдеш да се видиш с мен.

— Не беше само за самоубийството. Преди малко казах на Виктория, че Ричард беше хомосексуалист, защото в противен случай щеше да го узнае по много неприятен начин и аз исках да го предотвратя. Изнудваха ме. Със сигурност не мислиш, че ще се поддам на изнудване, нали?

— Естествено, че не. Това би било напълно отвратително. — Еванти, в своето високомерно величие, смръщи пренебрежително нос, сякаш всичко това изобщо не заслужаваше нейното внимание. — Изнудването е типично за средната класа — отсеке тя.

При нормални обстоятелства Гай щеше мигом да изпита желание да сподели с Виктория този „евантизъм“, ала днес нищо не беше нормално. Изглежда с любопитство баба си.

— Ние никога не сме обсъждали по-обстойно това, но ти знаеше ли за Ричард, Нона?

Тя се поколеба, после бавно рече:

— Не знаех. Макар че понякога съм се чудела. Направих всичко, което бе по силите ми, за да попреча на този брак. Но се провалих.

— Тогава не обясни ли нищо на Виктория?

— Не съм обяснявала нищо... Каква полза щеше да има? — Тя го стрелна гневно с поглед. — Не разполагах с нищо конкретно, освен смътно подозрение — майка ти веднага щеше да го определи като поредния ми необоснован предразсъдък. Виктория изглеждаше толкова щастлива и уверена, че аз се надявах заради нейно добро да не е истина. Освен това предположих — продължи тя, пронизвайки го с

поглед, — че ти несъмнено щеше да го кажеш на Виктория, ако подозираше нещо, както щеше да кажеш и на баща си.

Гай остана мълчалив.

— Виктория е толкова лоялна, че щеше да отхвърли дори най-беглия намек от моя страна — продължи Еванти. — Сватбата щеше да се състои каквото и да кажеш, само щях да помрача представата ѝ за Ричард. Човек много лесно може да бъде подведен от милото държание на Виктория, че тя е отстъпчива и покорна, но двамата с теб знаем колко решителна може да бъде — тя никога нямаше да се откаже от него, освен ако не разполагах с неопровержимо доказателство. Откакто научих за смъртта му, се измъчвам от мисълта, че навремето трябваше да проявя повече настойчивост — тъжно додаде старата жена. — Тя знаеше ли за Ричард?

— Нямаше абсолютно никаква представа — увери я Гай. — Боя се, че е съсипана. Мислех си, че може да е подозирала нещо и е предпочела да си затваря очите, но очевидно истината я свари съвсем неподготвена.

— Може би те винаги са били прекалено близки — също както дърветата в гората, — а и когато се омъжи, тя беше толкова невинна и неопитна. Въпреки всичко предполагам, че през всичките тези години е имала добър брак — поне в някои отношения — въздъхна Еванти. — Имах открит сблъсък с Ричард само един-единствен път, преди да се оженят. Казах му, че го смятам за напълно неподходящ за Виктория — и като темперамент, и емоционално... но не успях да постигна нищо — призна тя. — Той ми отвърна, че я обичал и щял да се грижи за нея, и аз не можах с нищо да го разколебая. Много се изненадах, защото той винаги е бил доста нервен в мое присъствие и аз си мислех, че лесно ще го сломя. Трябва да кажа, че тогава ми се издигна в очите.

— Какъв необикновен човек си ти, Нона!

Гай възнамеряваше да ѝ разкаже цялата история, включително и своята роля в нея, но си каза, че подобна изповед би била проява на егоизъм от негова страна — да търси опрощение, което не заслужаваше и което тя не можеше да му даде. Трябваше да живее с угризенията на съвестта си, а ако един ден Виктория решише да разкаже истината на баба им, то това си беше нейно право. Тогава щеше да се наложи да понесе цялата сила на гнева на Еванти, макар че

и в момента не спираше да си задава въпроса какво ли си мисли тя за неговия дял във всичко това.

— Никога не си ми го казвала — изрече на глас Гай.

— Разбира се, че не съм! Отлично умея да преценявам какво да запазя в тайна. Той се опита да ме убеди, че ще направи Виктория щастлива. Ако погледнем нещата от друг ъгъл, той не ме излъга, защото не мога да твърдя, че я е направил нещастна — поне до ужаса през последния месец, това е. Но аз винаги съм била против тя да има толкова обикновен и лишен от вълнения и трепети брак. Тя заслужава много повече.

— Защото твоят брак е бил толкова незадоволителен? — попита Гай. — Спомням си, един път, когато бяхме още деца, ти ни каза, че веднъж в живота си, си се почувствала като поразена от светкавица. Винаги съм жадувал да узная кой е бил този мъж — със сигурност не и дядо Дукас. Кой беше твоята голяма любов, Нона?

Еванти разпери ръце и се втренчи в тях, сякаш обмисляше нещо. За миг Гай си помисли, че ще му се изповяда, ала в последния момент разбра, че греша.

— Опитваш се да ме забаламосаш и да ме отклониш от темата — скастри го тя. — Искам да знам какво си казал на Виктория.

— Казах ѝ какъв беше Ричард — отвърна Гай, решил, че полуистината е всичко, което може в този момент да признае на страховитата си прародителка. — Казах ѝ, че според мен той е решил да се самоубие заради това, подозирам, че наистина е било така, макар че едва ли някога ще узнаем със сигурност.

— Много съм разочарована от теб, Гай — сърдито рече Еванти. — Знаеш много добре какво ще причини това разкритие на Виктория, нали? Напълно ще унищожи цялата ѝ увереност в самата нея като жена. А това е изключително тъжно.

— Това няма нищо общо с женската ѝ привлекателност — възрази Гай. — Тъкмо там е цялата работа. То не зависеше от Ричард. Все едно да нямаш никакъв музикален слух.

— Именно! — презрително изсумтя Еванти. — Представи си, ако беше музикант — да кажем композитор — и внезапно откриеш, че човекът, с когото живееш от доста години, е пълен музикален инвалид. Той постоянно те е уверявал колко прекрасна е твоята музика и ти си му вярвал, а след това един ден откриваш, че музиката никога не е

означавала нищо за него, защото той просто не е могъл да я чува както трябва. Как щеше да подейства това на мнението ти, че си велик музикант?

— Не смятам, че аналогията е подходяща — заяви Гай, който отлично разбираше какво иска да каже баба му.

— Не е ли? Е, предлагам ти да си помислиш за това. — Еванти твърде добре познаваше внука си, за да влиза в спор с него — тя вече бе изразила мнението си. Впери в него проникателния си поглед. — А какво ѝ каза за нещо друго — за твоя брак например? Тя беше дълбоко наранена, че не си споделил с нея сватбените си планове. Как може да ѝ причиниш всичко това, Гай? Това беше непостимо. Има ли още изненади в тази история, които да я очакват, бедното дете?

Гай стана и закрочи из стаята. После приближи и спря пред баба си. Обичайната му самоувереност бе изчезнала. Тя си помисли изненадано, че той изглежда... почти... уязвим.

— Да — рече. — Има още нещо. Ние говорихме за брака ми с Франсин и за това как ние двамата искаме да създадем семейство. И, разбира се, ти си права — тя е ужасно наранена. А аз се чувствам много зле заради това. — Сякаш не можеше да намери подходящите думи — толкова необичайно за Гай, помисли си баба му. Тогава той продължи: — Но има още едно нещо, което не съм ѝ казал. Проклинах се през целия път до тук. Знам, че трябваше да го направя, защото тя така или иначе скоро ще го узнае и би било по-добре — и за двамата ни — да го разбере сега, за да има време да свикне, но пропуснах удобния момент. О, Нона, почти го направих... но тогава тя изглеждаше толкова съсипана, толкова отчаяна и объркана, че аз просто се изплаших.

— Доста необичайно за теб. И какво беше това нещо?

— Франсин очаква бебе — тихо рече Гай. — Нямам думи да ти опиша колко сме радостни и двамата. Толкова щастливи — въпреки трагедията, а може би тъкмо заради нея. Но сърцето ми се свива, като си помисля какво ще изпита Виктория. Тя самата толкова отчаяно копнееше за още едно дете, а в същото време аз винаги съм знаел... — Не довърши изречението и сякаш нещо реално, но необикновено увисна във въздуха. Сетне продължи: — Франсин изпитва ужас, че Виктория ще научи. Тази новина е нищо в сравнение с всичко онова, което ѝ се наложи да преживее, но аз се боя, че това ще е последната

капка, която ще прелее чашата и ще я тласне в пропастта. Знам, че ще прояви великодушие, но се боя, че ще се разстрои.

— Да — съгласи се Еванти. — Да, боя се, че тя ще се разстрои — и двамата знаем защо. Ричард винаги е бил само твой заместител. Закрила, човек, който да се грижи за нея и да не позволи да бъде наранена — тя, която беше толкова наранена като малко дете. Решението ѝ да се задоволи с възможното, вместо желаното — никога не е било добра идея. Иронията е, че тя смяташе Ричард за толкова стабилен и сигурен. — Еванти го изгледа сурово, макар че едва съдържаше радостта си при новината. — Все още съм много разстроена от поведението ти, Гай. Мисля, че си се държал много глупаво, което е твърде нехарактерно за теб. Смятам, че трябваше да намериш някакъв начин да не ѝ казваш всичко това. — После внезапно протегна двете си ръце към него. — Но, о, агарі, скъпо мое момче, толкова съм щастлива за теб и бебето! Ще бъде трудно за Виктория, особено сега, но за теб е добре. И знаеш ли, това може да ѝ помогне да продължи напред. Този твой брак е правилна стъпка. Надявам се да доживея да видя сина ти.

— Ти си много по-великодушна с мен, отколкото заслужавам, Нона — рече Гай. Още усещаше парещите въглени, които бе изсипала върху главата му. Погледна надолу към нея, а в очите му блеснаха весели искрици. — Може и да е дъщеря — за нас с Франсин няма значение.

— Разбира се, но съм сигурна, че ще е момче. Знам какво говоря. И ще го наречете Константин, на сина ми, бащата на Виктория.

— Ще кажа на Франсин — усмихна се той. — Кой ли се нуждае от скенери, след като има теб? И ако си права — а обикновено е така, — той ще се казва Константин Дукас Уинстън и ще го доведем във Врахос, за да го кръстим в параклиса. — Баба и внук се гледаха още дълго време. После Гай пое дълбоко дъх, сякаш дълго бе стоял под водата, а сега бе изплувал на повърхността за глътка чист въздух. — Бог да те благослови, Нона — додаде припряно. — По-късно ще дойда пак да те видя. Трябва да поздравя Джейк и да видя как е Вики и ако бурята е отминала, бих искал да се изкъпя.

Обърна се, за да си тръгне. Виктория стоеше на прага на отворената врата.

Не знаеше колко дълго бе стояла там.

15.

На следващата сутрин небето бе изпъстрено с облаци, сякаш природата още не бе решила в какво настроение ще бъде. И макар да нямаше и следа от блестящата синева на предишния ден, бурята, която заплашваше да връхлети предишната вечер, още не се бе разразила.

Когато Гай слезе долу, Джейк вече бе закусил.

— Може ли тази сутрин да излезем с лодката в морето? — попита момчето и бързо добави: — Защото снощи ми обеща.

— Определено не съм. Казах, че ще излезем, ако времето е хубаво, и ако се оправи, ще го направим. Плаването с лодка винаги е свързано с известни условия и ти отлично го знаеш — освен ако не си забравил всичко, на което миналото лято те учихме с баща ти.

Джейк го изгледа замислено. Усещаше поставения капан, но не искаше да си признае, че е забравил нещо.

— И кога ще знаеш?

— Когато си довърша закуската, което няма да е скоро, ако продължаваш да ми пречиш.

Гай си избра един портокал от купата и подлудяващо бавно си наля кафе, преди да разлисти вчерашния брой на вестника, който Еванти получаваше.

Джейк се замисли над възможностите си. От една страна, знаеше, че Гай не може да понася детски капризи, а той отчаяно искаше да му се хареса. От друга страна, за него не бе тайна, че след смъртта на баща му възрастните рядко се противопоставяха на желанията му и това му даваше допълнителни възможности да постига всичко, което иска.

— Да, знам... — започна той с трагичен глас и с нещастна физиономия, — но ще ми стане много тъжно, ако не можем да отидем...

Гай му хвърли развеселен поглед над ръба на чашата с кафе.

— Никакви „но“! Не ми пробутвай тези патетични глупости, Джейк — срязва го той по начин, който Джейк определи като напълно

безчувствен, — защото няма да минат.

— Може ли да отидем с лодката на татко?

— Не, това определено не можем да направим. „Афродита“ е прибрана за зимата. През лятото ще излезем с нея. Ще трябва да се задоволим със старата лодка на Нона, ако на Янис не му трябва.

Гай и Ричард имаха обща лодка, но през зимните месеци я държаха в Гувия — старото, укрепено, сигурно пристанище на острова, скътано в тихия залив, което някога е било толкова стратегически важно за венецианците. Старата лодка на Врахос беше практичен плавателен съд с малка кабина, с избелял навес, за да пази от слънцето, с извънбордов мотор — истинска антика — и без никакви претенции за елегантност.

— Как е майка ти тази сутрин? — нехайно попита Гай, макар вътрешно да се чувстваше като на тръни.

— Не знам — отвърна Джейк. — Дора каза да не я будя, защото щяла да ѝ занесе закуската в леглото. И аз не я събудих — додаде с подчертано послушание.

— Правилно. Дай ми двадесет минути и ще проверим как е времето. Иди и намери Ангелос, а аз ще ви извикам, когато съм готов.

Той все още не беше сигурен каква част от разговора с баба му бе чула Виктория, защото Еванти, без да се колебае нито за миг, бе възкликнала:

— О, Виктория, идваш точно навреме! Гай тъкмо ми казваше такава чудесна новина — която по някакъв начин успял да опази в тайна от теб през целия ден, защото искал аз първа да науча. Франсин ще има бебе! Не е ли прекрасно?

Гай си каза, че каквито и поражения да бе нанесла възрастта върху тялото на баба му, със сигурност не бе засегнала ума ѝ.

— Изглежда напоследък Гай се е специализирал в укриването на новини от мен — сковано отвърна Виктория. Изгледа свирепо братовчед си. — Първо за сватбата си... а сега това. Е, приеми искрените ми поздравления, Гай. — И с тези думи тя се обърна и излезе от стаята.

Гай понечи да я последва, но Еванти го възпря.

— Остави я. Тя е твърде разстроена. Дай ѝ време. А сега, ще ми помогнеш ли да се кача горе? Трябва да си почина малко, ако искам да ви правя компания за вечеря.

Всички се срещнаха за леката вечеря, която Дора им бе приготвила. На масата цареше напрежение, никой не се шегуваше — нямаше ги дори разпалените спорове, които обикновено огласяха трапезарията на Врахос, когато семейството се събираше за пореден път: обикновено всички говореха и се смееха едновременно. Сега от Виктория се излъчваше ледена дистанцираност, и неловко мълчание от Гай, което бе твърде необичайно за двамата. Сковаността бе изместила обичайната радост и лекота, която изпитваха от взаимната си компания. Еванти, която внезапно бе заприличала на стара и уморена жена, направи няколко безуспешни опита да поведе разговор, след което също потъна в мълчание. Веднага щом се нахраниха, тя отиде да си легне, а Виктория се качи с нея.

— Може ли да дойда да ти пожелаая лека нощ, когато се кача, Вики? — попита Гай, надявайки се да пробие стената, която тя бе изградила около себе си, но братовчедка му го изгледа с явна неприязън, придружена с едно студено „благодаря, не“ — просто искала да остане сама и да се наспи. След като остана сам в библиотеката, Гай се обади на жена си и изпи повече уиски от запасите на баба си, отколкото възнамеряваше под злия поглед на препарирания орел, който толкова много го плашеше като малко момче.

Когато се озова в бялата спалня от детството си, по-отчаяна и объркана от всякога, с мисли, които се лутаха в главата ѝ, Виктория изобщо не мигна през цялата нощ.

Надигацият се вятър брулеше клоните на маслиновите дръвчета, когато Гай излезе на терасата. Това нямаше да го спре, ако смяташе да плава сам, ала трябваше да помисли два пъти, преди да изведе двете малки момчета навътре в морето. Бурите можеха да се надигнат със застрашителна скорост и освен грижата му за сигурността, никак не му се искаше да се озове на сред морето с две деца, страдащи от морска болест. Той смяташе да се отправят надолу по брега, отвъд Агия София^[1], и да се доберат до един малък и необитаем скалист остров на около километър и половина от брега — обект на безброй експедиции, когато той, Ричард и Виктория бяха деца, едно място, изпълнено със стотици щастливи спомени. Изведнъж бе обхванат от страстен копнеж да отиде отново там — да се изправи срещу собствените си демони, да

се опита да реши какво ще прави в бъдеще и да остави призраците да спят спокойно в миналото, — но навярно природата нямаше да му направи тази услуга. А и конкретно за тази цел трябваше да бъде сам. Островът беше безлюден от години, с изключение на прелетните лястовици, които си свиваха гнезда или подновяваха старите сред каменните руини, които някога са били стара къща — гостоприемно и изключително приятно убежище след дългото им пътуване от Африка. Миналото лято Гай, Ричард и Виктория заведоха Джейк там и прекараха един идиличен ден, плуваха, излежаваха се на слънце. После запалиха огън на плажа и си изпекоча шишчета. Натъкнаха се на останките от груба дървена детска къщичка, която Сократис, съпругът на Нафсика, им бе построил преди години. Тогава се бяха запалили по къмпингите. Джейк беше очарован и прекара безкрайно щастлив ден в къщичката. Оттогава все си мечтаеше да посетят отново този рай. Гай беше благодарен, че не го бе споменал миналата вечер.

— Вятърът е твърде силен, за да излезем навътре в морето — каза той. — Какво ще кажете да отидем до пристанището в Криовриси и да хапнем сладолед?

— Върховно! — засия Джейк насреща му. За него всяко пътуване с лодка бе удоволствие.

— Можем да се опитаме да хванем някоя и друга риба на вълнолома, така че вземем малко хляб за стръв и си облечи якето. Аз ще взема въдиците и кукичките и ще попитам Дора дали няма някакви поръчки. — Помисли си, че ако вятърът се засили, може да се обади на Янис да дойде да прибере момчетата с колата, а той да се върне с лодката.

Дора беше в кухнята и тъкмо се канеше да се качи горе да занесе закуската на Виктория. Нафсика седеше край дървената кухненска маса, изтъркана почти до бяло през годините, и дъвчеше с беззъбата си уста попара от хляб и мляко. Имаше идеален комплект изкуствени зъби, изработени от зъболекаря в Керкира и заплатени от Еванти, но се отнасяше към тях също както към най-хубавата си рокля — слагаше си ги само при специални случаи. Беше облечена в обичайните си черни дрехи, а лицето ѝ бе кафяво и сбръчкано като орехова черупка. Нафсика беше няколко години по-млада от Еванти, но палещото средиземноморско слънце бе безмилостно към жените, ако не се предпазваха от него и не полагаха специални грижи за кожата си.

Когато беше на четиридесет, Нафсика изглеждаше на шестдесет, докато преди да навърши седемдесет, Еванти винаги бе изглеждала по-млада за годините си. Нафсика поздрави Гай с искреното обожание, което Виктория смяташе за влудяващо покорство, което тя проявяваше към мъжкия пол. Виктория винаги бе твърдяла, че Нафсика е развалила Гай още когато бяха деца, поощрявайки и най-скандалното му и арогантно поведение. Еванти вече бе съобщила на Дора новината за бременността на Франсин, когато я бе извикала, за да ѝ занесе билковия чай. Явно Гай щеше да закъснее за предстоящото пътуване с лодка, тъй като Нафсика настоя не само да отпразнуват събитието с пълна чаша „Метакса“ — далеч не от предпочитаните му сутрешни напитки, — но и да го осветли относно всяко възможно усложнение, което би могло да съпътства едно раждане.

Тъкмо изливаше в гърлото си последните капки от силния гръцки коняк, когато Дора се върна с таблата със закуската.

— Доста бързо се справи — отбеляза той, после видя, че закуската си стои недокосната. — Тя не е хапнала нищо, не е ли добре?

— Нямаше я в стаята ѝ — отвърна Дора. — Не знам къде е. Не е с кирия, защото проверих.

— Вероятно е излязла да се поразходи — безгрижно предположи Гай. — Навярно е горе на скалата — знаеш колко обича това място. Сигурно ще я срещнем, когато слизаме към брега. Хайде, да тръгваме, момчета.

— Аз ще дойда с вас, за да донеса резервната туба бензин — каза Янис, появил се на прага на кухнята. — Мисля, че резервоарът е почти празен. Ще налеем, за да има за всеки случай, а после ще заредите допълнително в Криовриси.

Обаче докато слизаха, не срещнаха Виктория. Момчетата крещяха и се смееха, бутяха се едно друго и се търкаляха надолу по хълма като две палета, а Гай и Янис крачеха бързо по пътеката, оглеждайки се внимателно за нея. Когато слязоха на брега, морето беше малко развълнувано, вятърът определено се засилваше, а на пристана не се виждаше никаква лодка.

— Къде, по дяволите... — започна Гай, после възкликна: — О, боже!

Двамата с Янис се спогледаха.

— Виктория... не би могла да излезе сама, нали? При това време?

— Изглежда го е направила. Къде другаде би могла да бъде лодката, а и тя самата? Колко бензин имаше? — попита Гай.

— Достатъчно да стигне до Криовриси. Но не и за по-нататък. — Обикновено веселото лице на Янис се бе сгърчило от тревога.

Черните облаци над главите им се сгъстяваха и паднаха няколко капки дъжд.

Въпреки че Виктория умееше да управлява лодка, плаването не беше нейна страст, както бе при момчетата, и общо взето, беше доста нервен моряк; наслаждаваше се на морските им експедиции, но когато някой друг стоеше зад руля. Можеше да отиде на пазар с лодката до Криовриси или да заведе Джейк до близкия залив при хубаво и слънчево време, но определено нямаше навик да предприема самотни пътувания за развлечение. При нормални обстоятелства Гай не би се разтревожил особено, обаче в момента обстоятелствата бяха всичко друго, но не и нормални. Миналата вечер бе споделил с баба си, че се страхува да не би разкритията му да я тласнат в пропастта. Спомни си как бе застанала на ръба на скалата в Ангелокастро и внезапно го обзе вледеняващ ужас.

Извади клетъчния телефон от джоба си.

— Какъв е номерът на Петрос? — бързо попита той. — Мамка му! Мамка му! Забравих, че тук няма обхват за сигналите. Ще се върна, за да се обадя по телефона от къщата. Има ли някой друг, който би могъл да ни даде назаем лодка, ако не мога да се свържа с Петрос?

. Янис поклати глава.

— Петрос е най-добрият.

Петрос Калудис беше предприемач от Криовриси. Баща му беше местен рибар и отначало Петрос бе започнал с наемането на лодки за туристическия сезон, после бизнесът му бързо се бе превърнал в процъфтяващо предприятие. Сега той и съпругата му, англичанка, притежаваха популярния бар „Пристанищни светлини“ и почти не бяха останали местни пристанища, където да нямаха недвижима собственост. Гай и Виктория го познаваха, откакто се помнеха, а Петрос и Гай често излизаха заедно в морето.

— Какво е станало с лодката? Къде е мама? — Гласът на Джейк несигурно затрепери.

Гай се наведе и го прегърна през раменете. Костите на Джейк бяха толкова фини и крехки. Все едно държеше птичка.

— Виж, изглежда мама ни е изпреварила, старче, и е взела лодката. Когато се върне, ще ѝ дадем да се разбере — така да ни провали екскурзията! Но сега трябва да ѝ занеса бензин и искам двамата да се държите като големи и да не се плашите. Ти и Ангелос ще останете с Янис, а аз ще отида да я намеря.

— Тя няма да бъде застреляна, нали? — прошепна Джейк.

— Разбира се, че не. — Гърлото на Гай се сви. — Но при този вятър тя ще има нужда от помощ за лодката, а най-добрият начин да ѝ помогнеш, е да останеш с Янис и Ангелос, за да мога аз да я доведа. Разбра ли? — Джейк кимна. — Добро момче.

Гай заговори бързо на гръцки на Янис, който се съгласи да остане на пристана и да гледа за Виктория, докато Гай телефонира на Петрос от къщата, за да наеме лодка. Щеше да изпрати Дора да прибере момчетата.

Добре че се поддържаше в добра форма. Затича се нагоре по стръмната пътека.

Когато Гай позвъни, Петрос тъкмо влизаше в бара.

— O Thee mou! Къде е отишла?

— Само един Бог знае. Но може да се е отправила надолу към Агия София. — Гай имаше силно предчувствие, че Виктория, също като него, може да е искала да отиде на острова.

Петрос каза, че тръгва веднага към Врахос с бързоходната си лодка и ще вземе Гай.

— По-бързо е така, отколкото с кола, и ако е някъде между Криовриси и Врахос ще я видя, преди да стигна до теб. Ще изпратя Спирос и Никос с колата.

През летния сезон Петрос всяка вечер патрулираше с моторницата си покрай брега, за да се увери, че никой от клиентите му не е изпаднал в беда и че всички наети лодки, — повечето от летовниците навярно и понятие си нямаха от лодки — са налице и грижливо закотвени. Ако времето беше лошо, изпращаше братята си да приберат лодките на сигурно място в пристанището на Криовриси, докато вятърът стихне.

— Аз ще бъда на пристана — рече Гай и затвори.

Само след десетина минути моторницата на Петрос пристигна с рев и двамата с Гай се отправиха на юг. Оглеждаха тревожно морето и всеки малък залив по крайбрежната ивица. Минаха покрай Спилия, известен с дълбоката си пещера, покрай малкото пристанище на Агия София с двете конкурентни таверни — доскоро там можеше да се стигне само по море, но сега мястото се свързваше с главното шосе със стръмна пътека. Никъде нямаше и следа от Виктория и лодката. Гай нямаше представа от колко време я няма, нито какви са били намеренията ѝ, но докато се насочваха към острова, известен на местните като Хелидония — острова на лястовиците, — отчаяно се надяваше предчувствието му да не го е подвело.

Към пет часа сутринта Виктория се бе отказала от всякаква надежда, че може да заспи — или по-скоро реши, че няма да може да понесе вероятността след осем часа безсъние да се унесе внезапно в неспокоен сън, само за да се събуди след два часа и отново да се изправи пред мъчителната действителност. Разтвори капациите на прозореца и се наведе навън. Чувстваше се ужасно. По небето вече се виждаха първите отблясъци на зората и всичко изглеждаше необичайно застинало — сякаш целият остров бе затаил дъх в очакване нещо да се случи. Отчаяно се нуждаеше да сложи в ред мислите си, преди да се срещне с когото и да било: Гай, Еванти, дори Джейк, но най-вече Гай. Нямаше представа как ще успее да се справи с всичките объркани чувства, които изпитваше към него. Морето винаги беше за нея източник на подкрепа и изцеление — ще излезе от къщата, ще се изкачи на високата скала, за да наблюдава как слънцето бавно се издига над планините, ще гледа морето и ще мисли.

Влезе на пръсти в стаята на Джейк. През нощта бе оставила свързващата врата открената, а една нощна лампа светеше. Видя, че синът ѝ спи спокойно — едната му ръка бе преметната върху възглавницата, а другата стискаше старото плюшено зайче, неговото постоянно нощно другарче. Остана така, загледана в него, изпълнена с тревога за настоящето му и със страх и несигурност за бъдещето.

Виктория потръпна, затвори тихо вратата и се върна в спалнята си. Облече се бързо, нахлузи чорапите, взе маратонките си в една ръка

и се спусна безшумно на пръсти надолу по стълбите; докато прекосяваше салона с издайническият проскърцващ под, за миг се изплаши, че ще събуди цялата къща, но наоколо продължаваше да цари тишина. Вдъхна познатите аромати на стаята; острият мирис на запалените опушени маслинови клонки се смесваше с по-тежкото ухание на лилиите; в миризмата на старите книги в тежки кожени подвързии се усещаше лекият дъх от парфюма на Еванти. Обикновено всички тези миризми ѝ действаха успокояващо, ала тази сутрин за разстроения ѝ ум те бяха останки от един свят, който изглежда се рушеше около нея.

Отварянето на високите и двойни врати беше доста шумна операция и след като успя да се справи с тежкото желязно резе, особено с превъртането на големия ключ в ключалката, тя с облекчение се измъкна на терасата, обу маратонките си, прекоси безшумно каменните плочи и се спусна по външните стъпала. Петлите кукуригаха, а магарето се обаждаше дрезгаво откъм маслиновата гора, всички звуци събуждаха спомени от детството ѝ — макар че магаретата вече не се използваша като работен добитък, а онези, които просто бяха изоставени, отдавна бяха подивели и се бяха превърнали в сериозен проблем за острова. Мисълта да се натъкне на някое подивяло магаре я изпълни с ужас.

Когато стигна до издадената скала, вятърът откъм морето духаше сред клоните на маслиновите дървета, преобръщайки листата им и превръщайки ги от зелени в сребристи и обратно в сивото начало на новия ден. Албания не се виждаше, обвита в облаци, а морето приличаше на разтопено олово — гледката далеч не можеше да се определи като красива. Виктория реши да отиде по-близо до морето и заслиза към залива. Стотици спомени нахлуха в съзнанието ѝ — припомни си многобройните експедиции с Ричард и Гай, как се промъкваша по неравната пътека, виеща се между шубраците и зелените дъбове.

Когато видя лодката, изобщо не се спря, за да помисли, а импулсивно разви въжетото, изтегли я и се прехвърли на борда. Пусна мотора във водата и дръпна шнура.

В началото нямаше наум някое конкретно място. Просто се бе отдала на освобождаващото усещане за бягство, докато пореше вълните и се наслаждаваше на соления вкус на водните пръски върху

устните си, на вятъра, рошещ косите ѝ. Едва след като мина покрай пристанището на Спилия, ѝ хрумна идеята да стигне до другия край на острова. Изведнъж ѝ се стори страшно важно да се добере дотам — сякаш именно там щеше да открие магическото разрешение на проблемите си, сякаш щеше да върне миналото и да го промени. Една част на съзнанието ѝ регистрираше, че времето се разваля и морето става все по-бурно — вълните се удряха в лодката с нарастваща ярост — и че никога досега не е била сама в морето при толкова лошо време. Ала в същото време се чувстваше някак откъсната от всичко, сякаш нищо вече нямаше значение. Все едно бе изолирана от действителността и когато островът изникна пред зора ѝ, тя се изпълни с чувство на безкраен триумф.

Вълните се разбиваха високо в скалите, разпръсквайки големи фонтани водна пяна. Виктория си помисли, че може би ще ѝ бъде трудно да акостира. Още по-лошо — ако успееше да акостира, дали щеше да има достатъчно сили да върже лодката здраво? Сякаш през нея премина електрически ток, който я разтърси толкова силно, че тя буквално подскочи — и дойде на себе си.

Ала с разума дойде и страхът. Как може да е такава глупачка! Какво, за бога, я бе прихванало? Изобщо не биваше и да помисля да идва на острова днес и колкото по-бързо обърне лодката и се върне у дома, толкова по-добре. Може би щеше да успее да се прибере, преди да открият, че с помрачения си от нещастията мозък бе предприела тази безсмислена и опасна експедиция. Знаеше, че с насрещния вятър ще ѝ бъде много по-трудно и по-бавно да се върне обратно, а и всеки момент от небето щеше да рукне дъжд. Опита се да обърне лодката срещу вълните и си помисли, че ако Джейк се е събудил, сигурно ще се промъкне в стаята ѝ, ще се пъкне в леглото ѝ, както често правеше, когато се събудеше рано — и ще открие, че я няма. Джейк! „Да не би напълно да съм откачила? — с ужас си помисли младата жена. — Как можах да направя нещо толкова безразсъдно?“ Обзе я паника.

В същия момент осъзна, че моторът ту засилва своя грохот, ту го забавя, но нямаше представа какво може да означава това. „Мили боже! — започна горещо да се моли тя. — Не позволявай да се развали! Помогни ми! Спаси ме! Спаси ме... заради Джейк...“ И Виктория се впусна в трескав пазарлък с непознатата божествена сила, в чието съществуване напоследък бе започнала да се съмнява.

Спомни си за иконата на Врахос и се усети, че бърби несвързано молитвите от детството, на които Еванти я бе научила преди толкова години. Отчаяно призоваваше двамата светци, изобразени върху иконата — и двамата творци на безброй чудеса, — и мълвеше имената им отново и отново. Вече бе мокра до кости, а сълзите, които се стичаха по лицето ѝ, се смесваха с дъжда и водните пръски.

Точно в този момент моторът се задави и окончателно замлъкна.

[1] Агия София — Света София (гр.) — Б.р. ↑

16.

Гай изживя един ужасен миг, когато видя лодката на Виктория да се люшка наред морето, наклонена под опасен ъгъл, а цялата кърма бе залята от вода. Не се виждаше никой.

— Дали си е сложила спасителната жилетка? — попита Петрос.

— Господи, надявам се да го е направила!

Гай знаеше, че Янис винаги държи една на борда, но дали Виктория го знаеше, а и дали би се досетила да я облече в състоянието, в което се намираще? Не смееше и да си помисли за това. Насочи бинокъла си към залива, после го подаде на Петрос.

— Погледни и ти.

Определено се виждаше нещо оранжево на малкия плаж, където можеше да се слезе на брега. Никой от двамата не заговори. Когато приближиха, зърнаха една фигура в спасителна жилетка, но беше невъзможно да се определи в какво състояние е. Когато Петрос приближи още повече, Гай се хвърли в морето и заплува към брега. Водата беше ледена.

— Вики! — изкрещя той и се затича по плажа. — Вики! Ние сме тук! Всичко е наред!

Виктория се бе свила до една скала, абсолютно неподвижна, със затворени очи. Върху челото ѝ се виждаше засъхнала кръв и тя не помръдваше. Въпреки че явно е била в съзнание, за да успее да се добере дотук, за един ужасен миг Гай си помисли, че е мъртва. После усети слаб пулс. Притисна я към гърдите си, докато разтриваше ръцете и гърба ѝ и не спираше да ѝ говори. Раната върху челото ѝ не изглеждаше дълбока, ала тя бе студена като леден блок и не реагираше.

— Хайде, Вики, хайде! Отговори ми! — силно я разтърси той. — Събуди се! Чуваш ли ме?

Тя простена и клепачите ѝ потрепнаха. После ги отвори и се втренчи в него.

— Джейк? — попита немощно. — Джейк?

— Джейк е добре. Наранена ли си?

— Н-не мисля... н-не знам. Н-не м-мога да си спомня. — Изглеждаше напълно объркана, затвори очи и сякаш се унесе.

— Събуди се — разтърси я отново Гай. — Опитай се да ми кажеш какво се случи?

Отвори очи, но за момент те се взираха празно в него. После изглежда направи опит да се концентрира.

— М-мисля, че си ударих г-главата, докато пълзах към брега. Не м-можах, н-не м-можах да акостирам — тогава моторът у-угасна. Лодката се н-напълни с вода и аз си п-помислих, че ще потъна.

Моментът не му се струваше особено подходящ да ѝ напомня златното правило, че не бива да се напуска плавателният съд, докато наистина не започне да потъва. Внезапно зъбите ѝ силно тракаха — добър знак, помисли си Гай. Обля го огромна вълна на облекчение. Заедно с Петрос я качиха на моторницата, завиха я с дебело одеяло и изляха насила няколко капки бренди в гърлото ѝ.

— По-добре да отидем до Криовриси — предложи Гай. — Никога няма да можем да я изкачим по онази стръмна пътека до Врахос.

Петрос кимна.

— Ще ви откарам до вас с колата. Така ще пристигнем много по-бързо.

Гай внезапно изпита силен гняв към Виктория — целият страх, насъбран в душата му, изригна навън като клокочещ вулкан сега, когато опасността бе преминала.

— На какво, по дяволите, си играеш? — извика той, едва съдържайки се здравата да не я разтърси. — Проклетата малка безотговорна глупачка! Как можа да постъпиш толкова глупаво?

— Извинявай — прошепна тя. — Т-толкова съжалявам. Трябва да съм била п-полудяла. — Затвори отново очи и се облегна на гърдите му. — Чувствам се малко замаяна — промълви.

— Всичко е наред — дрезгаво я увери той. Целият му гняв се стопи, като я погледна. — По-късно ще поговорим, никога, никога повече не прави така!

По-късно Гай дойде да се сбогува с Виктория, преди Янис да го откара на летището, за да хване ранния полет до Атина. Помисли си колко слаба и крехка изглежда братовчедка му в огромното легло, с бяло лице като квадратните възглавници, на които се бе подпряла, а

тъмните ѝ, почти черни очи още повече подчертаваха бледността на кожата ѝ.

По-рано бе идвал лекарят, за да я прегледа и да промие и превърже раната на челото ѝ. Той заяви, че макар за щастие да не е дълбока, тъй като очевидно Виктория е била в безсъзнание за кратко и навярно имаше леко мозъчно сътресение, трябва да остане известно време в леглото. Обеща, че ще дойде отново на следващия ден, за да провери как е. Дора я бе обградила с бутилки с гореща вода и Виктория прекара по-голямата част от следобедна унесена в сън. Сега Джейк се бе сгушил до нея като малко кученце.

— Трябва да призная, че двамата изглеждате много уютно заедно — заяви Гай с веселост, каквато не чувстваше. — Джейк, Нона иска да слезеш да пиеш с нея чай в гостната.

— Не мога ли да остана да го пия с мама?

— Мисля, че Нона ще бъде много разочарована — тя искаше после да си поиграете на спиликин^[1]. Каза, че си я бил при последното си гостуване тук, преди тя да се разболе, и сега иска реванш. По-късно можеш да дойдеш пак при мама. Преди да си тръгна ще дойда да проверя дали печелиш. По-добре да побързаш, старче.

— Аз съм много, много добър на спиликин, така че със сигурност ще спечеля — скромно заяви Джейк, изхлузвайки се от леглото.

После внезапно се обърна и прегърна толкова силно майка си, че тя потрепери. Главата ѝ пулсираше, чувстваше се ужасно. Потупа го по бузата.

— Тичай тогава, скъпи — подкани го. — Но после ела да ме видиш.

— Ти няма да изчезнеш пак, нали? — попита Джейк от прага.

— Обещавам, че няма — обеща му Виктория. Сърцето ѝ се сви при мисълта, че с необмислената си постъпка бе засилила чувството му на несигурност.

Гай затвори вратата след Джейк, после се върна до леглото и седна на неговото място. Двамата се гледаха безмълвно няколко минути, осъзнавайки, че имат да си казват толкова много неща, ала никой не искаше да заговори пръв.

— Когато лодката започна да потъва, аз бях абсолютно сигурна, че ще дойдеш да ме спасиш — рече накрая Виктория с нисък глас. —

И ти го направи. От къде знаеше къде съм отишла?

— Защото и аз исках да отида там — отвърна той. — За да потърся някои отговори и да се опитам да преосмисля нещата. Наречи го шесто чувство или просто късмет, но единственото, което има смисъл е, че ти си добре.

— Да — прошепна младата жена. — Трябва да съм била полудяла, напълно откачила. Това, което ми каза, беше такъв ужасен шок. Измъчвах се от мисълта колко ли отчаян трябва да е бил Ричард, за да извърши нещо толкова страшно, но в същото време не можех да не изпитвам омраза и към двамата ви. Не знам как изобщо ще приема всичко това.

— Загубих ли те, Вики? — рязко попита той. — Ще можем ли изобщо някога да бъдем отново такива, каквито бяхме?

— Не знам. Наистина не знам, Гай. Искрено съм ти благодарна, че ме спаси, но това е всичко, което мога да изпитвам в момента. Все още не мога да приема, че Ричард е бил нещо съвсем различно от съпруга, когото смятах, че познавам толкова добре — просто не мога да го проумея. Миналата нощ отново и отново прехвърлях всичко за нашия брак, опитвайки се да открия някои признаци, които би трябвало да ме накарат да се замисля... опитвах се да възкреся Ричард. Питях се кога се обърка всичко и защо толкова години не съм го разбрала. Но единственото, което изпъкваше, беше, че Ричард никога не е бил истински влюбен в мен — че нашата връзка, всичките ни години заедно, са били само една огромна измама... И ти си го знаел през цялото време! Ала най-много мразя себе си. Не мога да понеса мисълта, че едва не причиних на Джейк това, което разби моето детство и ме беляза завинаги — да изгуби и двамата си родители! — Тя закри очите си с ръце, сякаш искаше да се предпази от непоносима гледка, после размърда глава върху възглавницата и отново потрепери. — Лежах тук и се опитвах да изровя от паметта си всяка подробност за майка си и баща си — нещо, което вече рядко правя — продължи Виктория. — Когато бях на възрастта на Джейк, обичах да ги призовавам всяка вечер, преди да заспя, макар че беше почти непоносимо болезнено. Винаги съм се ужасявала, че ще настане ден, когато ще се опитам да извикам образите им от онова кътче в съзнанието си и ще открия, че те вече не са там, че са избледнели като акварели, престояли твърде дълго на слънце. Това беше страх, който не

можех да споделя с никого, дори с Нона. А сега не мога да си представя Ричард, а дори и да успея, повече няма да съм сигурна дали е истински или плод на въображението ми. Това е кошмар.

Гай улови ръката ѝ, ала тя остана да лежи неподвижна и отпусната в неговата. Емоциите му пречеха да говори.

— Спомняш ли си добре родителите ми? — попита Виктория.

— О, много добре. Не забравяй, че по време на катастрофата бях почти на дванадесет. Сигурно не съм ги виждал много често, но те винаги са ми правили огромно впечатление, когато са ни гостували в Англия или ние сме идвали тук. Майка ти беше изключително красива, а аз бях чувствителен към красотата като всяко малко момче. А вуйчо Константин винаги беше толкова елегантен и забавен. Мечтаех си да бъда като него — съвсем ясно си го спомням.

— Сега приличаш много на него — отбеляза Виктория. — Дори се усмихваш и се движиш като него. Знам го, защото малко преди Коледа миналата година, когато бяхме на обяд в Дърнфорд Хаус, Тоула бе преобърнала тавана и бе открила кутия със стари филми — о, имаше доста неща — сватбата ѝ с чичо Антъни, кадри с теб като малък... И тогава внезапно на екрана се появиха мама и татко и аз като бебе. Джейк гледаше филма заедно с нас и аз се престорих, че много се радвам да го видя, но когато се прибрах у дома, плаках с часове. Разбира се, и преди съм виждала техни снимки, но е съвсем различно да ги гледаш как се движат и смеят, махат с ръце... и ме държат. Беше истински шок.

Гай виждаше, че тя отново преживява онзи момент. Очевидно напълно се бе разсънила, защото думите се изливаха като буен поток, но поне отново разговаряше с него.

— Знаеш ли какво все още ме измъчва най-много? — попита младата жена. — Това, че не можах да се сбогувам с тях. Не е ли странно след всички тези години? А сега и Джейк не може да се сбогува с баща си. — Погледна измъчено братовчед си.

— Кога смяташ да се върнеш в Англия? — попита накрая той. — Предполагам, че едва ли ще искаш да пътуваш. Ще останеш ли тук за Великден?

Тя усука края на чаршафа около пръстите си.

— Може би това лято изобщо няма да се върна. Не заради това, което се случи тази сутрин, а заради много други неща. Предполагам

ще кажеш, че бягам.

— Не, разбира се, че не. Мисля, че може би ще е добре за теб. Нона ще бъде във възторг. Виж, Вики, където и да си, няма да можеш да избягаш от случилото се и затова трябва да бъдеш точно тук, където най-добре ще можеш да се справиш със ситуацията. Остани през цялото лято, а след това ще вземеш решение.

— Няма да изпратя Джейк в Англия без мен.

— Джейк и без това е наполовина грък. Какво лошо има да остане малко да поживее в тази страна? Мисля, че ще му се отрази добре — ще се откъсне от миналото, но ще бъде сред позната обстановка. Защо за през лятото не го запишеш в училището в Криовриси заедно с Ангелос? Наред с останалото ще научи и езика — децата много лесно учат езици. И ние не бяхме изключение. В момента не е нужно да вземаш никакви кардинални решения.

— На Кънингам няма да им хареса. Можеш ли да си представиш какво ще кажат Мериъл и Джун — те винаги са били много подозрителни към моята „чуждоземна кръв“. Ако ги питаш, със същия успех бих могла да съм пришълец от Марс. Те никога не са смятали, че съм подходяща съпруга за Ричард — поне Мериъл, — но докато той беше жив, бяха принудени да ме приемат. А сега се ужасявам само като си помисля за неодобрителните им погледи и критики. Ами бедния Бил?

— Грозните сестри ще трябва да се погрижат за него. Бедният човек, ще трябва сам да се справи с мъката си — както всички нас. Колкото и да са добри намеренията ти, в момента двамата не можете да сте си особено полезни един на друг. Освен това ти не възнамеряваш да го откъснеш завинаги от Джейк. Ако иска, Бил може да дойде тук и да ви види. — Погледна часовника си. — Не ми се иска да те оставям, но трябва да тръгна. В никакъв случай не бива да изпускам този полет, защото утре рано имам насрочено интервю.

— Знам — вяло рече Виктория, — ти ми каза.

Гай се запита тъжно дали безценната, почти телепатична връзка помежду им някога отново ще се завърне.

— Ще дойдеш ли да ми... да ни погостуваш в Лондон? — попита той.

— Не знам. Предай моята обич на Франсин — додаде очевидно с усилие Виктория. — И Гай?

— Да?

— Кажй й, че се радвам и за двама ви, че ще си имате бебе.

— Добре, ще й кажа. Много великодушно от твоя страна. Един ден двете с Франсин може да започнете да се харесвате много повече, отколкото в момента си представяте, че е възможно. Ти си единственият човек, който я кара да се чувства нервна — добави кисело. — Наистина голямо постижение.

Тя го изгледа непроницаемо.

Гай се изправи.

— Трябва да си взема довиждане с Нона, преди да тръгна. Прости ми, ако можеш, Вики. — Наведе се и я целуна за сбогом, но тя не му отвърна. — Дай си толкова време, колкото ти е нужно, за да ближеш раните си, но после започни да живееш отново. Мисля, че много скоро вятърът ще промени посоката си за теб.

Тя го изпрати с поглед, докато вървеше към вратата. На прага той се обърна, надявайки се да получи обичайната й усмивка, ала тя извърна лице на другата страна. После го чу да се спуска надолу по стълбите, а след минути последва затръшване на вратата на колата му. Вятърът бе спрял също така внезапно, както се бе извил сутринта, и къщата изглеждаше странно тиха като след буря. Тя се запита от коя посока ще задуха следващия път и дали ще посрещне с радост промените, които щеше да й донесе.

Помисли си колко бе типично за Гай да си замине и да остави след себе си толкова неразрешени проблеми. Лежеше, наострила уши, за да чуе шума на заминаваща кола, която отнасяше Гай далеч от нея. Кола, която го отвеждаше обратно при съпругата му.

[1] Игра с пръчици. — Б.пр. ↑

17.

Патрик препрочете писмото на бюрото си, взе решение и вдигна телефонната слушалка. После отиде да потърси жена си.

Тя беше в салона и пишеше писма. Той се спря и се загледа в нея.

— Скъпа?

— Ммм? — Рейчъл се извърна. Хубавото ѝ лице се загрозяваше от гримасата на недоволство, която изглежда напоследък той постоянно извикваше.

— Току-що начертах един план. Надявам се да го одобриш.

— Какъв план? — Рейчъл тутакси настръхна.

— План за една ваканция. Повече не мога да отлагам пътуването си до Корфу, но което е по-важно, мисля, че и петимата се нуждаем от малко почивка. Струва ми се, че бихме могли да съчетаем и двете неща. Какво ще кажеш за Великден да заминем за една седмица във вилата на семейство Маршъл? Нали си спомняш колко се забавлявахме, когато ходихме преди с тях — една от най-успешните ни ваканции с децата.

— О, Патрик! Съобщавах ми го в последния момент. Както и да е, едва ли вилата ще е свободна за Великден — подчертано обезкуражаващо заяви Рейчъл.

— Свободна е — спокойно отвърна Патрик. — Преди малко позвъних на Маги, за да попитам дали случайно не е свободна — те смятат да ходят там чак през юни, а за късмет хората, на които я били обещали за Великден, се отказали.

— Говорил си с Маги, преди да ме питаш?

— Е, сега те питам. Преди пет седмици не искаше да отидем само ние двамата, затова сега ти предлагам да заминем петимата и да си устроим една истинска семейна ваканция. След това мога да отскоча до Гърция, а може би и до Италия, но първо искам да видя тази стара венецианска къща на Корфу. Току-що се чух с издателството и от там ме уведомиха, че са получили разрешение да снимам — но Сафира смята, че трябва да побързам, защото здравето на старата Еванти

Дукас, собственичката на къщата, е доста деликатно. — Сафира Уинтъртън беше литературната агентка на Патрик. — Какво ще кажеш? — Сафира ме уведоми, че старата дама се е съгласила да ми даде интервю, защото в момента била по-добре. Отваря ми се прекрасна възможност.

— Ще трябва да си помисля. Не съм сигурна, че се вписва в плановете ми. Както и да е, какво те кара да смяташ, че Сам и Софи ще искат да дойдат? Прекарвахме страхотно, когато те бяха по-малки, но сега вероятно си имат други планове с приятелите си. Не можем да очакваме, че ще пожелаят да дойдат на почивка с нас. — Всичко това, изречено от Рейчъл, която винаги изтъкваше всевъзможни възражения и пречки, когато децата ѝ пожелаяха да направят нещо самостоятелно извън нейния контрол, бе твърде прекалено, помисли си Патрик.

— Всъщност и двамата смятат, че идеята е чудесна — рече той с нотка на раздражение в гласа. После добави, тъй като явно не желаше ненужно да влиза в спор с нея: — Софи ме осведоми, че отчаяно иска да се „поохлади“, което със сигурност ще постигне, ако се появи по бикини през април. Сам пък нямал търпение да се види с местните си приятели веселяци, с които се запознал, когато беше там за две седмици миналото лято. Той смята, че вече из острова му се носи славата на заклет пияница. — Усмихна се закачливо на жена си, но не получи подходящ отклик.

— Искаш да кажеш, че си ги питал, преди да попиташ мен? Не мога да повярвам на ушите си! — Лицето на Рейчъл се изопна от гняв. — Нима внезапно тяхното мнение е станало по-важно от моето?

Настъпи тишина. После Патрик студено каза:

— Никога досега не е било — и ти много добре го знаеш, — но сега, Рейчъл, е. А и ти нямаш особени основания да очакваш от мен да се съобразявам на първо място с твоите желания. Дотегна ми да имам съпруга, която никога не иска да прави нещо с мен, която винаги поставя на първо място едно от децата си, без да се съобразява с останалото си семейство. Дойде ми до гуша.

— Което означава?

— Отлично знаеш какво означава. Не можем вечно да продължаваме по този начин — да живеем като непознати, дори по-лошо от непознати, имайки предвид твоята враждебност. Не разговаряме. Не споделяме нищо, не се забавляваме заедно.

— И ако ти откажа?

— Тогава Сам, Софи и аз ще заминем — решително отсече Патрик. — Що се отнася до мен, Поси може да дойде с нас, макар че много добре знам, че това няма да е по вкуса ти. Помисли си внимателно, Рейчъл. Би било много, много по-добре, ако дойдеш с нас — не мога да ти опиша колко много се надявам, че ще го направиш. Но ти решаваш и аз няма да те моля.

Рейчъл поклати глава.

— Не мога да ти отговоря така изведнъж. Трябва да се съобразя и с други планове.

— Боя се, че ще трябва да решиш сега. — Гласът на Патрик беше тих, но в него имаше едва сдържан гняв, с какъвто Рейчъл не бе свикнала, и това я изненада. — Трябва да кажа на Маги, както и да се обадя в гръцките аеролинии, за да потвърдя резервациите. Няма значение кога ще се върнем, но за Великден има много пътници и затова трябва да фиксираме датата на заминаване. И така, вие с Поси идвате ли с нас или не?

На Рейчъл никак не ѝ допаднаше идеята да заминат без нея, но някакъв зъл демон ѝ попречи да се съгласи.

— Държиш се много неразумно. Не мога да се съглася с подобен план, след като ми го съобщавах в последния момент. Освен това вече почти съм се уговорила за Великден с Бронуин — Хета ще дойде за една седмица, така че първо трябва да поговоря с нея.

Тя очакваше Патрик да възрази, ала съпругът ѝ само повдигна вежди.

— Разбирам. Жалко. — После бързо додаде: — Добре тогава. Ще организирам ваканцията за нас тримата.

С тези думи се обърна на пети и излезе, оставяйки жена си да гледа слисано след него.

До вилата на семейство Маршъл се стигаше по извита пътека, която приличаше повече на корито на поток, отколкото на път.

— Сега, когато се уча да шофирам, започнах да обръщам много повече внимание на пътищата, отколкото преди — обяви Софи, — но много бих искала да знам как би се справил господин Суейн с тези тук.

Струва ми се, че пътуваме вече цяла вечност. Не може да е чак толкова далече.

— Намираш се в Гърция — времето и разстоянието имат различни измерения — надменно я осветли Сам. — Трябва да свикнеш с това.

Софи го сръга.

— Каква безценна мъдрост, о, ти, обходил цялата земя! — открито му се подигра тя. — Не беше чак толкова отдавна, когато идвахме тук със семейство Маршъл. Виж, татко, не е ли това? Изглежда точно така, както си го спомням — о, обичам да се връщам отново по старите места!

Патрик паркира наетата кола от едната страна на къщата, където голям зелен дъб хвърляше гостоприемна сянка през лятото, и всички се изсипаха от колата. Сам и Софи се оказаха чудесна компания по време на пътуването. Той беше трогнат и едновременно развеселен от тяхната загриженост и внимание. Подозираше, че са решили на всяка цена да се опитат да го накарат да забрави отсъствието на Рейчъл, и макар че това — иронично си помисли той — го караше да се чувства определено остарял, стопляше сърцето му. Тяхното приповдигнато настроение го забавляваше, както и незлобливите им заяждания — които доскоро биха се изродили в сериозни спречквания. Освен това беше искрено изненадан да открие каква добра компания представляваха децата му. С известна вина осъзна колко свободно и леко се чувства за пръв път от много време насам, без потискащото присъствие на жена си. Реши, че ще се опита да забрави тревогите си за състоянието на своя брак и през следващата седмица ще се наслаждава на ваканцията. А когато се прибере в Англия, двамата с Рейчъл щяха да се опитат сериозно да оправят нещата.

— Умирам от глад! — обяви Сам. — Сигурно вече приближава три, а ние не сме обядвали. Какво ще кажеш да похапнем нещо, татко?

— Нека първо да открием ключа, а после ще мислим за стомасите си. Маги ми каза, че е помолила старата Лефка да набави основните провизии, но подозирам, че утре ще се наложи да отидем на пазар — особено след като познавам твоите възможности, Сам.

Ключът беше оставен под една керамична саксия с току-що наболи листа босилек пред задната врата.

— Страхотно! Та това е първото място, където ще потърсят крадците! Разбира се, у дома никога не бихме си позволили подобно нехайство — промърмори Патрик.

Вила „Петради“ — също като скъпоценния камък, чието име носеше — се гушеше сред сребристите листа на маслиновата горичка. Фил и Маги Маршъл бяха ремонтирали една стара работилница за пресоване на маслини, като се бяха постарали да съхранят оригиналното ѝ очарование, запазвайки старите каменни стени и извития покрив, толкова характерни за местните сгради. Стените бяха измазани в светлооранжево, а капациите на прозорците — в яркозелено. Широката тераса, отчасти покрита, опасваше трите страни на къщата — две крила, разположени от двете страни на централното преддверие. Едното крило се състоеше от две малки двойни спални и една баня; другото крило бе заето от просторна всекидневна с уютна трапезария, кухня и удобен салон в дъното.

Те се озоваха от ярката слънчева светлина отвън в хладния сумрак на коридора. През летните месеци това беше истинско блаженство, ала сега вилата стъписваше със студенината. Патрик знаеше от Маги, че те бяха първите гости за сезона и макар че Лефка, която се грижеше за къщата, я бе проветрила и беше оправила леглата, Маги бе предупредила Патрик, че навярно ще им се наложи да запалят огън в камината в дневната и да включат електрическите радиатори в спалните. Въпреки студата цялата къща излъчваше спокойствие и уют, което я правеше гостоприемно и приятно убежище.

— О, шапките! Бях забравила за шапките! — възкликна Софи. — Виенската дървена закачалка в коридора бе окичена с цяла колекция от овехтели сламени шапки, бейзболни и детски кепета, някои от които принадлежаха на семейство Маршъл, някои бяха оставени от други посетители, но винаги на разположение на обитателите на вилата. Софи си избра едно сомбреро, нахлупи го до носа си и зае предизвикателна поза.

— Очарователната Софи Хамънд отдъхва в лятната си резиденция след изтощителна и усилена работа — обяви тя. — Насладете се на завладяващата ѝ история в „Хелой!“

— Очарователната? Мечтай си, Софи! — подигравателно изпухтя Сам. — Аз отивам да потърся нещо за хапване.

Патрик с облекчение установи, че вила „Петради“ е все така прекрасна, както я помнеше — достатъчно непретенциозна, за да не бъде нападната от тълпи гости с шумните им деца, но в същото време истински дом, със семейните вещи, пръснати наоколо, издаващи интересите на собствениците им. Имаше купи с миди и камъни, събирани през годините, семейни фотографии и лавици с книги, които можеха да задоволят всеки вкус; големият изрисуван дървен шкаф в коридора беше пълен с разнообразни игри и тестета карти; ракети за тенис и стикове за голф стърчаха от стойката за чадъри, а в единия край на терасата се виждаше поочукана маса за пинг-понг. Мислено благодари на Маги Маршъл и се изпълни със задоволство, че начинанието му започваше доста добре.

Отвътре къщата бе боядисана в бяло, но ярките акварели, изобразяващи кътчета от острова, и колекцията разноцветна керамика в тъмнозелено и морскосиньо, която изглеждаше толкова добре на бистрата средиземноморска светлина, не ѝ позволяваха да изглежда прекалено ослепително бяла. В дневната имаше два големи меки дивана, подканящи тийнейджърите да се плюснат върху тях, няколко дълбоки удобни кресла и две меки кожени табуретки.

Сам се запъти право към кухнята и отвори хладилника. С огромно облекчение установи, че вътре има яйца, сирене, масло и хляб. Вторият хладилник на терасата беше пълен с бутилки бира, кока-кола, фанта и минерална вода; върху единия рафт се виждаха две бутилки местно вино и Патрик веднага отвори едната. Въпреки че въздухът бе хладен, следобедното слънце стопляше приятно и те се настаниха край масата на терасата с огромни чинии, пълни с бъркани яйца, плодове и сирене. Патрик вдигна чашата си към сина и дъщеря си.

— Пия за хубавата ваканция. Страхотно е, че сте заедно с мен. И за мама и Поси. Бих искал и те да са тук с нас.

Сам и Софи се спогледаха и Патрик внезапно се запита дали наистина го искаше.

Доста по-късно, след като разтовариха багажа от колата, а Патрик отнесе скъпото си фотографско оборудване на горния етаж в спалнята на Фил и Маги, Сам и Софи решиха да отскочат до

Криовриси и да посетят бара „Пристанищни светлини“, където миналото лято Сам се бе забавлявал във веселата компания на местните подпийнали младежи. За тях разопаковането се свеждаше до захвърлянето на раниците върху леглата. Софи изрови от своята чифт шорти, като междуременно успя да изсипе голяма част от багажа си и да го пръсне из стаята. Огледа със задоволство бъркотията и злорадо си помисли колко много би ядосало това прибраната ѝ майка.

— Хайде, Софи размърдай се! Какво се мотаеш още? — извика Сам от терасата.

— Идвам.

Баща и син си размениха примирени погледи.

— Момичета! — изпъшка младежът. — Обзалагам се, че в момента си мие косата, праща имейл на Ели Маршъл или се занимава с някаква друга глупост. — Софи винаги установяваше, че трябва да свърши нещо спешно, когато всички останали бяха готови за излизане и чакаха само нея.

— Най-после — измърмори Сам, когато сестра му се появи десет минути по-късно, като междуременно бе сменила шортите с джинси, а после джинсите с шорти. — Хайде да тръгваме, — ще те заведа да пийнем по нещо, после ще напазаруваме и ще те запозная с Петрос, собственика. Не знам дали той ще си спомни за мен, но е много готин тип — той е човекът, който се оправя с всичко наоколо. Ще видиш, че ще ти хареса, Софи, обаче недей да си падаш по него, защото е женен. — Софи го изгледа съжалително. — Може ли да вземем колата, татко?

— Боя се, че не. В Корфу трябва да си на двадесет и една, за да имаш право да шофираш наета кола. Ще ви закарам до града, заедно ще напазаруваме, а после аз ще се върна. Когато свършите, ще ми позвъните и аз ще дойда да ви взема. Но не очаквайте Криовриси да гъмжи от хора, както през лятото — предупреди ги Патрик. — Маги ми каза, че много от заведенията са затворени до май, а някои отваряли само за Великден и почивните дни и после отново затваряли.

— О, „Пристанищни светлини“ ще е отворен — увери го Сам. — Ще те черпя с „Афродизиака на Афродита“, Софи — това е специалитетът на Петрос. Всички момичета са луди по него.

— Стига, Сам. Не може да купуваш питиета на Софи.

— Да бе. Забравих, че още е малко момиченце — ухили се предизвикателно Сам на сестра си. — Успокой се, татко! Ние знаем. Не

е нужно да идваш да ни вземаш — хрумна ми, че докато сме тук, можем да си наемем мотоциклет.

След като се запасиха с всичко необходимо в малкия местен супермаркет, Патрик ги остави на главния площад на живописното рибарско градче Криовриси, наречено така заради студения си извор — прясната вода винаги е била нещо много ценно за обитателите на острова. Устоя на изкушението да остане, за да ги закара после в безопасност до вилата — разбираше, че така ще им развали цялото удоволствие. Миналото лято Сам бе обикалял острова с мотор, но мисълта да се разкарва наоколо със Софи на задната седалка тайно го караше да настръхва. Ала тъй като не му се искаше да попарва ентузиазма им, успя да се ограничи само с кратки напътствия:

— Не забравяйте да си сложите каските — слава богу, че вече са задължителни. И не забравяйте, за бога, че тук движението е дясно! Както навсякъде на континента!

Софи залепи една целувка на бузата на баща си.

— Не се тревожи толкова, татко. Ние не сме безотговорни. Въпросът е дали ти ще си добре? Какво ще правиш, докато ни няма?

— Мисля, че все някак ще успея да оцелея през това време — усмихна се на децата си Патрик. — Навярно малко ще подремна — много досадно, но полезно за застаряващите хора. Освен това трябва да поработя още малко върху бележките си. А вие пийнете по едно питие и заради мен. Забавлявайте се. До скоро.

Когато чу безгрижния им смях, докато се отдалечаваха надолу по улицата, той си помисли, че Рейчъл със сигурност не би одобрила решението му да не остава с тях. Рейчъл! Знаеше, че трябваше да ѝ се обади, за да ѝ съобщи, че са пристигнали благополучно — едно време това беше първото нещо, което правеше, когато пътуваше някъде сам. Сега не изпитваше желание да ѝ позвъни. Когато се върна във вилата, взе клетъчния си телефон и набра домашния си номер — чу собствения си глас, записан върху телефонния секретар да му казва, че нито той, нито Рейчъл, могат да се обадят в момента.

„Скъпа, аз съм. Просто исках да знаеш, че пътувахме добре и всичко е наред. Сам и Софи отидоха да поразгледат Криовриси и са в страхотна форма. Целуни Поси от нас. Надявам се, че и двете сте добре. Дочуване.“

Не завърши съобщението си с „обичам те“, както обикновено правеше, и се надяваше, че Рейчъл ще забележи пропуската. Макар че вече не беше сигурен как ще се почувства тя. Воден от импулс, позвъни в дома на семейство Маршъл и искрено се зарадва, когато чу гласа на Маги.

— Маги? Патрик е. Просто си помислих, че би искала да знаеш — че вече сме щастливо настанени в „Петради“ и всичко е идеално. Не мога да ти се отблагодаря за всичко, което направи за нас. Не, още не сме се виждали с Лефка, но тя е била тук и се е погрижила за необходимото.

Двамата побъбриха още няколко минути. Маги беше забавна и внимателна, както винаги, затрупа го с въпроси за пътуването и му заръча веднага да ѝ съобщи, ако нещо не е наред. Патрик изпита момент на завист към Фил Маршъл. Запита се дали Маги ще се види с Рейчъл и дали ще ѝ спомене, че се е обаждал. Много се надяваше да го стори.

Когато Сам и Софи се върнаха три часа по-късно, вече беше почти мръкнало и Патрик вече започваше да се тревожи дали не им се е случило нещо. Изпита огромно облекчение, когато чу рева на мотора по пътеката. Потръпна при мисълта колко ли бензин харчи тази машина, но се зарадва, когато няколко минути по-късно ги видя да влизат в приповдигнато настроение. Носеха кутии с лакомства, които застрашително бяха започнали да протичат.

— О, боже! Купихме малко сладолед, но той се превърна на каша. Съвсем забравих за него! — изписка Софи. — Изглеждаше толкова вкусен, че решихме да вземем малко и... — о, боже! — видяхме и тези жестоки скариди, но май и те са се поразмразили. Дали ще умрем от отравяне, ако ги изядем, как смяташ, татко?

— Е, скоро ще разберем. Сложи сладоледа в камерата на хладилника, за да се замрази отново и може би всичко ще е наред — предложи Патрик с увереност, каквато не чувстваше. — Но не мисля, че ще е добре отново да замразяваме скаридите, затова по-добре да ги изядем тази вечер. Менюто ми звучи страхотно. Как, за бога, успяхте да съберете всичко на мотора? Добре сте се справили. Е, забавлявахте ли се? Как беше в „Пристанищни светлини“?

— Беше готино. Имахме вълнуващо пътуване до тук, но не мисля, че ти особено щеше да се забавляваш, татко — бедният ми брат още не е съвсем свикнал с острите завои на Корфу, обаче Петрос се престори, че го е познал. Сега ние сме напълно независими, ако плановете ни се различават от твоите.

Патрик не бе сигурен, че последното го очарова особено.

— О, между другото, Сам се влюби в една по-възрастна жена — обяви Софи. — Трябваше да го видиш как я зяпаше. Много се изложи.

— О, така ли? Предполагам, че е някоя местна дама.

— Всъщност е англичанка — отвърна Сам, залитайки малко под тежестта на каса със светла бира, която Патрик бе оставил в багажника. — Тя наистина е страхотна, татко — дори ти щеше да я харесаш. Макар че е доста млада за теб, така че не се навивай.

— Млада? — завъртя очи Софи. — Направо е стара — детето ѝ е поне на шест.

— Значи тази по-възрастна Афродита е дошла на почивка тук? — попита Патрик.

— Не съм сигурен. Мисля, че по-скоро да поживее тук. Изглежда много добре познава Петрос — всъщност двамата пиеха заедно. — Сам стовари още една торба върху масата. — Казах ѝ, че някой път можем да изведем момчето ѝ с лодка — додаде нехайно. — Той ловеше дребна риба на пристанището.

— Пфу! Подмазваше се! — срязва го Софи. — Беше толкова прозрачен! Но пък ние всички знаем, че си падаш по възрастни жени.

— Понякога наистина говориш големи глупости, Софи. — Сам се хвърли към сестра си, но тя ловко отскочи настрана.

— Не ти ли потичат лигите, като видиш онази гадна Бронуин? — подразни го тя, като внимаваше да остане от другата страна на масата.

— Дори не си заслужава да ти отговарям. Понякога наистина ставаш патетична. Разкарай се! — Сам я изгледа, както се надяваше, изпепеляващо, но в същото време лицето му пламна.

— Е, явно сте си прекарвали доста вълнуващо — намеси се Патрик, смутен от думите на Софи. Нямаше никакво желание да си спомня за Бронуин Ричардс, а още по-малко да я свързва със сина си. — Има ли някаква надежда да ви е останало нещо от парите, които ви дадох?

— Боя се, че не, татко. Купихме още някои неща и ни остана колкото за по едно питие — ухили се синът му.

Вече беше съвсем тъмно. Докато децата ги нямаше, Патрик бе открил зад къщата един наръч цепеници — всъщност доста влажни — и бе стъкмил огъня в дневната. С помощта на цяла кутия кибрит, доста пухтене и духане най-после успя да запали огъня, след което отвори бутилка вино. С много викове и смях те приготвиха заедно вечерята. Софи направи чудесна гръцка салата с домати, краставици, черни маслини и сирене „Фета“ като гарнитура към скаридите; сладоледът се оказа много вкусен, макар и малко разтопен, а Сам го бе украсил с бисквити, размекнати в мляко с малко изтекъл срок на годност. След като разтребиха масата, Софи пусна един диск с гръцка музика и се сви на един от диваните с един любовен роман, закупен на летище Гетуик. Сам изрови от шкафа с игрите кутия с табла и предизвика баща си на една игра. Когато най-после решиха да си лягат, всички бяха единодушни по въпроса, че бяха прекарвали чудесен първи ден.

— Лека нощ, татко! Спи добре — прозина се Софи и прегърна баща си. — Добре ли си? — отново попита тя.

— Разбира се. Лека нощ, скъпа! Лека нощ, Сам!

Патрик се изкачи по външните стълби към спалнята си на втория етаж. Но когато се отпусна в огромното двойно легло на семейство Маршъл, не можа да заспи. Често му се бе налагало да пътува по работа без Рейчъл и въпреки че тази седмица отчасти бе работно пътуване, отчасти почивка, му се струваше странно да прекарва ваканцията си без нея. Замисли се за брака си и как се бе променил — особено през последните три години. Дали промяната бе безвъзвратна, или той трябваше да се опита да спаси брака си? Рейчъл със сигурност се бе променила, нямаше съмнение в това, ала Патрик започваше да се пита дали и той не се е променил.

В главата му цареше истински хаос.

18.

Сафира Уингъртън бе уредила Патрик да посети Врахос два дни след пристигането му в Корфу.

— Но нали ти казах да се обадиш по телефона, за да потвърдиш уговорката, когато пристигнеш — каза му тя. — Доколкото разбрах, за госпожа Дукас се грижи една семейна двойка. Жената говори доста добър английски. Те биха могли да ти помогнат за снимките, но, разбира се, не и за интервюто. Ако възрастната госпожа е добре, тя лично ще се погрижи — предполагам, че е очарователна стара дама. Дъщеря ѝ Тоула Уинстън ми каза, когато за пръв път обсъждахме идеята, че майка ѝ е будна и интелигентна жена, но ако физически не е добре, ще ти уредят среща с един съсед, местен историк, да поговори с теб за къщата и семейната история. Тоула беше изненадана, че майка ѝ въобще се е съгласила да обмисли идеята. Очевидно и преди са се опитвали да си уредят интервю с нея, но тя винаги е отказвала всякаква публичност.

Патрик искрено се надяваше, че ще може да се срещне с госпожа Дукас. Разговорът му с нея щеше да му помогне да улови духа на мястото, не само заради текста, но и за снимките. А тъкмо пресъздаването на колоритната атмосфера в снимките е това, което се ценеше най-много в неговата професия. Затова той много се зарадва, когато Еванти Дукас лично вдигна телефона. Тя изглежда напълно бе забравила за уговорената среща на следващия ден, но си спомни за първоначалната кореспонденция.

— О, започнах да си спомням. Трябва да ми простите. Разболях се и няколко седмици водих битка с глупавата болест. Предполагам, че сте приятел на зет ми Антъни Уинстън — права ли съм?

— Ами не, всъщност моята агентка Сафира Уингъртън се познава с дъщеря ви, но аз се срещнах веднъж със зет ви, когато преди години снимах една голяма изложба на източното изкуство за Кралската академия, на която той бе предоставил някои от експонатите си. Тогава ми оказа голяма помощ и научих много интересни неща от

него. Свърза се отново с мен, за да попита дали бих могъл да му помогна с илюстрациите на каталога, който подготвяше, но аз бях затънал до гуша в работа по последната си книга, тъй като закъснявах със сроковете и не бях в състояние да му помогна. Много съм слушал за прекрасната ви къща.

— А, къщата вече е една стара госпожа — също като мен. Нито една от двете ни не е каквато беше някога. Не бива да очаквате твърде много от нас, но ще се радвам да я разгледате. И така, къде се намирате в момента?

Патрик обясни.

— О, но това е съвсем наблизо, особено ако сте птица, ала на хората им отнема малко по-дълго време, докато стигнат до Корфу. С кола ще бъдете след двадесет минути. Искате ли да дойдете за обяд?

— Не, не. Не бих искал да ви затруднявам. Освен това синът ми и дъщеря ми са с мен и вероятно ще обядваме някъде навън. Би било чудесно, ако е удобно да дойда утре сутринта и да поговоря предварително с вас — обещавам, че няма да ви досаждам дълго. После може да се уговорим да дойда да направя снимките, без да се налага отново да ви безпокоя, съгласна ли сте?

— Разбира се, че нямам нищо против, но заповядайте за обяд. Можете да доведете и децата си. Аз самата напоследък не излизам много, но обичам младите хора. Освен това в момента внучката ми е на гости и за нея ще бъде развлечение да се запознае с вас.

— Това наистина е много любезно от ваша страна. — Патрик не беше наясно как ще посрещнат предложението Сам и Софи, но едва ли можеше да откаже. Даде на госпожа Дукас телефонния номер във вила „Петради“ — ако се наложи да отменят срещата, а тя предложи да дойдат към дванадесет часа, за да има време двамата с Патрик да си поговорят преди обяда.

— Аз имам нареждане от лекарите да почивам след обяд — с лека ирония завърши разговора старата дама.

Сам и Софи не приеха особено ентузиазирано новината.

— О, татко, не! Това ще съсипе целия ни ден! — с трагичен глас възкликна Софи. — Не можеш ли да й позвъниш пак и да й кажеш, че двамата със Сам вече имаме друга уговорка? Тя едва ли изгаря от желание да се запознае с нас.

— Каза, че за нея ще е удоволствие. Настоява да отидете, защото внучката ѝ е на гости и смята, че за нея ще е добре да се срещне с млади хора.

— Става все по-лошо и по-лошо! Запозната съм с подобни сценарии — завъртя очи дъщеря му. — Госпожа Еди-коя си ще каже: „А сега, хайде вие, младите, да се съберете заедно“ — заговори тя, имитирайки много сполучливо превзетата интонация на Рейчъл, а пък ти ще отвърнеш „О, това е изключително мило от ваша страна“, разтапяйки се от любезност, както винаги. А на нас ще ни натресат тази неизвестна внучка, която навярно ще е доста скучна и ще се влочи след нас през цялото време, — а после ще изскочат някакви „прекрасни планове“ и цялата ни вечер ще отиде на кино.

— На колко години е въпросната внучка? — с не по-малко мрачна физиономия попита Сам. Никак не бе убеден, че една тийнейджърка, залепена за него, която може да бъде сметната за негово гадже, ще го издигне особено в очите на по-възрастната дама. Той беше решил да подложи Петрос на кръстосан разпит относно идентичността на непознатата богиня и на всяка цена да я открие.

— Тя не ми каза — отвърна Патрик. — Мислех, че има голяма внучка, чийто съпруг наскоро е починал, но може би в момента не става дума за същата. Съжалявам, деца, но понякога работата ми изисква жертви. Само да отmine този обяд утре и ви обещавам, че повече няма да злоупотребявам с времето ви. Ако обаче се стигне и до най-малкия намек за други планове, аз ще заявя, че светският ви график е много натоварен и че вие не можете да вметите в него никакви нови ангажименти.

Софи въздъхна театрално.

— О, добре тогава, но само заради теб, татко. Обаче трябва да удържиш на обещанието си.

— Благодаря ви. Наистина съжалявам, че ви натрапих това, но човек никога не знае... Може пък и да ви хареса — заключи Патрик и избухна в смях при вида на страдалчески смръщените им лица. — Освен това мисля, че старата къща може да ви се стори интересна. — Като компенсация за нежелания социален ангажимент той се съгласи да отиде с тях до Криовриси и да плати за лодката, която Петрос бе обещал да им предостави.

За огромно разочарование на Сам на пристанището не срещнаха нито Петрос, нито богинята. Там беше само по-малкият му брат Спиро, който можа да им осигури само една гумена лодка с мотор, но и така прекараха чудесен ден. Обиколиха крайбрежието, като спираха на всички малки заливчета, които помнеха от предишните си ваканции. Топлото слънце изкуши Софи да захвърли шортите и тениската и да заеме предизвикателна поза по бикини. Но много скоро млечнобялата ѝ кожа придоби застрашителния розов оттенък на сварен омар и тя обяви, че ще поплува, за да се поразхлади.

— Добре, че не изгорях аз. Голям късмет, че си се запасила с най-различни мазила против изгаряне — заядливо заключи Сам.

— Само защото си толкова кльощав и мязаш на препечена филия... — Софи напълни шепите си с вода и я плисна върху брат си, който не ѝ остана длъжен и ѝ отвърна със същото.

— Наистина не те съветвам да плуваш, Софи, още е едва април — обади се Патрик, който успя да отскочи навреме и да остане извън обсега на водната битка. — Може и да изгориш много лошо, ако продължаваш да стоиш на слънцето, но пък водата е леденостудена. — По време на ваканциите той самият бе изпитал на гърба си постоянните натяквания на Рейчъл за задължителната употреба на гарантирано-противоизгарящи-мазила и водоустойчиви-уелингтънки. Затова сега не му се искаше да се превъплъти в ролята на адски дотегливия семеен мрънкач, безотказно съсипващ всяко удоволствие, винаги изпълнявана с такава вещина от Рейчъл — обаче същевременно нямаше никакво желание, когато се върнат, да бъде разпънат на кръст заради проявена безотговорност. Но Софи влезе във водата само до средата на бедрата и реши, че дори отвратителните подигравки на брат ѝ са за предпочитане пред вероятността да умре толкова млада от измръзване.

— Не усещам краката си — проплака тя. — Може ли да се умре от гангрена при спиране на кръвообращението в крайниците?

— Вече са придобили морав оттенък. Не ми се иска да те плаша, ала това май е изключително опасен симптом. Обаче предполагам, че ще може да се разминеш само с някоя и друга ампутация, ако обаче се действа навреме — жизнерадостно обобщи Сам. — Е, в твоя случай загубата няма да е кой знае колко голяма, нали?

Краката на Софи не бяха най-голямото ѝ достойнство.

Спряха за обяд в Агия София, където едната от двете таверни вече бе отворила за сезона. Разположиха се под сянката на плажен чадър от тръстика, докато се наслаждаваха на вкусните пресни сардини, изпържени до златистокафяво и поднесени с вкусен хляб и гръцка салата.

И следващата сутрин бе ясна и слънчева. Тревата под маслиновите дървета, висока, зелена и тучна, бе изпъстрена с диви цветя. Въпреки че във въздуха не се усещаше вкусният аромат на печено на скара месо, щедро посипано с дъхавите средиземноморски билки, всичко наоколо ухаеше невероятно сладко и свежо. Патрик натовари в колата фотографското си оборудване и те потеглиха надолу по пътеката. Намериха отбивката от главния път, следвайки указанията, които Патрик си бе записал, но огромна водна цистерна, едва-едва пъплеща зад тях, им попречи да обърнат и затова се наложи да продължат още малко надолу и там да завъртят в обратната посока — както правеха обикновено хората, които идваха за пръв път във Врахос.

— После бих искал да направя снимки на тези прекрасни порти — рече Патрик, — макар че ще ми е малко трудно да намеря най-удобната позиция, без риск да се хързулна по този стръмен наклон. Може би ще се наложи да се изкача на скалите от другата страна на пътя. Забелязахте ли онези стари камъни, поставени най-отгоре на стената? Почти съм сигурен, че са останки от някоя много по-древна постройка. Да не забравя да попитам за тях.

Дългата алея сякаш нямаше край.

— Сигурен ли си, че сме дошли където трябва? — попита Софи, но в този момент пред тях изникна внушителната постройка.

— Изглежда ми доста запусната — отбеляза Сам, докато оглеждаше олющената мазилка и напуканите стени. Наистина около цялото място витаеше духът на запустението.

— Имаш чувството, че тук живее някаква гръцка версия на госпожа Хавишам^[1] — изоставена от любовника си преди години, облечена в прокъсана сватбена рокля, обвита в паяжини. Колко страшно! Мислиш ли, че госпожа Дукас може да е откачена? Това ли очакваш, татко?

— Повече или по-малко — засмя се Патрик на драматичната физиономия на дъщеря си и угаси двигателя. — Но не мисля, че госпожа Дукас е откачена — по телефона ми звучеше съвсем разумно. Макар че не съм съвсем сигурен дали сме дошли където трябва. Хайде да поразучим.

Не беше много лесно да се определи къде е главният вход. Не се виждаше никаква врата, а само серия от малки квадратни здраво залостени прозорци, малко над нивото на човешкото око. Някъде отдалеч се дочу кучешки лай. Софи започна да се чувства доста неспокойна и мислено се подготви за бързо отстъпление по най-краткия маршрут, ако се наложеше да се спасява от разбеснели се псета. Но когато завиха зад ъгъла, се озоваха пред една арка към тунел от каменни стени към голям вътрешен двор, покрит със стари каменни плочи, върху които няколко котки се припичаха на слънцето. През пролуките на плочите бе поникнала трева, по напуканата боя върху стената на къщата се виеха стари лози и бугенвиллии, а от керамичните гърнета висяха дългите ластуни на някакви растения. Патрик си каза, че тази небивала цветова комбинация между цялата тази зеленина, избледнялата от годините розова боя, сивите каменни стени и яркосиньото небе над тях е смайваща, и нямаше търпение да извади фотоапарата си.

В другия край на двора няколко каменни стъпала водеха към внушителни високи двойни врати от ковано желязо под каменен корниз. В подножието на стъпалата една стара жена в черни дрехи седеше на дървен стол и дремеше на слънце. До нея лежеше доста старо куче, сред чиито предци сигурно е имало и ловджийски хрътки. Животното вдигна сивата си муцуна и потупа с опашка в летаргичен поздрав, но за огромно облекчение на Софи не показваше никакви признаци за атака. Очевидно не то беше източникът на далечния лай, което пък от друга страна означаваше, че наоколо може би дебнат скрити други, много по-опасни зверове.

— Kalimera. Добро утро — поздрави Патрик, но реакция не последва. Той се прокашля няколко пъти, като постепенно увеличаваше кресчендото.

— Май не кашляш достатъчно високо, татко — ухили се Сам.

Старицата се размърда леко, после внезапно се разбуди и очите ѝ се разтвориха широко върху сбръчканото като орехова черупка лице.

— Търся кирия Дукас. Тук ли живее? — попита със запъване на гръцки Патрик и ѝ се усмихна.

Тя се взираше безмълвно в него с увиснало чене, разкриващо беззъба уста, после ръцете ѝ се стрелнаха нагоре и тя нададе приглушен вик.

— Ραπαγιά μου! Призрак! — ахна старицата и се прекръсти.

Патрик едва ли би могъл да постигне по-драматичен ефект, ако беше облечен в сребрист скафандър и бе излязъл от приземила се летяща чиния. Тя го гледа ужасено няколко секунди, после се озърна диво, сякаш търсеше някой да я спаси, и без да каже нито дума повече, се изправи на крака и прекоси двора, постигайки забележителна скорост с ревматичните си крака — навярно от години не се бе предвижвала толкова бързо. Сащисаните посетители почти очакваха да хлътне в някоя дупка и да изчезне като бързоног рак сред пясъците на плажа.

— Хмм. Доста приятелско посрещане — отбеляза Патрик. — Да не би да казах нещо обидно?

— Не знам защо, но май не си падна по теб, татко — усмихна се Сам. — Изглежда не си свикнал на подобна реакция от нежния пол, нали? Да не би да си оставил прочутия си чар в Англия?

— Не ми харесва тук. Никой не ни очаква, сигурно си обърнал деня — обади се Софи и додаде с надежда: — Не може ли просто да си тръгнем?

— Определено не. Нека пак да опитаме — надявам се, че няма отново да предизвикам такъв ужас. — Патрик дръпна въжето с желязно звънче и те чуха как звънът му отекна в къщата. Нищо не се случи. След приличен според него интервал Патрик отново го дръпна, като за по-голяма сигурност почука и с едно от железните чукчета с форма на лъвска глава. Тъкмо се канеха да се откажат, когато от вътрешността на къщата се чуха стъпки, последвани от звука на вдигащо се желязно резе.

— Госпожа Хавишам май ще се появи всеки миг, пази се от призрачното ѝ докосване — прошепна Сам в ухото на Софи, но когато вратата се отвори, на прага застана една приятна млада жена с бяла престилка.

— Предполагам, че вие сте господин Хамънд със семейството си? — поздрави ги тя, внимателно изговаряйки думите на английски.

— Дошли сте да се видите с госпожа Дукас, нали? — усмихна им се жената.

— Да, аз съм Патрик Хамънд, а това са дъщеря ми Софи и синът ми Сам.

— Моля, влезте. Кирия Дукас ви очаква. Аз съм икономката ѝ Дора.

Те я последваха през големия коридор, по чиито стени висяха окачени застрашителни мечове и старинни револвери с резбовани дръжки, после през двойните врати. Озоваха се в огромна приемна с висок таван с дървени розетки и внушителни мебели — повечето френски и италиански антики, помисли си Патрик.

— Леле! Каква стая! — възкликна Сам, впечатлен против желанието си. Той обичаше да се подиграва със страстта на баща си към антиките, но тайно беше изключително горд с познанията му. Беше научил доста неща от него, макар че не искаше да си признае.

— Младата дама и джентълменът могат да останат тук, а аз ще ви заведа горе при кирия Дукас — обърна се икономката към Патрик. Усмихна се на Сам и Софи и добави: — Внучката на кирия ще дойде ей сега да ви прави компания. Моля, седнете.

Софи успя да прошепне на баща си „Не се бави много!“ преди той да последва икономката нагоре по друга стълба, после надолу по коридор, чиито страни бяха украсени с маслени картини в олющени позлатени рамки. Всичките толкова отчаяно се нуждаеха от почистване, че на пръв поглед не можеше да се различи какво изобразяват. Накрая жената почука на една врата в дъното на коридора. Къщата представлява истински лабиринт, помисли си Патрик. Надяваше се, че ще му разрешат да се поразходи сам из нея. Щеше да му е нужно известно време, за да открие всички прекрасни съкровища, каквито не се съмняваше, че крие къщата. В главата му вече се оформяха идеи как да представи Венецианската къща и околността в книгата си, за които смяташе да отдели цяла глава.

— Влезте — обади се един глас, който Патрик позна от вчерашния разговор по телефона, и отвори вратата.

Собственичката на Врахос стоеше пред запален огън, с малко елегантно куче от едната си страна. Патрик почти очакваше да види жена в инвалидна количка, но макар че се подпираше на бастун с изящна дръжка от слонова кост, Еванти Дукас стоеше съвсем

изправена и беше много по-висока, отколкото той очакваше. Гъстата ѝ сребриста коса бе сплетена на дебела плитка на тила, завързана с пурпурен шал от шифон. Беше облечена в семпъл черен костюм, който явно беше твърде скъп. Първото впечатление, което създаваше, бе на изключителна изисканост и елегантност. Тя протегна ръка към него и чак тогава Патрик забеляза колко крехка изглежда, колко са дълбоки сенките под огромните ѝ тъмни очи и колко бледо е финото ѝ лице.

Лице, познало любовта и страданието, каза си той; живо и изразително, което щеше да изглежда прекрасно на снимка.

В този миг се случи нещо смущаващо. За втори път тази сутрин непознат се вглеждаше в Патрик със стреснато и шокирано изражение.

— Господин Хамънд, простете ми. Трябва да седна.

Еванти Дукас се хвана за облегалката на креслото зад себе си и се отпусна в него, без да отделя поглед от лицето му.

— Добре ли сте? Нещо не е наред ли? Мога ли да ви помогна с нещо?

— Не, не, благодаря. Колко глупаво от моя страна! Съжалявам. Малко ми се зави свят. Дайте ми само минута и отново ще съм добре. Може би ще пийнете чаша вино? — Посочи към подноса с бутилките върху масичката до прозореца. Патрик си помисли, че каквото и да се случеше, тази жена не беше от онези, които ще побягнат с писък през двора. Отиде до масата и нарочно застана с гръб, за да ѝ даде време да се съвземе. Имаше чувството, че внезапно му е поникнала втора глава или се е превърнал в зловец звяр. Но какъвто и да беше проблемът му, очевидно си оставаше незабележим за Сам и Софи. Наля си чаша бяло вино.

— Изглежда прекрасно. Да наля ли една чаша и за вас?

— Ако обичате.

Той се помота колкото бе възможно по-дълго, преди да се извърне с двете чаши в ръка, които отнесе до камината. Когато приближи, видя, че Еванти Дукас напълно бе възвърнала самообладанието си. Запита се дали ще му даде някакво обяснение, но домакинята му явно бе решила да не споменава нищо — поне засега.

Двамата разговаряха известно време за незначителни неща, но през цялото време Патрик имаше чувството, че е подложен на внимателен, макар и прикрит оглед. Нещо в поведението на старата дама го озадачаваше и смущаваше... От нея се излъчваше някаква

мъка, примесена със силно любопитство: сякаш едновременно искаше да скрие и открие нещо. Когато предишният ден бе говорил с нея по телефона, нямаше и намек за подобно нещо. Какво имаше във външния му вид, което предизвикваше толкова силна реакция? Патрик бе искрено заинтригуван.

— Това е направо очарователна стая — отбеляза Патрик, надявайки се, че ще успее да улови поизбледнялото великолепие на помещението върху филмовата лента. Каквато собственичката, такава и къщата, помисли си. — Това ли е стаята, която най-много използвате?

— Да — известна е като малката гостна. За да дойдете до тук, сте минали през големия салон. Наистина го използваме само при официални случаи — не че напоследък има много такива. Идете и погледнете през прозореца — подкани го тя. — От там се открива прекрасна гледка и ще видите, че къщата е кацнала върху висока скала.

Той се подчини. От високите прозорци в средата на стаята — извити отгоре във венециански стил — се излизаше на малка тераса с извит парапет от ковано желязо, боядисан в същия зелен цвят както капациите на прозорците, макар и не наскоро. Патрик се облегна на перилото, ръждясало от годините. Когато го докосна, изпод пръстите му паднаха люспи от боята. Надяваше се, че няма да падне. Имаше чувството, че се е вкопчил във високата мачта на кораб, който се носи по вълните. Ниско долу водите на Йонийско море изглеждаха почти черни, а цялото крайбрежие бе опасно от буйни яркозелени дървета сред които се тъмнееха няколко високи кипариса; през тесния провлак между Корфу и Албания като ослепителен фон се виждаха високи планини със заснежени върхове.

— Това е невероятно! Макар че... що за място да си построиш къща!

— Да — кимна тя. — Сега виждате от къде носи името си: Врахос означава скала. Това е къщата върху скалата. Първоначално тук е имало крепост. Добро място за защита срещу нападатели. Някога е имало манастир — ние все още използваме параклиса. Ако погледнете наляво, ще видите кулата с камбаната. Съвсем по венециански, типично за Корфу.

До слуха му достигна смях откъм дългата тераса долу. Сигурно вратите към нея в големия салон са отворени, помисли си Патрик и

разпозна гласовете на децата си.

Хвърли поглед през рамо. Еванти Дукас продължаваше да го наблюдава. Той се върна в стаята и седна срещу нея.

— Изглежда децата се чувстват отлично там долу — усмихна ѝ се Патрик. — Очевидно имат интересна компания.

— Това е добре. — Госпожа Дукас притежаваше дълбок приятен глас и говореше почти перфектен английски.

— И така — рече накрая, — разкажете ми за тази ваша книга. Какво искате да видите и защо се интересувате конкретно от Врахос?

— Преди две години издадох книга за „Ийгъл Прес“ в раздела им „Знаменити европейски къщи“, която беше приета доста добре — отвърна Патрик. — В тази книга за пръв път и фотографиите, и текстът са мои. Затова бях много поласкан, когато от „Ийгъл“ се свързаха отново с мен за втора поръчка — като този път темата е по мой избор.

— Вашата книга наистина беше много интересна — прекрасни снимки, но и написаното много ми допадна. — Еванти посочи към масичката до креслото си. — Както виждате, имам екземпляр от нея.

Добре се е подготвила, каза си впечатлен Патрик.

Еванти се усмихна леко, сякаш прочела мислите му.

— Не съм си я купила специално заради вашето посещение. Вече имах книгата, господин Хамънд. Моят зет Антъни — с когото сте се запознали — ми я подари миналата година за Коледа — рече. — Ако не ми беше харесала толкова много, а на мен много ми допадна стилът ви, нямаше да се съглася на тази среща, когато вашата агентка ми се обади. Във Врахос никога не сме търсили публичност. Ала сега, колкото и да е тъжно, нещата се променят — додаде с очевидна неохота. — Може би ще ми се наложи да продам някои неща и трябва да бъде практична. Книгата може да помогне да се оценят по-високо.

— Да — кимна Патрик. — Предполагам, че би могло. Оценявам откровеността ви.

— Притежавам няколко ценни предмета, но единият е особено специален, „диамантът в короната“, както се казва. Това е една икона от петнадесети век, дело на критския майстор Андреос Рицос — един триптих — и е подписана, което повишава паричната ѝ стойност. Ала тя е ценна за мен не заради парите и никак не бих искала да се разделя с нея, затова ако се появи интерес към някои други неща, за мен ще бъде истинско облекчение. От каква гледна точка ще представите

Врахос? Къщите в последната ви книга не се разпадат на части като тази. Те са много величествени и изключително добре запазени. Те са прочути къщи, притежавани от богати семейства.

Патрик се замисли за миг.

— Интересуват ме конкретно две неща. Фактът, че не е добре известна — много по-вълнуващо е да се пише за такива неща, както че след толкова много поколения все още е притежание на семейството. Това ѝ придава огромна индивидуалност. Стремехът да се улови атмосферата на мястото върху фотографията е основното удоволствие в моята работа.

— Семейството ми живее тук от четиристотин години — напоследък по женска линия. Тази къща не е собственост на семейство Дукас — аз съм я наследила от моята майка, гъркиня, която беше от рода Граменос. Семейството на съпруга ми е от континенталната част на Гърция. Баща ми беше дипломат, италианец по произход — но въпреки че сме пътували много, тук съм прекарала по-голямата част от детството си. Врахос винаги е бил моят дом. Прекарвах много време с баба си и дядо си по майчина линия, а след войната се върнах тук, за да живея за постоянно. Децата ми и внуците ми също прекарват много време във Врахос. Така че това наистина е семейна къща.

— Какво се случи с нея по време на войната?

— Войната беше много тежко време за Корфу. Градът бе подложен на множество бомбардировки, както вероятно знаете. За кратко време къщата бе владение на германците.

— Тъй като сте наполовина италианка, това усложни нещата за вас? Тук ли бяхте?

— Да, тук бях. За кратко бях под домашен арест, макар че бях омъжена за грък. Имах достъп само до няколко стаи. — Възрастната жена се втренчи в огъня и започна да върти един от пръстените, проблясващи върху все още красивите ѝ ръце. — Да, направи нещата... трудни — продължи. — Родителите ми бяха в Италия и двамата загинаха при едно от въздушните нападения.

Внезапно сякаш се отнесе някъде надалеч от него и в стаята настъпи тишина. Патрик усети, че войната не е сред предпочитаните ѝ теми за разговор. Реши, че ще се върне на този въпрос при някое от следващите си посещения, и насочи разговора към по-безопасни води.

— Предполагам, че това е съпругът ви? — Вдигна глава към масления портрет, окачен над камината — много официален и според неговото критическо око не особено добре нарисуван. Картината изобразяваше намръщен мъж с тънък орлов нос и впечатляващи черни мустаци, застанал зад голямо кресло, в което седеше младо момиче във вечерна рокля. Помисли си, че момичето му е смътно познато и се запита дали не бе виждал картината и преди — на някоя изложба може би?

— Да — отвърна Еванти и погледна към картината. — Навремето се смяташе, че художникът е постигнал удивителна прилика, но на мен никога не ми е харесвала. Прекалено е скована, но моят съпруг беше много доволен от нея. След смъртта му мислех да я сваля, но така и не го направих.

— Вие сте много красива. — Не добави, че на портрета изглежда някак си безжизнена, по-скоро отегчена — съвсем различна от впечатлението, което будеше в момента.

— Благодаря ви — учтиво каза тя. Сви с безразличие рамене, сякаш картината бе сред маловажните неща, за които няма смисъл да се говори. — Разкажете ми повече за вашия интерес към Корфу.

— Винаги съм се интересувал от венецианците и от огромното влияние, което са оказали върху архитектурата по време на четиристотингодишното си управление. Това е едно от нещата, заради които съм включил Врахос в книгата си. Освен това старите семейни къщи притежават специфичен облик — сякаш всички хора, които са живели в тях, са създали особена атмосфера — и виждам, че тази не е изключение. Бих се радвал да представя онова, което вие смятате, че е особено характерно за къщата.

Внезапно тя му се усмихна.

— В такъв случай трябва да се постарая да го откриете. Но мисля, че внучката ми Виктория Кънингам ще ви бъде по-полезна от мен. Тя също е прекарала голяма част от детството си тук и обича къщата не по-малко от мен. — Лицето ѝ помръкна. — А и тя е много по-пъргава — додаде сухо — и ще ви бъде много по-полезен водач. Мисля, че ви казах, че е тук, и затова исках да доведете и децата си. В момента тя не желае да се среща с хора — трябва да призная, че би искала да отменя посещенията ви, — но за нея не е много добре постоянно да бъде в компанията на стар инвалид като мен. Убедена

съм, че участието във вашия проект ще ѝ се отрази добре. — Тя се поколеба за миг, сетне продължи: — Тя дойде тук за лятото, за да се опита да превъзмогне една лична трагедия. Наскоро съпругът ѝ загина при ловна злополука. Шестгодишният ѝ син също е с нея — мисля, че и за него ще е добре да се запознае с децата ви. За щастие тук може да си играе със сина на икономката ми Дора, който е почти на неговата възраст, но смятам, че за него ще е полезно да се запознае с по-големи деца. Надявам се, че в момента Виктория и Джейк правят компания на децата ви.

Значи „неизвестната“ внучка в крайна сметка не беше тийнейджърка, помисли си Патрик, после си спомни описанието на Софи за „по-възрастната дама“, по която се заплеснал Сам в бара „Пристанищни светлини“, и която имала малко момче. Аха... можеше да се окаже, че няма да са чак толкова недоволни да участват в бъдещи „прекрасни планове“, развеселено си помисли той. Що се отнасяше до него, щеше да бъде много удобно да има извинение за по-нататъшни посещения, както и възможност да изследва семейната история в дълбочина. Обаче не можеше да си представи, че буйният му и непостоянен син и дъщеря му ще бъдат най-подходящата компания за овдовяла наскоро жена, търсеща уединение, и покой, само защото са по-близки по години до нея, отколкото баба ѝ, както и заради благотворното им влияние... Въображението на Патрик се стъписа пред идеята. Помисли си с раздражение, че Рейчъл би трябвало да е тук с него и да му помага, ала после тъжно си призна, че облекчаването и разведряването на ситуацията никога не са били стихията на жена му. Тя винаги беше прекалено погълната от собствените си неврози, за да изпита съпричастие към нещастията на другите хора.

— Много съжалявам — рече на глас той. — Струва ми се, че четох във вестниците нещо за трагедията. Сигурно за всички ви е ужасно тежко.

Еванти Дукас натисна звънеца до креслото.

— Струва ми се, че е време за обяд — каза. — Моята прекрасна Дора, с която вече сте се запознали, ще отиде да извика Виктория, Джейк и децата ви. Трапезарията е на този етаж, така че няма да се наложи да вървим много, но въпреки това се боя, че в момента се придвижвам малко бавно. Да вървим.

Тя се изправи на крака с известна трудност, но Патрик устоя на изкушението да ѝ помогне — имаше чувството, че подобен жест щеше да ѝ се стори неуместно нахалство. Тя му хвърли тъжен поглед.

— Неприятно ми е, че не съм така независима, както преди. Старостта тежи, но поне знаем, че нямаме друг избор, ала да остаряваш с грация и достойнство е съвсем друго нещо — това наистина е трудно.

— Мисля, че вие прекрасно го постигате — отбеляза Патрик и беше съвсем искрен. — Ще ми позволите ли да ви предложа ръката си?

— Благодаря. Да, би било много любезно от ваша страна да ме отведете на обяд.

Докато вървяха бавно към трапезарията, а слабичкото куче ситнеше до тях, Патрик се питаше дали видът му ще възпроизведе същия ефект и върху Виктория Кънингам, както върху баба ѝ и възрастната жена, която бяха срещнали на двора.

[1] Героиня от романа на Дикенс „Големите надежди“ — Б.пр. ↑

19.

Независимо дали отрочетата му оказваха благотворно влияние или не, беше съвсем ясно, че Сам и Софи вместо досадната сутрин, която предвиждаха, отлично се забавляваха.

Когато двамата с Еванти влязоха в трапезарията, те бяха на терасата. Сам се бе увлякъл в канадска борба с превъзбудено малко момче, а Софи — в увлекателен разговор относно изключително важната тема за дрехите с млада жена на възраст между двадесет и тридесет години: определено тя е богинята на Сам, одобрително си помисли Патрик, съдейки по външността ѝ. Тутакси разбра защо Сам е бил толкова привлечен, но тя явно бе спечелила и сърцето на дъщеря му, защото Софи я слушаше със зяпнала уста.

— В града има един чудесен магазин на Теотоки стрийт в Листон, където продават страхотни велурени панталони — каза внучката на Еванти. — Ще те заведе, ако искаш, лошото е, че макар да са изключителни, са доста скъпи.

Патрик, чието око на фотограф мигом забелязваше с какво са облечени другите, с облекчение установи, че самата тя е непретенциозно облечена в джинси и бяла тениска, с шал около врата. Разточителната Софи, на която парите никога не стигаха, го стрелна многозначително с поглед.

Преди да дойдат в Корфу, той бе поставил няколко твърди ултиматума на дъщеря си да се научи да живее с издръжката си, но по-рано сутринта бе възникнал проблем какво да облече Софи, за да придружи баща си на обяд с една непозната и навярно изискана стара дама. Патрик бе огледал с неодобрение избелелите ѝ джинси и износени маратонки и ѝ бе заявил, че би искал да облече пола. Но когато се наложи да избира между провлечена до земята прозрачна рокля, при това с изцапан подгъв, и микроскопична поличка, която едва покриваше пликчетата ѝ, и която Сам наричаше „котешко воланче“, той неохотно се съгласи, че все пак джинсите са най-добрият възможен избор за момента.

— Не може да нямаш по-хубави маратонки от тези — възрази той, на което Софи с трагична въздишка отвърна, че е напълно разорена и не може да си позволи нови маратонки. Разбираше, че сега беше в много по-неизгодна позиция да се противопостави на покупката на страхотните кожени панталони, плътно впити по бедрата — мечта за всяко младо момиче.

Въпреки че Софи често обличаше неподходящи дрехи напук на елегантната си и винаги критична майка — Рейчъл никога не бе успяла да се откаже от навика си да натяква, докато на децата не им писнеше, — Патрик изпитваше определена симпатия към дъщеря си, защото знаеше, че зад външния си непукизъм тя притежава много по-малко увереност, отколкото демонстрираше. Предполагаше, че по-скоро би умряла, отколкото да си го признае, и навярно в момента се измъчваше от терзанието, че изглежда зле, затова ѝ смигна окуражително.

Всички станаха, когато Еванти и Патрик влязоха в трапезарията и представянето започна. Източникът на далечния лай сега бе идентифициран като голямо кафяво куче смесена порода, което миролюбиво се бе излегнало на слънцето.

— Нона, Нона! — извика Джейк. — Това е Сам. — Трябва да му пипнеш мускулите. — Всички се засмяха и за облекчение на Патрик Виктория Кънингам, за разлика от баба си и старицата на двора не показва никакви признаци на шок или смущение при вида му.

Този път беше ред на Патрик да се сепне.

Когато младата жена се ръкува с него, той бе обзет от чувството, че я познава, макар да беше сигурен, че никога досега не са се срещали. По време на кариерата си бе свикнал да се среща с красиви жени, но в реакцията му имаше нещо повече от нормалното възхищение от едно хубаво лице и стройно тяло. Тя със сигурност притежава безспорна елегантност, дължаща се повече на начина, по който се движеше, отколкото на дрехите, с които е облечена, помисли си той и се запита дали някога се бе обучавала за балерина. Ала въздействието, което му оказва, бе по-скоро свързано с изражението ѝ, отколкото с някое физическо качество, и той с абсолютна сигурност разбра защо едновременно му се струваше толкова очарователна и позната. Сякаш липсващото парче от мозайката внезапно си бе дошло на мястото.

Еванти седна в единия край на масата, а Сам и Софи се настаниха от двете ѝ страни.

— Ти седни на другия край, агарі — каза тя на Виктория, — а господин Хамънд ще седне от дясната ти страна. Джейк, можеш да заемеш мястото от другата страна на мама.

Сам тайно се бе надявал, че той ще седи до Виктория, чиято привлекателност щеше да бъде разпиляна напразно в компанията на баща му. Но после реши да пусне в ход целия си чар, за да заплени бабата, което нямаше да остане незабелязано от обекта на неговото възжеление.

— Съжالياвам, че няма да се храним отвън на терасата, което съм сигурна, че и двамата предпочитате — усмихна се Еванти на своите млади сътрапезници. — Изглежда времето е доста топло, но е малко ветровито, а аз не бива да настивам. И тъй като живея тук през цялата година, за разлика от повечето посетители не изпитвам постоянно нуждата да бъда навън, когато грее слънце. Да се наслаждаваш на сянката е едно от малките привилегии на старостта — но не е нещо, което някой от вас ще оцени още много дълги години. Надявам се, че нямате нищо против да обядваме вътре.

— О, не. За нас е удоволствие да видим трапезарията ви — учтиво отвърна Софи. — Татко е направо луд по вашата къща — тя е толкова стара и романтично запусната, порутена и... — Тя млъкна внезапно и лицето ѝ почервения от смущение. — О, извинете! Не исках да кажа точно порутена. — Хвърли отчаян поглед на баща си, но той отново ѝ смигна окуражително и всички се засмяха.

— Не се притеснявай, ние знаем какво искаше да кажеш, Софи — бързо рече Виктория. — Освен това е много проникателно от твоя страна да усетиш очарованието на къщата зад разрухата. Това е нещо, което дилърите по антики наричат „западнало състояние“. Фалшификаторите понякога влагат доста усилия да го постигнат, а пък ние тук си го имаме наготово!

— Софи е права, че къщата и мястото наоколо са легнали на сърцето на татко, а той наистина е направил прекрасни фотографии на много стари къщи — додаде Сам.

— Така е, наистина — кимна Еванти. И двамата ѝ бяха допаднали и тя одобряваше семейната им лоялност, както и любезните им маниери. — Виждала съм някои от тях и се надявам, че ще направи

също такива прекрасни снимки и на Врахос. А сега ми кажете какво ви показаха Виктория и Джейк, докато ние с баща ви разговаряхме. Надявам се, че сте видели параклиса? Ние много се гордеем с него.

Дългата маса в трапезарията бе официално подредена за шестима с тежки сребърни прибори, фини високи венециански чаши за вино с дълги столчета и чинии от сервиза за гости, някога използван от бабата на Еванти. Еванти не беше от хората, които смятаха, че трябва да снижат стандартите си на живот и да ги нагодят към променящите се обичаи на различните поколения. От портретите, окачени над двата тежки махагонови бюфета в двата края на стаята, ги гледаха с надменни изражения предците на Еванти, с остри черти и умни, проникателни лица. Тъмнозелената боя на стените под тях бе покрита с влажни петна. Дора влезе и започна да им сервира от дълбоко плато с мусака, която се оказа изключително вкусна — нямаше нищо общо с жилавото месо и безвкусния сос, които понякога се поднасяха на туристите в гръцките хотели.

— Благодаря ви, че спасихте Софи — усмихна се топло Патрик на Виктория. — Проявихте великодушие. Благодаря ви и че правихте компания и на двамата. Надявам се, че не сме провалили някои ваши планове?

— Аз искрено се наслаждавах на компанията им, а вашият син определено е новият герой на Джейк — най-забавната личност, която е срещал напоследък. За мен беше огромна радост да видя сина си да се смее толкова непринудено. Къде са се научили да общуват толкова добре с по-малки деца?

— Имат по-малка сестра.

— Тя наистина е щастливка.

— Мисля, че през по-голямата част от времето гледат на нея като на идеалното изтезание — призна Патрик. — Но предполагам, че като цяло проявяват толерантност.

— Е, те със сигурност бяха много мили с Джейк. Всъщност се оказа, че сме се срещнали за кратко миналата вечер в бара на Криовриси. Петрос, собственикът, който дава и лодките под наем, е много добре познат на всички в тази част на острова, а аз бях отишла за да му благодаря за нещо, което направи за мен.

— Знам — рече той и когато я погледна, в очите му блеснаха весели искрици. — Научих всичко за вас. Сигурно за Сам и Софи е

било приятна изненада, когато са ви видели тук тази сутрин. — Засмя се. — Те бяха убедени, че ще се окажете някоя досадна тийнейджърка, която ще се „влачи“ след тях и ще им пречи да се забавляват. А сега се опасявам, че по-скоро може да е обратното. Вие може да ги сметнете за досадници.

— О, в никакъв случай — усмихна му се Виктория, смутена от удоволствието, което изпита при финия намек в думите му. — А сега ми кажете как мина срещата ви с Нона — сигурно ви е харесала, защото иначе не би ви позволила да я хванете под ръка и да я придружите до масата. Вие не осъзнавате каква огромна чест ви е била оказана! — закачливо заяви тя, осъзнавайки, че също като баба си изобщо не беше безразлична към чара на Патрик. „Не би трябвало да реагирам точно така в този момент“ — ужаси се от себе си младата жена.

— Бих искала да узная всичко за книгата, която подготвяте — продължи тя. — Ние всички бяхме много изненадани, че баба се е съгласила да се срещне с вас. В миналото и най-малкият намек за публичност я караше да се барикадира като при обсада. Вратите и прозорците залостени, а подвижният мост — вдигнат.

— Нямаме подвижен мост, мамо — възрази Джейк.

— Може би е невидим? — предположи Патрик. — Всички стари къщи би трябвало да имат, за да ги пази от враговете им.

— Врящо масло, изливано от скалите, би свършило по-добра работа.

— Това със сигурност би държало нежеланите фотографии настрана — съгласи се през смях Патрик. — Виждам, че всички трябва да бъдем много внимателни. Може би ще измислиш някоя парола за мен, когато дойда следващия път?

После, като видя, че Джейк отново насочи вниманието си към Сам и започна да го образова с извадки от последната книга за Хари Потър, Патрик се обърна към Виктория:

— Вашата баба ми каза, че бихте могли да ми покажете всички интересни места, които тя повече не може да посещава. Но не бих искал да се натрапвам, защото знам, че в момента преживявате ужасна семейна трагедия и наистина много, много съжалявам за загубата ви.

— Благодаря ви — простичко рече Виктория. Хареса ѝ прямотата му и отново си помисли колко е очарователен. — Да... сега

е... труден момент за мен. — Лицето ѝ се натъжи и тя додаде: — Но аз се обзалагам, че баба ви е казала, че за мен ще бъде добре да участвам в проекта ви.

— Всъщност наистина го каза. — Патрик я изгледа развеселено, с искрена симпатия. — Но моля ви, не си мислете, че е поела някакъв ангажимент от ваше име. Не бих искал да се чувствате заставена да участвате.

Виктория сви рамене.

— Тя вероятно е права за мен — обикновено е така. Както и да е, аз обичам това място — то се е просмукало в костите ми — и обожавам баба си. Тя е една много специална дама, на която аз дължа много — така че, ако иска това, аз ще направя всичко, което е по силите ми, при това с удоволствие.

— Разкажете ми тогава за къщата.

И те се впуснаха в приятен разговор за историята на къщата и за всичко в нея — за което Виктория определено имаше обширни познания, — както и за детските ѝ спомени от острова. Патрик откри, че се радва не само на красотата ѝ, но и на разговора с нея и на компанията ѝ — нещо, което не му се бе случвало с друга жена от доста време. Тя наистина прилича на баба си, реши той. Едни и същи очи — незабравими очи — помисли си той, а сребристата коса на Еванти някога е била тъмна като на Виктория. Възрастната жена изглеждаше величествена и съдейки по портрета в дневната, навярно никога не е била толкова слаба като внучката си, но помежду им определено имаше сходства: високите скули; ясно очертаните дебели вежди; начина, по който гледаха събеседника с огромно внимание, сякаш всичко, което казваше, е невероятно интересно; ослепителната усмивка, която те озаряваше, сякаш бе включен мощен прожектор.

Който и да бе нарисувал портрета на Еванти Дукас като млада жена, не бе уловил тази бликаща жизненост, или може би тя съзнателно я бе скрила от художника... Патрик си помисли за един друг портрет, който той добре познаваше и който беше съвсем различен.

Мусаката бе последвана от домашно приготвен сладолед, а накрая от сирене, Когато Дора дойде да попита кога биха искали да поднесе кафето, Еванти предложи да го пият на терасата.

— Но сега мисля да ви оставя, за да си почина — каза тя. — Дора ще ми помогне да се кача в спалнята си. Довиждане, господин Хамънд. Ще очаквам с нетърпение следващата ни среща. Виктория ще се уговори с вас кога да дойдете и да направите снимките и ще ви покаже всичко, което бихте искали да видите.

Всички се изправиха с уважение, а тя излезе от стаята, леко облягайки се на ръката на Дора.

— Ние също трябва да тръгваме — каза Патрик.

Никак не му се искаше, но чувстваше, че са останали достатъчно дълго и може би ще е по-добре да дойдат друг път. Изведнъж забеляза, че Виктория изглежда изтощена. Докато разговаряха, от нея струеше такава енергия, затова контрастът беше още по-изразителен — сякаш някаква невидима ръка бе внезапно бе изключила притока на жизнените ѝ сили и сега лицето ѝ изглеждаше бледо и посърнало.

— Не искам да си тръгвате — възрази Джейк. — Сам може да остане и да поиграе футбол заедно с мен и Ангелос.

— Последното удоволствие — завъртя очи Виктория. — Искате ли сега да уговорим деня за следващото ви посещение, господин Хамънд, или просто ще ни позвъните, когато ви е удобно? Колко време ще останете тук?

— О, за бога, наричай ме Патрик! Ще останем само една седмица. Мога да направя вътрешните снимки по всяко време, но повече ми се иска да направя външни снимки, за да мога да уловя прекрасната свежест на пролетните цветя и всичко наоколо. Ще дойда отново по-късно през годината — да кажем в началото на есента — когато берат маслините. Но вътрешните снимки ще създадат най-много неудобства за всички вас, затова трябва да ми кажеш кога ще е най-удобно. Ще се постарая да не ви се пречкам много. Освен това много бих искал да видя иконата, за която ми разказа баба ти.

— Нека тогава първо поговоря с Нона. А после ще ти се обадя, става ли?

— Разбира се. — Патрик извади от портфейла една от визитните си картички и надраска на обратната страна адреса на вила „Петради“ и телефонния номер. — Ние сме отседнали във вилата на едни наши приятели. Номерът на клетъчния ми телефон също е написан върху картичката, но трябва да си призная, че често го държа изключен.

Толкова е хубаво за малко да се откъснеш от всичко друго! Но винаги мога да получа текстово съобщение.

— О, виждала съм тази къща — отбеляза Виктория, когато погледна адреса. — Винаги ми е харесвала, но не знаех кой е собственикът.

— Татко, защо не поканим Виктория и Джейк на обяд? Така тя ще може да разгледа „Петради“, а двамата с Джейк ще поиграем футбол — хитро предложи Сам, който нямаше никакво намерение да позволи баща му да обсеби вниманието на Виктория с дълги фотографски сесии, в които нямаше как да се включи.

— Даааа! — сви юмрук Джейк и го размаха във въздуха. — Може ли да отидем, мамо?

Виктория се поколеба.

— О, скъпи, не знам. Струва ми се, че те са заети.

— Не, не сме — намеси се и Софи. — Изобщо нямаме какво да правим, нали, татко?

— Не, заповядайте. — Патрик искрено се забавляваше с тази пълна промяна в плановете на Сам и Софи. Много добре разбираше какво се очаква от него и с удоволствие щеше да изпълни желанието им. — Всички страшно ще се радваме. Заповядайте по всяко време.

— О, ами, въ... благодаря. — Виктория все още се колебаеше. — Би било чудесно. Какво ще кажете за вдругиден?

— Идеално. Играеш ли тенис, Виктория? Мислехме по някое време да посетим тенис корта край Крокалия Бийч, който семейство Маршъл ни препоръча — но с четирима играчи ще е много по-забавно.

— Ами да, играя... е, не може да се каже, че съм някоя от сестрите Уилямс, но все пак тенисът ми харесва.

— Фантастично! — въодушеви се Сам.

— Някои от извънградските хотели все още не са отворени, но комплексът в Крокалия отваря по-рано. Кортът им е много добър, само трябва да проверим дали работи.

— Струва ми се, че е по-добре да поиграем сутринта — предложи Патрик. — На път за къщи ще се отбием в хотела, за да проверим дали може да си запишем час за корта за понеделник сутринта. Вие двамата с Джейк можете да дойдете направо там, а след това всички ще отидем във вилата за един импровизиран обяд. Дали Джейк няма да се отегчи?

— Убедена съм, че ще бъде във възторг — в хотела в непосредствена близост до тенис корта има детско игрище с пързалки и всички други неща, които той обожава.

— Добре. Аз ще се обадя, за да се уговорим за часа. Хайде, младежи, да тръгваме. И без това се задържахме достатъчно дълго. Благодаря още веднъж — и особено на баба ти. Тя е изключителна дама, за мен беше чест да се запозная с нея.

Сбогуваха се и Виктория и Джейк махаха от стълбите, докато семейство Хамънд пресичаха вътрешния двор.

След като гостите си тръгнаха, Виктория отиде да потърси Дора, за да види дали Джейк може да прекара остатъка от следобеда с Ангелос. Патрик беше прав. Чувстваше се напълно изцедена: завладяна от внезапно изтощение, явно непредвидима част от всяка тежка загуба — сякаш бяха източили цялата ѝ енергия.

Противно на очакванията ѝ срещата с Хамънд мина приятно, но сега искаше да остане сама. За миг съжали, че бе приела поканата им, но после си каза, че те наистина са много мили и любезни и би било невъзпитано да откаже. Тайничко се чувстваше малко изнервена от желанието си да се срещне отново с Патрик Хамънд. Това я правеше неспокойна и обърквана. „Може би в момента съм емоционално неуравновесена“ — помисли си младата жена.

Дора беше в кухнята и изпразваше миялната машина, а отегченият до смърт и сърдит Ангелос — задето не му бяха позволили да обядва заедно с Джейк — се бе проснал на пода и буташе намусено малкия трактор играчка в краката на майка си. Дора, която обикновено бе търпелива и спокойна, сега внезапно се извърна, изкрещя му и го плесна по крака — съвсем заслужено според Виктория. От своя страна Ангелос, несвикнал, както повечето гръцки синове, на подобно грубо отношение от страна на майка си, ревна с все сила. Сцена, доста далеч от определението за семейна хармония и разбирателство.

— Върви и намери Джейк, излезте с играчките си на терасата, Ангелос, и остави за малко майка си на спокойствие — каза Виктория.

Ангелос мигом спря да плаче и изхвъркна навън да търси другарчето си.

— Обядът беше много вкусен, Дора. Не знам как успяваш да се грижиш за къщата и в същото време и да готвиш.

Дора въздъхна тежко.

— Наистина става все по-трудно — призна. — Баба ми все още ми помага малко за чистенето, но не може да свърши кой знае какво, а къщата се нуждае от много повече грижи. Двамата с Янис трудно се справяме и сме доста разтревожени.

— Знам. Аз също се тревожа. Смятам да поговоря с Нона по въпроса. Има ли и нещо друго? Изглеждаш ми разстроена.

Дора се отпусна тежко върху един от дървените столове.

— Става дума за баба ми. Нещо не е наред с нея.

— Искаш да кажеш, че е болна? Да се обадя ли на лекаря?

Дора поклати глава.

— Тя казва, че не е болна и не иска никакъв лекар. Исква да дойде отчето. Отчаяно иска да се изповяда.

— Господи! — изуми се Виктория. — Защо е всичко това? Никога не съм мислила, че Нафсика страда от угризения на съвестта. Тя винаги е толкова безкрайно уверена, че е права във всичко.

Дора разпери ръце в жест на пълно недоумение.

— Не знам. Нахлу тук при мен в кухнята преди обяд. Имаше вид на човек, видял призрак. Свлече се на един стол и седя на него през цялото време, докато готвех — беше си закрила главата с престилка и хленчеше, че за нея е дошъл Денят на страшния съд и че е прокълната. Не можах да разбера за какво говореше.

— Каза ли на Нона?

— Попитах я дали иска да доведе кирия, но това влоши нещата. Тя отчаяно ме замоли да не ѝ казвам нищо.

— Къде е сега Нафсика?

— Отиде да си легне. Знаеш, че никога не го прави по това време на деня, но този път изпитах облекчение да се отърва за малко от нея.

— Искаш ли да отида да поговоря с нея?

Дора се поколеба, сетне поклати глава.

— Не, не още. Ще ме убие, ако разбере, че съм казала нещо. Исква само отчето. Струва ми се, че ще се наложи да му позвъня и да го помоля да дойде. — Въздъхна дълбоко. — Само това ми липсваше! Знаеш го какъв е — като дойде, забравя да си тръгне. Но поне може да

разбере какво става с нея. Аз със сигурност не можах. По-добре да отида да я видя.

— О, Дора, наистина съжалявам! — Виктория я прегърна през раменете. — Ще ми кажеш ли какво е разбрал отецът? Не може и двете ни баби да са болни по едно и също време. Аз ще наглеждам момчетата, ще им дам чай и ще изпратя Ангелос да си легне, когато стане време.

Когато се върна, за да провери какво правят момчетата, ги завари във вихъра на една игра, която включваше търчане из цялата къща, като се стреляха с въображаеми оръжия — очевидно ужасната причина за смъртта на баща му все пак не бе осакатила Джейк завинаги, отбеляза Виктория. Зачуди се какво бе разстроило Нафсика толкова много. Искаше ѝ се Гай да е тук, за да си поговори с него. Гай — в очите на Нафсика той продължаваше да бъде най-ценният наследник от мъжки пол — щеше за нула време да изкопчи от старата дама причината за тревогите ѝ. Взе книгата си и излезе на терасата, но се чувстваше прекалено неспокойна, за да чете. Зарей поглед в морето и докато гледаше как лазурносиньото се прелива в оловносиво, в главата ѝ се блъскаха стотици въпроси и спомени като отражения на непредвидимите ѝ настроения.

Мислите ѝ я отнесоха към Ричард и детството. Съвсем ясно си спомняше първия път, когато Ричард дойде на гости във Врахос. Беше скоро след като родителите ѝ загинаха при злополуката, но преди да отиде да живее с родителите на Гай. По онова време тя броеше с нетърпение дните до пристигането на Гай — големия ѝ братовчед, когото толкова силно обичаше. Ужаси се, когато разбра, че Гай ще дойде с един свой приятел от училище.

— Защо му е нужен приятел, когато си има мен? — бе попитала тя, подритвайки с босия си крак, обут в сандал, изгорялата от слънцето трева.

— Е, понякога момчетата искат да си играят и с други момчета — обясни ѝ Еванти, изпълнена със съчувствие към своята нещастна малка внучка, останала без родители, изпълнена с обожание към братовчед си. — Понякога момчетата имат нужда да правят разни неща с други момчета — като например да плават с лодка, да играят крикет, — както ти понякога обичаш да си играеш на кукли с други момиченца.

— Аз харесвам момчетата повече от момичетата и също мога да плавам с лодка и да играя крикет — настоя Виктория, която всъщност мразеше и двете занимания. Плаването с лодка я плашеше, макар че по-скоро би умряла, отколкото да си го признае, а се бе научила да играе крикет само защото баща ѝ я бе водил да наблюдава тази игра на прашното игрище в Корфу — крикетът беше едно от забавленията, които хората на острова бяха заимствали от британците, заедно с джинджифиловата бира. Според Виктория и плаването, и крикетът едновременно я притесняваха и отегчаваха — мнение, което не се бе променило въпреки множеството часове, прекарани с Гай в морето и на игрището.

Очакваше Ричард да бъде нещо като клонинг на Гай, но в първия миг се разочарова — той беше едно учтиво русокосо момче, което не притежаваше нищо от искрящата жизненост на Гай и непостоянните му настроения. Лошите ѝ предчувствия много скоро се оправдаха, когато разбра, че момчетата са изцяло погълнати едно от друго и въпреки че тя упорито се влачеше след тях, все едно беше невидима, съдейки по вниманието, което ѝ оказваха. Тогава един ден, когато Нафсика я изпрати да им каже, че обядът ще е готов след половин час, откри Ричард сам на плажа да хвърля мрачно камъни в морето.

— Къде е Гай?

— Не знам — сви рамене Ричард. — Не съм го виждал от часове. — И той хвърли ядно още един камък във водата.

— Искаш ли да ти намеря хубави плоски камъни? — попита тя. — Знам какви точно ти трябват. — Скоро изрови два прекрасни плоски камъка, единият кръгъл, а другият дълъг, и му ги даде. Той запрати единия през залива и двамата започнаха да броят колко пъти ще докосне спокойната морска повърхност.

— Осем, девет, десет... единадесет! — с възхищение отброяваше Виктория.

— Това е заради камъка, който ти намери — великодушно заяви Ричард. — Най-добрият, който някога съм хвърлял.

Двамата останаха дълго седнали върху ниската скала и загледани в морето.

— Понякога — поде Виктория, внимателно заравяйки пръстите на краката си в морския чакъл — понякога Гай има навика да те изоставя. Когато стане такъв, аз се преструвам, че не ми пука.

— Понякога той е наистина отвратителен — промърмори Ричард.

— Но ако изчакаш достатъчно дълго, той отново става мил и добър — довери му Виктория, която не можеше да понася онези, които ѝ харесваха, да страдат.

Двамата сключиха мълчаливо споразумение и това беше първият път от многото, когато щяха да се поддържат един друг, когато Гай изпаднаше в някое от лошите си настроения или ги зарежеше.

Припомни си детската забава, на която бе поканена, защото домакинята не знаеше, че е с пет години по-малка от братовчед си — Виктория изглеждаше по-зряла и опитна за годините си. Гай беше обещал на майка си, че ще се грижи за нея, но много скоро след като пристигнаха той изчезна в местната кръчма и се върна чак към края на партито. Нито едно от момчетата не я покани на танци, нито пък ѝ заговори. Все едно беше невидима, макар че докато стоеше срамежливо настрана от всички, имаше чувството, че върху челото ѝ е изписано с неоновии букви „Неудачница“. Ричард я бе спасил от публичното унижение да стои до стената през цялата вечер без някой да я покани на танц. Когато пораснаха, повечето от съученичките ѝ се влюбиха в Гай и някои от тях спаха с него. Ричард и Виктория го наблюдаваха как прави поредното си завоевание и търсеха утеха във взаимната си компания, докато на Гай му хрумнеше отново да им обърне внимание. Но никога не обсъждаха тези неща. Гай изглежда привличаше еднакво и двата пола, макар че като се замислеше сега какви са били неговите предпочитания, Виктория осъзнаваше, че него винаги го бе вълнувало много повече предизвикателството на преследването, а не самата плячка — особено ако ставаше дума за нещо забранено. Да лети близо до слънцето беше онова, което най-много възбуждаше Гай.

Ала имаше и много хубави спомени, когато тримата се чувстваха прекрасно заедно — и преди, и след като се омъжи за Ричард. „Или по-скоро на мен ми е било хубаво — с болка си помисли Виктория. — Аз имах сигурността на Ричард и вълнението на Гай, — но дали на Ричард му е било хубаво да е женен за мен? Дали винаги не съм била за него едно бреме, а когато бях дете — нежелана натрапница, която му е пречела да бъде сам с Гай? Нима моята женственост никога не е имала значение за него?“

Отново и отново връщаше всички години на брака си, търсейки някакви признаци, които биха могли да ѝ разкрият истината. „Сега не мога да направя нищо“ — помисли си Виктория. Но не можеше да спре да търси улики, които би трябвало да забележи, ако е била понаблюдателна... и колкото повече търсеше, толкова повече откриваше. Този ден бе видяла как реагира един мъж на нея като на жена и контрастът с поведението на Ричард бе неоспорим.

Дали бракът ѝ с Ричард не е бил опит от нейна страна да се вкопчи в магията от детството, питаше се тя — начин да избяга от действителността, защото знаеше, че никога няма да може да се омъжи за Гай? Мисълта не бе никак успокояваща. Виктория потрепери и влезе в къщата, за да си облече пуловер.

Но имаше чувството, че студът бе проникнал в сърцето ѝ, обхващайки цялото ѝ същество, и никаква жилетка или пуловер нямаше да може да го прогони.

20.

Гай и Франсин лежаха един до друг, след като се бяха любили, изпълнени със задоволство, което всеки миг можеше да избухне в нов изблик на желание.

Самолетът на Гай от Милано кацна навреме, Франсин го посрещна на летище Хийтроу и го закара на номер четиридесет в Болтън със спортното си бебемве с подвижен покрив, което Гай й бе подарил за Коледа. Вечеряха в малкия италиански ресторант на Фулъм роуд, който и двамата харесваха и чийто собственик притежаваше изискано остроумие, но знаеше кога да не се натрапва. Там нямаше музикален автомат, а атмосферата предразполагаше към лек разговор, докато посетителите се наслаждаваха на вкусната храна. След това двамата се прибраха пеша у дома по Гилстън роуд в настроение за любов.

Сега Гай се надигна в леглото и лениво омота около пръста си кичур от лъскавата кестенява коса на Франсин. Погледна надолу към съпругата си.

— Всичко това лесно може да накара един мъж да се пристрасти към брака — рече. — Завръщам се у дома след пътуване и ти все още си тук — без да се боя, че някой ревнив любовник или съпруг може да ни прекъсне.

— Боже! Ти май наистина остаряваш — подразни го Франсин. — Мислех, че тъкмо вълнението на незаконните връзки и конкуренцията с ревнивите съперници те възбуждат.

— Така беше, но тази малка домашна идилия е толкова ново и свежо преживяване, че ме възбужда още повече. Започвам да си мисля, че се влюбвам — ще ти кажа, когато магията започне да се износва.

— Ммм. Направи го. — Франсин затвори очи и се протегна като котка.

Гай я погали по леко издутия корем.

— Как се чувстваше малкото човече там вътре, докато ме нямаше?

— Чудесно. Стори ми се, че това малко човече — той или тя — е започнало да буйства, но предполагам, че е било само движение на червата след обилна вечеря. Моята баба ми е казала, че няма да го сбъркам, когато се случи за пръв път — сякаш малка птичка пърха в кутия за шапки, поне така ме осведоми тя. Не мога да кажа, че това чувство ми е познато, затова предполагам, че мога да пропусна признаците — никога досега не съм мислила за себе си като за кутия за шапки.

— Да не би в такъв случай баба ти да е имала хобито да затваря малки птички в кутии за шапки? Звучи ми като доста зловещо занимание.

— Не, поне доколкото знам. Ммм... това беше хубаво. Продължавай да го правиш, моля те... много е успокояващо.

— Да не си посмяла да заспиш, госпожо Уинстън. — Гай отдръпна ръката си и погъделичка върха на носа ѝ с друг кичур от косата ѝ. — Трябва да поговорим. Предполага се, че съпругите умират от желание да узнаят какво е правил съпругът им, докато е отсъствал. Не искаш ли да разбереш как мина срещата ми с Виктория?

Франсин отвори едното си око и го изгледа развеселено.

— Е, след като очевидно се пукаш по шевовете от желание да ме осветлиш, предполагам, че ще ми кажеш — промърмори тя и отново затвори окото си. Знаеше, че тъкмо способността ѝ да го изненадва с реакциите беше важна част от властта ѝ над него.

Докато го нямаше, тя беше мислила много за Виктория. Чувствата ѝ към братовчедката не бяха еднозначни, макар че беше на ръба да я хареса, а в момента искрено съчувстваше на мъката ѝ. Беше ужасена, когато това се случи, но тази трагедия само бе увеличила скритата несигурност, която изпитваше към дълбоката връзка от детството, която съществуваше между двамата братовчеди. Гай е много привързан към Виктория — много повече, отколкото самият той осъзнава, с болка си помисли тя. Не Ричард — който винаги бе готов да ласкае Гай, да угажда на желанията му — беше този, когото Франсин смяташе за опасен съперник. Знаеше, че колкото по-обременяващ ставаше Ричард, толкова повече се отдалечаваше Гай. Но Виктория беше нещо съвсем различно. А сега? Вдовиците можеха да бъдат много заплашителни за съпругите, помисли си Франсин, тяхната уязвимост можеше много лесно да отклони някого от пътя му.

Докато гледаше как Гай преминава през изхода на терминала, сърцето ѝ се бе изпълнило едновременно с радостна възбуда и тревога, която напоследък бе станала неотделима част от чувствата ѝ към него. Закле се, че на никаква цена няма да позволи на съпруга си да узнае колко много зависи щастието ѝ от него. Въпреки вълнението дали бебето е помръднало нищо нямаше да попречи на баща му да се освободи, ако някога се почувства като уловен в капан, помисли си Франсин. Щеше да направи всичко възможно, за да изчезне завинаги. А Франсин не възнамеряваше да го допуска. Знаеше, че нейните чувства към Гай са много по-дълбоки и страстни от неговите, но се надяваше, че може би най-сетне ще я обикне.

Затова го бе целунала леко, поинтересува се за здравето на баба му, а после бързо заговори за интервюто с изгряващата дива на Ла Скала и представянето ѝ в събудилата много дискусии постановка, която Гай беше отишъл да види в Милано. Фактът, че тя самата обожаваше операта и имаше огромни познания в тази област, я улесняваше — това бе и един от многото им споделени интереси, — но ѝ струваше огромно усилие да не попита как бе реагирала Виктория на разкритията за Ричард. От своя страна Гай беше сигурен, че Франсин умира от любопитство, и се чувстваше засегнат, задето още не го бе попитала. Имаше множество удобни случаи и по пътя към къщи, и по време на вечерята, ала той напразно бе очаквал тя да повдигне въпроса. „Прилича на игра на покер“ — каза си Франсин. Но тя знаеше, че нейният залог е изключително висок.

Както и да е, сега беше очевидно, че Гай изгаря от желание да ѝ разкаже за Виктория, а тя беше съвсем готова да го изслуша.

— Добре тогава — давай. Цялата съм слух — рече и се настани удобно на възглавниците.

Гай запали две цигари, наведе се да пъхне едната в устата ѝ, но в последния миг се отдръпна.

— Извинявай, ти не бива да пушиш, нали? Искаш ли и аз да ги откажа? Ще бъде ли по-лесно за теб?

Тя се изненада.

— Би ли направил това... ако поискам?

— Разбира се.

— Това бебе е много важно за теб, нали?

— Да — кимна той и небрежно додаде: — Но смятам, че и майка му е не по-малко важна. Трябва да ти призная, че ми липсваше.

— Благодаря ти, скъпи. — Франсин бе трогната. За пръв път ѝ го казваше и тя си помисли, че това е много важен момент в тяхната връзка. — Засега можеш да продължаваш да си димиш, но ще ти кажа, когато започна да се нуждая от по-голяма подкрепа. Странното е, че всъщност не изпитвам желание да пуша. Късмет, нали? А сега да чуя цялата драма. Надявам се, че си бил внимателен с Виктория.

Гай ѝ разказа за посещението си във Врахос: за увеличаващата се разруха на старата венецианска къща, която той обичаше толкова много, за изненадата му, че е в много по-лошо състояние, отколкото си бе мислил; за подобряващото се здраве на Еванти и за радостта ѝ при новината за бебето, а след това за пикника в Ангелокастро и ужаса на Виктория, след като ѝ разказа всичко. Накрая ѝ описа разтърсващото си преживяване, когато тя бе излязла сама с лодката в бурното море.

— Сгреших, че ѝ казах всичко направо — сериозно рече той. — Боях се от реакцията ѝ, но тя беше много по-лоша, отколкото очаквах. Искаше ми се да си с мен, за да ми помогнеш при разговора, а след това прекалих с алкохола. Разбира се, знаех, че това, което ще ѝ кажа, ще бъде истински шок за нея, но някак си не очаквах чак толкова бурна реакция... да бъде толкова смаяна. Глупаво от моя страна. Ричард беше искрено предан на Виктория, но за разлика от мен никога не се е интересувал сексуално от жени и не би могъл да бъде много страстен любовник. Тя ми го намекна. Виктория го познава толкова отдавна и човек би си помислил, че през всичките тези години е имала достатъчно основания да схване, че е гей, нали?

— Струва ми се, че знам защо не е „схванала“ — липсвало е първото впечатление, първият сблъсък. Когато познаваш някого толкова отдавна и продължаваш да се виждаш постоянно с него, ти спиращ да го забелязваш дори как изглежда, какъв е всъщност. Винаги ми е правило впечатление, че Виктория някак си е застинала във времето — толкова красива и човек би си помислил, че е способна на бурна страст, но в същото време... толкова неопитна — жена, която все още не е открила себе си.

— Моят баща, който е много проникателен за хората и много я обича, я нарича Спящата красавица.

— Очакваща своя принц? — попита Франсин. — Е със сигурност това не е бил Ричард. — Поколеба се, после продължи: — Как ще реагираш, Гай, ако този принц внезапно се появи някой ден?

Гай всмукна от цигарата и издуха няколко колелца във въздуха.

— Не знам — бавно рече той, изненадан от въпроса. — На теория ще бъда доволен, но предполагам, че ако трябва да съм честен, ще ми е трудно да го приема. — Погледна я. — Но не толкова, както смятах някога.

Франсин отмина без коментар последните му думи, макар че тайно се зарадва. „Не бива да ставам самодоволна“ — предупреди се тя, а на глас попита:

— Просто не мога да си представя как Ричард изобщо си е въобразявал, че подобен брак може да успее — да я направи щастлива или самият той да открие щастието. Е, той със сигурност не го е открил, горкичкият! Какво всъщност го е накарало да се ожени за нея?

— Предполагам, че аз — отвърна Гай. — Със сигурност не съм имал такова намерение и сега се чувствам дяволски виновен. Мислих за това в самолета, докато пътувах насам. Съвсем откровено попитах Виктория какво мисли за брака си и тя ми призна, че бракът им е бил нещо като *fait accompli* или свършен факт, или още по-точно като нещо отдавна предрешено: като деца винаги сме се шегували, че когато пораснат, двамата ще се оженият. Но нещо, което казах аз, в действителност подтикна Ричард да го стори. Беше след като се върнахме от Кеймбридж. — Взираше се в тавана и си спомняше как Ричард бе започнал да става все по-обсебващ, оплакваше се от другите връзки на Гай и безумните му житейски експерименти, искаше нещата помежду им отново да станат каквито са били в миналото.

— Аз исках да прекратя връзката ни и да продължа напред, но Ричард искаше всичко да си остане каквото е било. Спомням си, веднъж му се подигравах, че не желае да се отърси от миналото, и му казах „Тогава по-добре се ожени за Виктория — тогава ние тримата ще си живеем чудесно“, но нямах предвид да го приеме буквално. Следващото, което чух, беше, че са се сгодили.

— Каза ли това на Виктория?

— Точно това — не.

— Какво ли ще прави тя сега? Дали ще остане в Корфу?

— Мисля, че да — поне за известно време. Там тя се чувства защитена, а и винаги е обожавала да бъде с Нона. Но не може цял живот да тъпче на едно място, все някога ще се наложи да продължи напред.

— Може би ще се отегчи — предположи Франсин — и ще се завърне в света.

Гай поклати глава.

— Тя не е вечно заета светска лъвица като теб. Виктория може цяла вечност да си седи там и да прекара живота си в мечти. Искаш ли да отскочим за една седмица и да се убедиш сама? Би ли искала? Между другото, обещах на Нона, че ще кръстим бебето във Врахос. Макар че трябваше първо да те попитам. Надявам се, че нямаш нищо против?

Франсин никога не бе ходила във Врахос. През всичките години на тяхната подновяваща се и разпадаща се връзка, включително и краткотрайния ѝ неуспешен брак с един богат американски банкер — жест на независимост спрямо Гай, — който ѝ бе осигурил доста щедра издръжка, макар че бе заплатила с няколко години значително нещастие, той бе канил много свои приятели в Корфу, но нея никога. Дали това бе знак, че най-после искаше да я допусне в тази част на живота си, която досега бе държал настрана от нея? Или искаше отново да се върне там, примамен от присъствието на Виктория? Франсин все още се чувстваше несигурна, но в същото време я обзе надежда за бъдещето.

— Идеята е страхотна — рече и усети, че се налага да му припомни какво очакваше от него в момента, въпреки че знаеше колко много Гай мрази да го притискат и да му поставят ултиматуми. Тя се изправи и завивките се плъзнаха надолу, разкривайки голотата ѝ.

— Слушай, Гай. Има нещо, което непременно трябва да ти кажа... и няма да го повтарям отново, така че по-добре внимателно да ме чуеш.

— Внезапно стана много сериозна. — Гай си помисли, че прилича на тигрица със светлокестенявата си коса и очи със златисти точки. Изглеждаше опасна и непредсказуема — и определено съблазнителна.

— И съм. Много съм сериозна. Аз знаех какво исках, когато се омъжих за теб, и отлично съзнавах, че ти не си от мъжете, които стават

верни съпрузи, но поех добре пресметнат риск. Обаче бременността със сигурност променя отношението към много неща и сега осъзнах, че това не само ще се отрази върху мен, но че съм поела риск и за нашето бебе. Не ме разбирай погрешно — радвам се за бебето и те обичам. Знам, че ти също си доволен, но ако ме предадеш, няма да го родя. Край. Така че повече никакви истории и това означава да стоиш по-далеч не само от жените, но и от момчетата, Гай Уинстън — завинаги.

— Дявол да го вземе! Искаш ли да ти се закълна тържествено — попита Гай, опитвайки се да прозвучи нехайно, за да прикрие колко го бе разтърсил този изблик на ярост от нейна страна. Погледна я с уважение. Осъзнаваше, че се изисква смелост за подобно избухване.

— Не. Не искам да се кълнеш в нищо. Не желая изобщо да го обсъждам. Просто ти заявявам, Гай, че ако направиш нещо, с което да нараниш нашето бебе, няма да има втора възможност с мен. — Отпусна се отново върху възглавниците и придърпа завивката до брадичката си.

В отговор Гай угаси цигарата си, извърна се към нея и ръката му се плъзна отдолу.

21.

На следващия ден, когато Сам и Софи се появиха още сънени от стаите си, търкайки очи, за да прогонят съня, Патрик от няколко часа вече бе на крак. За пореден път се учуди на способността на младите хора толкова дълго да останат безразлични към струящата слънчева светлина през прозорците им. Специално Софи имаше доста смачкан вид. Предишната вечер след вечерята двамата със Сам се бяха впуснали в нощния живот на Криовриси. Отбръмчаха с мощния мотор, обвити в облаци прах и изгорели газове, оставяйки баща си самотен, с усещането на кокошка, чиито пиленца внезапно са изчезнали.

— Ти си само на седемнадесет, Софи. Може би няма да те пуснат, ако се опиташ да влезеш в нощен клуб — предупреди я той с тайната надежда, че точно това ще се случи. — При това положение Сам трябва да те доведе обратно. — Дъщеря му го бе изгледала със съжаление.

— Да, да, да, татко! Но няма да имам проблем с влизането — не се тревожи за мен. Ще си взема личната карта — додаде успокояващо.

— Защо ли това не ме успокоява — промърмори Патрик. Изобщо не беше сигурен дали да ѝ разреши да излезе. — Дали майка ти щеше да те пусне?

Софи завъртя очи.

— Сигурно се шегуваш! Мама никога не ми разрешава да се забавлявам — не че се интересува особено какво правя. — Превключи на умолителен тон: — Моля те, татко, нали няма да съм сама. Обещавам, че няма да направя нищо глупаво.

Патрик се поколеба за миг, сетне се реши.

— Добре, Софи. Знам, че работи много усилено през последния срок в училище, но, моля те, не ме подвеждай. Знаеш много добре какви са правилата ми. — Макар че Патрик създаваше впечатление на отстъпчив човек, ако го предизвикаха можеше да стане много строг и непреклонен. Затова децата му не се осмеляваха да отминават с лека ръка правилата му.

Изпитала облекчение, Софи грейна насреща му.

— Скъпи татко, ти си толкова готин! Довери ми се! Кълна се, че няма да съжالياваш!

— Няма да има проблеми, татко — обади се Сам. — И без това сигурно пак ще бъдем в „Пристианищни светлини“. Не мисля, че другите нощни клубове са отворени за сезона.

— Ти сигурен ли си, че няма да има никакви проблеми, ако за една вечер останеш сам? — попита Софи, като обви ръце около врата му и го изгледа с майчинска загриженост, което го накара да се почувства стогодишен старец.

— Разбира се, че няма проблем. Пожелавам ви да се забавлявате и ви благодаря, задето дойдохте с мен във Врахос. Беше чудесно да сме заедно.

Патрик се замисли с огорчение за многото случаи в миналото, когато се бе опитвал — без успех — да убеди Рейчъл колко е важно да се покаже на Сам и Софи, че им вярват и да им се позволява повече свобода, която те и без това щяха да си извоюват, ако незаслужено им се отказваше. Сега, когато решенията взимаше само той, установи, че е много по-трудно да приложи тази мъдрост на практика, отколкото бе смятал. Увери се, че са взели мобилните си телефони, и им помаха с

пресилена веселост — с огорчение установи колко много не му се искаше да ги пуска. След това поработи върху текста на книгата си и нахвърли няколко бележки за първите си впечатления от Венецианската къща. Знаеше, че ще му достави огромно удоволствие да пише за къщата, както и да направи снимките, и се надяваше, че ще отдаде дължимото и на къщата, и на собственичката. Улови се, че мисли не само за Еванти Дукас, но и за внучката ѝ, питайки се що за човек е бил съпругът ѝ и какво бъдеще я очакваше. Тенисът щеше да бъде добро развлечение за Сам и Софи, а Патрик, който беше доста добър на корта, вече го очакваше с нетърпение.

След лека борба със съвестта си той позвъни на Рейчъл, но скоро съжали, че го е направил. В мига, в който чу гласа ѝ, разбра, че разговорът няма да мине добре. Странно, помисли си той, колко разбулващ можеше да бъде телефонът за настроението на човека от другия край на линията, дори още преди разговорът да започне. Той я попита как са двете с Поси и се опита да ѝ каже каква добра компания са били двете му по-големи деца по време на посещението във Врахос, надявайки се, че ще събуди интереса ѝ за мястото и хората. Но макар че Рейчъл се поинтересува за Сам и Софи, не пожела да чуе за преживяванията и заниманията му. Гласът ѝ бе остър и студен като ледена висулка, а самата тя го заля с оплаквания от живота вкъщи, подчертавайки каква мъченица е, след като е била оставена „да се справя с всичко сама“, докато те се забавлявали на воля.

— Не ми пробутвай подобни приказки — не съдържа раздразнението си Патрик. — Ти спокойно можеше да бъдеш с нас — много добре го знаеш.

От другата страна настъпи тишина. Беше му нужно една-две минути, за да осъзнае, че Рейчъл бе затворила. Знаеше, че тя ще очаква той да ѝ позвъни веднага, да ѝ се извини и да ѝ каже колко много му се иска тя да е с него. Но той повече не посегна към телефона.

Към полунощ устоя на изкушението да излезе да търси децата си и си легна. Чу ги да се връщат в малките часове, по-скоро от приглушения смях откъм кухнята разбра, че те се опитват да не го събудят и той реши да не ги разочарова, като се появи внезапно и започне да ги разпитва как са прекарвали вечерта. Почувства се невероятно самотен и им завидя за приповдигнатия младежки дух, но

мигом се сгълча, че започва да се превръща в един мърморко на средна възраст.

— Господи! Главата ми! — простена сега Софи, зарови ръце в разрошената си коса и се скупчи върху един стол. — Чувствам се ужасно.

— Е, когато снощи се прибрахме, беше доста зле — без капчица съжаление отбеляза брат й. — Вземи два парацетамола или нещо друго. Във всеки случай една хубава закуска ще те оправи. Господи! Умирам за малко яйца и бекон — ти искаш ли?

— Закуска? — Софи потръпна драматично, докато гледаше с отвращение как брат й рови из хладилника, после чупи яйцата в тигана. — Не ми споменавай за храна!

Но след голяма чаша черно кафе и две големи купи гръцко кисело мляко с мед и грозде, тя се възстанови като по чудо. Не можа да устои на изкусителната миризма на пържен бекон и прилапа няколко парченца от чинията на Сам, след което лакомо си облиза пръстите. Между възстановителните хапки те разказаха на Патрик, че са срещнали група английски тийнейджъри, един от които бил от училището на Сам. Оказало се, че родителите му били собственици на заведението в Агия София и приятели на семейство Маршъл, а Софи заяви, че са прекарвали фантастична вечер заедно и се уговорили да се срещнат за обяд в механата в Агия София.

— Казахме им, че можем да обиколим залива с моторна лодка, ако времето е хубаво, и ги предупредихме, че може да дойдеш с нас, татко. Искаш ли да дойдеш?

Но макар че бе трогнат от предложението им, Патрик, който нямаше намерение да им се пречка, нито да им служи за параван, отклони поканата.

— Вървете и се забавлявайте — каза той. — Ще се видим, когато решите, но ми позвънете, ако няма да се връщате за вечеря. Аз ще пообиколя наоколо с фотоапарата.

След като се разделиха, той реши да слезе до Криовриси, да хапне набързо нещо за обяд, да напазарува за обяда с Виктория и сина й, а следобеда да прекара в снимане.

Остана приятно изненадан, когато почти веднага намери място за паркиране на пристанището. Винаги досега бяха идвали на Корфу през август, когато красивият малък град гъмжеше от туристи в наети коли,

търсещи отчаяно къде да паркират. Половината от магазините бяха затворени и тясната главна улица изглеждаше не само пуста, но и странно гола без редиците ярки тениски, които обикновено висяха по дългите стойки покрай тротоарите от двете страни.

Покрай ръба на вълнолома върху кнехтовете бяха проснати скъсани рибарски мрежи, които трябваше да бъдат изкърпени, обърнатите лодки чакаха да бъдат поправени за сезона. Както обикновено, отвън пред пристанищния бар група мъже бяха насядали и пиеха кафе, играеха карти и спореха разгорещено за местната политика, но общото впечатление беше по-скоро за някакво очакване, отколкото за реално действие. Беше все едно да попаднеш на някой телевизионен филм за пътешествие, на който е натиснат бутонът „пауза“.

Таверната с изглед към пристанището беше отворена. Патрик си избра една маса отвън под сенника и си поръча риба, задушена във винен сос с картофена салата — които се оказаха отлични, — последвани от една малка чашка гъсто гръцко кафе, на което никога не можеше да се насити. Той не беше от хората, които непременно се нуждаят от компания, за да се забавляват и обикновено щеше да се наслади на прекрасната храна, успокояващата обстановка и меко време. Вместо това се замисли за Рейчъл и последния им неприятен разговор и светлината на деня сякаш угасна. Нямахше представа какво ще прави с брака си — ако не беше заради децата, изобщо не беше сигурен, че иска да го спасява.

Тръсна глава. Нямахше смисъл да стои тук и да прехвърля отново и отново едни и същи неща — трябваше да направи няколко снимки. „Поне в това съм добър“ — тъжно си помисли. След като си изпи кафето и плати сметката, реши първо да отскочи до малкия, но добре зареден супермаркет зад механата и да напазарува. Докато стоеше пред шкафа със замразена храна и се чудеше какво да купи за гостите си, оглеждайки подозрително пакет калмари, които приличаха повече на сиви гумени тръбички, стерилизирани за някаква зловеща медицинска процедура, отколкото на нещо, на което му предстоеше да се превърне във вкусна храна, един глас зад него каза:

— Избираш меню за утрешния обяд?

Той се извърна и видя Виктория Кънингам, праметнала телена кошница през едната си ръка, да се взира развеселено в него.

Удоволствието да я види го прониза като остра стрела. Имаше чувството, че я бе призовал само с мисълта си.

— Здравей! Колко е хубаво да те видя!

Виктория си помисли, че радостта му изглежда съвсем искрена.

— Каква хубава изненада — продължи той — и ти си напълно права! Тъкмо се чудех какво да купя за обяда. — Посочи към сивите тръбички. — Не съм сигурен, че уменията на Софи, комбинирани с моите усилия, ще са достатъчни, за да се справим с това.

— Нито пък моите. Но когато Дора ги приготви, са толкова вкусни, че можеш да си оближеш пръстите. — Внезапно се засмя и лицето ѝ се преобрази. — Ти се взираше толкова нещастно в този фризер, че едва не ти казах, че всъщност няма да дойдем — само и само да те избавя от мъките. Защо не ни поднесеш студено месо и салата? Това е любимата храна на Джейк, а ако ще играем тенис, едва ли ще изгаряте от желание да се суетите с приготвянето на някакви сложни ястия веднага щом се върнем. Лично аз, докато съм тук, мога да живея само на домати и сирене. Доматите в Англия винаги ми се струват безвкусни, след като съм опитала тукашните. Моля те, не си създавай излишни главоболия — ние можем спокойно да минем с хляб и сирене. Искаш ли да обиколим и да видим какво да си изберем?

— Какво облекчение! — засмя се Патрик. — Не ме бива много по пазаруването. Помогни ми тогава да избера вашия обяд.

Двамата тръгнаха между рафтовете, като взимаха каквото им хареса: пръчка сух салам, хайвер, неизбежното сирене „Фета“, печено пиле, току-що свалено от грила и все още горещо, няколко килограма прекрасни домати. Пазаруването, което само допреди няколко минути му се струваше досадно задължение, се превърна в забавна екскурзия. Виктория определено бе приятна компания и Патрик с болка си помисли колко много му липсваше приятелството на Рейчъл.

Когато отидоха да платят, Виктория бе посрещната шумно и радостно от собственика Динос и двамата се разбъбриха на гръцки, докато той маркираше покупките на Патрик.

— Миналата вечер Динос се запознал със Сам и Софи — обясни тя на Патрик. — Те му казали, че са отседнали във вила „Петради“. Динос каза още, че може да ти разкаже такива истории за английските младежи, които идват тук, че да ти настръхнат косите от ужас! Всички

в Криовриси се познават и нямат тайни един за друг — това е нещо, с което свикваш, когато живееш тук за постоянно.

— По-добре не ми превеждай тогава, защото не мисля, че искам да науча повече за похожденията на Сам! Но той поне може да се грижи за себе си. В момента повече се тревожа за Софи. Нямах представа колко се притесняват бащите за дъщерите си тийнейджърки. Сякаш едва вчера беше малко момиченце. Те казаха, че ще наемат лодка от Петрос и ще излязат в морето заедно с някакви приятели, с които се запознали миналата вечер. Само един Бог знае какво правят в момента!

— Софи ми се стори съвсем разумна и отговорна — отбеляза Виктория, — много повече, отколкото аз бях на нейната възраст. Както и да е, Петрос винаги проверява къде се намират лодките му, за да е сигурен, че някой не е изпаднал в беда. — Не му спомена за собственото си прекеждане с лодката. — Готов ли си вече да се връщаш в „Петради“?

— Мислех си да се изкача на старата крепост и да направя от там няколко снимки, — освен ако ти нямаш други предложения?

— Предполагам, че сега едва ли би искал да дойдеш във Врахос и да направиш снимки за книгата си? — нерешително попита тя. — Нали каза, че искаш да обиколиш, а ще ти бъде по-лесно, когато аз съм наоколо — в случай че имаш желание да научиш нещо, но не искаш да безпокоиш Нона. В момента тя сигурно си почива, а Джейк отиде в Корфу заедно с Дора, Янис и малкото им момче, така че съм свободна през целия следобед. Но ще те оставя сам да решиш. Не бих искала да ти влияя.

— Това би било чудесно — зарадва се Патрик. — Аз самият едва не те попитах дали мога да дойда във Врахос, но не исках да се натрапвам. Присъствието ти ще е от голяма полза за мен. За щастие съм взел една от хладилните чанти на Маршъл, където ще сложа храната, така че няма да се развали.

— Е, тогава аз ще тръгна с колата си, а ти ще ме следваш по пътя, докато стигнем пред къщата. Не е нужно да оставяш колата си в двора, както си направил вчера.

Тя се качи в очукания стар форд, който сякаш всеки миг щеше да се разпадне, а звукът му беше като от няколко консервни кутии, завързани под него. Очевидно къщата не е единствената собственост

на Еванти Дукас, която се нуждае от солиден ремонт, каза си Патрик. Изведнъж денят му се преобрази.

След като свиха от главното шосе и заподскачаха по дългия път, осеян с дупки, който водеше към къщата, Патрик я последва и зави пред къщата.

— Само ще взема фотоапарата от колата — рече той.

Виктория надникна през прозореца.

— Това ли е всичко, което носиш със себе си? — учуди се младата жена. — Аз пък си мислех, че имаш голямо оборудване. Какви различни фотоапарати използваш?

— Повечето време използвам един — верен съм на своя стар „Броника“. Мразя да влача със себе си прекалено много багаж и всичко се побира в две чанти — една за фотоапарата и още една за светкавиците и останалото осветително оборудване. Разбира се, имам и триножник.

— И така, какво искаш да правим?

— Бих искал да ме разведеш наоколо — ще ме предупредиш, ако има места, където не бива да ходя — а след това, ако нямаш нищо против, бих искал сам да разгледам.

— Чудесно. Да минем от тук и аз ще ти покажа как да излезеш на терасата, където вероятно ще бъда — няма да заключваме вратата, — а и може би ще пожелаеш да видиш параклиса. Ще ти покажа къде е ключът.

Тя го поведе през вратата по дълъг каменен коридор и излязоха на терасата в задната част на къщата, точно под балкона, от който предишния ден той се бе любувал на гледката.

— Параклисът е там. — Виктория посочи кулата с камбаните, чийто връх бе на едно ниво с тях. — Надвиснала е над самия ръб на скалата и когато камбаните звънят се чуват на километри. Ехото отеква над скалите и заглъхва в морето.

— Тук мога да направя фантастична снимка. — Патрик вече си я представяше — тъмнорозовата олющена боя, сивите камъни и потъмнелите камбани, увиснали под високите извити арки, устремили се към синьото небе. — Параклисът действащ ли е?

— Да. По традиция веднъж месечно има служба, изнася я местният свещеник, който за отплата получава зехтин. Освен това има и други случаи — празници, селски сватби. Джейк е кръстен тук, а

братовчед ми Гай и жена му се надяват към края на годината да кръстят тук първото си дете. Аз мечтаех да се омъжа в параклиса, мислех, че ще бъде ужасно романтично, но семейството на Ричард — моя съпруг — не беше съгласно. — Сянка на тъга забули лицето й. — Те не гледат с добро око на романтичните жестове и различните вероизповедания. Според тях гръцката ортодоксална църква е сред най-опасните секти, наричат я „воня и звънци“. Те настояха за голяма английска провинциална сватба, на която да бъдат поканени само техните приятели, и церемонията да се извърши в духа на истинските традиции на англиканската църква. Колкото до Ричард... — За миг Патрик си помисли, че тя щеше да каже нещо повече, но очевидно се отказа и додаде с любезен светски тон: — Наистина би трябвало да поговориш с братовчед ми Гай за къщата и нейните съкровища — той знае най-много по темата. Доколкото разбрах, ти се познаваш с баща му, който е женен за моята леля Тоула?

— Срещал съм го няколко пъти и много ми хареса. Ние едва не участвахме заедно в един интересен проект.

— Чичо Антъни е много специален. Никак не им е било лесно да ме вземат при себе си, след като родителите ми загинаха при злополука, когато бях на седем години, но той винаги се е отнасял към мен като към своя родна дъщеря.

— Как се справяш сега? — попита Патрик, замислен какви големи трагедии бе преживяла.

— Наистина не знам — вероятно не особено добре, но пък и не разполагам с критерий, по който да съдя. Може да се каже, че съм тук, за да се опитам да подредя живота си. Разбира се, най-голямата ми грижа е Джейк.

— Със сигурност в момента най-важното нещо за теб е да се опиташ да подредиш живота си — нежно рече той. — Ако се втурнеш да вземаш важни решения толкова скоро, вероятно ще допуснеш грешки, за които после ще съжаляваш. Джейк е още малък и за него няма значение, ако отсъства някой и друг месец от училище. Не си принудена да вземаш кардинални решения, нали?

— Н-не... не съвсем. — Патрик си помисли, че не прозвуча много убедително. — Всички са много мили и внимателни с мен, сякаш аз повече не съм в състояние сама да се оправям с каквото и да било. Знам само, че между семейството на Ричард и моето

съществуват значителни различия по много въпроси. Сега за пръв път в живота ми се налага сама да вземам решения, макар че звучи абсурдно да кажа подобно нещо на моята възраст. И безхарактерно.

— Трябва да направиш това, което чувстваш, че е най-добре за теб и Джейк, а не за който и да било друг.

Виктория се облегна на каменната стена в края на терасата и се загледа в двете големи камбани горе на кулата. В погледа ѝ се четеше такава настойчивост, сякаш очакваше върху очуканите им и ръждясали от годините черни повърхности отнякъде внезапно да се появи надпис, който да съдържа отговорите на всичките ѝ въпроси.

— Наистина не знам защо ти казвам всичко това — промърмори младата жена и отскубна един зелен лишей от стената.

— Аз знам. Много по-лесно е да се говори с непознат — някой, който не е присъствал в живота ти и няма скрити подбуди. Понякога само да кажеш нещата на глас ти помага да проясниш мислите си — тогава няма да се тревожиш, че си доверил нещо, което е прекалено важно или ще бъде погрешно разбрано.

Тя го погледна и го озари с една прекрасните си усмивки.

— Да. Да, точно така. Благодаря ти. — „Колко бързо ме разбира“ — помисли си Виктория, долавяйки отново връзката помежду им, която бе усетила предишния ден. — Ще те използвам като моето ново кошче за душевни отпадъци — додаде с шеговит тон.

— Нямам нищо против — усмихна се Патрик. — По всяко време. При това безплатно. — Искаше му се да я попита още за живота ѝ, но реши да не бъде прекалено настоятелен. Вместо това каза: — А сега защо не ме заведеш долу при параклиса? След това можеш да ме оставиш за малко сам, а аз ще дойда при теб, след като направя няколко пробни снимки. Става ли?

— Чудесно. — Беше му благодарна, задето толкова умело се справи с неловкия момент. — Последвай ме, а аз ще ти бъда водач в тази малка екскурзия. Онези развалини там някога са били кули на древна крепост, но ние няма да идем, защото няма какво толкова да се види, а и е доста опасно — едно от многото неща, които изискват влагане на доста средства. Внимавай къде вървиш... стъпалата са стръмни и хлъзгави.

Параклисът бе построен в една скала. Виктория откачи ключа от ръждясалия гвоздей, забит от едната страна на тежката дървена врата,

и го пъкна в ключалката.

— Трябва малко да се помогне — обясни тя и подпря с рамо вратата, очевидно свикнала със заяждането. Вратата се отвори с възмутено проскърцване. — Ще те разведа вътре, а по-късно можеш пак да се върнеш, ако искаш. Само на тръгване заключи вратата и остави ключа на мястото му.

Патрик се зачуди защо изобщо заключват вратата, след като държат ключа отвън.

Отвътре ги лъкна миризмата на камък, изгорели свещи и тамян — на святост и тишина, помисли си Патрик.

— Когато бях малко момиче, свързвах молитвите с този аромат — изрази на глас мисълта му Виктория. — Щом го усетех, въздухът сякаш мигом се изпълваше с милостиви ангели.

— Но когато пораснем, става трудно да си го представим — усмихна ѝ се Патрик.

— Много вярно — кимна тя и тъжно добави: — Точно когато най-много се нуждаем.

Патрик усети как в гърлото му засяда буца. Резбованите дървени пейки покрай стените бяха единствените места за сядане, а големите каменни плочи в средата на параклиса бяха голи. На фона на струящата през един от полукръглите прозорци слънчева светлина в полумрака танцуваха златисти пращинки — наистина като „праха на славата“, помисли си Патрик. Изображения на светци в естествен ръст и на епископи, облечени в разноцветни раса на златист фон, бяха подредени край преградата между кораба и хора в източния край и добавяха колорит и драматизъм към иначе доста семплата постройка. Виктория посочи към инкрустираното сребърно ковчеже, поставено в една ниша в стената.

— Там се съхраняват мощите на рода — весело обясни тя. — Винаги ми напомня за вещиците в „Макбет“. Нали се сещаш „с око на тритон и крак на жаба“, да не споменаваме за палеца на нещастния капитан, загинал при корабкрушение — само че в случая става дума за изрязаните нокти на светците и люспи от костта на пиццала на един епископ.

— Много полезни неща — отбеляза Патрик.

Виктория запали една от свещите на стойката до вратата. Пламъкът потрепна и за миг угасна от течението, идващо откъм

вратата, но сетне пак се разгоря. След кратко колебание изпълненият с благоговение Патрик последва примера ѝ, наричайки свещта си за доброто бъдеще на тази млада вдовица и нейното дете, към които се чувстваше необяснимо привлечен. Запита се дали бе запалила свещта в памет на мъртвия си съпруг. После, по безмълвно съгласие, двамата пристъпиха прага на параклиса и се озоваха на слънчевата светлина.

Разбраха се, че по-късно Патрик ще се върне в къщата при Виктория. Възнамеряваше да прекара следобеда в правене на снимки, водене на бележки и разходки, за да почувства атмосферата на мястото.

— О, между другото, попитах Нона за иконата и тя каза, че можеш да я видиш. Преди беше в параклиса, но сега тя я държи в стаята си. Когато дойдеш, ще я донеса долу, за да я разгледаш.

Изпита абсурдното чувство на доволство, че тя не е забравила за молбата му, въпреки всички грижи, които имаше.

Два часа по-късно Патрик се присъедини към Виктория на терасата. Тя пишеше писма.

— Преча ли? — попита той.

Тя го погледна зарадвана.

— О, здравей. Не, не ми пречиш, очарована съм, че имам извинение, за да спра. Трябваше да отговоря на някои от съболезнователните писма. Хората бяха толкова невероятно мили с мен, но видът на тази огромна купчина, която постоянно расте, ме обезкуражава. Както и да е, този следобед постигнах доста голям напредък и отговорих на няколко въпроса, които дълго време отлагах.

— Нямах ли някакъв шаблон, който да използваш? Сигурен съм, че никой не очаква от теб да пишеш подробни отговори.

— Изработила съм си един стандартен отговор, но някои хора са ми написали толкова забележителни писма, че просто не мога да им изпратя шаблонен отговор.

— Няма нужда да бързаш. В подобни случаи времето не е важно. Искаш ли да продължиш, докато си на тази вълна, или предпочиташ да спреш засега? — Помисли си, че изглежда доста изморена. — Тук виждам впечатляваща купчина пликове, които си адресирала.

— За днес ми стига. Разкажи ми как беше при теб.

— Наистина добре. Прекарах прекрасен следобед — много съм ти благодарен за предложението да ме доведеш. Мисля, че направих

няколко изключително ефектни снимки. Това място е истинско възшебство — пълно с невероятни архитектурни красоти и неочаквани места, като например онзи венециански фонтан. Трябва да съм наистина много лош фотограф, ако не съм направил хубави снимки. Надявам се само да съм уловил цялата магия на мястото. Светлината започна да намалява и затова реших да спра за днес. Прибрах си нещата в колата и дойдох само за да ти кажа довиждане.

— Ела да пийнем по нещо, преди да потеглиш — предложи Виктория. Внезапно ѝ се прииска да забави тръгването му. — Не знам за теб, но на мен ще ми дойде добре.

— Сигурна ли си? Е, това би било чудесно — само по едно набързо.

Тя го поведе през големия салон.

— Ще се качим в малката гостна, където вчера се срещна с Нона — каза тя, а Патрик я последва, като пътъом си правеше мислено бележки за снимките, които да направи, когато реши да снима вътре в къщата. Когато домакинята му отвори вратата в края на коридора на горния етаж, той отново бе изумен от уютата и очарованието на тази малка стая, от усещането, че сякаш си се върнал назад във времето.

— Ела и погледни — подкани го Виктория. — Оставих иконата на масата, за да я разгледаш. — Тя я взе и му я подаде, а той внимателно я пое.

— За мен е голяма чест — промълви Патрик, докато се взираше в двата ангела, изобразени отпред на златен фон. Веднага се замисли в какъв ракурс ще е подходящо да я заснеме. — Разкажи ми за нея.

Виктория застана до него.

— Ти навярно знаеш за иконите много повече от мен, затова мога да ти кажа само това, което ми е известно за тази. Върху външните панели са изобразени архангелите Гавраил и Михаил. Не са ли великолепни? Михаил прилича на истински воин, нали? Готов за бой с дявола. Винаги съм намирала крилата на архангел Гавраил за особено красиви.

— Може ли да я отворя?

— Разбира се. Вътре се виждат двама светци в дългите си раса, застанали от двете страни на Девата с Младенеца. Този е Свети Георги, а онзи отляво е Свети Никола. — Виктория се засмя. — Горкият Свети Никола! Опасявам се, че като дете често го бърках с дядо Коледа и

Големите уши, героя на Енид Блайтън^[1], защото Нона винаги ни учеше, че можем да го познаем по къдравата брада и огромните уши — като на дръжки на кана! Намирах го невероятно близък и вдъхващ спокойствие, затова стана любимият ми светец.

— Забележителна изработка! Тези преливащи се цветове на златистия фон са наистина нещо изключително. Красота!

— Да — кимна тя. — Нона ни казваше, че златото символизиращо светлината, заключена в иконата.

— Ако не се лъжа, баба ти ми каза, че е подписана, нали?

— Ммм... ако се вгледаш по-внимателно, ще различиш гръцките букви. Прокара пръст по тях и преведе: „ИЗРАБОТЕНО ОТ РЪКАТА НА БОЖИЯ СЛУГА АНДРЕОС РИЦОС.“

— Има ли дата?

— Така са ми казвали, макар че самата аз не мога да прочета. Очевидно са използвали букви вместо числа, а освен това датата е пресметната от Сътворението на света, което се смята, че е станало през 508 година преди Рождество Христово. Затова първо трябва да разчетеш буквите, а след това да ги превърнеш в числа. Доста сложно! — засмя се младата жена. — Като онези условия от гатанките: „извадете първото дошло ви наум число“. Рикос бил роден през 1422 година и е имал работилница в Крит, но чичо Антъни ми е казал, че работите му са се търсили не само в Гърция, но и в Италия.

— Тази икона е истинско съкровище. Напълно разбирам защо баба ти не желае да се раздели с нея — сериозно отбеляза Патрик и додаде: — Разбирам и защо ти я обичаш. Би било жалко, ако се наложи да я продадете.

— О, да — прошепна тя с глас, треперещ от напирещите чувства, а в очите ѝ внезапно заблестяха сълзи.

Той загрижено я погледна.

— Извини ме, беше много нетактично от моя страна.

— Съвсем не, такава е истината — задавено промълви Виктория. — Просто в момента ми се е насъбрало много и ми се струва, че всичко се руши. Докато ти показвах Врахос, не спирах да си мисля колко ли западнало изглежда всичко в очите на някой външен човек, който не го познава и не го обича като мен.

— Това не се отнася до мен — увери я Патрик. Искаше му се да я приласкае и утеши. — Аз виждам само очарованието и магията на това

място, неповторимата му атмосфера.

— Благодаря ти. — Тя направи усилие да се овладее и му се усмихна през сълзи. — Ще отида да донеса бутилка вино. Разположи се удобно.

. — Може ли да поогледам и да си помисля как най-добре да снимам стаята? Тук е пълно с толкова прекрасни неща. „Разнообразието ни разглезва“ — както казват в Йоркшър, където аз живея.

— Разгледай всичко, което искаш. Аз няма да се бавя.

Той я изпрати с поглед, докато излизаше, и си помисли, че се чувства щастлив само да я гледа.

Когато тя се върна с бутилка вино, Патрик бе застанал пред камината и внимателно разглеждаше малка сребърна кутия, която държеше в ръка. Нещо в изражението на лицето му я накара да се запита дали не бе открил още някое безценно съкровище.

— Това е крайно необикновено — рече той. — Можеш ли да ми разкажеш историята на тази кутия?

Тя го погледна изненадано.

— Всъщност не. Стои на масичката до креслото на Нона откакто се помня, но не знам нищо специално за нея. Дори не си спомням досега да съм ѝ обръщала голямо внимание. Ужасно е как приемаш всичко за даденост, когато си дете. Моят братовчед Гай знае много повече за съкровищата в тази къща. Кутийка за енфие ли е?

Патрик ѝ я подаде.

— Разгледай я по-внимателно — не, не е кутия за енфие. Отвори я и прочети надписа от вътрешната страна на капака и ми кажи на кого мислиш, че са тези инициали?

— Ами „пантотина“ означава „завинаги“ или „винаги“ — първите инициали Е. В. М. П. сигурно означават Еванти Виктория Мария Паломбини. Това е моминското име на Нона. Но на мен не ми прилича на старинна вещ — в долния край се вижда сравнително модерен щемпел и е изписано октомври 1938. Боя се обаче, че нямам никаква представа кой е Х. П. М. Какво те кара да смяташ, че тази кутия представлява интерес? Ценна ли е?

— Не и като парична стойност, макар че наистина е очарователна вещ. Навярно е била специално поръчана, с този необичаен кант от пчели, с лястовици отгоре, както и двете преплетени сърца с думата

„пантотина“ в средата. Но необичайното в случая е, че почти през целия си живот съм виждал почти точното копие на тази кутия. С тази разлика, че инициалите върху капака са в обратен ред — там е написано на Х. П. М. от Е. В. М. П. — във всичко останало двете кутии са съвършено еднакви. А най-интересното е, че аз знам кой е този Х. П. М.

Когато Еванти Дукас отвори вратата, двамата все още се гледаха слисано.

[1] Една от най-даровитите и популярни детски писателки на ХХ в.; написала е 7000 разказа и 700 детски книжки. — Б.пр. ↑

22.

— Добър вечер, господин Хамънд. — Еванти Дукас стоеше на прага и местеше поглед от Патрик към Виктория и обратно. — Веждите ѝ се стрелнаха нагоре, когато видя сребърната кутия в ръката на Виктория.

— О, Нона, колко се радвам да те видя. Почина ли си добре? — Виктория погледна с обич баба си. — Целият следобед Патрик прави снимки за книгата си, а аз тъкмо се канех да му сипя чаша вино. Да сипя ли и на теб? Той се интересува от тази малка кутия. — Виктория я вдигна. — Но аз не знам нищо за нейната история. Ти можеш ли да му я разкажеш?

— Бих могла, разбира се, но защо толкова се интересувате от тази вещ, господин Хамънд? — Еванти бе придобила най-високомерния си и непристъпен вид. — Изненадвам се, че от толкова други интересни предмети в тази стая избрахте точно нея — изрече тя с най-смразяващия си тон.

— Интересува ме точно тя — настоя Патрик, без да се стряска от държанието ѝ.

Старата госпожа пристъпи бавно напред, подпирайки се на бастуна, с изправена и вдървена стойка. Отпусна се внимателно върху любимото си кресло и подаде ръка към кутийката. Внучката ѝ я подаде. Еванти започна да я върти между пръстите си, отвори я и я затвори, огледа я внимателно, сякаш се страхуваше, че може по някакъв начин да е осквернена. Накрая я затвори рязко и я остави на обичайното ѝ място върху масичката до креслото.

— И така — заговори накрая, — какво бихте искали да знаете? — Лицето ѝ бе затворено също като кутийката.

Патрик предположи, че тази жена е способна на силни чувства, но явно бе научена да ги прикрива отлично, когато желае.

— Искам да знам историята ѝ, от къде я имате и също... — Той млъкна и погледна портрета на Еванти на стената над камината, после отново към жената пред него. Продължи бавно: — Когато вчера видях

портрета, веднага разбрах, че в него има нещо познато, нещо, което навярно би обяснило странната реакция на възрастната дама, която видях на двора, когато пристигнах. А когато се запознах с Виктория, вече бях напълно сигурен. — Погледна я и рече: — Вие сте оригиналът на „Момичето на скалата“, нали, госпожо Дукас?

— А вие — много тихо отвърна тя с неразгадаемо изражение на лицето, но без да се преструва, че не разбира — сигурно сте синът на Хю Марстън. Много приличате на него. Когато вчера влязохте, изживях доста силен шок — както, без съмнение и моята стара прислужница Нафсика се е стреснала, като ви е видяла. Но мислех, че името ви е Хамънд?

Патрик кимна.

— Вярно е. Но аз не съм син на Хю, а негов племенник. Той е брат на майка ми и винаги е бил като баща за мен. — Добави нежно: — Хю така и не се ожени. Майка ми винаги ни е казвала, че е заради някаква жена, която безумно обичал, но нещата някак си се объркали... Обаче до миналата седмица никога не го бях чувал да говори за това.

— Ще ми кажете ли за какво, за бога, си говорите вие двамата? — Виктория щеше да се пръсне от любопитство. — Какво е това момиче на скалата? Кой е този Хю?

Но Еванти не откъсваше очи от Патрик.

— Той... още ли е жив? — попита накрая.

— О, съвсем жив! Напоследък не е много подвижен, с неговия артрит и артериалните проблеми, които имаше миналата година, в резултат от дълги години пушене и пиене — макар че никога в живота си не съм го виждал пиян. Все по-трудно му става да се придвижва с изкуствения крак, но все още е много жизнен: смел и забавен, едновременно невъзможен и неустоим, както винаги. — Изглежда я остро. — Знаете ли, че е загубил крака си по време на войната?

Тя поклати глава. Значи не са се виждали от шестдесет години, смаяно си помисли Патрик, а при все това само споменаването на името му упражняваше такава власт над нея.

— Той все още ли рисува?

— Да... както винаги, но напоследък му струва повече физическо усилие. Мисля, че той би умрял, ако няма да може повече да рисува. Концентрирал се е най-вече върху животни — по-конкретно коне, с чиито картини е най-известен. Току-що пое една голяма

поръчка от принц Харун — собственикът на прочутия жребец Харун, който спечели толкова много големи състезания. Майка ми смята, че трябва да е полудял, за да се съгласи, но аз мисля, че е прекрасно и ще поддържа духа му. Картините на Хю се търсят много. Когато се случи да се предлагат на търг, се продават на изключително високи цени, ала това не се случва особено често, защото хората предпочитат да ги пазят за поколенията си. Той вече не приема поръчки да рисува портрети на хора, макар че обеща това лято да нарисува Софи. Тя е във възторг от идеята. Моите деца го обожават.

Патрик наблюдаваше лицето на Еванти. Въпреки силния самоконтрол маската на безизразност започна бавно да се смъква от лицето ѝ и една неволна сълза се търкулна по напудрената ѝ буза. Той предположи, че да плаче на публично място е нещо съвсем рядко за нея.

— Вуйчо Хю ми сподели наскоро, че най-хубавият портрет, който някога е рисувал, е „Момичето на скалата“. Винаги е отказвал да го продаде или изложи в галерия и никой от нас не знаеше кой е моделът, но когато се видяхме последния път, се случи нещо странно. Внезапно намерил оригиналната скица на портрета — която очевидно бил забутал някъде през годините — и ми каза, че когато се натъкнал на нея, си мислел за нарисуваното момиче.

— Аз му изпратих съобщение, когато мислех, че умирам — просто рече Еванти, сякаш това обясняваше всичко.

— Искате да кажете, че напоследък сте били във връзка?

— Не и по начина, който имате предвид, просто му изпратих съобщение. Радвам се, че го е получил.

— Той ми разказа, че носел със себе си скицата през цялата война — поясни Патрик, трогнат от развълнуването ѝ лице. — Каза, че тя му помогнала да оцелее, когато бил ранен.

В този миг телефонът на масичката до креслото на Еванти иззвъня. Виктория го вдигна.

— О, здравей. Да, той е тук. Не, няма нищо, всичко е наред. Знаем, че мобилните не работят тук, не получаваме сигнал. За теб е Патрик, Софи. — Подаде му слушалката.

— Извинете ме. Ало? Софи? Всичко наред ли е? О, за бога, и двамата сте безнадежден случай! — Гласът му прозвуча раздражено. — Ще се върна скоро. Е, ще се наложи да почакате, няма да е кой знае

колко голямо изпитание, а и ще ви се отрази добре. Добре. Ще се видим скоро. Дочуване.

Остави слушалката и се извърна към събеседниците си. Виктория бе коленичила пред креслото на баба си. Патрик си помисли, че Хю вероятно би оценил трогателната картина, която представляваха. Искаше му се да узнае още толкова много неща, но навярно стана по-добре, че се налагаше да си тръгне — двете жени сигурно предпочитаха в момента да бъдат сами.

— Съжалявам за това — моите разсеяни деца са забравили да вземат резервния ключ за вила „Петради“ и сега не могат да влязат. — Усмихна се. — Софи даже е доста обидена: „От къде можехме да предположим, че няма да те има, когато се приберем?“ — това бяха думите ѝ. Трябва да вървя. И без това ви отнех толкова време, да не споменавам и шока, който неволно ви причиних. Бих искал някой друг път да науча повече за тази история — ако, разбира се, имате желание да я споделите с мен. Както и да поговорим за онази прекрасна икона. — Протегна ръка към Еванти, която я пое между дланите си.

— Племенникът на Хю — промълви. — Да, ще ви разкажа историята, но не днес. Нуждая се от време, за да си помисля за някои неща, случили се толкова отдавна. Но се върнете скоро. Виктория ще ви изпрати, нали, *chryssou mou*?

— Разбира се, Нона. Ей сега ще се върна. — Виктория стана и придружи Патрик до вратата, после надолу по дългия коридор.

— Е! — заговори тя, когато заслизаха по стълбите. — Колко странно! Аз съм напълно потресена. Какво необикновено съвпадение — ако въобще е съвпадение. Нона не смята така, мога да те уверя в това. Тя има дарба на ясновидец. — Стрелна развеселено с поглед Патрик. — Убедена е, че си бил „изпратен“.

Той ѝ се усмихна.

— Може би наистина съм бил! Но със сигурност мога да кажа, че когато приех предложението на агентката си да се свържа с баба ти и да дойда да разгледам Врахос, и през ум не ми е минавало, че ще се натъкна на тайна, свързана с моето семейство. Докато този следобед ме развеждаше наоколо, мислех да ти разкажа за извънредно странното посрещане вчера от възрастната дама, която беше на двора. — И той разказа за реакцията на Нафсика. — За мен самия беше доста силен шок, когато те видях — додаде той, поглеждайки към Виктория.

— След като те видяла, Нафсика си легнала. — Виктория го погледна, сетне бързо отмести поглед, без да срещне неговия. — Явно се е държала, сякаш си имал рога и опашка, но не исках да ти го казвам. Не оставила Дора на мира, докато не ѝ обещала, че ще извика рарас, местния свещеник, да дойде и да чуе изповедта ѝ, защото твърдяла, че е извършила нещо ужасно. Мисля, че той ще дойде в неделя. Междувременно Нафсика я подлудява с приказките си, че скоро ще умре — чувала съскането на адските пламъци около себе си — но отказва да обясни защо. Мисля, че тъкмо заради това Янис е предложил да заведе Дора и момчетата до града, за да се махнат за малко от хленченето и вайкането на бабата.

— Каза ли на твоята баба за това?

— Не. Миналата вечер тя беше уморена и аз не исках да я разстройвам повече. Но сега мисля да ѝ кажа.

Тя изпрати Патрик до колата.

— О, аз така и не ти налях вино — сети се тя. — Много съжалявам.

— Ще си го запазя за друг път. Имаше по-важни неща — нежно отвърна той. — Добре ли си? — попита и същевременно откри, че никак не му се иска да се разделя с нея. — И без това имаш достатъчно проблеми на главата си, та да се справяш и с още една семейна драма. Моля те, не се чувствай задължена да идваш утре на гости, ако нямаш желание.

Но с цялото си сърце се надяваше, че ще дойде.

— Разбира се, че ще дойда. А и освен това трябва да ти съобщя последните новини. Може до утре да знам малко повече за тази история. Ще разкажеш ли на Сам и Софи за нея?

— Дали баба ти би имала нещо против?

— О, не ми се вярва, не и след толкова много години. Кажим им. После ще можем всички да поговорим. Аз нямам търпение да го обсъдим.

— Добре. Сигурен съм, че те ще бъдат страшно заинтригувани.

Той остана за миг нерешително до колата, сякаш се чудеше дали да тръгва или не, макар че ѝ бе направил впечатление на много решителен мъж.

— Ами довиждане, Виктория — рече накрая, — Ще се видим утре в Крокалия Бийч за една игра семеен тенис. — След което напъха

дългите си крака в колата и потегли малко бързо по осеяния с дупки път.

Виктория бавно се запъти към малката дневна. Еванти не бе помръднала. Седеше в креслото в припадащия мрак, втрещена в пространството или по-скоро навътре в себе си, помисли си Виктория. Навярно си спомняше Хю Марстън и се бе върнала отново в миналото. Не забеляза, че внучката ѝ е влязла.

— Нона? — тихо я повика Виктория. — Добре ли си?

Еванти ѝ протегна ръка.

— Да, добре съм, агарі. Но се оказа, че трябва да помисля за толкова много неща.

— Искаш ли да ми разкажеш? До сега никога не си споменавала нито дума, макар че изглежда някога това е било изключително важно за теб.

— Дълго време беше твърде болезнено и лично, за да говоря за него, а когато вече нямаше значение за никого, освен за мен, отдавна бях свикнала да не говоря за него. Не съм съгласна с всички тези модерни схващания, че човек трябва да разгодва душата си и да разказва всичко на напълно непознати — страстно заяви тя. — Струва ми се, че го наричат „консултация“ — много американско, но далече не най-доброто, което сме заимствали от тях.

Изсумтя подигравателно, а Виктория си помисли, че само някой напълно неустрашим терапевт би се заел с Еванти Дукас. Самата тя смяташе консултациите за нещо много полезно, а освен това си припомни думите на Патрик, че е много по-лесно да излееш душата си пред непознат. На нея със сигурност ѝ бе много лесно да говори с него. Когато лежеше будна нощно време, измъчвана от собствените си объркани чувства, жадуваше да може да обсъди с някого връзката си с Ричард, без да се измъчва от угризения, че е нелоялна към съпруга си, който вече не можеше нито да се защити, нито да ѝ обясни какви са били истинските му чувства. Как би могла да сподели със семейството си, че не може да се отърси от въображаемата картина как Гай и Ричард правят секс, която я изпълваше с омраза през деня, а през нощта я караше да се събужда трепереща и обляна в пот? Как можеше

да обясни разяждащата душата ѝ мъка от предателството на Гай и Ричард?

— А и защо си мислим, че в този живот болката ни трябва непременно да бъде облекчена — сурово продължи Еванти, явно следвайки някаква своя мисъл. Сетне лицето ѝ омекна. — Да, искам да го споделя с теб, скъпа, и кой знае... Може би ще можем да си помогнем взаимно. Знам, че в някои отношения съм се превърнала в една надменна стара жена, която съди останалите прекалено строго, — но трябва да ти призная, че в тази история не се гордея със себе си. Изгубих вярата си в тържествената клетва на един човек и защото бях наранена и ядосана, наруших собственото си обещание. Ала днес научих, че може би в крайна сметка този друг човек е удържал на думата си.

— Когато бях малко момиче — поде Виктория, сведе поглед и започна да върти брачната халка на пръста си, — ти веднъж ми каза, че истинската любов поразявала като светкавица. Никога не го забравих. Вуйчото на Патрик ли беше тази светкавица, Нона?

— Да, той беше. О, да! И колкото и болезнено да е било за мен през всичките тези години, аз нито за миг не съжалих, че бяхме заедно, макар и за кратко, защото това беше истинско. Ако трябва да изживея живота си отново, аз бих искала всичко да се повтори въпреки цялата мъка, която изпитах някога. — Еванти погледна съчувствено внучката си. — Но, ти, агарі, ти все още не си била пронизана от тази светкавица и това те измъчва най-много, нали? Не само заради това, което си изгубила... а и за онова, от което съзнателно си се отказала. Да не получаващ, но и да не даваш, права ли съм?

— О, Нона — тъжно промълви Виктория, питайки се какво точно знае Еванти и какво ѝ бе казал Гай, — със сигурност едва ли цялата истина. — Изпитвам едновременно и тъга и яд. Отчасти заради горкия Ричард, който трябва да е бил невъобразимо нещастен, за да стори това, което си мисля, че е направил, но най-вече заради собствената си глупост... и... заради страха си от живота. Заради това, че избрах сигурността, тъй като никога нямаше да мога да имам това, което наистина желаех. Моля те, разкажи ми своята история, за да забравя поне за малко себе си.

Когато Дора влезе, за да съобщи, че са се върнали и вече е сложила Джейк да спи, завари баба и внучка да седят в тъмното, и двете напълно погълнати от един отдавна изчезнал свят.

23.

Хю и Еванти се срещнаха за пръв път на една официална вечеря в къщата на лелята на Хю, страховитата лейди Джорджия Грахам. Тя бе поканила племенника си — или по-скоро му бе заповядала да присъства, — тъй като бразилският посланик, който беше почетен гост, колекционираше модерно изкуство и лейди Джорджия (чието главно развлечение бе да урежда живота на другите) реши, че може би е важно за един начинаещ художник да се срещне с него. Тя се бе посветила на изкуството по един безкритичен начин, ласкаеше се с ролята на щедра закрилница и меценат на бъдещи таланти, но имаше категорично — и често пъти погрешно — мнение, което невинаги съвпаднаше с възжеланията на протежетата ѝ.

За да попълни броя на гостите, тя бе поканила дъщерята на едни стари приятели, живеещи в чужбина, които бяха в Лондон за една седмица, макар че реши да не слага един до друг двамата млади на масата за вечеря. Вярваше в таланта на племенника си и възнамеряваше да му помогне в кариерата — ако не за друго, поне за да направи напук на зет си, но в същото време отлично осъзнаваше опасния чар на Хю за противоположния пол. Освен това нямаше намерение да поощрява флирта на една осемнадесетгодишна дебютантка с чужденец. Знаеше, че нейната някогашна приятелка графиня Паломбини, гъркиня по рождение, но омъжена за италианец, вече има конкретни планове за бъдещето на дъщеря си — те със сигурност не включваха един своенравен млад англичанин, който не само беше по-младият син без особено бъдеще, но и настояваше да се отдаде на една професия, която родителите му не одобряваха. Лейди Джорджия обичаше сина на сестра си — възхищаваше се на твърдостта, с която се бе противопоставил на властния си баща в името на изкуството, но не му вярваше нито на йота.

Еванти не искаше да ходи на тази вечеря, но майка ѝ настоя.

— О, мамо! Аз не познавам никого от поканените, а и няма да има никой на моята възраст... Освен това не съм виждала лейди

Джорджия от малка. Почти не си я спомням.

— Още една причина да се видиш с нея. Беше изключително любезно от нейна страна да те покани и би било изключително неучтиво да откажем. Моля те, не ставай досадна, Еванти.

Майката и дъщерята често се караха: двете си приличаха твърде много, за да съжителстват мирно и кротко, притежаваха един и същ избухлив темперамент, и двете имаха силна воля, макар че на Еванти много бързо ѝ минаваше, докато Мария Паломбини дълго време таеше в себе си огорчението и обидата също като последствия от тежък грип. Този път обаче при мисълта, че ако откаже да присъства на вечерята у лейди Джорджия, ще трябва да се появи на не по-малко скучното парти, организирано в дома им, Еванти реши да капитулира с достойнство.

Имаха разправия и по въпроса какво да облече, но тя надхитри властната си родителка, като просто пренебрегна бялата рокля с дантела, която — по заповед на майка ѝ, разбира се — камериерката бе разстлала върху леглото ѝ. Вместо благоприличния тоалет тя облече прилепнала по тялото рокля от червена коприна, украсена с мъниста — подарък от баща ѝ и купена от Париж преди две седмици. Майка ѝ, която постоянно мърмореше, че съпругът ѝ разглезва непростимо единственото им дете, беше бясна, че не се бе допитал до нея за подаръка. Баща ѝ бе завел Еванти в „Лашез“ и двамата я бяха избрали заедно. Еванти копнееше за подходящ случай, когато да облече тоалета, макар да бе достатъчно умна да не иска разрешение от майка си. Избра много внимателно момента, за да почука на вратата на нейната спалня — малко преди да тръгне на вечерята. Нямаше никакво време да се преоблича, а тя отлично знаеше, че закъснението бе немислимо. Испитваше задоволство, че се бе опълчила на майка си, която възмутено обяви, че дъщеря ѝ е изключително неподходящо облечена за възрастта си. Неподходящо или не, Еванти знаеше, че изглежда ослепително — съжеляваше само, че целият ефект щеше да отиде напразно в компанията на всички онези стари досадници, които щяха да присъстват на вечерята.

На масата Хю се оказа настанен между съпругата на бразилския посланик — нейните познания по английски бяха меко казано скромни, а и не споделяше страстта на съпруга си към живописиста — и една приятно закръглена дама от Лестършър с пищен бюст и

прекрасни перли, която познаваше родителите му и чиито интереси изглежда се свеждаха до семейна история и лисици. Поглеждайки насреща, вниманието му мигом бе приковано от една ослепителна красавица. Макар че на пръв поглед младото момиче създаваше впечатление, че слуша внимателно какво ѝ говори червендалестият мъж от дясната ѝ страна, който с надути фрази ѝ предаваше последната си реч в Камарата на общините, Хю си помисли, че тя явно е на километри разстояние от тук и е не по-малко отегчена от самия него. Реши, че се нуждае от малко разсейване. Дискретно оваля малко хлебно топче под прикритието на салфетката си и благодарение на дългогодишната си практика в обстрелване на сестрите си го запрати така ловко през масата, че я улучи точно по шията. Тя се огледа сепнато, както той се надяваше, и погледът ѝ се преплете с неговия. Той ѝ смигна, но едва забележимо, тъй че отстрани можеше да мине за нервен тик. Очарованата Еванти също му смигна в отговор. И двамата мигом разбраха, че искат да се опознаят по-добре.

Останалата част от вечерта се изниза незабележимо, докато и двамата флиртуваха със съседите си на масата, за да прикрият взаимния си интерес, но продължаваха да си разменят тайни сигнали, останали незабелязани от останалите присъстващи на масата.

Когато жените се оттеглиха в салона на горния етаж и оставиха мъжете с портвайна и пурите, Еванти седна до дамата от Лестършър, правилно предполагайки, че тя ще може да я осведоми за невероятно добре изглеждащия хвъргач на хлебни топчета. Така разбра, че е племенник на лейди Джорджия, че майка му произхожда от аристократично, но обедняло ирландско семейство, което обясняваше необуздания му характер според дамата от Лестършър.

— Произходът винаги си казва думата — отбеляза тя и даде за пример няколко много показателни случая на поведение у ловджийските хрътки, които отглеждаше.

Станало ясно, че баща му не само притежавал имение в Йоркшър, но и бил глава на съдебната изпълнителна власт в графството^[1] и бил удостоен с титлата „ръководител на лов“^[2]. Еванти, която имаше смътната представа, че лейтенант е най-младшият офицер в английската армия, и не бе запозната с ловджийския жаргон, не остана впечатлена, въпреки че явно според дамата и двете титли бяха гарант за достъп в най-висшите ешелони на обществото. Накрая

разбра, че той се нарича Хю Марстън и е бил изгонен от Кеймбридж за нарушаване на правилата. Освен това възнамерявал да стане художник въпреки несъгласието на семейството си и му се носела славата на бохем.

— Въпреки че съм длъжна да призная, че в Бохемия живеят много очарователни хора — бе побързала да добави дамата от Лестършър. Тя нямаше и най-малка представа къде се намира Бохемия, но притежаваше безпогрешен усет да разпознава чужденците, а това тъмнокосо смугло момиче с акцент можеше да се окаже откъде ли не.

Еванти тъкмо бе започнала да се опасява, че колата, изпратена да я вземе, може да пристигне преди мъжете да се присъединят към дамите, когато по стълбите се разнесоха мъжки гласове, придружени от плътен смях. Този път тя стоеше сама до прозореца, тъй като лейди Джорджия бе отвела нанякъде досегашната ѝ събеседница.

Хю мигом се озова до нея, представи се и целуна ръката ѝ с обиграност, неприсъща на повечето англичани.

— Аз съм племенник на нашата домакиня — обяви той — и макар че не бяхме официално представени, се чувствам задължен да се грижа за вас.

— Колко мило от ваша страна — усмихна му се девойката. — Но аз вече знам кой сте. Дамата с лице като на божур ми разказа историята на живота ви.

— Сигурно ви е било много интересно.

— О, наистина беше. Между другото ми каза, че сте забележително попадение, но от собствен опит разбрах, че и вие не пропускате.

— А-ах! О, наистина беше блестящо попадение, нали? — Когато я погледна, в очите му танцуваха весели пламъчета. Беше изключително висок. — Тази рокля е създадена за вас, а цветът е великолепен — заяви той, — но ще ви помоля да се обърнете.

Еванти повдигна вежди, но послушно се завъртя на сатенените си пантофки, които бяха в абсолютно същия нюанс като цвета на роклята.

— О, добре — одобрително кимна Хю. — Тогава всичко е наред — какво облекчение! Трябваше да имам по-голямо доверие във вас.

Отпред роклята стигаше високо до шията, а отзад бе ниско изрязана по последната мода.

Еванти се засмя.

— Винаги ли си позволявате подобни лични забележки за хора, които до този момент не сте срещали?

— Само за много специални хора. Но ще се наложи да прескочим формалностите, защото трябва много бързо да се опознаем.

— О, така ли? И защо?

— Защото смятам да ви нарисувам — отвърна той.

На следващия ден Хю се появи в дома ѝ с огромен букет цветя, за да я покани на обяд. За голям късмет на Еванти майка ѝ не си беше вкъщи, а стопанката на дома — очарователната съпруга на първия секретар на италианското посолство, която много харесваше младата си гостенка, — беше щастлива да насърчи толкова обаятелен ухажор. Макар че Еванти не се съмняваше, че майка ѝ, която имаше доста старомодни представи за придружаването на едно младо момиче, едва ли щеше да бъде очарована, когато узнаеше за случилото се.

Той я заведе в модното френско заведение „Аперитив“ на Джърман стрийт, а тя беше достатъчно неопитна, за да се впечатли, че метр д'отелът очевидно го познаваше и прояви особено внимание, като лично ги съпроводи до масата им. Докато изучаваха менюто, отпивайки от чашите с „Бели дами“, Еванти реши, че това е най-приятната напитка, която някога бе вкусвала. Въпреки че беше свикнала да пие вино с храната още от малко дете, в къщите на родителите ѝ в Гърция и в Италия не се поднасяха коктейли. Тя се чувстваше дръзка и екстравагантна, изпълнена с възхитителното усещане, че я очаква страхотно приключение.

Разказа му за различните къщи, които притежаваше семейството ѝ: вилата в южна Тоскана близо до Пиенца, където имаше огромни площи терасовидни лозя и маслинови гори, а наоколо се простираха необятни полета със златист ечемик, осеяни с пурпурни макове на фона на високи планини, където се разнасяше страховитият рев на глиганите, а привечер бодливите прасета се заравяха под земята; за апартамента в Рим с изглед към древните керемидени покриви и постоянния звън на камбаните. Накрая му разказа за най-скъпата на сърцето ѝ стара венецианска къща на остров Корфу, където бе прекарала по-голямата част от детството си, докато родителите ѝ

обикаляха света, и която принадлежеше на гръцката ѝ баба. Когато баща ѝ бе назначен за италиански посланик в Атина, те я използваха за вила през уикендите.

— Един ден ще бъде моя — сподели тя с Хю, — защото съм единственото дете, а единственият брат на майка ми е загинал през Първата световна война. Двете с мама често се караме за най-различни неща, но и двете обичаме Врахос и когато сме там, винаги се чувстваме щастливи. Баща ми не харесва толкова много къщата, защото не е негова и той е — как би го определил... — прекалено загрижен за собствените си имоти.

— Териториален? — предположи Хю.

— Да, благодаря ти — териториален — и никак не му харесва, че винаги съм се смятала за повече гъркиня, отколкото за италианка. Но аз съм родена там и там искам да умра. Духът на мястото е много силен и никога не ме напуска.

— Духът на мястото — повтори Хю. — Харесва ми как звучи — като ангел пазител, може би?

— Може би. А къде е мястото на твоя дух, къде живее твоят ангел пазител? В Йоркшър?

— Не — сериозно отвърна той. — Обичам Йоркшър, но не мисля, че моят ангел пазител е там. Мисля, че моето „място на духа“ е в Алпите, където можеш да обвиеш ските си с тюленови кожи и да се изкачваш с часове в пълна тишина, докато слънцето топли гърба ти и си заобиколен от високи върхове. После сваляш кожите, пъхаш ги в раницата и се понасяш надолу с вихрена скорост, проправяш пъртина в снега, докато снежният прах свисти около коленете ти. Там снегът внезапно експлодира в краката ти, превръща се в бяла яребица и отлита. Там от високите ели, надвиснали над главата ти, изхвърчат черни птици и можеш да видиш сърна или дива антилопа.

Тя беше облегнала глава на брадичката си и го слушаше като омагьосана, докато ѝ разказваше за страстта си към планините и животните, особено към конете. После той внезапно избухна в смях.

— Караш ме да бъда сериозен. Може би не е зле да си поръчам някой от твоите ангели — например може да се окажат особено полезни по време на конните надбягвания. Представи си какво предимство ще имаш, ако те съпровожда един такъв ангел пазител, когато обявяваш залозите или посещаващ букмейкъра си!

— Залози? Букмейкър? Какво означава това?

И той ѝ обясни всичко за конните надбягвания, карайки я да се смее с глас на скандалните му преживявания. Беше роден разказвач.

После ѝ разказа за рисуването, но зад лекомисления му тон тя отгатна искрената му отдаденост.

— Повечето от членовете на семейството ми смятат, че съм бил безотговорен при избора си на професия — сподели той. — Те биха искали рисуването да ми е само хоби, несериозно развлечение, докато се занимавам с истински бизнес в Ситито, в армията или в политиката. Аз нямам никакво намерение да постъпвам в армията, освен ако, разбира се, да не дава Бог, има война. Тогава ще се запиша без колебание. Обаче успях да залъжа баща си, че няма да постъпя в армията, защото смятам да се посветя на политиката! — Хю потрепери ужасено. — Не бих могъл да спазвам партийната дисциплина, а и тръпки ме побиват, като си помисля, че бих могъл да се превърна в копие на онзи празнодумец, до който ти седеше снощи на вечерята. Семейството ми не желае да разбере, че аз просто нямам избор — трябва да бъда художник. За мен това е като дишането. — Засмя се. — Те не могат да повярват, че с рисуването мога да спечеля пари, а баща ми ме предупреди, че няма да ме издържа, ако постъпя против волята му. Но аз смятам да стана прочут! — додаде безгрижно. — Ще се опълча срещу всички тях и ще продавам картините си за огромни суми на богати банкери, които ще ми плащат, за да обезсмъртя безличните им натруфени съпруги за поколенията.

— А няма ли да ти е скучно да ги рисуваш — тези богати съпруги?

— Разбира се, че ще ми е скучно. Ала те ще ме направят достатъчно богат, за да мога да рисувам това, което искам. Конче — това е голямата ми страст, както и няколко портрета на красиви жени по мой избор. — Еванти усети как лицето ѝ пламна, а сърцето ѝ затупка по много обезпокоителен начин, но го погледна право в лицето с предизвикателно блеснали очи.

— А сега ти ми разкажи нещо повече за себе си — помоли я той.

Тя му разказа колко много иска да постъпи в университета, но родителите ѝ дори не давали да се спомене.

— Те искат да бъда безупречна домакиня за избрания от тях съпруг — според тях тази роля е единствената подходяща за момиче

като мен. Може да ти се сторя прекалено самоуверена, но аз имам мозък и не желая да бъда само нечие украшение. В същото време се чувствам като истинска неблагодарница, защото родителите ми ме обичат и аз знам, че искат най-доброто за мен, но аз предпочитам да бъда самата себе си.

— Ти вече си го постигнала и никога няма да бъдеш нещо друго. Разбрах го в мига, в който те видях срещу мен на масата.

— Значи започна да ме замеряш с хлебни топчета, за да ми докажеш, че ме смяташ за много умна?

Двамата отново избухнаха в смях и продължиха да разговарят ту за сериозни, ту за смешни неща, споделяха надеждите и амбициите си, любовта си към уважаваните си семейства, но в същото време твърдата си решимост да не поемат безволево по пътя, който другите са предначертали за тях. И двамата имаха усещането, че световите им се разширяват с плашеща скорост.

След обяда се разходиха из парка Сейнт Джеймс, седнаха на една пейка и изгубиха представа за времето. От земята се подаваха белоснежните главички на кокичетата и въпреки че беше едва началото на февруари, няколко минзухара се жълтееха край ръба на езерото; върбите галеха с дългите си пръсти тихата водна повърхност, а птиците пееха. Не забелязаха как захладня и се стъмни.

Часовникът на Биг Бен отброи пет часът и ги върна в действителността.

— Света Сиела Бернадета! — възкликна с ужас Еванти и скочи на крака. — Трябва веднага да си тръгна! Сеньора Мацото е поканила за чая едни приятели на родителите ми. Майка ми ще побеснее!

— Кога ще те видя отново? — попита Хю.

— Утре заминаваме. Баща ми трябва да се върне в Рим.

— Е, не е ли това истински късмет? — с безизразна физиономия заяви Хю. — Какво удивително съвпадение! Аз също скоро заминавам за Рим — по работа. Внезапно... ъъ... си спомних, че трябва да направя няколко картини там.

— В такъв случай може би там ще се срещнем — със сериозно изражение каза тя, но очите ѝ се смееха. — Трябва да ми се обадиш на всяка цена. Ще ти дам адреса си.

Той я заведе с такси до Итън Плейс — твърде късно за чаеното парти на нейната домакиня. Щом зърна елегантния млад мъж, който

беше извел на обяд дъщеря ѝ, и видя как двамата се гледат, графиня Паломбини разбра, че занапред ще ѝ бъде много трудно да се справя с Еванти, както и че пред бъдещите ѝ планове се бе появило едно много сериозно препятствие.

[1] Lord Lieutenant (англ.). — Б.пр. ↑

[2] Master of Fox Nounds (М. Ф. Н.). — Б.пр. ↑

24.

Влизането на Дора развали магията. Когато влезе в дневната, тя светна лампата, а Еванти и Виктория примигнаха. Все едно току-що излизаха от кино и в първия момент се почувстваха объркани, че се намират сред обичайната си обстановка.

Виктория се ужаси, когато видя колко късно е станало — почти приближаваше девет. Толкова беше погълната от историята на баба си, че мисълта за Джейк напълно бе изхвърчала от главата ѝ.

— Съжалявам, че закъсняхме толкова — започна Дора, която бе научила, че една от многобройните ексцентричности на англичаните, каквато според нея беше и Виктория, беше необичайно стриктното им придържане към режима на лягане на едно дете, — но по пътя за насам се отбихме при родителите на Янис. Изкъпах и двете момчета и сложих Джейк да си легне и сега той те чака да отидеш да му пожелаеш лека нощ.

— О, Дора, ти наистина си чудесна! Много ти благодаря. Отивам веднага. — Виктория протегна ръка към баба си. — Нона, ще дойда да те видя веднага щом кажа лека нощ. Добре ли си?

— Да, агарі, Бог да те благослови, чувствам се идеално. Но съм уморена от толкова много говорене и от съживяването на тези стари спомени. Дора ще ми помогне да си легна, но ти ела да ми кажеш лека нощ.

Виктория си помисли, че Еванти изглежда напълно изцедена, и я огледа разтревожено. След това хукна нагоре по стълбите. Завари Джейк сгушен в леглото да слуша една от касетите за Хари Потър, но вече почти заспал, докато въртеше лениво кичура коса на върха на главата си. Клепачите му бяха затворени, но широко отвори очи, когато майка му влезе, и се надигна да я прегърне, сетне отново се отпусна в леглото. Промърмори, че изкарал прекрасен ден. След като напазарували, отишли до Калами, а дядото на Ангелос ги качил на рибарската си лодка и те му помагали да издърпа мрежите, след това яли сладолед, а после... Гласът на Джейк пресекна на средата на

изречението и очите му се затвориха. Виктория седеше на ръба на леглото му и галеше косата му, докато се увери, че е дълбоко заспал. Мислите ѝ препускаха в опит да подредят новата информация. Нямаше търпение да чуе края на историята на баба си, но когато отиде да я види в спалнята ѝ, Еванти също бе почти заспала.

— Не искаш ли да хапнеш нещо, Нона? Мога да ти донеса един поднос.

— Не, благодаря ти, агарі. Дора ми донесе чаша билков чай и това ми стига. Но ти трябва да вечеряш.

— Не се тревожи за мен. Ще нападна кухнята — успокои я Виктория. — О, Нона! Каква история! Ще ми разкажеш ли останалата част?

— Да, ще ти я разкажа, но не сега. А и трябва да те предупредя, че не свършва щастливо. А сега ме остави сама, *chryso mou*. Имам да мисля за толкова много неща.

Виктория я целуна по меката буза, която изглеждаше бледа и призрачна като тънък лист хартия, и тихо затвори вратата зад себе си.

„Мили боже! Не ѝ позволявай още да умре!“ — помоли се младата жена. Беше трогната от силата и дълбочината на чувствата на баба си, докато си спомняше първата среща с любимия си, случила се преди толкова много години. Потрепери при мисълта за неумолимия ход на времето. „И аз един ден ще остарее — помисли си Виктория. — Какви ли ще бъдат спомените ми? Дали ще разказвам на децата на Джейк за техния дядо? А какво ще разкажа на самия Джейк за Ричард?“

Запита се що за човек е бил Хю Марстън. Не можеше да си представи, че Еванти ще се влюби толкова силно и толкова бързо ще се подаде на чара на някой мъж, освен ако не е човек с изключително магнетично излъчване. Тъжно си помисли, че всичко това е на светлинни години разстояние от нейните преживявания. Очевидно по външен вид Хю е изглеждал също както племенника си сега, иначе Еванти и Нафсика нямаше веднага да го познаят, но дали си приличаха и по характер? Патрик със сигурност притежаваше очарование, но тя си каза, че може би бе по-сдържан като характер от вуйчо си и тъкмо затова повече ѝ харесваше. Изведнъж я обзе желание да му позвъни, за да сподели с него това, което бе научила от баба си, но реши, че ще е по-добре да изчака до утре.

Какво ли представлява съпругата на Патрик Хамънд, запита се тя. Беше изненадващо, че той почти не я споменава, макар че очевидно обожаваше децата си и беше мъж, който държи на семейството. Дали се бе обадил на жена си, за да ѝ разкаже за необикновеното съвпадение да се натъкне на същата сребърна кутия, каквато притежаваше вуйчо му, и да сподели преживяванията си с нея? Виктория се улови, че копнее да чуе Ричард от другата страна на линията да я разпитва за живота ѝ — да се потопи отново в спокойните води на тяхната връзка, непомрачени от съмненията и болката, които напоследък ги бяха размътили. Осъзна, че за пръв път от седмици съзнанието ѝ бе напълно откъснато от обърканите емоции, които напоследък не ѝ даваха мира и денем, и нощем. Замисли се дали да не се обади на Гай, както без колебание би направила само допреди няколко седмици, но при мисълта за него в гърлото ѝ отново се надигна горчивата буца и тя едва не се задави от напирещите гняв и болка.

Тази нощ отново сънува същия сън. Беше започнал в детството ѝ. Беше ясен и слънчев ден и тя, Гай и Ричард си играеха заедно на плажа — както често правеха в истинския живот, — но тя внезапно осъзна, че момчетата са изчезнали и са я оставили сама. Беше сигурна, че са някъде наблизо, защото чуваше гласовете им, но не можеше да ги види; гласовете им се превърнаха в смях, отвратителен подигравателен смях и тя разбра, че нарочно се крият от нея. Опита се да им извика, да ги помоли да се върнат, но от устата ѝ не излизаше нито звук.

Сцената се смени и сега тя беше в гората, която ставаше все по-гъста и по-тъмна и сякаш я прихлупваше; дърветата изпълняваха някакъв странен и зловещ танц, полюлявайки се върху корените си, а клоните се протягаха и извиваха като клещи, опитвайки се да я сграбчат. Тя се препъваше като сляпа през гъсталаците, дъхът ѝ излизаше на накъсани хрипове, докато в същото време се опитваше да извика на момчетата да се върнат и да я спасят, но от устата ѝ все още не можеше да излезе нито звук. От време на време ги зърваше да надничат иззад дърветата и да ѝ се смеят и въпреки че знаеше много добре кои са, лицата им се бяха превърнали в някакви гротески — противни и застрашителни. Тя се затича, този път не за да ги намери, а с отчаяно желание да избяга от тях, тъй като те се бяха превърнали в

някакви чудовищни създания и сега я преследваха. Усещаше горещия им дъх да пари тила ѝ и знаеше, че всеки миг ще я хванат, когато кракът ѝ се закачи в един къпинов храст и тя се препъна. В същия миг всички дървета внезапно се издигнаха нагоре във въздуха, а корените им изскочиха от земята със съскащ звук. Тогава тя започна да пада — пропадаше с шеметна скорост в някаква черна бездна, а викът най-сетне се изтръгна от гърдите ѝ.

Събуди се, плувнала в пот, трепереше и дишаше на пресекулки. Мина много време преди да успее напълно да се отърси от съня. На зазоряване се унесе в тежък сън, а когато отвори очи, което ѝ се стори само след няколко минути, Джейк вече подскачаше в долния край на леглото.

След закуската се отправиха към крайбрежния хотел в Криовриси — огромен бетонен блок, доста поразкрасен в брошурите за туристи, с отлични удобства, но с чар колкото многоетажен гараж за коли.

Джейк, който се бе заловил да пише роман в една нова тетрадка, купена предишния ден в Керкира, се бе запасил и с цяла кутия моливи. Мъкнеше със себе си и един сак, пълен с любимите му коли играчки. Когато го обземеше писателското настроение, щеше да бъде изцяло погълнат от писането и Виктория знаеше, че докато вдъхновението не го напусне, вниманието му ще е ангажирано, докато тя играе тенис. Преди закуската той бе напреднал, изписа върху първата страница заглавието с няколко различни цветни молива, а на последния лист написа кратко резюме на все още ненаписаната сага. „Господин Шропшър — историята на един дракон от Петрос Пийни-кладенец“ обявяваше титулната страница в крещящи розови и пурпурни букви. Джейк имаше огромна слабост към псевдонимите, особено двойните, и рядко пишеше под собственото си име.

„Господин Пийни-кладенец е написал удивително добра книга“, гласеше цитат от „Сън“ върху последната страница, както и „Истинско удоволствие да се чете“ призоваваше „Гаймс“.

— Много впечатляващо. Вече измислил ли си сюжета? — попита Виктория, докато закопчаваше колана на изгряващия автор на задната седалка.

— Не още — отвърна Джейк. — Първо е по-добре да се измисли заглавието. Но бедата е, че историята, която е в главата ми, няма много общо с драконите.

— А не е ли по-добре първо да напишеш историята, а после да избереш името?

— Не се работи по този начин — презрително я отрязва синът ѝ. — Не можеш да измислиш историите, докато не ги започнеш, но аз винаги съм пълен с готини идеи, затова не се притеснявам.

— О, добре — съгласи се Виктория, изпитвайки завист към увереността на сина си. — Ами в такъв случай ще очаквам с нетърпение да я прочета, когато я завършиш. — Вече едно чекмедже на бюрото в Манор Фарм беше пълно с литературни ръкописи на Джейк. Ако не друго, поне беше доста плодовит автор.

Семейство Хамънд вече разгряваха, когато Виктория и Джейк пристигнаха на тенис корта, но спряха, когато я видяха да идва. Поздравиха я с ентузиазъм, който стопли сърцето ѝ и я накара да се почувства сякаш се познаваха много отдавна, а не само от два дни. За младия автор бе намерено едно сенчесто местенце близо до корта, а Сам най-любезно отиде да му купи „Фанта“ портокал, за да помогне на вдъхновението му. Беше решено, че бащата и дъщерята ще играят срещу Сам и Виктория. Получи се добро състезание. И Патрик, и Сам бяха добри играчи, а дързостта на Софи — подпомогната от някои умели удари — се компенсираше с ловкостта на Патрик; Виктория, въпреки крехкия ѝ вид, доказа, че има блестящ форхенд, макар да не беше особено добра до мрежата, но Сам бе изключително доволен от избора на партньор и я гледаше с неприкрито възхищение.

Тя наистина притежаваше смайваща фигура. Имаше чувството, че баща му води с няколко точки преднина заради прекараните следобед и вечер във Врахос, и беше решен здравата да го поизпоти на корта. Нямаше да има никаква пощада заради такива предразсъдъци като възраст и родителска немощ, реши Сам, който едва напоследък бе започнал да бие баща си, когато играеха един срещу друг. След първия сет у бащата и сина се разгоря спортният дух и двамата се настървиха да спечелят. Към десет часа, по време на третия сет, ентузиазмът на

партньорките им явно започна да поувяхва и Софи заяви, че ще се трупяса, ако продължат още малко.

— Стегни се, Софи. Не се разкисвай — опита се да я ободри Сам, но Виктория пък каза, че отдавна не е играла и много скоро ще припадне.

— Край на играта или тайбрек? — попита Патрик.

— Тайбрек — твърдо отсече Сам, но не остана никак доволен, когато баща му върна топката с най-добрия си сервис, а Виктория пропусна да върне.

— О, Сам! Съжалявам! Подведох те — извика тя.

— Нали си чувал какво казват за по-възрастните — обади се Патрик, развеселен от разочарованата физиономия на Сам. Много добре разбираше, че синът му иска да се представи в най-добрата си форма пред партньорката си и беше бесен, че е загубил от баща си пред дамата на сърцето си. — „Възрастта и хитростта винаги могат да триумфират над младостта и умението.“

— Почакай до следващия път — закани се Сам. — Ние с Виктория ще се реваншираме.

Отидоха да приберат Джейк, който бе зарязал литературните си напъни и си играеше с колите на детското игрище в близост до корта.

— Успях да ги пробвам всичките. Червената кола е безспорен шампион, а сребриятата никаква я няма — осведоми той Сам. — Искаш ли и ти да опитаеш да видиш коя е най-добрата? Можеш да си избереш моя цвят, ако искаш.

Сам си избра едно поочукано синьо мини, което за възмущение на Джейк се представи изключително добре с новия си шофьор и този път се оказа, че Джейк е този, който не обича да губи. Той започна да рита земята с върха на маратонката си и да оспорва правилата на играта, които току-що сам бе измислил. Виктория го стрелна предупредително с поглед, надявайки се, че няма да направи някоя сцена и да я засрами пред новите ѝ приятели.

— Не забравяй, че по-късно ще играем футбол — дипломатично рече Сам, с което си спечели една благодарна усмивка от своята богиня. — По-добре да дойда с теб, Виктория — оповести той, когато всички се запътиха обратно към паркинга. — Така ще мога да ти показвам пътя до „Петради“. — Метна триумфиращ поглед на баща си,

докато се качваше на мястото до шофьора в таратайката на Виктория. И той можеше да хитрува.

Когато пристигнаха във вилата, Патрик ги поведе към кухнята.

— А сега вие двамата ако обичате да се размърдате — обърна се към децата си. — Сам, иди донеси питиета, а, ти, Софи, ще извадиш ли храната от хладилника, за да се заемем с приготвянето на нашия импровизиран обяд.

— Задръж за малко — отвърна Софи, която натискаше бутоните на мобилния си телефон. — Трябва да изпратя един SMS на Ели. Тя е много разстроена заради тематичния купон, на който трябва да ходи утре, и не знае какво да си облече, а аз имам жестока идея!

— Защо не се представи като рубенсова нимфа? — предложи Сам. — Ще бъде идеална с тези дебели розови бедра, а и така няма да се чуди какво да облече.

Софи му метна един смразяващ поглед.

— Темата е „хотикалчъ“.

— В такъв случай може би не е зле да се докара като картофа Дезире?

— О, много смешно. Не, тя трябва да се облече като Одри Хепбърн. Няма ли да бъде супер?

— Ели? — завъртя очи Сам. — Трябва съвсем да си превъртяла, Софи! Какво общо има Одри Хепбърн с тази тема?

— Ама ти наистина си много задръстен. Одри Хепбърн и „хотикалчъ“ са синоними — надменно го осветли по въпроса сестра му. — Искам да кажа, че когато си помислиш „хотикалчъ“ и веднага се сещаш за Хепбърн — не е ли така, Виктория? Не е ли тя първото, което ти идва наум?

— Ами... — Виктория изглеждаше обърквана, но не искаше да нарани чувствата на Софи. — Освен че е една прекрасна актриса, тя наистина е образец на елегантност и изисканост, но никак не съм сигурна какво общо има Одри Хепбърн с градинарството^[1].

— Точно! — триумфално заяви Софи. — Образец на елегантност и изисканост — страхотно попадение! Кой е казал нещо за градинарство?

Сам избухна в гръмогласен смях, а Патрик прегърна дъщеря си.

— О, Софи, скъпа, толкова те обичам! Хотикалчъ означава градинарство. Да не би случайно да имаш предвид „от котюр“^[2].

Софи се втренчи в текстовото съобщение върху дисплея на телефона и изписка:

— О, не! — простена. — Защо винаги прочитам всичко погрешно? Мислех си, че французите само го произнасят малко по-иначе.

Всички се засмяха и Виктория отдаде дължимото на Софи, която също се присъедини към веселието.

— Добре, а сега да се заемем с работа, младежи. Дали да не обядваме навън — струва ми се, че е достатъчно топло. — Започна да подрежда ножове и вилици върху един поднос, а Софи отиде до хладилника.

— Да, но имаме проблем — в хладилника няма почти нищо, тате — подвижна тя. — Доколкото си спомням, ти каза, че вчера в Криовриси си купил много храна.

— Съвсем вярно. Когато снощи се върнах в отговор на отчаяния ти вопъл, защото си бяхте забравили ключа, ако си спомняш, те помолих да вземеш храната от колата и да я сложиш в хладилника, докато двамата със Сам внасяхме напитките и отключвахме къщата. Какво си направила с провизиите?

— О, Господи! Май съм забравила за тях.

Софи виновно си припомни, че когато баща ѝ дойде, телефонът в къщата звънеше и тя се втурна да го вдигне в мига, в който отключиха вратата, като мислеше, че е Ели Маршъл, но беше още по-прекрасно и вълнуващо — оказа се приятелят на Сам, божественият Матю Барнаби, с когото бяха прекарали заедно деня и се бяха разделили само преди половин час — страхотно окуражаващ знак според Софи. Той всъщност искаше да говори с нея, а не със Сам, Информация, която тя вече бе изпратила на Ели. И съвсем естествено бе такова разтърсващо събитие да заличи напълно от главата ѝ всякакви мисли за храна и хладилници.

— О, за бога! Помолих те само за едно нещо! Как можа да забравиш? — разсърди се Патрик. — И къде е храната?

— Не се паникьосвай, едва ли някой я е откраднал — жизнерадостно го успокои Софи, докато си мислеше дали Матю пак ще ѝ се обади. — Успокой се, татко. Сигурно все още си стои в багажника.

— Точно от това се опасявам. Едва ли ѝ се е отразило особено добре да се пече под капака на багажника на една кола, която е била оставена на слънце — дори да е в хладилна чанта. Би ли отишла да провериш?

— Не ѝ се сърди — обади се Виктория, когато Софи изчезна забързано зад ъгъла на къщата. — На всеки може да се случи.

— Не на всеки, но съвсем лесно на Софи. — Патрик се усмихна и лицето му доби примирено изражение. — Трябваше аз да забележа, но излязохме да вечеряме навън и не сме проверявали хладилника.

— Е? — попита той, когато дъщеря му се върна с трагична физиономия, стиснала носа си с два пръста.

— Трагедия! Пълна трагедия! О, татко, наистина съжалявам. Никога в живота си не сте помирисвали нещо толкова смърдящо. — Софи закърши отчаяно пръсти и драматично потръпна. — Със салатата е свършено — вмирисана и разплута, но пилето, хайверът и другите неща могат определено да те накарат да си изповръщаш червата!

— Да дойда ли и аз да помириша? — намеси се Джейк, предвкушвайки драмата.

Всички се отправиха към колата, а Софи с театрален жест отвори капака на багажника.

— Леле! — побърза да се извърне Джейк. — Трябва ли да ядем всичко това?

— Със сигурност не. Бедата е, че в къщата няма кой знае какво, освен няколко домата.

— Имате ли бекон и яйца? — попита Виктория.

— Трябва да има, освен ако Сам не ги е излапал, но няма да стигнат за всички ни.

— А спагети?

— Мисля, че да. Спомням си, че мярнах някъде един пакет.

— Сигурна съм, че двете със Софи ще успеем да сглобим нещо — бодро заяви Виктория. — Аз не съм най-добрата готвачка на света, но Дора прави страхотни спагети „карбонара“ с бекон и яйца, а една салата от домати ще бъде чудесно допълнение.

— Не може ти да ни приготвяш обяда! — възрази Патрик.

— О, ще бъде забавно! Домакинските несполуки ми вдъхват увереност — аз самата съм истинско бедствие в кухнята.

— Добре, че мама не е тук — обади се Сам. — Досега щеше да е побесняла. За нея домакинските несполуки не са особено забавни. Досега щеше да бъдеш смляна на кайма, Софи.

— Ти няма да кажеш на мама, че съм забравила покупките, нали, татко? — стреснато попита Софи.

— Не — топло я успокои баща ѝ. — Смятам, че е по-добре да запазим този малък епизод само за себе си.

Софи изглеждаше толкова облекчена, че Виктория отново се запита що за човек е Рейчъл Хамънд.

— Хайде, Софи — подкани тя момичето. — Да видим дали можем да сътворим нещо за ядене. Ще ми покажеш кое къде е. А ти, Джейк, помогни за подреждането на масата.

Софи изгледа с благодарност Виктория и докато вървяха към кухнята, реши, че все повече я харесва. Патрик слушаше смеха, който се носеше откъм кухнята, и неволно си правеше някои сравнения, а това го караше да се чувства адски нелоялен.

След доста тропане, дрънчене и тракане с лъжици, двете готвачки най-сетне се появиха триумфално, понесли голяма купа с добре изглеждащи на външен вид спагети и още една по-малка купичка със съмнителна жълтеникава течност, в която плуваха няколко самотни парченца шунка.

— Нямахме никакъв бекон и вместо това нарязяхме малко произсъхнала шунка. Предполагам, че яйцата трябва да се разбият със сметана и затова им сипахме малко кисело мляко. — Виктория разбърка с вилица жълтеникавата течност. — Не виждам защо да не се е получило — обнадеждено заключи тя.

— Не ми прилича на нито едно от яденетата на Дора — обади се Джейк, който таеше дълбоки съмнения относно кулинарните способности на майка си.

— О, ами може да се окаже кулинарно откритие! — весело обяви Виктория. — Не ставай досаден, скъпи — живей и рискувай! — Отсипа малко от спагетите върху една чиния и ги поля със соса. — Хайде, опитай. — Джейк гребна предпазливо и бързо остави вилицата.

— Отвратително е, мамо — лигаво.

— Яйцата запечени ли са — питам само от любопитство? — намеси се Патрик, който страшно се забавляваше от цялата ситуация.

— Ами, не — и ние се чудехме, нали, Софи? Но аз мислех, че те ще се запекат когато ги излеем върху горещите спагети.

— Тези спагети ми изглеждат отчайващо студени — надникна Сам в купата. — Трудно може да се каже, че вдигат пара.

Софи и Виктория се спогледаха и се закискаха.

— Дали да не ги сложим в микровълновата? — предложи Виктория.

— Блестяща идея!

Двете изнесоха карбоната. След малко откъм кухнята се разнесе взрив от смях. Цялото им творение се бе превърнало в твърда буца, която повече приличаше на цимент, отколкото на нещо за ядене.

— Съжалявам, момчета! Току-що се простихме с карбоната — осведоми ги Виктория.

— Слава богу! Поне няма да пипнем салмонела! — ухили се Сам.

В социален, макар и не в гастрономически аспект, обядът беше огромен успех. Доматената салата, подправена с пресен босилек, имаше прекрасен вкус, а на дъното на хладилника откриха малко сирене и пресен хляб. Както често се случва, щом веднъж хората се отърсят от бремето на усилията непременно да направят добро впечатление, нещата си идват на мястото — всички се отпуснаха и се наслаждаваха на компанията си.

Разговорът неизбежно се насочи към откриването на отдавна изгубения любим на Еванти и Виктория им разказа какво бе научила от баба си предишната вечер. Според Софи всичко било толкова романтично, че чак нямала думи.

— Вуйчо Хю много ще ти хареса — осведоми тя Виктория. — Той е прекрасен и е забележителен художник. Наистина е известен.

— И аз така разбрах. Що за човек е той? Толкова съм любопитна да разбера.

Софи сбърчи нос и се замисли.

— Ами трудно е да го опиша, защото е много различен. Когато сме с него, двамата със Сам умираме от смях, но някои хора го намират за доста плашещ. Мама е малко нервна и остра в негово присъствие, защото подозира, че ѝ се подиграва, но всъщност той е много деликатен и мил човек. Предполагам, че прилича на татко, само че вуйчо Хю е дори по-висок и е нещо като... — Млъкна и се втренчи

изучаващо в баща си. — Ами той е нещо като по-шумна и по-голяма версия на татко — завърши момичето.

— Тя иска да каже, че е много по-талантлив и оригинален от мен, но пие повече — поясни през смях Патрик и доля чашите им с вино. — Освен това аз съм много обикновена личност, а той със сигурност не е. Какво да му разкажа за всичко това? Смятате ли, че трябва да уредим да се срещнат, или това ще бъде провал? Може би за двамата е по-добре да се запомнят такива, каквито са били на младини, а не белязани от жестокия ход на годините.

— Но не можеш да не му кажеш — възпротиви се Софи. — Бабата на Виктория вече знае, че е жив, така че няма да е честно той да не узнае, че тя също е жива. Както и да е, аз мисля, че въпреки възрастта двамата са чудесни.

— Добре казано, Софи — кимна Патрик. — А ти какво мислиш, Виктория?

— Мисля, че Софи е права, но би било хубаво да чуем и неговата версия на историята. Можеш ли да го попиташ, когато се приберете у дома, а след това да решаваме какво да правим в зависимост от реакцията му? Но като познавам Нона, съм сигурна, че тя вече е взела решение, и не се съмнявам, че ще го изрази доста ясно и категорично. Колкото до това дали да се срещнат... не знам дали сега Нона може да пътува. В момента със сигурност не може, но тя се възстанови забележително добре и след известно време ще може да прави всичко.

— Лекарите казват, че хората, които често боледуват, но притежават достатъчно силна воля за живот, за да изживеят нещо конкретно, много често успяват — каза Патрик. — Твоята баба не е чак толкова зле, така че една среща може да вдъхне живот и на двамата. — Изправи се. — Ще отида да направя кафе — кой иска? Само Виктория? Добре, ей сега идвам.

Джейк, който вече бе започнал да се отегчава от разговора, попита дали може да излезе на двора, и многозначително започна да подритва топката, която бе намерил на терасата. Сам, който също не бе особено заинтригуван от романтичната любов на двама старци, а и се нуждаеше от малко физическо разтоварване, с радост реши да се присъедини към момчето за обещания мач.

— Ти си истинско съкровище, Сам! — възкликна Виктория и той се почувства напълно възнаграден за усилията си, докато двамата с

Джейк вървяха към маслиновата горичка.

Патрик се появи от къщата само след няколко минути и обяви, че телефонът е звънял.

— За теб е, Софи — Матю как-му-беше-името — синът на приятелите на Маршъл, с когото сте били вчера — иска пак да се види с теб и Сам.

Софи излетя.

Патрик подаде на Виктория чаша силно кафе и седна до нея.

— Джейк е прекрасно малко момче — отбеляза той. — При все това сигурно не ти е много лесно да се справяш с него съвсем сама. Много зле ли му се отрази трагедията? Навярно баща му много му липсва.

— О, да, ужасно много. Сърцето ме боли за него. Той не говори много за това, а и аз се опитвам да го окуражавам, но често е раздразнителен и се разплаква за дреболии. Винаги е бил чувствително дете, но понякога наистина става непоносим — избухлив и груб, което изобщо не е характерно за него. Ричард обожаваше Джейк и беше прекрасен баща. Трудно е да се каже доколко му се е отразило случилото се и какви ще са последствията в бъдеще, защото пребиваването тук е като ваканция за него. Всички го обграждат с особено внимание, в това число и аз! Това малко ме тревожи, тъй като малките момчета проявяват собственическо отношение към майките си, нали? Толкова е трудно да не се разглезят.

Патрик не каза нищо. Сам и Рейчъл се караха, откакто синът му се бе родил.

— О, аз не бих се тревожил особено — безгрижно заяви той. — Почти всичко отминава с времето. В нашето семейство само най-малката ми дъщеря е залепена за майка си. В момента е малко досадна, но предполагам, че в крайна сметка всичко ще си дойде на мястото.

— Е, аз бих била много щастлива, ако Джейк стане като Сам или Софи. И двамата са чудесни деца. Колко време още ще останете тук? — попита Виктория.

— Още два дни. Ще си тръгнем в четвъртък. Нагласили сме ваканцията си да е между двата Великдена.

Виктория изведнъж почувства, че я пробожда остро разочарование.

— Жалко, че няма да ви има за нашия Великден — рече тя. — На Сам и Софи щеше да им хареса местната живописна процесия — Свети Спиридон, светецът покорител на острова, обикаля града в сребърния си ковчег и прави чудеса под шумния съпровод на местните оркестри, да не споменавам древния обичай да се трошат керамични съдове на улицата. Джейк го обожава.

— Звучи страхотно. Струва ми се, че съм чел за това. Какъв прекрасен начин да се отървеш от очуканите си чинии, заврени в дъното на шкафовете! Това не символизира ли заклеяването на Юда Искариотски?

— Да, но има и други теории за символите — някои са свързани с християнството, други с езическите времена, но всички ритуали символизират пролетта и новото начало. Не мисля, че хората се интересуват особено от историята. Просто това е едно идеално извинение да трошиш каквото ти падне. Много освобождаващо! На Нона едни приятели притежават апартамент, от който се открива прекрасна гледка към Листон, и ние често ходим там да наблюдаваме шествието. Обикновено отиваме на среднощната служба в събота вечер. Цари такова радостно оживление — камбаните бият, свещениците припяват „Христос воскрес!“ и в небето гърмят разноцветни фойерверки. Спомням си, че когато бях дете, се почувствах особено разочарована на първия си английски Великден — стори ми се толкова скучен!

— Искаше ми се да можем да останем — въздъхна Патрик и си помисли, че би искал да удължи престоя си в Корфу, но не само заради празника. — Но за съжаление тази година нашият Великден е по-рано и Софи започва училище следващата седмица, а Сам трябва да се върне в Нюкасъл. Разкажи ми нещо повече за местните обичаи. Звучи много интересно.

— Ами през Страстната седмица се прави основно почистване на къщите и се приготвят koulouri — специални бисквити. По селата все още може да се видят жени с огромни тави с бисквити върху главите да ги носят към местната фурна. В Корфу се правят традиционни сладки, украсени с яйца и пера. — Виктория се намръщи. — Но не всичко е толкова прекрасно — в задните дворове на къщите се колят много агнета, което разстройва Джейк, а бабата на Дора, Нафсика — тази, която се е изплашила при вида ти — винаги настоява за празника

да се приготвя традиционното ястие, което се нарича mageritsa и се консумира след среднощната служба. Това е варено от агнешко шкембе и черва и всякакви други карантии — бял и черен дроб, далак, бъбреци. Мирише ужасно и като дете съм изяла някои доста отвратителни mageritsi, макар че Нафсика успява да го приготви изненадващо вкусно с много лимон и подправки и пресен лук.

— Мисля, че определено бих могъл да мина и без това — засмя се Патрик, като видя физиономията ѝ.

— Не знам какво ще правя тази година — тъжно отбеляза тя. — Може би ще позволя на Джейк да излезе с Янис, Дора и Ангелос. Нона все още не е съвсем добре, а в момента не ми е до празници — събуждат твърде много спомени. Навярно ще ида на службата в Криовриси.

Патрик си помисли, че лицето ѝ внезапно бе придобило уморен и болезнен вид, и сърцето му се сви от мъка по нея.

— Предполагам, че докато си тук, ще искаш да направиш още снимки? — попита тя след малко.

— Да, бих искал, ако е възможно. Но не бива да се съобразяваш с мен. Аз мога да се оправя съвсем сам, ако баба ти ми позволи да пообиколя къщата. Не искам да ви създавам излишни главоболия и да ви преча.

— О, ти никога няма да ни пречиш! — бързо възрази Виктория. Той вдигна глава и погледите им се срещнаха за миг. После и двамата се извърнаха мълчаливо.

Изведнъж спокойното другарско разбирателство помежду им се изпари, заменено от неловкост и притеснение. И двамата се чувстваха смутени от връзката, която започваше да се изгражда между тях, но не бяха сигурни дали е позволена и уместна.

Виктория първа не издържа и стана.

— Ние наистина трябва да тръгваме. И без това ви отнехме почти целия ден, а и трябва да се прибера, за да видя как е Нона. Но наистина прекарахме чудесно. Благодаря за всичко.

Беше прекрасно, че вие двамата бяхте с нас — усмихна ѝ се Патрик. Следващия път, когато ни дойдете на гости, се надявам да се справим по-добре с обяда! Ще отида да доведе Джейк.

Виктория започна да прибира нещата им. Докато проверяваше дали някоя от количките на Джейк не е останала на терасата, от къщата

излезе Софи, разцъфнала в блажена усмивка.

— Изглежда телефонният разговор е минал добре? — повдигна вежди Виктория и ѝ се усмихна.

— Фантастично! — подбели очи Софи.

Искаше ѝ се да обсъди страхотния Матю Барнаби с гостенката, но появата на брат ѝ я възпря — Софи по-скоро би умряла, отколкото да изпада в излияния относно Матю пред Сам. Лицата на двамата с Джейк бяха зачервени, а тъмната коса на малкото момче бе влажна от пот.

— Джейк е новият Дейвид Бекъм — обяви Сам. — Всяка минута може да се очаква телефонно обаждане от Свен-Горан Ерикссон. Аз съм напълно разбит.

— Беше жестоко, мамо! — похвали се Джейк. — Може ли пак да дойдем?

— Е, като гледам, доста си загреял — засмя се Виктория. — Явно е, че си прекарал добре, скъпи. Какво ще кажеш на Сам, задето игра с теб, и на господин Хамънд и Софи за обяда?

— Много благодаря — рече Джейк. — Може ли да дойдем пак?

— Разбира се, че може — отвърна Патрик, ала докато го казваше, се запита дали наистина ще има следващ път. Осъзна, че мисълта да няма никак не му бе приятна.

Докато семейство Хамънд изпращаха Виктория и сина ѝ до колата им, мислите на Софи бяха изцяло заети от Матю. Тя целуна набързо Виктория и се втурна към къщата, за да изпрати SMS на Ели, но Патрик и Сам останаха и махаха, докато колата на гостите изчезна надолу по пътя.

[1] Horticulture — градинарство (англ.) — Б. пр. ↑

[2] Haute couture — висша мода (фр.) — Б.пр. ↑

25.

Виктория и Джейк се прибраха във Врахос и бяха посрещнати от гневни гласове откъм кухнята. Янис и Дора, и двамата много разгорещени, спореха яростно, а Ангелос, ококорил огромни очи като чинии, седеше край кухненската маса, необичайно притихнал.

— О, Виктория, слава богу, че се върна! — изписка Дора. — Сега ще налееш малко разум в главата на глупавия ми съпруг! Искан от мен да направя нещо, което ще убие кирия! Казах му НЕ! НЕ! НЕ! При никакви обстоятелства тези неща не бива да й се показват — тя още не е достатъчно силна. Може да умре от шока — и тогава аз ще бъда виновна! Колкото до баба ми — нямам думи! — заключи Дора, което очевидно беше доста далеч от истината.

— А пък аз ти казвам, че това е нейна собственост и ти не си тази, която ще решава дали да й я дадеш или не! Нито дори Виктория! — изкрещя обикновено спокойният и слънчев Янис.

Толкова силно удари с юмрук по масата, че чашите с кафе подскочиха върху чинийките си, а гарафата с вино се преобърна и върху покривката се образува огромно тъмнорвено петно. В Корфу разсипаното вино се смяташе за поличба за късмет и богатство, но на Виктория й заприлича на зловещо пролята кръв. Обикновено Дора щеше да се спусне, за да попива с кърпа и да ръси петното обилно със сол, ала този следобед изглежда дори не го забеляза.

— Изобщо не схващам за какво говорите — заяви Виктория, макар че бе достатъчно умна, за да се досети. Може би още едно парче от пъзела щеше да заеме мястото си. — Но каквото и да е то, предлагам да не го обсъждаме пред момчетата — рече тя и твърдо поведе Джейк и Ангелос навън.

Беше нужно известно време, за да разбере за какво става дума, защото Янис и Дора не спираха да се прекъсват, ала накрая все пак схвана, че тази сутрин идвал свещеникът да види Нафсика и останал известно време при нея. Когато си тръгвал, казал на Дора незабавно да се качи при баба си — трябвало да види нещо важно.

Когато Дора се качила горе, Нафсика седяла на ръба на леглото и нареждала, сякаш била на бдение на покойник: „А тя ми вярваше“. Било отговор на страшна присъда.

— Кирия никога няма да ми прости, — никога — простенала старицата. — През всичките тези години ги крих от нея, всяко от тях — жива душа не ги е виждала, нито съм казала на никого, а сега рaras ми каза, че трябва да ѝ ги дам. И какво ще си помисли тя за мен? През всичките тези години... — а тя винаги ми е вярвала! Казах на отчето, че вината не е моя и че графинята ме накара да го направя. — Последвал нов порой сълзи, а сетне тя гневно избухнала: — Но той каза, че все още съм отговорна за действията си! Отчето не разбира. Графинята ми каза, че било за доброто на кирия — че съм щяла да я спася от нещастieto. После ме попита дали искам да продължа да работя за нея и ми напомни кой е господарят тук. Какво можех да сторя? Отчето каза, че сега и двете сме стари жени и аз трябва да ѝ кажа, преди да е станало твърде късно и една от нас да се изправи пред Създателя си. Каза, че ако тя ми прости, и Бог може да ми прости, но трябва да ѝ разкажа всичко. Тя ми вярваше, но какво ще каже сега? — Нафсика отново избухнала в сълзи. — Ще умра и ще бъда наказана, ако тя не ми прости, но как мога да се надявам на прошката ѝ?

Накрая, след много усилия от страна на Дора да я успокои, старицата се отпуснала с пъшкане върху коленете си, страдащи от ревматизъм, и измъкнала изпод леглото очукана метална кутия. Откачила ключа от тънката верижка, която винаги носела на врата си, пхнала го в ключалката и отворила капака. Отвътре миришело на прах и мухъл, а кутията била пълна догоре с писма в пожълтели от времето пликове. Всички били подпечатани и адресирани. Нито един не бил отворен. Дора погледнала към баба си с огромно недоумение. Помислила си, че през последните дни Нафсика — винаги дребна като птичка — била станала кожа и кости, а лицето ѝ било придобило жълтеникавия цвят на писмата в кутията.

— Уауа, какво е това? Какво си направила? — смаяно попитала Дора.

— Това са писмата на английския господин, който пишеше на деспинис Еванти — отвърнала Нафсика, използвайки обръщението, което не била използвала повече от шестдесет години. — От художника, за който тя беше тайно сгодена, и когото толкова много

обичаше. О, Panagia mou! Никога не съм виждала любов като тяхната! Всеки ден си пишеха — и повечето от тези писма са от него до нея, — но някои са от нея до него.

— Кирия? Имала е любим англичанин?

Дора била потресена. Мисълта, че величествената Еванти, която Дора бе уважавала и на която се бе възхищавала, някога е имала тайна връзка със страстен Ромео, започнала да рисува в нейното не особено богато въображение картини на маслинови гори, окъпани в лунна светлина, в които бродят двамата влюбени, целувки, откраднати в тъмните ъгли.

— Но защо са у теб? — попитала Дора.

— Защото ги откраднах — прошепнала Нафсика. — Бях техен доверен човек, помагах да се срещат тайно и криех писмата им от графинята, която беше против този съюз. И аз ги предадох. Когато семейството отсядаше тук, във Врахос, едно от задълженията ми беше да събирам пощата и да я оставям на масата в големия салон, а след това да събирам писмата, които членовете на семейството бяха написали, и да ги пускам в кутията в началото на алеята за коли, откъдето пощаджията ги прибираще. И така прибирах всички писма до деспинис Еванти от англичанина и ѝ ги давах преди майка ѝ да ги види. Тя пък ми предаваше отговорите, за да ги пусна в пощенската кутия, а не ги оставяше върху масата в салона, където всеки можеше да ги види. След като графинята откри, че двамата продължават да си пишат, ме накара да обеща, че ще се погрижа деспинис Еванти повече да не получава писмата му и аз започнах да прибирам и някои от нейните до него, както бях обещала на графинята.

— Но ти винаги си обичала кирия! — ужасила се Дора от такова предателство. — Как си могла да ѝ причиниш подобно нещо? — Знаеше, че баба ѝ е твърдоглава като муле, и не можеше да си представи толкова лесно да се подаде на нечии заплахи — дори и да са от господарите ѝ.

— Да, обичах я, но бях съгласна с графинята — яростно отвърнала Нафсика. — Това беше за нейно добро! Майка ѝ бе уредила съпруг от много добро гръцко семейство. Двете с майката на бъдещия съпруг на кирия били израснали заедно и винаги планирали един ден децата им да се оженят — още откакто били бебета. Защо трябваше да ѝ се позволи да се хвърли в прегръдките на някакъв чужденец без пари

— а тя беше толкова красива и умна? Това би било истинска катастрофа! От самото начало аз изобщо не биваше да им помагам, но винаги е било толкова трудно да ѝ се откаже нещо. Имаше си начини да постигне своето — и все още ги има — проплакала Нафсика и добавила неизбежното: — Но тя ми вярваше.

Виктория изгледа поред Янис и Дора.

— Къде са сега писмата? — попита тя.

Дора посочи към очуканата черна тенекиена кутия върху кухненския бюфет, в който, откакто Виктория се помнеше, бяха подредени стари керамични чинии. Патрик Хамънд сигурно би ги сметнал за идеални кандидати да бъдат строшени по време на празничната церемония, реши Виктория. За пръв път забеляза колко нащърбени и очукани са повечето, а съзнанието ѝ все още бе заето с образа на Патрик дори и при тази нова домашна криза. Погледна тенекиената кутия и в гърдите ѝ се надигна лошо предчувствие. После пое дълбоко дъх.

— Съжалявам, Дора, но съм съгласна с Янис — рече. — Тези писма принадлежат на Нона и ние нямаме право да ги крием от нея, както е нямала право и Нафсика през всичките тези години. Но мисля, че първо трябва да я подготвя малко, преди да ѝ ги дам. Както каза ти, Дора, това може да се окаже ужасен шок — но може и да не е толкова голям, колкото си мислиш. Никога досега не бях чувала за тази изгубена любов, но миналата вечер тя ми разказа. Каза ли Нафсика защо е решила да проговори след всичките тези години?

— Помислила, че е видяла духа на англичанина, когато онзи ден господин Хамънд дойде на обяд. Решила, че някогашният годеник на кирия сигурно е умрял и сега духът му е дошъл да иска разплата.

— Патрик Хамънд е племенник на английския любим на Нона и очевидно помежду им съществува невероятна прилика. Именно тази прилика е накарала и Нона да ми довери миналото си. Идването му тук е чиста случайност — макар че Нона не смята така, но и баба ти, и Нона мигом са разпознали лицето му. Нищо чудно, че бедната Нафсика си е помислила, че вижда призрак. Ти ми каза колко странно се държала след това, но аз не направих връзка между двете неща. Сигурно е била изплашена до смърт.

— И така, какво ще правим? — попита Дора. — Yia yia не иска и да чуе да отиде при кирия. Вече ѝ предложих, но тя се срамува

прекалено много.

— Аз ще кажа на Нона за писмата и ще я попитам как иска да постъпи. Накрая тя все пак сигурно ще поиска да поговори с Нафсика — след като и двете малко се поуспокоят, нали? Нона притежава невероятна вътрешна сила. Сигурна съм, че ще се справи.

Дора и Янис въздъхнаха облекчено.

— След малко щях да ѝ нося подноса с чая — рече Дора. — Ако искаш ти ѝ го занеси, а аз ще нахраня момчетата.

— Чудесно — съгласи се Виктория. — Само да се изкъпя набързо и да прибера нещата си и ще дойда да взема писмата. — Но въпреки цялата увереност, която демонстрира пред Янис и Дора, докато се качваше към стаята си, сърцето ѝ се свиваше при мисълта как щеше да се отрази това ново разкритие върху и без това крехкото и нестабилно здраве на баба ѝ. Колко странна бе тази връзка със семейство Хамънд! Нямахме как човек да не си помисли за особеното значение на появата на Патрик в живота ѝ точно в този момент. Ала тя бързо пропъди мисълта, дълбоко притеснена, че изобщо ѝ е хрумнала.

Когато отнесе в малката дневна сребърния поднос, който така добре помнеше от детството си, Еванти седеше в любимото си кресло с одеяло върху коленете, макар че в стаята бе топло. Когато видя внучката си, лицето ѝ светна.

— О, агарі, колко хубаво! Добре ли прекара? Разкажи ми как мина денят ти.

— Много се забавлявахме. Трябва да ти призная, че семейство Хамънд много ми харесват. — Поколеба се, сякаш се канеше да каже още нещо, ала промени решението си.

Еванти я изгледа остро, но не каза нищо.

— Как беше тенисът?

— Чудесно. Когато пристигнах, сърцето ми се сви, защото те вече разгряваха и видях, че са много добри играчи. Но бяха изключително внимателни партньори и беше истинско удоволствие да се играе с тях, а и аз не се представих чак толкова зле. Мисля, че Гай щеше да се гордее с мен.

Еванти забеляза, че тя не каза, че Ричард би се гордял с нея. Одобрението на Гай винаги бе имало значение за Виктория — и очевидно все още е така, с тревога си помисли баба ѝ.

— Не спрях да мисля за това, което ми разказа снощи — рече Виктория. — А ти как прекара деня си, Нона?

— В мислене. Бих искала да се срещна с Патрик Хамънд преди да се върне в Англия. Дали има желание да направи още снимки на къщата? Кога заминават?

— Да, той ми каза, че би искал да направи още снимки и ме помоли да те попитам дали си съгласна. Заминават си в четвъртък.

— Ще му позвъниш ли да го помолиш да дойде или утре, или в сряда сутринта? Имам една поръчка за него.

Виктория си каза, че това е моментът да съобщи новината на баба си. Пое дълбоко дъх.

— Нона, трябва да ти кажа нещо — и да ти покажа нещо, което може би ще бъде огромна изненада за теб. Чувстваш ли се достатъчно силна, за да се сблъскаш с още една част от миналото си — нещо, което може да се окаже доста тежко?

— Умея да се сблъскам с всякакви неща — сухо отвърна Еванти. — Имам голяма практика. Разкажи ми.

— Става дума за Нафсика.

— Нафсика? — По лицето на Еванти мигом пробягна сянка на загриженост. — Тя добре ли е? Патрик Хамънд ми каза, че появата му е оказала изумителен ефект върху нея. Милата Нафсика — тя винаги ми е била толкова предана. За нея трябва да е било ужасен шок да види някого, който толкова много прилича на Хю. Нафсика беше нашият голям съюзник през цялото онова лято и ми помогна да запазя всичко в тайна от майка си. Само не ми казвай, че е болна!

— Не съвсем. Но може би не ти е била чак толкова голяма съюзница, за каквато си я смятала... — макар че сигурно е била убедена, че го прави за твое добро. Все още не е болна, но мисля, че лесно би могла да се поболее. Тя е много нещастна, много притеснена и... и се чувства ужасно виновна.

— За какво е толкова виновна?

Виктория се поколеба, търсейки подходящите думи.

— Хайде, агарі! Ако имаш да ми казваш нещо, моля те, побързай. Престани да се отнасяш към мен, сякаш не съм съвсем с всичкия си — остро рече Еванти с онзи стоманен поглед, който Гай наричаше „Погледа на императрицата на Индия“.

— Добре тогава — кимна Виктория. Повелителното държание на Еванти ѝ даде кураж, а и имаше чувството, че това, което предстоеше да научи, ще ѝ се отрази добре. — Нафсика помолила рарас да дойде да я види, защото смята, че е в голяма опасност — грози я или Божието възмездие, или твоето. Всъщност не знам от кое от двете се бои повече! Очевидно отецът е идвал днес и Дора ми каза, че Нафсика му е споделила нещо от миналото. Става дума за това, че е била принудена от твоята майка да попречи на връзката ти с вуйчото на Патрик. И сега тя ни предаде цяла кутия с неотворени писма, които е крила през всичките тези години. Както и няколко твои до него, които никога не е изпратила. Дора каза, че се намира в ужасно състояние.

Еванти се взираше изумено в нея.

— Нашите писма! Къде са те?

Виктория отиде да вземе кутията, която бе оставила пред вратата. Донесе ги и остави кутията върху табуретката до креслото на баба си.

— Искаш ли да я отворя.

— Ако обичаш.

Виктория я наблюдаваше тревожно. Еванти протегна ръка и взе писмата. Лицето ѝ не изразяваше нищо, но младата жена видя, че ръката ѝ трепери, докато отново и отново обръщаше пликите и прокарваше пръсти по буквите, сякаш четеше Библията.

— О, Ραπαγία μου! — промълви накрая. — Никога не съм мислила, че отново ще видя този почерк. О, това обяснява толкова много неща!

— Ще ги отвориш ли? — попита Виктория.

— Да. Да, разбира се. Но не сега. — Еванти стискаше писмата, сякаш се боеше да се раздели с тях.

Виктория се изчерви.

— Извини ме, Нона! Това беше много грубо от моя страна. Искаш да си сама, когато ги четеш, нали?

— Така мисля. Не защото в тях има нещо, което не бих желала да научиш, *chryso mou*, а защото аз самата не знам как ще приема това, което ще узная. Налей по чаша чай, а след това ме остави да предприема самотното си пътуване в миналото.

— Как мислиш, ще можеш ли да простиш на Нафсика?

Еванти въздъхна.

— О, предполагам, че мога, агарі. Да, разбира се, ще ѝ простя — аз също се боя от приближаването на Божия съд и също имам нужда да ми бъде простено за много неща. — Усмихна се тъжно. — Не бих искала още повече да накланям везната на греховете, ако тая злоба и яд към другите. Бедната Нафсика! Не тя е виновна за случилото се, а моята гордост и твърдоглавие. Ти мислиш, че обвинявам нея, но ти не познаваш майка ми! Нафсика сигурно не е могла да устои на натиска ѝ, а и освен това — усмихна се студено Еванти — те и двете постигнаха целта си. Дори когато ни помагаше, Нафсика не одобряваше любовта ми към Хю. Тя е убеден ксенофоб. Беше бясна, когато Тоула се омъжи за прекрасния Антъни — според нея чужденец, който е прекрачил всякакви граници на приличието.

— А когато аз се омъжих за Ричард? — намръщи се Виктория, защото си спомни бурната реакция на Нафсика, когато ѝ съобщи за годежа си.

— Да, да, разбира се — и когато ти се омъжи за Ричард.

— Самата ти не беше особено доволна — вметна Виктория.

— Не, не бях — съгласи се Еванти и побърза да добави: — Но не защото беше англичанин.

— Нона? — Младата жена внимателно оправи ресните на килимчето, върху което бе седнала, както често бе правила като малко дете. — Мога ли да те попитам нещо?

— Винаги можеш да ме попиташ — не особено окуражително отвърна баба ѝ.

— Ти знаеше ли, че Ричард е гей... искам да кажа хомосексуалист?

— Знам отлично какво означава думата гей, благодаря ти, Виктория — тросна ѝ се Еванти. — Може и да съм стара, но фактът, че моето поколение не обсъжда сексуалните теми така открито като твоето, не означава, че сме невежи по въпроса. А и конкретно в случая няма нищо ново — додаде сухо. — Просто една хубава дума^[1] е била използвана, за да се обясни нещо по съвсем различен начин от оригиналното ѝ значение — на мен ми се струва твърде жалко, а и е признак на обедняване на английския език. Не ми се мисли за всички онези прекрасни английски стихове, които знаех наизуст и толкова много обичах и които сега учениците четат с презрителна насмешка.

— Но знаеше ли за Ричард? — настоя Виктория, която бе свикнала с навика на баба си да се отплесва в съвсем друга посока, когато не искаше да отговори на някой въпрос.

— Не, не знаех. Още откакто той беше момче, аз имах... някакво неясно подозрение, по-скоро интуиция, но не разполагах с нищо конкретно. Когато се сгодихте, реших, че Гай със сигурност щеше да знае, ако е така, и щеше да ти каже. — Виктория продължи да оправя ресните. — Просто никога не съм вярвала, че Ричард е подходящ за твой съпруг. И бях права, макар че ти определено изглеждаше щастлива и това продължи много по-дълго, отколкото очаквах. Но със сигурност никога не съм предвиждала такъв трагичен край.

— А какво мислиш за Гай и неговия брак?

— Гай е различен от Ричард. Той обича да задоволява желанията си и да експериментира. И, разбира се, винаги е бил много разглезен — от майка си, от Нафсика, трябва да призная — и от мен. Но аз храня големи надежди за брака му. Франсин не ми прилича на жена, която ще може лесно да подчини, пък и той ми каза, че никога не го отегчавала. А това е добър знак. — Погледна към внучката си — толкова мила и любяща, но в същото време и много своенравна и упорита. — Съжалявам, агарі, но няма да ти кажа това, което ти се иска да чуеш за Гай. А и в края на краищата то няма да ти помогне. Аз разбирам много повече, отколкото си мислиш, моя малка, и сърцето ми кърви за теб. Съзерцанието на собствените грешки е много самотно занимание — знам го от личен опит. А и имам доста практика.

— И как си успяла да се справиш, Нона? — Беше по-скоро вик на отчаяние, отколкото въпрос.

— Трябва да преобразуваш грешката, да се поучиш от нея. Аз научих един ужасен урок, свързан с моята гордост и сприхавост. В моя брак нямаше романтика — не повече, отколкото в твоя, макар и поради различни причини, — но в някои отношения твоят дядо ми беше добър съпруг. Ако не се бях омъжила за него, никога нямаше да имам баща ти, който беше светлината на живота ми — нито Тоула, нито теб, нито Гай. А ако ти не се бе омъжила за Ричард, агарі ти, никога нямаше да имаш Джейк. Уповавай се на това.

Виктория се изправи.

— Благодаря ти, Нона. Сега ще отнеса подноса и ще те оставя с писмата ти. Изглежда нито една от двете ни не е била много склонна

да се вслушва в добрия съвет.

Докато се изкачваше по стълбата към стаята си, Виктория си помисли, че двете с баба ѝ си приличаха много повече, отколкото бе осъзнавала досега.

[1] Gay на английски означава също и весел, радостен, игрив, бляскав, ярък, великолепно украсен. — Б.пр. ↑

26.

Софи преливаше от щастие. Не само че двамата със Сам бяха поканени да прекарат срядата, последния им ден на острова, със семейство Барнаби, но и Матю ѝ бе казал, че ще пътуват в един и същи самолет от Корфу. А което беше още по-хубаво, беше заявил, че се надява да се видят пак, когато се приберат у дома:

— Защо не дойдеш на гости за някой уикенд — предложи той. — Можем да поканим Сам и може би Ели Маршъл?

Сърцето на Софи се разтопи при звука на това „ние“.

— Да, страхотно. Защо не? — отвърна тя и се запита дали не го е изрекла прекалено ентузиазно.

Мислено отново и отново прехвърляше разговора, анализирайки всеки нюанс и оттенък на това, което си бяха казали, търсейки някакво скрито значение. После я прониза една застрашителна мисъл. Дали майка ѝ няма да възрази? Отговорът със сигурност беше „да“. От друга страна, Ели също щеше да дойде и така щяха да си осигурят подкрепата на майката на Ели. При това положение Рейчъл не можеше да каже „не“, нали? Софи знаеше, че от години приятелката ѝ Ели храни тайна страст към Сам и това беше възможност Сам най-после да разбере, че Ели вече не е пълничката приятелка на сестра му, с шини на зъбите и младежки пъпки по лицето, а привлекателно момиче с фантастична фигура и чудесна кожа. Крайно време е Сам да забележи метаморфозата у Ели, помисли си Софи, която бе изпитала огромно удоволствие от учудването на Сам, че Матю ѝ обръща толкова много внимание.

— Преструваме се на пораснали, нали? — подразни я Сам, но Софи знаеше, че е впечатлен.

От друга страна, Сам беше раздвоен заради срещата с Барнаби през последния ден на острова. Предишната им експедиция му бе доставила удоволствие — имаше много забавна компания, а родителите на Барнаби бяха щедри и модерни — както би казал вуйчо Хю, очевидно не им липсват парични знаци, помисли си Сам.

Господин Барнаби беше донякъде позастаряващ досадник, макар че явно все още се смяташе за голям играч — без особено голямо основание, според Сам, — но те бяха гостоприемни и приятелски настроени и бяха осъзнали, че родителските им задължения се състоят в осигуряването на храната и питиетата, без да се бъркат прекалено много в живота на децата си.

Проблемът беше, че ако отидеше със Софи, може би щеше да изпусне последната възможност да се види с Виктория Кънингам. Сам си фантазираше как ще спаси Виктория или Джейк — това последното можеше дори да има по-голям ефект — от някаква опасна ситуация и така ще си спечели вечната ѝ благодарност. В този вълнуващ сценарий баща му винаги стоеше и наблюдаваше безпомощно от страни, изпълнен със завист заради съобразителността и ловкостта на сина си. Следваше и една особено вълнуваща еротична част, в която баща му не присъстваше дори и като статист. Ала извън сферата на фантастиката Сам осъзнаваше, че ще му бъде много трудно да измисли някакво извинение, за да покани Виктория, без баща му да присъства. Самостоятелното посещение на баща му във Врахос доста го беше раздразнило.

Обаче Софи отчаяно искаше да се види с Матю, а Сам не само много обичаше сестра си, пък и знаеше, че когато се приберат у дома, тя едва ли ще има никакви светски развлечения. Освен това, размишляваше доста податливият на женския чар Сам, едно от момичетата, което бе отседнало у семейство Барнаби, беше доста обещаващо и може би си заслужаваше по-задълбочено изследване. В крайна сметка реши великодушно да приеме поканата на семейство Барнаби — пък и нали трябваше да наглежда Софи.

Във вторник сутринта Патрик реши да отиде до планината Пантократор, най-високата точка на Корфу, за да направи снимки на пролетните цветя, които по това време на годината бяха преобразили скалистия сив лунен пейзаж, превръщайки го в истинска пъстроцветна градина. Малко нерешително попита сина си и дъщеря си дали биха искали да го придружат. Не желаше да им натрапва присъствието си и да пречи на евентуалните им по-вълнуващи занимания с приятелите, и много се зарадва, когато те приеха с ентузиазъм. Решиха да не взимат храна за пикник, а на връщане да хапнат в някоя механа. Патрик сложи в раницата фотоапарата и светломера, добави бутилка вода и блокче

шоколад и потеглиха с колата в приповдигнато настроение. Той не можеше да не си помисли колко е приятно, че могат така лесно да потеглят на импровизирана екскурзия: никакви спорове какво да вземат; никакви сложни приготовления, включващи бурканчета с разни кремове и мехлеми, както и идеални нарязани малки сандвичи. А най-вече — никакви мъченически натяквания, които можеха да попарят и най-безгрижното настроение.

След като отбиха от главното шосе и се насочиха към вътрешността на острова, откриха, че избраният от тях маршрут няма нищо общо с начертания на картата, и на няколко пъти се губиха. Ала по някакъв начин тази случка също бе част от веселбата — това, което в Англия би било повод за раздражение и гневни изблици, тук беше просто още едно от очарованията на острова. Когато започнаха да се изкачват по хълма на задна скорост, изчезнаха и последните остатъци от асфалтиран път. След известно време младежите решиха, че ще бъде много по-забавно да оставят колата и да повървят, макар че малко се затрудниха, докато открият безопасно място за паркиране.

— Имам чувството, че сме се върнали назад във времето — отбеляза Софи. — Прилича на илюстрациите в онази книга за Библията, която баба ни четеше. Дори овцете изглеждат библейски — хей чувам звън на хлопатарите и... о, пфу! — Внезапно стисна носа си. Каква е тази отвратителна миризма?

Стадо дългороги кози, изникнало като от нищото, явно бе избрало точно този момент да пресече бавно пътя, показвайки с цялото си поведение кой имаше предимство. Водачът им, великолепен, но смрадлив екземпляр, с козина в сиво и бяло и с дълги извити рога, ги изгледа злобно, преди да се насочи към почти вертикалния склон на хълма, подскачайки уверено от скала на скала.

— Погледни малките! — Софи беше като омагьосана. — Толкова са слааадки! О, и пакостливи! Не знаех, че има толкова различни по цвят кози. Онези шоколадовите ми харесват най-много.

— Чудесно — доволно промърмори Патрик, който снимаше енергично с фотоапарата, докато живописното стадо изчезна нагоре в планината. Черната, сива и кафява козина представляваха прекрасна маскировка на фона на земята, камъните и сенките, а далечният звън на хлопатарите беше единственият знак за техния прогрес. — От това

ще излязат чудесни туристически снимки. Хайде, деца. Когато стигнем върха, ще си отдъхнем.

Докато се изкачваха нагоре, ярките цветове на дивите гладиоли, ириса и лупина пъстрееха на фона на тучната зелена трева и жълтия копър и другите уханни билки, които растяха на тази височина. Софи носеше със себе си найлонова торбичка, в която да събира непознати цветя с ентузиазма, който двете с Рейчъл бяха споделяли по време на предишната ваканция на острова. Страстта към дивите цветя бе една от малкото допирни точки между майка и дъщеря и Софи се надяваше отново да събуди интереса ѝ, ако открие някое необикновено цвете. Беше изключително развълнувана, когато откри цветето, което според Патрик се наричаше маймунска орхидея.

— Но не го късай — предупреди я баща ѝ. — Те са много редки и ако го разглеждаме по-дълго и по-внимателно, може би ще запомним как изглежда.

— Нямам търпение да кажа на мама. — Софи изглеждаше много доволна от себе си. — После можем да го отметнем в списъка на цветята в книгата ѝ „Дивите цветя на Средиземноморието“.

Патрик се надяваше, че когато се приберат у дома, Рейчъл поне ще се престори на заинтригувана от находката на Софи, ала не беше особено уверен. Сърцето му се сви от мъка при мисълта за уязвимостта на дъщеря му.

Над главите им лениво кръжаха мишелови, а Сам зърна един сокол. Когато час по-късно се изкачиха на билото, малкият манастир там — вече необитаем, но от време на време местният свещеник го отваряше — за тяхно голямо разочарование беше затворен. Сам и Софи се изтегнаха щастливо под слънцето, а Патрик продължи да броди наоколо с фотоапарата си.

— Господи! Погледни всички тези цветя! И навсякъде е толкова зелено — не мога да се наситя на гледката. Кое време на годината обичаш най-много — сега или юли? — Софи се претърколи по корем и подпря брадичката си с ръце.

— Предполагам, че сега е по-красиво, но ми липсва плуването в морето. Изглежда адски примамливо и ти е трудно да повярваш, че е толкова дяволски ледено. И все пак си прекарахме чудесно. Радвам се, че дойдохме. Татко от цяла вечност не е бил в по-добра форма, как мислиш, Софи? — попита Сам. Дъвчеше стръкче трева и бе нахлупил

бейзболната си шапка ниско на челото. — Смятам, че това пътуване му се отрази добре. Надявам се хубавото му влияние да продължи и когато се върнем у дома.

— Няма — мрачно заяви Софи. — Тревожа се за него и мама. Но поне си отдъхна малко от мамината смъртоносна смесица от заяждане и безразличие. За всичко е виновна онази жена Бронуин. Честно, мисля, че изцяло е обсебила мама. Та тя на практика живее у нас, а аз знам, че татко не може да я понася, въпреки че винаги е любезен с нея. Не мога да разбера какво намира мама у нея.

— Тя я кара да се чувства уверена — мъдро отбеляза Сам. — Мама винаги се е нуждаела от гуру. Спомни си онзи мазен доктор Карстеърс със смешните си диети, като онази с ягодите и шампанското, която толкова вбеси татко? — презрително изсумтя Сам. — Или противния отец Стивън, когато се беше увлякла по религията. Странно е, като си помислиш, колко тесногръда може да бъде мама, а после изведнъж да превключи в напълно противоположна посока и толкова лесно да се хваща на въдицата на всякакви откачалки. Просто преди Бронуин да се появи на сцената, татко също беше за нея нещо като гуру, а с никой от останалите не е била толкова време заедно. Горев главата, Софи, на мама скоро ще ѝ писне.

— Е, надявам се да си прав. — Софи не изглеждаше особено убедена. — Както и да е, радвам се, че цялата тази работа около книгата за Врахос се получи толкова добре. А гвоздеят на програмата беше историята за старата госпожа Дукас и вуйчо Хю. Нямам търпение татко да му разкаже за нея и да разбера неговата позиция в историята. — Изкиска се. — Не мога да си представя онзи величествен стар прилеп да примира от страст, а ти? Мислиш ли, че са преспали заедно? Как ли е изглеждала тя тогава?

— Предполагам зашеметяващо — също като Виктория.

— Хо-хо! Ти май наистина здравата си хлътнал, а? — подразни го Софи. — Може би си генетично програмиран да се влюбиш в нея. Вчера през цялото време я зяпаше глупаво като теле — определено ти е взела ума.

— Е, не бях единственият. — Сам замери сестра си с камъче.

— Аз не съм зяпала глупаво! — възмути се Софи. — От къде на къде ще го правя?

— Не ти, глупачеее... Татко. Не можеше да откъсне поглед от нея. Не може да не си забелязала.

— Не, не съм. Сега пък ти си глупав. — Но в главата ѝ се загнезди едно обезпокоително съмнение.

Когато Патрик се върна при тях, след като бе изщракал няколко филма, се изненада от лекото напрежение, което определено се усещаше — върху синьото небе изведнъж се бе появил тъмен облак. Не беше достатъчен да развали целия ден, но все пак беше там — едновременно нещо и нищо.

Същата вечер си пийваха на терасата, гледаха как морето се превръща в мастиленочерна маса, а небето от невероятно лазурносиньо постепенно избледнява до зеленикаво зад заснежените планини на Албания, и слушаха чирикането на двойка лястовички под стряхата на къщата, които крило до крило си бърбеха сговорчиво в брачното си гнездо, когато телефонът извъня. С огромно усилие на волята Софи, която се надяваше да е Матю, се въздържа да не хукне към телефона. Вместо това се прозина и се протегна незаинтересовано, което не успя да заблуди никого.

— Аз ще отида — каза Патрик, стана и взе чашата вино със себе си. — Сигурно е майка ви. — Рейчъл не им се бе обаждала нито веднъж през седмицата, а след последния им враждебен разговор Патрик също не ѝ бе звънял. Софи, която не можеше да понася досадните инквизиции на майка си, не можеше да повярва, че тя е толкова безразлична към тях, че дори не я интересува какво става със семейството ѝ. Разбира се, всичко щеше да е съвсем различно, ако ставаше дума за Поси, с обида и горчивина си помисли Софи. Докато вдигаше телефона, Патрик реши, че когато се приберат у дома, заради доброто на всички трябва да се опита да изглади отношенията си с Рейчъл.

Забави се известно време.

— Е, как са всички вкъщи? — попита Сам, когато баща му се върна.

— Ами не беше майка ви, така че не знам. Беше Виктория Кънингам. Баба ѝ моли да отида утре да я видя. Виктория смята, че навярно ще ми предаде послание за вуйчо Хю, което би било доста

интересно. След като вие двамата ще прекарате деня със семейство Барнаби, аз казах, че ще отида за обяд, след това ще направя няколко последни снимки на къщата и ще видя какво иска госпожа Дукас от мен.

Сам и Софи се спогледаха, което не остана незабелязано от баща им.

— О, ами добре, надявам се, че ще се забавляваш — намусено процеди Сам.

Патрик повдигна вежди и стрелна развеселено сина си.

— Да, сигурен съм, че ще е така — хладно рече той.

— Няма ли да се обадиш на мама? — попита Софи.

— Не тази вечер. Ще ѝ звънна утре, ако тя не се обади — отвърна Патрик. — Но при всички положения тя знае номера и часа на полета ни, както и кога да ни очаква да се върнем.

Макар че едва ли ставаше дума само за номера и часа на полета, нещо в изражението на баща им накара децата да се въздържат от повече въпроси.

27.

След като Сам и Софи потеглиха за дома на семейство Барнаби, Патрик работи почти до обяд, след това подкара колата към Врахос. Когато пристигна, Виктория бе излязла, но тя го бе предупредила по телефона, че няма да е там. Беше завела Джейк в местното училище, за да види дали може да го запише за летния срок в класа на Ангелос. Освен това Еванти съвсем ясно ѝ бе дала да разбере, че би искала да се види с Патрик насаме. Виктория му разказа за предателската постъпка на Нафсика и за кутията, пълна с писма, останала скрита толкова дълги години. Патрик нямаше представа как ще реагира вуйчо му Хю на тази новина и се надяваше шокът да не се отрази зле на и без това поразклатеното му здраве. Но се успокояваше с мисълта, че Хю Марстън е оцелявал и при по-големи изпитания в живота.

Дора отвори вратата.

— Моля, заповядайте. Кирия ви очаква — рече тя, поглеждайки го малко нерешително. Не знаеше дали е разбрал за предателството на баба ѝ спрямо вуйчо му. Изпита облекчение, когато Патрик я поздрави с обичайната си приятелска усмивка, а дори и да знаеше, не го показа с нищо.

Еванти седеше в обичайното си кресло. Беше облечена в дълга черна туника, която заедно с копринения шал в пурпурно и червено, увит около главата ѝ под формата на тюрбан и пристегнат с аметистова брошка, ѝ придаваше вид на източна владетелка. Отиваше ѝ изключително много. Патрик я погледна одобрително с дяволити пламъчета в очите. На осемдесет и две години тя все още можеше да използва дрехите като оръжие.

— Великолепно! — промълви той. — Струва ми се, че сте готова за портрет — този път фотографски.

От блясъка в очите ѝ разбра, че съвсем правилно бе отгатнал мислите ѝ.

— Ела, Патрик, радвам се да те видя. — Протегна ръката си. За пръв път го наричаше на малко име. — Ела и седни. Знам, че Виктория

ти е казала за писмата на вуйчо ти.

— Да. Каква необикновена история! Сега разбирам драматичния ефект, който произведе появата ми върху бабата на Дора, но сигурно и за вас е било доста тежко.

— И да, и не. Тъжно — но и прекрасно. Защото, разбираш ли, сега знам със сигурност онова, което от дълго време подозирах — че Хю никога не е нарушил обещанието, което ми даде. Не мога да ти опиша какво значение има това за мен. Когато преди много години той внезапно спря да ми пише, а майка ми постоянно ми говореше против него, аз не биваше да вярвам, че той ме е предал. Бях млада, страстна и лудо влюбена — тъжно се усмихна Еванти, — но „и адът бледнее“ и така нататък пред яростта на отхвърлената жена. Бях прекалено горда и невъздържана. С възрастта малко поумнях — не много, но достатъчно. Някой път може да ти разкажа историята... но сега искам да те помоля да ми помогнеш с нещо — по-точно с две неща.

— Ще направя всичко за вас — увери я Патрик, чудейки се какво ли ще последва.

— Бих искала Хю да се срещне с Виктория.

— Е, това много лесно може да се уреди. — Патрик беше очарован от молбата ѝ. Не можа да не си помисли, че това би било идеален повод да се види отново с Виктория, което страшно много искаше. — Предложихте ли го на нея?

— Не. Първо исках да говоря с теб и да попитам може ли да подготвиш Хю за подобна среща. След всички тези години той може да не иска да има нищо общо с мен или семейството ми. — Стрелна го с леко насмешлив поглед. — Не можем да върнем отново изгубената си младост и сигурно ще изпиташ облекчение да разбереш, че аз не храня подобни илюзии — додаде сухо, — но би било добре да постигнем помирение — нещо като да сложим делата си в ред, преди да си отидем от този свят. Има някои неща, които бих искала да взема със себе си на това последно пътуване, и прошката на Хю е едно от тях. В нашата раздяла аз бях виновната страна. Знам го. — Протегна ръка и взе сребърната кутия от масичката до креслото. Прокара палец по пчелите и лястовиците, инкрустирани по ръбовете. — Чудех се какво да направя — продължи старата жена — и внезапно ми хрумна да помоля Виктория да занесе лично тази кутия на Хю. Нямам предвид като подарък, искам си я обратно, но бих желала той да знае, че съм я

пазила през всичките тези години, а от теб разбрах, че той също е пазил моята. Не мога да ти кажа колко щастлива се почувствах, като разбрах. Мога да се доверя на Виктория, че ще му предаде някои неща от мен, които бих искала той да знае. Писането на дълги писма ми струва доста усилие, не ме бива да водя интимни разговори по телефона — особено след всичките тези години, — а се боя, че в момента не се чувствам достатъчно добре, за да пътувам. Може би никога няма да бъда. Ще трябва да се примиря с това.

— А другото нещо? Казахте две неща.

— Е, второто е продължение на първото, но е свързано със самата Виктория. Отлично осъзнавам, че в момента Врахос е най-доброто място за нея, ала тя не може да остане тук до безкрайност — колкото и на мен да ми се иска. Още е твърде рано след трагедията за нея да взима важни и съдбоносни решения, но все някога ще трябва да помисли къде да започне нов живот — тук или в Англия. Изненадах се, като видях колко добре ѝ се отрази общуването с теб и твоето семейство и как я откъсна от мрачните и тежки мисли. Виктория скоро ще трябва да отиде в Англия, за да се срещне с адвокатата си и да обсъди семейните въпроси със свекъра си, но когато замине, смятам, че няма да е зле отново да се срещне с теб, Сам и Софи. Очевидно вашата компания ѝ е много приятна... и разбира се — додаде след кратко колебание Еванти, — за нея би било добре да се запознае и с останалите членове на семейството ти. — Тайно в себе си смяташе, че е много жалко, дето Патрик си има съпруга. — Знам, че двамата с Хю живеете в Йоркшър, така че ако той се съгласи да се види с нея, ще бъде ли удобно да се срещнете? — Тя го озари с една от усмивките си и в този миг страшно заприлича на внучката си.

— Да, разбира се — откликна Патрик. — За мен ще бъде удоволствие, а моята съпруга също ще се зарадва да се запознае с Виктория.

Ала още докато говореше, той с вътрешен смут осъзна, че само едното от двете твърдения беше вярно. Знаеше, че за него ще бъде удоволствие да се види отново с Виктория, ала не можеше да си представи, че двете с Рейчъл ще си допаднат особено.

— Виктория говорила ли ти е за Ричард? — попита Еванти.

— Не директно. — Патрик си помисли, че ако го бе направила, той със сигурност не би бил склонен да го обсъжда с баба ѝ. Запита се

какво ли се крие зад молбата на Еванти. Дали се отнасяше само до Хю и самата нея или имаше и други мотиви? Изведнъж му хрумна подозрението, че тя може би се опитва да окуражи една евентуална връзка между него и Виктория — макар че със сигурност едва ли би одобрила изневяра, след като знаеше, че е женен.

— Мислиш си, че съм една досадна стара жена, която обича да се меси в живота на другите, нали? — попита Еванти.

Досетливостта ѝ беше малко изнервяща.

— Ами — усмихна ѝ се Патрик — предполагам, че понякога е така. Нима всички не желаем да помагаме на децата и внуците си? Самият аз често го правя. Освен това разбирам колко много обичате Виктория. Обещавам, че непременно ще говоря с Хю за вас. За мен ще бъде удоволствие.

— Имам чувството, че не би искал да говориш за Виктория с мен.

— Не — отвърна той и я изгледа развеселено. — Не мисля, че искам.

„Няма да се оставя да бъда подлъган и манипулиран от тази очарователна възрастна дама“ — каза си Патрик.

— Колкото се може по-скоро ще ви изпратя снимки и текста, който ще напиша за Врахос — рече на глас. — Виктория предложи да поговоря с вашия внук за къщата и семейството. Вие какво ще ме посъветвате?

— Е, Гай със сигурност има обширни познания. — Еванти беше самата любезност.

„Но тя не желае да се срещам с него“ — помисли си Патрик и се запита защо. Със сигурност причината не беше в Гай; знаеше от Виктория, че тя го обожава.

— Имате ли нещо против да направя снимки на иконата за книгата ми? — попита той. — Беше много любезно от ваша страна, че позволихте на Виктория да ми я покаже. Разбирам защо я наричате „диамантът в короната“ на Врахос. Наистина е забележителна. Прав ли съм в предположението, че олицетворява венецианския стил в иконописта?

— Да, така е — кимна Еванти. — Така чудесно се вписва в тази къща, не смяташ ли? Ще се радвам да я фотографираш. Тя е в

семейството ми от четиристотин години. Съществува легенда, че ако тя напусне Врахос, то и семейството ще трябва да си тръгне от тук.

Патрик тутакси се заинтригува.

— Ще възразите ли, ако я спомена в книгата си? Семейните истории винаги оживяват местата, за които се пише. Хората обичат да четат легенди.

— Бих искала да си помисля по въпроса.

— Споменахте, че може би ще се наложи да я продадете, за да спасите къщата?

Еванти се загледа през прозореца, но погледът ѝ имаше онова невиждащо изражение, когато човек се вглежда в своя свят, до който другите рядко имат достъп.

— Да — рече тя след кратка пауза. — Непрекъснато ме съветват да го направя. Бедата е там, че не притежавам никакъв друг предмет с подобна стойност. Гай би попитал какъв е смисълът да се пази една икона, когато може да се наложи самата къща да бъде продадена. На това аз бих отвърнала... какъв е смисълът да се продава иконата, за да се спаси къщата, когато след този акт семейството ще трябва да напусне Врахос.

— Значи вярвате в легендата?

— Не смятам, че е само измислица — загадъчно отвърна тя.

— А за какво разказва тази легенда?

Еванти се усмихна.

— То се знае, че историята е много романтична, но не мога да се закълна доколко е точна. Най-големият син на един от моите предци се влюбил в дъщерята на вражеско семейство — нещо като Ромео и Жулиета. Бащите били кръвни врагове, а повярвай ми, гръцките вражди са сериозни, така че двамата млади избягали и тайно се оженили. Родителите на момичето се отрекли от нея и я лишили от зестрата, която ѝ се полагала — огромен срам за семейството на момчето, — ала тя успяла да вземе със себе си иконата, към която изпитвала огромна почит. Когато баща ѝ открил липсата на иконата, си я поискал обратно, като заявил, че дъщеря му я е откраднала. Но моят праотец отказал да го стори, твърдейки, че я задържат в замяна на липсващата зестра. След време момичето родило син, но умряло при раждането. В своя гняв и обезумял от мъка нейният баща прокълел семейството на съпруга ѝ: докато иконата остава притежание на

семейството, нито един мъжки наследник, роден във Врахос, няма да наследи имението, но ако иконата напусне семейството, и то ще трябва да си тръгне. Струва ми се, че може да се нарече ситуация от типа „параграф двадесет и две“. Неоспорима истина е, че оттогава нито един мъжки потомък, роден във Врахос, не го е наследявал. Много генерации от моя род са правели какво ли не само и само да избегнат раждането на наследник във Врахос — включително и аз, — ала понякога съдбата се намесва, както стана с моя син Константин, бащата на Виктория, който бе роден тук по време на войната. — По онова време бях под домашен арест — сухо продължи Еванти, — а едва ли може да се каже, че германците биха се трогнали до такава степен, че да ми помогнат да избегна старото семейно проклятие. Както може би знаеш, синът ми загина при самолетна катастрофа, като по този начин прибави още едно име към списъка на засегнатите от семейното проклятие. Така че, както виждаш, нямам причина да не вярвам и във втората част на пророчеството.

— Да — съгласи се Патрик. — Сега разбирам защо не искате да се разделяте с иконата.

— Внукът ми Гай мисли, че това са глупости, но продажбата на иконата е последната възможност, тъй като това е последната ценна вещ, която притежавам — и нямам предвид единствено търговската ѝ стойност, макар да смятам, че е доста висока. Моят зет Антъни определено е уверен в това. Но може би ще се реша да я продам заради Виктория.

Докато разговаряха, Патрик бе извадил фотоапарата от калъфа и дискретно проверяваше светломера.

— Ще ми разкажете ли още за историята и семейството, докато правя снимките? — попита той, като си помисли, че сега е идеалният момент да направи снимка на домакинята си.

Когато Виктория се върна за обяд, фотографската сесия беше приключила, но Еванти и Патрик все още разговаряха. Еванти му разказваше семейни истории, които Виктория не бе чувала преди. Помисли си, че очите на баба ѝ искрят оживено и от много време не я бе виждала в толкова приповдигнато настроение. Може би откриването на отдавна изгубената ѝ любов ѝ бе дало нов стимул за живот.

Виктория се страхуваше, че когато се върне, Патрик ще си е отишъл, и сега изпитваше огромно удоволствие, че е тук.

Съобщи им, че Джейк бе приет за летния срок в училището на Ангелос. Виктория бе очарована от директора на училището. Самият той говореше малко английски, но не настоя Джейк да говори само на гръцки. В училището вече имало двама чужденци — едно италианче и едно германче, които много лесно се приспособили, а за Джейк щяло да бъде предимство, че разбирал малко езика. Не очаквал да има никакви проблеми. Виктория изпитваше огромно облекчение и вярваше, че училището ще внесе успокояващ ритъм в живота на сина ѝ. Докато говореше, Патрик ѝ направи снимка както бе застанала до камината под портрета на баба ѝ, дядо ѝ и баща ѝ.

— Просто за да свърша филма — усмихна ѝ се той, когато тя понечи да възрази. — Ако е станала сполучлива, ще ти изпратя копие — увери я той, макар да знаеше, че прави снимката най-вече за себе си.

След обяда излязоха да пият кафето на терасата, после Еванти каза, че ще се оттегли, за да си почине.

— Ще ви се обадя веднага щом се видя с Хю — обеща Патрик и също се изправи. — С огромно нетърпение очаквам да му кажа, че съм ви открил и че все още сте красива.

— Благодаря ти. Ще очаквам обаждането ти. Предай му... предай моята любов. Не мога да си го представя като възрастен. — Позволи на Патрик да я целуне за довиждане и нежно го потупа по ръката. — Беше прекрасно, че се запознахме. Определено има различия, но след толкова много години ти ми напомни за вуйчо си. Надявам се утре да пътувате добре. Моля те, поздрави Сам и Софи от мен и не се чувствай задължен да си тръгваш само защото трябва да ви оставя. Сигурен съм, че наоколо има още неща, които би искал да видиш, а Виктория ще ти ги покаже.

Ала въпреки предложението, след като Еванти се изнесе величествено от стаята, Патрик заяви, че го чака още работа, и устоя на изкушението да остане и поговори с Виктория. Макар че му беше особено трудно, след като видя искреното разочарование в очите ѝ. И двамата усещаха силното привличане помежду си.

— Ще приемеш ли да отседнеш у дома, когато се завърнеш в Англия? — попита я той, докато слизаха надолу по стълбите. — Баба

ти ми каза, че би искала да се срещнеш с вуйчо ми. Струва ми се, че ти е отредила ролята на нещо като неин пратеник.

— О, така ли? — засмя се младата жена. — Нека първо да видим как ще реагира вуйчо ти! Много бих искала да се запозная с него, но не съм сигурна доколко ми допада ролята на посредник между тях двамата. С удоволствие бих дошла, за да се видим отново, но не бих искала да се натрапвам на теб и съпругата ти.

— Това е изключено. Ще ти се обадя, за да те информирам как вървят нещата. Благодаря ти, че направи посещенията ми във Врахос толкова специално. — Патрик задържа за миг ръката ѝ в своята, сетне бързо я целуна по бузата. — Доскоро, Виктория.

— Доскоро — отвърна тя.

Мъчно ѝ беше, че Патрик си тръгва, но в същото време не спираше да си повтаря, че няма право на подобни чувства. Остана да гледа, докато колата изчезна от погледа ѝ. Внезапно ѝ се стори, че някаква ужасна сянка се бе спуснала над нея.

Джейк и Ангелос си играеха в кухнята и макар че компанията на Джейк щеше да я откъсне от мрачните мисли, ѝ дожаля да прекъсва играта им. Изкачи се на скалата. Усещаше как самотата я обгръща като леден блок.

„Къде си сега? Защо го направи? Как можа да ни оставиш?“ — за кой ли път попита тя Ричард. Ала както винаги отговор нямаше.

28.

Обикновено пътуването предоставя достатъчно време за размисъл, а когато летиш на 9000 метра над земята, увиснал в небето в пространството между Гърция и Англия, между Врахос и Къркби Найтън — между Виктория и Рейчъл, — със сигурност разполагаш с доста време за сериозно обмисляне.

Патрик много добре знаеше, че бракът му е в сериозна криза, всъщност ако трябваше да бъде искрен — много по-отдавна, отколкото му се щеше да си признае. Лесно беше да обяви, че раждането на Поси е послужило като катализатор за разпадането на тяхната връзка — и то със сигурност имаше определен дял, — ала Патрик знаеше, че това не е цялата истина. Обвиняваше себе си, че не е бил по-твърд от самото начало, но заплахата от нервен срив може да бъде доста силно оръжие за манипулация, а Рейчъл никога не се бе колебала да го използва. „Не биваше да позволявам да се стигне до тук — мислеше си Патрик. — Кога прекосих границата между загрижеността за едно удивително хубаво чувствително момиче, в което се влюбих с цялото си сърце, и покровителственото отношение към една постоянно изискваща и невротична жена, в каквато то се бе превърнало? Кога ми стана навик да я предпазвам от всичко, което тя смяташе за заплашително, при това не защото толкова се нуждаеше от това, колкото защото то правеше живота много по-спокоен за всички, включително и за мен? Кога — питаше се той — започнах да се дразня толкова от Рейчъл? Кога престанах да я обичам?“ Последният въпрос бе доста смущаващ.

А после Бронуин се бе промъкнала в живота им, но най-тревожното беше, че сякаш завинаги се бе настанила в него. Изглежда Рейчъл не бе способна да помръдне, без да я спомене. „Бронуин смята...“, „Бронуин каза...“ бяха думите, които го караха да скърца със зъби. През последната седмица Патрик бе осъзнал колко много другите му деца — особено Софи — мразят и не вярват на Бронуин. И, разбира се, съществуваше и Поси — умалено копие на майка си, макар че едва ли някой би я описал като нервна. Патрик реши, че е време да вземе

по-голямо участие в нейното възпитание независимо от желанията на Рейчъл. „Обичам я твърде много, за да позволя да се превърне в някакво дете чудовище, което всички ненавиждат.“ Реши, че този път ще се противопостави твърдо на жена си.

Ала преди да стори това, знаеше, че трябва да проучи внимателно още нещо — чувствата си към Виктория Кънингам. Осъзнаваше, че за пръв път от много време е в плен на сериозно изкушение. „Ако възнамерявам да поставя ултиматум на Рейчъл, за да направим усилие да спасим брака си — каза си той, — длъжен съм да прогоня Виктория от мислите си.“ Ала в същото време изобщо не бе убеден, че това е възможно, а част от него дори не искаше да се опитва.

Запита се дали не напусна Корфу точно навреме, преди да изгуби контрол върху чувствата си, докато все още можеше с чисто сърце да каже, че това, което изпитва, е смесица от състрадание към една млада вдовица и привличането, възникнало между мъж, останал за кратко без съпругата си, и неустойимо привлекателна млада жена. И все пак... все пак... Колкото и да се опитваше да я прогони, Виктория отново и отново се появяваше в мислите му: представяше си изразителното ѝ лице и прекрасната усмивка; стаената дълбоко в очите ѝ болка, когато запали свещта в параклиса; начина, по който сбърчваше нос, преди да избухне в смях. „Смях — помисли си Патрик. — Точно това е едно от нещата, които липсват в брака ни — ние не се смеем заедно.“ Рейчъл винаги бе имала остър език и в ранните дни на брака им той се гордееше с остроумието и живия ѝ ум. Затова за него беше доста голям шок да осъзнае, че Рейчъл всъщност не притежаваше чувство за хумор — със сигурност не и към абсурдните неща — и беше напълно неспособна да се смее на себе си. Искаше му се изобщо да не се бе замислял за всичко това.

По време на полета почти не видя Сам и Софи. Още щом зърнаха семейство Барнаби на летището, двете му деца се залепиха за тях като топлийки към магнит. Докато чакаха да се качат на малкия самолет до Атина, Патрик размени няколко учтиви изречения с Джони и Петра Барнаби. Но след като пристигнаха на летище Олимпия, отклони любезно поканата им да се присъедини към тях в бара. Възторжената декларация на Петра, че била абсолютно луда по книгите му — определено техен запален фен — и от цяла вечност умираше да се запознае с него, в съчетание с явното ѝ възхищение от личността му,

бяха твърде голяма хапка за преглъщане толкова рано сутринта. А дружеското потупване на съпруга ѝ, придружено със сентенцията, че когато пътуваш, никога не е рано за едно хубаво питие, го накараха да побърза да се покрие някъде. Гледаше с определено недоверие на белите чорапи на Джони Барнаби, а и не му се нравеше особено някакъв напълно непознат да се обръща към него със „старче“. Освен това нямаше никакво намерение да участва в светската игра „чувал-лиси-за-еди-кой-си-и-за-еди-кое-си“ и да усеща как все повече и повече се вкисва.

Софи, еднакво изплашена какво може да си помисли баща ѝ за Матю или Матю за него, се разкъсваше от противоречиви чувства. От една страна, през целия си живот досега бе обожавала и се бе възхищавала от баща си, затова сега бе страшно обърквано да изпитва едновременно както покровителствени, така и критични чувства към него.

На Хийтроу Патрик се засрами от себе си за студеното си и неприветливо държание и отиде да поизглади отношенията си с приятелите на децата си, докато чакаха край конвейера за багажа си. Дори се чу да казва:

— Следващият път, когато дойдете на гости на семейство Маршъл, непременно трябва да ги накарате да ви доведат на гости у нас.

Покана, за която със сигурност щеше да съжалява.

Странно как понякога приятелите на наши приятели могат да се окажат неприятни или трудно поносими хора, помисли си той, но благодарната усмивка на Софи бе достатъчна награда за усилията му. Осъзна с болка колко бързо бе пораснала дъщеря му. Тя също е влюбена, помисли си удивено той и се зачуди дали очарованието на Врахос не ги бе омагьосало.

— Не мислиш ли, че Матю е много симпатичен, татко? — попита Софи, когато те вече не можеха да я чуят, с глас, който се надяваше да мине за безразличен. — Искам да кажа... наистина симпатичен? Жалко, че господин Барнаби е такъв мазник, изпитвам съжаления към майката на Матю, защото — тя снижи гласа си — макар тя да е секси по един особен начин, мисля, че той определено е един ужасен стар лицемер.

Патрик изгледа с обич дъщеря си.

За изненадващо кратко време те освободиха колата на Патрик от гаража на летището и полетяха по магистралата М-25 към магистралата А-1 и на север. По пътя към къщи и тримата си припомняха отново щастливото разбирателство помежду им още от първите дни на почивката им.

Малко преди да стигнат до отбивката за Риптън, Софи внезапно попита:

— Мама изобщо обади ли се миналата вечер?

— Не, не се обади. — Патрик се надяваше гласът му да звучи както обикновено. — Аз се опитах да се свържа с нея, но очевидно беше излязла — вероятно да разходи кучетата или нещо друго. Оставих съобщение, за да потвърдя, че ще си бъдем къщи за вечеря, освен ако полетът не закъснее, но всичко мина по график. — Стрелна с поглед дъщеря си. Тя гризеше ноктите си, нещо, което не я бе виждал да прави през последната седмица. Когато завиха по алеята, водеща към къщата, той бе изпълнен с добри намерения. Пое по лявото разклонение, което завиваше откъм задната страна на къщата. Ала миг преди това зърна друга кола да се спуска надолу по предната алея: добре познатия червен фолксваген на Бронуин.

Софи изпъшка.

— О, не! Как можахме да забравим! Домашният психиатър на мама! Сега вече наистина сме си у дома.

Патрик не каза нищо, но добрите му намерения почти се изпариха. Натисна клаксона, когато спряха през задната врата, и погледна часовника си. Беше малко преди седем. Надяваше се, че Поси бе още будна, за да ѝ пожелае лека нощ.

В кухнята нямаше признак на живот — не ги посрещнаха никакви радостни кучешки изблици откъм обичайното място в кошовете под масата, макар че лаят им се чуваше откъм конюшната, където ги държаха само понякога, за да се изсушат, когато бяха мокри или кални. Сам бутна люлеещата се врата, която водеше към предната част на къщата и докато минаваха през нея, Софи изведнъж осъзна, че копнее да сподели всички новини с майка си, отчаяно надявайки се на благосклонна реакция от нейна страна.

— Здравейте! Ние се върнахме! — извика тя.

Когато стигнаха до преддверието, Рейчъл слизаше по стълбата.

— Е, здравейте, мили мои — поздрави тя сина си и дъщеря си.
— Радвам се да ви видя.

— Маамо! — изписка Софи и се затича нагоре по стълбите, за да я пресрещне.

— Шшшт! — остро я възпря Рейчъл. — Моля те, недей да крещиш така, Софи! Ще изплашиш Поси.

Подаде за целувка хладната си буза към сина си и дъщеря си, но Софи се отдръпна, сякаш я бе ужилила оса.

— Мисля, че ще се кача направо в стаята си — промърмори тя и мина покрай майка си с извърната глава. За нищо на света не искаше тя да види горещите сълзи, които бликнаха от очите ѝ.

— Не! — възпря я Рейчъл. — Не, Софи, спри! Няма да се качваш горе! — Сграбчи дъщеря си отзад за якето и я дръпна. — Моля те, почакай, защото първо трябва да ти кажа нещо. Аз... аз съм ти подготвила една специална изненада, но първо искам да ти обясня.

Софи се спря нерешително, но се извърна. Нещо в гласа на съпругата му накара сърцето на Патрик да се свие от лошо предчувствие.

— А аз няма ли да получа целувка за добре дошъл? — весело рече той и прегърна жена си. — Здравей, скъпа, как си? Колко хубаво, че се прибрахме навреме у дома, нали? — И се наведе да я целуне.

— Здравей, мамо. — Сам прегърна предпазливо майка си, а тя допря буза до неговата. Още от малки Сам и Софи бяха научили, че майка им не понася прекалено възторжени излияния на обич.

— Е, как са нещата у дома? — попита Патрик. — Как е Поси? Двете добре ли сте? Май не ви е било леко да удържате сами крепостта през цялата седмица, нали? — Усмихна се, сведе очи към съпругата си, ала тя отбягна погледа му.

— Да... ами ние... аз... бях много заета.

— И каква е специалната изненада за Софи? Ние може ли да я узнаем?

— Да, разбира се. Ами-и... — Рейчъл изглежда не бързаше с изненадата. — През по-голямата част от времето, докато ви нямаше, направих някои неща в къщата, които отдавна си бях научила. Надявам се, че ще останеш доволна, Софи, скъпа, защото аз мисля, че това е огромно подобрение — рече тя, сетне забързано продължи: — Направих някои промени.

— Какви промени? — разтревожено попита дъщеря ѝ.

— Ами като начало изцяло обнових стаята ти. Направих я наистина много приятна за работа, особено сега, когато ще си доста заета и през почивните дни, и през ваканциите — вече ще имаш един истински кабинет, който ще е само твой — придумващо добави тя.

— Мамо, нали не си изхвърлила нищо? Нали не си пипала нещата ми?

— Е, разбира се, че съм пипала нещата ти — не бъди глупава, скъпа. — Рейчъл сякаш се опитваше да се оправдае. — Не можеш да ремонтираш една стая, без да докосваш нищо. Открих най-божествените тапети. Сигурна съм, че ще ги харесаш.

— Ами тогава по-добре да отидем и да видим — предложи Патрик, като хвърли озадачен поглед към жена си. — А и искам да пожелаем лека нощ на Поси.

— Опасявам се, че вече я сложих да спи — бързо отвърна Рейчъл.

Софи се извърна и отново понечи да продължи нагоре по стълбите, но Рейчъл улови ръката ѝ, за да я спре.

— Чакай малко, Софи. Не отивай в старата си стая — аз всъщност направих малка размяна. Аз... смених твоята стая с тази на Поси.

— Направила си КАКВО?

— Размених твоята стая с тази на Поси. Това е по-разумно, особено сега, след като ти по-дълго отсъстваш, а тя се нуждае от по-голямо пространство за играчките си и...

Гласът ѝ заглъхна. Сам, който стоеше наблизко, погледна ужасен към майка си. Стаята на Софи винаги е била изключително важна за нея — нейното сигурно убежище, нейният таен свят, в който се оттегляше, когато животът станеше прекалено заплашителен или труден. Винаги прекарваше с часове там.

— Мамо, как... как си могла? — попита Софи. Гласът ѝ бе по-скоро шепот. — Как си могла? Без да ме попиташ?

— Това е моята къща — студено рече Рейчъл. — Ти изглежда го забравяш. Както и да е, мислех, че ще бъдеш доволна.

— Не. — Гласът на Патрик бе много спокоен, но ясен и отчетлив. — Не, не мисля така, Рейчъл. И в действителност това не е твоята къща. Това е нашата къща, а ти не би трябвало да правиш такова нещо,

без да си попитала Софи и мен. Софи, по-добре иди да погледнеш, преди да си казала нещо повече. Сигурен съм, че мама е искала да те зарадва. Независимо каква е първата ти реакция, в крайна сметка промяната може да ти хареса. Но ако замяната не ти хареса, винаги можеш да се върнеш отново в старата си стая.

— Определено няма да може! — гневно възрази Рейчъл. — Ние работихме толкова усилено, за да я направим хубава за нея: нови мебели, нови завеси, нови...

— Кои ние? — прекъсна я Патрик. — Доколкото си спомням, ти ми каза, че докато ни няма, ще дадеш почивка на Ивон?

— Направих го. Тя ще се върне в понеделник. Бронуин беше толкова любезна, за да ми помогне. Заедно избрахме всичко и сами свършихме цялата работа. Тя има великолепен вкус.

Настъпи ледена тишина, която бе прекъсната от жалостив вопъл откъм горната площадка.

— Мамини! Мамини! Искам водаа! — Госпожица Поси Хамънд, с вид на невинно ангелче в дългата си бяла нощничка, с буйните си руси къдрици, обрамчващи главата ѝ като ореол, стоеше на горната площадка. Сините ѝ очи възбудено искряха. Поси можеше да подушва драмата с ентусиазма на полицейско куче, попаднало по следа, водеща към скрити наркотици.

— Вижте сега какво направихте! — възмути се Рейчъл, тайно доволна от прекъсването. — Бях я сложила да си легне и я приспах малко преди да си дойдете. Сега изобщо няма да заспи.

— Елате да видите новата спалня на Поси — покани ги ангелчето, което притежаваше вродената дарба да предизвиква неприятности.

Патрик вдигна малката си дъщеря, подхвърли я във въздуха, после я задържа нависоко. Тя ухаеше прекрасно на сапун и бебешка пудра. Меките ѝ къдрици погъделичкаха брадата му, когато зарови глава във врата му с престорена свенливост, която не можа да заблуди никого. После вдигна глава и го погледна изпод дългите си извити мигли.

— Тате — изгука тя и погали лицето му — моят тате. — А после с надежда: — Подаръци?

— Какво малко дяволче си ми ти! — Патрик с усилие се сдържа да не се разсмее. — Може и да има подаръци, но само ако си добро

момиче и не се глезиш. Хайде да отидем да видим каква работа е свършила мама. — Усещаше вълните на едва сдържана ярост, които се излъчваха от Софи. Дъщеря му изглеждаше така, сякаш всеки миг ще повърне.

Всички затрополиха нагоре по стълбите.

Откакто се помнеше, Софи спеше в една слънчева стая вдясно от стълбите. Следващата стая, между нейната и спалнята на родителите ѝ, беше една по-малка спалня, която първоначално беше на Сам като малък. Много отдавна той бе решил да се премести на най-горния етаж и заемаше едната от двете големи тавански стаи — ползвани от прислужниците и бавачките на предишните поколения — където можеше да си пуска музиката колкото му се искаше високо, без да дразни никого. Нямаше нищо лошо в стаята на Поси — тя беше очарователна детска стая за малко момиченце, но беше значително по-малка от тази на Софи и нямаше как да не остави у нея усещането, че е била оцетена. И което беше много, много по-лошо — тази стая не беше нейната, не беше нейното семейно гнездо. И ако я бяха попитали дали иска да я смени със стаята на по-малката си сестра, тя със сигурност щеше да откаже. Както между другото вече бе направила преди шест месеца, когато Рейчъл небрежно го бе предложила — факт, за който знаеха само те двете.

Рейчъл отвори вратата на предишната стая на Поси с вид на фокусник, вадещ зайци от шапката си.

— Ето, скъпа — весело оповести тя. — Виж колко красива съм я направила за теб. Поръчах шкафове и рафтове, както и истинско модерно бюро. Не се ли влюби в завесите? Купих плата от Питър Джоунс, а госпожа Джеферсън от селото работи като вол, за да ги ушие преди да си дойдеш. Двете с Бронуин ги окачихме днес следобед.

Софи огледа втренчено стаята, сетне издаде приглушен стон.

— Планирала си всичко още преди да заминем за Корфу и не си казала нито дума! — обвини тя майка си. — Но къде са всичките ми неща?

— Ами, всичките ти дрехи са там — прибрани и подредени като никога, макар да смятам, че трябва да направиш основно прочистване. Наистина бях много изкушена да изхвърля някои от тях. Освен това искрено се надявам, че сега, когато всичко тук е ново и свежо, ще придобиеш вкус към по-хубави неща.

— В тази стая не може да остане никой да спи, няма място за още едно легло. А плакатите ми, украшенията ми, моите книги, моите неща? Къде са? — Тя се извърна към майка си. Цялата трепереше. — Дала си половината от тях на Поси, нали? О, господи, мамо — не си й дала и моята куклена къща, нали? Но си го направила... направила ли си го? Та тя ще я счупи!

Куклената къща някога беше принадлежала на майката на Патрик, която я бе подарила на Софи за четвъртия ѝ рожден ден. Винаги бе играла важна роля в живота на Софи — тя я бе изпълнила с измислено семейство, постоянно я обновяваше и често намираше спокойствие, потапяйки се в този нереален свят. Напоследък обновяването на къщата бе придобило по-сериозни измерения, окуражавано от Маги Маршъл, самата тя запален колекционер на миниатюрни мебели, чиято собствена куклена къща бе истинско произведение на изкуството. Филип Маршъл твърдеше, че благодарение на нея цялото останало семейство било спасено от постоянни ремонти, тъй като задоволявала страстта на Маги към вътрешен дизайн и обзавеждане. Затова понастоящем колекцията ѝ бе станала много ценна.

— Защо в твоята къща няма никакви кукли? — беше я попитала веднъж Софи, а Маги бе отвърнала:

— Защото аз живея в нея. — При тези думи лицето на Софи се бе озарило от разбиране.

— Не ставай истерична, Софи — студено отвърна Рейчъл. — На твоята възраст не можеш още да си играеш с кукли. Сега се държиш напълно абсурдно.

Вратата на старата стая на Софи бе леко открехната, откъдето преди малко се бе промъкнала Поси. Софи я бутна рязко, отвори широко вратата и светна лампата. Нададе силен вик.

— Знаех си! Знаех си! Дала си ѝ всичко. Сам е свидетел. Всичко това са моите неща. — Леглото на Поси, което и без това винаги бе отрупано с играчки, сега бе покрито със старите любими плюшени играчки на Софи.

Сам надникна. Погледна смаяно майка си.

— По дяволите, мамо! Как си могла?

— Недей да кълнеш, Сам, ако обичаш. — Две яркочервени петна бяха избили върху страните на Рейчъл. — Софи е много неблагодарна.

Аз толкова се потрудох, пръснах толкова пари, за да направя хубава стаята ѝ, а тя се държи като глупаво дете.

— Това там не е моята стая — това е... прилича на някаква ужасна страница от каталог за офис обзавеждане. Как си могла? Мразя я! Мразя и теб! — Софи крещеше срещу майка си, извън себе си от мъка и гняв.

— Извини се веднага! Патрик, накарай я да ми се извини!

— Няма да се извиня! — изпищя Софи. — Няма начин да спя в стаята на Поси и ти не можеш да ме принудиш!

Рейчъл вдигна ръка и една силна плесница изплющя върху лицето на дъщеря ѝ.

За миг всички застинаха като статуи.

— Това беше излишно — заговори с нисък глас Патрик на жена си. — За бога, престанете и двете. Нека всички да слезем долу, да пийнем по нещо и да се успокоим. Софи, не бива да говориш на майка си по този начин, без значение какво чувстваш — утре сутринта ще поговорим и ще се опитаме да измислим нещо. По-добре тази вечер да спиш в стаята за гости.

Само един човек се наслаждаваше на цялата сцена и това беше Поси. Обаче репликите ѝ бяха ограничени и тя внезапно осъзна, че никой не ѝ обръща никакво внимание. Отвори уста и нададе най-пронизващия писък, на който бе способна — безпогрешен лек, както самата тя бе установила, при особено нежелани ситуации като тази.

— Престани с този шум на секундата, ако не искаш веднага да се върнеш в леглото — рече баща ѝ. За всеобща изненада писъкът на Поси секна мигновено — все едно Патрик бе натиснал правилния код за изключване на пищяща аларма срещу крадци. Тишината бе изпълнена с напрежение.

Софи се извърна, профуча покрай тях и хукна надолу по стълбите.

— Върви след нея, Сам — уморено помоли Патрик. — Ние ще слезем след минута.

Съпругът и съпругата стояха и се гледаха един друг. Патрик виждаше нещо обезпокоително познато, но Рейчъл виждаше само един непознат.

29.

— Как смееш да заставаш на страната на Софи против мен? — изсъска Рейчъл. Приличаше на побесняла котка.

— А ти как си могла да направиш нещо толкова глупаво? — гневно парира Патрик, опитвайки се да се овладее. — Знаеш какво означава стаята на Софи за нея — какво те е прихванало? Що за посрещане!

Остави малката си дъщеря на пода и се наведе към нея.

— Чуй ме сега, Роузи-Поси. Донесъл съм ти подарък и тъй като спря да пициш, ще сляза долу, за да ти го донеса, а през това време мама ще те сложи в леглото. Но ако не се държиш както трябва, ще ти го взема. Разбра ли? Ще си легнеш ли като добро момиче, без никакви глезотии?

Поси кимна енергично.

— Поси е много добра днес — послушно измърка детето.

— Удивително какво може да се постигне с малко подкуп — поклати глава Патрик, но Рейчъл не беше в настроение за родителски закачки. Грабна ръката на дъщеря си, сякаш да я предпази от надвиснала беда и изгледа свирепо съпруга си.

— Добре тогава — студено рече Патрик. — Ще се върна след няколко минути, Поси, и очаквам да те намеря в леглото. — Заслиза по стълбите, без да погледне Рейчъл.

Сам и Софи бяха в кухнята. Сам чакаше чайника да заври, за да направи на сестра си чаша чай, а Софи, с подуто и зачервено от сълзите лице, се бе свила в ъгъла на мекия диван в другия край на стаята и говореше по мобилния си телефон.

— Благодаря — тъкмо казваше. — Това е толкова, толкова мило, направо ме спаси. Ти си съкровище. Не, не... наистина, няма нужда да идвате да ме вземете. Ще помоля Сам да ме доведе. До скоро.

Патрик наклони глава към Софи и погледна въпросително сина си.

— Маги Маршъл — осведоми той баща си. — Софи позвъни на Ели, а тя даде телефона на майка си.

Софи изключи мобилния си и погледна към баща си. Тя никога не бе притежавала крехката красота на майка си и Поси, ала напоследък баща ѝ с удоволствие бе забелязал, че се е разхубавила по нов начин: слабото, смешновато лице — интересно, но не особено красиво за едно дете — е станало привлекателно, помисли си Патрик. Вуйчо му, с окото си на познавач, отдавна бе съзрял потенциала ѝ и винаги бе твърдял, за учудване на Рейчъл, че това по-скоро безцветно момиче, което никога не можеше да угоди на майка си, един ден ще стане разбивачка на мъжки сърца. А сега внезапно се бе превърнала в едно бледо и с нищо незабележимо момиче — затрогващо младо за своите седемнадесет години.

Патрик се отпусна на дивана до нея и я прегърна през раменете.

— Стига, Софи, скъпа. Недей да го преживяваш толкова надълбоко. Мисля, че мама е сгрешила, но не е искала да те разстрои. — Погледът, който му хвърли дъщеря му, преряза сърцето му, ала той твърдо продължи: — Сега всички сме уморени, но утре ще обмислим нещата. Какво ще кажеш да се разберем тази вечер да не говорим повече кой къде ще спи, а да се придържаме единствено към темата за Корфу?

Софи енергично поклати глава.

— Не, татко, съжалявам. Мама ни най-малко не се интересува от нас или от Корфу, нито дори от книгата ти или от каквото и да било. Тя дори не попита как сме. Аз няма да спя в стаята на Поси, а ще остана при Ели — Маги каза, че може.

Патрик тъкмо се канеше да отвърне, че не може да отиде, когато телефонът иззвъня. Сам го вдигна.

— О, здравей. Да, той е тук. — Подаде слушалката на баща си. — Маги — за теб е.

— Здравей, Маги — поздрави Патрик. — Съжалявам, че те замесихме в тази буря в чаша вода. Както и да е, и без това по-късно смятах да ти се обадя, за да ти кажа колко прекрасно беше във вила „Петради“ и колко фантастично си изкарахме. Ще трябва да дойда да се видим — имаме да уреждаме някои финансови въпроси.

— Господи! Няма защо да бързаш за това, но бих искала да чуя как е минало всичко. Каква е цялата тази драма около Софи?

— О, само малко семейно недоразумение — знаеш как понякога от нищо става нещо, когато всички са уморени — отвърна Патрик, тъй като не искаше да обвинява Рейчъл пред Софи. — Разбрах, че тя може да остане при вас. Тя наистина много иска да дойде — може би това ще реши проблема, само за тази вечер. В момента нещата тук са малко напрегнати.

— Софи е добре дошла по всяко време — увери го Маги — и може да остане колкото поиска. Тя го знае, но аз исках да проверя дали ти си съгласен. Защо не остане за уикенда? Ели ще бъде във възторг. Ние още не сме вечеряли — защо не я доведете и не останете за вечеря? Фил ще отвори бутилка вино от Корфу и отново ще си спомните за „Петради“.

Предложението беше доста изкусително. Веселата атмосфера в дома на Маги беше точно това, от което се нуждаеше в момента, но знаеше, че се налага да уточни някои неща с Рейчъл. Накрая се разбраха, че Сам ще вземе старата семейна кола, за да закара сестра си у семейство Маршъл, и ще остане там за вечеря.

— Добре, Софи — успокой се малко — рече Патрик. — Аз трябва да се кача да пожелаая лека нощ на Поси — обещах да ѝ дам подаръка преди да заспи, — но веднага ще се върна. По-добре премести нещата си от моята кола в старата.

— О, не бива да караме скъпата Поси да чака твърде дълго, нали? — саркастично подхвърли Софи. — Е, аз няма да съм тук, когато се върнеш, така че няма защо да бързаш.

— Престани, Софи — остро отвърна баща ѝ. — Каквито и да са чувствата ти, Поси не е виновна, че е в стаята ти. Съжалявам много за случилото се, но то вече е факт и ще трябва да измислим нещо, което да задоволи всички ни. А сега, ела да ме прегърнеш за довиждане, щом не искаш да ме изчакаш. Прекарахме толкова добре заедно. Нека не го разваляме. — Отиде да целуне дъщеря си, ала тя извърна главата си и се дръпна настрана. Патрик я изгледа продължително, сетне се обърна на пети и пое нагоре по стълбите.

— О, за бога, Софи, дай ни малко почивка! — изпъшка брат ѝ. — Не е нужно да си го изкарваш на татко. Ще отида да изкарам колата.

Софи отиде да си вземе раницата с натезало като камък сърце.

Малко по-късно Патрик и Рейчъл седяха заедно край масата. Страничен наблюдател би казал, че това е малка интимна семейна вечеря за двама, ала атмосферата в кухнята бе заредена с толкова силна неприязън и отрицателна енергия, сякаш всеки момент щеше да избухне бомба със закъснител. Рейчъл се движеше наоколо, сякаш бе включена на автопилот, подчертавайки съвсем ясно с цялото си държание, че макар и да приготвяше вечерята за съпруга си, вършеше всичко като задвижвана с дистанционно управление, но сърцето и душата ѝ не вземаха участие в тези грижи за него. Отговаряше едносрично на въпросите му как са прекарали двете с Поси. А когато Патрик се опита да ѝ разкаже за вила „Петради“, за посещението си във Врахос и разговора с Еванти Дукас заради книгата му, тя придоби незаинтересован и отчужден вид. От опит знаеше, че щом веднъж жена му е решила да се сърди, това може да продължи с дни. Изпита желание да я разтърси силно — съвсем буквално — и да я изтръгне от мъченическото ѝ мълчание. Някога с чара си умееше да разсейва мрачните ѝ настроения, но този път нямаше намерение да я настройва миролюбиво.

Докато ядеше идеално приготвената съомга, полята със сос песто, посипана с настърган пармеджан и поднесена със задушени в масло пресни картофи, той се улови, че мечтае за съсипаните спагети карбонара, поднесени със смях. Ако тя очакваше да ѝ се извини за острия си тон, да ѝ симпатизира относно бурната реакция, с която Софи бе посрещнала изненадата на майка си, а след това да изслуша глаголстванията ѝ за неблагоприятните дъщери тийнейджърки, щеше много да чака. Когато почистиха масата и сложиха заедно чиниите в миялната машина, разстоянието помежду им изглеждаше по-голямо от това до Корфу.

Тогава телефонът иззвъня. Патрик го вдигна, очаквайки отново да е Маги Маршъл или самата Софи. За разлика от майка си, Софи не можеше дълго да се сърди и Патрик предположи, че се чувства нещастна заради острите думи, които му бе изрекла на раздяла. Но се оказа Бронуин Ричардс.

— Здравейте всички там — рече тя с дрезгавия си секси глас. — Значи скитниците са се завърнали?

— С Рейчъл ли искаш да говориш?

— Всъщност не — исках да поговоря с теб. Позвъних, за да разбера какво мислиш за новото й решение. Надявам се, че си доволен?

Тази жена е истинска напаст, помисли си Патрик — не беше нейна работа кой къде ще спи в тази къща. Що за нахалство!

— Ако имаш предвид реакцията на Софи за размяната на стаите — студено отвърна той, — боя се, че не беше особено добра. Тя е много разстроена. Струва ми се, че всеки би се досетил, че ще бъде. Но не се тревожи, това не е нещо, с което да не можем да се справим сами.

— О, Софи... не. Имах предвид реакцията ти относно новото занимание на Рейчъл.

— Какво занимание?

— Не ти ли е казала още? Мислех, че вече го е направила. — Думите й увиснаха предизвикателно. — Тя се съгласи да стане секретарка на моята протестна група. Мисля, че решението й е чудесно. Като нейна приятелка и терапевтка смятам, че Рейчъл се нуждае точно от това — една кауза извън дома, която истински да я запали.

— Каква кауза? Нямам никаква представа за какво говориш. — Патрик осъзна, че стиска слушалката толкова силно, опитвайки се да потисне раздражението си, че горката вещ имаше дяволски късмет, че още не се бе счупила.

— О, тя сама ще ти разкаже за това. Рейчъл е изключително експедитивна и компетентна и ние всички се надяваме, че много скоро ще организира някои значителни мероприятия.

— За какви мероприятия става дума?

— О, сбирки... протестни групи... демонстрации. Такива неща.

— Демонстрации срещу какво?

— Срещу всичко, за което смятаме, че трябва да се протестира — сладко отвърна Бронуин. — Има толкова много важни местни проблеми, които се нуждаят от нашето внимание. Рейчъл е не по-малко запалена от всички нас. Тя ще бъде изключително важно допълнение към нашите редици. Много великодушно предложи една от сбирките ни да се проведе във вашата къща, така че сигурно много скоро ще се видим, Патрик. — И Бронуин затвори.

Патрик погледна Рейчъл, която си бе надянала престилката и гумените ръкавици като защитно оръжие, и усърдно търкаше блестящата от чистота повърхност на сушилнята с препарат за почистване.

— О, Рейчъл — въздъхна той. — В какво си се забъркала?

— Само защото ти не харесваш Бронуин...

— Не, не я харесвам — решително я прекъсна той. — И не й вярвам. Мисля, че е истинска напаст — съзнателна, отровна напаст. Никак не съм доволен, че си се забъркала в нейните проекти.

— Не съм длъжна да се съгласявам за всичко с теб.

— Разбира се, че не си — би било много глупаво, ако го правиш. Но ми се струва, че ако Бронуин иска да възбуди дискусия, всяка стара кауза би свършила работа.

— Ти не разбираш от тези неща.

— В такъв случай можеш ли да ми кажеш срещу какво по-точно протестира тя?

— Ами... въ... — Рейчъл го изгледа раздражено. — О... несправедливостта... предразсъдъците... ползването на привилегии... някои наредби и закони. Ами много неща — неуверено завърши тя. — Всякакви ненадейно възникнали проблеми.

— Именно. Можеш ли да ми кажеш по-конкретно точно срещу какво се бори?

— Не желая да ме подлагаш на подобен кръстосан разпит. От много време ми повтаряш, че трябва да се захвана с някаква работа — е, ето че сега имам. Няма да се откажа от приятелството си с Бронуин само защото ти ревнуваш от нея.

— В такъв случай няма смисъл да говорим повече за това. — Патрик нямаше намерение да влиза отново в този безсмислен спор за Бронуин, който бяха водили вече безброй пъти. — Но виж, Софи е съвсем друго нещо. Много добре знаеш колко е важен този срок за нея и за изпитите ѝ през юни. И без това има достатъчно неща на главата си, без да ѝ се налага да се замесва в семейна битка. Това трябва да се оправи. След като си решила да преместиш Поси, защо не предложи на Софи да се премести на тавана при Сам? Там има предостатъчно място. Може да се настани в голямата стая с фантастичния изглед, а и там има достатъчно място за още едно легло — стария разтегателен диван в детската ще свърши чудесна работа. И разбира се, трябва да

получи обратно куклената си къща. Възмутително е, че си я дала на Поси. Майка ми я подари лично на Софи.

— Поси ще бъде ужасно разстроена.

— Много жалко, но ще трябва да го преживее — студено заяви Патрик.

— А Софи вече би трябвало да е надраснала подобни неща.

— Глупости! Както и да е, трябва да направим нещо.

— Това е такава загуба на пари — всички тези неща, които избрах специално за нея — тапетите... — захленчи Рейчъл, но Патрик сви нетърпеливо рамене.

— Е, вината е твоя. За твой късмет не става въпрос за пари. Ще дам на Софи приличен чек и тя ще може да ремонтира таванската стая сама, ще си избере завесите и всички други неща. Сигурен съм, че Ели ще ѝ помогне да я боядисат заедно. А колкото до онова бездушно офис обзавеждане, можеш да използваш стаята на Поси за свой кабинет, след като ще бъдеш толкова заета да организираш хората в името на измислени каузи. — Изглежда я проникателно. — Освен това Софи е права за едно нещо: не ми казвай, че си избрала всичко и си уредила да го доставят само за тази седмица, през която ни нямаше, защото няма да ти повярвам. Планирала си го много преди да заминем за Корфу. Писна ми от всичко това. Утре ще говоря със Софи и ако се съгласи с предложението ми, ще се заеме с преместването си, но не желая да чувам нищо повече по този въпрос. А сега смятам да си сипя едно питие и да си прегледам пощата.

След тези думи Патрик излезе от кухнята и изчезна в кабинета си, оставяйки жена си в кухнята да се взира смаяно след него.

30.

Когато Сам се върна към единадесет, майка му си бе легнала, а баща му преглеждаше пощата си. Беше си сипал чаша уиски, по-голяма от обикновено.

— Здравей, татко — вече работиш? Как са нещата? — погледна съчувствено Сам баща си.

— Здравей, Сам. Благодаря ти, че заведе Софи. Наистина ми помогна. Добре ли е тя?

— Да, тя е добре. Между другото, каза да ти предам, че те обича. Ще ти позвъни утре сутринта.

— О, добре. — Патрик изпита огромно облекчение. Реши, че това е едновременно и извинение, и желание да го успокои, и за пореден път завидя на изумителната бързина, с която младите правеха драми, а после се възстановяваха. Самият той се чувстваше ужасно. — Как са семейство Маршъл?

— О, чудесно. Не ги бях виждал от векове. Бях забравил колко сладка е Маги и все още изглежда забележително за възрастта си. Винаги сме били доволни, когато беше нейният ред да ни води на училище, защото е толкова забавна — отвърна Сам, после додаде небрежно: — И Ели не е чак толкова зле. Ще се изненадаш колко се е променила, татко.

— Значи също изглежда добре за възрастта си, а? — подкачи го Патрик.

Сам се ухили.

— Твърде млада за мен, но ще я държа под око. Мама успокои ли се? Тя не постъпи справедливо със Софи, нали? Но за всичко е виновна онази жена.

— Да, иска ми се да я удуша. А сега изглежда е въвлякла майка ти в някаква съмнителна протестна група, която ръководи. Боя се от най-лошото.

— О, ами бихме могли да я саботираме — безгрижно предложи Сам. — Ще измислим някакъв начин да се отървем от нея.

Патрик внезапно се почувства много по-добре в компанията на сина си.

— Виждам, че си довел кучетата. — Сам почеса с обич зад ушите двата лабрадора на баща си Булет и Суифт, които се бяха изтегнаели върху килима пред камината. — Къде бяха? Когато те няма, мама обикновено обича да ги държи в къщата като бодигардове. Предполагам, че Бронуин я е убедила да ги изгони?

— Да, и аз така смятам. Повече, за да засегне мен, а не че има нещо толкова против самите кучета.

— Колко патетично — тя сигурно те ненавижда също толкова, колкото и ти нея. Обзалагам се, че се е опитала да те сваля, а ти си я отрязал — небрежно подхвърли Сам, ала по изражението на баща си разбра, че е улучил право в целта. — Леле! — възкликна той, впечатлен от това доказателство за силата на бащиния му чар върху женския пол. — Бедният стар татко! Не е зле да внимаваш. От нея може всичко да се очаква. Тя е от онези жени, които ти сипват приспивателно в пиетието.

— Много ти благодаря! — засмя се Патрик. — Ще разчитам на теб да ме пазиш!

— Винаги! Е, ще си лягам. Разглобен съм. Лека нощ, татко. — Преди да излезе, Сам отпусна за миг ръка върху рамото на баща си и рече: — Прекарахме страхотно във вила „Петради“.

Патрик проследи с обич сина си, докато излизаше от кабинета. Сам ще се справи, помисли си. И той бе имал конфликти с майка си, ала техните взаимоотношения не бяха толкова сложни колкото на Софи, а във всеки случай Сам беше много по-мек и сговорчив от сестра си. Патрик много се боеше за дъщеря си. Въпреки безгрижието, с което Сам говореше за Бронуин, Патрик изпитваше странно безпокойство, но не толкова заради себе си, колкото заради Рейчъл. Какво ли всъщност целеше Бронуин?

След като изведе кучетата и ги затвори в килера, където спяха през нощта сред семейните шапки и ботуши, екипировката на Софи за езда, градинарските му пособия и разнообразната колекция от ракети и стикове за голф, Патрик се изкачи бавно по стълбите. Поколеба се за миг на площадката, а след това влезе в тоалетната си стая, която имаше врата откъм коридора. Но след като довърши с разопаковането на багажа си, не мина през свързващата врата към спалнята, за да си

легне до съпругата си в огромното семейно легло. Прекара нощта на тясното легло в тоалетната стая, без дори да отиде да пожелае лека нощ на жена си.

Рейчъл, все още будна, го чу да идва, чу го да се движи в съседната стая, но също не го повика.

Следващата сутрин, петък, беше един от двата дни в седмицата, когато идваше секретарката му Таня. Тя беше весела и компетентна млада жена, на която можеше да се разчита да развихри въображението си, но знаеше кога е по-добре първо да се допита до Патрик. Отнасяше се търпеливо към раздразнителната съпруга на работодателя си, но не се впечатляваше от понякога враждебното ѝ държание. Ако Рейчъл предпочиташе да се държи като нервозна крава, това според Таня си беше неин проблем, а и животът бе твърде кратък, за да се съобразява с капризите ѝ. Тя винаги бе смятала работодателя си за много хубав мъж, но беше прекалено заета със собствения си бурен светски живот, за да храни някакви романтични чувства към него. Искрено се интересуваше от книгите му, възхищаваше се на таланта му, отнасяше се добросъвестно към работата си, ала нямаше да изгуби съня си, ако Патрик внезапно решише да се откаже от услугите ѝ: рибата не се бе свършила в морето. След напрежението, царящо в семейството му, неангажиращото приятелско отношение на Таня устройваше чудесно Патрик и той се радваше на компанията ѝ.

Първо прегледаха писмата и обсъдиха телефонните обаждания докато го нямаше.

— Обади се госпожица Уинтъртън — осведоми го Таня. — Искаше да знае как е минало всичко във Врахос. Казах ѝ, че ще ѝ се обадиш. Освен това получила нов договор за теб — някакъв малко известен замък във Франция, който ѝ се сторил интересен, — но следващата седмица ще ти позвъни за подробностите. От „Ийгъл Прес“ искат някой път да обсъдят точните срокове и фотографиите за корицата. Можеш ли да напишеш статия за списание „Херитидж ет Риск Куоъртърли Ривю“ за къщите, които си заслужава да бъдат спасени? Казах, че ще се обадиш на редактора. Какво друго? О, да — обади се господин Марстън. Няма нищо страшно. Помоли да ти предам, че е добре. Аз му казах, че ще му се обадиш, когато се върнеш.

— Ще му позвъня сега. Трябва да отида да взема Софи от семейство Маршъл и ще се опитам да мина да го видя или на отиване, или на връщане.

— О, да, госпожа Маршъл се обади, докато беше навън с кучетата — сети се Таня. — Покани ви да останете за обяд, ако смятате да вземете Софи, за да можете да си поговорите за „Петради“. Но добави, че Софи е добре дошла да остане за уикенда, ако двамата с Рейчъл не можете да я вземете днес.

— Ще се обадя и на нея.

Реши да приеме поканата на Маги за обяд и взе телефона. Маги, както винаги гостоприемна, покани цялото семейство на обяд. „Колкото повече, толкова по-весело“ — заяви тя, но Патрик ѝ каза, че ще бъде само той.

— Днес следобед искам да отида да видя как е вуйчо Хю. Той ще се радва да види Софи, а така ще имам възможност да си поговоря с нея след снощната драма.

— Добре, както искаш. — Както винаги, Маги излъчваше спокойствие и топлина. Софи и Ели още не били станали, добави тя, затова не знаела как се чувства дъщеря му тази сутрин. — Очаквам скоро да се видим. Поздрави на Рейчъл — любезно завърши разговора Маги.

След това позвъни на госпожа Пъркис, която го успокои за здравето на Хю.

— Той е добре. Господин Марстън ще е още дълго с нас, ще видите.

Патрик отвърна, че се надява да е права — а тя обикновено беше, — и ѝ съобщи, че двамата със Софи ще наминат следобед. Реши на път за дома на Маршъл да се отбие във фотографското студио в Найтън, чиито услуги ползваше, откакто се отказа сам да си проявява филмите сега, когато фотографията толкова бе напреднала в техническо отношение. След което се зае да поработи върху бележките си за Врахос със съзнание, изпълнено с мисли за бабата и внучката.

По-късно, преди да излезе, отиде да потърси Рейчъл. По време на закуската двамата се държаха прекалено учтиво. Никой не спомена за неприятностите от снощи, нито за факта, че бяха прекарали нощта разделени.

— Отивам да взема Софи. Мисля на връщане да се отбием при вуйчо Хю. Ще се върнем по някое време за чая — каза той, без да споменава, че ще обядва със семейство Маршъл. Нямаше нищо против Рейчъл да реши, че двамата с дъщеря му ще обядват с Хю. — Искаш ли нещо от Найтън?

— Не, благодаря. Ние с Поси също ще излизаме.

Рейчъл не каза къде ще ходят, а Патрик не попита. Студената война продължаваше.

Когато Патрик приближи с колата откъм задната страна на къщата, видя, че Маги бере нарциси в другия край на градината. Тя му махна и той прекоси моравата, за да отиде при нея.

Олд Викъридж беше стара викторианска къща с фронтони, от солидни сиви камъни, построена да бъде удобна и просторна, макар и не толкова елегантна и изискана: една приятна, непретенциозна къща с големи светли стаи, излъчваща атмосфера на щастие и уют — една къща, където няма да ви е неудобно да си изритате обувките и да подвиете крака на дивана с книга в ръка. Къща, която приличаше на собствениците си, помисли си Патрик. Никой не би описал Маги или Филип Маршъл като блестящи и изтънчени, но човек се чувстваше удобно и приятно в компанията им. Въпреки прекрасната си кестенява коса и живо лице, Маги имаше твърде много лунички, беше прекалено висока и слаба и небрежно облечена, за да бъде определена като елегантна; Филип беше висок, с очила с дебели стъкла и изглеждаше точно това, което беше — един провинциален адвокат, свикнал да се оправя с хора с различно обществено положение и занятие, но извоювал доверието и уважението на повечето от тях. Патрик много харесваше и двамата.

— Изглеждаш много заета — отбеляза той и целуна Маги по двете бузи.

— Двете със Синтия трябва да осигурим цветята за празненството по случай една златна сватба в неделя — обясни тя.

Маги и приятелката ѝ имаха общ бизнес за градински дизайн, но постоянно ги търсеха за украсата при различни поводи. Патрик си помисли, че тя е един от онези редки и щастливи хора, които успешно

съчетават вроденото си спокойно отношение към живота с изключителна експедитивност и компетентност.

— Не искам да прекъсвам работата ти. Знам, че малко съм подранил — ще се поразходя из градината, докато свършиш. Изглежда прекрасно.

— О, аз вече свърших, няма какво повече да направя до утре сутринта — успокой го тя. — Няма смисъл да купуваме цветя, след като тази година имаме толкова много нарциси. — Взе двете кошници, пълни с цветя. — Радвам се да те видя, Патрик. Трудя се от четири часа тази сутрин, така че имам право на почивка. Само ще отида да потопя тези цветя във вода, а сетне ще сглобим нещо за обяд. Нямам търпение да ми разкажеш как изкарахте в „Петради“. Съжалявам, че при завръщането ви се е разразила драма, макар че дъщерите тийнейджърки понякога могат да бъдат ужасно избухливи и капризни, нали?

Не каза, че снощи доста се бе разтревожила за Софи. Момичето бе пристигнало с подути и зачервени очи, но полагаше геройски усилия да се държи нормално. Вечерята премина привидно весело с множество закачки и добродушни подмятания от страна на Сам за завоеването на Софи — Матю Барнаби. От своя страна, Софи му го връщаше с духовити истории за безнадеждната страст на Сам към неговата гръцка богиня; с Ели си обмениха истории за шикозния начин на живот на семейство Барнаби, последните новини от бара „Пристанищни светлини“ в Криовриси и смъртоносния ефект от коктейлите на Петрос. Но наблюдателното око на Маги забеляза, че Софи е някак си неестествено възбудена, а оживлението ѝ е доста пресилено. И макар че побутваше разсеяно парчетата рибен пай в чинията си — нещо необичайно за Софи, която обичаше вкусната храна, — тя изпи твърде много чаши вино. След като размени погледи с жена си, Филип тихомълком премести бутилката с вино в другия край на масата.

След като Сам си тръгна, двете момичета отидоха да си легнат, но след един час Ели се появи в спалнята на родителите си и помоли майка си да дойде.

— Става въпрос за Софи, мамо. Не знам какво да правя с нея. В ужасно състояние е и не спира да плаче.

Отначало Софи не можеше да говори от сълзите, но накрая всичко излезе наяве — липсата на всякакъв интерес от страна на Рейчъл от тяхното пристигане, откритието, че са я изхвърлили от старата ѝ стая, омразата към Бронуин, възмущението ѝ от обсебеността на Рейчъл от Поси, страховете ѝ за бъдещето.

— Каквото и да направя, мама никога не е доволна от мен. Не мисля, че някога изобщо ме е обичала — задавено прошепна накрая тя. Маги приседна на леглото, прегърна я и я залюля като малко дете.

— Стига, Софи, скъпа, успокой се — опита се да я утеши тя, защото смяташе, че сълзите продължиха прекалено дълго. — Ти си много уморена, пътувала си цял ден, хубавата ваканция с татко ти свърши, следващата седмица ще трябва да се върнеш в училище, имала си разправия с майка си. Знам, че сега ти е тежко, но ще видиш, че утре сутринта всичко ще изглежда различно. — Направи ѝ билков чай, даде ѝ да изпие един парацетамол и я прегърна за лека нощ. Когато половин час по-късно Маги — този път тя не можа да заспи се промъкна в стаята на двете момичета, за да види как е, Софи беше заспала свита на кравай.

Маги остави двете момичета да си отспят, но когато се появила късно сутринта, тя си помисли, че Софи изглежда тъжна и нещастна. Много усилия ѝ струваше да я убеди да се съгласи, че когато баща ѝ дойде да я вземе, тя трябва поне да се прибере с него вкъщи, за да обсъдят ситуацията.

— Добре, ще си отида заради татко — най-после капитулира Софи. — Но няма да спя в стаята на Поси — дори и заради него.

— Сигурна съм, че ще намерите разрешение, след като всички се успокоите — каза сега Маги на Патрик с оптимизъм, какъвто далеч не чувстваше.

Патрик ѝ хвърли пронизателен поглед.

— Не смятам, че Софи ще се примири толкова лесно — рече той. — Но аз имам едно предложение за нея, което се надявам да приеме — в противен случай наистина сме в безизходица. Не искам да действам против Рейчъл, но тя наистина е допуснала ужасна грешка и не мога да бъда на нейна страна в тази история.

Разговорът бе прекъснат от появата на Ели и Софи.

Софи се спусна да прегърне баща си.

— Извинявай, татко — прошепна момичето, а той почувства как го залива вълна на обич към нея.

Разговорът по време на обяда се въртеше около Корфу. Маги и Ели слушаха очаровани за разкритата романтична връзка между Хю Марстън и Еванти Дукас. Маги забеляза, че името на внучката на Еванти изникваше твърде често в разговора, но не го показа с нищо.

— Двамата с Фил веднъж се запознахме с внука на госпожа Дукас — отбеляза тя. — Той е онзи журналист, който има своя колона в едно луксозно модно американско списание за градини, а от време на време пише и в „Спейктейтър“ — самият той е много изискан и модерен! Гай не-знам-кой-си.

— Гай Уинстън. Това е името му и аз се надявам да се запознаем. Какво мислиш за него?

Маги сбърчи вежди.

— Очарователен. Забавен. Определено много привлекателен, но малко... — тя се спря, за да потърси точната дума — малко неуравновесен. У него има нещо мефистофелско. Предупредиха ме, че се ползва с репутацията на женски покорител. — Усмихна се. — Със сигурност е изключително интересен и сладкодумен — Фил ме наблюдаваше като ястреб през цялото време, докато разговарях с него! Да го кажем така: той е страхотно забавен събеседник и аз с удоволствие бих се срещнала отново с него, но не мисля, че бих могла да му имам и капчица доверие! Но какво необикновено съвпадение за твоя вуйчо и госпожа Дукас! Кога смяташ да кажеш на Хю за това?

— Днес следобед. Двамата със Софи ще се отбием да го видим на път за вкъщи — нуждая се от теб като свидетел, Софи, а и за морална подкрепа. Опасявам се, че ако съм сам, вуйчо Хю няма да ми повярва. Ще дойдеш ли с мен?

— О, да! — без колебание отвърна дъщеря му. — Страхотно!

Когато приключиха с обяда, Маги предложи Софи да дойде на следващия ден, за да прекара уикенда заедно с Ели.

— Можеш да вземеш и нещата си за училище, а в понеделник ще ви закарам с Ели — как ти се струва?

Софи енергично закима.

— Може ли, татко?

— Мисля, че идеята е чудесна. — Патрик погледна с благодарност към Маги.

— Е, това идеално устройва и нас, тъй като утре през целия ден ще бъда заета с подготовката на украсата за неделното парти, а би било чудесно Ели да си има компания. Тя искаше да отиде до Найтън, за да си купи някои неща за училище и да се подстриже, а Фил обеща да я закара. Нали така, скъпи? — погледна тя към съпруга си. — Така че ще вземат Софи. Да кажем около единадесет?

Във въздуха се усещаше известно напрежение, когато махнаха за довиждане на семейство Маршъл.

— Татко? — Щом излязоха от алеята и завиха по пътя към Найтън, Софи изгледа баща си наполовина тревожно, наполовина предизвикателно. — Относно стаята ми...

— Преди да кажеш каквото и да било, имам едно предложение за теб — прекъсна я Патрик, за да ѝ попречи да изрече нещо излишно, за което после щеше да съжاليا. Разказа ѝ набързо идеята си тя да се премести в голямата стая на тавана. — Можеш сама да си избереш завесите и останалите мебели, а освен това ще си вземеш плакатите и всички украшения...

— Онези, които мама е пропуснала да изхвърли — саркастично измърмори Софи.

Патрик отмина забележката ѝ и продължи:

— И се постарай да я направиш наистина хубава — стаята е достатъчно голяма, за да можеш да поканиш приятелката си да пренощува, а и така двамата със Сам ще имате на разположение целия етаж само за вас. Аз ще ти дам чек, но ти ще трябва да организираш всичко. Ако боядисаш сама стаята, може да ти дам и малко джобни пари и двете с Ели ще изберете обзавеждането, но ще трябва да го направите както трябва. Какво ще кажеш?

— А Поси ще остане ли в старата ми стая?

— Е, не можеш да имаш две стаи — примирително отвърна Патрик.

— Мразя това, че Поси винаги постига каквото иска. Толкова е нечестно! — Софи дърпаше нервно кожичките около палеца си.

— Какъв е отговорът ти, Софи? Можеш да приемеш или да откажеш. — Виждаше, че дъщеря му води усилена борба със себе си.

— Добре — рече накрая, а сетне добави тихо: — Благодаря ти, татко.

Патрик почувства огромно облекчение.

— В такъв случай всичко е решено. И ще трябва да се сдобриш с мама. Как ще го направиш, е твоя работа, но не искам в къщата да цари напрежение. — Ала още докато го казваше, знаеше, че той самият ще трябва да се поучи от собствените си съвети, тъй като все още изпитваше гняв към съпругата си. — Отпусна ръката си върху тази на дъщеря си. — А сега, как според теб трябва да подготвим вуйчо Хю за новините?

31.

Откриха Хю в студиото му. Тъкмо смяташе да си подремне малко след обяда, но се зарадва да ги види и се надигна от креслото си.

— Е, млада госпожице — рече той и отпусна ръце върху раменете на Софи, оглеждайки я одобрително, — наистина изглеждаш много добре. Този слънчев загар много ти отива. Доколкото си спомням, ти се съ согласи да ми позираш. Кога ще започнем?

— Когато пожелаеш — с готовност отвърна момичето. — Ако наистина го искаш. В понеделник се връщам в училище, но през почивните дни ще си бъда у дома. Мога да яздя до тук с Пънч през съботите или неделите... с изключение... — Млъкна за малко. — Но какво, за бога, ще облека?

Хю се засмя.

— Най-страшният въпрос за всяка жена! Не бих желал да си в бална рокля, ако това те безпокои — напоследък вие, младите момичета, имате доста странни възгледи за облеклото. Твърде много плът на показ и недостатъчно изисканост и елегантност — а това са различни неща. Не, ще те нарисувам в джинси и тениска или каквото обличаш за езда. — Усмихна ѝ се. — Това, което ме интересува, е изражението на лицето ти...

— Ха! — ухили се Патрик. — Да се надяваме, че няма да я улучиш в някой от дните, когато прилича на буреносен облак!

— Когато е с мен, никога не прилича на буреносен облак, нали, Софи? — Хю я пусна и се подпря с ръка на облегалката на креслото. — И имай предвид, че не те искам с онези стърчащи кичури в косата, с които се появяваш понякога. А защо да не нарисувам и стария Пънч? Какво ще кажеш? Може да ви изобрази край някое от ябълковите дървета в градината, докато старият разбойник си хрупа кротко от тревата.

— О, жестоко! Това наистина ще бъде страхотно! — засия Софи. — Обичам те, вуйчо Хю!

Докато гледаше светналото ѝ лице — пълен контраст с вчера, — Патрик изпита благодарност към въззрастния мъж. Каза си, че Софи има нужда тъкмо от такова повдигане на духа — комбинацията от възхищение и приятелски закачки имаше същия ефект, както свежата струя вода върху зажадняло растение. Вуйчо му винаги успяваше да извади на показ най-доброто у нея.

— Искаш ли да им направя няколко снимки? — предложи той. — Така ще можеш да работиш върху портрета, докато Софи е на училище, а не само през уикендите.

— Това би било чудесно. Да, ако обичаш — усмихна се вуйчо му. — А сега ми разкажете всичко за себе си.

— Таня ми каза, че не си знаел кога се връщаме. Рейчъл сигурно е забравила да ти предаде съобщението ми, но аз трябваше сам да ти се обадя. Съжалявам.

— По-вероятно е аз да съм забравил — макар че ти май не ми каза къде заминаваш този път, — но не съм говорил с Рейчъл от цяла вечност. Тя е добре, нали? — попита Хю и проникателно изгледа племенника си.

— В момента Рейчъл е много заета — кратко отвърна Патрик, тъй като нямаше желание да се разпростира по темата. — Преди да ти съобщим нашите новини, искам да ми кажеш как се чувстваш.

— Не съвсем зле — всъщност доста доволен от себе си. Хапчетата на онзи шарлатанин имат ефект и аз почти завърших поръчката на принц Харун. Той идва онзи ден и изглеждаше доволен от работата ми, а това е много добре, тъй като мисля да му измъкна куп пари — засмя се Хю. — Той е отседнал при онази стара палавница Розамунд Дънтън. Нали знаеш, че двамата от години имат любовна връзка и ту се събират, ту се разделят, макар че малкият човек ѝ стига едва до новите бедра. Горката стара Роз — от разстояние все още изглежда добре, но мисля, че малко е попрекарила с лифтинга. Сега има постоянна усмивка, също като усмивката на тигър — тилът ѝ сигурно целият е прищипан на бастички! Бих могъл да ти разкажа някоя и друга история за нея — като млада беше зашеметяваща красавица. А сега, ела да погледнеш моето велико творение. Ценя мнението ти. — Той закуцука към статива, облегна се с едната ръка върху бастуна, а с другата отметна покривалото и откри голямо платно. — Ето това е — рече и се отдръпна настрана. — Привърших работата

си върху Лунна светлина и последната ѝ рожба. Има красива глава, нали? Остава ми да нанеса още няколко последни щриха на другите кобили и жребчетата и картината ще е напълно завършена.

Патрик приближи и застана до него. Възхищаваше се на рисунъка и си мислеше за усещането за живот и енергия, лъхащи от платното, които винаги са били отличителна черта на творчеството на Хю. Подсвирна одобрително.

— Една от най-добрите ти работи — рече. — Как го постигаш?

Хю го изгледа с лека насмешка.

— Искаш да кажеш „на твоята възраст“! Караш ме да се чувствам като Стария татко Уилям^[1]!

Софи нададе приглушен писък, както се разхождаше из студиото и разглеждаше останалите картини.

— Татко! — изсъска тя. — Погледни, прилича на Виктория! И преди съм виждала този портрет, но тъй като никога не съм знаела... — Млъкна и погледна тревожно към баща си, уплашена, че е казала нещо лошо. — Това?... — Отмести поглед от баща си към Хю Марстън, а в очите ѝ се четеше огромен въпрос.

Гледаше портрета „Момичето на скалата“.

Патрик ѝ кимна. Помисли си, че току-що му бе осигурила идеално въведение към новините за вуйчо му, ала в същото време реши, че е по-добре преди това да го отведе в креслото му.

— Ела и погледни това, Софи — рече той. — А после ще разкажем на вуйчо Хю за пътуването, нали?

Софи погледна с благоговение голямата картина.

— О, вуйчо Хю! Невероятна е — толкова красива! А Лунна светлина изглежда толкова радостна с жребчето си... толкова... любяща. Как си успял да предадеш такова изражение на един кон?

— О, това е само техника и дълга практика — махна с ръка Хю, но Патрик видя, че думите го зарадваха. — Животните са изключително изразителни, макар че невинаги това личи по лицата им, — усеща се в държанието им по начина, по който се движат и стоят — макар че веднъж рисувах два жребеца, които се нападаха и очите им бяха твърде изразителни. Спомням си, че на младини в Индия видях издълбана рисунка в Махабалипурам близо до Мадрас на една крава, гледаща към новороденото си теленце, и бях удивен от изражението на нежност, което онзи непознат древен ваятел бе придал на каменното

изображение. Тогава си пожелах да мога да постигна това с четката и боите.

— Няма ли да е крачка назад да рисуваш мен и Пънч след тези чистокръвни коне на принц Харун? — замислено попита Софи.

— Ни най-малко. Пънч може и да не е кой знае какъв красавец, но също като собственичката си притежава индивидуалност — а един ден, много скоро, ти ще бъдеш истинска красавица, госпожице Хамънд. Винаги съм го казвал. — Засмя се, като видя недоверчивата ѝ физиономия.

— Това е все едно да направиш снимки на една стая преди и след ремонта и обзавеждането — пошегува се Патрик.

— Или все едно на пеперуда, която се излюпва от какавидата — добави Хю. — Струва ми се, че тази аналогия е по-подходяща. А сега да се върнем в къщата, а аз ще помоля госпожа Пъркис да ни направи кафе.

След като настаниха удобно Хю в любимото му кресло в претрупаната и разхвърляна всекидневна, госпожа Пъркис донесе каничка със смъртоносно силно кафе за Хю и Патрик и чаша кола за Софи. Патрик се разположи в креслото от другата страна на камината и протегна дългите си крака към огъня, а Софи се сви върху килимчето.

— Софи, Сам и аз бяхме за една седмица в Корфу — рече Патрик.

Хю Марстън запали една от неизбежните си цигари. Ако Софи очакваше някаква реакция при споменаването на името, то остана разочарована. Но Патрик знаеше, че вуйчо му често печели огромни суми на покер, и не бе изненадан, когато той просто хвърли кибритената клечка в пламъците и небрежно рече:

— Не съм бил там от години, някога беше много красив остров, но предполагам, че доста се е променил, откакто за последен път съм го виждал. Правеше проучвания за книгата си или просто отидохте на почивка?

— Бяхме на почивка, но в същото време наистина правех проучвания за книгата си. Сафира ми уреди да отида да видя една стара венецианска къща близо до Криовриси и да се срещна със собственика ѝ. Името Врахос означава ли нещо за теб?

Хю изгледа последователно племенника си и дъщеря му.

— От лицата ви разбирам, че вече знаете, че означава — отвърна той. — Какво сте успели да изровите от миналото ми?

Вместо отговор Патрик бръкна в джоба на сакото си и подаде един плик на Хю.

— Имам писмо за теб.

Хю го взе и дълго време се взира мълчаливо в него, сякаш се опитваше да прочете съдържанието му, без да го отваря.

— Никога не съм мислил, че отново ще видя този почерк — промълви накрая, също както Еванти бе казала на Виктория. Софи, която не знаеше за писмото, едва сдържаше вълнението си.

— Няма ли да го прочетеш? — не издържа момичето.

— Да, разбира се. — Но Хю пхна писмото в джоба си. — Със сигурност ще го прочета, но не още. Съжалявам, Софи — прости ми, че може да ти се сторя глупав и сантиментален — също като Шекспировия крал Лир, аз съм станал „един много глупав, много наивен старец“... и бих искал да бъда сам, когато чета това писмо. — Запуши замислено, сетне заговори: — В такъв случай Еванти Дукас е все още жива, нали? Добре ли е? Моля ви, разкажете ми всичко, което знаете.

И Патрик зарадва за посещенията им във Врахос, за изненадващата реакция на старата прислужница, когато го бе видяла за пръв път, а след това и за очевидния шок, който бе причинила появата му на Еванти.

— Изпитах онова странно чувство, че я познавам отнякъде — каза той, — но не можех да разбера откъде, докато не видях един неин портрет като млада и нещата започнаха постепенно да се изясняват. Картината не беше особено добра — много далеч от класата на твоя портрет, — но без съмнение лицето беше едно и също. Това беше твоето „Момиче на скалата“, чийто портрет знам откакто се помня. Спомняш ли си онзи ден през февруари, когато дойдох да те видя и ти ми показва оригиналната скица, на която съвсем случайно си се натъкнал? — Хю кимна и Патрик продължи: — Така че тя беше още съвсем свежа в паметта ми. Стори ми се изключително необикновено съвпадение толкова скоро да се срещна с оригинала, особено след като въобще не подозирах, че съществува някаква връзка между семейството ми и Корфу. Ти никога не си ми разказвал тази история.

Софи отвори уста, за да попита за сребърната кутия и да разкаже повече подробности за посещението им във Врахос, но срещна предупредителния поглед на баща си, който леко поклати глава. Той не беше сигурен каква част от историята бе разказала Еванти в писмото и реши на този етап да не споменава за сребърната кутия, нито за укритите от Нафсика писма. Може би Еванти искаше да го изненада и да помоли Виктория да донесе малката сребърна кутия. Искаше му се да бе получил по-пълни инструкции какво да разкаже на Хю и затова реши да се обади на Виктория и да я попита, за да не би неволно да разкрие повече, отколкото Еванти бе възнамерявала.

Докато Патрик говореше за обяда си с Еванти, разказваше му за Виктория, описваше му как го бе развела из къщата и цялото място, както и ентузиазма, с който се канеше да напише главата за Врахос, Хю стана от креслото, приближи се до прозореца и се загледа в градината, обърнат с гръб към гостите си.

— Не знам дали ще ми повярвате или не, но няма ден през тези шестдесет години, през който да не съм мислил за Еванти — страстно сподели той, сякаш предизвикваше недоверието на Патрик и Софи.

И докато гледаше през прозореца, той не виждаше своята йоркшърска градина с жълтите туфи разцъфнали нарциси и висока трева под черешовите дървета, а безбрежното синьо море и малкия залив край скалите. Отново виждаше странната по форма скала, подобна на наведен динозавър, върху която седеше тъмнокосо момиче, люлееше босите си крака над водата и се смееше. Виждаше двама млади да танцуват под звуците на стария грамофон в големия салон на венецианската къща под неодобрителните лица и физиономии и пронизателните погледи на гръцките предци от портретите по стените, докато звуците на „Ден и нощ“ и „Да танцуваме буза до буза“ отекваха нагоре към високия резбован дървен таван. Виждаше кръглата луна и сребристата пътека, пресичаща морето чак до албанския бряг, чуваше нощните песни на цикадите и дървесните жаби, както и зловещите крясъци на бухалите.

— Ти ми каза, че войната е попречила на връзката ви — обади се Патрик. Струваше му се, че тишината продължава твърде дълго.

— Така ли? — Гласът на Хю сякаш идваше някъде много отдалеч, а той продължаваше да се взира през прозореца в някакъв свой свят. После тръсна глава, сякаш се опитваше да изплува от сън. —

Да, в известно отношение е така. Но между нас нещо много се обърка точно преди избухването на войната. Аз не успях да оправя нещата, а после вече беше твърде късно. Веднъж след войната направих опит. Отидох в Корфу, за да се опитам да я открия, но разбрах, че е омъжена и има дете.

— Видя ли се с нея?

— Не. Написах ѝ едно последно писмо — след многото останали без отговор писма, но тя не отговори и на него. Не исках да рискувам да съсия живота ѝ, като се появя неканен, не исках да ѝ причинявам страдания и затова се върнах у дома и продължих с живота си. Често съм се питал дали постъпих правилно или фатално глупаво. В онези дни имахме много по-строг морален кодекс относно провалянето на бракове. Не мисля, че подобно нещо би се случило днес — сега стандартите и обичаите са толкова различни, но кой би могъл да каже кои са по-правилни? Аз обаче се заклек, че никога няма да се оженя, и удържах на думата си. Извърна се.

— Не ме гледай толкова трагично — обърна се към Софи. — В много отношения имах прекрасен живот, пълноценен и забавен. Попитай баща си! Той ще ти каже, че едва ли някой би могъл да ме нарече вечно скърбящ по изгубената любима, а други биха добавили, че съм нарушил всички правила на добрия тон и благоприличие.

— Но не и собствените си принципи и морал — добави Патрик.

— Надявам се, че не. Я се развесели, млада госпожице, и престани да подсмърчаш — сгълча я той, трогнат до дъното на душата си от плувналите в сълзи състрадателни очи на Софи, макар че нямаше да го признае за нищо на света. — Носът ти ще почервене за постоянно и тогава няма да те рисувам. И никакво „Момиче под ябълковото дърво“ няма да виси до „Момичето на скалата“, а това би било огромна загуба за поколенията!

— О, вуйчо Хю! — подсмръкна младото момиче и бръкна в джоба на джинсите си за книжна кърпичка. — Толкова е тъжно... но може би не е късно за всичко. Госпожа Дукас е прекрасна... — е, може би не толкова красива както някога — побърза да се поправи тя, тъй като вродената ѝ честност надделя, — но си личи, че някога е била. Двамата може да се видите отново — помисли си за това. Тя сигурно иска да се срещнете, иначе не би ти писала.

Хю погледна тъжно Софи.

— Би било ужасна грешка да се опитваме да върнем часовника назад. Може би е по-добре да си останем с някогашните спомени. Старостта се промъква толкова неусетно, че понякога не забелязваш промените у хората, с които често се виждаш. Но ако внезапно се изправиш пред човек, когото не си виждал толкова отдавна, и видиш колко е променен, това може да се окаже гибелно. Не съм сигурен, че ще мога да го понеса, нито пък тя. Ами ако този образ на старостта засенчи всичките ми прекрасни спомени и те никога повече не се върнат? А ако тя види в мен просто една тъжна стара развалина — при това с един крак, — в която не може да открие и следа от младежа, в който се е влюбила преди толкова много години по време на една скучна вечеря, на която той бе имал нахалството да я измеря с топчета хляб? Това би било прекалено голям риск.

— Мисля, че е по-скоро проява на страх! — възмути се Софи. — Помисли си какво можеш да пропуснеш.

— През своя живот вуйчо Хю е бил обвиняван в много неща, ала не мисля, че страхливостта е била сред тях — обади се Патрик.

Софи вирна брадичка.

— Е, аз пък си мисля, че е точно това. — Не можеше да понесе една романтична история, пленила така силно въображението ѝ, да бъде сполетяна от толкова скучен край.

— Това беше твърде грубо, Софи — намръщи се Патрик и я стрелна неодобрително с поглед.

— Не, не е така. Тя има право да каже какво мисли — възрази Хю и я погледна окуражаващо. — Може би е права. Ценя мнението ѝ, но се нуждая от време, за да си помисля, а и първо трябва да прочета писмото. Знам, че погледът ти вече е прогорил дупка в джоба ми, Софи, но ти обещавам, че ще задоволя любопитството ти някой друг път.

— Ще ми разкажеш ли цялата история, когато дойда да ти позирам?

— Да. Ще го направя. Ще те нагостя с цялата драма и ще увековеча за поколенията изражението ти на изгарящо любопитство. Обещавам, че ти ще бъдеш първият човек, на когото ще разкажа всичко.

— А ще се срещнеш ли с Виктория, ако дойде?

— О, разбира се! С най-голямо удоволствие бих се запознал с внучката на Еванти.

Софи трябваше да се задоволи с това, тъй като Патрик реши, че възрастният мъж изглежда безкрайно уморен и е по-добре да го оставят да си почине.

Когато се прибраха у дома, Сам се упражняваше с леки удари на топката към дупката, докато малката му сестричка обикаляше въодушевено наоколо с велосипеда си с три колела, преструвайки се, че е негово кади. Поси нямаше представа какво означава кади, но Сам я бе уверил, че това е много важна работа, която означава да се изваждат всички топки за голф от малките дупки на моравата и да бръмчи наоколо със специална количка, която се нарича голф-бъги. Поси обожаваше Сам и когато бяха само двамата, винаги се държеше безукорно. Ако започнеше да капризничи и да му досажда, Сам просто преставаше да я забелязва, а това никак не се покриваше с представата на Поси за забавление. Тя обожаваше и по-голямата си сестра и двете понякога си прекарваха много добре заедно, ала бе разбрала, че най-бързият начин да възбуди вниманието на Софи е да направи нещо предизвикателно — специалитетът на Поси.

Патрик остави Софи при Сам, а Поси, изоставяйки най-безсъвестно задълженията си на кади, се покатери в колата при баща си. Двамата заобиколиха къщата, за да паркират колата отзад.

— Здравей, Софи. Как мина? — попита Сам.

— Блестящо. Татко предаде на вуйчо Хю писмо от госпожа Дукас, а той остана направо шашнат.

— Какво пишеше в писмото?

— Не знам. — Софи направи трагична физиономия. — Докато бяхме там, той не отвори писмото. Аз едва не се пръснах от любопитство.

— Обзалагам се, че е било така — ухили се Сам. — Е, разбрахте ли се кой къде ще спи?

— О, това ли! Да, благодаря ти за вчера. Всъщност татко ми направи едно страхотно предложение. — Софи сви рамене и се опита да говори небрежно — все още не се чувстваше готова да говори за емоционалната си реакция от предишната вечер, раната ѝ бе прекалено

прясна. — Лош късмет за теб, Сам — рече тя. — Вероятно ще нахлуя в твоето царство. Татко каза, че двете с Ели можем да ремонтираме и обзаведем голямата стая. Ще бъде страхотно.

— О, добре. Предполагам, че ще висите в банята с часове, а аз ще трябва да ви слушам как се кискате и пицците през цялото време.

Софи му хвърли дяволит поглед.

— Струва ми се, че снощи Ели доста ти хареса. Не се преструвай, че не е така, защото си личеше.

— Е, тя се е променила малко в положителна насока от последния път, когато я видях — съгласи се Сам, — но със сигурност има още доста да се желае. Аз просто исках да я окуража малко, това е всичко. — Побърза да смени темата. — Познай кой беше на обяд.

— Да не би ужасната Бронуин?

— Позна от първия път.

— Татко ще откачи. Какво искаше този път?

— Двете с мама обсъждаха някакъв протест относно подобренията, които трябва да се извършат в селската община.

— И защо се интересуват от това?

— Един бог знае. А може би защото татко е в общинския съвет и може да подкрепи идеята им. Не мисля, че на Бронуин й пука за общината. Имам чувството, че е някаква измама.

— Но какво общо има всичко това с мама? — попита Софи.

— Нищо — мрачно отвърна Сам. — Абсолютно нищо, но всеки отстрани би си помислил, че става дума за някаква международна заплаха. Започнала е да говори на тъпия жаргон, с който си служат политиците. Знаеш ли какво си мисля?

— Не — какво?

— Мисля, че всичко това ще изпрати татко право в прегръдките на Виктория и аз не бих го обвинил нито за секунда.

Софи зяпна ужасено в брат си.

— Помня какво каза в Корфу, но това не може да е сериозно. Татко никога не би напуснал мама. Знаем, че в момента никак не му е леко с нея — и той не е единственият, — но ако Бронуин просто изчезне, аз съм сигурна, че всичко ще бъде наред. Нали не искаш да кажеш, че може да се разделят?

— Обзалагам се, че доста от родителите на твоите приятели са разведени — предизвикателно заяви Сам.

— Ами да, има няколко, но Маршъл, а и други... о, на повечето родителите им са все още заедно. — Софи си помисли с отчаяние за неколцина свои приятели, чиито родители се бяха развели, и не на шега се разтревожи. — Както и да е, татко е различен.

— Разбира се, че не е. Порасни, Софи — рече Сам — самоувереният и мъдър Сам, който разясняваше нещата от живота на по-малката си сестра. — Обзалагам се на каквото кажеш, че той няма да може още дълго да устои на Виктория — продължаваше да я дразни той. — Сама ще се увериш, че съм бил прав. Давам им една седмица.

Патрик излезе от къщата, за да се присъедини към тях, и се почуди защо Софи внезапно го погледна така, сякаш за малкото време, докато беше в гаража, му бяха поникнали опашка и рога.

По-късно същата вечер Патрик отиде да пожелае лека нощ на по-малката си дъщеря. Поси седеше върху старото легло на Софи с вид на невинно ангелче.

— Добре ли прекара днес, Поси? Какво прави?

— Помагах на мама. — Малкото момиченце излъчваше добродетелна жертвоготовност.

— Много хубаво. — Патрик приседна на ръба на леглото и усука една от пухкавите къдрици на Поси около пръста си. — За какво ѝ помага? Цветя ли брахте?

— Не. Познай.

— Рисували сте... готвихте... подреждахте нещата на мама?

— НЕ! Глупав татко!

— Предавам се. Какво сте правили?

— Сваляхме листчета. — Очите на Поси блестяха.

— Какви листчета?

— Зееелени — отвърна малкото момиченце, провлачвайки с наслада буквите. — Уубубави зелени листчета.

— И какво правихте с тези хубави зелени листчета? — попита Патрик, слисан от информацията.

— Късахме ги — важно обясни Поси, — а после ги изхвърляхме — и тя разтвори пухкавите си ръчички, за да покаже. Стрелна предпазливо баща си с поглед. — Това е тайна — прошепна заговорнически. — Мама каза, че това е тайна на Поси и мама.

Патрик я целуна по блестящата мека коса. Всичко у него бе настръхнало и го предупреждаваше за надвиснала опасност.

— Добре, а сега си лягай — твърдо рече той. — Кой ще спи тази нощ с теб?

В леглото почти нямаше място за Поси, заобиколена както винаги от колекцията си от Бийни Бейбис. Беше истински диктатор и всяка вечер определяше коя играчка ще спи на възглавницата до нея, като ги редуваше според прищевките си. Тази вечер щастливите избраници бяха носорогът Спайк и щраусът Стреч. Кучето Боунс бе изпаднало в немилост и безжалостно бе захвърлено на пода. Патрик изпита искрено съчувствие към отхвърления Боунс.

— Стегни се, Боунс. Отстоявай правата си. Ухапи я по крака — посъветва го той и решително върна играчката в леглото. — Лека нощ, Поси. Спи непробудно. — С тези думи угаси лампите, подпря с единия чехъл вратата, за да стои открехната, и слезе по стълбите да поговори с жена си.

[1] Поема от книгата на Луис Карол „Алиса в страната на чудесата“. — Б.пр. ↑

32.

Училището, в което учеха децата от Врахос и няколкото околни села, бе разположено над главното шосе към Керкира. До него се стигаше по стръмни стъпала, които водеха до голямото игрище пред малката едноетажна сграда. Две стари автомобилни гуми, вързани с въжета между клоните на едно дърво представляваха люлка, имаше и дървена дъска, която се люлееше нагоре и надолу върху един пън, както и начертани върху асфалта квадрати за дама. Вътре имаше две класни стаи, разделени от тесен кабинет, както и мъжка и дамска тоалетни.

Беше доста различно от училището в Тодингам с модерното му оборудване, футболно игрище, игрища за баскетбол, голям салон и компютърна зала, без да се споменават луксозните коли, с които родителите караха децата си на училище. Виктория лежеше будна и се питаше дали постъпва правилно, изпращайки Джейк в малко местно училище на затънтен гръцки остров за неопределен срок от време, където той не само трябваше да се приспособи към непознати деца и съвсем различна учебна програма, но и към съвсем различен език. Успокояваше се с мисълта колко много ѝ бе харесал училищният директор, а Дора и Еванти я бяха уверили, че той е блестящ учител, постигнал отлични резултати с тридесетте деца, поверени на грижите му. Разбира се, неодобрителното писмо от по-голямата сестра на Ричард бе засилило тревогата за постъпката ѝ, ала в същото време бе укрепило решимостта ѝ да не се отказва.

Мериъл Хокинс пишеше колко силно се разстроил бащата на Ричард, когато чул за намерението на Виктория да изпрати Джейк в ЧУЖДЕСТРАННО училище! Смяташе ли Виктория, че това е разумно — наистина ли мислеше, че Ричард би бил доволен от решението ѝ? Зълва ѝ великодушно заявяваше как много добре разбирала, че Виктория е разстроена — та нали те всичките също са разстроени. Може би — помисли си Виктория, — но Мериъл я молеше да помисли за бъдещето на Джейк и да постави на първо място неговите интереси.

Нима вече не бил достатъчно травмиран? Според Мериъл било крайно време той да си дойде у дома — вече цял месец е в чужбина и може да се ОТЧУЖДИ. Ако в момента Виктория не можела да се справи с грижите за него и не била готова да се върне в Англия, то Мериъл и Стафорд щели да го вземат при себе си. Разбира се, това не би било много удобно — имайки предвид активния им социален живот и постоянните ангажименти! — но за щастие тя имала много компетентни домашни помощници, а и била готова на всичко, за да върне сина на Ричард обратно в ПРАВИЛНИЯ ПЪТ. Добавяше, че ще се обади по телефона, за да обсъдят предложението ѝ, след като Виктория го обмисли.

Писмото съдържаше и още някои предложения. Дали била мислила да го изпрати по-рано в училище интернат? Знаела, че Виктория била против тези училища, но това със сигурност било много по-добър избор от едно гръцко селско училище! Мериъл знаела отлични основни училища съвсем наблизо, които приемали деца преди да са навършили осем години при особени семейни обстоятелства — например с бащи, работещи зад граница, — а и в крайна сметка Джейк щял да навърши седем години на следващия си рожден ден. „Заслужава си да се помисли за това!!!“ — бе написала зълва ѝ, дебело подчертано с няколко удивителни, с каквито обикновено бяха изпъстрени писмата ѝ. Тя изглежда бе в плен на заблудата, че многото удивителни и удебелените и подчертани думи по някакъв начин ще смекчат нахалната ѝ безпардонна намеса в живота на другите.

„Обратно в правия път, как ли пък не!“ — възмути се Виктория, жегната от намека, че тя съзнателно подлага сина си на още едно травмиращо изпитание. И какво право имаше Мериъл да пита дали Ричард би одобрил нейните решения, след като той самият съзнателно бе изоставил съпругата и сина си? Запита се дали някой от семейството има и най-бегла представа, че той сам бе отнел живота си. Реши, че Мериъл със сигурност се съмнява, ала никога не би признала подобна вероятност.

През годините бе получила множество досадни писма от Мериъл, ала те обикновено биваха източници на шеги между нея, Гай и Ричард и често я разсмиваха, вместо да я дразнят или ядосват. Ала сега нямаше кой да се посмее заедно с нея и конкретно това писмо я вбеси до такава степен, че ѝ се искаше да го накъса на хиляди парчета

и да ги стъпче. Беше решена да поддържа близки отношения със свекъра си, но сега съжали, че бе споменала за училището на Джейк, когато разговаряха по телефона. Възгледите на Бил за образованието се ограничаваха до тези, в които и той самият бе възпитан и образован, макар че беше по-толерантен — в тесни граници все пак, — отколкото манипулативната си, обичаща да си пъха носа във всичко властна по-голяма дъщеря. Ала в същото време човек никога не беше сигурен с Бил Кънингам. Възгледите му не се бяха променили през всичките тези години, откакто го познаваше, ала Виктория не знаеше почти нищо за чувствата му: той сякаш бе затворил сърцето си в скрит джоб с цип и предпочиташе и останалите да правят същото.

Предполагаше, че в случая важи принципът „какъвто бащата, такъв и синът“, макар че никога досега не бе мислила така. Изглежда всеки ден ѝ носеше нови и нежелани открития за това колко малко всъщност бе познавала съпруга си. Как бе възможно двамата да живеят толкова близо един до друг цели осем години и накрая да се окаже, че са напълно непознати? По няколко пъти на ден си задаваше все този въпрос. Преследваше я постоянно. Напоследък по телевизията даваха няколко серии от реклами, в които известни водещи обявяваха предстоящо откриване на нов канал, а след това сменяха лицата си, сякаш сваляха гумени маски, и разкриваха различни телевизионни персонажи. Виктория смяташе, че има нещо доста злоецо в този видео трик, и се питаше колко ли още маски ще трябва да сваля от лицето на Ричард. Дали изобщо някога ще разкрие истинския Ричард? Нима той наистина е бил нещастен по време на брака им?

Изпита огромно облекчение, когато Джейк се втурна весело в къщата след първия си учебен ден, без никакви признаци, че е имал травмиращо преживяване.

Сега, когато синът ѝ беше на училище, а тя нямаше никакви задължения в домакинството, разполагаше с много свободно време — време да тъгува, да преосмисля миналото и да мисли за бъдещето; време, когато самотата впиваше острите си зъби в наранената ѝ душа.

Въпреки удоволствието от компанията на баба ѝ, на Виктория ѝ се искаше семейство Хамънд да бяха останали във вила „Петради“. Би било забавно да им покаже някои скрити местенца от острова, останали все още незасегнати от туристическата щампа. Би било приятно да се срещне със Сам и Софи в „Пристанищни светлини“ за

по едно питие след вечеря, когато Еванти се оттегли да си почива. Или да заведе Софи на пазар в Керкира, да бродят заедно из тесните улички и малки площици, потопени в очарователната атмосфера на околните венециански къщи. След като показа на Патрик тяхното съкровище във Врахос — малкия параклис, — ѝ се искаше да види реакцията му, когато застане облян от златистата светлина в катедралата, отразена от множеството свети икони и рисунки, с които бе покрит всеки сантиметър от стените. Виктория винаги изпитваше чувството, че сякаш самата тя е част от иконите. Продължаваше да си набелязва хора и места, прекрасни гледки или малки подробности от сградите, от които смяташе, че биха излезли чудесни снимки. Искеше ѝ се да ги покаже на Патрик, да сподели красотата им с него. Имаше някакво чувство на независимост — почти на приключение — във връзката ѝ със семейство Хамънд. Досега повечето от приятелите ѝ първо бяха приятели на Гай и Ричард, а и голяма част от живота ѝ бе свързан с тях двамата. Ала Патрик и децата му не знаеха нищо за съпруга ѝ и братовчед ѝ и тя бе сигурна, че я харесваха заради самата нея.

Но мислите само за Патрик бяха някак си изнервящо смущаващи и я мамеха към нови пътища, по които се боеше да поеме. „Твърде скоро е — повтаряше си Виктория, притеснена от това, че мисълта ѝ постоянно се връща към него. — Не са минали и шест месеца от смъртта на Ричард, а аз не мога да си избия този мъж от главата... а и той е женен.“ Питаше се дали вечно критичният Гай ще го хареса. Задавайки си този въпрос, осъзна, че от доста дълго време Гай се бе превърнал в мерило, с което тя преценяваше всеки и всичко. Ала Ричард вече го няма, а Гай сега принадлежи на Франсин, мрачно си помисли тя — трябваше да свикне с факта, че нейният отдавнашен идол бе паднал от пиедестала, върху който някога сама го бе поставила, и сега вече просто не можеше да му вярва.

„Трябва да се науча сама да преценявам хората и нещата“ реши Виктория.

Не беше говорила с Гай от посещението на семейство Хамънд, макар да знаеше от Еванти, че той е заминал за Щатите на едно от редовните си пътувания, за да се срещне с редактора на „Кейпъбилити“ и да обсъдят някои идеи за бъдещи статии. Франсин е заминала с него, за да се види със семейството и приятелите си в Ню Йорк и да им съобщи новината за бебето, с лека завист си помисли

Виктория. Беше изпълнена с противоречиви чувства към Гай. Струваше ѝ се несправедливо, защото той още не знаеше за откритата отдавна изгубена любов на Еванти, но макар че част от нея жадуваше да му каже, раната ѝ все още бе твърде прясна и дълбока, за да му прости.

Антъни и Тоула се обаждаха често. Копнееше да ги види, но се боеше от пътуването до Англия, което скоро щеше да ѝ се наложи да предприеме; боеше се от множеството решения, които щяха да я накарат да вземе, от неизбежната конфронтация със семейството на Ричард. Всичко ѝ се струваше ужасно заплашително. След това си припомни за предложението на Еванти да посети Хю Марстън и при мисълта изтръпна от вълнение — както и от възможността да види Патрик. Имаше какво да очаква с нетърпение.

Прекарваше часове с Еванти, сглобявайки още парчета от живота ѝ: беше все едно да слушаш увлекателен сериал по радиото и да очакваш с нетърпение следващия епизод.

— И така, разкажи ми какво се случи, след като Хю те е завел на обяд. Прабаба Паломбини побесня ли? Кога се срещнахте отново? — питаше тя, докато двете с Еванти обядваха заедно, наслаждавайки се на вкусните кюфтенца на Дора в червен сос с много подправки, с гарнитура от тънки резенчета тиквички и пържени картопки.

— Той ме последва в Италия — отвърна Еванти. — Разбира се, аз се надявах, че ще дойде — знаех, че ще дойде, — но въпреки това можеш да си представиш радостта ми, когато се появи в Рим. Той се преструваше, че е дошъл в Италия заради някаква поръчка, и скоро наистина му възложиха нещо. О, майка ми пламтеше от ярост! Още от самото начало тя бе твърдо против Хю, не защото лично не го харесваше — поне не и в самото начало, — а защото бе решила, че ще се омъжи за грък. Моята майка, която се бе омъжила за чужденец!

— Не е ли била щастлива с баща ти? — попита Виктория, докато си сипваше допълнително от салатата.

— О, това няма нищо общо с брака на родителите ми! Тя обожаваше баща ми, но аз съм забелязала, че хората, които са готови да скъсат с традициите, са непреклонни в желанието си да ги наложат на другите. Двете с Калиопа Дукас бяха планирали този съюз още когато двамата със Ставрос сме били бебета — майка ми бе обсебена

от идеята. Смяташе, че така ще осигури бъдещето на тази къща, а тя обикновено постигаше това, което искаше.

— Ти каза, че в началото нямало нищо лично в неприязънта ѝ към Хю. По-късно ли стана лично?

— О, да. Защото Хю ѝ се опълчи, не желаше да ѝ се подмазва. Според нея той бил откраднал сърцето ми и тя знаеше, че е безсилна да промени това. Но той не беше откраднал сърцето ми. — Големите очи на Еванти заблестяха. — Аз му го дадох. Майка ми можеше да бъде изключително лоялен приятел, но страшен и непрощаващ враг. Тя не търпеше да ѝ се противопоставят и бе доста отмъстителна. В много отношения беше доста примитивна като личност — това, което е накарала Нафсика да стори с писмата, е много показателно за характера ѝ. Не знам как не съм заподозряла нещо на времето.

— Продължавай. Нима Хю просто се появи на прага и звънна на звънеца?

— Той беше твърде умен, за да постъпи по този начин — майка ми беше заповядала да не го пускат. Не, той спечели на своя страна леля си Джорджия, която беше моя кръстница. Ако поискаше, Хю можеше да очарова и птиците по дърветата и беше убедил лейди Джорджия, че тя трябва да бъде за нас добрата фея закрилница. Тя имаше много влиятелни приятели в дипломатическите среди и успя да му издейства покани за светските сбирки, на които беше канено и моето семейство, така че на майка ми ѝ беше много трудно да сложи край на срещите ни. А ние все повече се влюбвахме един в друг. И двамата бяхме полудели от любов. Всеки ден бе вълнуващ както първата вечер, когато се запознахме, и при все това имахме чувството, че цял живот сме се познавали. Въпреки всичко, което съм преживяла, само заради тази любов си струва да съм живяла.

Виктория изпита остра болка на ревност.

— Нона, по-късно не си била щастлива, но тогава си била — тъжно рече тя, сетне едва чуто додаде: — Аз никога не съм била връхлитана от *coup de foudre*^[1]... подобна страст. Може би дори не бих могла да я разпозна.

Еванти я изгледа съчувствено.

— Ти си много млада, *agari*. Не се отчайвай. Това все още може да се случи — а и възрастта няма нищо общо с любовта. Ала едно ще ти кажа със сигурност — когато се случи, ще го разбереш.

Внучката ѝ поклати глава.

— Вече не се чувствам млада — рече сериозно. — Сякаш Ричард е отнесъл моята младост със себе си.

— Не ставай смешна! — избухна Еванти. — Не понасям подобни глупави изявления. Няма да ти разказвам по-нататък от моята история, ако ще ти въздейства по този начин.

— Извини ме, моля те, продължавай. — Виктория, която едновременно се чувстваше развеселена и успокоена от яростната реакция на баба си, не искаше да спира потока от възпоминания. — Какво се случи след това?

— Хю нарисова няколко забележителни картини и много скоро творбите му се изкупиха. Може би ще си помислиш, че това е накарало майка ми да омекне към него — със сигурност успехът му го правеше много по-приемлив във финансово отношение, но в случая имаше обратен ефект. Предполагам, че я бе накарал да гледа на него като на сериозна заплаха, а не само като на временна досадна пречка. Както и да е, въпреки усилията ѝ да ни попречи, ние се виждахме почти всеки ден и аз му показвах Рим — моят град. За пръв път той гледаше всички прекрасни съкровища през очите ми на коренячка италианка, а не през пронизателния поглед на художника. Това бе едновременно откровение и предимство. Той често казваше, че трябва да тренираме очите си да виждат нещата.

— О, Нона — тъкмо това ни казваше и ти! Двамата с Гай разговаряхме онзи ден за това — за огромното влияние, което имаше върху нас. Патрик Хамънд ми каза същото нещо, когато говорихме за фотографията и как избира нещата, които иска да снима.

— А, добре, не се съмнявам, че го е наследил от вуйчо си. Хю е от хората, които можеха изцяло да променят възприятието ти — един от онези специални хора, които те оживяват с ентусиазма си, вместо да те отегчават до смърт. Наистина много рядък дар — завърши Еванти.

— Ти също го притежаваш. — Виктория погледна часовника си и видя, че е станало време да отиде да вземе Джейк и Ангелос от училище. Щеше да се наложи да почака за продължението на историята. — А какво мислеше баща ти за Хю? — попита тя, докато раздигаше чиниите. — И той ли не го одобряваше?

— Хю и баща ми се разбираха добре — поне за краткото време, през което се виждаха, — но, разбираш ли, нещата не бяха много

лесни в политическо отношение, а на италианците не се гледаше с добро око — нито в Англия, нито в Гърция. Баща ми никога не е одобрявал фашистите, но смяташе, че Мусолини е направил някои добри и полезни неща за селското стопанство и управлението на страната. После Италия нахлу в Албания и той разбра, че над Европа е надвиснала опасност. Ставаха грозни неща. — Еванти млъкна и се размърда на стола си. — Сега трябва да вървиш, агарі. Аз ще си почина, но започвам да се чувствам много по-добре и това ми дава надежда, че ми е отредено още малко време на тази земя.

Виктория я прегърна.

— Не се предавай, Нона. Не бих могла да понеса да те изгубя. — И тя отиде да посрещне двете момчета, за да ги заведе да поплуват и да хапнат сладолед.

Докато се спускаше с колата надолу по пътя, си помисли с отчаяние, че трябва да измислят някакъв начин да спасят къщата, без да продават иконата и че трябва да събере всичките си сили и решителност, за да се справи с проблемите, които я очакваха.

Една вечер, около две седмици след завръщането на семейство Хамънд в Англия, телефонът извъня малко след като бяха приключили с вечерята. Еванти вече се бе качила в стаята си, но Виктория стоеше на терасата, загледана в проблясващите в мрака светулки. Искаше ѝ се да може да сподели с някого тайнствената магия на нощта. Влезе вътре, за да се обади, доволна, че са я измъкнали от съзерцанието ѝ. Вдигна слушалката.

— Herete? — рече машинално на гръцки.

— Виктория ли е?

— Да. Кой се обажда?

— Здравей, Виктория, обажда се Патрик Хамънд. Надявам се, че не те безпокоя?

— О, здравей. — Позна гласа му веднага, но поради някаква причина предпочете да не го показва. — Изобщо не ме безпокоиш, радвам се да те чуя. Предполагам, че благополучно сте се прибрали. Как са всички?

— Ние сме добре. Сам се върна в Нюкасъл, а Софи започна училище, но си идва почти всеки уикенд, което е чудесно.

— Аз много харесвам и двамата — увери го Виктория. — Бих се радвала, ако Джейк стане като тях, когато порасне. Всички вие ни липсват ужасно.

От другата страна на линията сърцето на Патрик направи салтомортале.

— Е, на мен ти също ми липсваш... — на всички ни — както и Джейк, разбира се. Как е той? Започна ли да ходи в местното училище?

— О, да, оказа се страхотен успех. — Тя беше трогната, че той си спомня. — Започна миналата седмица и е щастлив като птичка. Двамата със сина на Дора са заедно. Изглежда всичко върви много добре.

— Сигурно се чувстваш много облекчена. Винаги е притеснително за родителите и децата, когато се сменя училището, а в твоята ситуация сигурно тревогата е двойно по-голяма.

— Трябва да призная, че ужасно се страхувах, особено след суровата критика, на която бях подложена от страна на роднините на съпруга си.

— Но сега се чувстваш като триумфиращ победител? — пошегува се той.

Тя се засмя.

— Ами предполагам, макар че е още рано да се каже. Продължавам да стискам палците на ръцете и краката си. А сега ми кажи нещо, което умирам да узная — видя ли се с вуйчо си Хю и разказа ли му за Нона?

— Разбира се. Това е част от причината, поради която ти се обаждам — или повод, ако предпочиташ, защото наистина ми се искаше да си намеря повод да поговоря с теб и да разбера как си.

Виктория почувства как я залива вълна на удоволствие.

— Разкажи ми как реагира вуйчо ти на този глас от миналото — подкани го Виктория, предпочитайки да отмине с мълчание последните му думи, макар че изпита щастие. — Нямам търпение да узная.

— Той казал на Софи, че е отговорил на баба ти. Ти разбра ли, че тя му написа писмо и ме помоли да го предам? Софи направо умираше от любопитство, когато му го дадохме, но той го пъкна в джоба си и не го отвори, докато бяхме там. Баба ти получи ли отговора?

— Не, поне доколкото знам, но писмата пристигат тук с огромно закъснение. Тя не ми е казала нищо и аз не знаех, че ти е дала писмо — наистина много тайнствено от нейна страна. След цялата тази драма около някогашната им кореспонденция човек би си помислил, че се притесняват да си пишат писма — да не станат предвестници на евентуална среща, не смяташ ли?

Двамата побъбриха още известно време. Виктория се чувстваше толкова непринудено и естествено, сякаш разговаряше с много стар личен приятел.

— Не бива да те задържам повече — рече накрая Патрик. — Навярно не трябваше да звъня толкова късно, но исках да съм сигурен, че ще мога да разговарям с теб, а не само да оставя съобщение на Дора или баба ти. Кога ще дойдеш в Англия? Знам, че вуйчо Хю наистина ще се радва да те види, освен това имам едно предложение за теб.

— Ще трябва да дойда в Англия по делови въпроси — отвърна, заинтригувана. — Още не съм определила датата — ако трябва да бъде честна, ужасно се боя от това пътуване и затова постоянно го отлагам, но сега, след като с Джейк всичко е наред, ще мога да го оставя с Нона и Дора. Аз също много бих искала да се запозная с твоя вуйчо... Какво е предложението ти?

— Ами вуйчо Хю трябва да отиде в Лондон в края на юни. Галерията „Кромптън“ на Брук стрийт ще прави голяма ретроспективна изложба на творчеството му и искат да бъде там, за да чуят неговото мнение. Аз също трябва да пътувам на юг, за да се видя с издателите си, затова му предложих да го закарам с колата до Лондон. Имаме малък апартамент на Уорик скуер и аз ще отседна там, но предполагам, че той ще предпочете удобствата на клуба си, където винаги го посрещат с големи почести. Ако тогава си в Лондон, може би ще пожелаеш да дойдеш на изложбата и там да се запознаеш с него. Надявам се да го убедя да предостави на галерията „Момичето на скалата“ за изложбата — досега никога не е била излагана, защото той винаги е отказвал, — и така ще видиш със собствените си очи защо винаги толкова ме е впечатлявала. Реших, че така ще е по-лесно за теб, вместо да изминаваш целия път до Йоркшър. Какво мислиш?

— О, с удоволствие! — възкликна Виктория. — Ако ми съобщиш точните дати, аз ще проверя дали адвокатът на Ричард ще

може да ме приеме през същата седмица и ще разбере дали това устройва и свекъра ми.

— Ще останеш ли в Лондон? — попита Патрик.

— Ще трябва да си отида у дома в Бейбъри — това е едно от многото неща, които ще трябва да свърша, но вероятно първо ще прекарам няколко дни в Лондон. За нас с Ричард лондонската къща на братовчед ми Гай беше нещо като втори дом — но сега той е женен и предполагам, че не мога просто да цъфна на прага му без предупреждение, както съм свикнала. Трябва да се съобразявам със съпругата му, но предполагам, че няма да имат нищо против да отседна у тях. — Тя се запита как ли ще се почувства да живее в една къща с Франсин и Гай. Дали щеше да може да го понесе?

— Прекрасно! — зарадва се Патрик. — Ще ми съобщиш, ако можеш да уредиш посещението си да съвпадне с нашето. Би било страхотно. И... — той се поколеба за миг — може ли да те заведе един път на вечеря? — Ала преди тя да отговори, продължи припряно, сякаш се боеше от отказ: — Моля те, поздрави от мен баба си и ѝ предай, че тя все още държи в плен сърцето на вуйчо Хю. Скоро ще се чуем пак.

След като той затвори, Виктория се почувства като получила голяма инжекция от енергия, решителност и най-вече надежда.

Осъзна, че не знае телефонния номер на Патрик, нито адреса му, затова трябваше да чака той да ѝ се обади. Той изобщо не спомена съпругата си — дали и тя щеше да отиде в Лондон с него? Изглежда имаше доста неща, които Виктория не знаеше, ала не ѝ пукаше, защото едно нещо знаеше със сигурност: щеше да отиде в Лондон в края на юни, независимо дали това беше удобно за Питър Мейсън или Бил Кънингам.

Няколко дни след обаждането на Патрик позвъни Гай, за да им съобщи, че двамата с Франсин са се върнали от Щатите, и да попита наред ли е всичко във Врахос. Виктория още нямаше намерение да говори с Гай и когато Дора ѝ каза, че я търсят от Англия, помисли, че отново е Патрик. За пръв път в живота си тя изпита разочарование, когато чу гласа на братовчед си, а от другата страна на линията Гай се смути, като долови хладността ѝ.

На любезния, но резервиран въпрос на Виктория отвърна, че са прекарали великолепно: семейството на Франсин било във възторг заради бебето, а редакторът на „Кейпъбилити“ подновил договора на Гай — още една година можел да пише, по каквата тема си пожелае; друго списание искало от него серия статии за цветята в различните планински пояси, което било чудесна предпоставка за нови интересни пътешествия.

— А ти как си, Вики, скъпа? Как е Джейк? Как е Нона? Разкажи ми новините. — Гай отчаяно искаше да се сдобри с малката си братовчедка, чиято любов винаги бе смятал за даденост.

Въпреки обърканите си чувства към Гай, Виктория не можа да устои на изкушението да му разкаже всичко за посещението на семейство Хамънд и за интригуващата връзка с миналото на Еванти. Гай мигом се заинтересува. Оказа се, че познава творчеството на Хю Марстън и му бил голям почитател. Да обсъждаш нещо с Гай бе като да тършуваш из стая, пълна със стари вещи, помисли си Виктория: никога не знаеш на какво може да се натъкнеш, тъй като той бе неизчерпаем извор на най-разнородна информация.

— Нона иска да се срещна с него — довери му Виктория. — Патрик Хамънд каза, че скоро в Лондон ще има негова изложба. — По навик се чу да казва: — Дали бих могла да отседна при теб, когато дойда в Лондон?

— Разбира се. Би било фантастично. Кога искаш да дойдеш?

— Още не знам точната дата. Сигурен ли си, че Франсин няма да има нищо против?

Тя го чу да вика: „Скъпа? Виктория иска да знае дали може да отседне при нас?“, а гласът на Франсин отговори: „Разбира се, когато ѝ е удобно. Имам нужда от доста съвети за бебето. Да дойде, когато иска; да доведе Джейк, както ѝ е удобно. Ще я очаквам с нетърпение.“

„Това беше много щедро — помисли си Виктория. — Тя наистина се старае да бъде мила и добра. Ще трябва да се опитам да ѝ отвърна със същото.“ Перспективата ѝ се струваше доста плашеща.

От своя страна Гай тутакси се запита какво представлява този Патрик Хамънд, защото от подчертано небрежния начин, по който Виктория спомена името му, усети с абсолютна сигурност, че между тях има нещо, и почувства как космите на врата му настръхват.

[1] Ударен от гръм; поразен от светкавица (фр.). — Б.пр. ↑

33.

След завръщането на Патрик от Корфу двамата с Рейчъл имаха огромна разправия — по-точно две огромни разправии, приключили с изгонването на Бронуин от къщата и забраната тя да има всякакъв контакт с Поси. Той побесня от гняв, когато откри, че по време на отсъствието му Рейчъл не само се бе въвлякла в някаква кампания да сваля известията, разлепени пред имотите в областта, за които имаше разрешения за строеж, но и бе взимала Поси със себе си. Патрик намираще всичко това за едно безсмислено упражнение — не бе насочено срещу някой конкретен строеж, а явно си бе поставило мъглявата цел да протестира като цяло срещу отдел Териториално благоустройство към общината, след като Рейчъл сваляше зелените известия навсякъде, където ги видеше, в доста голям радиус. Когато я попита срещу какво точно протестират, Рейчъл неясно заяви, че протестната група била срещу „дребната бюрокрация“, и измърмори нещо за правата на отделния човек. Патрик я изгледа с пълно недоумение.

— Ти ми заяви онзи ден, че правата на отделния индивид трябва да бъдат жертвани за по-висше благо. Ние живеем в изключително красиво провинциално кътче с наистина запазена природа. Би ли искал, на когото му хрумне да изпълни всичко наоколо с грозни постройки, които не се вписват в пейзажа?

Патрик не можа да сдържи раздражението си и гласът му се повиши:

— Ти вдигна достатъчно шум около онова безобразно разширение, което собствениците на Глеб Хаус искаха да построят миналата година, и остана доволна, когато не им разрешиха. Но сега изглежда си против факта хората да имат право да искат разрешение. Да не би окончателно да си откачила, Рейчъл? Тази протестна група би била смешна, ако не подозирах, че зад нея се крие нещо много по-неприятно. Не мога да ти попреча да се направиш на пълна глупачка, но защо, по дяволите, си взела и Поси със себе си?

— Моля те, не ми викай, Патрик! — Рейчъл се изправи настръхнала.

— Тогава ми отговори на въпроса. Как си могла да замесиш Поси в подобни безсмислени вандалски действия? На подобно поведение ли я възпитавах? Постъпката ти е чудовищна.

— О, не ставай досаден, Патрик! — Казани от Рейчъл, която винаги се бе придържала твърдо към правилата за благоприличие и беше изключително ограничена и консервативна във възгледите си, тези думи вбесиха още повече Патрик.

— Звучи смешно от твоите уста — изумено я изгледа той.

— Я почакай малко — нападна го Рейчъл. — Ивон я нямаше, ти се скиташе из Корфу, Бронуин беше заета и аз нямаше при кого да оставя Поси. Какво трябваше да направя, за бога?

— Във всеки случай не и да сновеш наоколо и да късаш общинските известия. Щом толкова много искаш да си намериш някакво занимание, твоя воля, но не взимай и Поси за налудничавите си разходки. Предупреждавам те, Рейчъл, че ми дойде до гуша да ми противоречиш винаги и за всичко. Откакто Поси се роди, ти стана абсолютно невъзможна за понасяне. Досега всички се опитвахме да проявяваме снизхождание, но това е нещо съвсем различно. В името на доброто на всички нас в никакъв случай не можем да продължаваме по този начин. — С тези думи той се обърна на пети и я остави.

Рейчъл бе напълно слисана. Имаше нещо в начина, по който я погледна — раздразнение, граничещо с неприязън — което беше ново и я накара да се замисли. Какво всъщност искаше от брака си? Рейчъл не беше сигурна и реши да се допита до Бронуин.

Ала след това се случи нещо още по-лошо.

Преди няколко години Хю Марстън бе направил спестовни влогове на Сам и Софи, а наскоро и на Поси. От всяка продажба на картина той внасяше известни суми в сметките им. На Сам му бе позволено да тегли от парите през последната година в училище, преди да замине за Нюкасъл, а Софи се надяваше на същото, макар че Патрик настояваше сами да си спечелят пари за пътуванията си. Преди няколко дни Хю му бе дал три чека и Патрик помоли Таня да ги депозира по сметките на децата.

Няколко дни по-късно Таня го посети.

— Какво искаш да направя с чека на Поси? — попита тя. — Депозирах чековете на Сам и Софи, но ти не ми каза, че си закрил сметката на Поси.

Патрик я изгледа недоумяващо.

— Не съм я закривал. За какво говориш?

— От банката позвъниха и ми казаха, че сметката на Поси е била автоматично закрита, тъй като всички пари са били изтеглени.

— Трябва да има някаква грешка. Още този следобед ще отида до Найтън и ще изясня този въпрос.

Когато се върна, намери Рейчъл зад бюрото ѝ в малката всекидневна, която използваша, когато бяха сами. Хвърли към нея разпечатаното извлечение от сметката.

— Какво означава това? Само преди месец в сметката на Поси имаше пет хиляди и седемдесет и пет лири, а сега всички пари са изтеглени. Само ти или аз можем да го направим, а аз със сигурност не съм.

Рейчъл се смути.

— О... това ли — рече тя, опитвайки се да прозвучи нехайно. Без да го поглежда, започна да рови из листовете върху бюрото си и сви рамене.

— Да, това — натъртено повтори Патрик. — Това. Какво е обяснението?

— От къде да знам, че ще закрият сметката — това е абсурдно. Ще се оплача. А и се отнася до нещо временно. Нуждаех се от парите.

— Нуждаела си се от парите? За какво?

— Не е твоя работа, а и аз само ги взех назаем.

— Не ми ги пробутвай тия! — избухна Патрик. — Разбира се, че е моя работа. Ти нямаш никакво право да вземаш парите на Поси. Какво, по дяволите, си направила с тях?

— Просто ги дадох назаем на един човек.

Патрик се втренчи ужасено в жена си.

— Не ми казвай, че си дала парите на Поси на онази жена? — разбесня се той.

— Ако имаш предвид Бронуин, какво, ако наистина съм го направила? — Рейчъл се опита да прозвучи равнодушно, но интонацията ѝ приличаше повече на тази на сърдито дете. — Те са за

добра кауза. А и както вече ти казах, рано или късно Поси ще си ги получи обратно.

— Рано или късно! Какво означава това? Има една неприятна дума за това, което си направила. Нарича се злоупотреба. По дяволите, искам да спреш изплащането на чека, който си дала на Бронуин. ОЩЕ СЕГА!

Патрик вдигна слушалката и я подаде на Рейчъл.

— Върви да вземеш чековата си книжка, виж номера и веднага позвъни в банката.

— Не мога — отвърна Рейчъл. — Не съм й дала чек. Дадох й парите в брой. Престани да ме тормозиш, Патрик. Та това е само заем, за бога!

— Заем с нещо, което не е твое! И защо, за бога, трябваше да взимаш спестяванията на Поси? Ти имаш свои пари, а и имаме обща сметка. — Рейчъл не посмя да срещне погледа му и извърна глава. Върху обикновено бледите й страни бяха избили две големи червени петна, придавайки на почти прозирната й кожа вид на нарисуван порцелан също като лице на викторианска кукла. Устните й бяха стиснати в твърда линия, сякаш ги бе затворила с цип. За Патрик изражението й бе достатъчно, за да разбере всичко.

— И преди си давала пари на Бронуин, нали? — обвинително попита той. — Навярно доста пари, но поне са били твои, а сега си използвала парите на Поси, защото твоите са свършили, а не си искала аз да разбера. О, Рейчъл, в какво, по дяволите, си се забъркала?

— Правиш от мухата слон — студено отвърна тя.

Патрик имаше чувството, че пред него стои непознат човек. Толкова беше ядосан на съпругата си, че едва успяваше да се овладее.

— Какво е станало с теб? — попита накрая. — Нима бракът ни повече не означава нищо за теб? Изглежда си готова да изложиш на риск всичко, което заедно сме постигнали досега. Напоследък даде съвсем ясно да се разбере, че аз повече не те интересувам, но нима не те е грижа и за децата ти? Имаш ли представа колко много нарани Софи с това, което си направила със стаята й? А сега си готова да измамиш Поси. Някога не би направила нито едно от тези неща. Изглежда Бронуин напълно те е омагьосала. Няма да търпя това. Ти ли ще я помолиш да върне парите, или аз да го сторя — или може би вероятността да си ги върнем обратно е безнадеждна работа?

— Разбира се, че не е безнадеждна работа! Не прекалявай. Аз сама ще говоря с Бронуин, след като ти направи толкова голям въпрос от всичко това.

Патрик се запъти към вратата.

— Давам ти два дни да уредиш нещата и да получиш парите обратно — рече с леден глас. — Не мога да ти попреча да се виждаш с Бронуин, но ти казвам, Рейчъл, че не я искам в къщата си, не желая да доближава до Поси и ти забранявам да влачиш със себе си Поси на своите глупави експедиции. — Остана за миг на прага. После заговори с по-нежен глас: — Рейчъл, боиш ли се от тази жена? Държи ли те с нещо, за което аз не знам? Ако е така, кажи ми и аз няма да те обвинявам повече, а ще ти помогна с всичко, което мога. Но трябва да знам.

Рейчъл се поколеба, сетне грубо отвърна:

— Не ставай глупав, Патрик. Бронуин е една от моите най-близки приятелки — един от най-важните хора в живота ми. Разбира се, че не се страхувам от нея. Само защото ти не я харесваш и си решил да я обвиняваш в какво ли не — както и да е, нека ти кажа нещо...

Ала Патрик не дочака да го чуе.

— Както желаяш. Сама ще отговаряш за последствията — подхвърли през рамо и излезе от стаята.

Отиде в кабинета си, затвори вратата, седна зад бюрото и зарови глава в шепа.

После взе решение: по-късно вечерта да се обади в Корфу.

Рейчъл се изкуши да отведе Поси право в къщата на Бронуин само за да направи напук на Патрик, ала бе достатъчно изнервена от държанието му, за да не го направи. Освен това след като Ивон се бе върнала от почивката си, не можеше да използва извинението, че няма на кого да остави Поси, затова подкара сама колата си към Олд Чапъл Хаус. Въпреки че Бронуин се появяваше в дома ѝ, когато ѝ скимне, самата тя не обичаше да я посещават без предварителна уговорка.

Бронуин току-що бе свършила със сеанса по придобиване на самоувереност, който провеждаше с една смесена група. Когато Рейчъл пристигна, групата вече се разотиваше. Всички имаха доста смирен

вид и явно ужасно се бояха от Бронуин. Изглежда от обучението по самоувереност нямаше голям ефект. Или в най-лошия случай учениците очевидно нямаша желание да приложат на практика спрямо учителя си теориите, на които ги обучаваше.

— Ще се видим следващата седмица. По същото време — и моля ви донесете си тетрадки и моливи и си облечете по-свободни дрехи. — Бронуин бързаше да ги избута навън.

— О, Бронуин, не мисля, че ще мога да дойда в сряда следващата седмица — обади се една жена с наднормено тегло в тесни шорти на цветя, която явно не бе предприела нищо, за да намали обиколката на бедрата си. — Съпругът ми настоява да отида с него в Лондон. — Погледна тревожно към менторката си. — Ще има ли значение, ако пропусна един час?

Бронуин я изгледа презрително.

— Това зависи изцяло от теб. Ако не можеш да се посветиш напълно на работата ни, аз няма да мога да направя нищо за теб.

Цветните шорти приличаха на заек, хипнотизиран от белка.

— Ще видя какво мога да направя — изпелтечи клетницата. — Ще попитам съпруга си какво мисли... — Погледна към Бронуин, надявайки се да срещне съчувствие и разбиране, но напразно.

Бронуин завъртя очи към Рейчъл, изразявайки по този начин мнението си за клиентите си като цяло и конкретно за тази покорна женица.

— Здравей, Рейчъл, не те очаквах днес. — Бронуин беше облечена в бял анцуг и стискаше в ръка бутилка минерална вода — нейна запазена марка. Около главата си бе омотала пурпурна лента, скриваща буйната ѝ коса, а краката ѝ бяха боси. Едно от нещата, които едновременно пленяваха и тревожеха Рейчъл в приятелството ѝ с Бронуин, беше, че човек никога не знаеше каква ще бъде на следващия ден — Защитничка на правата на лесбийките или Вампирка, поглъщаща мъже; Монахиня или Стриптийзьорка; заклета Вегетарианка или стръвна Месоядка. Днес приличаше не толкова на яростна Абатиса, колкото на кръстоска между аскетичен Духовен предводител и Фитнес инструктор.

— Тази няма да се появи повече — предрече Бронуин, кимайки към отдалечаващата се задница на жената в разноцветните шорти, и унищожително додаде: — Няма да посмее да каже на съпруга си, че

няма да ѝ върна парите, ако прекъсне курса, нито пък на мен, че повече няма да идва. — Погледна многозначително часовника си. — Боя се, че след малко очаквам клиент, но ако искаш, можеш да влезеш за десет минути. Изглеждаш доста развълнувана, Рейчъл. Какво има?

— Съжалявам, че нахлух така, но трябваше да те видя. Имам неприятности с Патрик заради парите. Знам, че това е абсурдно и той е много досаден, но е разбрал за спестяванията на Поси и побесня.

— Е, и? — повдигна вежди Бронуин.

— Ами аз ужасно много съжалявам, но трябва да те помоля да ми върнеш парите... само за момента. Ще се опитам да измисля нещо друго.

— Много жалко — остро рече Бронуин. — Мислех, че наистина ме подкрепяш в това начинание.

— О, с теб съм — побърза да я увери Рейчъл. — Просто може би не трябваше да взимам парите на Поси и Патрик реагира много зле. Проблем ли е да си ги получа обратно?

Бронуин се поколеба за миг, после сви рамене.

— О, не мисля, но се нуждая от малко време. Ще видя дали ще мога да ти ги върна след две седмици...

— Патрик ми каза след два дни...

— Два дни е невъзможно. Бъди реалистка, Рейчъл. Кажи му, че ще се опитам да ги върна за една седмица.

— Сърдита си ми, нали? — Рейчъл определено имаше разтревожен вид.

Бронуин изимитира нейния писклив и накъсан глас:

— О, Бронуин, моля те не се сърди! — После добави с по-мек тон: — Сигурна ли си, че една седмица закъснение няма да бъде проблем?

Рейчъл пламна.

— Ами предполагам, че няма да има значение — отвърна, ала не беше много убедена. — Едва ли ще са ѝ нужни на Поси. Мислех да дам на Патрик малко време да се поуспокои и ще отида за няколко дни при родителите си. Може би ще успея да накарам татко да ми заеме пет хиляди? Така ще си спестя по-нататъшните неприятности. Струва си да опитам, а и не е нужно той да знае за какво са — не мисля, че ще се възторгне особено от идеята за протестната група. Баща ми е малко

консервативен — бивш военен, нали разбираш. — Тя се засмя нервно и хвърли умолителен поглед към Бронуин, която само сви рамене.

— Е, надявам се, че ще успееш да измислиш нещо — рече студено. — Тогава ще се видим, като се върнеш.

— Предполагам, че е по-добре да тръгвам, ако си заета. — На Рейчъл не ѝ се тръгваше, но знаеше, че Бронуин ще се ядоса, ако остане. — В случай че Патрик поиска да узнае... какво направи с парите, Бронуин? Откри сметка на групата ли? Внесе ли ги в банката?

— Не ми ли вярваш? — Лицето на духовната ѝ водачка придоби обиден вид.

— О, разбира се, че ти вярвам! Просто се питах защо е толкова трудно да ми върнеш парите, след като ти ги дадох само преди два дни...

Гласът на Рейчъл заглъхна. Мразеше, когато Бронуин изпаднаше в подигравателните си настроения, а напоследък това се случваше все по-често. Рейчъл, която през целия си живот бе закриляна и глезена, не беше свикнала да гледат на нея като на глупава и ненужна жена. В началото на тяхното приятелство Бронуин я караше да се чувства прекрасно, но сега понякога се държеше студено и отчуждено, макар че все още следеше всяко движение на Рейчъл. Напоследък ѝ бе намекнала, че е крайно време хладнокръвно да преосмисли брака си и да се запита дали тази връзка я удовлетворява напълно.

Бронуин отново погледна часовника си и Рейчъл се качи в колата си. Потегли в доста объркано състояние на духа. Досега винаги бе смятала любовта на Патрик за гарантирана даденост. Дали трябваше да прояви по-голяма отстъпчивост към него или бе дошло време да се разделят?

Патрик изпита облекчение, когато Рейчъл замина при родителите си, отвеждайки Поси и Ивон със себе си. Поне това щеше за малко да ги отърве от Бронуин. Възнамеряваше да посети за последен път Бронуин и да ѝ каже няколко неща, а това щеше да е по-лесно, ако Рейчъл я нямаше. Но беше длъжен да признае пред себе си, че това не беше единствената причина да е доволен, че е заминала. Знаеше, че му предстои да се изправи пред един голям въпрос, и въпреки всичките му решения, взети по време на полета до Англия, да се опита в името

на децата да спаси брака си, нищо не го подтикваше да остане с жена си.

Една сутрин работеше върху книгата си, когато влезе Таня и му съобщи, че Филип Маршъл го търси по телефона.

Фил пристъпи направо към въпроса.

— Маги ми каза, че си попитал дали мога да изкопая някаква информация чрез официалните си контакти за онази жена Ричардс, с която Рейчъл се е забъркала. Поразпитах тук-там. Никак няма да ти хареса това, което узнах.

Патрик изпъшка.

— Знаех си! Тя е ужасна жена и направо е впила ноктите си в Рейчъл. Изобщо не ѝ вярвам. Успяла е да измъкне доста голяма сума пари, при това не ѝ е за пръв път.

— Е, постарай се да си ги върнеш колкото е възможно по-скоро. Бронуин Ричардс има досие в полицията. Тя е печена измамница и мошеничка, която преди няколко години е получила условна присъда за подобни обвинения и е имала късмет, че не е влязла в затвора. Доколкото разбрах, нейният хлъзгав приятел е заподозрян в търговия с наркотици и полицията го наблюдава. Между нас да си остане, според мен планират да обискират къщата на Бронуин следващия път, когато се появи — да не споменавам факта, че няма право да работи като терапевт. Дипломите ѝ са били истински, но е била зачеркната от регистъра на терапевтите. Разбира се, в момента използва друго име. Опитай се да измъкнеш Рейчъл от ноктите ѝ — Бронуин Ричардс е опасна жена и ти не би искал да се мотае около децата ти. Засега не споменавай нищо на Рейчъл за наркотиците. Ако полицията планира нещо, по-добре тя да не подозира. Не казвам, че Рейчъл ще каже нещо, ако ти я помолиш да не го прави — не особено убедено рече той, — но знаеш колко е лесно човек неволно да се изтърве.

Сърцето на Патрик се сви.

— О, господи! Това наистина е сериозно. От доста време подозирам, че около Бронуин има нещо гнило, но явно нещата са много по-зле, отколкото очаквах. Тя може да изглежда доста убедителна, но нито за миг не съм заподозрял, че има някаква връзка с наркотици. Това е изключително тревожно. Явно парите са най-малката грижа. Господи, каква каша! Благодаря ти, Фил. Ще поддържаме връзка.

— Как смяташ, какви са шансовете бракът на Патрик и Рейчъл да оцелее? — попита Фил жена си, когато се прибра у дома по-късно през деня.

— Не особено добри — отвърна Маги, която седеше край кухненската маса, заобиколена от градинарски каталози и милиметрова хартия и чертаеше план на цветен бордюр за един клиент. — Шансовете няма да са блестящи дори и никой да не е замесен, но Ели се изпусна, че според Софи Патрик се е увлякъл по някаква жена — а ако е така, това няма да е само мимолетна забегка, а нещо наистина сериозно. Рейчъл е глупачка.

— Тя е невероятна егоистка и една от най-досадните жени, които познавам — раздразнено заяви Фил. — Никога не съм разбирал как Патрик успя да я изтърпи толкова много години. На негово място аз не бих могъл.

— Не знам как да разбирам това — засмя се Маги. — Да смятам ли, че ще се отървеш от мен, без да ти мигне окото, ако ти доскучая, или че имам късмет, че още не съм те вбесила прекалено много?

— О, ти ме вбесяваш доста често — ухили се съпругът ѝ, — но не можеш да се мериш по досада с Рейчъл. — След тези думи целуна с обич жена си по широката ѝ, леко изкривена уста, която сякаш всеки миг щеше да се разтегли в усмивка.

След четири дни Рейчъл се обади на Патрик, за да му съобщи, че е решила да остане при родителите си още известно време. Те не ставали по-млади, обясни тя и добави, че човек не знаел докога ще са в добро здраве. Патрик си помисли, че решението е свързано не толкова с напредналата възраст на родителите ѝ, колкото с факта, че няма и помен от парите, които бе дала на Бронуин, но не каза нищо. Той си побъбри с Поси, която очевидно се чувстваше отлично при баба си и дядо си, и не коментира решението на съпругата си. Каза ѝ, че ще замине за Лондон по работа, но ще остане там само една нощ и ще говори със Софи, за да я предупреди, че в сряда вкъщи няма да има никой. Казала ли ѝ е Рейчъл, че е заминала при родителите си? Разбира се — раздразнено го уведоми Рейчъл всъщност не била говорила със

Софи, а оставила съобщение в училището. Телефонът в пансиона постоянно давал заето, оплака се тя. Но едва ли и мобилния на Софи, студено отбеляза Патрик. Реши, че никак не е добре, задето Рейчъл все още не бе разговаряла с по-голямата си дъщеря. По този начин поддържаше враждебността помежду им, възникнала заради смяната на стаите.

Остави колата си на гара Йорк и хвана по-ранния влак за Кингс Крос. Отначало смяташе да прекара нощта в апартамента, но когато пристигна в Лондон, установи, че срещата му за следващия ден е отложена и затова реши още същата вечер да се върне у дома. Така щеше да има време на следващата сутрин да посети Хю.

Прибра се сравнително рано; едва минаваше девет, когато зави по алеята към къщата. Имаше изключително успешен ден, беше се срещнал и със Сафира Уинтъртън, и с издателите си, за да обсъдят не само настоящата му книга, но и бъдещите проекти. Подкара колата право към задната част на къщата. Не се чу никакъв кучешки лай, тъй като малко по-рано Таня бе дошла и бе отвела кучетата със себе си за през нощта. Докато отключваше вратата, не се чу обичайното бибипкане на алармата против крадци, но и не се виждаше никакво обезпокоително съобщение върху малкия дисплей над панела с бутоните, отбелязващо неправомерно нахлуване или фалшива тревога. Всичко беше наред. Таня сигурно е забравила да я включи, реши той и се засрами от мимолетното си раздражение, защото това не беше типично за нея — макар че в много отношения бе лекомислена и небрежна, тя беше изключително стриктна относно безопасността. Мислено си отбеляза да ѝ го спомене на следващата сутрин и прекоси коридора. После шестото чувство му подсказа, че нещо не е наред, и той замръзна.

Всичко си бе на мястото и вратите бяха затворени. Часовникът на дядо му тиктакаше кротко, както винаги, не се чуваха никакви странни звуци, ала имаше нещо в тази тишина, което го изпълни със сигурност, че не е сам в къщата. Стоеше в мрака, без да светва лампите, заслушан напрегнато, затаил дъха си. Сякаш цялата къща бе затаила дъх заедно с него. Навярно бе стоял така около минута, преди да отвори вратата на кабинета си и да завърти ключа на лампата.

До бюрото му стоеше Бронуин Ричардс.

34.

Двамата мълчаливо се вираха един в друг няколко секунди. Трудно беше да се каже кой е по-изненадан.

— Какво, по дяволите, правиш тук? — попита накрая Патрик.

— Здравей, Патрик, реших да те изненадам — спокойно отвърна Бронуин, бързо възвръщайки самообладанието си. — Не ме посрещаш особено приятелски.

— И нямам никакво намерение да го правя. Как, по дяволите, влезе?

Бронуин го изгледа предизвикателно. Облегна се на бюрото с безгрижно изражение на лицето, което би й спечелило „Оскар“, ако беше сцена от филм. Ала на Патрик не му убягна как ръката, която бе зад гърба й, скришом се опитваше да затвори едно от чекмеджетата на бюрото.

— Ако обичаш, дръпни се от бюрото ми или ще се обадя в полицията. — По лицето й пробягна сянка на тревога, бързо заменена от обичайната й арогантност. — Повтарям въпроса си — как влезе тук?

— О, аз не бих се обадила в полицията — може да се заинтересуват от някои от последните занимания на съпругата ти. — Гласът на Бронуин беше сладък като мед, но тя се отдръпна от бюрото, оставяйки горното чекмедже леко отворено. — Не можеш да ме обвиниш, че съм нахлула в дома ти, защото използвах ключа, който самата Рейчъл ми даде преди цяла вечност — не го правя за пръв път. Ако се чудиш — знам и кода на алармата ти.

— Ясно е! — Патрик се питаше колко ли още пъти тази жена е душила наоколо, какво може да е видяла и взела. — Предполагам, че едва ли мога да очаквам да върнеш парите, за които си при лъгала Рейчъл да ти даде?

— Не съм я прилъгала. Рейчъл сама поиска да ми ги даде назаем. Но разбрах, че искаш да ти ги върна. Казах й, че ми трябва седмица, за да си ги получи обратно. — Отново го стрелна предизвикателно. — Ще се наложи да проявиш малко търпение, Патрик.

— Нямам подобно намерение. Още утре ще сменя бравите и кода на алармата. А сега би ли ми върнала ключа, ако обичаш?

Тя се изсмия подигравателно, едновременно предизвикателно и подканващо.

— Ще се опиташ ли да си го вземеш със сила? — измърка.

— Не, Бронуин, няма да го сторя. Ще оставя това на полицията.

— И ще сгресиш. Бих могла да им разкажа доста неща, в които напоследък се е замесила жена ти, и не мисля, че това ще ти хареса, Патрик.

— Едва ли нещо, в което си замесена ти, би могло да ми хареса — срязва я той — и заради Рейчъл се надявам да не се налага да ги викам, но не си прави илюзии: ако се наложи, ще го направя. Ще ми достави огромно удоволствие да видя как те арестуват. Дай ми ключа и си върви.

— А ако не го направя?

Вместо отговор, Патрик приближи до бюрото, вдигна слушалката и започна да набира.

Бронуин извади ключа от джоба си и му го хвърли. Той го настъпи с обувката си и преди да затвори, задържа слушалката, за да може тя да чуе сигнала свободно.

— Много разумно от твоя страна — кимна той и пхна ключа в джоба си. — И не забравяй, че няма да се поколебая да им се обадя отново, само че следващия път няма да затворя дори и заради Рейчъл. Тя може и да е откъснала няколко обяви и да се е подписала под глупави петиции, свързани с фалшивата ти протестна група, но аз познавам достатъчно добре и знам, че не би се замесила в нещо наистина сериозно. В каквото и да си я въвлякла, ще е много по-уличаващо за теб, отколкото за нея.

Двамата стояха в двата края на стаята, кръстосали погледи. Патрик се изкуши да ѝ каже, че знае за досието ѝ в полицията, ала си спомни молбата на Филип да не ѝ позволява да разбере за намеренията на полицаите.

— Бихме могли да се разбираме много по-добре, Патрик. Винаги съм го мислила. — Бронуин бавно приближи към него. — Трябва да призная, че не очаквах да си тук. Рейчъл ми каза, че ще бъдеш в Лондон, но сега, след като си тук, би било жалко да не се възползваме. — Спря пред него и подканващо започна да си играе с горното копче

на ризата си. Беше прекалено близо и това го изнервяше. — Можем да си прекараме страхотно. Ти си ми много по-интересен, отколкото съпругата ти — винаги е било така.

— Давам ти една минута да се махнеш от тук — ледено процеди Патрик — и повече не се връщай.

Задържа вратата отворена. Тя го изгледа дълго и замислено, ала погледът му, прикован в нея, не трепна. Нямаше намерение нито да се отдръпва, нито да ѝ отвръща по какъвто и да било начин. Накрая тя сви рамене.

— Е, добре, ти губиш.

Той я последва по коридора и мълчаливо я придружи до незаключената предна врата. Изпрати я с поглед, докато се качи в червената си кола и потегли прекалено бързо по главната алея.

Чак когато светлините на задните стопове на колата ѝ изчезнаха от погледа му, той осъзна, че не бе разбрал защо е дошла, дали е намерила или не онова, което е търсела, и дали е успяла да го откъдне под носа му. Още усещаше във въздуха миризмата на тежкия ѝ парфюм. Имаше нещо злоецо и противно в случилото се, което го караше да се безпокои за жена си. Вече може и да не изпитваше някогашните чувства към Рейчъл, но все още се чувстваше длъжен да я закриля. Освен това се чувстваше омърсен от срещата с Бронуин.

Огледа внимателно цялото бюро — особено чекмеджето, в което тършуваше Бронуин, — ала всичко изглеждаше на мястото си. Никога не държеше пари там, макар че в сейфа в мазето имаше известна сума; провери дали липсва ключът от сейфа, но той лежеше в средата на чекмеджето. Какво би могла да търси? Огледа къщата, опитвайки се да открие следи от тършуване, но всичко изглеждаше непобутнато. Капакът на бюрото на Рейчъл в малката дневна бе затворен, както и всички чекмеджета. Всичко си беше точно както го бе оставила Рейчъл — разбухнати възглавнички, спретнато подредени украшения и затворени шкафове. При все това веднага щом се върне, щеше да я накара да провери дали нещо липсва.

Червената лампичка на секретаря мигаше и когато натисна бутона за прослушване, чу гласа на жена си:

„Патрик, аз съм. Знам, че тази вечер ще си в Лондон, но се обаждам, за да ти съобщя, че реших да се върна в петък. Ще оставя тук Ивон и Поси още известно време и те ще се върнат с влака. На мама ѝ

се иска да поостанат още малко, а ти отдавна ми повтаряш, че имаме нужда да останем известно време само ние двамата, така че се надявам да си доволен. Лека нощ, ще се видим в петък.“

Но сърцето на Патрик се сви. Установи, че никак не се радва на завръщането на жена си.

В Съри, в кокетната къща на родителите ѝ близо до Чоубам, Рейчъл се натъкна на неочакван критицизъм от един източник, който дотогава бе готов да откликне на всяко нейно оплакване. Родителите ѝ харесваха своя зет; всъщност — макар че никога нямаше да го признаят — и двамата изпитаха голямо облекчение, когато той пое от ръцете им отговорността за Рейчъл, чийто нелек характер винаги им бе създавал доста главоболия. Отначало те останаха разочаровани, че след като се омъжи — тяхната умна дъщеря не показва никакво желание да се развива в професията си, чието начало бе положено в Оксфорд, нито пък да използва мозъка и качествата, с които бе надарена. Естествено, за тях трудно щеше да се намери някой достоен за единственото им дете, но с годините достигнаха до извода, че Патрик е много близо до тази чест. Напоследък обаче не им бе убягнало напрежението в брака им и се надяваха манията на Рейчъл по третото ѝ дете да намалее с порастването на Поси. Също като Патрик и те отначало смятаха, че новата терапевтка, от която Рейчъл бе станала толкова зависима, беше сътворила истинско чудо в отношението ѝ към приближаващото майчинство. Ала тази благодарност постепенно бе започнала да се стопява, след като видяха как емоционалното махало на дъщеря им се озова от едната крайност в другата. Сега се бояха какво ще стане, ако се залюлее в обратната посока. Възхищаваха се от предаността на Патрик към вечно недоволната му съпруга, но се опасяваха, че търпението му вече е на изчерпване.

Освен това се безпокояха как ще се отразят върху по-големите ѝ деца нейните постоянни заяждания и натяквания. Смятаха, че прекаленото внимание към Поси ще я разглези и ще я превърне в непоносимо бreme за останалите. Ала се въздържаха да говорят с дъщеря си, тъй като се бояха да я подлагат на излишно напрежение — страх, който се коренеше в тревогата за нея от деня, когато се бе

появила толкова неочаквано в късните години на брака им, след като се бяха отказали от всякаква надежда да имат деца.

След няколко нервни съвещания насаме те все пак се решиха за пръв път да изкажат мнението си. Както се очакваше, Рейчъл се обиди и разсърди. В действителност тя обърна много по-голямо внимание на предупрежденията им, отколкото бе склонна да си признае. Въпреки честите предложения на Бронуин да се откаже от брака си, тя не бе сигурна, че иска да се раздели със съпруга си. Ето и сега пътуваше на север, изпълнена с убеждението, че е достатъчно да му покаже колко много все още се нуждае от него и той тутакси ще я посрещне с отворени обятия. Не беше напълно сигурна дали все още желае да бъде в неговите обятия, ала определено искаше те да са готови да я посрещнат.

На път за къщи Рейчъл реши да се обади на Бронуин, за да провери каква ще е реакцията ѝ на това евентуално помиряване със съпруга ѝ. Ако ѝ обясни, че би било във финансов интерес на Бронуин да прикотка отново Патрик, дали тя щеше да се съгласи? Мисълта, че Бронуин може да не одобри действията ѝ, я хвърляше в паника. А и без стабилизиращото влияние на Патрик или Ивон не можеше лесно да се справя с капризите на малката си дъщеря.

Червената кола не беше пред къщата и Рейчъл предположи, че Бронуин е отишла да посети някой от клиентите си. Тъй като вече минаваше един часът, а тя знаеше, че терапевтката рядко насрочва часове след дванадесет в петък, реши да я почака. Пусна съобщение на мобилния на Бронуин, пусна радиото и се настани удобно да слуша новините. След половин час все още нямаше и следа от Бронуин и на Рейчъл ѝ хрумна, че приятелката ѝ може да е паркирала колата си отзад, без да я забележи. Затова излезе от колата и заобиколи къщата. Погледна към прозорците на голямата стая, докато минаваше покрай тях, сетне надърна през стъклото.

Това, което видя — или по-скоро не видя — я вцепени. Стаята беше напълно празна. Нямаше никакви мебели, нито картини по стените. Рейчъл не можеше да повярва на очите си. Спусна се отново към предната врата, надърна през всички прозорци, потропа на вратата. Нищо. Отиде отново отзад, оглеждайки за някой отворен прозорец, но всички бяха затворени. Къщата изглеждаше напълно

безлюдна. Задната врата бе заключена и тя се надигна на пръсти, за да погледне през кухненския прозорец.

Едва не припадна от страх, когато нещо меко се отърка отзад в крака ѝ. Беше козата на Бронуин. Вратата на бараката ѝ беше отворена и животното се бе отвързало. Рейчъл надникна любопитно в бараката, ала вътре нямаше никакви следи. „Но тя не може да си тръгне просто така — отчаяно си помисли Рейчъл, — без да ми каже нито дума.“ Сърцето ѝ заби ускорено. Може би къщата е била ограбена, но не се виждаха никакви следи от насилствено влизане. Дали Бронуин беше добре? Дали не лежеше някъде вътре сред локва кръв, след като е била нападната? Рейчъл не се чувстваше достатъчно силна, за да разбие вратата и да влезе вътре. Краката ѝ се разтрепериха и тя приседна на едно от предните стъпала: „Не мога да продължа живота си без Бронуин — помисли си тя. — Нуждая се от нея.“

Вдигна глава и видя най-близката съседка на Бронуин, беззъбата госпожа Бутроуд, която живееше в една от къщите на хълма, да стои пред нея.

— Сигурно търсите онази жена Бронуин — каза госпожа Бутроуд. Беше обута с домашни чехли и три четвърти чорапи, навити до глезените, които разкриваха краката ѝ, покрити с огромни изпъкнали вени, които приличаха на съвкупяващи се змии.

— Къде е тя? — Рейчъл погледна жената с надежда, отвръщайки поглед от неприятната гледка, ала все пак благодарна, че някой се бе появил на сцената, дори и това да беше само госпожа Бутроуд.

— Е, няма да я намерите — със задоволство отвърна госпожа Бутроуд. — Тя драсна.

— Искате да кажете, че се е преместила?

— Точно както казах — драсна.

— Каза ли къде отива?

— Не рече нищо. — Госпожа Бутроуд, която очевидно се наслаждаваше на ситуацията, пренебрежително изсумтя. — Но пък аз и не съм я питала — информира тя Рейчъл и самодоволно добави: — Аз съм от тия, дет винаги си гле'ат само тяхната работа.

— Кога си е тръгнала? — попита Рейчъл, без да обръща внимание на очевидната лъжа.

— В сряда вечерта — знам, че беше сряда, защото тогава моят Артър ходи в кръчмата да играе дартс. Аз бях излязла да видя дали си

идва по пътя, когато я видях да се качва в раздрънканата си кола. Потегли сякаш Ииуй^[1] от Библията се спускаше по Найтън Хил Клайм — заобяснява госпожа Бутроуд, давайки пълна воля на въображението си. — После онзи неин баровски приятел — Майлоу или както там му беше името — довтаса снощи с още двама приятели с голям бял микробус под наем и натовари всичката ѝ мебел. Това беше най-готината част от вечерта. Чувахме ги как трополят вътре, но не си подадоха носовете навън, нито пък рекоха нещо.

Госпожа Бутроуд явно бе доста ядосана от липсата на внимание от страна на любовника на Бронуин и неговата свита.

— После, като започнаха да товарят микробуса — върна се тя към основното повествование, — моят Артър погледна от прозореца на спалнята и ми вика: „Фащам се на бас, че няма да качат кой знае к’во на този микробус“, ама те качиха. — Госпожа Бутроуд спря, за да си поеме дъх. — Тогава този Майлоу и останалите отпрашиха в малките часове. Така че сега ги няма — заключиха, натовариха и дим да ги няма — едва ли някога ще има вест или кост от тях. Моят Артър винаги казваше, че тя е много съмнителна личност и някой ден ще духне без предупреждение. И ето че така и стана. — Госпожа Бутроуд доби тържествуващ вид.

— Не знаете ли дали не е оставила адрес, на който да ѝ препращат пощата или нещо подобно?

— Не и на мен.

— Кой би могъл да има ключ за къщата? — попита Рейчъл, осъзнавайки, че няма никаква представа дали къщата е собственост на Бронуин, а ако не е — кой е собственикът.

— Нямам понятие.

След като си изприказва приказката, госпожа Бутроуд явно изгуби интерес към Рейчъл като към слушател и се затътри нагоре по хълма с домашните си чехли.

Рейчъл обезумя. Извади мобилния си телефон и набра първо номера в Уитъртън Хаус, където се включи телефонният секретар, а след това избра номера на телефона в кабинета на Патрик. За нейно огромно облекчение той отговори.

— Патрик? Аз съм. О, слава богу, че си там! Аз съм в къщата на Бронуин. Случи се нещо ужасно.

— Пострадала ли си? Успокой се и ми кажи какво става.

— Тя си е отишла. Бронуин си е отишла.

— Но ти добре ли си? Наранена ли си? Какво се е случило?

— Да... Не. Не, разбира се, че не съм наранена... но не съм добре. — Рейчъл звучеше истерично. — За мен беше ужасен шок. Къщата е напълно празна. Госпожа Бутроуд каза, че ги е видяла да заминават. О, Патрик, не бих могла да се справя без Бронуин — какво ще правя сега?

— Качи се в колата и ела направо у дома. Скоро ще се видим — без да се трогне, троснато изрече Патрик и веднага затвори.

Патрик стоеше до бюрото си, когато телефонът иззвъня.

Той се бе свързал с охранителната фирма и бе уредил да се сменят бравите и кода на алармата. Никак не му се нравеше мисълта за предстоящата конфронтация с Рейчъл. Дали тя знаеше какво бе търсила Бронуин в дома му? Отново и отново си припомняше всеки детайл от разигралата се сцена. Тогава внезапно го осени една мисъл. Ами ако не се е опитвала да вземе нещо от чекмеджето, а да го върне обратно? Ами ако вече е била взела ключа от сейфа и тъкмо се е канела да го върне, когато той я е изненадал? Отиде в кабинета си, взе ключа и в този момент му се обади Рейчъл. След като установи, че жена му не е пострадала, първата му реакция беше да ѝ съобщи, че никак не е изненадан от внезапното заминаване на Бронуин, но хленчещият глас на Рейчъл го ядоса. Знаеше, че тя очаква от него да се държи сякаш току-що е преживяла най-голямата трагедия в живота си. Не можеше да не сравнява фалшивата ѝ безпомощност със спомена за истинската трагедия, сполетяла Виктория. Чу колата на жена си, пъкна ключа в джоба си и излезе да я посрещне.

Изражението ѝ, когато излезе от колата, му бе до болка познато — никой не можеше да изглежда по-тъжно и патетично от Рейчъл, когато търсеше симпатия, ала Патрик не беше в настроение да ѝ съчувства.

Целуна я бегло по бузата, а тя политна към него.

— Толкова съм разстроена — простена. — Изживях ужасен шок.

— Да, вече ми каза. Е, не е зле да се вземеш в ръце, защото може да изживееш още един. — Патрик я изправи. — Ела с мен. Ще направим малко пътешествие до мазето.

— До мазето — сега? Защо? Имам нужда да си легна.

— Няма да отнеме много време. Първо трябва да проверим нещо, след това можеш да лежиш колкото си искаш.

Нямаше намерение да ѝ казва за посещението на Бронуин преди първо да проверят съдържанието на сейфа — не вярваше, че ще му каже истината, ако сметнеше, че Бронуин е заподозряна. Тя го последва по стълбите към мазето, без да спира да се оплаква.

Големият старомоден сейф бе скрит зад вратата в дъното на стълбите. Патрик пхна ключа. Веднага забеляза, че пачката банкноти, която държеше там за спешни случаи, липсва — около триста лири, ако не го лъжеше паметта. В предната преграда имаше няколко стари кожени касетки, които съдържаха бижута, принадлежали някога на бабата на Патрик, които Рейчъл си слагаше при изключителни случаи, но иначе бяха наречени за Софи и Поси.

— Сега ще проверим всичко заедно — рече Патрик.

— О, за бога! — възкликна Рейчъл, ала нещо в изражението му я накара да млъкне.

В първите две касетки, които отвориха, не липсваше нищо. Третата беше празна.

— Какво имаше в тази? — попита Патрик, макар че отлично знаеше.

— Брошката с диаманти и изумруди на баба ти, онази, която се отвинтва и става на медальон и обеци. Никога не си я слагам, защото е прекалено тежка. Странно, че не е тук — знам, че доскоро беше в тази кутия, защото когато показвах бижутата на... — Рейчъл млъкна.

— Когато си ги показвала на кого? — остро попита Патрик.

Рейчъл се смути.

— Виж, какво означава всичко това? Да не би да смяташ, че сме били ограбени?

— Да, точно така смятам. На кого си показала бижутата, Рейчъл, и защо?

— Е, със сигурност не и на някой крадец! — саркастично отвърна тя.

— Тогава — на кого? Чакам.

— Всъщност ги показах на Бронуин, щом толкова искаш да знаеш. — Рейчъл имаше предизвикателен вид, но Патрик знаеше, че е уплашена и объркана. Заговори с неубедителна смелост: — Тя ми

показа някои от нейните келтски украшения: сребърни гривни, кръстове и такива неща. Бронуин винаги се е интересувала от бижутериен дизайн, а аз споменах, че имаш няколко красиви семейни бижута, и предложих да ѝ ги покажа. Това е всичко.

— Доведе ли я тук да ѝ ги покажеш?

Рейчъл сви рамене.

— Може и да съм я довела.

— Доведе ли я или не?

— О, Патрик! Не се дръж грубиянски с мен! Не мога да си спомня... ами да, май я доведох. И какво от това?

— Е, в такъв случай може би ще ти бъде интересно да узнаеш, че заварих приятелката ти до бюрото си в моя кабинет в сряда вечерта, когато се върнах от Лондон. Помислих, че съм я хванал, когато се е опитвала да вземе нещо от чекмеджето, но сега разбирам, че всъщност е връщала ключа от сейфа, след като го е използвала. Странно, че парите и най-ценният предмет са изчезнали от сейфа, а изглежда и Бронуин е офейкала. Знаеше ли, че има досие в полицията?

— Не ставай смешен! Измисляш си всичко това само за да ме дразниш и измъчваш. — Рейчъл изстрелваше думите с изкривено от яд лице.

— Боя се, че не. Фил го е открил. — Патрик погледна жена си със смесица от съжаление и раздразнение. — Помолих го да я провери. Смятам още сега да се обадя в полицията. Трябваше да го направя още когато я залових да тършува из бюрото ми, но заради теб се въздържах.

Рейчъл го хвана за ръката.

— Не, Патрик, не! Не бива! Това ще ме поболее! Трябва да има някакво разумно обяснение!

Той се освободи внимателно от нея и се запъти към кабинета, за да се обади по телефона.

— Съжалявам, Рейчъл, вече съм решил. Може би съм закъснял, след като явно е избягала, голям глупак съм.

Рейчъл изтича след него.

— Ако се обадиш в полицията, никога повече няма да ти проговоря — истерично изкрещя тя. — Аз ще... аз ще те напусна, Патрик. Наистина ще го направя.

Очакваше той тутакси да се разкае и да се опита да поиска прошка от нея, да я умолява и успокоява. Ала нищо подобно не се

случи. Невероятно, но той изглежда изобщо не ѝ обърна внимание — този път, след като се свърза с полицията, не затвори слушалката.

След като говори с полицията, Патрик позвъни на Филип Маршъл, който веднага му предложи да присъства, когато полицаите дойдат, за да снемат показанията от Рейчъл — ако случайно възникнат някои „неудобства“, както той ги нарече. Патрик прие с благодарност. Не можеше да не изпитва съжаление към жена си, ала в същото време тъжно осъзна, че чувството му на жал повече не включва любов, а и тя очевидно отдавна бе спряла да се интересува от него.

Филип пристигна малко преди полицията.

Отначало Рейчъл заяви, че няма да говори пред местните полицаи, но Филип успя да я убеди, че това би било изключително неразумно поведение. За щастие те изглежда не се интересуваха от дейността на протестната група, за която — за огромно изумление на Рейчъл — бяха отлично осведомени от някой местен човек. Те изглежда смятаха, че Бронуин я бе образувала повече с цел да манипулира Рейчъл и останалите участници, а не заради някаква кауза — ала другите ѝ дейности, като кражбата на брошки, пари и вероятна търговия с наркотици, бяха съвсем различно нещо.

Рейчъл остана изумена колко много знаеха в полицията за Бронуин, ала в отговор на учтивите, но настоятелни запитвания твърдеше, че няма никаква представа къде може да е отишла. И Патрик, и Филип останаха с убеждението, че от полицията не ѝ повярваха. Самият Патрик не бе особено убеден в искреността ѝ, но беше благодарен, че властите явно възприемаха съпругата му по-скоро като глупава и лековерна жена, отколкото като съучастничка. Те дадоха ясно да се разбере, че се интересуват от по-големи риби и заявиха, че Рейчъл далеч не е първата ограбена клиентка на Бронуин — и преди била вършила подобни неща, но под друго име. Била лишена от правото да практикува и било незаконно да лекува Рейчъл или когото и да било друг. Накрая увериха Патрик, че ще се свържат с него, ако узнаят нещо за брошката или се наложи да зададат допълнителни въпроси на Рейчъл.

— Ще ни уведомите, ако тази жена се свърже със съпругата ви, нали, сър? — каза на тръгване сержантът и се качи в колата си.

След като полицаите си заминаха, Филип каза, че също трябва да се връща в кантората.

— Не мисля, че има за какво да се тревожиш заради протестната група — успокой той Патрик, който излезе да го изпрати до колата, — но не се колебай да ми позвъниш, ако изникне някакво затруднение. Опитай се да я убедиш, че за нейно добро е повече да няма никакъв контакт с Бронуин Ричардс.

— Със сигурност ще го направя! Не мога да ти кажа колко съм ти благодарен, че дойде, Фил. Двамата с Маги сте истински приятели. Както знаете, в момента животът у дома е малко сложен, а вие се държахте фантастично със Софи.

— Софи е прекрасно момиче. Между другото, Маги предлага да дойдете на гости през уикенда, когато момичетата ще се върнат у дома. Какво ще кажеш? Може би ти или Рейчъл ще ни позвъните, за да се разберем кой да отиде да ги вземе утре? — Филип си помисли, че би било истинско чудо, ако Рейчъл отиде да вземе момичетата.

— Разбира се. Ще ти се обадя довечера, когато прахолякът малко се поуталожил — обеща Патрик и лицето му придоби тъжно изражение. — Довиждане, Фил, и още веднъж благодаря.

Когато се върна в къщата, завари Рейчъл да хвърля бясно дрехите си в колата.

— Какво правиш, за бога? Дойдох да видя дали не искаш да ти помогна да си разтовариш багажа, но май товариш още.

— Казах ти, Патрик, че ако се обадиш в полицията, ще те напусна! — драматично заяви тя.

— И къде възнамеряваш да отидеш?

— Връщам се при родителите си, където изглежда съм много желана и уважавана, отколкото тук. Дойде ми до гуша и ти не можеш да ме спреш.

— Не съм и помислял да те спирам — студено я осведоми Патрик. — На мен също ми дойде до гуша. Помисли ли за миг какво ще кажа на Софи и Сам? Софи си идва утре сутринта и ще се чуди къде си. Забравила ли си, че сега е голямата ѝ ваканция от колежа или дори и това няма никакво значение за теб? Утре следобед ще позира на Хю, но предполагам, че и това едва ли те интересува.

— Кажим им каквото искаш. Кажим им истината — кажи им, че без помощта на Бронуин аз повече не мога да се справям със семейния живот. — Сякаш го замеряше с думите.

— О, не бъди толкова драматична! И недей да си въобразяваш, че ще отведеш завинаги Поси, тъй като няма да го позволя. За бога, върви и подреди мислите си, Рейчъл. След няколко седмици, когато и двамата се поуспокоим, ще обмислим отново положението и ще решим какво ще правим в бъдеще.

Патрик се завъртя на пети и влезе обратно в къщата. Знаеше, че Рейчъл очаква да остане на стълбите и да я гледа как потегля, ала нямаше никакво намерение да ѝ достави това удоволствие.

В същото време бе достатъчно загрижен за нея, за да позвъни на тъща си и да я осведоми за завръщането на дъщеря ѝ. Помоли я да му се обади, когато Рейчъл пристигне. Изпитваше истинска жал към Норма и Хауърд Ингфийлд. Помисли си, че за тях ще бъде тежко сега, когато приближаваха осемдесетте, да бъдат натоварвани и с проблемите на дъщеря си.

Когато отиде в кухнята да си направи чаша кафе, с тъга установи, че не изпитва нищо, освен облекчение от перспективата за дълготрайното отсъствие на жена си.

[1] Ииуй (842–815 пр. Хр.), библейски цар на Израел, известен с изстребването на жреци и вещици. — Б.пр. ↑

35.

Когато Софи се появи в студиото му в събота следобед, Хю Марстън тутакси разбра, че нещо не е наред. Помисли си, че тя изглежда потисната — твърде различна от веселото момиче, което обикновено се втурваше вътре и чиито посещения винаги биваха за него източник на радост и забавление. Ала възрастта го бе направила достатъчно мъдър, за да не я попита направо какво има. Вместо това просто я поздрави с усмивка, прегърна я топло и помоли госпожа Пъркис да ѝ налее от своята домашна лимонада, за да се охлади след ездата от Уитъртън Хаус.

Госпожа Пъркис, не чак толкова сдържана, огледа Софи и я попита какво е направила със себе си и защо изглежда толкова бледа, след което добави с неодобрително изсумтяване, че за всичко в наши дни са виновни боклучавата храна и купищата изпити.

— Всички тези степени и дипломи, които трябва да се вземат. На мен никой не ми е искал никакви уверения за образование и слава богу! — изкиска се тя, — защото нямам никакви и винаги съм се оправяла добре и без тях! Ето, изпий това, млада госпожице, и изяж едно парче от моя сладкиш с мед и джинджифил — това ще върне розовината на бузите ти. — Нямахше много неприятности на този свят според госпожа Пъркис, които да не може да бъдат забравени с малко домашна храна.

— Благодаря ви, госпожо Пъркис. Вие правите най-хубавата лимонада на света — рече Софи.

— А сега не я изморявайте прекалено много с тази щуротия, наречена позиране — обърна се икономката към работодателя си, — или после ще се наложи сериозно да си поговорим.

И след тази страховита заплаха тя се оттегли. Смяташе, че посещенията на Софи се отразяват много добре на Хю. Изглежда това лято се чувстваше по-укрепнал. Напоследък бе забелязала у него някакъв нов прилив на енергия, което от дълго време не се бе случвало. Ако не беше заради това, което тя винаги наричаше „неговия

вдървен крак“, би казала, че се усеща младежка пъргавост в стъпките му.

— Вуйчо Хю, оставих Пънч свободно да се разхожда зад оградата. Добре ли съм направила?

— Чудесно. Предполагам, че си се наслаждавала на ездата си до тук. Това е моят любим сезон от годината, когато буковете са разлистени в цялата си прелест. Покрай реката ли дойде?

— Ъмм, да — там има един идеален клон за прескачане за Пънч, а Уитъртън Уд цялата е осеяна със синчец. Ухаеше божествено. Можеш ли още да ходиш за риба?

— Мога с мотопеда с коша. Обаче не казвай на госпожа Пъркис — тя вече не обича да приближавам реката. Мисли, че ще се удавя, докато улавям някоя риба, или мотопедът ще се подхлъзне по стръмния склон. — Усмихна се на Софи.

— Не си ли се преобръщал? — попита Софи.

Двамата със Сам обичаха да се возят в коша на мотопеда, докато се носеше на пълна скорост с рев през полетата. Сега, когато вече не можеше да язди, Хю казваше, че не може да се откаже от всички физически вълнения в живота си. Никога не бе позволявал изкуственият му крак да му пречи да се занимава с любимите си спортове, но след операцията на бедрото преди две години се наложи да се откаже от лова и стрелбата и да се задоволи с риболов — занятие, с което все още се справяше. Мотопедът с коша бе символ на толкова ценената от него независимост.

Сега той заговорнически я стрелна с поглед.

— Онзи ден претърпах малка злополука — призна. — Предполагам, че съм се наклонил, мотопедът се преобърна и изкуственият ми крак отхвъркна! Трябваше да пълзя надолу по хълма, за да го взема, но за щастие никой не ме видя. Успях да изправа мотопеда и да се кача отново също като Хъмпти Дъмпти — отървах се само с няколко натъртвания, така че не се наложи да правя признания пред икономката си, бог да я благослови!

Софи се изкиска.

— Аз няма да ѝ кажа — обеща. — Мисля, че е по-добре да не казваме и на татко — той също много се тревожи за теб.

— Добре. Това ще бъде една от нашите тайни. А сега се качи ето там и аз ще работя, докато ти ми казваш последните новини.

Хю посочи към един малък подиум в средата на студиото. Софи се качи върху него и се облегна на един стол, който трябваше да изпълнява ролята на ябълковото дърво. Патрик ѝ бе направил няколко възхитителни снимки сред разцъфналите дървета в тяхната овощна градина, които сега висяха по стените на студиото. Дори Софи, постоянно недоволна от външния си вид, тайничко им се радваше.

— Ти обеща да ми разкажеш своята любовна история — напомни тя на Хю.

— Така е, макар че беше малко прибързано от моя страна. Първо ми разкажи новините, а след това ще започна с моята сага. Как е училището и какво ще правиш през този уикенд? Имаш ли нещо специално наум?

— Училището е наред. Това е последната ми дълга ваканция преди изпитите, затова ще си бъда у дома цяла седмица. Едната вечер татко, аз и семейство Маршъл ще ходим на кино, а след това Ели ще дойде у дома — иначе нищо особено. Ще се разхождам с Пънч и ще обмисля някои неща... — Момичето се поколеба, изглеждаше изцяло погълнато от множеството тънки сребърни гривни, подрънкващи върху китката му. — Знаеш ли, че мама е заминала? — попита с нисък глас.

— Къде е заминала?

— В момента при баба и дядо. Но искам да кажа, че си е отишла. Или по-точно напуснала е татко.

— Не! — изуми се Хю. — Не знаех. Сигурна ли си в това, Софи? Кой ти каза?

— Татко. Дойде да ни вземе от училище и след като оставихме Ели, ми каза, че се налага да ми съобщи нещо трудно и важно. Каза, че вече съм достатъчно голяма, за да знам истината, и чувствам, че трябва да бъде честен с мен. После заяви, че мама няма да си бъде къщи по време на ваканцията ми. Вчера се върнала у дома, но след това отново заминала. Искам да кажа, тя знае, че това е половината от срока ми и... — Гласът на Софи затрепери застрашително и Хю видя, че се бори със себе си. После забързано продължи: — Татко казва, че мама е заминала, защото онази отвратителна жена Бронуин откъднала някакви нейни бижута или нещо подобно, — но също така каза, че двамата с мама отдавна не се разбирали и щели временно да се разделят. — Софи преглътна сълзите си и отново заговори: — И двамата се нуждаели от време, за да си помислят. О, и ми наговори

всички онези неща, че ако вземели решение окончателно да се разделят, всичко щяло да бъде много цивилизовано и той никога нямало да се опита да ни отдели от мама и... дрън-дрън-дрън. — Момичето усуква гневно една не съвсем чиста носна кърпичка около пръста си, който бе започнал да кърви там, където доста свирепо бе откъснала една забелила се кожичка. — Всички родители отначало говорят подобни неща, но никога не става така. Знам го от някои от приятелите си в училище. Искам да кажа, знам, че понякога мама е невъзможна, но... — Погледна Хю с големите си разтревожени очи. — Аз я обичам.

Искаше му се да ѝ каже, че няма смисъл да продължи да му позира в това състояние; не искаше да придаде измъченото ѝ изражение на портрета, но реши, че за нея ще е по-лесно да излее душата си, ако той се преструва, че продължава да рисува.

— Сигурно е било ужасен шок за теб — предпазливо рече Хю. — Как се чувстваш сега, Софи?

Тя преглътна, сетне изтърси:

— О, вуйчо Хю, чувствам се ужасно, защото мисля, че вината е моя.

— Глупости! — срязва я той. — От къде на къде ти ще си виновна? Разбира се, че не си! Как, за бога, можа да ти хрумне подобна мисъл?

Софи му разказа за завръщането у дома и скандала заради стаите.

— Аз направих голям въпрос — нещастно рече тя. — Винаги съм се чувствала наранена и пренебрегната заради Поси и ужасно ревнувах от нея, защото тя е любимката на мама. Освен това бях бясна на мама и татко — макар че вината не беше негова — и казах ужасни неща. Казах на мама, че я мразя, и сега си мисля, че това я е накарало да си тръгне. — Гласът ѝ се извиси в хленч.

— Това е пълна глупост. — Хю мацна малко с четката по фона. Виждаше, че Софи едва се владее и всеки миг ще избухне. Изпитваше огромна мъка заради нея, ала реши, че прекалено голямото съчувствие може окончателно да я прекърши. — Чуй ме, Софи — заговори твърдо, — когато връзката между двама души започне да се разпада, вината е само тяхна, а не на някой друг. Разбира се, може да има замесени и други фактори, но това, което се случва и как те ще се справят с него,

зависи единствено само от тези двама души. А и вината не е само на единия и е напълно безсмислено да се обвинява този или онзи. Разбирам колко трудно е за теб, но ако майка ти е напуснала съпруга си само заради разправия с една капризна тийнейджърка, или защото някаква мошеничка е задигнала бижутата ѝ, трябва да е имало много други неща, които не са били наред в този брак и нямат нищо общо с двата инцидента. И ако баща ти я е оставил да си отиде, това е защото той или е убеден, че повече не може да спаси тази връзка, или — наистина съжалявам за всичко това, Софи — защото той вече не желае да я спасява. Това може да е много болезнено, ала ти трябва да го приемеш. — Усмихна ѝ се и додаде с шеговита нотка в гласа: — Не драматизирай толкова нещата, скъпо мое момиче. Ще бъде много тъжно, ако се разделят, но това няма да е краят на твоя свят, а и със сигурност вината не е у теб. По-добре да се разделят, отколкото да се унищожат един друг. Престани да се самобичуваш и ги остави сами да се оправят.

— Мислиш ли, че може отново да се съберат? — Колкото и да бе странно, грубите му думи я бяха успокоили.

— Не бих се обзаложил. Може и да го направят — но не заради нещо, което ти ще направиш или няма да направиш. Бих заложил шест към четири, че няма да се получи. Беше очевидно, че от години не се разбират. Двамата се отчуждиха и не ме питай защо. Лично аз съм изненадан, че бракът им продължи толкова дълго — те нямат почти нищо общо помежду си.

— Когато вие двамата с бабата на Виктория сте се разделили, никой не е бил виновен — възрази Софи. — Виновна е била властната ѝ майка и онази коварна стара прислужница, която едва не припадна, когато видя татко.

Хю поклати глава.

— Мога да те уверя, че в известна степен се дължеше на лош късмет, а през последната седмица узнах доста неща, които не бях подозирал — но все още мисля, че най-голямата вина е на двама ни. Ние бяхме млади, буйни, сърдити, горди и — както самата ти каза за себе си — много наранени. Ако Еванти и аз бяхме запазили вярата си един в друг, никога нямаше да се разделим.

— Но кражбата на писмата ти! Това е било толкова нечестно! — не се съгласи Софи, която се питаше дали Хю и Еванти бяха

разговаряли, след като Патрик му донесе писмото ѝ.

— Животът не е честен. Може да ме помислиш за един ужасен стар циник, но колкото по-скоро го разбереш, толкова по-добре — което не означава, че човек не бива да положи всички усилия да го направи по-честен. Лесно е да се въздиша по справедливостта, но ще ти кажа още нещо: вечно въздишащите и вайкащите се не са интересни никому! Изобщо не са забавни! — Той наклони леко глава, а тя му се усмихна през сълзи.

— Добре, вуйчо Хю. Ще се опитам да не бъда от тях. — После внезапно попита: — Смяташ ли, че щяхте да останете заедно, ако се бяхте оженили — ти и госпожа Дукас?

— Не знам, Софи — сериозно отвърна възрастният мъж. — Въпросът ти е съвсем на място. Аз самият често съм си го задавал. Искане ми се да си мисля, че щяхме — въпреки че фактите не могат да се променят, но ние се влюбихме от пръв поглед. — Сетне добави с блеснали очи: — Някоя друга жена не би могла да се сравни с нея.

Софи шумно се изсекна.

— Продължавай — подкани го тя. — Разкажи ми за раздялата ви.

— До къде бях стигнал? — попита той, доволен, че я е отвлякъл от тъжните мисли.

— До там, когато си я последвал в Италия и сте правили романтични разходки из древните руини на лунна светлина, рисувал си и сте се срещали тайно, опитвайки се да надхитрите майка ѝ. Струва ми се, че след това си отишъл във Врахос.

— А, Врахос! Какво вълшебно място! Еванти го обожаваше. Тя сякаш се потопяваше цялата в него: в острова, имението и семейната история. Радвам се, че животът ѝ е преминал там — това е известна компенсация. Ако се бе омъжила за мен, не мисля, че щеше да стане така; майка ѝ щеше да се погрижи да я зачеркне от завещанието си или нещо от този род. Как ти се стори старото място?

— Все едно да се озовеш в света от някоя вълшебна приказка — всичко е толкова прашно и мистериозно. Пълно с тайни, паяжини и звънци. Човек не би се изненадал, ако се натъкне на Спящата красавица, легнала върху някой диван, или някой дракон да избълва огън и пушек насреща му. Такова ли беше и когато ти си бил там?

Хю се засмя.

— Е, със сигурност нямаше паяжини — предполагам, че е имало цяла армия от скрити прислужници, които са ги забърсвали. Подовете, мебелите и всичко блестеше, а цялата къща ухаеше на пчелен мед и лавандула. Щом усетя уханието на пчелен восък, дори и сега, мигом се пренасям там. Но разбирам какво искаше да кажеш — там винаги е имало едно усещане за неизменност, сякаш нищо не се е променило от векове и смея да заявя, че и сега все още е така.

— Не знам — несигурно рече Софи. — Мисля, че сега всичко може да ти се стори малко тъжно, ако е било добре поддържано, когато си го познавал. Много е очарователно и всичко е доста внушително, но е ужасно порутено и запуснато. Няма никаква скрита армия — само внучката на старата жена, която е крила писмата ти; всичката работа лежи на нейните ръце и цялото място сякаш се разпада на парчета. Някои от таваните сякаш всеки миг ще се стоварят върху главата ти — увиснали са като изтърбушените легла в пансиона. Знаеш ли какво — татко направи страхотни снимки и ти ще можеш да видиш всичко отново. И така, кога отиде за пръв път там?

Хю въздъхна.

— Е, не можех да остана до безкрайност в Италия, а майката на Еванти я отведе на някакво пътешествие при техни роднини — най-вече за да я отдалечи от мен, — затова планирахме да се срещнем покъсно в Англия с помощта на моята леля. Пишихме си всеки ден и така се опознавахме дори по-добре. Всички тези текстови съобщения, имейли и телефони, с които общувате днес, не могат по нищо да се сравнят с истинските любовни писма — не са толкова дълготрайни, нито така добре разкриват чувствата ни. Съгласен съм, че са удивително бързи, ала не е същото. Ние споделяхме мислите и надеждите си, както и страховете. Не само за собственото си бъдеще — никога не сме се съмнявали, че ще бъдем заедно, — ала и за тъмните сенки, надвиснали над Европа. Еванти пишеше прекрасни писма. Изливаше думите върху хартията, осеяна с тирета, удивителни и дебели линии, с които подчертаваше някоя дума, за да усили значението ѝ. Беше все едно да разговаряш с нея. И досега пазя писмата ѝ.

— А рисувал ли си ѝ от онези малки картини, които винаги рисуваше на нас?

— Разбира се — усмихна се Хю.

— Колко отвратително, че не ги е получила! — Софи не можеше да понесе тази несправедливост.

— О, ранните ми писма ги е получила. С всяко писмо двамата все повече се влюбвахме един в друг. Успяхме да се видим няколко пъти — аз отидох отново в Рим, после тя дойде в Англия и отседна при леля ми, веднъж или два пъти я водих в Йоркшър. Баща ми дълбоко не одобряваше приятелството ни, мърмореше, че нейният баща, дипломатът, сигурно е проклет фашист, щом работи за Мусолини. Предупредих Еванти, че баща ми може да ѝ каже някои доста откровени и неприятни неща за италианското нахлуване в Абисиния и да не се държи твърде приятелски — но, разбира се, той от пръв поглед бе заплепен от нея. Стигна ѝ само една вечер, за да го очарова и да започне да го върти на малкото си пръстче. Повече не го чухме да мърмори за блюдолизците на Мусолини — поне не и в нейно присъствие.

— Ами твоята майка? — попита Софи. — Татко винаги казва, че е обожавал баба си. Изглежда е била много мил и добър човек.

— О, майка ми беше ангел! — въздъхна Хю. — Двете с Еванти се разбираха великолепно. Ти приличаш на нея. Винаги съм си го мислил.

Софи бе запленена.

— И какво стана после? — нетърпеливо го подкани тя.

— После имахме малко късмет. Бащата на Еванти беше изпратен във Вашингтон и естествено, майка ѝ замина с него. Еванти успя да ги убеди, че трябва да замине за Врахос, за да бъде с баба си, която винаги прекарваше там почивните дни през лятото. — Хю изгледа развеселено Софи над очилата си. — Разбира се, аз също заминах за Корфу, ала баба ѝ смяташе, че е много добре внучката ѝ да има млад приятел в околността, а майка ѝ известно време не ни бе разкрила. Виж, ще ти покажа нещо. — Отиде до шкафа и извади един стар скицик. — А, точно това търсех. Хайде да отидем в градината. Денят е твърде хубав, за да останем затворени вътре, а и мисля, че за днес достатъчно ми позира.

Двамата се настаниха на една пейка и той ѝ показа скицика. Имаше рисунки с молив и скици с водни бои на места и хора, растения и животни — огромна купчина големи жълти пъпеша, една котка, излегнала се на слънце върху прага на къща; старец, яхнал магаре,

докато жена му пристъпва уморено отзад; стадо овце с малки звънчета около вратовете под маслинови дръвчета; високи кипарисови дървета, извисяващи се като стражи към невероятно синьото небе. Имаше места, които Софи разпозна: кулата с камбаната на параклиса във Врахос; големите предни порти с железните чукчета с форма на лъвски глави; гледката от терасата. Имаше една небрежно надраскана скица на къщата, кацнала високо горе върху скалата, венецианската розова боя изпъкваше на фона на небесната синева. Една оранжева котка, която очевидно не страдаше от световъртеж, се бе излегнала върху балюстрадата и се припичаше на слънце. Софи си помисли, че почти усеща знойния дъх на онзи ден.

— От къде си я рисувал? — попита тя. — От лодка?

— А, тук има малко измама — артистична волност, ако повече ти харесва. Би трябвало да съм бил надвесен от балон във въздуха, за да видя тази гледка — рече Хю. — Разбира се, от лодка можеш да видиш къщата, но не и толкова отблизо. Нарисувал съм я по памет, след войната.

— Трябва да я изпратиш на госпожа Дукас — предложи Софи.

Хю я погледна, сякаш го бе осенила някаква идея.

— Може и да го направя — рече.

Софи обърна страницата и се натъкна на скица на хубава млада жена с кръгло лице с кошница на главата.

— О, това е Дора! — възкликна тя, но после рече: — Не може да е...

— Дора? Не си спомням никаква Дора... Не, това е Нафсика, която по-късно толкова успешно е саботирала кореспонденцията ни.

— Господи! Сега не би я познал. Видяхме я само веднъж, но тя приличаше на мършава стара вещица.

— Не забравяй, че оттогава са изминали шестдесет години. По онова време беше хубава млада жена.

— Ти знаеше ли, че тя е против вас?

— Не мисля, че отначало е била. Тя смяташе, че всичко е много романтично, и през онова лято и ранната есен изпълняваше ролята на посредник помежду ни. По време на сезона островът гъмжи от туристи, но месеците септември и октомври на Корфу са невероятни: свежи утрини и вечери, но не горещи, а морето е идеално за плуване. По това време на годината светлината е невероятна и никъде другаде

не съм виждал по-вълнуващи и поразителни изгреви и залези. — Лицето на Хю светна насреща ѝ. — Пазя специални спомени за вечери на лунна светлина, за звезди, оглеждащи се във водата. Нафсика ни помагаше да крием срещите си от баба ѝ. Във Врахос имаше един ненадежден телефон — поставен на видно място в коридора — и Нафсика често приемаше и предаваше съобщения къде и кога ще се видим. Еванти напълно ѝ вярваше. Предполагам, че след като оповестихме твърдата си решителност да се оженим, графиня Паломбини е заплашила Нафсика и войната е започнала. Графинята беше много властна и манипулативна жена. Персоналът както в Италия, така и във Врахос трепереше от страх пред нея — а освен това Нафсика одобряваше избора ѝ на съпруг за Еванти. Ставрос Дукас беше млад адвокат, израснал заедно с Еванти. След войната направи много успешна международна кариера. От време на време четях за него в пресата.

— Срещал ли си се някога с него? — не можа да сдържи любопитството си Софи.

— Само веднъж. Той дойде веднъж на гости, когато бях там — един тип с риза с корава яка, имаше вид на глътнал бастун, макар да вярвам, че е проявил смелост през войната. С моята младежка арогантност през онази есен си мислех, че изобщо не може да е сериозна заплаха, но сгреших.

Софи можеше да си представи сцената. Помисли си, че нейният правуйчо трябва да е бил неустоим.

— Но той едва ли е мислел същото за теб! — възкликна тя.

— Може би не, но в крайна сметка той се смя последен, нали? — После добави: — Вероятно това е бил единственият път, когато се е смял през живота си. Онзи приятел със сигурност не бликаше от веселие.

Седнал в късния майски ден сред тучната зеленина на типично английската си градина, изпълнена с уханието на шибоя и белите нарциси и огласяна от песните на косовете и дроздовете, стгущени сред рододендроните, той поведе Софи назад в миналото, към сухите и горещи дни в края на онова лято в Корфу — към някогашния Корфу с няколко шосета за туристите; без лукса на модерните вили с басейни; без бетонни хотели; без шумни дебелаци, развеселени от бирата. През неговите очи тя видя двама млади, страстно влюбени, наслаждаващи

се на свободата на обикновения селски живот, лишен от светската суетня. През тези два месеца те обикаляли острова, често пеша, но понякога плавали покрай скалистия бряг в стара очукана лодка в търсене на скрити заливчета. Устройвали си пикници на малкия остров, който Еванти толкова много обичала, плували на лунна светлина. Танцували.

— Еванти беше най-страхотната танцьорка на чарлстън, която някога съм виждал — рече той. — И аз самият не бях за изхвърляне преди да се сдобия с този изкуствен крак, но тя беше сензационна! — Развесели се, когато видя недоверчивата физиономия на Софи.

През цялото време, където и да отивали, той я скицирал и рисувал — за удоволствие, но и защото искал да състави цял албум само с нейни портрети. И през цялото време с оптимизма и наивността на младостта, те били сигурни, че въпреки майка ѝ ще бъдат заедно до края на дните си.

Тогава нарисувал Еванти седнала засмяна срещу него върху скалата с форма на дракон, издигаща се над малкия залив, който станал тяхното специално място.

— Най-хубавият портрет, който съм правил или някога ще направя — заяви Хю. — Имам големи надежди за твоя — може би последния, който ще нарисувам, — ала той не би могъл да се сравнява с онзи. През годините много хора искаха да го купят, но аз никога не се разделих с него.

Сълзи запариха в очите на Софи. Не можеше да понесе мисълта, че той никога повече нямаше да нарисува друг портрет.

— Разбира се, ние сме били просто едни лотофаги^[1] — продължи Хю и обърна страницата, разкривайки скица с водни бои, на която се виждаше хибискус, обсипан с пурпурни цветове на фона на бяла стена, — а това е неустойима диета, но никога не трае вечно. Помолих Еванти да се омъжи за мен и тя прие. Знаех, че няма да получа мигновено одобрение, но исках да докажа на родителите ѝ, че намеренията ми са сериозни, а и бях изпълнен с младежка самоувереност. Бях започнал да постигам успехи в работата си; имах поръчки и вече продавах картините си. Дори баща ми започна да се примирява с идеята, че ще градя кариера на художник, а на следващата година ми предложиха самостоятелна изложба в Лондон. Исках да говоря с баща ѝ, преди да се разкрие — знаех със сигурност, че това

ще стане, — че сме прекарали онова късно лято заедно във Врахос. Разбира се, не бях отседнал в къщата — това никога нямаше да ни бъде простено. Бях наел апартамент в Криовриси.

Хю замълча. Софи имаше чувството, че говори повече на себе си, отколкото на нея. Умираще да узнае какво бе станало с двамата влюбени, но не можеше да събере смелост да попита.

— И така... — осмели се да се обади. — Продължавай.

— Еванти не искаше още да говоря с родителите ѝ; познаваше ги по-добре от мен и знаеше как ще реагира майка ѝ, но аз бях непреклонен. Знаех, че през октомври баща ѝ ще бъде за няколко седмици в Рим, качих се на ферибота до Бриндизи и се явих пред него да искам разрешението му да се ожения за дъщеря му. Разбира се, той отказа, но се държа разумно. Каза, че ако се съгласим да не се виждаме поне шест месеца и ако догодина все още не сме променили намерението си, то той може би — но само може би — ще размисли. Естествено, той знаеше, че когато Еванти навърши двадесет и една, официално няма да се нуждае от съгласието му, но тя все още беше само на деветнадесет. Ала сякаш целият ад се стовари върху главите ни, когато той съобщи на съпругата си, че ни е дал малка надежда.

— От думите ти заключавам, че тя е била един страшен стар прилеп — отсече Софи.

— Тя беше красива жена, убедена, че никога не греши, която бе свикнала да налага волята си. Можеше да бъде много очарователна, ала не притежаваше широкото сърце на Еванти, нито чувство за хумор. Изобщо не ѝ вярвах. Втурнах се обратно към Корфу, за да изпреваря графинята, която бе решена да отдалечи скъпоценната си дъщеря от моето оскверняващо присъствие! Еванти настояваше да избягаме, ала аз не исках да се замесва в скандал — в онези дни отношението към жените беше много по-различно, отколкото днес, не можеш да си представиш до каква степен, особено в Гърция. Разменихме си тържествени клетви, аз поръчах да изработят в Корфу две еднакви сребърни кутии като символ на нашата любов и съюз — завинаги. Аз все още пазя моята. Тя е в салона — сигурно си я виждала стотици пъти, но не мисля, че Еванти е запазила нейната.

Софи отвори уста да му каже, ала побърза да я затвори, като си спомни, че Виктория ще донесе сребърната кутия.

— Продължавай — отново го подкани тя.

— После се върнах в Англия и двамата започнахме да си пишем писма. Не забравяй, че всичко това се случваше по време, когато над Англия бе надвиснала опасността за война с Германия и разбира се, с Италия; между моята страна и страната на Еванти. Този период от живота ми е урок по история за твоето поколение. Беше малко след Мюнхенската криза. Британският премиер Невил Чембърлейн сключи споразумение с Хитлер, което някои нарекоха брилянтна стратегия за печелене на време, а други смятаха за позорен мир. Както и да е, войната бе отложена. Баща ми имаше доста контакти в армията и в света на полото. Чрез него получих прекрасна поръчка — да замина за шест месеца за Индия, за да рисувам понитата за поло на един негов приятел махараджа — понита и дива природа в истинския смисъл на думата! Тъкмо това, за което мечтаех! Това беше невероятен шанс да обиколя Индия. Освен това бях убеден, че ако успея да си извоювам име на известен и търсен художник, майката на Еванти най-после ще се предаде и ще склони да се оженим. Но разбира се, докато бях в Индия, започна историята с липсващите писма. Повече няма много за разказване, Софи. Ти знаеш какво се е случило.

— О, не! Трябва да довършиш историята, както се полага! — замоли се момичето. — Не можеш да спреш точно сега! Срецнахте ли се отново?

— Само веднъж — в късния ноември. Аз спрях във Врахос на път за Индия и ние успяхме да си откраднем един уикенд, който прекарахме заедно. Отначало реших, че загубата на писма се дължи на общите усилия на гръцката и индийската пощенски системи — повярвай ми, беше напълно възможно и смятах, че и тя го е разбрала. А и аз през цялото време бях в движение, тъй като придружавах махараджата в неговите пътешествия. Но постепенно започнах да се тревожа не на шега от огромните несъответствия в нашата кореспонденция. Някои от нейните писма до мен очевидно липсваха, а онези, които получавах, бяха пълни с упреци, че не съм й писал. Но изпълнен със слепия оптимизъм на младостта, аз нито за миг не се усъмних в Еванти, нито се замислих какъв ужасен ефект би могла да има липсата на писмата ми до нея. Като се връщам сега назад, не мога да не се дивя колко арогантен съм бил. Никога няма да забравя шока, който преживях, когато се завърнах през онова лято в Англия. Шестте месеца раздяла, поискани от бащата на Еванти бяха изминали, и аз бях

изключително доволен от себе си, както и от все по-успешната си кариера на художник, чиято репутация се бе изкачила с няколко стъпала по-нагоре. Бях уверен, че ме очаква прекрасна среща с Еванти и че този път наистина ще се оженим. Пратих ѝ телеграма, че си идвам у дома, и заминах за Лондон, където възнамерявах да отседна при леля си Джорджия, след което веднага да замина за Корфу. Не смятах дори да се отбивам у дома в Йоркшър... и тогава чух, че Еванти се е омъжила за Ставрос Дукас.

— Какъв ужас! Какво ти каза леля ти?

— Тя ме попита дали новините за Еванти са изненада за мен. После отбеляза, че винаги е смятала отношенията ни за сериозни и се чудеше какво се е объркало. Разбира се, аз нямах никаква представа за какво говори. Когато ми каза, светът ми се сгромоляса. — Усмихна се на Софи. — А сега, след шестдесет години, ние отново си пишем и постепенно запълваме липсващите късчета от мозайката. Животът е изключително странно нещо — поклати глава възрастният художник.

— Не мога да го понеса! Това е една ужасна история. Никога ли не се опита да я видиш отново?

— Ами след това избухна войната и промени всичко. Англия беше във война с Италия и Германия, а те двете бяха във война с Гърция. Тъй като бях войник от териториалната армия, получих призовка и веднага бях изпратен във Франция. След това дойде Дюнкерк, чудодейното спасение край брега на Ламанша и завръщането в Англия на късметлиите, включително и моя милост.

— Значи не тогава си загубил крака си и си получил медал за храброст? — попита Софи.

— Не, не, това беше много по-късно, когато ме прехвърлиха в ПКД — Полка на кралските драгуни. Получих Кръста за храброст в пустинята на Северна Африка — пълна глупост, с нищо не бях по-храбър от стотиците други войници. За да бъда честен, Софи, когато войната започна, всъщност не ме бе грижа дали ще живея, или ще умра. Наистина е удивително колко много започваш да цениш живота, когато е истински заплашен, без значение колко си нещастен. Изгубих крака си и бях пленен в Италия по време на офанзивата за освобождаването на Перуджа — но това е съвсем друга история.

— А аз мислех, че си бил военнопленник в Германия — възрази Софи.

— Накрая — бях прехвърлен там от един временен лагер в Италия. Но първо, тъй като бях ранен, ме откараха в болницата в Болоня. За мой късмет това беше първокласна болница с дяволски добър хирург. Когато правиш по петнадесет ампутации на ден, придобиваш доста добра практика — додаде сухо.

Софи потръпна.

— Какво е най-ужасното нещо, което си спомняш? — попита тя, смръщила лице в гримаса на отвращение.

— Прекалено напумпаните гуми на линейката — веднага отвърна Хю. — Бяха ги напумпали до максимум, за да намалят до минимум риска от инциденти по ужасните пътища, но в резултат на това друсаха ужасно! Не е особено комфортно за човек с току-що откъснат крак. Пътувахме осемдесет километра от полевата болница, където първоначално бях закаран, до Болоня.

— Питал ли си се някога дали Еванти е някъде наблизо?

— Разбира се. Непрекъснато мислех за нея — дали е в Италия или в Гърция? А най-вече дали е в безопасност? Предполагах, че където и да се намира, няма да ѝ е никак лесно, ала с цялото си съществуване усещах, че е жива — мислех, че бих усетил, ако е убита. Предполагам, че една лоша частичка от мен тайно се надяваше нещо да се е случило със Ставрос Дукас. Фантазирах си как двамата с Еванти оцеляваме от войната и отново се събираме заедно, този път завинаги. Това ми даваше сили да се боря. Всички сестри в болницата бяха монахини. Те бяха прекрасни — в един момент ти сменят превръзките, а в следващия са коленичили и се молят. Аз говорех малко италиански и една от тях се опита да направи някои запитвания, но, разбира се, комуникациите бяха безнадеждни.

— Родителите ти знаеха ли какво се е случило с теб?

— Нямаха никаква представа. Отначало са им съобщили, че се вода „изчезнал“. По-късно са разбрали за мен от Червения кръст.

— Значи семейството ти е заминало за Германия?

— После в Колдиц — през Мюнхен.

— Колдиц? Също като във всички онези стари филми? — Софи беше впечатлена.

— Ами... съвсем.

— Тежко ли ти беше? Измъчваха ли те?

— О, не, не са ме измъчвали... но не беше и пикник. Например можеше спокойно да получиш един месец карцер само защото си нарекъл пазача по име — което изпитах на гърба си, — но предполагам, че студът и гладът бяха най-тежкото. — Хю виждаше, че Софи си умира да чуе подробностите. — Бяхме толкова изгладнели, че ровехме в кухненските кофи за боклук, за да се спасим от гладна смърт с обелките на зеленчуците. Спомням си, че повечето не можехме да направим няколко крачки, без да спрем да си починем — иначе щяхме да припаднем от изтощение. — Засмя се. — Но аз обикновено слизах много бързо по стълбите, защото не бях никак стабилен с единия крак и обикновено се изтърколвах надолу!

— Какъв ужас! — Тя го погледна с широко отворени очи. — Сигурно си умираше от глад. Кога получи първите новини за Еванти?

— Към края на войната полкът получи заповед да заmine за Гърция, за да се бие с комунистите, които направиха опит да завладеят страната. Един мой приятел и брат на офицер, който ни беше срещнал двамата с Еванти и знаеше за нас, се опита да узнае нещо за нея. Но разбрах, че все още е омъжена и че има дете. Това беше краят на всичките ми надежди.

Хю гледаше към градината, но Софи знаеше, че се е пренесъл на съвсем друго място.

След малко продължи:

— Направих един последен опит да говоря с нея. Просто исках да разбера какво я бе накарало да промени решението си и исках тя да знае, че никога не съм изменил на дадената дума. След като бях демобилизиран — веднага щом бе възможно отново заминах за Европа и отидох в Гърция. Появих се във Врахос без предупреждение, без да знам какво ще открия, но мислех, че има по-голяма вероятност да поговоря с нея, ако я изненадам. Вратата ми отвори Нафсика и се ужаси, като ме видя. От нея узнах, че когато войната избухнала, Еванти била в Корфу и останала там до края. Родителите ѝ били убити в Италия, доколкото си спомням — при бомбардировките. Надрасках една бележка и помолих Нафсика да ѝ я занесе, но тя се върна и ми каза, че Еванти няма да ме приеме. Сега разбрах от Еванти, че Нафсика изобщо не ѝ е казала за посещението ми. Никога не узнала, че съм бил там, нито пък е получила бележката ми. Сега разбирам защо Нафсика толкова се е изплашила, когато е видяла баща ти.

— Какво направи след това?

— Прибрах се у дома. Може би това беше най-доброто решение. Съвсем егоистично исках тя да узнае, че бях мислил за нея всеки ден по време на войната и че никога няма да се оженя за друга, но кой знае? Може би ако се бяхме срещнали отново, нямаше да можем да устоим и щяхме да се хвърлим в обятията си. Винаги съм я обичал, Софи, и знаеш ли — въпреки брака й никога не съм се съмнявал, че и тя ме обича. Странно, нали? Ето, това е — една история на човешката глупост! Сега мисля, че е време да помолим госпожа Пъркис да ни направи малко чай — ще има нужда да подправи моя с нещо по-силничко, след като съживих всички тези стари призраци. Подай ми ръка, скъпа. Малко се схванах.

Той бавно се изправи на крака и двамата мълчаливо се върнаха в къщата. Софи чувстваше, че няма какво да каже.

Чаят разруши магията на спомените и двамата се разговориха за други неща, които не бяха свързани нито с Рейчъл, нито с любовната история на Хю.

Чак когато се сбогуваше с него, Софи внезапно рече:

— Вуйчо Хю, може ли да те попитам нещо?

— Винаги можеш да попиташ, но не обещавам, че ще ти отговоря.

— Каква беше първата ти реакция, след като са те ранили и са ти съобщили, че ще ампутират крака ти?

— Помислих си, че никога повече няма да мога да танцувам с Еванти — без да се поколебае отвърна той, — а това ми се струваше непоносимо. — Сетне се засмя. — Ти, малка хитрушо! Какъв коварен въпрос! Освен това си мислех, че е дяволски нечестно — това си мислех!

— О, вуйчо Хю, обичам те! — промълви младото момиче. — Обзалагам се, че дори не си се оплаквал.

— Надявам се, че не съм — сериозно отвърна той. — Видях да убиват толкова много хора — повечето мои приятели. Това те кара да се съсредоточиш върху важните неща. Имах късмет, че бях жив.

Изпрати с поглед Софи, която прекоси градината към старото пони, и се запита какво ли е подготвило бъдещето за нея — за всички тях.

[1] Митични хора, които се хранели с лотос, прен. мечтатели, наивници. — Б.пр. ↑

36.

Франсин внимателно огледа стаята за гости — онази с изглед към градината, — за да провери дали не е забравила нещо. Върху масичката до леглото беше подредена грижливо подбрана колекция от книги, включително последната биография, спечелила награда, един роман, два спираци дъха трилъри, томче с поемите на Уолт Уитман, както и няколко лъскави списания за различни вкусове — от мода до изкуство, вътрешен дизайн във висшето общество и разбира се, последният брой на „Кейпъбилити“, макар че Виктория навярно вече бе прочела статията на Гай. В банята бе поставила някои от вечните класики „Елизабет и нейните германски градини“^[1], както и несравнимата „Късове от времето“ на Гуен Рейвърат^[2]. Имаше есенция на „Джо Малоун“, както и голяма бутилка успокояващо ароматизирано лавандулово масло. В спалнята имаше минерална вода, електрически чайник и всичко необходимо, за да се приготви чай. В големия гардероб висяха достатъчно закачалки за дрехи, а в чекмеджетата на махагоновия скрин бяха подредени пликосе за писма и деликатно напарфюмирана хартия.

Франсин съвсем наскоро бе ремонтирала и напълно обновила тази спалня, както и банята, и се надяваше, че помещенията изглеждат свежи и гостоприемни, но не и крещящо нови. Бе оставила отпечатъка си върху къщата, която толкова дълго беше ергенското лековище на Гай, но без да демонстрира смяната на режима, а по един фин начин, приемлив за онези от приятелите на съпруга ѝ, които все още я гледаха с голяма доза подозрение.

Отсядането на Виктория в къщата е предизвикателство и за тримата, каза си Франсин, макар да не беше сигурна доколко го осъзнаваше Гай. Подозираше, че може да се окаже много по-трудно за него, отколкото бе предполагал. Той не одобри избора ѝ на стая за братовчедката му.

— Защо си избрала тази стая за Вики? Трябва да я настаниш в зелената стая — бе възразил той. — Двамата с Ричард винаги спяха в

зелената стая. Сигурен съм, че тя очаква да бъде настанена там, тъй като е свикнала да гледа на стаята като на своя.

— Именно — отвърна Франсин. — Не мисля, че тя би искала да бъде в стаята, която винаги е споделяла с Ричард, и не смятам да я настанявам там.

— О, добре, ако това те кара да се чувстваш несигурна...

Гай бе свил рамене, отправяйки й един от онези свои загадъчни саркастични погледи, ала тя само се бе изсмяла, сякаш без да забелязва последвалото неудоволствие от негова страна. Подобни настроения връхлитаха Гай съвсем внезапно и смразяваха атмосферата. Надвисналите облаци щяха скоро да се разсеят, без да избухне буря. Тя вече се бе превърнала в доста добър синоптик и не позволяваше на променливия климат, сред който сега живееше, да влияе прекалено много върху решенията й.

Тя излезе, за да присъства на месечната сбирка на литературния клуб, в който членуваше, напълно спокойна на външен вид, а когато се върна, не отиде да потърси Гай. Както предполагаше, той се появи съвсем скоро и я обгърна с ръце изотзад, докато тя се преобличаше, за да отидат на вечеря.

— Искаш ли утре да дойдеш с мен до Хийтроу да посрещнем Вики? — попита той.

Франсин знаеше, че това е неговият начин да се извини за лошото си държание. Тя си позволи да се отпусне в прегръдките му и за миг затвори очи. После се отдръпна, отиде до тоалетката си и започна умело да нанася грим върху лицето си, постигайки ефект на естественост, което едновременно беше блестяща измама и истинско произведение на изкуството.

— Ако искаш, ще дойда — отвърна тя, съсредоточавайки се върху лявото си око, — но смятам, че тя би предпочела да сте само двамата. Ако бях на нейно място, и аз бих се чувствала по този начин.

Гай я наблюдаваше, докато приключи с очите и започна да нанася пудра с меката четка върху скулите си.

— Нужно ли е изобщо да ходим у Хийткот? — тихо попита той и отпусна ръце върху раменете й. — Мога да им се обадя и да им кажа, че... че неочаквано е изникнало нещо спешно. — Погледна я с блеснали очи в огледалото.

— И дума да не става — сурово го отрязва тя. — Иди да си вземеш един студен душ, Гай Уинстън. Не се съмнявам, че Мади Хийткот вече брои часовете до повторната ви среща. Тя смята, че си божи дар за жените, и аз не мога да бъда толкова жестока и да я лиша от удоволствието да бъде в твоята компания. Тази рокля вече ми е отесняла. Струва ми се, че известно време няма да мога да я нося. Трябва да подновя гардероба си. Мислиш ли, че Виктория би дошла с мен на обиколка из магазините? Тя самата би трябвало да има нужда от нови дрехи.

— Може би. — Гай отдръпна ръцете си от раменете ѝ. — Макар че не съм сигурен какво е финансовото ѝ положение в момента. Може да е малко притеснена.

— Не е ли истински късмет, че същото не може да се каже за теб — засмя се Франсин. — Това беше едно от качествата ти, което още в началото най-силно ме привлече към теб. Но навярно бихме могли да ѝ помогнем с парите. Ако искаш, ти можеш да бъдеш много тактичен, скъпи — сигурна съм, че ще измислиш нещо.

— Добра идея. Ще видя какво мога да направя — отвърна Гай, който обичаше да се прави на господин Щедрост. Знаеше, че го манипулират — ново преживяване за него, — но намираше смесицата от дразнене и ласкателство, с която толкова ловко си служеше Франсин, за изненадващо примамлива.

— Е, предполагам, че след като явно ще ми бъде отказано малко домашно блаженство, по-добре да побързам да се преоблека — въздъхна той. — Ще отида да си взема един душ.

Виктория реши да отиде в Англия за две седмици. Притесняваше се как ще съобщи на Джейк, че заминава, но единствената му реакция беше: „Трябва ли да идвам с теб?“ Той се чувстваше в местното училище като патица във вода и всяка сутрин тръгваше щастлив заедно с Ангелос, сякаш цял живот бе живял във Врахос.

— Децата са толкова непостоянни — тъжно сподели Виктория с Еванти. — Аз едва не се поболях от тревоги да не се разстрои, че не го взимам със себе си, и се питах дали изобщо да заминавам! Колко излишно хабене на енергия от моя страна! На него въобще не му пука!

— Това показва колко сигурен се чувства въпреки всички трагедии в живота му. И това се дължи на теб — успокой я Еванти. — Той знае, че никога няма да го изоставиш. Сега е съвсем различен от онова малко момче с бледо лице, което пристигна преди четири месеца. Не се тревожи за него, агарі. Едно пътуване ще ти се отрази добре, макар да знам, че го правиш най-вече заради мен. За мен има огромно значение, че ще се срещнеш с Хю и ще ми разкажеш всичко за него. Джейк ще бъде добре тук — нали той има скъпата Дора, Янис и Ангелос... както и мен, макар това да не е кой знае какво. Аз може да не съм много подвижна, но винаги съм тук.

— Скъпа Нона! Това е достатъчно — увери я Виктория. — Ти си най-важният човек и за двама ни. А и нямам търпение да се запозная с Хю!

Всъщност Виктория се чувстваше неспокойна и притеснена за цялото пътуване. Не беше сигурна точно какво очаква от нея Еванти. „Ами ако баба отново бъде наранена и този път по моя вина? Да предположим, че не го харесам — какво ще й кажа? А какви ли са неговите очаквания от тази среща?“

Очакваше с радост да се види с Антъни и Тоула, но не изгаряше от нетърпение да се срещне със семейството на Ричард. Питаше се дали ще може да се справи със спомените и чувствата, които неизбежно ще събуди посещението ѝ в Манор Фарм.

„Това беше мой дом цели осем години — мислеше си тя. — Със сигурност би трябвало да искам да съм там. — Какво ми говори всичко това? Що за човек съм?“

Тук във Врахос беше възможно — поне отчасти — да постигне някакъв що-годе нормален живот, но в Англия имаше неща, пред които трябваше да се изправи и от които не можеше вечно да се крие. Нито можеше вечно да отлага изясняването на обърканите си чувства към Ричард. Осъзна, че се боеше от срещата с Гай. „За мен той е като непознат човек“ — мислеше си Виктория.

Чудеше се какво ли ще бъде да живее в една къща с Гай сега, след като толкова много неща се бяха променили. Къщата, която от години смяташе едва ли не за своя, сега бе дом на Франсин. Надигаха се мъчителни въпроси не само за чувствата на Виктория към Гай — нещо, в което никога не бе искала да се задълбочава, — но и за

отношението на Франсин към връзката между Гай и Ричард, както и към самата нея.

Там, на високата скала над морето сред руините на Ангелокастро — след онзи пикник, който никога нямаше да забрави, когато Гай бе хвърлил бомбата за Ричард — братовчед ѝ я бе уверил, че Франсин е знаела за това, ала Виктория не преставаше да се пита какво ли е изпитвала. Наистина ли бе толкова спокойна и самоуверена, както изглеждаше, или също се чувстваше нервна в присъствието на Виктория, както и тя в нейното?

А сега се бе появил и Патрик. Чувствата на Виктория бяха в пълен хаос. Едновременно копнееше да го види и в същото време се боеше. Безпокойството ѝ постоянно се увеличаваше и от силното сексуално привличане, което изпитваше към него, съвсем различно от всичко, което бе изпитвала досега. А това привличане се бе появило толкова скоро след смъртта на Ричард и тя изобщо не бе подготвена... Ами ако в настоящото си нестабилно емоционално състояние бе разчела погрешно сигналите, които си мислеше, че получава от Патрик? И какво всъщност ставаше с брака му? Следващата им среща нямаше да бъде на нейната територия, където се чувстваше много по-уверена и спокойна, а в много по-светското лондонско обкръжение, без компанията на Сам и Софи, която придаваше непринуден и обикновен вид на срещите им. Внезапно това също ѝ се стори твърде изнервящо.

Патрик ѝ се бе обадил още веднъж — привидно, за да я осведоми кога ще пристигне в Лондон за предварителната изложба на Хю, но също и за да повтори поканата си за вечеря. „Така ще можем да си споделим новините преди срещата ти с Хю“ — съвсем естествено бе заявил той. Тя с удоволствие си бърбеше с него по телефона, но да отидат заедно на вечеря беше нещо съвсем различно. Страхуваше се, че обичайните ѝ светски умения може да са я изоставили през последните трудни месеци. Питаше се дали ще може да издържи една вечеря а deux (за двама), особено с някого, чието добро мнение отчаяно искаше да спечели, но когото всъщност не познаваше много добре.

Абсурдно беше да притежава толкова малко самоувереност, остро се упрекваше тя — сякаш отново бе на осемнадесет години. Чудеше се дали несигурността ѝ не е още една последица от преживяната трагедия и дали бавно не полудява. Та нали К. С. Луис^[3] беше написал, че за своя изненада установил, че мъката толкова много

прилича на страха? Всичко изглеждаше толкова сложно и объркано и ако си позволеше прекалено много да умува над него, неизбежно щеше да се разболеє психически.

Реши първо да отиде в Лондон, а след това в Бейбъри. И без това трябваше да се срещне с Питър Мейсън — нещо, което също не очакваше с нетърпение, — а по някое време щеше да се наложи да понесе и срещата с Мериъл Хокинс.

Докато подреждаше багажа за пътуването си, осъзна колко неподходящ бе гардеробът ѝ за една седмица в Лондон, включваща и светски прояви, на каквито тя не бе присъствала след смъртта на Ричард. Когато тръгна от Англия, беше март, а сега — юни. Тогава си бе взела съвсем малко дрехи и всички бяха всекидневни: във Врахос нямаше да има нужда от нещо по-официално. Макар че Еванти спазваше традицията и се преобличаше за вечеря, но с някоя удобна дреха, например една от многобройните ѝ дълги туники. „Ще се чувствам като някоя старомодна повлекана“ — тъжно си помисли Виктория, докато си представяше блестящата Франсин с гъвкавата ѝ съблазнителна походка. „А и какво ще облека за вечерята с Патрик?“

Когато пристигна на летище Хийтроу, Гай я очакваше зад преградата. Тя усети облекчение, че е дошъл сам, но когато го видя, не изпита обичайната радост.

— Е, определено изглеждаш по-добре от последната ни среща — отбеляза той, след като я целуна. Не му убягна от вниманието, че тя не отвърна на целувката му. „Но ми е простила“ — рече си наум.

Виктория си помисли за безбройните пъти, когато Гай я бе посрещал по летища и железопътни гари, и за обичайната искрена радост при вида му, за удоволствието от гостоприемната му прегръдка. А сега знаеше само, че не желаше да я докосва. „Винаги ли ще бъде така?“ — тъжно се запита младата жена.

— Врахос навярно е сътворил обичайното си чудо. Животът в Гърция ти се отразява много добре — заключи той.

Виктория леко сви рамене.

— Чувствам се като провинциалната мишка Тими Уили, дошла на гости при Джони Градския мишок в големия град! И така — как си, Гай? Изглеждаш все същият.

— Мили боже! Какво, по дяволите, очакваше? Изминали са само няколко месеца, откакто се видяхме за последен път! Какво искаше да

кажеш? Макар да ми се струва, че определено ще забележиш промяна у Франсин — бременността вече започва да ѝ личи, — но не се очаква, че и бащите ще се променят, нали?

— Не, разбира се, че не. Нямах това предвид. Просто в момента всичко ми изглежда различно. Може би аз съм тази, която се е променила.

Той смутено се засмя.

— Не и ти! Ти никога няма да се промениш — и слава богу! — Огледа я с един от бързите си преценяващи и критични погледи. — Въпреки че се нуждаеш от подстригване. Приличаш на малко рунтаво кученце! Хайде, да се качим с асансьора до паркинга, а след това ще те откарам у дома.

„У дома? — помисли си Виктория. — Вече не знам къде е моят дом. Със сигурност не е къщата на Гай.“

Докато се носеха по М-4 в откритото беемве на Гай, двамата разговаряха на безопасни теми като семейството. Гай ѝ събщи последните новини за Тоула и Антъни, за Франсин и планове за бебето, а тя му разказа за Джейк, Еванти и Врахос. Споделиха изненадата си от съвпадението, че след запознанството ѝ със семейство Хамънд се бе разбрало за съществуването на Хю Марстън. Виктория му каза за предстоящите си срещи първо с Патрик, а след това и със самия Хю. Гай ѝ довери, че е получил писмо от Патрик, в което го питал дали е възможно да се срещнат някой път и да поговорят за Врахос.

— Аз и без това искам да се запозная с него — рече Гай. — Не само заради Врахос и със сигурност не заради някогашната любовна история на Нона — която изглежда много те е развълнувала, — а защото смятам, че бих могъл да се възползвам от услугите му за бъдеще. Той прави фантастични снимки. Виждал съм работите му и много ми харесват. Защо не ме поканиш да дойда с вас двамата на вечерята? Идеята не ти ли се струва добра?

Но последното нещо, което Виктория искаше, бе Гай да присъства на срещата ѝ с Патрик.

— Не, не мисля така — студено отвърна тя. — Предлагам той да ти се обади и да си уредите среща някой друг път.

Гай ѝ хвърли любопитен поглед и повдигна вежди. Настъпи тишина, изпълнена с напрежение, което и двамата усещаха. „По

дяволите — помисли си Виктория, — сега Гай ще наблюдава като ястреб всяка моя реакция към Патрик!“ И без това чувствата ѝ бяха достатъчно объркани и нямаше нужда и от семейни спекулации — най-малко пък от страна на Гай.

Докато приближаваха отбивката към Болтън от Олд Бромптън Роуд, тя усети как мускулите на стомаха ѝ се свиват.

Освен нервността ѝ от срещата с Франсин, както и необходимостта през следващата седмица да се пребори с чувствата си към Гай, се прибавяше и ново притеснение: мисълта, че ще се наложи да живее под тежестта на изпитателния му поглед. Когато спряха пред номер четиридесет, си заповяда да се стегне и се закле в никакъв случай да не позволи любопитството на Гай да я смути или изплаши.

[1] Първата книга на Мари Анет Бийчам, известна като Елизабет, изд. през 1989 г. — Б.пр. ↑

[2] Гуен Рейвърат (1885–1957), внучка на Ч. Дарвин, известна илюстраторка на книги. „Късове от времето“ е мемоарна книга, изд. през 1952 г. — Б.пр. ↑

[3] Клайв Стейпъл Луис (1898–1963), британски писател и теолог, творил по морални и религиозни теми, както и истории за деца за въображаемата страна Нарния. — Б.пр. ↑

37.

Посрещането на Франсин — много по-топло, отколкото Виктория бе очаквала — беше една приятна изненада. Освен това изпита огромно облекчение, че не е настанена в стаята, в която винаги отсядаха двамата с Ричард. Франсин повдигна въпроса още докато се качваха по стълбите.

— Надявам се, че съм постъпила добре — каза тя, преди да отвори вратата на синята спалня. — Гай ми вдигна скандал, задето съм те сложила тук, но аз си помислих, че може би няма да искаш да си в старата си стая. Много лесно мога да те преместя, ако не си съгласна — погледна тя въпросително към гостенката си. После съжалително повдигна рамене. — Не бях сигурна как ще реагираш, — въпреки че никога не бих си го признала пред Гай, — затова зелената спалня също е оправена. Само кажи и ще те заведа там. За мен не е проблем.

Виктория беше трогната.

— О, какво облекчение! Съвсем правилно си предположила. Много умно от твоя страна — усмихна се тя на съпругата на Гай. — О, колко хубаво си подредила всичко! — възкликна, когато двете влязоха заедно. — Спомням си, че преди беше доста мрачна стая. Освен това виждам разкошни книги — едно от любимите ми неща в стаите за гости. О, оставила си „Младите посетители“ върху тоалетката! Каква невероятна досетливост — Дейзи Ашфорд^[1] е точно това, което ми се чете в момента. Създаде си си доста главоболия. — Импулсивно прегърна Франсин и се изненада, когато видя сълзи в очите на по-възрастната жена.

— Толкова ли е трудно да посрещаш старите приятели и семейството на Гай? — попита Виктория.

— Ами предполагам, че съм малко нервна — призна Франсин. — Особено с теб, защото си толкова важна за Гай. — Засмя се и добави: — Но нямам намерение да покажа на Гай колко съм притеснена. Обичам да го карам да се чуди на реакциите ми — затова не ме издавай!

— Няма. Никой не може да може да повдигне нечий дух по-добре от Гай, когато реши, — но и никой не умее така добре да те стъпче — от дете съм свикнала да се чувствам ту възвисена, ту стъпкана в прахта от твоя съпруг! — Ето че каза „твоя съпруг“, и то без никакво усилие.

Виктория отиде до тоалетката и се взря в отражението си в огледалото.

— Той заяви, че косата ми се нуждае от подстригване. Аз си мислех да я оставя да поизрасне, но преди малко Гай ми каза, че съм рунтава като куче! Не съм ходила на фризьор, откакто напуснах Англия. Какво ще ми препоръчаш да направя с косата си? Твоята винаги изглежда фантастично.

Франсин я погледна замислено.

— Не мисля, че проблемът е в дължината, колкото във формата — отвърна сериозно. — Имаш толкова фина структура и мисля, че трябва да я подстрижеш много по-късо до линията на лицето ти — отстрани, но не непременно отзад. Би ли позволила на моя прекрасен Лени да си развихри въображението? Той ме боядисва, откакто дойдох в Англия, но върши чудеса с ножиците — и изобщо няма да ти натрапи нещо, с което не си съгласна или не се чувстваш удобно.

— Това би било чудесно — зарадва се Виктория. — Ще дойдеш ли с мен за морална подкрепа?

— Разбира се. С удоволствие — аз и без това исках да те помоля да ми помогнеш да си избира нови дрехи, за да прикрия малко този корем. Хайде да се поразвихрим из магазините. Вече го обсъдихме с Гай. А сега ще те оставя да си разопаковаш багажа и да се освежиш — вземи си вана, полегни си и изобщо прави каквото ти се иска. Когато решиш, слез долу. След това ще обядваме в кухнята. Гай каза, че ще сготви в твоя чест.

След като Франсин излезе, Виктория пое няколко пъти дълбоко въздух. Едно притеснение по-малко, каза си тя. Нямахше да бъде трудно да се разбира с Франсин, но не знаеше как щеше да се справи с чувствата си към Гай.

Докато слизаше по стълбите към кухнята, сцена на много от прочутите ергенски купони на братовчед й, я лъхна страхотно ухание. Гай беше опитен готвач и когато имаше настроение, правеше паеля, а Франсин се бе излегла на върху мекото канапе, което заемаше едната

стена, и си бърбеше с него с чаша в ръка, докато той разбъркваше ориза с шафран и пускаше парченца пилешко филе и стриди в голяма тенджера. Двата изглеждаха толкова уютно заедно, че Виктория изведнъж почувства как я залива вълна на самота и отчуждение. „Някога аз бях на нейното място — клюкарствах с Гай, докато той готвеше.“ Странно как самотата се усеща много по-болезнено в компанията на други хора, отколкото когато наистина си сам. Животът с Еванти през последните четири месеца, както и Джейк, който поглъщаше цялото ѝ внимание, я бяха накарали да забрави какво означава да бъдеш свободният в компанията на женени приятели. Събра всичките си сили и се стегна. „Ще трябва да свикна да бъда сама, защото така ще бъде занапред“ — помисли си младата жена. В същото време я прободеше чувство на вина, задето напоследък — след като Гай бе хвърлил бомбата — не си позволяваше да мисли за хубавите неща в брака си, а се бе съсредоточила единствено върху болката и предателството, които постоянно се уголемяваха и натежаваха като охранена гъска. „Трябва да си спомня и щастливите времена — напомни си тя — дори и това да усили самотата ми. Върви си“ — нареди на разпусналата се мъка, а на глас рече весело:

— Ухае страхотно! Умирам от глад.

— Здравей. Използваме те като извинение. Франсин в момента не бива да пие, но шампанското притежава лечебни свойства, а знам, че и ти го обичаш. — Гай подаде чаша на Виктория. — Ще ти се отрази добре. Моето гастрономично творение ще трябва да покъкри още малко, затова ела да седнеш и да направим планове за тази седмица. Кажни ни какви ангажименти имаш, с кои от своите близки приятели искаш да се видиш и какво би желала да правиш през останалото време. Ние бихме искали да бъдем с теб колкото е възможно по-дълго — затова те предупреждавам, че ще ревнуваме, ако прекарваш голяма част от времето си с други хора. За съжаление, колкото и да ми е неприятно, аз ще трябва да замина за два дни. Доколкото разбрах, вие двете възнамерявате днес да изпразните магазините. Може дори да платя сметките — днес съм в настроение да бъда щедър! Не казвай не — възпря я той, когато Виктория отвори уста да възрази. — Аз празнувам три много важни неща — предстоящото бащинство, твоето пристигане и фантастичния договор с „Кейпъбилити“, — така че мога да си позволя да се разпусна, а моята

разточителна съпруга ми заяви, че ще бъде принудена да се сдържа, ако ти не харчиш колкото нея. — Завъртя очи. — В момента не мога да ѝ отказвам нищо, тогава наистина става страшна, така че ще ми направиш услуга.

— Аз със сигурност съм в настроение да пиляя пари — рече Виктория, обхваната от внезапно безразсъдство, — но не бих могла да приема дори и като възмездие за грубостта ти по отношение на прическата ми. Благодаря ти, Гай, предложението ти е много щедро, но аз съм в състояние сама да си платя сметките. — След тази лъжа тя се почувства значително по-добре. — Франсин ще се погрижи за външния ми вид и може би ще успее да омая онзи стар досадник Питър Мейсън с новия си светски имидж.

— Е, това вече наистина би било напразно пилеене на пари, но той ли е единственият човек, когото искаш да омаеш? — лукаво подхвърли Гай, засегнат, че бе отхвърлила щедрот му предложение. Срещна предупредителния поглед на жена си.

— Я върви да погледнеш в казана си, скъпиии! — предложи тя. — Струва ми се, че ври прекалено силно.

— Сякаш би разбрала дали изобщо е извряло — ти-която-през-живота-си-не-си-разбърквала-тенджерата! — избърбори Гай. Но стана и отиде да намали котлона.

Погледът на Франсин не убягна от вниманието на Виктория. „Двамата са ме обсъждали — помисли си тя — и аз бях права, че Гай ще събере две и две и ще получи една дузина.“ Питаше се какво ли бе казал той на Франсин. Но за нейно облекчение братовчед ѝ не подхвана повече темата — само по себе си доста изненадващо — и останалата част от вечерта премина без други неловки моменти. Гай, в прекрасно настроение, ги забавляваше с весели истории за ексцентрични личности в трите съвсем различни свята, сред които се движеше от двете страни на Атлантика — опера, журналистика и градинарство. Виктория осъзнаваше, че той едновременно се опитва да си възвърне властта над нея и в същото време да я прилъже да му прости. Макар че не можеше да не се смее на тези забавни истории, все още не беше готова да приеме протегнатата маслинова клонка. Не беше сигурна дали изобщо някога ще бъде в състояние отново да изпитва някогашните чувства към братовчед си. А за своя огромна изненада не беше сигурна дали го иска.

Пазарската експедиция беше истински успех. Двете с Франсин първо се отбиха при фризьора Лени на Олд Бромптън Роуд. Самият Лени — типичен обитател на Ийст Енд, с бръсната глава и с впечатляваща колекция бижута по себе си, зареден с остроумието на истински кокни — очевидно беше горещ поклонник на Франсин и ги посрещна много ентузиазирано. Огледа внимателно Виктория от всички ъгли, прокара гребена през гъстата ѝ тъмна коса, раздели я на път и най-накрая обяви какво иска да направи.

— Ще ми се довериш ли, сладурче? — попита той, а Виктория с радост се съгласи, внезапно изпълнена с въодушевление, че отново е в Лондон.

— В момента ми е дошло до гуша от самата мен — рече тя, — така че... преобрази ме!

— Няма проблеми. Първо ще извикам Роза да ти измие косата, а след това ще се справя с тази грива — весело обяви той. — Няма да се познаеш. Но ти гарантирам, че много ще ти хареса това, което ще видиш.

И се оказа прав.

— О, благодаря ти! — с искрена радост рече Виктория, доволна от резултата. — Ти си истински гений. Сега вече мога отново да се покажа пред света.

— Удоволствието беше мое — галантно се поклони Лени. — Ти имаш прекрасна коса.

— Това беше една от най-блестящите ми идеи — доволно заключи Франсин, когато излязоха от салона. — Изглеждаш фантастично.

— О, Франсин, благодаря ти. Не е ли странно колко много може да направи една нова прическа за съживяването на духа? А сега на къде?

— А сега ще се отдадем на по-сериозните изкушения. Да отидем до „Мидас“ надолу по Фулам Роуд. Собственичката Кейт Морли е омъжена за един приятел на родителите ми. Тя предлага онези разкошни бродирани жакети и горница от най-божествените материи, а пък за копринените ѝ панталони направо си умирам.

Оказа се, че изкушението е наистина много сериозно — истинска пещера на Аладин от багри и нюанси, в която те се заеха да пробват най-различни екзотични дрехи от коприна и кадифе, повечето украсени с великолепна ръчна бродерия.

— Точно от това се нуждаех — нещо драматично, за да прикрия тази издупчина — обяви Франсин, докато се въртеше, облечена в дълго златисто копринено сако, украсено с изумителна червено-оранжева бродерия. — Определено трябва да го имам, а онова черно сако в стил Неру с бродираните маншети е създадено като за теб. Трябва да го вземеш, Виктория.

— Не мисля, че имам достатъчно поводи да го обличам. Нямам представа какъв ще бъде социалният ми живот от тук нататък.

— О, я стига! Забрави ли, че вече имаш покана да присъстваш на една закрыта изложба? Вземи си зеления копринен панталон, горнището към него, както и онова сако, черното — ще бъдеш неотразима. Освен това можеш да носиш сакото отворено с прав черен панталон и бяла фланелка. Както се казва, за по-обикновени случаи. С този тоалет можеш да ходиш навсякъде, както и на вечеря, независимо дали е официална или не. Ще подхожда за всички случаи. Позволи на Гай да плати поне сакото; знам, че за него ще е удоволствие.

— Не, в никакъв случай. — Виктория остана непреклонна. — Ще го купя, ако наистина смяташ, че е подходящо. — Все още беше в приповдигнато настроение, изтикваше в ъгъла на съзнанието си всички мисли за банкови баланси и мислено се плезеше на Питър Мейсън и Мериъл.

За Франсин беше ясно, че тя би искала да я убеди.

— Не мисля, че за него ще бъде удоволствие, а го знам — твърдо рече тя и си купи една пола с еластичен колан, която отлично прикриваше наедрия й корем, а след това избра два безумно скъпи копринени шала за себе си и Виктория. — Щом не позволяваш на Гай да ти направи подарък, достави това удоволствие поне на мен — настоя тя. — Точно сега не бива да ми се противоречи!

— Ти си много щедра, Франсин — трогнато рече Виктория и наистина го мислеше.

— Каква е ползата да имаш пари, ако не можеш да се забавляваш с тях? За мен е страхотно, че се съгласи да ми правиш компания.

Двете излязоха от магазина с огромни лъскави торби и много доволни от себе си. Запътиха се към секцията на Питър Джоунс, където щастливо заразглеждаха детски креватчета и колички, фини камизолки и ританки.

Когато се върнаха в Болтън, номер четиридесет, филипинската прислужница, която работеше при Гай от години и по-рано сутринта бе посрещнала Виктория с искрена радост, я уведоми, че има няколко телефонни съобщения за нея.

— Обади се госпожа Уинстън-старша. Каза, че няма търпение да ви види. Щели сте да се видите в осем часа тази вечер. Каза още, че следващата седмица е по-добре да отседнете в нейната къща, а не в стария си дом. След това се обади секретарката на господин Мейсън — той ще се срещне с вас утре, както вие искате, и освен това предлага да ви заведе на обяд. О, позвъни и господин Хамънд. Можете да му се обадите, записала съм телефонния му номер — додаде тя и подаде на Виктория един лист.

— Ти не ми каза, че Тоула и Антъни ще идват. Колко хубаво!

— Това трябваше да бъде изненада. — Франсин извади две диетични коли от хладилника. — Разбира се, Тоула искаше да бъде тук, за да те посрещне. Едва успяхме да ги убедим да го отложат за довечера. Гай ги поизлъга малко за пристигането ти, защото искаше да бъдем само ние тримата — знаеш колко обсебваща е Тоула. Ние нямаше да успеем да разменим дори две думи с теб. Оказва се, че сте много търсена жена, госпожо Кънингам! Патрик Хамънд ли е мъжът, който пише книга за Врахос — племенникът на Хю Марстън?

— Да, той. — Виктория пое колата, благодарна, че Гай не присъства там. — Благодаря ти, Франсин, чудесна е, точно от това се нуждаех. Предполагам, че е по-добре да му позвъня.

— Можеш да правиш каквито искаш планове — каза Франсин. — Утре и вдругиден Гай ще отсъства, но аз ще съм тук през цялата седмица, така че можеш да си разпределиш времето както ти е удобно. Ползвай спокойно телефона.

— Благодаря, но ще използвам мобилния си. — Всъщност Виктория не искаше да звъни на Патрик пред Франсин, но пък в същото време не искаше тя да си помисли, че крие нещо. Набра номера, който Теси бе записала.

— Да? Патрик Хамънд на телефона. — Гласът му прозвуча рязко, леко заплашително.

— Здравей, Патрик — заговори тя, опитвайки се да звучи спокойно, макар вътрешно далеч да не се чувстваше така. — Виктория е. Разбрах, че си ме търсил.

— Виктория! Колко се радвам да те чуя! — Гласът му мигом се преобрази. Нямаше никакво съмнение, че наистина се радва. — Кога ще те видя?

— Ти какво предлагаш? — запита тя, а сърцето ѝ пееше.

— Предлагам да те заведа на вечеря. Кога ще бъдеш свободна?

— Ами... утре твърде скоро ли е? — Копнееше да го види, а смяташе, че ще е много по-лесно да се срещне с Патрик, когато Гай не души наоколо и не я подлага на инквизиция.

— Утре е чудесно. Помислих, че ще е по-добре да се видим преди срещата ти с Хю в петък. Има един малък ресторант, в който ходя, когато съм в Лондон. Не е нещо луксозно и много изискано, но храната е добра.

— Звучи идеално. Каж ми къде да дойда и по кое време?

— Не би ли искала аз да дойда да те взема?

— По-удобно е да се срещнем там, тъй като не съм сигурна къде точно ще бъда — отвърна Виктория, защото не искаше Патрик да се появява в къщата на Гай и Франсин.

— Добре, защо тогава не дойдеш първо тук да пийнем по едно питие — да кажем около осем, — а след това можем да отидем пеша до „Мерлин“, когато сме готови. Заведението е на две крачки от апартамента ми.

— Звучи чудесно. До утре тогава.

След като той затвори, тя осъзна, че все още не знаеше дали съпругата му ще го придружава. Не можеше да обясни защо, но ѝ се струваше, че няма да идва. И все пак трябваше на всяка цена да го изясни. Още в Корфу бе усетила някаква сдържаност и хладина у Патрик при споменаването на името на Рейчъл и това бе събудило любопитството ѝ. Все пак не бе изречено нищо, което би могло да ѝ подсказва дали съществуват проблеми в този брак. Дали Рейчъл ще присъства на закритата изложба на Хю Марстън? Виктория си каза, че би искала да се запознае с нея.

— Уговорих се да вечерям утре с Хамънд, но ако нямаш нищо против, дали бих могла да се върна първо тук, за да се възстановя от срещата с Питър Мейсън? — обърна се тя към Франсин.

— Разбира се, че можеш. Ще ти дам ключ. Ще те очаквам със съживителен чай и симпатия. С нетърпение ще очаквам да чуя последните бисери на Масона. След като ми разказа за това, аз се запознах с Питър — да не говорим за Клътърбък, — когато бях заедно с Гай, и едва успях да запазя сериозно изражение на лицето си. А сега, хайде да си похапнем нещо.

„Франсин може да ми стане истинска приятелка — с изненада си помисли Виктория. — Защо тогава не я харесвах, когато беше само една от многобройната тайфа на Гай?“ А след това си отговори: защото Ричард винаги се изказваше с пренебрежение за нея — всъщност направо злобно. За разлика от Гай, Ричард обикновено беше мил и внимателен с хората, но винаги след среща с Франсин той правеше унищожителни коментари. Виктория предположи, че навярно е ревнувал до полуда. „Но ако трябва да съм честна, аз също бях ревнива към нея“ — призна си младата жена. Незнайно как, ала тази ревност бе изчезнала — дали заради настоящия ѝ гняв към Гай, загубата на Ричард или се дължеше на самата Франсин.

Същата вечер прекара прекрасно заедно с Антъни и Тоула. Както обикновено, Тоула пристигна като вихрушка, ръкомахаща и цялата в дълги шалове. Виктория не беше на себе си от радост, че ги вижда. Направи ѝ впечатление, че отношението на Тоула към Франсин се бе смекчило, откакто за последен път бяха заедно, което без съмнение се дължеше на очакваното първо внуше. Но в същото време предположи, че Антъни се бе постарал да убеди Тоула да не се меси относно бебето. За онези, които я познаваха, беше пределно ясно, че тя прави огромни усилия да се сдържа да не засипва снаха си с цял порой съвети във всички аспекти на отглеждането на малки деца. Но Виктория си даде сметка, че това може да не е чак толкова очевидно за онези, които не са толкова добре запознати с обичайното държание на Тоула. Франсин изглежда понасяше всичко много добре, макар че двете с Виктория се спогледаха веднъж или два пъти, когато Тоула се впусна да изнася лекция по въпроса за дрешките и всички принадлежности на

новороденото, който явно смяташе за особено важен. Съвсем естествено тя заяви, че всички неща, които Виктория и Франсин бяха купили сутринта, никак не били практични, но Франсин само се засмя, без изобщо да изглежда засегната.

— Предполагам, че с теб винаги можем да отидем заедно да напазаруваме, Тоула — спокойно рече тя. — Аз винаги съм готова за това, но двете с Виктория нямаме възможност да го правим често.

Тоула беше доста остро настроена по отношение на преоткритата стара любов на Еванти. Тя винаги се бе възхищавала изключително много на своя строг и суров баща и мисълта, че майка ѝ през цялото време на брака си е въздишала по някой друг, я обиждаше.

— Никога не съм чувала нещо толкова абсурдно! — Мисля, че всичко се дължи на твърде много лунна светлина — презрително отбеляза тя, а Антъни скришом смигна на Виктория. — Що за нахалство има този мъж да се появи и да преследва майка ми след всичките тези години! — Очите на Тоула гневно заблестяха. — Мисля, че баба ми е била абсолютно права да го изгони — той сигурно е бил някакъв зестрогонец. Както и да е, останах с впечатлението, че на него изобщо не може да се разчита, и ако някога го срещна, ще му го кажа. Когато бях дете, никога не съм се разбирала особено добре с Нафсика, но сега мнението ми за нея значително се подобри.

Виктория, която смяташе да предложи двамата с Антъни да дойдат на изложбата на Хю Марстън, реши, че идеята ѝ май не е особено добра.

Преди да си тръгнат Антъни дръпна Виктория настрана.

— Искаш ли утре да дойда с теб при Питър Мейсън? Той е един надут задник и малко груб, но едва ли ще се опита да те принуди да вземеш някое решение, ако съм с теб.

Предложението беше доста изкушаващо, но Виктория чувстваше, че ако иска занапред да постигне някакъв успех при уреждането на своя живот и този на Джейк, трябва да се научи сама да се справя с всички Питър-Мейсъновци на този свят.

— Ти си много мил, но не, благодаря ти — отклони тя предложението му. — Заради доброто на Джейк ще трябва да се науча сама да отстоявам интересите си.

Антъни кимна одобрително.

— Браво на теб. — Помисли си, че нещо много позитивно се е случило с Виктория, откакто я бе видял за последен път. Реши, че открива признаци, че Спящата красавица е започнала да се пробужда. — Просто искам да знаеш, че винаги можеш да разчиташ на мен. През целия ден ще бъда в галерията, така че само ми се обади по мобилния и аз ще препусна на белия си кон с блестящи доспехи, за да те спася.

Тоула обеща да посрещне Виктория на гара Тодингам в понеделник сутринта и да я откара до Бейбъри.

— Вайолет вече подготвя къщата за пристигането ти, но аз въпреки това ще ти приготвя стаята у дома, така че не е нужно още от сега да решаваш дали да спиш в Манор Фарм или не — рече тя с нехарактерна за нея тактичност.

На следващия ден Виктория пристигна в офисите на адвокатска кантора „Мейсън, Уитакър & Зиглър“. Остана приятно изненадана, когато откри, че изобщо не се чувства толкова уплашена като последния път, когато беше тук. Направо не можеше да повярва, че оттогава са изминали само четири месеца. Струваше ѝ се, че е било преди цяла вечност. Франсин бе настояла да ѝ заеме един елегантен лепен костюм от „Блумингдейл“, в който вече не можеше да се пъкне. С него и с новата си прическа Виктория реши, че изглежда едновременно изискана и самоуверена — надяваше се, че това погрешно впечатление ще изпрати на Питър Мейсън недвусмисленото съобщение „не се захващай с мен“. Когато Гай дойде да се сбогува с нея, преди да тръгне за интервюто си със собствениците на една прочута градина в Прованс, повдигна вежди в полуподигравателно одобрение.

— Виж ти, виж ти, моята малка братовчедка! Какво излъчване! Приличаш на безмилостна бизнес дама, на която ѝ предстоят важни преговори по поемането на ръководството на някое предприятие.

— Точно това смятам да направя, но на собствения си живот.

— Моля те, не се променяй прекалено много, Вики — поклати глава той. — Не бих искал да те загубя.

— Мисля, че доста по-отдавна би трябвало да помислиш за това — отвърна тя и видя колко силно го разтърсиха думите ѝ.

Франсин, която наблюдаваше сцената, изпита неочакван прилив на симпатия към съпруга си. Знаеше, че той си бе заслужил това наказание. Досега се бе носил по течението на живота, задоволявайки всичките си прищевки, без да го е грижа за вероятния ефект от подобно самоугаждане, — но внезапно бе започнал да изпитва на гърба си последиците, които се стоварваха обратно върху него като бумеранг.

Питър Мейсън я накара да чака обичайните двадесет минути, след което се появи, разсипвайки се в извинения.

— Съжалявам, че те задържах, но нали знаеш — бизнес. Животът не е никак лек.

Тя си го представи в кабинета му — как този едър мъж жонглира с топки, застанал върху смущаващо малките си ходила, с часовник в ръка, отмервайки времето за чакане в зависимост от социалния статус на клиента, преди да благоволи да се появи. Той очевидно бе изненадан от промяната във външния ѝ вид, а тя си помисли, че с изключение на появата на още една брадичка към досегашната колекция, стелеща се на гладки гънки върху яката му като пясъчни дюни, той изглеждаше потискащо същият, какъвто си го спомняше — мазен, преуспяващ и много, много доволен от себе си.

— Трябва да отбележа, че изглеждаш забележително добре, Виктория — рече той, стискайки я за ръцете малко под лактите, сякаш искаше да провери потенциала ѝ за хвърляне на колове в шотландско състезание. — Забележително добре. Много по-добре, отколкото очаквах. — Звучеше почти обидено. — А как е твоят млад мъж? Предполагам, че си го довела у дома със себе си.

— Всъщност оставих Джейк в Корфу с баба ми. Щеше да бъде жалко да го откъсвам от училище, след като той се чувства толкова добре там. — Виктория реши, че е по-добре веднага да засегне въпроса за училището на Джейк.

— Хмм, хмм. — Питър Мейсън стисна устни, извивайки ъгълчетата на устата си в неодобрителна гримаса. — Бил ще бъде разочарован. Доколкото разбрах, възнамеряваш да се видиш с него следващия вторник. Всъщност образованието на Джейк е един от въпросите, които трябва да обсъдим днес. Хайде да отидем в

заседателната зала и да започнем с деловите разговори, а след това може би ще те заведе на обяд.

През следващия час той нарисова една доста обезкуражаваща картина, както се стори на Виктория, за нейното бъдеще. Ричард беше губил на фондовата борса, за което тя не знаеше нищо. Разбра, че образованието на Джейк може да бъде платено от семейния попечителски фонд — средствата ще бъдат предоставени, ако разбира се, Питър Мейсън и свекърът ѝ като съуправители одобрят избора на училище. — Което съм сигурен, че ще направим — мазно рече Питър, поглеждайки я над очилата си.

Виктория не каза нищо. Нямаше смисъл да влиза в спор на този етап преди посещението ѝ в Бейбъри.

— А сега за твоята къща — като, разбира се, имам предвид Манор Фарм — продължи Питър, сякаш тя не бе живяла там през последните осем години, помисли си младата жена. — Този въпрос е малко по-проблематичен. — Адвокатът свали очилата си и започна старателно да ги лъска. — Както стоят нещата в момента, съмнявам се, че ще имаш достатъчно голям доход — освен ако не разполагаш със средства, които са ми неизвестни, — за да продължаваш да живееш там. Но аз съм щастлив да те осведомя, че има една или две други интересни възможности, които Бил предложи, а и ти без това едва ли би искала да останеш в Манор Фарм.

— Какво те кара да смяташ така? — попита Виктория.

Питър се смути.

— О, ами... на първо място асоциациите с миналото. Необходимостта от ново начало и така нататък. — Той лъсна още веднъж очилата, после ги вдигна към светлината, сякаш очакваше да види нещо неочаквано през тях. — А и... трябва да се вземе предвид и големината на къщата, разбира се. Ти не би искала да живееш в толкова голяма къща.

— Не е чак толкова голяма. — Виктория бе решила да накара Питър да каже ясно какво има наум и за нея, и за къщата.

— За едно семейство не е, определено мога да ти го гарантирам — това е идеална къща за семейство, но мисля... по-точно Бил смята... че може би... имайки предвид, а... обстоятелствата... — Остави изречението недовършено.

— Това, което имаш предвид, е — заговори Виктория, — че Мериъл иска Манор Фарм за свой втори дом и вече го е уредила с Бил. Тя винаги го е искала. Навремето имаше известни търкания и напрежение в семейството, когато Бил реши да го даде на Ричард, но тогава той за пръв път ѝ се противопостави.

Настъпи неловка пауза. Виктория забеляза, че споменаването на името на Ричард накара Питър да се почувства неудобно, но той бързо се възстанови.

— Радвам се, че ти сама спомена идеята къщата да остане за Мериъл, тъй като това представлява, разбира се, една много вероятна възможност. — Питър Мейсън се впусна в пространни обяснения. — Бил мисли, че това би било много удобно за тях. Имението е сравнително близо до избирателния район на Стафорд Хокинс и Мериъл ще има възможност да наглежда баща си — което е важно и за двамата, а и семейство Хокинс могат да си го позволят. Стафорд работи много, както знаеш. Отделям му голяма част от времето си.

Виктория си спомни, че когато Мериъл се сгоди за Стафорд, Ричард ѝ бе казал, че семейството не го смята за достатъчно добър за нея. Това я бе успокоило, когато семейство Кънингам не одобри и нейния годеж — макар и по съвсем други причини. Гай се шегуваше, че гледали на Стафорд отвисоко като на новобогаташ, а на Виктория — като на новобеднячка, а на всичко отгоре и чужденка. Сега Стафорд бе натрупал още повече пари и беше влиятелен член на парламента, ала тя си бе останала пълно разочарование, горчиво си помисли Виктория.

— Да не би да се опитваш да ми кажеш, че не мога да си позволя да живея в Манор Фарм дори и да искам? — попита младата жена.

Питър преплете пръсти, които напомниха на Виктория за сурови наденички, сетне ги разплете, сякаш се канеше да изсвири „Ето я църквата, ето я камбаната“ на някое малко дете. Каза си още, че той наистина би трябвало да поръча пръстена си с печат с един размер по-голям, тъй като се беше впил дълбоко в плътта на малкия му пръст.

— Не и освен ако нямаш таен източник на средства, за който аз да не знам. — Той съвсем явно очакваше тя да се разсмее на шегата му, че нито за миг не вярва на подобен сценарий. — Но няма защо да се тревожиш, скъпа моя — продължи адвокатът с успокояващ глас. — Естествено, че никой няма да иска да си тръгнеш толкова скоро! Повярвай ми, аз ще се погрижа за теб и за Джейк. Както вече казах,

Бил предложи две възможности за теб, всяка от които смятам, че прекрасно те устройва.

— И те са?

— Ами първата е да се обзаведе един очарователен малък апартамент за вас двамата с Джейк в къщата на Бил. Това би било много удобно за всички. В крайна сметка много скоро Джейк ще си идва вкъщи само за ваканциите и аз съм сигурен, че би искал да тича на воля из градината. — Виктория си помисли, че изкарва Джейк като някакво кученце, което ще пускат от време на време на воля. Не беше трудно да се досети, че Мериъл стои зад това предложение.

Питър повдигна вежди към нея, ала лицето ѝ остана безстрастно.

— И каква е втората идея?

— Може би ще предпочетеш да се настаниш във вилата за гости в Манор Фарм. Знам, че там сега живее управителят на фермата със съпругата си, но доколкото разбрах, това няма да е голям проблем. Вилата също е много удобна и има предимства за вас двамата. Мериъл и Стафорд ще могат да наглеждат Джейк, а и той ще бъде близо до братовчедите си. Знам, че децата на Хокинс са по-големи, но те са част от семейството му. Никак няма да ти бъде лесно да отглеждаш момчето сама и ще се нуждаеш от помощ.

Очевидно семейство Кънингам възнамеряваше да я наблюдава отблизо.

— А какво ще стане с фермата?

— А, фермата ли? Ами в момента Бил е поел управлението ѝ, но аз съм уверен, че Стафорд Хокинс може да даде много полезни идеи за бъдещата ѝ реорганизация. Не бива да се тревожиш за фермата.

— Разбирам. А ако Джейк по-късно поиска фермата?

— Тогава съм сигурен, че в лицето на Стафорд ще намериш отличен съветник.

Внезапно Виктория почувства, че повече не може да понася потискащата компания на Питър и покровителствения му маниер. Погледна часовника си. Минаваше един.

— Благодаря ти, Питър. Ти ми обясни как стоят нещата и ще трябва доста да си помисля. Бих желала да знаеш, че никога не съм имала намерение да отдалечавам Джейк от семейството на Ричард — особено от Бил, — но все още не съм решила къде ще живеем или какво ще правя с живота си. Ти спомена за ново начало и аз може би

ще реша да живея в Корфу — в крайна сметка там са истинските ми корени, но следващата седмица ще отида в Бейбъри, за да преценя по-добре нашето положение. Ще те уведомя, когато взема някакво решение. — Изправи се и му подаде ръка, за да избегне целувката. — Благодаря ти, че ми отдели от времето си Питър, и за това, че ми изложи своята гледна точка. Ще обмисля всичко, което ми каза. Беше много мило от твоя страна да ме поканиш на обяд, но трябва да свърша доста работа, докато съм тук през тази седмица. Затова графикът ми е прекалено натоварен и моля те да ме извиниш, но този път съм принудена да откажа поканата ти.

Питър сякаш се накани да възрази, но след това се отказа. Виктория си помисли, че и двамата изпитват еднакво облекчение — той да я види, че си тръгва, а тя да му каже довиждане. Надяваше се, че тя също му е дала достатъчно храна за размисъл. Не се съмняваше, че ще се обади на Мериъл в мига, в който излезе от кабинета му.

[1] Дейзи Ашфорд (1881–1972), авторка на детски приказки. „Младите посетители“ е публикувана през 1919 г., но е написана, когато е била едва деветгодишна; през 2003 г. по нея е заснет телевизионен сериал. — Б.пр. ↑

38.

Апартаментът на Патрик се намираше на втория етаж на една от високите, измазани в бяло къщи на Уорик скуер. Един ден преди да се обади на Виктория, той бе докарал Хю в Лондон и го бе оставил в „Будълс“ на Сейнт Джеймс стрийт, където той в отлично разположение на духа отиде да потърси старите си приятели в бара. Хю очакваше с огромна радост не само няколкото дни, които щеше да прекара в Лондон с многобройните си приятели, но и малката вечеря със старите си другари, която планираше да даде в „Будълс“ след изложбата, на която — чрез Патрик — бе поканил внучката на Еванти. Събитието се очертава да бъде интересно в доста аспекти, помисли си той. От вниманието му не бе убягнал фактът, че Патрик доста често споменава името ѝ.

Двамата пътуваха много приятно и обсъждаха многобройните си взаимни интереси, простиращи се от спорт до архитектура, от религия до изобразително изкуство и разбира се, семейството. Както винаги, Патрик искрено се забавляваше с безкрайния фонд анекдоти на своя вуйчо, както и последните разкрития за миналото му, които отприщиха много спомени, напълно непознати за племенника му досега. В разговорите неизбежно се засягаше темата за Врахос и Патрик установи, че му е особено интересно да си представя колко различен би бил животът на вуйчо му, а може би и неговият, ако се бе оженил за Еванти Паломбини, както се е казвала преди повече от шестдесет години.

— Искаш ли да поговорим за Рейчъл? — попита по някое време възрастният мъж уж така, между другото, макар че Патрик твърде добре разбра насоката на мисълта му, а това туктаки помрачи настроението му.

Той се поколеба. В момента нямаше настроение да обсъжда отношенията със съпругата си, а и навикът да бъде лоялен, свързан с факта, че Хю никога не я бе харесвал, го караше да се въздържа.

— След време бих искал да поговорим — рече Патрик, — но първо трябва да сложа в ред някои неща. Разбрах, че Софи ти е казала за решението на Рейчъл временно да се разделим. Вече говорих със Сам и Софи за това.

— Как са го приели според теб?

— За Сам е трудно да се каже. Мисля, че го вълнува много повече, отколкото показва, но Софи го прие много зле.

Хю кимна.

— Нормално е, разбира се. Не че мога да помогна кой знае колко — продължи той, — но ако ти трябва приятелско ухо, винаги съм насреща.

— Благодаря. Може би ще се възползвам — отвърна Патрик и побърза да смени темата.

Графикът му беше доста запълнен с няколко срещи, които трябваше да проведе. Първо смяташе да отскочи до галерията „Кромптън“ на Брук стрийт, където щеше да се открие ретроспективната изложба на Хю. Бяха донесли портрета „Момичето на скалата“ с тях в колата и Хю го бе помолил да го закара в галерията. Отговорността не беше никак малка и Патрик искаше колкото може по-скоро да го остави на сигурно място на съхранение при Джеръми Кромптън. Но тъкмо когато се канеше да слезе долу, за да повика такси и да се отправи към Брук стрийт, промени намерението си и реши да отнесе портрета на следващия ден. Просто трябваше довечера да го покаже на Виктория. Не искаше тя да го види за пръв път сред шумотевницата и тълпата на партито в петък вечер; освен това искаше да се наслади на реакцията ѝ и да сподели този миг с нея. Очакваше с огромно нетърпение срещата, ала в същото време усещаше известен страх. Надяваше се, че тя изпитва известно привличане към него, но отлично разбираше, че толкова скоро след сполетялата я трагедия може би беше прекалено чувствителна, а той не искаше да я разстройва, като форсира нещата, нито пък да се възползва от уязвимостта ѝ.

Подпря портрета до един стол във всекидневната, без да го развива, и се запъти към станцията на метрото на Лестър Скуеър, за да се види със Сафира Уинтъртън в офиса ѝ на Мартинс Лейн. Сафира преливаше от ентузиазъм за снимките от Врахос. Дватама проведоха много полезна среща, на която обсъдиха настоящата му книга, а след

това нахвърлиха идеи за бъдещи проекти. Няколко издателства се бяха свързали със Сафира за възможни поръчки.

Входният звънец позвъни в осем и пет и Патрик веднага се обади по домофона.

— Виктория? Влизай — втория етаж. Трябва да те предупредя, че няма асансьор. — Натисна бутона и вратата на долния етаж се отвори. Той излезе да я чака на площадката.

Когато се озоваха в апартамента, двамата се погледнаха изненадано. Никой не очакваше това, което видя.

Патрик се съвзе пръв.

— Толкова е хубаво да те видя отново, Виктория — усмихна ѝ се с толкова явно удоволствие, че сърцето ѝ подскочи.

Изглеждаше по-висок, отколкото си го спомняше и все така привлекателен, но някак си по-спокоен и много по-изискан в лондонските си дрехи — тъмен костюм с безупречна кройка, скъпа риза и черни обувки от мека кожа, — отколкото в обикновените ваканционни дрехи, с които го бе виждала в Корфу.

— Изглеждаш прекрасно — с открито възхищение в погледа заяви той.

— Е, недей да бъдеш толкова изненадан! — засмя се тя, надявайки се, че лицето ѝ не издава вълнението, което изпитваше.

— О, аз не съм изненадан, че изглеждаш красива — възрази Патрик, — защото винаги си изглеждала такава. Просто досега не те бях виждал в такава изискана версия. Зашеметяващо откровение! Какво сензационно сако!

— Благодаря ти — отвърна тя и мислено си отбеляза да не забрави да благодари на Франсин.

Франсин бе настояла да облече новото черно копринено сако, чиито маншети преливаха във всички цветове на дъгата. Виктория се колебаеше.

— Не мислиш ли, че е прекалено елегантно? Не искам да изглеждам твърде натруфена.

— А защо не? — контрира я Франсин.

Виктория се смути.

— Предполагам, че не бих искала да оставя погрешно впечатление — замислено рече тя. Франсин изпусна отчаяна въздишка.

— О, вие, англичанки — винаги се боите да се облечете така, че да ви харесат! Просто не го разбирам. Той не те е поканил да хапнете набързо в някоя закусвалня или на сандвич в парка, за бога! Що за впечатление би искала да оставиш тогава?

— Не знам — искрено отвърна Виктория и додаде: — А и освен това не съм англичанка.

— Ами тогава дръж се като от континента! Конкретно не знам нищо за гъркините, но французойките и италианките не страдат от прекалена скромност към дрехите. Ти просто би искала той — или който и да е друг — да си помисли, че изглеждаш страхотно и си положила малко усилия за това. За мен е просто въпрос на добри обноски — какво лошо има?

— Както го представи, нищо лошо! — засмя се Виктория.

— Ами тогава направи го.

Франсин настоя да гримира Виктория, преди да излезе. Тя винаги разполагаше с мостри от последните продукти, които ѝ изпращаха прочути козметични фирми с надежда да ги спомене в лъскавото американско списание за мода, в което пишеше своя колона за най-новата козметика на пазара — „През погледа на Франсин“.

— Изумително — промълви Виктория, когато погледна с изненада отражението си в огледалото. — Гримът почти не се забелязва, но подобрението определено е налице!

— Стига, Виктория! Да не смяташе, че ще те гримирам като блудница? — усмихна се Франсин. — Да не би самата аз да изглеждам прекалено гримирана?

— Не, никога. Ти винаги изглеждаш прекрасно.

— Е, благодаря, но е така, защото много добре знам какво правя! — Франсин направи подчертано скромна физиономия и се усмихна на Виктория. — Аз не притежавам твоите природни дадености, но определено се старая да се възползвам по най-добрия начин от тези, които имам. — Огледа работата си със задоволство. — Ти наистина не осъзнаваш каква късметлийка си, Виктория — добави сериозно. — Така че върви и се забавлявай! Обаче ще искам да ми се отплатиш за старанието — когато се върнеш, ще очаквам да ми разкажеш с най-големи подробности как е минала вечерта ти.

— Искаш ли да пийнеш нещо? — попита Патрик и се запъти към масичката до прозореца. — Вино или нещо по-силно? Има почти всякакъв алкохол.

— Бяло вино би било чудесно, благодаря ти. Каква приятна стая — картините от вуйчо ти ли са нарисувани?

— Да — кимна Патрик и отвори бутилка вино. — Винаги съм харесвал скиците с въглен. Толкова са дръзки, толкова непосредствени! Каква енергия е скрита само в няколко линии! Радвам се, че ти харесват. Мисля, че тук изглеждат по-добре. Ще ги видиш отново в петък вечер, защото съм ги предоставил за изложбата, но има едно конкретно нещо, което искам да ти покажа. — Подаде ѝ чашата с изстудено „Шабли“ и отиде до стола, на който бе подпрял портрета. — Затвори очи. — Смъкна покривалото и се върна при нея. — А сега ги отвори.

Тя послушно се подчини.

— Портрета на Нона! — възкликна и добави: — О, боже! — Нямаше нужда от повече думи — лицето ѝ говореше всичко и той бе изключително зарадван от нескрития ѝ възторг.

— Донесохме го в понеделник, но аз исках да ти го покажа, преди утре да го занеса в галерията. — Патрик отмести поглед от картината към Виктория. — Мисля, че Хю ще изпита доста голям шок, когато те види. Има очевидни разлики — като начало ти си умалена версия, — но вероятно изнервящо много приличаш на спомена му за твоята баба. Не само по цветовете, но и нещо в изражението... — а и разбира се, тези очи! Нищо чудно, че се е влюбил в нея — добави тихо.

Виктория почувства, че се изчервява. Сърцето ѝ биеше толкова силно, че се боеше той да не го чуе. Имаше чувството, че е обхваната от пожар, че е толкова заредена с енергия, та от ушите ѝ хвърчат искри. Хрумна ѝ, че ако в този миг го докосне случайно, може да го удари електрически ток. Отиде да разгледа картината отблизо, сетне се върна и отново застана до Патрик.

— Изумителен е — промълви накрая. — И като си помисля, че Нона не го е виждала никога! А тази скала, върху която е седнала аз знам точно къде се намира, не може да се сбърка. Когато бяхме деца, я наричахме Драконовата скала — ясно е защо, — но Джейк смята, че прилича повече на динозавър. Така се вълнувам, като си помисля за Нона и твоя вуйчо преди толкова много години, чувствам се абсолютно

запленена. Понякога, когато започна да задавам твърде много въпроси, тя млъква за известно време, — а после ми дава още малко информация и сякаш постоянно откривам нови следи. Не ти ли се струва, че тяхната история е като търсене на съкровище, което при това постоянно се увеличава?

— Да — кимна той. — Аз също събирам късчета от тяхната сага. Хайде по време на вечерята да сравним какво сме научили поотделно — може да попълним взаимните си празнини. Софи му позира и той вероятно ѝ е разказал повече, отколкото е споделил с мен, — така че тя е моят източник на информация по въпроса. — Усмихна се на Виктория. — Можеш да си представиш колко жадно поглъща всичко! Между другото, тя те поздравява. Надявам се да се видиш с нея и Сам в петък вечер.

— О, добре. — Виктория искрено се зарадва. — Как са те? Как изглежда портретът на Софи — сполучлив ли е?

— Още не ми е било позволено да го видя — много дразнещо. Бил е показан на предварителната изложба и вече е в галерията, така че ще видиш и него. Но мога да ти кажа, че Хю е доволен от работата си, а фактът, че пожела да я нарисува, направи чудеса за укрепване на нейната увереност. Той винаги се е разбирал отлично с младите. А сега искам да ти покажа още нещо. — Подаде ѝ един плик с формат А4. — Това е подарък — рече тихо.

— Подарък за мен? Какво е?

— Отвори и ще видиш. Много се надявам да ти хареса.

Виктория извади снимките на Еванти. Ахна от удоволствие и Патрик видя, че е изключително доволна. Първата беше онази, която ѝ бе направил с нейния пурпурен тюрбан и черната роба — Еванти в най-царствения ѝ вид, седнала в креслото със страничните облегалки край огъня в салона. Изглеждаше сякаш бе готова да се бори с развилнели се пирати или да потуши въстание. Втората фотография я бе уловила застанала до отворения френски прозорец към терасата, загледана в морето. Обективът на Патрик не бе скрил нито една подробност от фино набразденото ѝ лице, нито бе украсил някогашните красиви, а сега овехтели и избелели завеси, до които бе застанала. Сребрилата ѝ коса бе прибрана в обичайния кок на тила, а тя се подпираше на бастуна. Той бе уловил много живо преходността на мига, но фонът и останалите подробности от стаята бяха леко

замъглени. Еванти изглеждаше горда и аристократична, ала в същото време уморена и крехка — и уязвима.

Патрик видя как очите на Виктория се напълниха със сълзи. Тя бе нагласила двете снимки една до друга на масата и мълчаливо ги съзерцаваше. После приближи до него, сложи ръце на раменете му и вдигна поглед към лицето му.

— Благодаря ти — прошепна. — О, Патрик, толкова много съм ти благодарна!

Ръцете му я обгърнаха и той я притисна към себе си. В този миг помежду им надвисна нещо много по-силно от тях самите: пламък на надежда — нещо много повече от една вероятност. Виктория се потопа за кратко в прегръдката му, сетне си заповяда да се отдръпне. Образът на Рейчъл се мярна в съзнанието ѝ... Патрик си има съпруга, помни си тя.

Но в същото време прозвучаха и думите на баба ѝ: „Когато се случи, ще го разбереш.“

Той мигом отпусна ръцете си, но преди това пръстът му докосна нежно лицето ѝ. Патрик усети инстинктивния ѝ отклик, както и внезапно обзелата я несигурност. Тя го погледна тревожно, изплашена, че ще разбере погрешно причината за отдръпването ѝ.

— Всичко е наред — успокои я той. — Разбирам. За теб е твърде скоро, нали?

— Може би. Малко скоро — отвърна тя с треперещ глас. — Но не искам да съжаляваш! — Отиде до масичката и взе двете снимки. Страхуваше се от реакцията си, ако остане твърде близо до него.

— Те са великолепни — промълви тя, след като успя да се съвземе. — О, Патрик! Със своя фотоапарат си уловил същността на Нона в заника на живота ѝ, както твоят вуйчо е направил с четката, когато са били млади. Никога няма да се разделя с тези снимки.

Копнееше да ѝ каже толкова много неща, но засега му стигаше реакцията ѝ на прегръдката му.

— Тя знаеше ли, че я снимаш? — попита Виктория и с връщането към снимките се опита да си възвърне самообладанието.

— Знаеше за официалната. — Усмихна се при спомена. — Тя беше решила да ми позира, както можеш да видиш по изумително ефектния тюрбан и бижутата, беше се облякла специално за това, — но не мисля, че усети, когато направих снимката край прозореца. Тя е

правена в друг ден, когато обикалях наоколо и снимах най-различни предмети из стаята. Щракнах я съвсем случайно. Мисля, че първата снимка е подходяща за книгата — истинска господарка на Врахос, — но втората е специално за теб. Още не съм изпратил нито една от двете на баба ти. Всъщност има още доста снимки, от които можеш да си избереш по желание, но тези двете ми се струват най-добри.

— Ще ги покажеш ли на вуйчо си? — попита Виктория, отпивайки от виното си.

— Смятах да му ги покажа, но исках ти първо да ги видиш. Какво мислиш? Дали е време да ги види?

— О, мисля, че трябва. В крайна сметка той е наясно, че неговото „момиче върху скалата“ вече е стара жена, така че това не би трябвало да бъде шок. А и той със сигурност ще познае във възрастната жена на тези снимки момичето, което някога е обичал толкова много.

— Радвам се, че мислиш така. Аз имах силното усещане, че причината тя да пожелае тези снимки е била именно заради Хю, а не толкова, за да послужат за илюстрация на книгата ми.

В този момент телефонът иззвъня и развали магията. Патрик вдигна слушалката.

— О, здравей, Сафира. Ами тъкмо смятам да излизам. Не може ли да почака до утре? О, разбирам. Тогава изчакай за момент. — Направи извинителна физиономия към Виктория, като закри микрофона на слушалката с ръка. — Съжалявам за това — ще отида да продължа разговора от другата стая. Няма да се бавя.

Тя се запита коя ли е тази Сафира и осъзна колко малко всъщност знае за живота на Патрик. Стана и отново отиде до портрета. Помисли си колко великолепно бе уловил художникът ясната светлина на Корфу, цвета на морето и скалистия бряг, които тя толкова добре познаваше, с тъмните кипарисови дървета, извисили снаги към небето. Разходи се из стаята и разгледа другите рисунки на Хю Марстън, повечето на препускащи коне — на великолепен екземпляр, откъснал се напред от стадото, и на два жребеца, които се бореха. Имаше и скици на хора. Едната, над камината, бе на едно хубаво момче с отворена риза, чието лице й се стори познато. Приличаше на Сам, ала тя се досети, че това е Патрик на около четиринадесет години. Върху скрина до прозореца имаше няколко снимки в рамки: лесно позна

малкия Сам и Софи с кофички и лопатки в ръце, застанали до пясъчен замък край брега на море; на една доскорошна бяха седнали върху одеяло в градината от двете страни на хубава русокоса жена с малко момиченце в скута. Рейчъл! Неспособна да устои на порива да я разгледа по-отблизо, Виктория взе снимката от полицата и в този момент Патрик се върна в стаята. Тя усети как лицето ѝ пламва.

— Боя се, че съм любопитна относно семейството ти — смотолехи тя, опитвайки се да не прозвучи виновно-извинително като малко дете, хванато да тършува из шкафа със сладките. — Колко... колко поразително красива е съпругата ти!

— Да — отвърна той, без да откъсва поглед от нея. — Рейчъл винаги е изглеждала очарователно. — Но думите му някак си не прозвучаха като комплимент. Виктория чувстваше, че не може да отмине темата просто така; трябваше да узнае толкова много неща. — Ще се запозная ли с нея в петък вечер? — попита. — Каза, че Сам и Софи ще дойдат, а Рейчъл ще присъства ли?

— Сам и Софи нямат търпение да дойдат и нищо няма да им попречи да го направят. Софи току-що свърши с изпитите и наистина е изцедена до крайност. Тя работи много усилено и за нея ще е добре малко да се поразсее. Дватама със Сам ще дойдат с влака от Йорк. — Замълча за момент. — Но няма да се запознаеш с Рейчъл. Тя няма да дойде.

Отиде до прозореца и се загледа навън, пъхнал ръце в джобовете на панталоните си. Виктория чакаше с нетърпение какво ще каже, инстинктивно усетила, че е важно за нея. Сетне той рязко рече:

— Ние с Рейчъл взехме решение да се разделим. Усещаше се, че от известно време нещата вървят натам, но след като се върнахме от Корфу у дома, се случи нещо, което внезапно постави този въпрос на дневен ред. Рейчъл предложи временна раздяла и аз се съгласих. Аз самият го исках.

— Съжалявам — промълви тя, макар да не изпитваше съжаление, но не знаеше какво друго да каже. Искаше ѝ се да попита дали все още обича жена си; кое бе ускорило раздялата; дали бяха замесени и други хора.

Патрик се извърна и повдигна вежди.

— Над главата ти се е извила една огромна въпросителна? — усмихна се.

— Да — откровено отвърна тя. — Предполагам, ще решиш, че си пъхам носа там, където не ми е работата — и наистина го правя, — но не мога да не съм любопитна, а и ако... ако занаят ще продължим да се виждаме, аз би трябвало да знам доста неща. Не искаш ли да поговориш с мен за това?

— Да — кимна той. — Много искам да ти разкажа за Рейчъл и съм съгласен, че се налага да поговорим за нея и за нашите семейства, както и за твоя брак — за много, много неща, — но знаеш ли какво наистина искам в този момент?

Тя поклати глава.

— Бих искал да отидем на вечеря и просто да се наслаждаваме на компанията си. Нека тази вечер да бъдем безгрижни и весели, без да се опитваме да разрешим всички затруднения и проблеми — а в твоя случай и трагедия, — с които е пълен животът ни. Много егоистично ли ти се струва?

— Напротив, и аз искам същото — с облекчение отвърна тя.

— Изпий си тогава виното и да вървим — усмихна ѝ се Патрик.

Беше приятна топла вечер. Четирима души още играеха тенис на корта в квадратните градини; бързолети се стрелкаха из въздуха, а косовете пееха.

— Не е ли божествено, когато температурата е точно каквато трябва? — попита Виктория, докато вървяха към ресторанта, където щяха да вечерят. — Мисля, че това е едно от големите физически удоволствия. Една от причините да обожавам Корфу през лятото е, че можеш да ходиш бос и леко облечен — няма нужда да се суетиш за ботуши и мушамы и да страдаш от синдрома дали-няма-да-ми-трябва-още-една-връхна-дреха. Когато бях най-разстроена след смъртта на Ричард, баба ме посъветва да се опитам да се наслаждавам на малките радости на живота — песента на рибарчето, първата циклама, паяжината на паяка, слънцето, което топли гърба ти, сякаш те са подвижна сгъваема стълба, която да ми помогне да се изкача отново, да ми помогне да оцелея.

— Благодаря ви, моменти! — рече той, докато си мислеше, че да върви редом до нея беше един от тези моменти.

А тя си помисли, както често бе правила в Корфу, колко е хубаво да намериш човек, който да те разбира толкова добре.

Храната в „Мерлин“ бе вкусна, както Патрик бе обещал, атмосферата — приятелска, а обстановката — непретенциозна и уютна, но двамата бяха толкова погълнати един от друг, че не обръщаха внимание на нищо.

По време на вечерята отново заговориха за Еванти и Хю.

— Удивлява ме — рече Патрик, — че твоята баба толкова бързо се е омъжила за дядо ти. Сигурно е й било много тежко, когато е спряла да получава писма от Хю, и навярно се е чувствала ужасно наранена и предадена, но за мен е необяснимо защо се е омъжила, без да се срещне с Хю и да се опита да разбере какво се е объркало, докато е бил в Индия. Тя разказа ли ти своята версия?

Преди да тръгне от Врахос, Виктория бе успяла да измъкне още едно късче от историята от Еванти, но усети завоалирания критицизъм в думите на Патрик и почувства, че трябва да защити баба си.

— Да, разказа ми — с отбранителна нотка в гласа отвърна тя — и на мен обяснението ми се стори достатъчно задоволително.

— Не е нужно да настръхваш така — примирително рече Патрик, мислейки си колко красива изглежда, когато очите й блестят ядосано. — Аз не я обвинявам! Разбира се, че трябва да има обяснение — просто съм много любопитен. Какво ти каза?

— Съжалявам — омегна Виктория. — Нямах намерение да бъда рязка. Толкова се увлякох по тази история, че имам чувството, че тя все още продължава. Ами... след като Хю заминал за Индия, Нона разбрала, че е бременна. Днес това не би било чак толкова ужасно — и вероятно не би се случило изобщо с всички тези хапчета и разни противозачатъчни методи, — но тогава е било истинска катастрофа. Аз изгарях от желание да разбере дали са били любовници, но трябва да кажа, че все пак останах доста изненадана, когато тя ми каза за бебето, просто защото никога не съм мислила за баба си по този начин.

— Аха... — беше всичко, което Патрик успя да каже, преди да отпие щедра глътка от виното. — Аз също се питах. Но човешката природа не се е променила — само начинът на мислене за това, което е

социално приемливо, и начините да се справим с него. Продължавай. Какво се е случило след това?

— Нона ми каза, че бебето сигурно е било заченато по време на последната им, невероятно щастлива среща точно преди Хю да замине за Индия. — Младата жена погледна към Патрик, сетне извърна поглед, смутена от силната физическа връзка помежду им. — До Коледа не е била съвсем сигурна. Отначало била ужасена и изплашена, но след това изпитала невероятно радост. Веднага написала писмо на Хю, в което му съобщавала новината. Как да не пратиш по дяволите и майка си, и всичко, което е против теб! Със сигурност при това положение са щели да им позволят да се оженят, още повече ако той се беше върнал, нали? Била е убедена, че той също ще е на седмото небе от радост. Но тя чакала и чакала неговия отговор, писала му и пак чакала, опитала се, но безуспешно, да се свърже с него по телефона и чрез телеграма... ставала все по-отчаяна. Беше ужасно само да я слушам да говори за това толкова години по-късно. Усещаш паниката и страданието ѝ, а през цялото време майка ѝ я е лъгала, казала ѝ, че е узнала от лейди Джорджия, че той си имал друго момиче, и... Е, ами да, нали сам можеш да си представиш всичко по-нататък?

Патрик виждаше, че Виктория преживява цялата история — очите ѝ бяха пълни с отчаяние, а гласът — напрегнат от емоции. Докосна леко ръката ѝ и напълни чашата ѝ.

След като отпи глътка вино, тя се съвзе и продължи да разказва.

— После майка ѝ открила, че е бременна, и в къщата настанал истински ад. Нона се доверила на Нафсика, която сигурно е докладвала веднага на баба ми. Нямамо никакъв смисъл да отрича, защото така или иначе майка ѝ щяла да разбере. На Нона ѝ било заявено категорично, че сега още по-малко биха приели Хю за неин съпруг и че при никакви обстоятелства няма да ѝ позволят да задържи бебето. Това било причината за всичко, което се случило по-късно. Ако беше поддържала връзка с него, нещата щели да бъдат съвсем различни, тя щяла да замине с него и да задържи бебето.

Майка ѝ предложила един избор: да даде бебето за осиновяване веднага щом се роди и никога повече да не се види с Хю или да се омъжи за Ставрос Дукас и да представи бебето за негово. Разбира се, времето било от съществено значение, защото ако се забавела още малко, всички щели да разберат. Тя ми каза, че след като не можела да

има Хю, вече ѝ било все едно за кого ще се омъжи, но неговото бебе било най-ценното нещо в живота ѝ и тя била решена на всичко, за да го задържи. Очевидно дядо ми периодично ѝ е правел предложения за женитба и ѝ бил заявил, че няма да се откаже до деня, в който я види да застава пред олтара с друг. Накрая тя приела да се омъжи за него.

— Но сигурно той е бил доста изненадан от предложението сватбата да се състои толкова скоро? — възрази Патрик. — Доколкото знам, през онези дни годежният период е бил доста дълъг, а и той вероятно е очаквал голяма сватба.

— Не забравяй ужаса от приближаващата война — отвърна Виктория, — но и аз ѝ зададох същия въпрос. Изглежда съдбата наистина е била на страната на прабаба ми. Старата госпожа Дукас — другата ми прабаба — била получила удар няколко седмици по-рано. Не се оказал толкова тежък и по-късно тя успяла да се възстанови, но тогава не са го знаели. Тя отчаяно искала да види единствения си син женен за момичето, което тя самата му била избрала. Една бърза и скромна сватба, само в семеен кръг, била най-приемливият вариант.

— Обзалагам се, че майката на Еванти я е омагьосала — обади се Патрик. — Изглежда е била способна на всичко. В твоите вени изглежда тече много безмилостна кръв, Виктория Кънингам! Кой би си помислил?

— А, виждаш ли, че не бива да ме подценяваш — засмя се насреща му Виктория.

— Ще си отварям очите на четири! — обеща той и си помисли, както и първия път, когато се запознаха, какво прекрасно изразително лице има тя и си представи как някога Хю бе изпитвал същото удоволствие да гледа Еванти, каквото изпитваше и той сега, взирайки се във внучката ѝ.

— И твоят дядо никога не е знаел, никога не се е досетил... за бебето? — попита накрая.

— Не е имало нужда да се досеща, защото Нона му каза. Тя ми каза, че дядо ми е бил почтен мъж, който бил влюбен в нея от години, и тя не е могла да постъпи нечестно с него и да го измами.

Пристигането на основното блюдо прекъсна разговора им за няколко минути, докато сервитьорът отделяше костите на дувърската писия, която си бе поръчала Виктория, а след това поднесе на Патрик порция печено агнешко бутче.

— Изглежда много вкусно — отбеляза Виктория — едно от любимите ми ястия.

— Хайде, продължавай — подкани я Патрик, когато сервитьорът се отдалечи. — Нямам търпение да чуя по-нататък.

— Не мога да ти кажа какво облекчение изпитах, когато Нона ми го каза — сериозно рече Виктория. — Не е в характера ѝ да направи нещо толкова подло. Тя е импулсивна, страстна, твърдоглава, високомерна, но не и подла. Очевидно той бил сломен, но в същото време и много великодушен. Трябва да кажа, че в тази история моят дядо се е представил добре. Сигурно много я е обичал, защото тогава нещата са били съвсем различни и светът е бил прекалено мъжки. Освен това гръцките мъже са много горди и болезнено се засягат на тема семейна чест. Той се съгласил да приеме бебето за свое, но настоял да му обещае, че никога няма да се опитва да се срещне с Хю. По онова време тя, разбира се, е смятала, че Хю я е изоставил, но въпреки това ѝ било много трудно да обещае — а по-късно ѝ е било още по-трудно да го спази.

— Спомняш ли си дядо си?

— Много смътно, като някаква огромна фигура, надвесена над бебешката ми количка, но това може да е асоциация, породена от снимките. Гай си го спомня много добре и твърди, че бил доста страшен.

— Това не може да е краят на историята. Какво е станало с бебето на Хю и Еванти?

— Това е най-горчивата част. Едва я понесох, когато Нона ми каза, защото се оказва, че всичко е било напразно — два месеца след сватбата тя направила спонтанен аборт. Тогава имала чувството, че е изгубила всичко. — Патрик видя как в очите ѝ заблестяха сълзи. — Недей да съдиш Нона твърде сурово, че не е запазила вярата си във вуйчо ти — тъжно промълви младата жена. — Тя е платила висока цена и никой не би могъл да я осъди по-строго, отколкото сама съди себе си. След като изгубила бебето, едва се сдържала да не наруши обещанието, което дала на дядо ми, ала все пак не го направила.

— Не бих си и помислил да съдя когото и да е било от двамата — увери я Патрик, трогнат от подкрепата ѝ за Еванти — и съм съгласен, че е било много смело и почтено от нейна страна да каже истината на дядо ти.

След това ѝ разказа историята на Хю, която толкова силно бе впечатлила Софи, и добави:

— Ала никой не може да им отнеме онова, което са имали, и аз не мога да не се радвам, че двамата с Хю са били любовници и са имали своите моменти на радост преди всичко да се обърка толкова ужасно.

— Аз също се радвам за тях — кимна Виктория.

Двамата не говориха за браковете си, нито за бъдещето си, а за детството си, за децата, за хубавите и лошите моменти в живота им, откриха, че споделят една и съща страст към операта и пътешествията и че се смеят на едни и същи неща. Времето отлетя незабелязано и те се изненадаха, когато разбраха, че минава полунощ и ресторантът ще затваря.

Качиха се на колата на Патрик и той бавно подкара към дома ѝ. Когато завиха вдясно от Фулам Роуд, после нагоре по Гилстън Роуд и се отправиха към Болтън, Виктория имаше чувството, че са пристигнали твърде скоро.

— Нямам търпение двамата с Хю да се срещнете в петък — каза Патрик. — Прекрасно е да знам, че ще те видя толкова скоро, Виктория.

— Аз също нямам търпение да се запозная с него, но трябва да ти кажа, че прекарах прекрасна вечер с теб, Патрик.

Повдигна лице към него и той я целуна за лека нощ — кратка, но в никакъв случай не и хладна целувка. Виктория изтича по стъпалата към предната врата и след като пхна ключа в ключалката, се обърна да го погледне отново.

Той все още стоеше в подножието на стълбите и я гледаше. Тя го дари с ослепителната си усмивка, която той бе започнал да очаква с нетърпение, и се спря за миг на прага.

— Ще се видим в петък — извика, изпрати му въздушна целувка, обърна се и бързо изчезна в къщата.

39.

На следващата сутрин Виктория слезе долу по пенъоар в прекрасно настроение. От векове не бе спала толкова добре. Завари Франсин седнала до кухненската маса да пие чай и да чете вестник.

— Здравей — вдигна глава домакинята. — Не исках да те будя, мислех, че имаш нужда да си отспиш, но се радвам, че слезе долу, защото умирам да разбера дали дрехите ти бяха подходящи за снощи. Чайникът току-що завря — чай или кафе?

— Кафе, моля, ако няма да те затрудни.

— Няма проблем — ще позеленея от завист, докато те гледам как го пиеш. Изглежда на бебето не му допада вкуса на кафето, а тази напитка винаги е била жизненоважният стимулатор за мен преди да започна деня си. Но за момента трябва да се задоволя с чай, макар че не е от любимите ми напитки. — Франсин сипа кафе в еспресо машината и я включи. — И така, как мина вечерта? — попита, макар че по лицето на Виктория се досети, че е била нещо специално. Помисли си, че братовчедката на Гай изглежда напълно преобразена.

— Вечерта беше великолепна, а самото бе обект на полагащото му се възхищение. Ушите ти сигурно са горели — мислено ти изпратих горещи благодарности, задето ме накара да го облека.

— В такъв случай предполагам, че известният фотограф е постигнал голям напредък, превръщайки едно обикновено ваканционно познанство в ново сериозно приятелство, така ли е?

— О, да! — възторжено се съгласи Виктория, взе си кроасан и си сипа малко мед в чинията. — Той напълно го постигна. Премина теста с отличен. Решаващият въпрос е дали това важи и за мен.

Франсин я изгледа озадачено.

— Обзалагам се, че е така! Та ти си толкова привлекателна, Виктория, но трябва да имаш повече вяра в себе си. Ако Патрик Хамънд успее да ти вдъхне повече увереност, значи е истински магьосник. Хайде, продължавай! Кога ще го видиш пак?

Виктория се засмя.

— Утре! — отвърна тя с блеснали очи. — Ще вечерям със семейството след изложбата. Тогава ще е голямата среща със старата любов на Нона, забрави ли?

— Разбира се, че не! Тоула не е много въодушевена от перспективата, нали? А Гай е бесен от ревност, защото смята, че и той е трябвало да бъде поканен, така че ще се наложи да внимаваш много какъв отчет ще дадеш за вечерта.

— О, боже! — Виктория се намръщи. — Не знам какво да правя. Може би трябва да попитам дали и всички вие не можете да дойдете?

— Определено не, защото това означава сама да си търсиш белята. Най-добре остави Гай на мен.

— Франсин... — Виктория натроши остатъка от кроасана. — Има нещо, което искам да ти кажа. Ти беше толкова любезна и щедра, толкова мила с мен. Знаеш, че няма нищо... абсолютно нищо... между Гай и мен, нали? Да, аз винаги съм го обожавала — и вероятно винаги ще бъде така, макар че все още ми е трудно да му простя за цялата история с Ричард. Но аз не съм влюбена в Гай. Дълги години май си мислех, че съм — по начина, по който обожаваме своите идоли — и е тъжно внезапно да открия, че той повече няма онази власт над мен. Може би, макар и късно, съм надраснала детската си страст. Ужасно е, че трябваше да се случи една трагедия, за да прогледна.

Франсин може би си помисли, че това вероятно има връзка и с Патрик Хамънд, а не само с трагедията, но не го показва.

— Благодаря ти, че ми го казваш — трогнато промълви тя.

— Онзи ден, когато дойдох при теб, преди да замина за Корфу, предполагах, че си имала любовна връзка с Ричард — продължи Виктория с нисък глас. — Сигурно си помислила, че съм напълно луда и много нахална. Още ме е срам само като си припомня за това.

— Не съм мислила, че си луда, просто не знаех какво да кажа. Навярно съм се страхувала да не влоша нещата още повече, но предполагам, че едва ли биха могли да станат по-лоши за теб. — Настъпи тишина, после Франсин рече: — Ако трябва да бъда честна, винаги съм се чувствала застрашена от връзката между теб и Гай, но вече всичко е наред.

— Щом си се тревожила за мен, как ли си приемала нещата с Гай и Ричард? Струва ми се, че това би трябвало да е далеч по-страшно.

Франсин поклати глава.

— За разлика от теб моите очи бяха широко отворени още от самото начало, а и аз знаех, че тази връзка беше приключила преди много време, поне що се отнасяше до Гай. Той би трябвало да има смелостта и да го каже на Ричард преди векове, но беше трудно, а както се оказа, бил е прав да се страхува от последствията, които ще има за Ричард. Може да ме сметнеш за арогантна, но аз винаги съм била убедена, че мога да направя така, че нещата между мен и Гай да потръгнат.

— Той ми каза същото в Корфу — отбеляза Виктория. — Никога не съм вярвала, че ще го каже, но наистина мисля, че той те обича, и се радвам. Освен това е изпълнен с възторг за бебето, нали? Искрено се надявам, че ще бъдете щастливи.

— Нека оставим зад нас всички тези стари тревоги и да започнем наново заедно. — Франсин се протегна през масата и стисна успокоително ръката ѝ. — Струва ми се, че не съм осъзнавала колко много ще ми липсват приятелките ми в Ню Йорк, и наистина се радвам да откроя тук една приятелка в твое лице. Нямах представа колко доволен беше Гай, че въпреки всичко случило се ти пожела да отседнеш у нас. Той ще се върне довечера, така че хайде да отидем на кино и да се позабавляваме. Какво ще кажеш?

— Чудесно предложение. Цяла вечност не съм ходила на кино. С удоволствие.

След разговора с Франсин Виктория изпита огромно облекчение. От дълго време не се бе чувствала толкова безгрижна и весела. Двете имаха различни планове как да прекарат деня, но се уговориха Виктория да се прибере за чая. Тя си бе уредила да се срещне за обяд с Роми Констабъл, нейна приятелка от Бейбъри, с която се редуваха да водят децата на училище в Тодингам, и която ѝ бе обещала да дойде в Лондон да се видят. Виктория очакваше с нетърпение да се види с Роми, но в момента цялото ѝ същество трептеше от мисълта за Патрик и трудно можеше да се концентрира върху нещо друго. Но със сигурност все още не беше готова да сподели с Роми за него. Тя може и да беше добра приятелка, но трудно можеше да пази тайна и Виктория знаеше, че след като Роми каже на неколцина приятели — под пълна тайна, разбира се — за разцъфтяващия любовен роман на Виктория, не след дълго всички в Бейбъри ще знаят, в това число и семейство Кънингам.

Приемът на Брук стрийт бе в разгара си в петък вечерта, когато Виктория пристигна. Тя показа поканата си на елегантната жена, седнала зад една маса пред вратата, която провери в списъка дали е сред поканените и ѝ подаде луксозния каталог, от корицата на който я гледаше лицето на баба ѝ. На Виктория ѝ се искаше да извика и да размаха каталога пред всички, ала най-вече копнееше Еванти да е тук с нея, за да споделят този специален момент. Вътре в каталога имаше репродукция на портрета „Момичето на скалата“ — портрет на Еванти Паломбини, 1938, гласеше надписът.

Виктория си взе чаша шампанско и се загледа в морето от хора, сред които не се мяркаше нито едно познато лице. Имаше момент на паника, когато едва се сдържа да не изтича обратно на улицата, ала тогава през стаята видя главата на Патрик да се издига над останалите — в същия миг той се извърна, видя я и лицето му грейна. Забърза към нея.

— Прекрасно! — възкликна той. — Боях се, че може в последната минута да се случи нещо и да не дойдеш. Сигурно е било доста обезкуражаващо да се озовеш сама сред тази тълпа, но сега ти обещавам, че ще се погрижим за теб. Толкова се радвам да те видя.

— Аз също — отвърна тя, зарадвана, че го е открила. — Но защо не ми каза за корицата на каталога? Истинска сензация!

— Онази вечер имах цял куп каталози в апартамента, но исках да бъде изненада и затова ги скрих. Взел съм още няколко, за да занесеш на баба си или да ги дадеш на други членове от семейството си. А сега, ела да поздравяш Хю — той отвсякъде е обграден с особено внимание и се наслаждава на всеки миг, но няма търпение да се запознае с теб. Съмнявам се, че ще имате възможност тук да говорите за Еванти, но по-късно ще имате достатъчно време, а и ти ще седиш до него на вечерята.

Той я поведе към другия край на залата.

— Определено не е нужно да ми казваш кой е — засмя се Виктория. — Сега разбирам защо бедната Нафсика така се ужаси, като те видя. Като се изключи буйната бяла коса, вие двамата си прилича те невероятно много!

— Аз самият твърде скоро ще се сдобия с бяла коса, макар че моята няма да бъде толкова дълга — отвърна Патрик.

Хю стоеше до портрета „Момичето на скалата“ и разговаряше с виден художествен критик от Вашингтон. Когато видя Виктория, той протегна ръце към нея, пусна бастуна си и едва не падна. За щастие Патрик и критикът го подхванаха точно навреме, преди да се строполи на пода.

— Внучката на Еванти! — промълви той и засия насреща ѝ, след като го изправиха и той успя да възстанови равновесието си. — Какъв прекрасен миг! Ако дойдеш и застанеш тук, всички ще помислят, че току-що си излязла от рамката. — Извърна се към художествения критик: — Погледнете я. Забелязвате ли приликата? Това е внучката на Еванти Паломбини.

— Определено я забелязвам. Трябва да ми разкажете повече за това. — Критикът, подушил нещо интересно, изглеждаше изключително заинтригуван, но в това време дойде някой друг, отвлече вниманието на Хю и той се обърна.

Виктория усети леко докосване по ръкава и се извърна. Намери се лице в лице със застаналата до нея Софи, която на пръв поглед изглеждаше почти неузнаваема в елегантните черен панталон и блузка, с прическа и дискретен грим, но в същото време се усмихваше неуверено на Виктория, сякаш не беше сигурна как да се държи.

— О, Софи, колко си хубава! Радвам се да те видя! — Удоволствието на Виктория бе съвсем неподправено и тя топло прегърна младото момиче. — Искаш ли да ме разведеш наоколо и да ми разкажеш за картините? — попита тя.

— Отлична идея — намеси се Патрик. — Софи, скъпа, защо вие двамата със Сам не се погрижите за Виктория вместо мен? Предполагам, че е по-добре да стоя по-близо до вуйчо Хю, за да го хвана, когато се накали да пада следващия път! Заведи Виктория да ѝ покажеш „Момичето под ябълковото дърво“ и я представи на всички, които познаваш, а по-късно аз ще дойда да ви взема. Какво ще кажеш, Виктория?

— Чудесно — усмихна му се тя, трогната от загрижеността му. — Не бих могла да измисля нещо по-добро.

И Софи я поведе, за да ѝ покаже портрета си, а пътьом взеха и Сам, който беше особено доволен да види отново своята богиня от

Корфу.

Виктория застана пред портрета.

— О, Софи! Ти трябва да си изключително доволна. Портретът е фантастичен! Това, което го прави особено завладяващ, е, че толкова прилича на теб в момента, но в същото време по някакъв начин показва каква ще станеш след няколко години. Забавно ли ти беше да позираш?

Софи кимна, много доволна от реакцията на Виктория.

— Беше наистина страхотна. Докато ме рисуваше, вуйчо Хю ми разказа всичко за него и твоята баба. Беше толкова тъжно, че чак сърцето ми се късаше! Радвам се, че ти харесва — аз не мога да повярвам, че това наистина съм аз — призна си Софи. — И татко го видя тази вечер, защото вуйчо Хю не му позволи да го зърне досега, и той също остана много доволен. — После погледна към Виктория и една сянка пробяга по лицето ѝ. — Просто ми се искаше и мама да е тук сега — промърмори тя. — Струва ми се, че не е редно да показвам картината на други хора, преди тя да я е видяла.

Виктория се чувстваше доста неудобно, защото макар че Патрик ѝ бе казал, че Рейчъл няма да дойде на изложбата, не бе уточнил защо, нито пък ѝ бе разкрил причината за решението им да се разделят. На всичко отгоре усети, че се изчервява, и се смути още повече. Искаше ѝ се да каже, че каквато и да е причината за отсъствието на Рейчъл тази вечер, няма нищо общо с нея.

— Разбрах, че тя няма да бъде тук, съжалявам — притеснено избъбри тя. — Колко... колко жалко, че не може да дойде!

Настъпи неловка пауза. Сам предупредително стрелна сестра си.

— Картината е страхотна, нали? — обърна се той към Виктория и се ухили. — Но Софи е непоносима, откакто е завършена — пошегува се той. — Конете наистина са стихията на вуйчо Хю и аз мисля, че Пънч е най-хубавата част от картината!

— Ха! Ти просто ревнуваш — изсумтя Софи. — Не го слушай, Виктория!

Обичайната закачлива атмосфера се възстанови, но Виктория имаше чувството, че е получила предупреждение.

— Хайде — подкани Сам. — Ако успеем да откъснем Софи от собствения ѝ образ, може да ти покажем някои наистина красиви създания.

Двамата очевидно бяха невероятно горди със своя вуйчо и добре познаваха творчеството му. Виктория позна скиците с въглен, които бе видяла в апартамента на Патрик, но имаше и още много други. Докато разглеждаше някои от ранните акварели от Индия, тя беше сигурна, че са направени по време на пътуването му, завършило толкова зле — същото, което бе сложило начало на недоразуменията му с Еванти. По-голяма част от картините бяха на животни, но имаше и една серия скици от войната, някои от които бяха мъчително въздействащи.

— Всички изглеждат толкова млади — тъжно отбеляза Виктория, загледана в рисунка на ранен войник, — но предполагам, че и самият той е бил много млад, когато ги е рисувал. Забележително многостранен художник е той — някои от тези големи маслени платна са удивително силни! Харесва ми онова с леопарда, излегнал се под дървото. Изглежда полузаспал, но усещаш как всеки миг може да скочи.

— Тази е била предоставена от принц Харун, който е покровител на вуйчо Хю. Вуйчо Хю току-що завърши едно огромно платно на неговата кобила и жребчетата ѝ. Изложено е в съседната зала. Непременно трябва да го видиш.

Когато обиколиха трите зали на галерията, по-голяма част от хората бяха започнали да се разотиват и тълпата бе значително пооредяла, затова картините можеха да се разглеждат на спокойствие. Виктория си прекарваше много приятно, чувствайки се свободно и естествено в компанията на семейство Хамънд, когато зърна една огромна и надута фигура да се визира надолу към нея и разпозна Питър Мейсън.

— Виктория! Какво неочаквано удоволствие! — възкликна той, натъртвайки повече на неочаквано, отколкото на удоволствие, както си помисли Виктория, докато получаваше целувката, която толкова успешно бе успяла да избегне в сряда. — Не ми каза, че ще идваш на тази изложба. — От устата му прозвуча като обвинение, така че тя почти очакваше да ѝ поиска поканата за проверка. — Какво те доведе тук? Надявам се, че не си решила да купуваш някоя от картините! — засмя се гръмогласно адвокатът на своето абсурдно предположение, олюлявайки се като стол със счупен крак.

— О, не се тревожи — няма такава опасност. Дойдох, за да почета портрета на моята баба — сладко отвърна Виктория, сочейки

лъскавата корица на каталога. — Вероятно не знаеш, че Хю Марстън е неин стар семеен приятел, нали? Жалко, че баба ми не можа да дойде лично, но аз я представлявам.

С удоволствие видя как думите ѝ го смутиха и объркаха. Имаше чувството, че той набързо я преоценява и вероятно я повишава мислено, причислявайки я към по-важна категория в системата си, но в същото време изпъкналите му очички продължаваха да шарят наоколо, както правеха при всяко светско събиране — да не би наблизко да се появи някоя по-важна персона от човека, с когото говореше в момента. Напомняше ѝ на гуцер, винаги нащрек за апетитна плячка, и когато внезапно се фокусира някъде над рамото ѝ, тя почти очакваше да стрелне езика си и да я улови.

— А... Патрик! — възкликна той с най-медената си интонация. — Скъпи приятелю, колко се радвам да те видя! Надявах се, че ще можем да разменим някоя и друга дума. Какво талантиво семейство сте всички вие! Чух великолепни неща за новата ти книга — Сафира е моя дългогодишна приятелка, — а сега сигурно си много доволен от успеха на ретроспективната изложба на скъпия ни стар Хю. Утре предвиждам възторжени рецензии. О, познаваш ли Виктория Кънингам?

— Разбира се, че я познавам — отвърна Патрик и ѝ смигна едва доловимо. — Дойдох да я взема, защото тя ще вечеря с нас, така че боя се, трябва да те лиша от компанията ѝ, Питър. — На Виктория каза: — Мисля, че Хю остана достатъчно дълго. Той може и да смята, че не трябва да си тръгва, преди да си отидат всички, но ми се струва, че повечето са се запътили към изхода. Поръчали сме кола да дойде да ни вземе и да ни откара в „Будълс“. Сам, би ли отишъл да видиш какво става с Хю и да го доведеш, когато е готов? Довиждане, Питър. Радвам се, че вечерта ти е доставила удоволствие. — С тези думи той поведе Виктория и Софи към вратата.

— Трябва да се срещнем някой път — подвижна след него Питър. Нямахше намерение да изпуска толкова лесно плячката си. — Да обядваме... да обсъдим някои неща... Имам някои идеи, които може да те заинтересуват... Ще кажа на секретарката си да ти позвъни.

Виктория сякаш виждаше как пипалата му не спират да действат, преценяват ситуацията в опит да установи каква е връзката ѝ с Хю Марстън и Патрик Хамънд. Не се съмняваше, че когато в понеделник

пристигне в Бейбъри, цялото семейство Кънингам ще е получило най-подробен доклад за социалните ѝ изяви. За щастие в този момент Питър зърна принц Харун, който тъкмо си тръгваше. Принцът бе заобиколен от обичайната си свита помощници и бодигардове, повечето от които си бяха надянали тъмни очила, сякаш трябваше да се предпазят от ослепителното слънце на пустинята, а не се намираха в дискретно осветените салони на картинна галерия в Мейфеър. Питър се движеше с изненадваща скорост за човек с такова едро и пълно телосложение и се опита да пресрещне принца, преди да е стигнал до вратата, но бе отклонен от бодигардовете, които се спуснаха към него като армия червени мравки.

— Не знаех, че познаваш този самомнителен стар бърборко — отбеляза Патрик, наблюдавайки развеселено маневрите на адвоката.

— Той е един от попечителите ми — намръщи се Виктория. — Беше кръстник на Ричард. Не ме одобрява и се боя, че ще имам огромна разправа с него заради образованието на Джейк, където трябва да живея и още няколко важни неща от този род. Но може би ей сега ще бъде застрелян от един от тези винаги готови за стрелба убийци — додаде с надежда тя. — Това би решило проблемите ми!

— Боя се, че Питър е роден с бронезилетка — засмя се Патрик. — Не се оставяй да те изплаши — отстоявай решенията си. А, ето го и Хю. Да вървим.

Колата спря на Сейнт Джеймс стрийт и докато Патрик и Сам съпровождаха Хю до главния вход, за да не се налага да изкачва твърде много стълби, Софи и Виктория се изкачиха по каменните стъпала на сградата на „Иконъмист“, а след това се спуснаха надолу към входа за дами на отсрещната страна, за да се освежат преди вечерята.

— Изглеждаш много изискано, Софи — отбеляза Виктория, докато се пръскаше с „Шанел 19“. — Този панталон е много шик и много ми харесва как си прибрала косата си.

— Татко каза, че ще ми даде пари да си купя нещо ново, но трябва да изглеждам хубава, — и то по неговите стандарти, а не само модерна по моите — рече Софи и се изкиска. — Тъй като мама отсъства, аз се възползвах от помощта на майката на Ели, която винаги е много елегантна за жена на нейната възраст, и тя ме заведе на пазар в „Харви Никс“ в Лийдс. Самата ти изглеждаш невероятно, Виктория.

— Аз също се подадох на греховната лудост на пазаруването — съвестта още не ми дава мира! — Виктория се запита как така Рейчъл Хамънд се бе отказала от удоволствието да избере тоалет за дъщеря си за един толкова важен семеен случай, предоставяйки го на друг човек. — Възползвах се от услугите на съпругата на моя братовчед, която е американка. Тя прие да се нагърби с ролята на мой моден консултант. Никога нямаше да си купя този тоалет без нея. Радвам се, че ти харесва — добави, докато отиваха да се присъединят към останалите.

Прекараха прекрасна вечер. Виктория седеше между Хю и Патрик, а Сам и Софи бяха насреща. Макар че Хю очевидно искаше да узнае всяка подробност за Еванти, беше прекалено добре възпитан, за да монополизира изцяло Виктория, изключвайки останалите гости. Освен това на нея ѝ харесваше умелия начин, по който включваше Сам и Софи в разговора.

— Може би след вечерята ние двамата ще успеем да се уединим някъде и тогава ще ми разкажеш всичко за баба си и как е тя в момента — каза ѝ той със светнало лице. — Има да те питам за толкова много неща, че просто не знам откъде да започна. Не мога да ти обясня какво означава за мен отново да бъда във връзка с нея след всичките тези години.

Двамата разговаряха за Врахос — Виктория му разказа за детството си, прекарано там, а Хю ѝ описа какъв е бил островът, когато той го е посещавал. От време на време Патрик улавяше погледа ѝ и ѝ се усмихваше, доволен, че двамата се разбират толкова добре. После обсъдиха книгата на Патрик, а той им разказа за някои други къщи, които възнамеряваше да включи; разговаряха за изпитите на Софи и за плановете на Сам да замине за Тайланд през ваканцията. С удоволствие обсъдиха завършилата изложба и хората, които бяха дошли. Хю бълваше истории за различните си покровители — някои от които изключително недискретни — и обсъдиха двата портрета, които по-рано вечерта бяха в центъра на разговорите. Хю предложи тост за Еванти и Софи — неговите два красиви модела.

— Само погледни лицето на дъщеря си — обърна се Виктория към Патрик, когато двамата излизаха от салона, за да пият кафе в съседната зала. — Забелязваш ли как вуйчо ти кара лицето ѝ да сияе?

Той наистина е много, много специална личност. Аз самата бих могла да се влюбя в него.

— Не го прави — предупреди я Патрик — или ще го застрелям!

Виктория хвърли тревожен поглед към Софи, ала изглежда момичето не бе чуло нищо.

— Аз нося сребърната кутия в чантата си — прошепна младата жена. — Дали моментът е подходящ да му я покажа, как мислиш?

— Идеален. Надявах се да го направиш.

И така Хю и Виктория се настаниха на един диван до стената в другия край на стаята.

— Имам нещо, което бих искал да занесеш на баба си — каза той. — Идеята е отчасти на Софи. Надявам се на Еванти да ѝ хареса. — И подаде на Виктория плосък продълговат пакет.

— Нона също ме помоли да ти донеса нещо. Тя не ти го подарява и би искала да ѝ го върнеш, но смята, че би ти харесало да го видиш отново. Помоли ме да ти кажа, че не се е разделяла с нея през последните шестдесет години. Помня я още от времето, когато бях дете, но до деня, в който Патрик дойде във Врахос, никога не съм знаела нейната история. — Тя остави върху коленете му малък пакет, увит в хартия.

Той го отвори. Когато видя съдържанието му, улови ръката на Виктория и я стисна силно за миг. После бръкна в джоба си.

— Тук е нейната близначка... — дрезгаво, почти полугласно промълви старият художник. — Сложих я в джоба си тази вечер отчасти, за да ми донесе късмет, тъй като излагам портрета на Еванти, но и защото исках да ти я покажа. — Държеше двете еднакви кутии в ръцете си и се взираше в тях. Виктория виждаше колко е развълнуван.

— Разкажи ми за пчелите и лястовиците — помоли го тя. — Лястовиците имат ли нещо общо с Халедония — малкия остров, който може да се види от Врахос, и където Нона обичаше да ни води на пикници, когато бяхме деца? Ние винаги сме знаели, че това място има специално значение за нея. Моят син Джейк също обича да ходи там. — И тя си припомни своя едва не завършил катастрофално опит да отиде до острова и как Гай и Петрос я спасиха. „Колко много се промениха нещата за мен оттогава!“ — помисли си младата жена.

— Да — кимна Хю. — На този остров аз предложих на Еванти да стане моя жена и тя прие. Радвам се, че и ти го харесваш. Нарисувах

й картина с две лястовици, сгушили се крило до крило в гнездото си, и тя ги нарече Хю и Еванти. Лястовиците символизират получаването на добри новини — знаеш ли това?

— Разбира се — усмихна му се тя. — Нона ми го е казвала. Тази пролет, когато бях много зле, често наблюдавах две лястовички, които поправяха старото си гнездо над терасата във Врахос, където се гушеха крило до крило и постоянно си чирикаха — изглежда винаги имаха какво да си кажат — и аз се улавях, че им завиждам, защото са заедно, а аз бях сама — макар че, колкото и да бе странно, в същото време ме развеселявах. Израснала съм с твоята картина, тя винаги е била в спалнята на Нона, но нямах представа, че ти си я рисувал. Когато бях малко дете, много я обичах и си съчинявах разни истории за нея. А пчелите?

— През онези дни пчелите бяха важна част от имението Врахос. Те произвеждаха най-хубавия мед, който някога съм вкусвал, и там имаше около шестдесет рояка, ако правилно си спомням. Сократ, бащата на Нафсика, който управляваше фермата, се грижеше за тях. Съществуват ли още онези сиво-сини кошери с плоските покриви?

— Разбира се — могат да се видят навсякъде в Корфу — и медът все още е великолепен, макар че за съжаление сега във Врахос са останали само три рояка. — Двамата се бяха потопили в един различен свят, на много километри от лондонския клуб на Хю, ала и двамата си мислеха за Еванти. — Продължавай — подкани го тя.

— Ами очевидно във Врахос винаги ще има пчели, а Еванти твърдеше, че те били пазители на къщата. Казваше, че ако имаш честта да споделяш къщата си с пчели, трябва да ги уважаваш и да общуваш с тях и да ги осведомяваш за важните промени в живота си.

Виктория се засмя.

— Това ми звучи съвсем в стила на Нона! Ние бяхме научени да разговаряме с тези пчели. Аз все още го правя. Но ще ти кажа нещо странно — винаги когато се случи нещо със семейството, пчелите се събират на рояци — и това е факт. Мога да ти разкажа някои доста невероятни истории за тях.

— Еванти реши, че те са пазители на нашата любов, и настоя да им кажем за нас — засмя се Хю. — Аз се шегувах с нея за това, но тя беше съвсем сериозна, затова поръчах да ги гравират върху нашите сребърни кутии. — Усмивката му се стопи и той погледна сериозно

към Виктория. — Страхувам се, че тези пчели не си свършиха добре работата.

— Не го казвай — пламенно възрази младата жена, нещо в гласа му накара сърцето ѝ да се свие. Много хора живеят заедно с години, но си остават безразлични един към друг. — Поколеба се, сетне попита нерешително: — Знам, че сега поддържате някаква връзка... но мислиш ли, че двамата с Нона може отново да се срещнете?

— Не знам — бавно отвърна той. — И аз си задавам същия въпрос и ми се иска да вярвам, че ще успеем да се видим отново. Напоследък съм станал нещо като фаталист — каквото е писано да стане, ще стане. Някога исках всичко да става начаса, но с възрастта се научих да бъда по-търпелив. Което, ако се замислиш, е дяволски глупаво, защото знам, при това много добре, че времето ми изтича!

— Не го казвай — повтори Виктория. — Не мога да го понеса. Откакто Ричард — съпругът ми — умря, имам чувството, че животът е ужасяващо несигурен, че се държи само на някакви тънки нишки. Тънки като паяжина. И тази несигурност постоянно ме преследва.

— Ти съвсем наскоро си преживяла голяма трагедия — отвърна Хю, — но си млада и силна, прекрасна Виктория, и имаш много причини, заради които да живееш — знам го, — така че не си губи живота в страхове как да продължиш напред. — Наведе се и се протегна за бастуна си. — Трябва да вървя — рече дрезгаво. — Часът ми за лягане мина, а днес имах дълъг ден. Предай на Еванти моята любов. Надявам се, че ще хареса подаръка ми. Мога ли да задържа за малко кутията? Кажи ѝ, че ще ѝ я върна, когато се видим, а междувременно ѝ давам назаем своята. — Погледна Виктория с весели искрици в очите. — Виждаш ли, че дори на моята възраст все още мога да бъда романтичен. „Моят истински любим плени сърцето ми, а аз неговото...“ и така нататък. — Пъхна в джоба малката кутия, която Виктория му бе дала, и ѝ подаде своята. Тя я пое внимателно от него и я сложи в чантата си. Беше прекалено развълнувана, за да каже каквото и да било.

Патрик, който бе наблюдавал размяната с буца на гърлото, помогна на възрастния мъж да се изправи бавно на крака.

— Ще остана в клуба — каза Хю, — но вие не бива да се чувствате задължени да бързате да си тръгвате само защото аз отивам да си легна. — Обърна се към Патрик. — Ще те помоля да ме

подкрепяш от другата страна, скъпо мое момче. Лека нощ тогава, внучке на Еванти — беше прекрасно да си поговоря с теб. Надявам се, че много скоро ще се видим отново. Кажеш на баба си, че „Момичето на скалата“ обра всички овации, както самият модел е правил. Лека нощ, скъпа Софи — ти си другият ми красив модел. Горд съм, че успях да те нарисувам. Лека нощ, скъпо мое момче. Надявам се да дойдеш скоро да ме посетиш у дома.

Виктория отиде и сложи ръце на раменете му.

— Косата на Нона е сребриста също като твоята сега — промълви тя и го целуна за лека нощ. — Но с изключение на това, струва ми се, че не си се променил твърде много. Благодаря ти, че ме покани на тази вечеря със семейството ти и ми подари такава специална вечер.

— Няма да се бавя много, не си тръгвай още — помоли я Патрик и улови вуйчо си под ръка.

— Благодаря, че бяхте толкова мили с мен и ми отделихте толкова внимание в галерията — обърна се Виктория към Сам и Софи. — За нищо на света не бих пропуснала да се запозная с вашия вуйчо Хю. Той е много специална личност. Нищо чудно, че баба ми се е влюбила в него.

Тримата наблюдаваха мълчаливо как двете високи фигури бавно се запътиха към асансьора.

Когато Патрик, Сам и Софи се прибраха в апартамента на Уорик скуер, след като настаняха Виктория в едно такси и поръчаха друго за себе си, лампичката на телефонния секретар светеше.

— Да видя ли какви съобщения имаме, татко? — попита Софи. Тя се питаше дали има обаждане от Матю Барнаби, на когото преди два дни бе изпратила текстово съобщение, за да го осведоми, че двамата със Сам ще бъдат в Лондон за уикенда.

— О, виж ги, благодаря. Не мисля, че е нещо спешно — вероятно е била Сафира — рече Патрик, наля си малко уиски и добави вода. — Искаш ли едно питие, Сам?

— Имаш ли „Будвайзър“? — попита Сам.

— Струва ми се, че има — да, останала е една. Съжалявам, имах намерение да заредя бара. Утре ще напазаруваме. Какво бихте искали

да правите през уикенда? — Самият Патрик знаеше отлично какво би искал да прави, ако Сам и Софи си имаха свои планове, но те бяха на първо място и той искаше да се съобрази с тях.

— Има едно съобщение от баба — обяви Софи. — Можеш ли да ѝ се обадиш? Трябвало да говори с теб. По-рано вечерта се обадила вкъщи и оставила съобщение, но след като не си ѝ позвънил, решила, че сигурно си тук. Би ли ѝ позвънил утре, ако тази вечер е твърде късно? Каза, че не е толкова спешно, но говореше доста нервно.

— Баба ти винаги говори нервно — махна с ръка Патрик. — Винаги — целият ѝ живот е едно постоянно нервничене. Но майка ти със сигурност знае, че сме тук, защото ѝ казах. — Не добави, че е чудовищно от страна на Рейчъл да бъде толкова близо до Лондон и да не направи усилие заради Софи да дойде на приема и да види портрета на дъщеря си, който се излагаше за пръв път в галерия. Беше ѝ го казал направо, но нямаше никакъв резултат. — О, боже! Чудя се какво ли иска баба ви. — Погледна часовника си. — Вече е твърде късно, за да ѝ се обаждам сега, те сигурно са си легнали.

— Мама и Поси ще дойдат ли за уикенда? — попита Софи уж небрежно.

— Боя се, че не, скъпа. Ти напоследък говорила ли си с нея?

— Тя ми се обади в училище, за да попита как вървят изпитите. Аз специално я помолих да дойде тази вечер, но тя каза, че нямало да може. Не че ми пука кой знае колко. — Софи разпусна косата си и я отметна безгрижно назад, за да подчертае, че наистина не я е грижа. Сърцето на Патрик се изпълни с мъка за нея.

— Имаше ли други съобщения?

Лицето на Софи светна.

— Имаше едно от Матю. Той иска двамата със Сам утре да отидем при родителите му в Мейдънхед и да им гостуваме през целия ден.

— А вие искате ли?

— Но това означава да те оставим съвсем сам — отвърна Софи, а Патрик бе трогнат от колебанието ѝ, защото знаеше колко много ѝ се иска да отиде.

— Не се тревожете за мен. Вие вървете и се забавлявайте. Аз имам да върша доста неща и няма да скучая — каза той.

— Обзалагам се, че знам кое е едното от тях — подметна Сам.

— Какво? — попита Софи.

— Той иска да покани Виктория Кънингам на обяд, нали, татко?
— подразни го Сам.

Патрик взе бързо решение.

— Да, ако вие заминете при Барнаби, аз може да се опитам да го направя — макар че нямам представа дали е свободна, — но ако има нещо специално, което бихте искали да правим заедно, то е на първо място. — Патрик си каза, че двамата изглеждат... предпазливи. — Слушайте — продължи той, отчаяно надявайки се, че е улучил верния тон. Искаше да бъде честен, но в същото време да не казва твърде много. — Аз много харесвам Виктория. Мисля, че и двамата го знаете. Сега тя е сама. Радвам се на компанията ѝ, а тази връзка между Хю и баба ѝ ни обвързва по някакъв начин, но моля ви, не си правете прибързани заключения. Ако между нас има нещо повече — с нея или с която и да било друга жена, — обещавам ви, че вие ще бъдете първите, на които ще съобщя. Вие двамата и Поси сте на първо място за мен. Ясно ли е?

— Ясно — промърмори Сам. Чувстваше се неудобно и вече съжаляваше, че е повдигнал този въпрос.

— Софи?

— Предполагам, че да — тихо отвърна тя с напрегната нотка в гласа и сви рамене.

— Мислех, че харесвате Виктория — каза Патрик и му се прииска да не го беше правил.

Софи удари с юмрук една от възглавничките на дивана.

— Аз наистина я харесвам, татко, не става въпрос за това. Просто... ами всичко е толкова трудно.

— Знам — съгласи се баща ѝ. — Знам, че ти е трудно. Разбирам го и много съжалявам. — Опита се да я прегърне, но тя се отдръпна. Патрик се изправи. — Е, сега мисля да си лягам. Беше чудесно, че тази вечер бяхте там, подкрепяхте вуйчо Хю и споделихте радостта и славата му. Гордея се и с двама ви. Той беше в страхотна форма, нали? Утре сутринта ще се обадя на баба ви, за да разбере каква е последната драма, ако изобщо има нещо. Вероятно не може да намери ключовете си!

Поколеба се за миг, надявайки се Софи да омекне, но тя се зае да прелиства едно списание с подчертано отегчена физиономия.

— Лека нощ тогава и на двамата — каза Патрик.

Чувстваше, че трябва да се опита да спаси тази щастлива вечер, но в същото време усещаше известно облекчение, че въпросът за Виктория бе повдигнат открито. Ако Сам не го беше сторил, той щеше да се чуди дали да спомене или не за евентуални бъдещи срещи между него и Виктория — срещи, които той определено имаше намерение да си уговори.

— Горкият стар татко, остави го да си поживее малко, виждаш го, че изгаря от желание — подхвърли Сам. Дожаляло му бе за сестра му и не знаеше какво да й каже, а самият той не беше съвсем сигурен как да реагира. Включи спортния канал. — Вероятно мама му липсва.

— Е, показва го по доста странен начин — със задавен глас отвърна Софи. Цялата хубава светска вечер, новият ѝ черен панталон, всички комплименти за портрета внезапно се превърнаха в пепел. — Да си поживее — защо трябва да си поживее? Повдига ми се от това.

— О, я стига, опитай се да бъдеш справедлива.

— Не искам да съм справедлива — по детски се нацупи Софи. — Предполагам, че не е заложено в гените ми да бъда справедлива. В крайна сметка мама е най-несправедливият човек, когото познавам.

— О, Софи! Защо за разнообразие не запееш някоя друга песен, става ли? — Сам безпомощно погледна сестра си.

Софи се изнесе обидено от стаята и безшумно влезе в стаята до спалнята на родителите ѝ, която споделяше с Поси, когато всички бяха в апартамента — поне този път щеше да си легне на долното легло. Тъкмо се унасяше, когато от съседната стая чу гласа на баща си. Сигурно говори с мама, сънливо си помисли младото момиче. После рязко се изправи и напрегнато се заслуша — разбира се, че не говореше с майка ѝ! Не можеше съвсем ясно да чуе какво казваше, но и малкото, което долови, ѝ бе достатъчно, за да разбере с абсолютна сигурност, че говори с Виктория.

Софи се хвърли обратно върху леглото, зарови лице във възглавницата и се зави презглава с юргана.

40.

Напоследък в къщата с фронтоните в Пайнуд Лодж, разположена с гръб към Чоубам Комън, където през последните тридесет години живееха полковник Ингфийлд и съпругата му, откакто той се пенсионира от армията, цареше напрегната атмосфера.

Общинската мера със своите брези и ели и пасището, стигащи чак до тяхната градина, им създаваха усещането, че живеят в провинцията: нищо нецивилизовано и заплашително, а в същото време бяха много близо до Лондон. Двамата се радваха на малките момичета от съседните къщи, които препускаха весело на охранените си понита през орловата папрат, а през уикендите на техните преуспели бащи — зажаднели да се разтоварят след напрегнатата седмица в Ситито — язدهа по-буйни жребци. Наблизо в Уиндзор Грейт Парк имаше игрище, където можеха да наблюдават състезания по поло, а върху малката затревена площ отстрани, пригодена за голф, Норма упражняваше ударите си, което за нея беше идеална форма на раздвижване. Истинската провинция със скитащия добитък и калта не беше по техен вкус. Къщата ги устройваше идеално — беше лесна за поддържане, нито твърде голяма, когато бяха сами, но достатъчно просторна — за ограничено време, — за да приюти цялото семейство Хамънд, когато идваха на гости, а това не се случваше особено често.

Семейство Ингфийлд имаха много приятели в околността и нормално водеха добре подредено съществуване — Норма бе убедена, че си го е заслужила, след като толкова години бе следвала армейското знаме в доста противни части на света и бе живяла в армейски жилища. Норма управляваше къщата като по часовник, а Хауърд бе подредил градината с военна прецизност, която му идеше отръпки — истински фелдмаршал на цветните лехи. Само от време на време някое дръзко лале се осмеляваше да подаде глава встрани от пролетната леха, а поляната бе идеално подравнена като градско игрище за крикет.

Ала сега идеално установеният ритъм на живота им бе нарушен и нервите на всички бяха опънати до крайност. Хауърд намери

убежище в голф клуба, но Норма се принуди да се откаже от голяма част от редовните си ангажименти — Дамския градинарски клуб и благотворителния комитет, — дори от съдбовното си посещение при фризьора всеки четвъртък. Всичко бе объркано и нарушено от изискванията на дъщеря ѝ и внучката ѝ. Грижите за двете се оказа работа на пълен работен ден, за която Норма нямаше нито енергия, нито желание.

Откакто Рейчъл се бе завърнала от Йоркшър и обяви, че възнамерява да се разведе с Патрик поради несходство на характерите — както неясно и лаконично им бе обяснила — напрежението в къщата постоянно растеше. Когато двете с Поси се появиха неочаквано при родителите ѝ за навярно кратко гостуване с похвалното намерение (както заяви Рейчъл) да провери как са със здравето, енергичната и компетентна Ивон ги придружаваше. Обаче сега Ивон, която нямаше никакво намерение да се отлъчва за повече от две седмици от Йоркшър, за да се заточи някъде в мрачния Чоубам, се бе завърнала на север. Беше казала на Рейчъл, че ѝ липсва гаджето ѝ, седмичните веселби в кръчмата на Къркби-Уитъртън, както и срещите в клуба на Младите фермери, но не бе споменала, че намира атмосферата в къщата на Ингфийлд за непоносимо задушаваща.

Отначало родителите на Рейчъл не приеха сериозно заявлението ѝ. Но когато започнаха да минават седмици, стана ясно, че пукнатината в брака на двамата Хамънд не беше поредната драма от страна на Рейчъл, просеща малко внимание, а нещо много по-сериозно. Започнаха да осъзнават истината, че явно Патрик, също като Рейчъл, не изгаряше от желание тя да се завърне при него. След заминаването на Ивон Поси се влачеше из къщата и постоянно хленчеше, докато в същото време армията ѝ от Бийни Бейбис никнеше навсякъде из доскоро чистата и подредена къща; дори гостната бе превзета от количките и леглата на куклите. Завърнала се отново под родителския покрив след толкова много години, Рейчъл, която беше маниакално подредена и прибрана в собствената си къща, дотолкова бе погълната от по-малката си дъщеря, че напълно заряза домакинските задължения, оставяйки ги изцяло на майка си. Тя постоянно пътуваше до Лондон, за да се среща с приятели от университета, с които досега изобщо не се бе виждала. Понякога влачеше и Поси със себе си, понякога я оставяше в Пайнуд Лодж, но нито Норма, нито Поси се радваха на

взаимната си компания толкова много, колкото ѝ се искаше на Рейчъл. Тя не беше много словоохотлива с родителите си за своите срещи по време на тези пътувания.

— Мислиш ли, че си е намерила някой приятел? — притеснено попита полковникът съпругата си.

— О, не мисля така, скъпи. Струва ми се, че просто иска да възстанови контактите си със старите си приятели — успокояващо отвърна Норма, но полковникът не бе особено убеден и вътрешно продължаваше да си задава този въпрос.

Това поне беше по-добре, отколкото странните дейности, в които напоследък се бе забъркала. Откакто Бронуин се бе появила в живота ѝ, Рейчъл не спираше да дрънка някакви психологически безсмислици, което до такава степен слисваше полковника, че го караше да търчи към кабинета си за джин и тоник в най-неподходящи часове на деня. Всичко бе за предпочитане пред това да се спъва в Рейчъл на горната площадка на стълбището в нейните — както той ги наричаше — „смахнати позиции“, а всъщност бе практикуване на йога върху малка гумена постелка, или пък да слуша по уредбата звуците на чифтосващи се китове.

— Не знам какво я е прихванало — оплака се той на съпругата си. — Тя винаги е била трудна, но поне беше нормална. Нищо чудно, че на Патрик му е дошло до гуша! Ако още веднъж чуя за онази жена Ричардс, ще експлодирам. Вчера Рейчъл ми каза, че вярвала, че те в предишното си прераждане били лами, за бога! — Полковникът си представяше абсурдно видение на дъщеря си и Бронуин Ричардс, само че не като облечени в жълти роби в някой будистки храм, а как кротко пасат трева заедно някъде в Андите. Като човек, стъпил здраво на земята, той се нервираше от подобни полети на въображението. — Според Рейчъл онази ужасна снобка и, ако повярваме на Патрик — престъпничка, я била освободила от забраните и задръжките, които очевидно ние сме ѝ насадили в детството. Мога само да кажа, че би било дяволски добре, ако поне някои от тях се завърнат.

Хауърд Ингфийлд се взираше мрачно в своите блестящи кафяви спортни обувки, сякаш се надяваше да открие разрешението на проблемите си в техните идеално лъснати бомбета. Една сутрин той едва не получи удар, когато завари Рейчъл да прави така наречените си

„индиански тонизиращи упражнения“ във вътрешния двор — след което беше толкова изтощена, че не можа да даде закуската на Поси.

Затова и двамата родители на Рейчъл изтръпнаха от мрачно предчувствие, когато една вечер мобилният ѝ телефон иззвъня (по средата на вечерята) и тя в екстаз изпищя: „Бронуин!“ След което изхвъркна от трапезарията и не се върна близо половин час, а когато най-сетне се появи, беше в състояние на пълна еуфория.

— Удивително! — оповести тя. — Бронуин е заминала за Испания и ми предложи да ѝ отида на гости!

— Защо? — попита Норма със свито сърце.

— В момента говорихме само за една кратка ваканция заедно с Поси, но най-вероятно ще трябва да видим дали няма да мога да ѝ помогна с новия център, който двамата с Майлоу са основали. Звучи ми като страхотно начинание.

— Център за какво? — обади се Хауърд, докато дъвчеше пая с месо и бърбеци.

— О, за терапия и разни такива неща — неясно отвърна Рейчъл. — Бронуин смята, че аз може да се окажа забележителна придобивка за начинанието.

— Обзалагам се, че така смята! — изръмжа полковникът. — Особено ако вземеш и чековата книжка със себе си. — Той бе станал много неотзивчив, откакто Рейчъл му предложи да даде назаем малко пари на Бронуин.

— Аз съм смаяна, че тя има смелостта да ти се обажда! — възмутено възкликна Норма. — Какъв късмет, че не можеш да отидеш.

— Какво имаш предвид? — наежи се Рейчъл. — Сега, след като с Патрик сме разделени, аз съм свободна да правя каквото си пожелаая. Бронуин от цяла вечност ми повтаря, че прекалено дълго съм робувала на неговия стил на живот. Напоследък се появиха много други възможности за избор занаят, но това звучи интересно — едно от тези неща, за които мога здравата да се заловя. Истинско предизвикателство. Както и да е, и без това се нуждая от нейния съвет за бъдещето си.

— Да не би напълно да си изгубила разсъдъка си, Рейчъл? — Норма не можеше да повярва на ушите си. — Съвсем скоро ще започне училищната ваканция. Знаем, че Сам ще пътува, но забрави ли за Софи? А и не мисля, че Патрик ще остане много доволен от идеята да

отведеш Поси при жената, която ти открадна бижутата. Доколкото разбрах, от полицията са те помолили да им съобщиш, когато тя установи контакт с теб? Това е много сериозно.

— О, това... — Рейчъл махна пренебрежително с ръка. — Бронуин каза, че цялата история с бижутата е едно глупаво недоразумение. Патрик изобщо не ѝ позволил да му обясни как стоят нещата. Тя каза, че просто ги е взела временно като гаранция за един заем — само докато се закрепят финансово... Очевидно ми го е споменала, но трябва да е изскочило от ума ми. Ще си ги получа обратно, когато тя върне заема си. Сега, след като се е възстановила от шока, когато Патрик си изтървал нервите и се държал по онзи нелеп начин, гледа на всичко като на една шега.

— Ако си повярвала на това, значи можеш да повярваш на всяка небивалица! — избухна баща ѝ. За него беше съвсем ясно, че тази жена бе способна да накара дъщеря му да повярва във всякаква измислица. — За интелигентна жена ти наистина понякога ставаш забележително глупава, Рейчъл — сприхаво заключи той.

— Ако настояваш с тази идея за раздялата, трябва да сложиш в ред живота си, Рейчъл, скъпа — нервно се обади майка ѝ. — Ние с баща ти се радваме, че двете с Поси сте при нас — разбира се, че е така, — но ние не ставаме по-млади и не можем вечно да продължаваме по този начин, за никого не е добре. Двамата с Патрик много скоро ще трябва да постигнете някакво постоянно споразумение.

Точно това бе казал Патрик на съпругата си по телефона преди няколко дни.

Хубавото лице на Рейчъл придоби онова инатливо изражение, което майка ѝ и баща ѝ познаваха толкова добре.

— Е, ако Патрик не желае да взема със себе си Поси в Испания, ще му се наложи за разнообразие да я погледа малко той — заяви тя, като предпочете да забрави, че през последните две години бе правила всичко възможно, за да държи съпруга си по-далеч от малката им дъщеря и да го изолира от възпитанието ѝ. — Сигурна съм, че Ивон ще се върне в Уитъртън — на нея не ѝ харесва единствено югът.

— Ами как ще реагира Поси? Тя е толкова привързана към теб.

— Поси расте. Ще трябва да се приспособи — както всички нас — към промяната — надменно заключи Рейчъл. Без помощта на

Патрик и Ивон тя бе установила, че никак не е толкова лесно, както бе очаквала, да се справя с малката си дъщеря. Очарователното и зависимо дете се превръщаше в една малка личност със силна воля, чиито желания невинаги съвпадаха с майчините.

Родителите ѝ се втреничиха в дъщеря си.

— Е, със сигурност не можеш да я оставиш при нас — решително отсече Хауърд Ингфийлд. — Това е прекалено голяма отговорност за майка ти. — Той си помисли, че е дошло времето, макар и с голямо закъснение, да бъде строг и неотстъпчив с дъщеря си. Започваше да си мисли, че зет му трябва да е кажи-речи светец, за да я изтърпи толкова дълго.

— За бога! Заминавам само за седмица или две! От начина, по който говорите, човек би си помислил, че възнамерявам да изчезна завинаги.

— Също като Бронуин Ричардс — сърдито промърмори баща ѝ. — Е, не идвай при мен за помощ, когато тази измамница отново те забърка в неприятности. Измивам си ръцете от теб. Разправяли са ми, че испанските затвори са лишени от всякакви удобства. — И полковникът гневно излезе от стаята. Отлично знаеше, че никога не би могъл да изпълни закана си, но се почувства малко по-добре, след като я изрече.

— Защо не помислиш отново утре на спокойствие, скъпа? — предложи с помирителен тон Норма, която по стар навик се опитваше да не разстройва Рейчъл, като ѝ противоречи, но реши, че е крайно време да поговори лично със зет си и да го предупреди за последната приумица на жена му. — Утре сутринта всичко може да ти изглежда съвсем различно. Никога не е добре да се взимат прибързани решения — добави тя, която някога се бе поддавала на подобна дързост.

Когато Софи се появи със замъглени от съня очи в кухнята на Уорик скуеър в девет часа в събота сутринта, баща ѝ седеше до кухненската маса, пиеше кафе и четеше „Таймс“. Нищо друго с изключение на перспективата да се види с Матю Барнаби не би я накарало да се измъкне толкова рано от леглото. Но заради Матю тя бе нагласила алармата и смяташе да събуди Сам, за да успеят да се качат на сутрешния влак до Мейдънхед.

— Как е моята Софи? — весело попита Патрик. — Спа ли добре след големия прием снощи?

Софи изръмжа и го изгледа кръвнишки през кичурите коса, паднали върху лицето ѝ. Всяко нейно движение изразяваше ням укор. Патрик я стрелна въпросително и се върна към вестника си. Имаше доста добра представа какво тормози дъщеря му и изпитваше съжаление към нея, но нямаше намерение да си играят на догадки.

— Значи снощи все пак се обади на баба? — не издържа Софи, вбесена от очевидното му спокойствие.

— Не, както ти казах, беше твърде късно. Опитах да се свържа тази сутрин, но линията даваше заето, така че след малко пак ще позвъня.

— О, странно. Мога да се закълна, че снощи им се обади. — Гласът на Софи бе натежал от обвинение. — Всъщност — продължи предизвикателно — знам, че говореше, защото те чух.

— Не, не си, Софи — спокойно отвърна Патрик — Чула си ме да се обаждам на Виктория и мисля, че много добре го знаеш.

— Откъде, за бога, ще го знам?

— Отчасти защото аз ти казах какво става и вероятно защото — както ти самата току-що ми каза — си чула разговора.

Настъпи неудобна тишина. Софи се взря дръзко в баща си и срещна един поглед, който не се появяваше често, но тя го познаваше твърде добре и първа сведе очи.

— Чуй ме сега, скъпа. Знам колко е трудно всичко това за теб, но... — Патрик беше решен да не се кара с дъщеря си и смяташе да опита да поговори с нея открито за цялата ситуация около Рейчъл, но телефонът иззвъня. Той го вдигна.

— Ало? О, здравей, Норма. Разбрах, че вчера си ме търсила, но прослушах съобщението ти едва късно снощи.

Софи беше благодарна на прекъсването, защото така щеше да има възможност да се съвземе от току-що преживяното унижение. Тя също не искаше да се кара с баща си.

После го чу да казва:

— КАКВО смята да направи? Не може да е била сериозна, нали? Та това е дяволски глупаво!

Софи щеше да се пръсне от любопитство.

— Разбирам — продължи Патрик. — Не... не, разбира се, че не можеш. Да, напълно те разбирам. Може ли да говоря с нея? О... добре, кога ще се върне? — Софи чуваше гласа на баба си, която продължаваше да нарежда. После баща ѝ каза: — Разбира се. Добре. Сигурна ли си, че ще бъде там в неделя, ако дойда? Ще направя някои промени в графика си и ще ти позвъня пак. Не, разбира се, че постъпваш правилно като ми се обаждаш. В неделя на обяд ме устройва, благодаря ти, Норма. Може би е по-добре да дойдем и тримата? Ще ти съобщя допълнително. Довиждане тогава, скоро ще се видим.

— Татко, какво е станало?

— Пак онази проклета Бронуин! — Софи никога не го бе виждала толкова ядосан. — А аз си мислех, че най-после сме се отървали от нея! Майка ти иска да замине за Испания, за да се види с Бронуин Ричардс — ето какво се е случило!

— Не! Какво смяташ да правиш?

— В неделя ще отида в Чоубам и ще се опитам да се разбера с майка ти. Щях да отида още днес, но баба ти каза, че Рейчъл е излязла и е взела Поси със себе си — щяла да обядва с някакви приятели. Проклет да съм, ако ѝ позволя да заведе Поси при онази отвратителна жена! По-скоро ще се обадя в полицията.

— Мислиш ли, че мама ще замине без Поси? — попита Софи.

— Да се надяваме, че не, но очевидно е казала на баба ти, че било крайно време аз да се погрижа малко за Поси, а Поси просто трябвало да свикне — с болка в гласа отвърна Патрик.

— О, татко, това е било много злобно от страна на мама. Ти винаги се справяш страхотно с Поси. Добре, че Ивон е там.

— Не е — мрачно я осведоми баща ѝ. — Явно Ивон се е върнала в Йоркшър, но майка ти не ми е казала.

— Не мога да повярвам! Но баба и дядо са безпомощни с Поси — тя се страхува от тях. Двамата със Сам също се бояхме от тях, когато бяхме малки — на баба никога нищо не ѝ беше забавно, а дядо винаги изглеждаше сърдит. Горката Поси сигурно се чувства много нещастна.

Патрик прегърна по-голямата си дъщеря през рамо.

— Ти си много великодушна към сестра си, Софи. Знам, че понякога я смяташ за истинско мъчение. През по-голямата част от

седмицата ще бъде в Лондон, защото от списание „Херитидж ет Риск Куоъртърли Ривю“ ме помолиха да направя няколко снимки на две къщи на юг. С майка ти трябва спешно да обсъдим плановете си за лятната ваканция, затова смятам, че е по-добре и вие със Сам да дойдете в Чоубам. Знам, че искате в неделя вечерта да отидете у семейство Маршъл, но мога да ви кача на по-късния влак за Йорк. Опасявам се, че през следващите два месеца цялата тази неразбория ще се отрази най-много на теб, Софи, затова смятам, че е добре да участваш в обсъждането на плановете за ваканцията. Какво ще кажеш?

— С удоволствие ще дойда, но как може мама да иска да се види отново с Бронуин? — Софи трябваше да помисли за доста неща.

— И аз наистина не мога да си представя — отчаяно отвърна баща ѝ. — По-добре иди да събудиш Сам, ако искате в единнадесет да потеглите за семейство Барнаби. И не е зле да го осветлиш относно последното развитие на кризата.

— Боже, добре! — Софи се надигна от масата, взимайки препечената филийка със себе си. Не посмя да попита дали Виктория е приела поканата на баща ѝ, но когато стигна до вратата, той се смили над нея.

— Ако се чудиш — Виктория ще обядва с мен. Щях да отложам срещата, ако майка ти беше в Чоубам, но при това положение смятам да се видя с нея. Двамата ще отидем в „Хиндс Хед“ в Брей или някъде наоколо. Искаш ли на връщане да минем да ви вземем със Сам от Барнаби? Ние ще сме наблизо и така ще бъде по-удобно.

Софи се върна и прегърна баща си.

— Благодаря ти, татко. Работата е, че може би ще бъде малко рано, ако дойдете да ни вземете веднага след като обядвате... зависи от някои неща. Нали се сещаш как е?

— Сещам се — кимна баща ѝ. — Ето какво ще ти кажа — ще оставя телефона си включен и ако искаш да дойда да ви взема, ще ми позвъниш. Ако не, двамата със Сам ще се върнете сами, но те моля да ми съобщиш, ако нещата се развиват добре и искаш да останеш у Барнаби за вечеря. Какво ще кажеш?

— Страхотно — съгласи се Софи. После додаде: — Съжалявам, че бях толкова досадна. В момента всичко е така объркано... но ти наистина си най-прекрасният баща на света.

— Хмм — засмя се Патрик. — Понякога!

41.

Патрик пристигна да вземе Виктория малко след единадесет. Гай му отвори вратата и двамата мъже се огледаха с интерес и внимателно прикрито подозрение, което обаче не остана скрито за нито единия от двамата.

По време на закуска в кухнята Виктория, облечена в пенъоар, бе разказала подробно на Гай и Франсин за срещата си с Хю предишната вечер, за приема в галерия „Кромптън“ и най-вече за портрета на Еванти. Показа им корицата на каталога и видя, че Гай бе впечатлен.

— Трябва да отидете и да го видите — посъветва ги тя. — Мисля, че изложбата ще продължи един месец и съм сигурна, че и другите картини ще ви харесат, — но да се види Нона на картина е просто задължително. Има и още един невероятен портрет на Софи Хамънд — дъщерята на Патрик. — Интересно е да се направи сравнение между стила на Хю като млад и сега.

Гай вече познаваше и се възхищаваше на работата на Хю, макар че не се бе срещал лично с художника, и двамата с Франсин обещаха следващата седмица да посетят изложбата. Беше забавно да им разкаже за всичко, а и те бяха идеалната публика — горяха от любопитство да чуят мнението ѝ за Хю.

— Можеш ли да разбереш какво е намерила баба ти у него? — попита Франсин. — Той трябва да е бил нещо изключително за нея, за да запази чувствата си през всичките тези години.

— О, напълно! — несподобливо възкликна Виктория. — Според мен е абсолютно неустоим. Аз самата бих могла да се влюбя в него! — Гай я изгледа остро.

— Нали каза, че когато видели Патрик Хамънд във Врахос, Нона и Нафсика останали смаяни от невероятната прилика с вуйчо му, така че ти евентуално би могла да се влюбиш в племенника със същата лекота, както и във вуйчото? — подхвърли той. Шегуваше се, но в гласа му се усещаше напрегната нотка.

— О, определено!

Признавайки толкова безгрижно подобна възможност, Виктория се надяваше да разсее всякакво съмнение у Гай, че вече го е направила. Обаче когато малко по-късно обяви, че ще обядва с Хамънд, не уточни, че няма да присъства цялото семейство, а само Патрик и Гай й хвърли доста подозрителен поглед. Тя беше благодарна, че когато се върна предната вечер, те двамата с Франсин вече си бяха легнали. Не очакваше клетъчният й телефон да звънне тъкмо когато и тя си лягаше. Беше много изненадана.

— Само исках да проверя дали всичко е наред — каза Патрик. — Не мога да изразя с думи колко ми беше приятно да бъдеш с нас тази вечер и да гледам как Хю също се радва на компанията ти, Виктория... Не искам да ме сметнеш за досадник, но има ли някакъв шанс утре да си свободна? Сам и Софи неочаквано решиха да заминат при свои приятели — става дума, разбира се, за небезизвестния Матю, по когото дъщеря ми толкова бе хлътнала в Корфу, така че съм оставен сам на себе си да правя каквото искам... А това, което най-много от всичко искам, е да те видя отново.

Тя се поколеба за миг, а от другата страна на линията Патрик затаи дъх в очакване на отговора й.

— Аз самата не бих могла да се сетя за нещо, което да желая повече — щастливо заяви младата жена.

— Великолепно. За един ужасен момент си помислих, че ще ми откажеш. Да те взема ли малко по-късно сутринта, а след това ще отидем да обядваме някъде?

— Вечерта Гай и Франсин организират парти в моя чест, за да се видя с някои от приятелите си, докато съм тук, но съм сигурна, че нямат нищо планирано за през деня. За мен ще бъде удоволствие да излезем заедно. Ще очаквам с нетърпение да те видя отново.

— Аз също — промълви той. — Лека нощ. Приятни сънища.

След като той затвори, тя дълго лежа будна, питайки се какво става с нея и накъде се е запътила. Изглеждаше обезпокоително скоро след смъртта на Ричард да изпитва подобни чувства и тя бе наполовина ужасена от себе си. Ала в същото време изпитваше чувство, че постъпва правилно и че едва ли не всичко това е неизбежно, което не допускаше вина и угризения. Какво й бе казал миналата вечер Хю за съдбата? „Каквото е писано да стане, ще стане.“ Цялото й същество изтръпна от вълнение и очакване.

— Ти сигурно си Патрик Хамънд — рече Гай и задържа вратата отворена. — Разменихме си писма. Знам, че искаш да разговаряш с мен за Врахос, а пък аз имам едно предложение за теб, така че трябва скоро да се срещнем. Напоследък слушам само за портрета на баба си и двамата със съпругата ми възнамеряваме следващата седмица да отидем да го видим. Намирам историята за моята баба и твоя вуйчо за страшно необикновена и мога да те уверя, че както ми бе преразказана от Виктория, не е изгубила нищо от чара и романтиката си. Влез, а аз ще извикам братовчедка си. Мисля, че двете с Франсин са в градината.

Той отстъпи и Патрик влезе в преддверието. Обиграното му око на фотограф автоматично отбеляза подробностите: континентална мебел; модерна скулптура; под на черни и бели плочи от италиански мрамор; тъмнозелени стени на бели ивици — много елегантно, много впечатляващо; интересна колекция от рисунки — подбрани с вкус, одобрително отбеляза наум Патрик.

— Това Еъртън^[1] ли е? — попита, докато разглеждаше скицата, изобразяваща Икар, литнал прекалено близо до слънцето.

— Да. Една от първите рисунки, които съм купил. — Гай се усмихна накриво. — Виктория обича да си представя, че аз съм изобразен на рисунката — поясни той, запали цигара и продължи: — Мисля, че е крайно време да обогатя колекцията си с един Марстън. Запознат съм с маслените му платна, но тази сутрин Вики сподели възхищението си от няколко скици, които си предоставил на изложбата. С удоволствие ще ги разгледам.

— Ами аз ги харесвам, макар че съм предубеден, разбира се! Напоследък работите на Хю повишиха доста цената си, но не смятам, че пазарната стойност е добър критерий да си купиш някоя картина. Между другото много ми харесват коментарите ги в „Кейпъбилити“ по най-различни теми. Когато си купя списанието, никога не пропускам да прочета колоната ти.

Под прикритието на преднамерена учтивост двамата мъже внимателно се преценяваха. За Франсин и Виктория, които се появиха точно в този момент, те приличаха на две кучета, които се обикаляха леко наежени и засега поне не бяха настроени открито неприятелски, но вече подушваха потенциалния противник.

На Франсин веднага ѝ направи впечатление как реагираха Виктория и Патрик, когато се видяха — не заради някаква външна демонстрация на чувствата, макар че си размениха общоприетата целувка за поздрав, а заради ясно забележимото усещане за неудържимо привличане помежду им. Франсин си помисли, че никога не бе виждала Виктория да грее цялата по този начин — сякаш някаква вътрешна светлина бе запалена. Стрелна съпруга си с поглед, сигурна, че и той го бе забелязал, и разтревожена как може да реагира.

— Здравей, Патрик, аз съм Франсин Уинстън — усмихна се тя и му протегна ръка. — Радвам се да те видя. Бих ти предложила кафе, но знам, че си дошъл да отвлечеш Виктория за през деня и предполагам, че нямаш търпение да тръгнете. Защо не се отбиеш за едно питие, когато я доведеш, ако имаш време? Пожелавам ви приятно прекарване.

Двамата с Гай останаха на стълбите и ги наблюдаваха, докато потеглят. Гай прегърна жена си и двамата влязоха в къщата.

— Това беше чудесно сценично изпълнение, госпожо Уинстън, да ги отпратиш толкова бързо — отбеляза той, а в очите му проблеснаха иронични искрици. — Страхуваше се, че ще се държа лошо и ще го предизвикам, нали?

— Естествено, че се страхувах — съгласи се тя, — но ти не го направи. И беше много мило от твоя страна, скъпи, защото имам силното усещане, че това е много важно за Виктория, и предполагам, че и ти си го разбрал. Знам, че не ти е лесно, но трябва да оставиш малката си братовчедка да си отиде — и ако го направиш, няма да я изгубиш. Гарантирам ти го.

— Ще си взема бележка от твоите бисери на мъдростта, о, мъдрецо мой — безгрижно отвърна той с онова леко подигравателно изражение на лицето си, което тя така добре познаваше. Погледна я и внезапно стана сериозен. — Освен това разшифровах откритото ти послание и не мисли, че не съм разбрал какво предпочете да не кажеш на глас: вече съм причинил достатъчно злини и не бива повече да съсипвам живота ѝ. Всичко е наред, Франсин. Не мога да върна часовника назад и за бедния Ричард е прекалено късно — но аз много добре осъзнавам какво съм причинил на Вики и че тя все още не ми е простила. Напоследък ми го показва достатъчно ясно.

— Знаеш ли какво — започна Франсин, останала доволна от реакцията му, — току-що ми хрумна една отлична идея. Защо да не

отскочим до галерия „Кромптън“ тази сутрин и да разгледаме прочутия портрет? Така можеш да кажеш мнението на баба си, когато следващия път разговаряш с нея по телефона. Какво ще кажеш? Аз с удоволствие бих отишла на изложбата.

— Да, идеята е прекрасна — съгласи се Гай. — Да го направим.

Патрик заведе Виктория в „Хиндс Хед“ в Брей. Дватамата седяха отвън, пиеха „Пим“ и се наслаждаваха на компанията си. Макар че храната беше превъзходна, Виктория се намираше в такъв транс на щастие, че би яла дори хартия, без да забележи. Не можеше да повярва, че се бе притеснявала, че няма да може да води разговор. Не само можеше да говори с Патрик с лекотата и непринудеността, която идваше след дългогодишно познанство с някого, но в същото време изпитваше вълнение, което придаваше допълнителна лекота на общуването им.

Софи се обади по средата на обяда, за да каже, че двамата със Сам са поканени да прекарат целия ден със семейство Барнаби, а бащата на Матю обещал след вечеря да ги закара до Лондон. Всичко наред ли е, тревожно го бе попитала тя, на което Патрик отвърна, че всичко е наред, и с огромно облекчение изключи телефона си.

— Искаш ли да се повозим с лодка по реката? — предложи той, докато пиеха кафето, жадувайки да я отведе някъде, където ще може да я има само за себе си, без някой да ги прекъсва. Виктория прие идеята с възторг.

Да се носят лениво с лодка по Темза изглеждаше идеален начин да прекарат един слънчев английски следобед. Естествено, двамата обсъждаха предишната вечер и разговаряха за картините на Хю.

— Той е много впечатлен от теб — довери ѝ Патрик. — Говорих с Хю по телефона, преди да дойда да те взема. Изпраща ти най-сърдечните си поздравии.

Смяха се при спомена как едрият и трудноподвижен Питър Мейсън преследваше дребничкия принц Харун из салоните на галерията и Виктория му довери лошите си предчувствия относно предложенията на семейния адвокат за нейното бъдеще, както и за тревогите си около завръщането си в Манор Фарм следващата седмица.

— Мислила ли си къде искаш да живееш? — попита Питър.

— Знам какво искам да направя, но се боя, че е доста трудно. В един момент всички ми казват, че е глупаво толкова скоро да вземам решения, а в следващия се оказвам подложена на натиск да изпълня всичко онова, което другите смятат, че трябва да направя. В същото време знам, че каквото и да реша, то първо трябва да е добро за Джейк.

— И какво точно би искала да направиш?

— Мисля, че бих искала през следващите две или три години да се установя да живея във Врахос. Джейк се чувства прекрасно в местното училище. Всеки път, когато му се обадя, той възторжено ми обяснява какво прави, като бързо преминава от гръцки на английски и обратно. Но той още не е навършил седем години, така че мога да променя решението си, ако видя, че нещата не се получават. В същото време ще бъдем заедно с Нона, което означава много за нея и за мен. Аз ще трябва да се примиря с факта, че вероятно няма да можем да запазим Врахос, когато тя умре, но поне ще науча повече за имението и ще мога да ѝ помагам с управлението му — или на това, което е останало от него. Изглежда, че няма да ми бъде позволено да остана в своя досегашен дом в Бейбъри, дори и да исках. Всъщност двамата с Ричард не притежаваме нищо там. Фермата и къщата са собственост на семеен тръст.

— Това ми звучи напълно разумно. Ти със сигурност би могла да направиш всичко това, без да вземаш окончателни решения засега.

— В идеалния случай аз наистина бих искала да имам някоя малка къща в Англия, но се съмнявам, че бих могла да си го позволя. Обаче винаги мога да отсядам при родителите на Гай. Да, ти си прав, не е нужно да изгарям всички мостове. Може би всъщност се тревожа напразно.

— Понякога един външен човек може по-ясно да види тези неща — нежно промълви той. — Мисли за нещата едно по едно. Виж как ще се чувстваш следващата седмица и не позволявай да те пришпорват.

За пореден път тя остана изненадана от любезността и загрижеността му, но какво всъщност изпитваше той към нея? Мислеше си, че знае, ала не се осмеляваше да се довери на инстинктите си, ужасена, че може да направи още една грешка в живота си и отново да бъде смъртно наранена.

Нерешително го бе попитала за Рейчъл и Патрик, без да се усети, ѝ разказа нещо, които не се осмеляваше да признае дори пред себе си. Виктория го слушаше притихнала, като от време на време му задаваше по някой въпрос. Постепенно си изгради представа за брака му, който бе започнал да се пропуква преди доста време. Той ѝ разказа за Бронуин и за опасенията си, че Рейчъл все още може да направи нещо глупаво и да пострада много лошо.

— Това, което най-много ме шокира — каза той — и което разбрах едва тази сутрин е, че тя възнамерява да замине в Испания при онази жена и не е готова да вземе със себе си и Поси. За щастие майка ѝ ми се обади. Налага се да приема факта, че Рейчъл мисли единствено за себе си.

— Как мислиш, има ли възможност отново да се съберете заради Поси? — попита Виктория.

— Не — категорично отвърна Патрик. — Вече не. Когато се върнах у дома след Корфу, аз бях решил да направя едно последно усилие да спася нашия брак, макар че не това исках за себе си поради... ами... поради различни причини. — Погледна към Виктория, а тя сведе поглед и извърна глава. Патрик продължи: — Но Рейчъл явно не го желаше и ми заяви, че иска да се разделим. Трябва да призная, че изпитах облекчение. Бях изненадан и натъжен, но същевременно наистина облекчен. Това, което узнах тази сутрин, преля чашата. Винаги ще помагам на Рейчъл и ще направя всичко, което е по силите ми, за да останем в добри отношения заради доброто на децата, но да живеем отново заедно... няма начин. Тя може и да промени решението си — винаги го прави, — но за мен е твърде късно. Вече съм напълно сигурен в това.

— А как го приеха Сам и Софи?

— На Сам няма да му хареса, но ще го преживее. Той е вече почти на двадесет и се чувства много щастлив в Нюкасъл. Винаги е бил общителен и има много приятели. Сам е екстровеит и двамата с Рейчъл постоянно са в конфликт. Но Софи е съвсем друг случай, тъй като под външното ѝ лекомислие и веселост се крие много несигурна личност. През целия си живот се е старала да угоди на майка си, да заслужи одобрението ѝ, но почти винаги се е проваляла. Често пъти е била ужасно сърдита на Рейчъл, но няма да приеме лесно раздялата ни. Освен това ревнува от Поси — признавам, с основание — и не знам

как ще реагира сега, когато ще се наложи аз да се занимавам повече с по-малката ѝ сестра. Въпреки че според мен Поси би трябвало да остане за постоянно при майка си. За мое съжаление — додаде той и Виктория си помисли, че изглежда много тъжен.

— Тази сутрин останах изненадан — поде отново Патрик, — защото първата реакция на Софи беше на жалост към малката ѝ сестра и аз си помислих, че това е много великодушно от нейна страна предвид обстоятелствата. — И Патрик ѝ разказа за сагата със стаите, когато се завърнаха от Корфу.

— Как ще се справиш с Поси, когато се наложи сам да се грижиш за нея? — попита Виктория.

— Не знам. Досега ни помагаше едно прекрасно момиче, но очевидно не ѝ се е понравил животът в къщата на родителите на съпругата ми и си е тръгнала. Макар че може да се съгласи да се върне — поне се надявам. Само се моля двамата с Рейчъл да можем да уредим разумно и цивилизовано нещата помежду си. Цяло щастие е, че адвокатът ни е и наш много добър приятел — собственикът на вилата в „Петради“ — и утре възнамерявам да предложа на Рейчъл да се консултира с него и да се вслуша в предложенията му. Но не очаквам да е много лесно.

Виктория си помисли, че последното е меко казано, но в момента нямаше желание да се задълбочава по този въпрос.

Беше много горещо и те решиха да спрат и да завържат лодката под сянката на една върба. В лодката имаше възглавници, а Патрик донесе одеяло от колата и двамата се изтегнаха върху него на брега, откъдето можеха да наблюдават лодките, плаващи нагоре-надолу по реката и някой и друг лебед, носещ се грациозно по зелените води на Темза.

— Разкажи ми за Ричард — каза той. — Какво се случи в действителност?

Отначало колебливо, тя му разказа за брака си. Започна с общото детство и приятелството между трите деца; за доверието и упованието ѝ в Ричард, за преклонението и на двамата пред Гай; как с Ричард се бяха оженили, но продължиха да бъдат тройката от детските дни. Патрик остана с впечатлението, че това е бил брак, основан на приятелството, а мисълта, че в него бе липсвала страст, го караше да изпитва облекчение. Тя му разказа за неочакваната яростна реакция на

Ричард при новината за брака на Гай и ужасното откритие на Джеф: да го намери близо до гората, след като пушката била избухнала; за нарастващите ѝ подозрения, че той сам бе отнел живота си. Накрая му разказа за деня, в който Гай бе потвърдил подозренията ѝ и ѝ бе разкрил причината сред руините на Ангелокастро върху онези скали, извисяващи се високо над морето, за шока и гнева, които бе изпитала; за усещането, че собственият ѝ живот също е в руини — и не само бъдещето, а и миналото. Понякога гласът ѝ бе толкова тих — едва доловим шепот, — че той трябваше да се напруга, за да разбере думите ѝ. Патрик остана ужасен от чутото, както и от това, което остана неизречено.

— Имах чувството, че не само целият брак ми бе отнет, но и че бе... омърсен. Че през цялото време е бил само една измама, а аз съм била толкова сляпа и не съм го разбрала. Чувствах се предадена и от двамата. Но напоследък започнах да си мисля, че и аз съм имала вина и че не само аз съм била измамена, но и аз също съм измамила Ричард. Аз се омъжих за него по погрешни причини — и една част от мен винаги го е знаела. Не се гордея с това. Изпитвах огромна горчивина и към двамата, но за разлика от Гай, Ричард по природа винаги е бил добър човек — изключително обичлив и внимателен — и сигурно е бил отчайващо нещастен, за да се самоубие, макар че никога няма да разбере как е могъл да причини подобно нещо на нас с Джейк. Искам да го оплача достойно — поне това му дължа, — ала как да скърбиш за някого, който никога не е бил този, за когото си го мислил?

Тя потрепери и стисна силно ръце, за да спре треперенето им.

— Не го усложнявай толкова — обади се Патрик. — Тъгувай за човека, който е бил — внимателния закрилник; приятелят от детството; някой, който много те е обичал по свой собствен начин; бащата на Джейк — твой другар. Това е човекът, който си изгубила. Просто жалей за тази загуба — Бог знае, че това е достатъчно. Другият Ричард е бил отвъд твоето познание и контрол.

— Да — промълви тя накрая. — Предполагам, че си прав. Благодаря ти — думите ти ми помогнаха.

— А какво е отношението ти към Гай? — Патрик зарея поглед към небето, концентрирайки се върху един облак с променлива форма, но изгаряше от желание да узнае какви са сега истинските ѝ чувства към братовчед ѝ.

— А, Гай... Това е сложно — или поне някога беше. Но напоследък се случи нещо изненадващо. Аз ужасно се страхувах да отседна при него и Франсин. Опасявах се от ефекта, който щеше да има върху мен гледката на Гай и съпругата му заедно; боях се от собствената си ревност — особено след като тя очаква бебе, а аз толкова копнеех да имам още едно. Но действителността се оказа съвсем различна. Винаги ще обичам Гай като братовчед, но удивителното е, че се чувствам освободена от него. Все още ми се гади, като си ги представя двамата заедно с Ричард, и все още съм ужасно ядосана на Гай, но той вече няма някогашната власт над мен. Ако трябва да бъда честна, една част от мен се наслаждава на усещането, че за пръв път той е този, който търси помирение с мен, и не аз съм тази, която чака неговото слънце отново да я огрее. Откакто се помня, аз следя барометъра на неговото настроение. Показва буря? Сниши се. Стрелката клони към предизвикателство? Стъпвай на пръсти. Хубаво време? О, блаженство, радвай му се докато трае! А сега изведнъж се оказа, че това вече няма значение за мен. Все едно си се излекувал от пристрастеност към наркотици.

— На мен ми се струва истински негодник — честно отбеляза Патрик.

— Не, всъщност не е — припряно възрази Виктория. — Понякога наистина може да бъде, но у него има и друга страна, гарантирам ти го.

— Ще трябва да се доверя на думите ти. — Патрик си помисли, че за човек, който току-що се е излекувал от пристрастеността, тя доста разпалено защитава братовчед си. — Той със сигурност е талантлив журналист. А как мислиш, дали ще може да направи Франсин щастлива?

Тя го изгледа изненадано.

— Колко ужасно — всъщност никога не съм и помисляла за това — призна. — Той със сигурност е способен да нарани всеки, който го обича, но аз винаги съм смятала Франсин за човек, който може да се погрижи за себе си. В нейно лице Гай е срещнал своята половинка в пълния смисъл на тази дума. Мисля, че тъкмо тя ми помогна да се освободя от обсебеността си от него.

— Тя ми хареса — каза на глас Патрик, докато в себе си се надяваше той също да е допринесъл за отслабване на връзките, които

свързваха Виктория с нейния братовчед. — Много е чаровна и се държи изключително приятелски. Имам чувството, че се опитва да те подкрепя.

— Да, тя със сигурност се старее да бъде мила с мен. Мислиш ли, че е привлекателна? — Виктория откъсна стръкче трева и го усука около пръста си.

— О, да. Мога да кажа, че тя също го осъзнава, но я видях съвсем за кратко, а и не е мой тип. — Той се надигна, вгледа се в лицето на Виктория и остана изумен от изражението на несигурност, което видя. — Но тя никога не може да се сравнява с теб — меко рече — и аз мисля, че го знаеш.

— Не — тъжно възрази младата жена. — Не го знам. Отвън може и да изглеждам сигурна в себе си, но вътрешно не съм. Откакто се оженихме, аз винаги съм смятала, че аз съм виновна за липсата на страст у Ричард... че нещо сигурно липсва у мен, за да бъде той толкова... безчувствен. Знаеш ли какво ми е причинило това? — Изглеждаше много смутена. — Това ме лиши и от малкото увереност, която притежавах — яростно додаде тя — имам предвид като жена.

— Но това е абсурдно! Точно ти от всички хора! Със сигурност след разкритията за Ричард, след като вече знаеш какви са били чувствата му към жените в сексуално отношение, не можеш да продължаваш да мислиш, че нещо не ти е достигало, нали?

Виктория не каза нищо, но той видя, че едва се сдържа да не се разплаче.

— Не мисля, че си напълно честна със себе си — продължи Патрик. — Струва ми се, че най-малкото би трябвало да си разбрала какво изпитвам към теб. Аз съм влюбен в теб, Виктория. Не съм имал подобно намерение, нито пък съм го искал, но не мога да повярвам, че не си се досетила. Аз мисля, че ти си най-красивата, най-желаната жена, която някога съм срещал, и бях започнал да се надявам, че и ти може би изпитваш нещо към мен.

— Изпитвам — прошепна тя. — О, да. Не съм го искала, но не мога да го спра. Смяташ ли, че е нелоялно да се чувствам по този начин — толкова скоро след смъртта на Ричард?

Вместо отговор той я взе в прегръдките си и я целуна. Този път тя не се отдръпна и сякаш цялата ѝ сдържана досега страст внезапно се отприщи.

Когато след няколко минути той я пусна и я отдалечи от себе си, за да види какво изразява лицето ѝ, тя изведнъж избухна в смях. Патрик я погледна въпросително.

— След всичките тези години на завист към другите хора и цялото чудене какво ли означава това и дали ще го разбере, ако някога ми се случи... Знаеш ли какво си ти? — попита тя.

Патрик поклати глава.

— Кажи ми.

— Ти си моята неочаквана светкавица — триумфално заяви тя. — И аз най-сетне бях поразена, както моята баба винаги ми е казвала, че ще стане. Усетих го още когато те срещнах за пръв път, но не смеех да го призная дори пред себе си. Как се чувстваш като светкавица?

— Не бих искал да бъда нищо друго — като омагьосан промълви Патрик.

— И искаш ли да ти кажа още нещо?

— Давай.

— Чу ли ни когато двамата с вуйчо ти говорихме за дивите пчели във Врахос и как според преданието те започвали да се роят, когато на член от семейството се случи нещо важно?

— Да. Значи затова върху сребърните кутии има изгравирани пчели?

— Именно! Докато разговаряхме, изведнъж си спомних нещо необикновено. — Тя вдигна поглед към него. В огромните ѝ очи танцуваха весели пламъчета. — В деня когато ти за пръв път се появи във Врахос, видях, че пчелите са започнали да се роят. Денят, в който ние се срещнахме — ликуващо завърши Виктория. — Какво ще кажеш за това?

— О, ами ясно — усмихна се Патрик, — това решава всичко. След като пчелите одобряват... кой би могъл да възрази?

[1] Майкъл Еъртън (1921–1975), англ. художник, писател, радиоводещ; темите за рисунките си черпи основно от класическата митология. — Б.пр. ↑

42.

Патрик прие с известни резерви поканата да влезе да изпие едно питие, когато доведе Виктория в ранния съботен следобед в дома на Гай и Франсин. Но тя толкова много искаше да приеме, че той нямаше сърце да я разочарова. Виктория, безумно влюбена, както никога досега, не само се нуждаеше от извинение да остане с него малко по-дълго, но и изгаряше от нетърпение Гай и Франсин да опознаят любимия ѝ по-добре. За съжаление удоволствието ѝ бързо се превърна в безпокойство, когато забеляза, че Гай отново се бе променил от сутринта и сега бе в едно от най-провокативните си настроения — искаше да узнае мнението на Патрик и след това нарочно му противоречеше. Барометърът на Гай определено показваше „буря.“

— О, господи, какво го е прихванало Гай сега? — обърна се Виктория към Франсин, след като Патрик, който нямаше намерение да позволи на Гай да си играе словесни игрички с него и не можеше повече да понася тревожното изражение на Виктория, помоли своя домакин да го разведе из градината.

— Зеленоокото чудовище, предполагам — сви леко рамене Франсин, чието сърце също бе изпитало бодването на ревността при вида на силното чувство за собственост, което проявяваше съпругът ѝ към своята братовчедка. — През целия ден беше във великолепна форма, но след това ти се появи, ухаеща на роса и рози, със сияещо лице, сякаш ти бяха подарили корона, обсипана със скъпоценни камъни, и аз предполагам, че той просто не е могъл да го понесе. Мъже! Те са толкова ревниви към собствената си територия, а досега Гай бе свикнал да вижда надписа „Не приближавай тревата“ върху твоята поляна. Но, за бога, успокой се, Виктория. Приятелят ти не изглежда от тези, които лесно се плашат, а и двамата вече са големи момчета. Остави ги сами да се оправят. — Усмихна се на Виктория. — Няма нужда да те питам дали си имала хубав ден, нали?

— Най-хубавият! О, Франсин, не знаеш колко невероятно прекарах!

— Хайде, разкажи ми. Цялата съм в слух.

Двете не подозираха, че докато двамата мъже се разхождаха из градината, демонът на Гай го подтикна да попита с изражението на Великия сфинкс:

— Надявам се, осъзнаваш колко специален човек е моята малка братовчедка и колко много преживя напоследък. Тя е много уязвима и аз за нищо на света не бих искал да я видя отново наранена. Ако имаш някакви намерения към нея, дано да са напълно почтени.

Патрик погледна домакина си и повдигна вежди.

— Значително по-почтени, отколкото са били твоите към съпруга й — спокойно отвърна той, но в тона му прозвучаха заплашителни нотки.

За миг Гай имаше вид, сякаш го бяха прободили с нож. После вдигна ръце в подигравателен жест, че се предава.

— Touche^[1] — беше всичко, което каза.

— Надявам се, че се разбрахме. — Патрик погледна часовника си. — Знам, че ще имате гости за вечеря, а аз и без това трябва да тръгвам. Благодаря за питието.

Когато се върнаха в къщата, двамата обсъждаха историята на Врахос и очевидно правеха планове за бъдещето. Франсин и Виктория изпитаха огромно облекчение да видят, че настроението на Гай отново се бе променило и двамата с Патрик се държаха съвсем дружески.

Патрик позвъни на Виктория в неделя — след като закара Сам и Софи до гарата, за да хванат влака за Йорк, където щяха да останат у семейство Маршъл. Виктория току-що бе приключила обичайния си разговор с Джейк, преди да заспи, когато клетъчният телефон извънтя. Беше прекрасно да чуе гласа на Патрик. Чувстваше се така, сякаш целият й живот е бил преобразен и е била заредена с огромно количество енергия и оптимизъм.

— Как мина срещата ти с Рейчъл? — попита тя след като той се осведоми как е минал денят й.

— Добре — отвърна Патрик. — Не беше най-лесният ми ден, но би могло да бъде и много по-лошо. Уредихме някои неща, а за мен беше хубаво да видя Поси. Тя ни удостои със страхотно посрещане.

Мисля, че и Софи остана трогната, като видя колко ѝ се зарадва малката досадна сестричка.

— А какво стана с Испания?

Патрик изпъшка.

— Рейчъл настоява да замине. Тя не може — или по-скоро не желае — да проумее колко ужасна е онази жена. Въпреки случилото се Бронуин изглежда все още има влияние върху нея. Понякога Рейчъл може да бъде невероятно упорита, но поне се съгласи да остави Поси при мен, докато я няма. Освен това мисля, че се разбрахме за летните ваканции, така че двамата с Рейчъл да се редуваме в апартамента и Уитъртън Хаус. Така Софи ще прекара известно време както с майка си, така и с мен, което е важно. Поне родителите на Рейчъл се опитаха да бъдат полезни.

— Радвам се — каза Виктория, изпитвайки облекчение, че поне за известно време Рейчъл ще отсъства от сцената.

— Виктория, искам да ти направя едно предложение. Колко дълго смяташ да останеш в Бейбъри, преди да заминеш за Врахос?

— Ами зависи как ще заваря нещата там и какво ще трябва да свърша. Ще трябва да подредя дрехите на Ричард, което ме изпълва със страх, а и нямам представа колко време ще ми отнеме. Освен това трябва да се видя с някои хора, включително и с моя свекър. Не бих искала още една седмица да съм далеч от Джейк, но все още не съм определила точната дата на заминаването си — ще зависи от разписанието на полетите и нещата, които имам да върша.

— Получих предложение да напиша статия за тримесечното списание „Херитидж ет Риск Куоъртърли Ривю“. В него се представят къщите, които заслужават да бъдат спасени... онези, които не са от най-ценните, но чиито собственици биха искали да ги отворят за посещения срещу известна сума, необходима за ремонта и поддържането им. Моята задача е да направя снимки, да обиколя градините, да поговоря с хората, за да придобия обща представа — или от този сорт. Вече съм го правил веднъж или два пъти.

— Звучи интересно — промърмори Виктория, питайки се какво ли ще последва.

— Да, обикновено е голямо развлечение, но слава богу, аз няма да взимам решения, нито ще правя никакви препоръки. Просто ще трябва да представя настоящата картина на нещата пред членовете на

борда на директорите на списанието. Има две конкретни къщи, които ме помолиха да посетя, докато съм на юг. И двете са съвсем близо до Лондон, така че ще мога да отскоча да ги видя и се питах... — той замълча.

— Да? — подкани го тя, като в същото време затаи дъх, докато очакваше да чуе предложението му.

— Възможно ли е да дойдеш с мен? — попита Патрик. — Би било страхотно да прекараме повече време заедно — само ти и аз — без семействата ни или някой друг. Бихме могли да пренощуваме в някое хубаво местенце, какво ще кажеш? Не ме разбирай погрешно... не искам да те принуждавам да правиш нищо, за което не си готова... — Замълча и добави: — Не мога да понеса, че няма да те видя отново, преди да заминеш за Корфу. Има ли някаква надежда?

— О, Патрик! — промълви Виктория, а сърцето ѝ пееше. — Едва ли има нещо, което бих искала повече.

— Фантастично.

Виктория бързо прехвърли графика си.

— Тоула и Антъни ще ме очакват утре вечер, но аз чувствам, че трябва да прекарам известно време в Манор Фарм, затова планирам да отида там във вторник. Ще се опитам да постигна мир с призраците и да подредя някои неща. Предложението ти би ли могло да се осъществи в края на седмицата?

— Когато ти е удобно — отвърна Патрик, на седмото небе от радост от отговора ѝ. — Бих искал да ти помогна за това, с което ти предстои да се сблъскаш, но доколкото разбрах, ти искаш сама да се справиш. — Осъзнаваше колко прекалено закрилнически се бе държал във връзката си с Рейчъл и сега не искаше отново да допуска същата грешка.

— Да — отвърна тя, несъзнателно откликвайки на мислите му. — Чувствам, че трябва да се изправя на краката си или в противен случай ще се върна назад и никога няма да мога да продължа напред.

— Ще се обадя на Таня, моята секретарка, да провери дали може да уреди две посещения във вторник и петък, а след това ще потърся някое хубаво място, където да отседнем. Нямам думи, с които да ти обясня колко много означава за мен, че ще дойдеш. Няма да ти се обаждам, докато си с леля си и чичо си, но може ли да ти позвъня във вторник вечер?

— Това би било идеално — съгласи се Виктория, докато си мислеше, че четиридесет и осем часа ще ѝ се сторят прекалено дълго време. — До вторник вечерта тогава. Сега трябва да вървя, Патрик, или Гай и Франсин ще започнат да се чудят какво е станало с мен. Лека нощ. И благодаря ти... за всичко.

— Лека нощ... скъпа Виктория.

В понеделник сутринта Тоула беше на гарата в Тодингам, за да посрещне племенницата си. Двете се прегърнаха топло, преди Тоула да я отведе в Дърнфорд Хаус за обяд, движейки се с пълна скорост на завоите и задминавайки големите камиони с необоснована увереност.

Беше някак си странно да бъде отново тук, сякаш последните шест месеца изобщо не бяха съществували. Когато пристигнаха, Тийл вече чакаше пред входната врата с телепатията, която някои кучета притежават за пристигането на собствениците им.

. — Не е ли удивително? — възкликна Тоула. — Той никога не идва при вратата, когато аз се прибирам. — Старото куче полудя от радост, като видя Виктория.

— Хората казват, че кучетата нямат усещане за време — рече Виктория, когато първия възторжен изблик от посрещането стихна, — но те грешат. Никога не ме е посрещал така, когато съм отсъствала само няколко дни. Бедното старо момче — колко ужасно е остарял! Мислиш ли, че му липсваме?

— О, да. Не се топи от скръб, но вие много му липсвате — отвърна Тоула. — За щастие той свикна с нас двамата, но се боя, че го е нападнал ревматизмът. Понякога горките му задни крака не го държат. Прекарва много време седнал край прозореца в кабинета на Антъни, вперил поглед в алеята за коли и Антъни смята, че се надява един от вас да се завърне у дома.

— А сега се завърна не точно този, който най-много би искал — тъжно отбеляза Виктория. — Той би предпочел да е Джейк — или най-вече, разбира се, Ричард. За Тийл аз винаги съм била на трето място, нещо като доверен слуга — ставам да го храня, да го извеждам на разходки, когато няма лов, и да го подсушавам, когато е бил в езерото, — но никога не бих могла да се сравнявам с Ричард.

— Е, не личи по начина, по който се държа сега! Той направо изпадна в екстаз — възрази леля й. — Също като Света Тереза на Лоренцо^[2], поздравяваща ангела.

— Мили боже! — засмя се Виктория на невероятното сравнение на Тоула. — Смяташ ли, че Света Тереза е подскачала задъхано с изплезен език и е близала коленете на ангела? Вече цялата ми пола е мокра. Бих искала да го заведа във Врахос при Джейк, но не съм сигурна, че идеята е добра.

— Хубаво е да те видя отново, скъпа — рече по-възрастната жена. — Това означава ли, че си решила да останеш във Врахос?

— Определено ще остана там до края на лятото. След това, освен ако през тази седмица не изникне нещо, което да ме накара да променя решението си, бих искала през следващите няколко години двамата с Джейк да живеем там. Но преди да говоря с Бил, няма да е честно да вземам окончателно решение. Дължа му това. Мислиш ли, че съм полудяла, Тоула?

— Антъни смята, че това е най-доброто, което можеш да направиш. Самата аз не съм толкова сигурна.

— Мнението на чичо Антъни е много важно за мен — както и твоето, разбира се побърза да добави Виктория.

Въпреки мрачните си подозрения относно Хю Марстън Тоула умираше от любопитство за него и искаше да узнае всяка подробност от срещата на племенницата й, тъй като по телефона обикновено доста критичният Гай бе дал направо възторжена оценка на портрета на Еванти.

— Донесох каталог от изложбата за теб и чичо Антъни. — Виктория се наведе и затършува из пътната си чанта. — Ето го.

— Хмм. Предполагам, че сега и ние трябва да отидем да видим този прочут портрет — неохотно рече Тоула, впечатлена въпреки желанието си. — Но определено не искам да се срещам с художника. Как мина партито у Гай и Франсин в събота вечерта?

— Прекрасно. Срещнах се с много стари приятели. Прекарах много хубаво. Всички празнуваха в моя чест.

Запита се дали Гай бе докладвал на майка си за деня, който Виктория бе прекарала с Патрик, и дали семейните любопитковци не се опитваха да изкопчат някаква информация. От изражението на Тоула реши, че е точно така.

Макар че не бе изминала дори една седмица, от както бе видяла племенницата си в Лондон, Тоула веднага забеляза промяна у нея. Изглеждаше ведра, по-щастлива и жизнена, каквато не я помнеше от доста дълго време, и това още повече възбуди любопитството и относно племенника на Хю Марстън — дори много повече, отколкото към самия художник. Както Виктория правилно се бе досетила, Гай не си бе спестил коментарите по въпроса.

„Имам чувството, че историята се повтаря отново“ — бе казал той на майка си. Инструктирана от Антъни, на когото веднага бе докладвала наблюденията на сина им, тя успя с невероятни усилия на волята да се въздържа да не засипе племенницата си с въпроси от първата минута на срещата им. Надяваше се, че Виктория сама ще подхване темата, макар че Тоула твърдо бе решила да узнае повече, независимо от предупрежденията на Антъни.

След обяда изведоха кучетата на разходка. Ловното куче на Тоула и Антъни тичаше напред, а Тийл накуцваше след него.

— Защо не мислиш, че е добра идея да живея във Врахос? — попита Виктория. — Заради Джейк и училището ли?

— О, господи, не... Джейк ще се чувства добре. Не бива да обръщаш внимание на теориите на Кънингам за образованието. — Тоула изсумтя пренебрежително, макар че собственият ѝ син бе получил традиционно английско образование в пълния смисъл на думата. — Кънингам навярно искат всички малки момчета да постъпват в армията веднага след като навършат шест години. Мериъл постоянно промива мозъка на Бил за необходимостта Джейк да израсне в това, което тя нарича „структурно обкръжение“ — каквото и да означава това. Собствените ѝ деца обаче са доста лоша реклама за теориите ѝ. Те са ужасно разглезени — онзи ден ѝ направих лек намек по въпроса. Антъни ми бе доста сърдит.

Виктория се засмя — тя добре познаваше „малките намеци“ на леля си.

— Не, аз се тревожа за теб — продължи Тоула. — Сега се чувстваш щастлива във Врахос, защото е едно убежище за теб, но какво ще стане, когато Нона умре? Ще ѝ посветиш няколко години от живота си, за да откриеш накрая, че не са останали никакви пари, с които да живееш там след смъртта ѝ. Освен това се притеснявам, че никога няма да срещнеш някого, ако се погребеш там. — Последното

означаваше бъдещ подходящ съпруг. Тоула я изгледа със своя пронизващ поглед.

— Не искам да живея във Врахос само за да го наследя — възрази Виктория, пренебрегвайки неизречената покана да се довери: все още не се чувстваше готова да говори с леля си за Патрик. — Знам, че къщата е в ужасно състояние и че няма пари — продължи, — но това, което има значение е, че докато е жива, Нона няма да преживее никакви промени — това не е самопожертвувателност. Просто обичам и нея, и мястото прекалено много, затова искам да прекарам с тях колкото се може повече от времето, което им остава. Но ще се посъветвам с чичо Антъни по въпроса и обещавам да взема предвид и твоето мнение.

Антъни бе хванал по-ранния влак от Лондон и се прибра навреме къщи. Имаше да се обсъждат толкова много неща. Когато си легна в малката стая, която някога беше нейна в Дърнфорд Хаус, главата ѝ бе толкова пълна с въпроси, че Виктория очакваше да лежи будна с часове, ала всъщност заспа няколко минути след като изгаси лампата. Събуди се чак когато се появи чичо ѝ по халат с чаша чай, преди да се качи на влака за Лондон.

По-късно същата сутрин Тоула закара племенницата си в Манор Фарм и без желание я остави там.

— Онзи ден Антъни идва да запали колата ти — рече тя, — за да си сигурна, че поне ще потегли. Ако промениш решението си, по всяко време можеш да се върнеш при нас. Мисля, че е глупаво изобщо да оставаш тук сама, но чичо ти ми заяви, че трябва да уважа желанията ти и да те оставя да постъпваш както намериш за добре. Истинска лудост! — Тоула вдигна ръце в жест, изразяващ пълното ѝ неразбиране на нелепите схващания на съпрузите и на своенравието и капризите на племенниците, след което силно я прегърна.

— Благодаря ти, скъпа Тоула — и двамата сте истински ангели. — Виктория също я прегърна. — Това е нещо, което трябва да направя, но довечера ще ти позвъня и ти обещавам, че ще се върна веднага при вас, ако установя, че не мога да се справя.

Изчака леля си да потегли, пое дълбоко дъх, пъкна ключа в бравата и отвори вратата.

Пусна куфара си на предната веранда — щеше да го вземе по-късно — и отвори вътрешната врата, водеща към коридора. Всичко изглеждаше същото, ала при все това Виктория изпитваше някакво усещане за нереалност, сякаш гледаше филм. Почти очакваше духовете на Ричард и Джейк да изплуват пред нея и да започнат да изпълняват ролите си в ежедневиия живот, както някога. Тийл, когото бе довела със себе си, за да ѝ прави компания, обиколи душейки и скимтейки наоколо с настръхнала козина по гърба.

— Сега сме само ние двамата, Тийл — каза тя и гласът ѝ отекна в смълчаната къща.

Сега се радваше, че не се бе подала на изкушението да доведе Джейк със себе си, и си помисли, че той щеше да се разстрои.

Насили се да отвори всички врати и да влезе във всяка стая. Когато стигнаха до дрешника, Тийл се насочи право към ъгъла, където някога беше леглото му, което сега Антъни бе отнесъл в Дърнфорд Хаус с мисълта, че то ще помогне на старото куче да свикне по-лесно с новата обстановка. Животното се отпусна озадачено върху покрития с плочки под и затупка с опашка, сякаш очакваше Виктория с магическа пръчка да върне всичко така, както е било някога. После се изправи тежко на треперещите си крака и се затътри бавно след нея към детската. Стаята изглеждаше необичайно чиста и подредена — по пода нямаше пръснат конструктор „Лего“, нито разтворени книги, нито недовършени рисунки. Явно Вайолет поддържаше всичко в пълен порядък. Виктория се бе питала дали щом влезе в къщата, ще изпита чувството на странник, най-после завърнал се у дома, ала вместо това се чувстваше като натрапник, проникнал в чужд дом.

Върна се отново в коридора, благодарна на Антъни, задето бе уредил пощата ѝ да се препраща в Дърнфорд Хаус и сега поне не я очакваха купища ненужна поща и писма в кафяви пликосе. Гостната и трапезарията ѝ напомниха за последния път, когато бяха използвани за светска сбирка — след погребението на Ричард. Когато Виктория най-сетне събра сили да се качи в спалнята, Тийл се предаде и се свлече уморено в подножието на стълбата — това означаваше, че няма да може да се изкачи до горе.

— Какво се случи в действителност, Тийл? — попита младата жена, седна на най-долното стъпало и почеса ушите на старото куче. — Ти си бил единственият свидетел. Какво знаеш, което никой друг не знае?

Когато мисълта за самоубийство ѝ хрумна за пръв път, Виктория бе убедена, че ако Ричард наистина е смятал да отнеме живота си, щеше да ѝ остави писмо. Той винаги е бил голям майстор на късите любовни бележки може би защото, помисли си младата жена, така му е било по-лесно да изрази обичта си, отколкото с някакъв физически жест. Тогава първо бе претърсила бюрото му, после кабинета му, надявайки се да открие писмото. Накрая, обезумяла от отчаяние, тя бе преобърнала цялата къща, за да намери последното нещо, останало от него. Но не откри нищо.

Стана, но Тийл не помръдна, вперил тъжните си очи в нея. И въпреки всичките нови надежди сълзите бавно, се затъркаляха по страните ѝ.

Върху тоалетката имаше малка ваза с рози и Виктория се досети, че Вайолет ги бе сложила. Усещаше как бавно я обзема мрачна летаргия. В този миг ѝ се стори, че чува как бодрият глас на Еванти я предупреждава да не се подава на апатията. Виктория реши веднага да излезе и да отиде да се види с Вайолет.

Когато пристигна в Бъроус котидж, разположен при задния вход на Манор Фарм, Вайолет я очакваше. Двете жени се прегърнаха безмълвно и си размениха продължителни погледи.

— О, колко е хубаво, че те виждам отново! — промълви накрая Виктория.

— Чайникът е кипнал — ще изпиеш една чаша, нали? Освен това съм направила от моя специален кейк. — Вайолет изразяваше обичта си чрез печене на сладкиши, без значение кое време на деня беше.

Имаше да си казват много неща, ала и двете заобикаляха темата за бъдещето. Първа повдигна въпроса Вайолет.

— Не знам как да го кажа, след като толкова години бяхме заедно — започна тя, след като сложи още едно парче от кейка в чинията на Виктория — и е срамът да те посрещам с това, след като току-що си се прибрала у дома, а и заради всичко, което преживя напоследък, —

но Джеф смята, че трябва да ти го кажа направо. — Пое дълбоко дъх. — Ние мислим за промяна в живота си — изтърси накрая тя.

— О, Вайолет — промълви Виктория, — благодаря ти, че ми го казваш. Ти си по-смела от мен, защото и аз мислех за някои промени, но ми беше трудно да събера смелост да говоря с теб. Ти наистина ме засрами. Разкажи ми първо своите идеи, а после аз ще ти доверя моите.

— Става дума за онази Мериъл — или госпожа Хо-о-к-инс, както настоява да я наричам сега — заговори Вайолет, произнасяйки името, сякаш зареждаше арбалет. — Двамата с Джеф винаги с удоволствие сме работили за теб и Ричард, но доколкото разбрах, сега управлението на фермата ще се поеме от съпруга на Мериъл, а той е пълен с въздухарски теории, като повечето политици. Джеф се е занимавал с фермерство през целия си живот и не може да понеса такива като Стафорд Хокинс да му дават заповеди, а след това да отпрашват към парламента. Със стария господин Кънингам се разбираме добре — той никога не е бил много общителен и забавен, но поне е това, което си е и никога не се е опитвал да се прави на нещо различно. — Виктория си помисли, че това беше доста точно описание на свекъра ѝ. — А и аз не бих могла да понеса да работя за Мериъл — продължи Вайолет. — Истината е, че на Джеф му предложиха работа в другия край на Тодингам и ние смятаме да я приемем.

— Вие трябва да направите това, което е най-доброто за вас и семейството ви, и аз напълно ви разбирам, защото аз също не мога да понесам семейство Хокинс. Нямам нищо против Джун Кънингам, но Мериъл винаги си е вирила носа пред мен. Господин Мейсън ми каза, че те възнамерявали да живеят в Манор Фарм, затова аз смятам да остана в Корфу.

Изпита огромно облекчение, че можеше открито да говори за намерението си. Вайолет възмутено заяви, че през уикендите Мериъл била идвала няколко пъти да иска ключовете за къщата.

— Преструваше се, че трябвало да вземе някакви документи или нещо такова за баща си — презрително изсумтя Вайолет, — но аз не съм вчерашна и знам, че иска да огледа и да прецени кое как е. Дошла е да премерва, ама и аз добре я отмерих! Искаше да задържи ключовете, но аз не ѝ позволих.

— „Донесете ми ги, като си тръгвате, ако обичате, госпожо Хокинс — рекох ѝ. — Виктория ги е поверила на мен и никой, освен мен няма да отговаря за тях.“ — После додаде със задоволство: — Никак не ѝ хареса. Добре, че ще бъде в Лондон чак до петък вечерта.

— Какво облекчение! Ще се видя утре на обяд с бащата на Ричард, но предполагам, че по някое време ще се наложи да се срещна и с Мериъл.

Двете се уговориха на следващата сутрин Вайолет да дойде и да ѝ помогне в тъжната работа да прибере дрехите на Ричард.

Виктория се запъти бавно към къщата, а Тийл лениво се влачеше след нея. Градината изглеждаше изненадващо добре — границата ѝ, която беше особената гордост на Ричард, приличаше на разноцветен килим, моравата бе подстригана и никъде не се виждаха плевели. Тя беше трогната, че всичко наоколо е било толкова добре поддържано в нейно отсъствие, и си напомни специално да благодари на главния виновник Джеф. „Имам ли право да изоставя всичко това?“ — питаше се младата жена. После си спомни думите на Питър Мейсън. Изглежда нямаше да ѝ бъде позволено да остане, но дали заради Джейк не трябваше да прояви малко повече съпротива, макар че никога не бе чувствала това място като свой дом, какъвто беше за нея Врахос? Измъчвана от тези тревожни мисли, Виктория влезе през задната врата, като остави Тийл на предната веранда.

По-скоро шестото чувство, отколкото нещо необичайно, тутакси ѝ подсказа, че в къщата има някой. Тя замръзна на място и се заслуша напрегнато, сетне мина през люлеещата се врата на задния вход. Нямаше никой, но задната врата беше отворена, на двора бе паркиран син воксхол, а върху кухненската маса бе оставена чанта. Който и да беше човекът, нахлул в къщата, явно не си бе дал труда да прикрие присъствието си. В същия миг чу стъпки над главата си. Виктория се прокрадна на пръсти по задната стълба и коридора. Откъм спалнята ѝ се чуваше шумолене и вратата бе открената. Тя я бутна с рязко движение и очите ѝ се оказаха на нивото на два набити крака.

— Здравей, Мериъл — рече Виктория.

По-късно същата вечер, когато Патрик ѝ позвъни, тя му разказа, че едва не бе извършила идеалното убийство, защото Мериъл Хокинс

била толкова стресната, че паднала от стълбата, на която се била покачила да налага ролка тапети на стената над леглото на Виктория.

— За неин късмет падна върху леглото и дори не се натърти, но никога досега през живота си не бях виждала по-стреснат човек. Що за нерви има все пак тази жена!

— Предполагам обаче, че си се насладила на ситуацията, нали? — засмя се Патрик, развеселен от разказа ѝ за разигралата се драма.

— Можеш да се обзаложиш — призна си тя. — Беше невероятно забавно! А, което е още по-важно, конфузната ситуация ми даваше морално превъзходство. Представяш ли си, тя дори имаше нахалството да ми заяви, че е по-добре да не споменавам утре пред баща ѝ, че е била в къщата, за да не се разстрои! Изминала целия път от Лондон до тук с проклетите си мостри, а дори не е сметнала за нужно да му се обади. Наистина е една непоносима крава!

— А ти ще му кажеш ли?

— Вероятно не — призна Виктория. — Той е малко скован и не показва чувствата си, но аз изпитвам безкрайно съжаление към него. Освен това е единственият от семейството на Ричард, когото наистина обичам и уважавам. Но най-хубавото в цялата история е, че Мериъл се страхува да не му кажа и това ще я държи под напрежение!

— Смяташ ли да се бориш с нея за къщата?

— Отново отговорът е не. Или по-скоро: вероятно не. Тя я иска толкова отчаяно, а аз — не. Реших, че това би било наистина чиста проява на злоба от моя страна. Тук вече не ме тегли нищо. Но Мериъл вече не е в положението да ми диктува къде трябва да живеем ние двамата с Джейк, нито как да го възпитавам и какво образование да получи. Почти изпитвам благодарност. По някакъв начин това ме освободи да постъпвам както намеря за добре и да започна нов живот.

— Добре — облекчено въздъхна Патрик. — А сега... за плановете ни. Таня успя да уреди моите две посещения за края на седмицата: едното в четвъртък следобед, а другото в петък и аз запазих места за нас за четвъртък вечерта в „Олд Прайъри“ в Хетингтън, което се намира на половината път между двата имота. Хотелът е тих, околностите са красиви, а храната е добра, така че можем да си починем на спокойствие. Как ти се струва?

— Звучи идеално. — Тя копнееше да остане насаме с него, независимо какво щеше да ѝ донесе това.

— Да дойда ли да те взема?

— Струва ми се, че е по-добре да се срещнем направо там.

— Това и очаквах да кажеш. Ще ти обясня как да стигнеш. Успя ли да постигнеш мир със своите призраци?

— Мисля, че да — поне съм доволна, че дойдох. След като Мериъл си замина, аз отидох в гората, където се е случил инцидентът. За пръв път се осмелих да го направя. Стоях там цяла вечност и си мислех за Ричард.

— Било е много смело от твоя страна — отбеляза Патрик, като в същото време си мислеше, че зад нежността ѝ се крие голяма сила и кураж. — Това помогна ли ти?

— Мисля, че поне отчасти ми помогна да постигна душевно примирение. Изпитвах невероятна тъга и ми се искаше да знам какво се е случило наистина. Казах няколко неща, които имах нужда да изрека на глас — странно колко силно ти въздейства подобно нещо. Слава богу, че наоколо нямаше никой, който да ме чуе.

— Бих искал сега да съм с теб — тихо промълви Патрик.

— Аз също — прошепна тя.

[1] Туш (фр.) букв: „докосване на плещите до тепиха“ (в борбата); прен.: „признавам, че добре ме улучи“. — Б.пр. ↑

[2] Джовани Лоренцо (1598–1680), италиански скулптор, архитект и художник, водеща фигура в развитието на барока. Една от известните му скулптури е „Екстазът на Света Тереза“ (1645–1652), намира се в „Санта Мария дела Виктория“ в Рим. — Б.пр. ↑

43.

В сряда сутринта с помощта на Вайолет Виктория успя да подреди и да сортира вещите на Ричард, като отдели настрана всичко особено лично и ценно за Джейк. Разпредели нещата, които щеше да даде за спомен на роднини и близки приятели, а дрехите раздаде на членовете на семейството и различни благотворителни организации. Мебелите можеха да почакаат до следващото ѝ посещение, когато щеше да има повече сигурност за бъдещето. Знаеше, че без любезната, но лишена от сантименталност помощ на Вайолет щеше да седи отчаяна сред купищата дрехи, отдаде се на тъгата и обзета от нерешителност. Ала дори и с оживената компания на Вайолет работата ѝ се стори ужасно потискаща и тя се зарадва да я прекъсне с извинението, че е време за обяд, и отиде да се види със свекъра си.

— Ти си истински ангел! — заяви Виктория на по-възрастната жена и топло я прегърна. — Благодарение на теб свършихме много повече работа, отколкото очаквах.

— По-късно следобед ще дойда да опаковам дрехите за благотворителния магазин — практично отвърна Вайолет. — А ти върви да се видиш със стареца.

Шокът от смъртта на сина му значително бе състарил Бил Кънингам от пролетта, но Виктория си помисли, че той се радва да я види по своя си въздържан начин. Беше взела последните снимки на Джейк, за да му ги покаже.

— Той никак не прилича на Ричард — отбеляза по някое време възрастният мъж. — Но пък и никога не е приличал.

Беше трудно да се отвърне подходящо на това заключение.

— Може би не от пръв поглед — съгласи се Виктория, но сърцето ѝ се сви от болка за него. — Най-вече защото е наследил моята тъмна коса, а Ричард беше толкова светъл и рус. Разбира се, в момента Джейк е доста загорял след цялото лято, прекарано в Корфу, което усилва разликата, но в същото време прилича на баща си в други отношения. Често виждам сходство с Ричард — в изражението на

лицето или в начина, по който върви с ръце зад гърба, — ти също го правиш, Бил. Приликата е и в любовта му към футбола и останалите любими игри; в начина, по който си организира нещата — той притежава методичността и подредеността на баща си и определено не ги е наследил от мен. Когато порасне, ако стане толкова добър и мил като Ричард, ще бъда много доволна. — Ала не можеше да не си помисли, че под ежедневната загриженост и внимателно отношение, които бяха неотделима част от личността на Ричард, той е бил способен на такъв акт на огромна безотговорност, чиито последици щяха да имат отражение за години напред.

Бил зарея поглед през прозореца.

— Ти всъщност не искаш повече да живееш тук, нали, Виктория? Не и след всичко, което се случи? — рязко попита. — Искаш да отведеш момчето зад граница, нали?

— Така смятам, поне за известно време — отвърна тя, събирайки сили да бъде откровена докрай. Отпусна ръка върху неговата. — Но решението ми не е окончателно. Искам да знаеш, че нямам намерение да прекъсна връзката с теб — не само заради Ричард и Джейк, а и заради самата себе си. Ти самият си добре дошъл да оставаш при нас толкова често, колкото пожелаеш — където и да се намираме, — а и аз ще водя Джейк тук, при теб. Ще се наложи да дойда още веднъж и обещавам следващия път да го доведа със себе си. Искам, при това не по-малко от теб, Джейк никога да не забрави за английските си корени и няма да взимам решения за бъдещето му, без да се посъветвам с теб — давам ти своята дума, Бил. Но ще се допитвам единствено до теб — нито до Питър Мейсън, нито до Мериъл или Стафорд.

— Разбирам — кимна той — и не те упреквам. — Виктория имаше чувството, че я разбира прекалено добре. — Мисля, че може би Джун ще дойде да живее тук с мен, а, както навярно вече си разбрала от Питър Мейсън, Мериъл и Стафорд възнамеряват да се настанят в Манор Фарм — но само ако ти не желаш да останеш там. — Последното беше съвсем различно от картината, нарисувана ѝ от Питър Мейсън, и тя бе дълбоко трогната. Помисли си, че меланхоличната и скучна Джун с висящите ѝ подгъви и торбестите жилетки поне ще се грижи за баща си.

Чувстваше се много тъжна, когато се сбогува с него. Докато се отдалечаваше с колата, го виждаше в задното огледало, останал на

стълбите — един самотен, отчужден, вечно сдържан стар човек, чийто свят се беше сгромолясал завинаги.

Очакваше с нетърпение срещата с Тоула, за да се поразсее и развесели с малко клюки и чаша горещ чай. Тоула винаги беше неизчерпаем източник на информация и фактът, че обикновено нейните версии бяха във висша степен предубедени и неточни, не ги правеше по-малко забавни.

— И така, какви са новините днес? — попита Виктория.

— Можеш ли да повярваш — тутакси поде леля й, — че Мериъл Хокинс е обявила в женския клуб в Тодингам, че била изкарала курс и щяла да демонстрира пред всички нас така нареченото изкуство на брачния живот.

— Имаш предвид, че ще получите секс инструкции от Мериъл? — Виктория изведнъж си представи абсурдната картина на зълва си и едрогърдестата госпожа Банам, преплели тела в някоя сложна поза от „Кама Сутра“.

Тоула презрително изсумтя.

— Не ставай смешна, Виктория. Разбира се, че няма нищо общо със секса! Това е серия от упражнения, основани на движенията на китайските воители или нещо подобно. Антъни казва, че трябва да отслабна, но аз не се виждам как марширувам из кметството с един от онези смешни извити мечове в ръка. По-скоро ще се подложя на диета. Сигурно си чувала за това — доколкото си спомням, някои хора го наричат „тай чи“.

Виктория едва не се задави от смях.

— Мисля, че имаш предвид военно, а не брачно изкуство.^[1]

— Точно това казах.

— О, скъпа, Тоула, наистина ме развесели — заяви Виктория, чувствайки се много по-добре. — Можеш да нанесеш един бърз удар от мен на Мериъл, ако решиш да се присъединиш!

Когато Виктория се върна в Манор Фарм, минаваше пет часът и Вайолет тъкмо се канеше да си ходи.

— Сега ще тръгвам, за да сложа чая за Джеф — каза тя, — но утре сутринта ще дойда пак и предполагам, че за два часа ще свършим с всичко останало. О, да, щях да забравя — Гай се обади. Аз му казах, че ще се върнеш към пет, и го попитах дали не иска да ти предам ти да

му позвъниш, но той каза, че нещо е станало и трябва непременно да говори с теб. Ще дойде тази вечер, някъде към шест.

— Господи, колко странно! — учуди се Виктория. — Та ние се разделихме едва в понеделник, а двамата с Франсин се канеха на другия ден да заминат за Италия с първия полет. Каза ли за какво се отнася?

Вайолет поклати глава.

— Не, само че нямало смисъл да му звъниш, защото той вече е тръгнал. Довиждане засега. Ще се видим утре.

Виктория не можеше да си представи какво важно нещо бе изникнало така ненадейно, че да накара Гай да иска да я види толкова скоро. Опита се да се успокои, че ако нещо се е случило във Врахос, със сигурност щяха да се обадят на Тоула и Антъни, а ако нещо се бе случило с Франсин, Гай едва ли щеше да я остави сама. Главата ѝ се пръскаше от предположения и се чувстваше много неспокойна.

По-рано същия ден в Лондон Гай седеше край кухненската маса и отваряше пощата си, преди да пригответи багажа си за пътуването до Верона на другия ден. Франсин бе излязла да си купи батерии за малкия си преносим вентилатор, който се надяваше да ѝ помогне да оцелее от горещата вълна, заляла напоследък континента. За пръв път в живота ѝ високите температури бяха проблем за нея и тя се боеше да не припадне по време на операта заради тълпата в „Арена“ и душното време. Гай бе предложил да си остане у дома, но Франсин отчаяно искаше да присъства на трите представления на открито, за които той щеше да пише рецензии. Така след това щяха заедно да обсъдят продукциите. А и тъй като работата му налагаше често да отсъства, тя бе решила да го придружава винаги, когато е възможно. Смяташе, че това може би е последната ѝ възможност да бъде с него по време на работата му преди бебето да се роди.

Седмица по-рано Виктория неочаквано я бе попитала дали му има доверие, а Франсин направи комична физиономия, засмя се и безгрижно отговори:

— За бога, не! Просто възнамерявам с все сили да му преча да се отклонява от правия път!

Нищо не бе подготвило Гай за вероятността дебелият плик, формат А5, пристигнал с препоръчана доставка, да съдържа нещо необикновено. Но когато го отвори и прочете краткото писмо, придружаващо две други писма, лицето му изгуби цвета си.

Когато Франсин се върна, той продължаваше да се взира в пакета. Видът му я сепна.

— Мислех, че си отишла на пазар — рече той. — Върна се много бързо.

— Отскочих само до магазина зад ъгъла. Какво, за бога, се е случило с теб? Изглеждаш ужасно. — После очите ѝ се разшириха. — Гай... това почеркът на Ричард ли е? — попита тя, вперила поглед в двата неотворени плика, адресирани на ръка.

Гай кимна.

— Прочети това. — Подаде ѝ написано на машина писмо върху официална бланка. — От някаква адвокатска фирма в Рединг, за която никога не съм чувал.

Изправи се и закрачи неспокойно из кухнята — взимаше разни неща и ги оставяше, дрънкаше с монетите в джоба си.

„Уважаеми господин Уинстън,

Нашият покоен клиент Ричард У. Кънингам от Манор Фарм, Бейбъри, Бъркшър, ни помоли в случай на неговата смърт да ви изпратим тези две запечатани писма шест месеца след смъртта му. По-нататъшните му инструкции са след като първо прочетете писмото, адресирано до вас, да решите дали е подходящо да предадете другото на адресанта — госпожа Виктория Кънингам, което трябва да сторите лично.“

— О, боже! — прошепна Франсин. — Значи все пак Ричард е оставил прощални писма! — Погледна двата плика върху масата. Единият бе адресиран до Гай Уинстън, еск. 40 Болтън, Лондон SW7, а другият само „За Вики“. И двата бяха надписани с четливия закръглен почерк на Ричард.

— Няма ли да отвориш своя? — попита тя.

— Предполагам, че ще го отворя — рече той, ала не понечи да го стори.

— Искаш ли да те оставя сам, докато го четеш?

— Не. Моля те, остани. — Сложи за миг ръка върху нейната, после взе плика с името си и внимателно го отвори, сякаш вътре имаше тиктакаща бомба. Извади един лист с адреса на Манор Фарм. Когато го прочете, го подаде на Франсин. Имаше вид на човек, разтърсен до дъното на душата.

„Гай, ако четеш това писмо, ще съм мъртъв от шест месеца. Повече не мога да продължавам и ти най-добре от всички хора знаеш защо. Отне ми дълго време, за да го приема, ала ти беше пределно ясен и повече няма какво да се каже по въпроса. Но с нашите отношения ние напълно объркахме живота на Виктория, а тя няма никаква вина. Заради нея и заради Джейк, аз се надявам да успея да направя така, че да прилича на злополука, и тя не бива да знае нищо друго — в този случай ще унищожих писмото, което съм написал до нея. Но ако по някакъв начин тя открие истината, тогава, моля те, дай й другия затворен плик. Във всяко отношение и тя, и Джейк ще бъдат по-добре без мен. Безкрайно разочаровах и двамата.

Моля те, направи каквото можеш за тях. Поне това ни дължиш.

Ричард“

Гай погледна към Франсин. После заговори и думите излизаха с мъчителни паузи, сякаш ги изтръгваха насила от гърлото му:

— Знам, че писмото само потвърждава това, което вече знаехме... но когато видях почерка му... толкова е тъжно, такова ужасно потвърждение за случилото се... неговото отчаяние... каква ужасна и безсмислена загуба... — Гласът му заглъхна и Франсин видя, че се опитва да се овладее. Сетне забързано продължи: — ... за моя принос в цялата работа, моето предателство към Вики. Трябваше окончателно да сложа край на нашата връзка още преди години, докато бях в Кеймбридж. О, господи! Беше такъв шок да видя почерка му, че

за миг си помислих... — Не довърши изречението. После продължи: — Какво, по дяволите, да направя? Тъкмо когато Вики започна лека-полека да се съвзема, аз отново ще ѝ нанеса удар.

Франсин му подаде писмото, сетне отиде при него и го прегърна.

— Мисля, че това може да ѝ помогне — Ричард сигурно е искал писмото да я утеши по някакъв начин. А и без това нямаш избор, скъпи.

Тя си помисли, че Гай нямаше да получи утеха от писмото на Ричард, но може би изобщо не я очакваше, нито пък чувстваше, че я заслужава.

— Скъпи — разтърси го Франсин. — Имаш нужда да говориш за това. Ти се опитваше да заличиш всичко, ала сега си принуден да се изправиш срещу него. Можеш да ѝ дадеш писмото, но същевременно можеш да направиш и другото, за което Ричард те е помолил — да се погрижиш за нея и за Джейк. Да се постараяш да облекчиш бъдещето им, особено имайки предвид обстоятелствата. Това може да помогне и на теб.

Той взе лицето ѝ в шепите си.

— Ти си толкова добра с мен, Франсин. Виждаш нещата толкова ясно. Не мисли, че аз не знам какъв мръсник и негодник мога да бъда. Както обикновено, ти отново си права. Имам среща за обяд, но следобед смятам да отида направо в Бейбъри и да се видя с Вики, преди да е заминала. Предполагам, че няма да искаш да дойдеш с мен?

Франсин решително поклати глава.

— Мисля, че това трябва да остане между вас двамата.

— Навярно си права. Ще се опитам да не закъснявам, но не ме чакай.

Докато пътуваше същия следобед по М-4, Гай имаше чувството, че в колата му е сложена бомба със закъснител. Какъв ефект щеше да има писмото върху Виктория? Какво ли пишеше в него?

Виктория беше на горния етаж, когато Гай спря пред входната врата на Манор Фарм. Веднага щом чу трите познати бибиפקания — три къси и едно дълго — тя се втурна надолу по стълбите със свито сърце. Каква нова драма го бе накарала — точно Гай, който обикновено не бе склонен на донкихотовски жестове, когато му

създаваха главоболия — да измине целия път от Лондон, вместо да говори с нея по телефона?

— Какво се е случило? — бяха първите й думи, когато той излезе от колата. — За Джейк ли става дума? Нона? Или Франсин?

— Всичко е наред, Вики — побърза да я успокои той. — Нищо не се е случило с тях. Появи се нещо неочаквано, което трябва да ти покажа. Къде ще отидем?

— По-добре да отидем в градината — предложи тя и го поведе през къщата, а след това излязоха навън през френския прозорец в гостната. Тя бе оставила бутилка бяло вино върху старата дървена градинска маса и сега наля в двете чаши. — И така... — започна доста по-спокойно, отколкото в действителност се чувстваше, — кажи ми какво се е случило.

Той й разказа за неочакваната поща, която бе получил сутринта, и й показа писмото от адвоката. Когато й даде плика, адресиран до нея, ръцете й трепереха, докато го отваряше. Извади два листа, изписани с почерка на Ричард.

Гай почти не я поглеждаше, а помежду им настъпи тишина, докато тя четеше. Писмото не беше много дълго — отне й само няколко минути, ала на Гай му се сториха като цяла вечност. Когато свърши, той очакваше да му го подаде, ала тя не го стори. Вместо това го сгъна бавно и внимателно, сложи го обратно в плика, а плика пхна в джоба си. По страните й се стичаха сълзи, не можеше да говори.

Когато най-последно успя да се овладее, заговори със задавен глас:

— Като си помисля колко е бил отчаян, но в същото време в пълно съзнание — планирал е всичко толкова внимателно, — а аз нямах никаква представа, изобщо не ми е хрумвало, че може да извърши нещо толкова ужасно.

— Знам. Знам. Не е нужно да ми го казваш. А аз знаех, но не му повярвах.

— О, Гай, как е могъл да го направи?

Той си наложи да срещне погледа й.

— Не знам, но съм сигурен, че ти не би могла да го предотвратиш, Вики. Аз може би щях да успея, но не и ти. Сега ще трябва да живея с това. Но ти — не. Въпросът е можеш ли да ни простиш за това, което ти сторихме?

— Надявам се. Мисля, че да — прошепна младата жена. — Толкова силно го искам... Както навярно си се досетил — продължи колебливо — през последните седмици с мен се случи нещо съвсем неочаквано. Мисля, че намерих някой друг — някой много специален. Всичко стана толкова ненадейно и изглежда твърде скоро, но аз бях поразена от светкавица, както Нона винаги е казвала, че ще бъда, и... о, Гай... Не мога да ти опиша с думи колко прекрасно е това чувство, нито колко много ме плаши, защото ако отново нещо се обърка, не мисля, че ще мога да го понеса.

— Няма да се обърка — увери я той. — Ако някой заслужава да бъде щастлив, то това си ти.

— Аз не заслужавам нищо, но това, което си заслужил или не, няма нищо общо с доброто и злото. Но аз изгубих увереността, че всичко ще бъде наред. И си мисля за това, което се е случило с Нона и Хю. Всички онези ужасни недоразумения! — Тя го погледна с такава пронизваща тревога в очите, че Гай се почувства пълно нищожество.

— Не мисли така — промълви той, сетне бързо добави: — Аз наистина харесах Патрик, Вики. И двамата с Франсин го харесахме и разбира се, се досетихме. Всеки, който ви види заедно, не може да не разбере, че двамата сте лудо влюбени. Кога ще го видиш отново?

— Утре. Той трябва да направи снимки на някои къщи и планираме да си откраднем малко време само за нас двамата и да поговорим, преди да замина за Врахос. Но сега не съм сигурна какво трябва да направя.

— Ами не се отказвай. Не позволявай на това, което се случи, да те дърпа назад — твърдо рече Гай, спомняйки си молбата на Ричард и инструкциите на Франсин. — Мисли какво ще означава за теб и за Нона, ако двамата с Патрик сте заедно — нещо като компенсация за всичко, което се е объркало в живота ѝ. Не позволявай на нищо да развали щастието ти. Говори ли с мама и татко за Патрик?

— Не, не още... но ми хрумна, че може би ти си свършил тази работа. Тоула преливаше от зле прикрито любопитство. На този етап не исках да казвам нищо на никого, за да не предизвиквам съдбата, но реших, че трябва да поговоря с тях, преди да се върна във Врахос, защото не искам те да се почувстват изолирани и да ги заболи.

— Ще ми покажеш ли писмото на Ричард? — Гай се мразеше за въпроса, но просто не можа да се сдържи. Отчаяно искаше да узнае

какво бе написал Ричард.

Виктория го изгледа загадъчно. Помисли за неговата двойственост, която в миналото неведнъж бе изпитвала на гърба си, за проявяваната понякога безпричинна жестокост и внезапната му доброта; за способността му да оказва щедра и безгранична помощ, когато му скимнеше, и за разрушителната склонност да причинява беди, когато изпаднаше в едно от ужасните си настроения. Припомни си и реалистичния и недвусмислен отговор на Франсин на въпроса й дали има доверие на Гай.

Тя поклати глава.

— Не, Гай, не смятам да го направя. Писмото е много лично и засяга само мен. Ти не ми показва писмото до теб — добави тя с по-мек тон, за да заглади резкия си отказ, — а и аз не искам това. Така е по-добре и за двама ни.

На върха на езика на Гай беше да я попита дали смята да го покаже на Патрик, но преглътна въпроса и си каза, че така поне ще запази част от достойнството си. Трябваше да си признае с огромна тъга, че връзката му с неговата малка братовчедка, която обичаше, но която винаги бе смятал за даденост, можеше и да се закърпи, ала никога вече нямаше да бъде същата. Той сам бе виновен за това, отклонявайки се от правия път.

— Трябва да се връщам при Франсин — рече и погледна часовника си, — но не ми се иска да те оставям сама. Защо не прекараш тази нощ в Дърнфорд Хаус? Мама и татко ще се зарадват.

Но Виктория упорито настоя, че всичко е наред.

— Мога да им позвъня, ако променя решението си, а и без това в петък ще ноцувам у тях, преди да замина в събота за Корфу.

Искаше да бъде сама: да чете и препрочита писмото на Ричард, да размишлява върху съдържанието му и да се опита да начертае план за бъдещето.

— Благодаря ти, че дойде, Гай — промълви тя, когато той я целуна за довиждане. — Сигурно ти е било много трудно и аз наистина оценявам жеста ти. Този период е тежък и за двама ни, но поне знаем нещо със сигурност. Предай искрената ми обич на Франсин — наистина го мисля. Ще се видим, когато дойдете във Врахос.

— Ще се видим във Врахос — като ехо повтори той. — И, Вики... късмет утре. Обещай ми, че ще отидеш, нали?

— Обещавам — кимна тя и изпрати с поглед колата, докато се скри надолу по алеята, после се обърна и влезе в къщата. Радваше се, че единствената ѝ компания е верният Тийл, който нито задаваше въпроси, нито изискваше никакви емоционални реакции от нея.

Патрик пристигна в хотел „Олд Прайъри“ около шест часа и се зарадва, че бе дошъл пръв.

Запази две отделни, но свързани с междинна врата стаи, надявайки се, че едната ще бъде излишна, но в същото време не искаше да притиска Виктория. И двете стаи гледаха към градината — същата градина, която Патрик бе снимал в миналото за откриването на хотела. Руините на арките на стария манастир сега подслоняваха само пълзящи храсти и увивни рози. Имаше и една официална розова градина, оградена от грижливо подрязан жив тисов плет, сред която на стратегически места бяха поставени пейки; статуи на нимфи и безполови пастири с клепнали шапки сякаш флиртуваха платонично сред лехите с рози; имаше езеро, в което плуваха истински лебеди, любувачи се на собствените си отражения в спокойните му зелени води. В околния парк се виждаше палладиум, построен много след като манастирът бе престанал да функционира, който подканваше посетителите да го изследват и да бродят из него, отдадени на приятни разходки. Мястото наистина беше много романтично.

Патрик си взе питие от бара и се настани под голямо кедрово дърво от едната страна на къщата, където можеше да вижда всяка кола, идваща по алеята, и се замисли за Виктория. Знаеше, че самият той е дълбоко влюбен и се надяваше и тя да изпитва същото, но се питаше дали тя напълно осъзнава трудностите, с които щяха да се сблъскат, ако бъдат заедно. Помисли си тъжно, че двете му големи деца са по-близо по възраст до Виктория, отколкото той самият. Освен това не можеше да си представи как Рейчъл доброволно ще отстъпи мястото си в живота му, независимо че тя първа бе предложила раздялата.

Предишната неделя тъстът му се бе изпуснал, че Рейчъл може да си е намерила някой, а след това се бе опитал да замаже думите си. Не за пръв път, откакто бяха женени, Рейчъл бе „газила в лекия, разцъфнал друм на наслажденията“^[2], както бе казал Шекспир. Преди няколко години Патрик бе разтърсен от откритието, че съпругата му

има връзка с някогашно свое гадже от университетските години. Тогава не се случи нищо, защото се бе оказало, че любовникът на Рейчъл просто се забавлява между браковете си и няма намерение да се обвързва сериозно. Рейчъл беше наранена и унижена, Патрик беше наранен и ядосан, но двамата Хамънд успяха отново да скърпят брака си. През онова трудно време имаха подкрепата на семейство Маршъл, а Маги много им помогна при сдобряването. Каква ирония, помисли си Патрик, докато чакаше пристигането на Виктория, че някога беше толкова потресен от изневяратата на Рейчъл, докато сега сърцето му далеч нямаше да бъде разбито, ако тя се влюби в друг мъж. Ако тя не настояваше толкова много да замине за Испания, той може би щеше да погледне с по-сериозно око на подозренията на Хауърд Ингфийлд, но в случая реши, че е типично за Рейчъл да дразни баща си.

Хрущенето на гуми по внимателно подравнената чакълена пътека го изтръгна от мислите му и сърцето му подскочи в гърдите, когато видя Виктория да излиза от колата. Тя беше облечена в бяла тениска и къса червена ленена пола, която още повече подчертаваше стройните ѝ дълги крака. Той ѝ махна радостно и закричи бързо към нея, за да я прегърне. Ала когато я отстрани за миг от себе си, за да се наслади на удоволствието да я види отново, той се разтревожи от изпитото ѝ и нещастно лице — толкова различно от последния път, когато се разделиха преди по-малко от седмица.

— Виктория? Какво е станало? — вгледа се той с тревога в очите ѝ. — Толкова е хубаво да те видя, но да не би да съжеляваш, че си се съгласила да дойдеш тук, при мен?

— Не, о, не! — прошепна тя, но той усети, че цялата трепери.

— Но нещо се е случило.

— Да — кимна младата жена, сетне избъбри: — Получих писмо от Ричард. Нямах намерение още да ти казвам, но това напълно ме извади от релси.

— Писмо от Ричард — след всичкото това време?

— Да. Било е изпратено до Гай. Той ми го донесе снощи — изпратили са му го от някаква адвокатска фирма. Беше пълен шок и за двама ни.

— Хайде ела да отидем да се регистрираме, а после ще ми разкажеш. Смятах да ти предложа да пийнем по нещо на терасата, но по-добре да се качим направо горе, където ще бъдем на спокойствие.

Моментът не изглеждаше подходящ да обсъждат къде ще спят. Виктория, която се боеше, че краката ѝ няма да я издържат, приседна на края на голямото легло с четири колони. Патрик виждаше, че е силно разстроена.

— А сега ми разкажи — подкани я той.

Вместо отговор, тя отвори чантата си и извади писмото на Ричард.

— Моля те, прочети го — рече и му го подаде.

— Сигурна ли си, че искаш да го споделиш с мен?

— Напълно.

Той взе писмото и отиде до прозореца.

„Скъпа Вики,

Искам да знаеш, че ти не си виновна за цялата тази бъркотия. Нищо, което би могла да направиш или кажеш, нямаше да ме спре да направя това, което възнамерявам само се моля на Бог да успее. В сегашното си състояние не съм добър за никого и съм убеден, че вие двамата с Джейк ще бъдете по-добре без мен.

Аз не мога — напълно ми е невъзможно — да живея повече в лъжа. За тази измама изцяло съм виновен аз и ако бях по-добра, по-силна личност, може би нещата щяха да бъдат съвсем различни, но не е така. Моя най-скъпа Вики, наистина се опитах. Не се срамувам от това, което съм, а само от неспособността си да го призная и от начина, по който те измахих, опитвайки се да те използвам за прикритие. Аз много те обичам, но не по начина, на който имаш право и който заслужаваш. Винаги отчаяно съм съзнавал, че ти често си се чувствала нещастна и обърквана от нашата връзка, без да разбираш истинската причина, за да бъде такава. За мен винаги е съществувал само един човек и аз не мога да понеса факта, че той накрая ме отхвърли и избра някой друг. Гай никога не е изпитвал същото към мен и аз най-после приех, че никога няма да изпитва. Ти имаш пълното право да ми бъдеш безумно сърдита заради Джейк и заради себе си, но въпреки това, те

моля да ми простиш. Тъй като ти си си ти, един щедър и любящ човек, мисля, че след време ще успееш да го направиш. Ако четеш това, вече знаеш какво съм направил и защо. Не мога да ти оставя писмо, което да прочетеш веднага след смъртта ми, защото не искам да попреча на заключението на съдебния лекар. За Джейк ще бъде много по-добре, ако всички мислят, че е било инцидент.

Наречи постъпката ми страхлива, но не ме съжалявай. Аз имах прекрасен живот, а ти ми даде син, с който толкова се гордея. Нито ти, нито аз бих могъл някога да съжалявам за това. Вярвам напълно, че ще отгледаш и възпитаеш Джейк по най-добрия начин.

Може би ще срещнеш някой специален човек, който ще може да ти бъде много по-добър съпруг, отколкото аз някога съм бил — истински съпруг. Имаш моята благословия за това.

Сбогом, скъпа Вики, и ти благодаря за всичко, което ми даде. Заради мен се опитай да бъдеш щастлива отново и нека Бог те благослови.

Ричард“

Патрик се върна и седна на леглото до нея, прегърна я и нежно я залюля, както се успокоява малко дете, а тя се облегна на гърдите му и заплака — всички месеци на болка и нещастие се изляха в тези освобождаващи сълзи.

— Толкова съжалявам! — избъбри тя между риданията. — Чудесно е, че си тук, но що за начин да те срещна!

— Скъпа Виктория — каза той накрая, когато сълзите й започнаха да стихват. — Това навярно е било ужасен шок, но в някои отношения сега се чувстваш облекчена от неговото писмо, нали? Колкото и ужасно да е всичко, вече е свършило. Няма повече болка за него и нищо, с което вече да не си се сблъскала. Това писмо те освобождава. Ти имаш неговата благословия — ние имаме неговата благословия. Не е ли невероятно, при това точно в този момент? А и той ти казва колко много те е обичал. Това е едно добро писмо — целебно писмо.

— Целебно? — Тя го погледна. Почти черните ѝ очи изглеждаха огромни върху измъченото ѝ лице. — Колкото и да казва, че е обичал и мен, и Джейк, ние все пак не сме означавали нищо за него в сравнение с Гай. Да означаваш толкова малко — как се предполага, че ще живея с това?

— Защото не е зависело от него. — Патрик отчаяно искаше да я утеши. — Защото е бил в плен на една идея фикс и едно бреме, чиято тежест повече не е можел да понася. Не го ли разбираш? И на раздяла ти е направил невероятен подарък — освободил те е, за да се наслаждаваш на любовта. А аз те обичам, Виктория. Обичам те толкова много. Обичам те така, както мъж може да обича жена. — Обгърна лицето ѝ с длани и започна да я целува, първо нежно, а след това, усетил отклика ѝ, с все по-нарастваща страст.

— Сега няма нужда от повече думи — прошепна той. — Позволи ми да ти покажа, Виктория. Позволи ми да ти покажа какво означава любовта.

[1] Непреводима игра на думи (англ.) marital — съпружески, брачен, martial — военен, военно положение. — Б.пр. ↑

[2] „Хамлет“, действие I, сцена III; прев. Валери Петров; изд. „Народна култура“, София, 1973 г. — Б.пр. ↑

44.

Нямаше нищо общо между настроението, с което Виктория бе пристигнала предишната вечер в „Олд Прайъри“, и това, с което потегли за Дърнфорд Хаус в петък следобед. Чувстваше се окрилена и жизнерадостна и дори ѝ хрумна, че колата би могла да се движи само от енергията на нейното щастие без никакъв бензин, а докато задминаваше други превозни средства, почти очакваше да полети над тях.

— Не знаех, че можело да бъде така — бе прошепнала тя на Патрик, докато лежеше в прегръдките му, след като се любиха за пръв път. — Истинско откровение.

После избухна в смях.

— А явно също и забавление — повдигна развеселено вежди Патрик към нея, доволен от реакцията ѝ.

— Ъмм... мислех си, че си взимал уроци по брачен живот от моята зълва — промърмори тя и му разказа за последното стълкновение на Тоула с английския език.

Преди вечеря двамата се разходиха, хванати за ръка из градините, докато през поляната, огласяна от монотонната песен на дивите гълъби и закъснелите трели на дрозда, се стрелкаха малки гущерчета. Виктория си помисли, че винаги от сега нататък щом чуе тези птичи песни, ще си спомня за това място и тази вечер. По-късно отново се любиха.

След охолната и спокойна закуска тя придружи Патрик до къщата, която той щеше да снима на следващата сутрин. Оказа се една доста уродлива късна викторианска постройка с такава странна смесица от стилове, че колкото и да бе странно, притежаваше някаква перверзна привлекателност. Също като неестетично огромна жена, чиято орисница бе замахнала с лошата си вълшебна пръчица над люлката, но в последния миг се бе разкаяла и за да изкупи лошотията си, я бе дарила с очарование, предположи Патрик. Със сигурност приличаше повече на замък от някой филм на Дисни, отколкото на

провинциална къща в Котсуолд, и той с удоволствие я снимаше, запечатвайки върху лентата отделни детайли от кулите и минаретата, галериите и водоливниците с фантастични фигури, които подчертаваха ексцентричния ѝ облик. Собственикът ѝ, който съвсем наскоро я бе придобил заедно с обзавеждането и бе изцяло запленил от цялата тежка и тромава постройка, се оказа ерген и милионер, натрупал богатството си от обзавеждане на бани, и искаше да сподели цялата красота на новата си придобивка с по-широка публика. За разлика от други случаи той не получаваше финансова помощ от списанието „Херитидж ет Риск“, а само удостоверението им, че къщата си заслужава да бъде отворена за посещения. Беше изключително доволен, когато Патрик го увери, че домът му ще събуди огромен интерес.

Виктория не се бе забавлявала така от векове и реши, че Патрик е най-интересният компаньон на света.

Собственикът ги покани на обяд в просторната трапезария, украсена със съмнителни рицарски доспехи и проядени от молци препарирани животни, които биха възмутили всеки природозащитник, но менюто, за разлика от обзавеждането и украсата, беше съставено от леки и вкусни блюда, а домакинът им се оказа непретенциозен и приятен събеседник. Единственото нещо, което бе променил в къщата, гордо им заяви той, било водопроводната инсталация. Той тактично предложи на Виктория да се „освежи“, преди да тръгне, и тя прие с готовност, както по-късно сподели с Патрик, по-скоро за да задоволи любопитството си, отколкото нуждите на природата.

— Забави се цяла вечност. Вече започнах да се безпокоя да не ти е станало лошо.

— Изпробвах всички джунджурийки в банята — призна през смях тя. — Беше все едно да се озовеш във вътрешността на черупката на стрида — всичко е перлено и блестя, а когато натиснеш правилния бутон, от устата на делфини бликва вода. Единственият недостатък е, че трябва да си член на Менса^[1], за да разбереш как да пуснеш водата в тоалетната. И представи си само! Когато успееш да я пуснеш, започва да звучи „Бог да пази кралицата“^[2], така че се чувстваш задължен да останеш, докато не свърши.

Завърнаха се в „Олд Прайъри“, за да поемат всеки по своя път — Патрик подкара направо към Йоркшър, а Виктория се върна в

Дърнфорд Хаус, за да прекара там нощта. И на двамата щеше да им бъде много трудно да се сбогуват, ако предишната нощ, докато лежаха прегърнати, Патрик не бе предложил, обсъждайки надеждите им за бъдещето, да отиде в Корфу след две седмици и да отседне със Софи и Поси във вилата на семейство Маршъл, докато Рейчъл е в Испания.

— Мога да направя снимки на острова в разгара на лятото, за които отдавна си мечтая, а също и няколко снимки на венецианската архитектура на самия град Корфу, за да свържа Врахос с него — обясни Патрик.

— Смяташ ли да кажеш на децата си за нас... за мен? — попита боязливо Виктория, осъзнавайки колко отчаяно иска да бъде приета от семейството на Патрик.

— Ами все още нямам намерение да го споделям с Поси, тя е твърде малка, но мисля, че трябва да бъда откровен със Сам и Софи, не си ли съгласна? Да им кажа какво изпитваме един към друг, макар че двамата вече имат отлична представа. В крайна сметка това засяга бъдещето на всички ни.

— Предполагам, че е така — замислено промълви тя. — Просто мисълта е доста плашеща. Ние толкова добре се разбирахме през април и аз много харесвам и двамата, но ми се струва, че макар да бяха мили с мен на изложбата на Хю, Софи беше малко подозрителна. И се боя как би реагирала, ако реши, че съм заплаха за майка ѝ.

— Не можеш да очакваш начаса да станете най-добри приятелки със Софи — реалистично заяви Патрик. — Ще е нужно време, но няма да е добре тя да се почувства изолирана, от което наистина ще я заболи. Със Сам също може да има някои проблеми — усмихна ѝ се Патрик. — Той самият беше влюбен в теб през април. — После продължи по-сериозно: — Не се тревожи, любов моя. Това, което изпитваме, е толкова красиво и прекрасно, не го разваляй с напразни притеснения. Нека да разрешаваме проблемите един по един. — Целуна я нежно. — Ала ти трябва да помислиш как да постъпиш с Джейк. На него може никак да не му хареса идеята да те дели с някой друг — додаде Патрик, но целувката му ги накара да забравят семейните проблеми, докато изследваха други, по-вълнуващи аспекти на любовта.

Когато се върнаха в хотела, се сбогуваха с увереността, че скоро ще се видят отново.

— Ще се видим във Врахос, скъпа моя. Нямам търпение да говоря с Хю, когато се върна, защото знам колко много ще се зарадва той. Предай моята искрена обич на твоята специална баба, а аз ще ти позвъня по-късно довечера. Нали вече си добре?

— Докато карам по целия път до там, ще се чувствам на седмото небе! — обеща тя и се засмя.

Виктория пристигна в Дърнфорд Хаус малко след четири часа и завари Тоула и Антъни да пият чай в кухнята. След като толкова усилено се бе старала да избягва споменаването на името на Патрик пред тях, сега едва дочака да им разкаже за връзката им и за надеждите им за бъдещето. Дори не се замисли, че новината щеше да им дойде като гръм от ясно небе.

— Най-последно ни каза! — Тоула я прегърна буйно сред облак от шалове. — О, агарі мои! Толкова много се радвам за теб! Сега ние на всяка цена трябва да се запознаем с това съкровище, защото вероятно — добави малко неохотно — Нона ще заяви, че цялата заслуга да се запознаете, е нейна, а аз не желая тя да ми го описва. Предпочитам сама да си съставя мнение!

Антъни смигна на Виктория и отиде да донесе бутилка шампанско от килера, за да пийнат преди вечеря. Помисли си, че никога не бе виждал племенницата си толкова щастлива и толкова красива.

По-късно я откара до Манор Фарм, за да заключи къщата, да се сбогува с Вайолет и да ѝ даде ключовете. Изведоха трите кучета на разходка. Виктория реши да не взима Тийл във Врахос и въпреки че ѝ беше трудно да се раздели със старото вярно куче и се чувстваше като предател, знаеше, че е по-добре да го остави със семейство Уинстън, където всичко му беше познато и го обичаха. Сред множеството домашни любимци във Врахос щеше неизбежно да бъде подчинен на Роки и Томасина и вероятно щеше да се чувства унижен и изоставен. Спряха за малко пред портата, за да му дадат възможност да настигне двата териера. Беше красива вечер, потънала в мека лятна светлина с перести облачета по небето. Английският провинциален пейзаж изглеждаше тих и спокоен като нарисован от Констабъл^[3]. Трудно ѝ

беше да повярва, че само преди шест месеца тук се бе разиграла жестока трагедия.

По-рано през деня Антъни беше ходил в галерия „Кромптън“, за да разгледа изложбата на Хю — макар че добре познаваше по-старите му творби — и беше много впечатлен.

— Портретът на Еванти е наистина невероятен — сподели сега той с Виктория. — Какво странно съвпадение между тяхната някогашна любовна история и сега — вашата. Винаги е интересно, когато нишките на гоблена се окажат изтъкани в толкова неправдоподобни фигури. Това кара човек да се пита какъв е бил цялостният замисъл.

— Не мога да си представя какъв ще бъде следващият етап в развитието на отношенията между Хю и Нона, ако изобщо има такъв — замислено рече Виктория, като го хвана под ръка. — Знаем, че си пишат, ала и двамата са много потайни по въпроса. Мислиш ли, че трябва да им организирам една изненадваща среща?

— О, аз бих почакал да видя как ще се развият нещата — мъдро отвърна Антъни. — Вие, жените, винаги бързате и обичате да се правите на Купидон, но ако пожелаят, те са способни сами да се организират.

— Последния път са успели да сътворят доста голяма каша — възрази младата жена.

— Това е още една причина да не се намесваме и сега. Съсредоточи се върху своя живот, скъпа Вики. Не мога да ти кажа колко щастлив ме накара да се чувствам новината, която ни събщи. Не изпускай възможностите, които се откриват пред теб.

— Не, нямам намерение да го правя. За мен ще бъде като сбъдната мечта, ако двамата с Патрик успеем да разделим времето си между Англия и Врахос, но още не сме стигнали толкова надалеч в плановете си. Аз не бих могла да се откажа от Врахос. Чичо Антъни, може ли да те попитам нещо?

— Очевидно и без това ще го направиш. Разбира се, че можеш.

— Какво мислиш за заключението на съдебния лекар?

— Мисля, че той даде правилно заключение — единствено възможното при тези обстоятелства.

— И никога ли не ти е идвало наум, че Ричард съзнателно е отнел живота си?

Антъни я погледна.

— Е, ако трябва да бъда честен, да, идвало ми е. Ричард беше опитен стрелец — благоразумен и внимателен — и случилото се беше изключително изненадващо. Но инцидентите винаги са изненадващи и на всеки може да се случи. Какво се опитваш да ми кажеш, Вики?

Тя му предаде една редактирана версия на писмото на Ричард, като не скри, че Гай отдавна е знаел за хомосексуалността на Ричард; призна какъв шок е било това откритие за нея, но внимателно избегна да спомене за връзката между Ричард и Гай, макар че се питаше дали Антъни не подозира повече, отколкото показва. Въпреки новооткритото щастие в живота ѝ, докато говореше, гласът ѝ пресекуваше.

— Нека оставим миналото на спокойствие — твърдо рече Антъни. — Няма да спечелим абсолютно нищо, ако отново и отново се ровим в тази трагедия. Дай си шанс да се радваш на новата си връзка и когато си готова, продължи напред. И не се чувствай виновна за щастията си. А сега по-добре да заключим и да отидем да намерим Вайолет, иначе Тоула ще се чуди какво е станало с нас.

Антъни и Тоула планираха да заминат за Врахос през септември, което направи сбогуването по-малко болезнено. От своя страна Антъни бе решил да поеме в свои ръце работите във Врахос и да поговори сериозно с тъща си за бъдещето на къщата и имението заради доброто и бъдещето на Виктория и да разбере как точно стоят нещата. Той винаги се бе разбирал много добре с Еванти и знаеше, че тя му вярва, но отношенията с дъщеря ѝ бяха доста по-сложни и досега той се бе опитвал да не се намесва.

Когато Виктория пристигна във Врахос, Джейк я посрещна с огромен възторг. Той имаше да ѝ разказва толкова много за времето, прекарано в нейно отсъствие, че не успяваше да изговаря думите и спираше на средата на изречението, за да си поеме дъх.

Тя имаше чувството, че е отсъствала много повече от две седмици и се чувстваше чудесно да е отново тук, да завари Джейк толкова добре — от седмици не бе имал пристъп на астма. Еванти също не изглеждаше така крехка и слаба и със сигурност беше подмладена и съживена. Дора ѝ докладва, че баба ѝ и Еванти искрено

се били помирили, но въпреки че Нафсика получила великодушно пълно опрощение от старата си господарка, все още продължавала да се терзае и упреква с доста шумни излияния, които дотегнали на всички. Дора каза с усмивка, че кирия вече се била отегчила от постоянното хленчене на Нафсика и започнала да се държи побезцеремонно с нея, а Виктория си помисли, че това е съвсем в стила на двете стари дами.

Еванти искаше да чуе всички подробности от срещата на внучката си с Хю и нямаше търпение да узнае всичко за своя някогашен любим. Разгледа каталога с искрена радост и гордост, ала не можа да се сдържи да не забележи с любяща насмешливост — и значително удоволствие, — че Виктория постоянно споменава името на Патрик. Както бе предсказала Тоула, Еванти си бе присвоила изцяло заслугата за ролята на Купидон в тази история.

Накрая Виктория предаде сребърната кутия на Хю на баба си. Еванти дълго я държа в ръцете си, накрая я остави внимателно върху скрина до креслото си в малката гостна, където доскоро винаги бе стояла нейната двойничка, но постоянно протягаше ръка да я докосне, сякаш искаше да се увери, че не е изчезнала внезапно. Или може би защото по този начин установяваше някакъв контакт с Хю.

— Отвори си подаръка, Нона — не се стърпя Виктория, изгаряща от нетърпение да узнае какво има в пакета, който Хю ѝ бе дал. Еванти я изгледа развеселено и с влудяващо спокойствие бавно и внимателно го отвори, приглади тънката хартия, с която бе увито съдържанието, и извади малкия акварел на Врахос, сега поставен в красива рамка, който толкова бе възхитил Софи. Когато го видя, лицето ѝ се озари от радост.

— О, виж... на гърба има нещо — забеляза Виктория.

Еванти обърна картината. Няколко стиха бяха изписани с острия, наклонен надясно почерк на Хю.

*„Един акварел превърта ръждясал ключ.
Розова къща, сини жалузи,
синьо небе, скитащи котки;
бугенвилия плъзнала по едната стена;
мушката, избуяло в керамична саксия:*

*и ти си там отново,
... все още там с мен.*

*Рибарчетата вземат назаем
пера от вълните;
въздишка на делфини
отеква над нашия залив.*

*Цикадите неспирно коват
ритми под палеци лъчи
и разтърсват маракешу^[4];
по цели дни.*

*През звездните нощи
се обажда бухал,
а листата на маслината
шептят своите тайни;
и когато сребрилата пътека
пресече лунното море
... аз ще те почувствам още веднъж,
все още там с мен."*

Баба и внучка се погледнаха със сълзи в очите.

— О, Нона! Той те е обичал толкова много! — прошепна Виктория.

Дали ние двамата с Патрик, запита се тя, ще се обичаме и когато остареем?

Летният сезон беше в разгара си. Огромни водни цистерни пъплека в двете посоки по острите завои на пътищата на острова, за да захранват модерните водопроводни инсталации и басейните. В средата на деня горещината бе твърде силна, за да се мисли за пътуване в раздрънкана стара кола, освен в краен случай. Невероятно висок беше броят на автомобилните злополуки, причинени от неопитни мотоциклетисти (изгарящи зад себе си не само километрите по пътя,

но и избобилието разголена плът). Температурата на морската вода бе идеална за плуване и беше истински рай за любителите на уиндсърфинг, водните ски и новоизпечени моряци. Малките магазини и таверните се радваха на многобройните клиенти. Плажовете и главните курорти бяха претъпкани с намазани с плажни масла тела — хората явно не даваха пет пари за предупрежденията за изгаряне и се бяха изложили под лъчите на слънцето в най-големия пек. Ала ако пожелаеше, посетителят можеше да избяга сред хълмовете от досадното нашествие на двадесет и първия век. Това все още бе възможно, ако наемете лодка и се впуснете в търсене на изоставени пещери, където да си устроите пикник и да плувате на спокойствие — без да се броят осите, вечният враг на човека, които като по чудо се появяваха отникъде при отварянето на първата газирана напитка.

На терасата Джейк и Ангелос се бяха специализирали в изобретяването на безкрайна върволица от капани, конструирани от кутиите на вечните съперници Кола и Фанта, бурканчета от мед или конфитюр, като примамка за погубване на свирепите терористи. Двата броя тленните останки на поваления неприятел и си записваха постиженията.

Поток от приятели на Еванти и познати от различни националности се стичаха всеки ден, за да отседнат или във Врахос, или в наетите съседни вили на острова. Както обикновено, Еванти бе наела временна готвачка за юли и август, за да облекчи работата на Дора — която би предпочела да запази кухнята за себе си, но ѝ доставяше удоволствие да саботира усилията на кулинарната си съперница. Тазгодишната ѝ помощничка бе една весела австралийка, чието единствено желание бе да се промъква в свободното си време в кръчмата „Пристанищни светлини“, за да се опита да се пъкне в леглото на Петрос — не особено трудно постижима цел. Тъй като съпругата на Петрос беше приятелка на Дора, това гарантираше разгарянето на ожесточена война, в която Джейк и Ангелос с истинска страст изпълняваха ролята на двойни агенти и постоянно преминаваха от единия в другия враждуващ лагер.

Гай и Франсин дойдоха във Врахос след тяхната седмица на операта в Италия. Обикновено Гай избягваше летните жеги, но тъй като се очакваше Франсин да роди през октомври, тази година беше по-разумно да дойде по-рано. Виктория знаеше, че Франсин се

притеснява от първото си посещение във Врахос, но противно на очакванията двете с Еванти си допаднаха от пръв поглед. И двете оценяваха прямотата и реализма у другата; наслаждаваха се на чувството за хумор, което притежаваха. С часове обсъждаха появата на бъдещото бебе — и ги обединяваха чувствата им към талантливия, непостоянен и вечно изплъзващ се мъж, когото и двете обожаваха. От своя страна Гай полагаше всички усилия да се държи добре и да предположи околните: дразнеше баба си, което бе позволено единствено на него, бърбеше си със старата Нафсика (която в неговата компания забравяше за мъченическата си власеница), флиртуваше с Дора и водеше Джейк на безкрайни експедиции с лодка. Разведе съпругата си из всички кътчета на острова, които като малко момче обичаше най-много, и проявяваше изключително внимание и загриженост към нея.

Макар че Виктория броеше дните до идването на Патрик, в същото време чувстваше облекчение, че двамата с Гай няма да бъдат по едно и също време във Врахос.

Без знанието на братовчедка си Гай бе повдигнал пред Еванти въпроса за продажбата на иконата по време на едно от дългите си посещения за лека нощ, когато двамата обичаха да си обменят клюки.

Естествено обсъждаха и връзката на Виктория с Патрик и за пръв път Гай чу от устните на Еванти разказа за осуетената ѝ любов.

— Голямата ми надежда е, че племенникът на Хю и Виктория може да довършат арката на дъгата, която ние двамата с Хю прекъснахме толкова лекомислено преди години — сподели тя. — Ако това се сбъдне, молитвите ми ще бъдат чути.

— Ако искаш Вики да живее някой ден с Патрик във Врахос, Нона, ти трябва да ѝ помогнеш — вметна Гай, използвайки споменаването на Патрик, за да повдигне забранената тема. — Когато бяхме деца, винаги си ни учила, че няма смисъл да се молим за чудеса, ако не сме готови сами да ги сътворим. Мисля, че трябва да се примириш с финансовите потребности и да продадеш иконата.

— Точно това не спира да ми повтаря и баща ти — сведе патрицианския си нос към внука си възрастната жена с възможно най-високомерното си изражение.

— И? — настоя Гай, без да се смути ни най-малко.

— И аз почти бях решила поне да го обмисля — заради Виктория и Патрик... но...

— Почти, но не съвсем? Знаеш, че винаги можеш да поръчаш да ти направят едно прекрасно копие на иконата, ако не можеш да понесеш мисълта да се разделиш с нея.

— Копие? — Както очакваше, Еванти бе възмутена до дъното на душата си. — Ако реша да се разделя с нея, ще го направя от обич — надменно заяви тя. — И не бих искала копие. — Издаде звук, сякаш това беше мръсна дума.

— Е, добре тогава — сви рамене Гай, — в такъв случай по-добре си я запази за себе си, след като е толкова важна за теб. Татко винаги се е съмнявал, че ще се решиш да се разделиш с нея — дори заради Вики или Врахос. — Последното бе много лукаво от страна на Гай, макар и не съвсем вярно. — Той се изправи. — Лека нощ, скъпа Нона. Прекрасно е да съм отново тук и много се радвам, че Франсин ти хареса. Нямам думи, с които да ти кажа колко много означава това за мен. Сега трябва да отида да видя дали тя е добре. — Целуна баба си за лека нощ и се изнесе от стаята, без повече спорове по въпроса. Освен това беше много доволен от себе си, задето бе подготвил почвата за своя баща.

— Бях невероятно умен — похвали се той на Франсин, която четеше в леглото. — Ще се гордееш с мен.

— Мисля, че ти си изумително скромен и това е едно от най-привлекателните ти качества — промърмори съпругата му, поглеждайки го над ръба на книгата.

Патрик удържа на думата си и когато се прибра у дома се опита да поговори с дъщеря си и сина си за чувствата си към Виктория.

Те го изслушаха смутени и не знаеха как да реагират.

— Това означава ли, че вече няма никакъв шанс вие с мама да се съберете отново? — с тънък глас попита Софи.

— Боя се, че е така — отвърна баща ѝ. — И двамата прекрчихме тази граница, а и тя също не го желае. Но вие знаете, защото миналата неделя говорихме за развода, докато бяхме в къщата на баба ви и дядо ви. Вкъщи нищо няма да се промени — просто ние двамата с майка ви няма да бъдем заедно толкова често, но ще продължаваме да правим

заедно нещата, които ви засягат — дните на родителите в училище и други подобни неща. Предполагам, че ти, Софи, ще бъдеш доволна да прекараш следващата седмица с майка си в Лондон, преди тя да замине за Испания, а аз ще се грижа за Поси. Маги и Фил отново ни поканиха за ваканцията в „Петради“. Ще ти хареса, нали?

— Виктория ще бъде ли там?

— Е, няма да бъде в „Петради“, но ще бъде във Врахос. В крайна сметка тя живее там, а аз и без това трябва да посетя мястото отново, за да довърша книгата си.

— Колко удобно за теб — без да си дава труд да прикрива сарказма си, отбеляза Софи — и какво голямо забавление за всички нас, останалите! — И тя изхвърча от стаята, мразейки се за грубото си държание, ала неспособна да спре бебешките сълзи, напирасци в очите ѝ. Прекоси тичешком градината и се втурна към ограденото място, за да вземе Пънч и излезе на дълга езда.

— Тя не искаше да каже това, татко — неловко промърмори Сам, който също се чувстваше неудобно, разкъсван от лоялността към сестра си и обичта към баща си. — Опитай се да бъдеш малко по-търпелив с нея.

— Благодаря, Сам, ще се опитам. — Патрик беше наясно колко притеснително е за младите да свързват секса с родителите си. — Знам, че и за двама ви е трудно. Вероятно за теб ще е по-добре, че възнамеряваш да пътуваш това лято.

Сам смяташе да отиде в Тайланд и Виетнам за два месеца заедно с група приятели от университета, затова Патрик с готовност прие поканата на семейство Маршъл за Софи и Поси. Знаеше, че Сам ще липсва ужасно на Софи въпреки веселата компания на Ели и привързаността ѝ към Маги и Фил. Ивон, която бе започнала временна работа за август, бе обещала през есента да се върне при семейство Хамънд, за да им помогне да сложат в ред живота си с колкото е възможно по-малка травма за Поси — при условие, бе заявила тя, лепвайки си страховита физиономия, а след това разцъфвайки в обезоръжаваща усмивка, че няма да се наложи да прекарва твърде много време в Чоубам.

Както Патрик, така и Софи споделиха с Маги различните страни на една и съща история. Тъй като Филип беше не само негов адвокат, но и приятел от ученическите дни, Патрик чувстваше, че може

спокойно да се довери на двамата Маршъл. Въпреки че Рейчъл се бе държала много лошо последния път, когато бракът на двамата бе застрашен, Маги все още изпитваше известна симпатия към нея, ала този път беше изцяло на страната на Патрик.

Софи, разбира се, също изля сърцето си пред Ели, която попиваше жадно всяка история за семейните драми на Хамънд и нямаше търпение да узнае за следващото вълнуващо развитие на нещата. Животът на родителите ѝ се струваше безумно скучен в сравнение с този на семейството на приятелката ѝ.

— Бедната Софи! Майка ѝ току-що си тръгна, а баща ѝ вече си е намерил друга жена — драматично обяви на майка си.

— Няма да направиш услуга на Софи, ако я подтикваш да се чувства още по-зле — упрекна Маги дъщеря си. — Този брак не вървеше от години и въпреки че раздялата е тъжна и болезнена в много отношения, Софи трябва да се примири и да приеме Виктория. Лично аз се радвам, че Патрик е намерил някой, и се надявам, че този път ще се радва на връзката си и ще бъде щастлив с жената до себе си.

— Мислиш ли, че ще се оженят? — развълнувано попита Ели, но майка ѝ не пожела да обсъжда този въпрос.

— Много е рано да се говори за това — твърдо заяви тя. — Патрик и Рейчъл едва започват процедурата по развода, така че той още не е свободен. Междувременно може да се случат много неща. А ти, Ели, гледай да убедиш Софи да се държи цивилизовано с Виктория Кънингам, докато сме в Корфу, дори и да не я харесва, в противен случай всички ще са нещастни, включително и тя самата.

— О, но тя я харесва — увери майка си Ели. — Всъщност много я харесва и казва, че Виктория се държала много мило с нея, но Софи смята, че би било много по-лесно, ако я мразеше.

Маги изпъшка.

— Е, кажи ѝ тогава да не се тръшка чак толкова. Тя има късмет, че харесва приятелката на баща си, която от своя страна е мила с нея. Уверявам те, че невинаги е така.

Но въпреки думите си към Ели Маги знаеше от Патрик, че самият той вече е напълно сигурен какво иска и нямаше търпение Филип и Маги да се запознаят с Виктория.

— Казах ти, че ако Патрик си намери някоя жена, нещата ще са сериозни — заяви Маги на Филип, докато лежах в леглото в неделя

сутринта. — Той се притеснява, че е доста по-млада от него, но е напълно луд по нея.

— Не мисля, че разликата във възрастта ще бъде проблем — отвърна съпругът ѝ. — Повече се безпокоя, че след трагедията, която тя наскоро е преживяла, може да се окаже, че за нея това е така нареченият случай на „реакция от разочарование“, а в такъв случай Патрик много лошо ще се опари.

— Ще бъда много изненадана, ако самата Виктория не се чувства страшно объркана — обади се Маги. — Та тя попадна на най-привлекателния мъж, когото познавам.

— Страшно ти благодаря! — ухили се Филип на съпругата си. — Много си откровена, скъпа.

— О, ами... присъстващите се изключват, разбира се — избъбри Маги, сетне се засмя и се сгуши до съпруга си. — Остави неделните вестници, Фил — имаш на разположение остатъка от деня, за да ги прочетеш, но аз ще трябва по-късно да отида да погледна градината.

Семейство Маршъл отпътуваха за Корфу една седмица по-рано и когато пристигаха семейство Хамънд, Филип отиде да ги посрещне на летището. Виктория изгаряше от желание да иде и тя, ала двамата с Патрик бяха решили засега да не афишират връзката си и заради Софи да отложат срещата си за по-късно. Патрик бе обещал на следващата сутрин да отиде във Врахос и тогава да направят план.

Въпреки предупрежденията на Патрик Виктория не можеше да не си фантазира как ще се развият нещата. Тя постоянно си представяше изграждането на връзка с малката дъщеря на Патрик и реши, че ще бъде много хубаво, ако Поси и Джейк станат приятели. Това обаче се оказа доста нереалистичен сценарий. Срещата между Патрик и Виктория, която двамата очакваха с такова нетърпение, беше изключително възторжена, но приятелството между малките им деца не започна никак добре.

Джейк и Поси, свикнали да бъдат пълновластни господари на своята територия, не проявиха възторг при запознанството си и някой външен човек би казал, че когато са заедно, изявяват най-лошите черти на характера си. Джейк, разочарован от отсъствието на Сам, сметна почти тригодишната Поси за жалка заместница на своя герой и не

направи никакво усилие да прикрие чувствата си. Той не искаше едно тригодишно същество — още по-малко пък момиче да му се мотае из краката по време на разходките, при това с претенциите да бъде център на вниманието, и предпочиташе да си остане във Врахос в приятната компания на Ангелос, отколкото да ходи по екскурзии с новите приятели на майка си. С наивния си брътвеж Поси го подлудяваше, но той си отмъщаваше, като се преструваше, че не разбира нито една нейна дума, и се обръщаше към нея на гръцки, демонстрирайки своите наскоро придобити познания. Поси използваше всички хитрини от добре изпитания си досега репертоар, включително пронизителни писъци, за да привлече вниманието му. Една сутрин, след напразни опити да събуди интереса му, тя нарочно стъпка ръкописа на последния роман на Джейк, който той съчиняваше под сянката на маслиновото дърво в градината на вила „Петради“.

— Историята на момчето вече я няма — със задоволство обяви тя, стъпквайки в прашната земя творението му с платнената си обувка.

— Днес няма да влизаш в морето, Поси — твърдо заяви Патрик, докато отнасяше ритащото и пищящо момиченце в стаята му, където щеше да остане, докато се извини. След това седна с невъзмутимо изражение да решава кръстословицата в „Таймс“, без да обръща никакво внимание на смразяващите кръвта вопли над главата му.

Когато творбата бе изтупана от праха и откъснатата страница внимателно залепена, се оказа, че произведението не е пострадало чак толкова лошо. Обаче за Джейк това бе начало на безмилостна война.

Софи, макар че бе настроена изненадващо закрилнически към по-малката си сестра, която толкова често я беше вбесявала, в същото време не можеше да не изпитва жал към Виктория. Водена от силното желание Патрик да бъде впечатлен от Джейк, Виктория беше бясна на сина си, задето се държеше дръпнато, което си бе съвсем нормално за едно шестгодишно момче. Още повече влошаваше нещата осъзнаването, че не се справя добре със ситуацията. От друга страна ѝ се струваше, че Патрик, свикнал с променливите и подмолни води в семейството си, приема всичко с влудяващо спокойствие.

— Не го вземай чак толкова присърце, скъпа — каза ѝ той, когато двамата най-после успяха да си откраднат малко време и да излязат сами на разходка, след като Поси прагматично поднесе извинението си

на Джейк, което бе прието с подобаващо снизхождение. — Колкото повече им обръщаш внимание, толкова по-лоши ще бъдат.

В деня след въпросната кавга обитателите на вила „Петради“ дойдоха за обяд във Врахос и за радост на Виктория семейство Маршъл не само остана във възторг от къщата, но и Еванти ги хареса — особено Филип, чиито познания за историята на острова бяха сигурна гаранция, че ще спечели благоволенieto й. Тя блестеше в цялото си великолепие начело на масата и Виктория се чувстваше еднакво горда с фамилията си дом, с баба си и със своите нови приятели. Патрик бе донесъл снимките на Врахос заедно с текста, който бе написал, за да ги покаже на Еванти. Софи и Ели се държаха естествено и приятелски, а Поси като никога също беше послушна и мила. По молба на Джейк на Ангелос му бе разрешено да обядва в трапезарията, всички изглеждаха оживени и щастливи и Виктория се отпусна и си позволи да се наслади на обяда и компанията.

Преди да пристигнат тя беше притеснена от срещата със семейство Маршъл, за които толкова много бе слушала, но те се държаха много любезно и приятелски с нея и тя усети, че Маги може да й стане близка. Дора поднесе кафето, заведе Ангелос при баща му и придружи Еванти до стаята й, за да си почине, а останалите излязоха на терасата, за да се полюбуват на гледката и да обсъдят какво ще правят следобеда.

Като видя Джейк и Поси седнали в другия край на терасата, Виктория реши, че помежду им започва да се заражда приятелство. Ала скоро илюзиите й бяха пометени от пронизителния вой на Поси.

Воден от жажда за мъст, Джейк бе пуснал в ход таланта си на разказвач, за да съчини една вълнуваща сага за Бийни Бейбис на Поси, в която щраусът Стреч биваше изяден от пеликана Скуп. Всеобщият любимец Спайк, обладан от зъл дух, беше направил магия на Боунс, след което всички били отвлечени от Извънземни. Поси нямаше никаква представа какво е това Извънземни, но както Джейк любезно й бе обяснил, без да пропуска нито една страховита подробност, съдбата на Бийнитата можела да се сравни само с най-ужасяващите кошмари.

Виктория се нахвърли ядосано върху Джейк и този път той беше заточен в стаята си.

— Престани толкова много да се стараеш да ги накараш да се сприятелят, Виктория — посъветва я Патрик, когато страстите се

поуталожиха след поредната драма. — Не можеш да очакваш на тяхната възраст да имат много общи интереси и колкото повече се ядосваш, толкова по-лошо ще се държат. И двамата трябва да се научат да се държат възпитано, без значение дали в момента се харесват или не.

— За мен обаче има значение — сковано отвърна Виктория.

Семейство Маршъл наблюдаваха с искрено съчувствие буреносните облаци, трупащи се на хоризонта на току-що разцъфналата любов.

Всички решиха да наемат лодка в Криовриси и да се спуснат по брега на Агия София, за да покарат водни ски и уиндсърф, но Виктория отклони предложението на Патрик да отмени наказанието на Джейк и да го пусне с тях.

— Елате и двамата — с умоляваща усмивка се опита да я убеди той, докато останалите събираха нещата си. — Заради мен. Няма да бъде същото, ако теб те няма.

Но Виктория не отстъпи. Имаше чувството, че в гърлото ѝ е заседнала огромна буца, която ѝ пречеше да приеме поканата му. Сбогува се с гостите си с фалшива усмивка и ги гледа, докато се скриха от погледа ѝ, чувстваше се нещастна и бе убедена, че се е изложила пред Патрик.

Качи се бавно на горния етаж и мина по коридора към стаята на Джейк. Той лежеше върху леглото си с книга в ръце и не вдигна глава, когато тя влезе. Виктория отиде и приседна на ръба на леглото. По движението на очите му позна, че е спрял да чете, макар че продължаваше да обръща страниците с подчертано равнодушие към присъствието ѝ. Тя чакаше.

— Отидоха ли си? — попита накрая синът ѝ.

— Да.

— Добре — рече Джейк.

Виктория въздъхна.

— Скъпи, Поси е много по-малка от теб и ти наистина я изплаши — и не ми кавай, че не си искал, защото знам, че си го направил нарочно. Ти вече си голямо момче, почти на седем — защо трябваше да се държиш толкова нелюбезно?

— Знаеш защо. А и без това тя е едно ужасно малко момиче. Защо трябва през цялото време да са с нас?

— Защото те са мои приятели и са тук за кратко. Знам, че тя постъпи ужасно с твоя роман, но нейният баща ѝ се разсърди и не ѝ позволи цял ден да влиза в морето, след което тя ти се извини. Когато бяха тук през април, ти харесваше семейство Хамънд — много добре си спомням, че тогава искаше през цялото време да бъдем с тях.

— Тогава тук беше Сам, а Поси я нямаше. Сега е съвсем различно. Тя разваля всичко.

— Е, признавам, че понякога е досадна — призна Виктория, после прибързано додаде: — Но ѝ липсва майка ѝ, затова трябва да се опиташ да бъдеш мил с нея.

Джейк запрати книгата си през стаята с такава злост, че страниците се разхвърчаха, когато се удари в стената.

— На мен също ми липсва татко — изкрещя ѝ той, — макар че очевидно не и на теб! — Зарови лице във възглавницата и избухна в сълзи.

Виктория се опита да го прегърне, но той я отблъсна.

— Какво искаш да кажеш, Джейк? — Чувстваше се наранена. — Разбира се, че и на мен татко ти ми липсва.

— Не ти липсва, не ти липсва! — изкрещя отново Джейк. — Ангелос каза, че ще се омъжиш за господин Хамънд.

— Ангелос е едно много глупаво малко момче — вбеси се Виктория. — Той не знае нищо.

— Чул е Дора да го казва на Янис.

— Е, и Дора не знае нищо. Тя няма право да говори такива неща.

— Тогава ти няма да се омъжиш за господин Хамънд, така ли?

Виктория имаше чувството, че пред нея се е разтворила дълбока бездна.

— Чуй ме, скъпи — предпазливо започна тя, — може би някой ден ще се омъжа. Няма да бъде честно от моя страна да ти обещавам, че няма да го направя, защото хората често сключват втори брак и никой не знае какво го очаква за в бъдеще. Ние не знаехме, че татко ще умре. Това беше ужасно — и все още е ужасно, — но не можем да го върнем обратно. Обещавам ти, че ако реша да се омъжа, ти първи ще научиш. И това никога няма да промени нещата помежду ни. Разбра ли?

Джейк я изгледа предизвикателно.

— Господин Хамънд помолил ли те е да се омъжиш за него?

— Не — отвърна Виктория, благодарна, че можеше да бъде честна поне за това. — А и аз все още не съм готова... но те предупреждавам, Джейк, ако си груб и се държиш лошо, ще си имаме големи неприятности, тъй като няма да го допусна.

Джейк стрелна с несигурен поглед майка си, но благоразумно реши, че не бива повече да насилва късмета си.

— Съжалявам — промърмори момчето.

— Добре. — Виктория го прегърна и този път той не я отблъсна. — Но не ме разочаровай отново. Сега хайде да забравим за цялата история и да отидем да поплуваме — само ние двамата.

Но докато се спускаха надолу към плажа, тя чувстваше, че посещението на Патрик, което бе очаквала с такава радост и нетърпение, ѝ бе донесло само тревога и разочарование.

[1] Световна организация на хора с висок коефициент на интелигентност. — Б.ред. ↑

[2] Националният химн на Англия. — Б.пр. ↑

[3] Джон Констабъл (1776–1837), английски пейзажист, рисувал от натура със свежи тонове и усет за пространство, допринесъл за развитието на пленарната живопис. — Б.пр. ↑

[4] Куха кратуна или кратунообразен съд, пълен с бобови зърна или камъчета, използвани по двойки като ударен инструмент. — Б.пр.

↑

45.

По-късно същата вечер Софи и Ели седяха край басейна във вила „Петради“, лакираха ноктите на краката си в съблазнителен оттенък на пурпурното и обсъждаха изминалия ден.

На връщане от водните ски, които се оказаха огромен успех, двете момичета се отбиха в едно интернет кафе в Криовриси, за да проверят електронната си поща. Софи имаше имейл от Сам от Тайланд, че си прекарвал фантастично, абсолютно всички били там и току-що били посетили резерват на слонове в Чанг Май.

„Двете с Ели ще полудеете, като видите малките слончета — пишеше Сам и накрая бе добавил: — Поздрави Ели и й кажи, че когато се върна, ще я заведа в нощен клуб. Как върви романът на татко?! Не се разпускай много в бара на Петрос Афродитис и не прави това, което аз не бих направил!“ Софи преди малко бе получила текстово съобщение, пълно с целувки и сърчица от Матю Барнаби, който беше на риболов с баща си в Шотландия. Двете с Ели сияеха от щастие, че не бяха забравени от двамата младежи, превзели мислите им, въпреки че трябваше да се борят за вниманието им срещу слонове и съомги.

— Колкото до големия роман, горкият татко — въздъхна Софи, изпаднала във великодушно настроение след комуникацията с възлюбения си. — Боя се, че нещата не се развиват много добре за него и Виктория. В момента Джейк и Поси са истинска отрова и това изглежда съсипва нервите на Виктория и вгорчава живота ѝ. Тя наистина е стресирана — забеляза ли? Видях, че на татко никак не му стана приятно, задето тя не пожела да дойде с нас в Агия София — чух да я моли, но тя отказа и се държа доста хладно.

— Може би имат нужда да останат само двамата — предположи Ели, размахвайки крака във въздуха, за да ускори процеса на съхнене на лака. — Това е разрешението, освен ако не продължаваш да се опитваш да провалиш връзката им, както ми каза преди?

Софи се замисли над думите ѝ.

— Мислих много за това — призна тя, — но не мога да причиня подобно нещо на татко. Виктория едва не се разплака, когато той беше малко рязък с нея, задето се престарава толкова с Джейк и Поси — тя се престори, че е глътнала нещо накриво, но аз видях, че се сдържа да не се разплаче. Мразех я само защото беше там, — а сетне внезапно изпитах огромно съжаление към нея. Не можеш да не забележиш колко много ѝ се иска всички да се разбираме добре и всичко да е идеално, а то всъщност не е. Какво мисли майка ти за нея?

— Мама много я харесва и смята, че двамата с баща ти са много подходящи един за друг. Но също така мисли, че Виктория трябва да стане по-твърда, ако иска да се справи с цялата менажерия. Тя и без това вече е преживяла много със смъртта на съпруга си, бедното създание, но това е различно. Мама казва, че винаги малките камъчета преобръщат колата. Може би трябва малко да им помогнем, какво ще кажеш? Смяташ ли, че ще бъдеш нелоялна към майка си, ако го направиш?

— Не знам. — Софи с огромно внимание нанасяше втори слой от моравата течност. — Всичко ми е пълна каша и постоянно минавам от едната страна на другата. В един момент съм бясна на мама, задето започна всичко това, а в следващия не мога да понеса мисълта, че двамата с татко ще се разделят. Част от седмицата, която изкарах с мама в Лондон, беше страшно готина — ходихме заедно на пазар и тя наистина беше ужасно щедра, като ми купи онази тясна копринена пола, за която си умирах. Обаче после започна отново да ме критикува, а аз наистина не мога да я понасям, когато стане такава. Виктория ми харесва, и тя винаги е била мила с мен, никога не се е опитвала да се наложи или нещо такова, но ми е трудно да си я представя заедно с татко. Те се опитват да ме включват, но толкова са погълнати от себе си, сякаш са свързани с някаква невидима нишка, че когато единият се движи, дърпа след себе си и другия. Имам чувството, че са като едно цяло и се чувствам изолирана. Мислиш ли, че съм ужасна?

— Неее! — Праволинейната и откритата Ели не бе склонна към такива комплицирани чувства и затова в гласа ѝ прозвуча съмнение. — Не си ужасна... но винаги преживяваш всичко прекалено силно. Струва ми се, че в някои отношения двете с Поси много си приличате.

Софи изглеждаше ужасена.

— Между другото — продължи приятелката ѝ — какво ти пише Матю?

Те преминаха на по-безопасни теми и скоро врещяха от удоволствие и се заливаха от смях. След малко Маги излезе, за да се присъедини към тях, а когато внимателно им подхвърли идеята да заведат Поси на един от плажовете с хубав пясък в западната част на острова за един ден, за да освободят малко Патрик от задълженията му на бавачка, остана приятно изненадана, когато не само Ели, но и Софи се съгласи ентузиазирано.

— Мислиш ли, че бихме могли да вземем и Джейк? — попита Софи, готова на самопожертвувателност.

— Няма начин! — отсече Маги и се засмя. — Съгласна съм с Патрик — няма смисъл да се насилват нещата между тези двамата. Не бихме искали да стане някое кръвопролитие! И без това съм сигурна, че Джейк би предпочел да прекара деня със своя малък гръцки приятел, и не го упреквам. Ще отида да видя какво ще каже Патрик за идеята ни. Но съм убедена, че ще я приеме с възторг. Ще си играем с кофичките и лопатките с Поси и ще бъде забавно да видиш и другата част на острова, Софи. Трябва да добавя, че е много щедро от твоя страна да се съгласиш.

Софи засия от удоволствие.

По-късно се оказа, че имат истински повод да празнуват. Двете момичета позвъниха в училище, за да узнаят резултатите от годишните изпити. Софи така запищя от вълнение, че всички се разбягаха.

— Татко! Никога няма да познаеш! Имам една шестица и три петици! — хвърли се тя буйно да прегръща баща си.

— О, Софи, скъпа, чудесно си се справила. Толкова се гордея с теб!

Ели, както се очакваше, имаше три шестици и една петица, но с нейната дислексия резултатът на Софи бе надминал всички очаквания.

Еванти си беше легнала, когато по-късно същата вечер Патрик позвъни. Виктория изпита такова облекчение, като чу гласа му, че се почувства лека като перце и изпълни няколко танцови стъпки във въздуха в изблик на чувствата си. Зарадва се за резултатите на

момичетата и изпрати поздравленията си, а когато той ѝ каза за предложението на Маги, се почувства истински трогната.

— О, Патрик, ще бъде чудесно. Много мило от тяхна страна.

— Да разбирам ли, че вече не си ми сърдита? — подразни я той.

— Не съм. Обещавам ти, че повече няма да се сърдя, и съжалявам, че бях толкова нервна и избухнах, но ще бъде истинско блаженство да бъдем само двамата.

— Точно това си помислих и аз. — Реакцията ѝ го зарадва. — Ще се отървем за малко от ужасните си деца. Къде ще отидем? Искаш ли да излезем с лодка в морето?

— Страхотна идея! — въодушеви се младата жена. — Хайде да отидем до Хелидония, специалния остров на Хю и Нона, а аз ще ти покажа скалата от портрета. Ще си устроим пикник.

— Прекрасно!

— Смяташ ли, че ще бъде добре, ако върна жеста и предлага утре сутринта да излезем с момичетата из Корфу? — попита Виктория. — Може да обиколим със Софи и Ели магазините, които понякога е доста трудно да се открият сред цялата туристическа дандания. А ако Маги никога не е посещавала красивата библиотека на „Читателското общество“ в Листон, мога да уредя чрез Нона да я заведе. Можем да вземем Поси с нас и да обядваме в града, а вие двамата с Фил ще си починете от всички жени!

— Смятам, че би било чудесно — съгласи се Патрик. — Е, не и за мен, бързам да добавя — не мога да се наситя на компанията ти, — но Софи и Ели си умират да нападнат магазините. Почакай малко, докато получа инструкции. — Върна се след малко и каза, че идеята е приета с всеобщо одобрение, а Фил щял да даде комисионна на нея и Маги, за да купят подаръци за момичетата за успешното им представяне на изпитите.

— Лека нощ... скъпа Виктория... обичам те — прошепна той.

— Лека нощ, Патрик — меко отвърна тя. — Аз също те обичам.

Беше новолуние, а на небето грееше една ярка звезда. Виктория си пожела всичко между двамата да е наред.

Обиколката из магазините беше много успешна. Поси, лишена от съперник за всеобщото внимание, беше истинско съкровище и всички се наслаждаваха на взаимната си компания. Филип и Патрик играха

гольф в клуба в Корфу в долината Рор, а когато всички се събраха за вечеря, атмосферата беше много спокойна и приятна.

Докато на следващата сутрин Патрик привързваше към малкия пристан на Врахос лодката, която бе наел от Криовриси, видя Виктория да се спуска надолу по стръмната камениста пътека откъм къщата, понесла кошница за пикник. Той стоеше на кея и наблюдаваше стройната ѝ фигура в протрити розови шорти и избеляла синя риза. Жегна го мисълта, че не изглежда много по-голяма от дъщеря му Софи. Когато младата жена стигна долу, той разтвори ръце, а тя пусна багажа си и се втурна право в обятията му. Парадоксално, но това ѝ се стори едновременно и най-естественото, и най-вълнуващото нещо на света. Когато тя изплува от омаята на целувката му, ръцете му се плъзнаха надолу по голите ѝ загорели рамене и той я отдалечи от себе си, впил поглед в лицето ѝ. Испита облекчение, когато видя, че тя вече не прилича на тийнейджърка, а на зряла жена, жената, която обичаше.

— Мисля, че е по-добре да се качваме на тази лодка и да потегляме — усмихна ѝ се той.

— А и целият ден е пред нас — засмя се в отговор тя.

— Да — кимна Патрик. — Същата мисъл хрумна и на мен.

Беше съвсем различно от последния път, когато само преди няколко месеца бе дошла на малкия остров, нещастна и отчаяна. Сега небето, морето, вятърът и всичко наоколо сякаш принадлежаха на друг свят. „Аз също съм съвсем различна“ — помисли си Виктория.

— Има ли вероятност и други да са дошли да потърсят усамотение на този остров? — попита Патрик, когато се насочиха надолу по брега.

— Много слаба — Хелидония принадлежи на Врахос и местните хора обикновено не идват тук, а за туристите мястото е твърде отдалечено и труднодостъпно. Има само едно място, където може да се закотви лодка, и трябва да знаеш къде е. Малко е опасно. — Тя му разказа за последното си, едва не завършило с фатален край идване тук. — Постъпих много глупаво. За щастие Гай и Петрос се досетили къде може да съм и ме спасиха.

— Какви щастливци са Гай и Петрос! — кисело се усмихна той.
— Завиждам им!

— Ти също ме спаси, макар и по различен начин, от много неща — сериозно отбеляза младата жена. — Никога няма да узнаеш какво означаваш за мен.

Двамата прекараха идиличен ден. Плуваха, пекоха се на слънце, разхождаха се из острова. Стъкмиха огън и си опекоха на жарта риба меч, набодена на шишове от клонки розмарин, както някога бяха правили Хю и Еванти; пиха сухо бяло вино и ядоха големи черни маслини, които Патрик сравни с очите на любимата си.

— Колко неромантично описание — оплака се тя, като го замери с костилката на една маслина, ловко изстрелвайки я между палеца и показалеца си.

После му показа драконовата скала, а той я снима, седнала на нея, потопила босите си ходила във водата, както някога Еванти преди толкова много години.

— Историята се повтаря — отбеляза Патрик. — Но този път върху скалата е седнало моето момиче! Когато се върнем в Англия, ще я покажа на Хю и ще сравним двата портрета.

Гмуркаха се голи от скалите в изумително бистрата вода, с цвета на крилата на рибарчето, а докато плуваха, се любуваха на сребристите пасажи малки стрелкащи се риби.

По-късно историята отново се повтори, докато се любеха със същата радост и себеотдаване, които двамата други любовници бяха споделили преди повече от шестдесет години.

— Ние никога няма да позволим нещо да застане между нас, както се е случило с Хю и Еванти, нали? — попита Виктория, докато лежаха в прегръдките си, след като страстта им бе стихнала. — Дори и на нашите обични, но понякога толкова досадни деца? — Вместо отговор, той отново я целуна.

Както обикновено, в средата на деня внезапно се изви вятър, но много скоро стихна кротко като края на въздишка. Когато напуснаха острова, бризът галеше леко морската шир и си играеше с косите на Виктория, седнала в предната част на лодката, с преливащо от щастие сърце.

— Имаш ли време да се качиш и да се видиш с Нона за малко? — попита тя, когато се върнаха във Врахос. — Знам, че ще се зарадва да те види.

— Разбира се. Маги не знаеше точно кога ще се върнат, а Софи ми обеща, че ще сложат Поси да спи, ако се приберат първи. Аз само бих искал да се върна на време, за да я целуна за лека нощ.

Еванти четеше на терасата. Един поглед ѝ бе достатъчен, за да разбере как бе прекарала този ден внучката ѝ. Сякаш гледаше в кристална топка, но вместо да вижда бъдещето, там се мяркаха образи от миналото. Тя протегна ръцете си към тях и всеки улови по една. Виктория се наведе и я целуна.

— Къде е Джейк? — попита тя.

— Дора и Янис го заведоха заедно с Ангелос на гости при родителите на Янис. Знаеш колко много обича да ходи при тях. Тя ми каза да ти предам, че може да закъснеят и че ще сложи момчетата да си легнат, ако ти не си тук.

— В такъв случай може ли да отвлека Виктория за вечеря? — попита Патрик.

— Май ще трябва да я пазя малко повече от теб — усмихна се Еванти и на двамата.

Той повдигна въпросително вежди към Виктория, но нямаше никакво съмнение в съгласието ѝ.

— Първо трябва да се отбия в „Петради“ — рече Патрик, — но и без това планирахме да вечеряме в Криовриси, защото обещах на Ели и Софи, че след това могат да отидат да потанцуват. Ако нямаш против да дойдеш с мен сега, Виктория, след вечеря ще те върна у вас. Старата Лефка, която наглежда „Петради“, обеща да остане при Поси, а Фил и Маги ще се радват, ако бъдеш заедно с нас на вечеря.

Виктория се качи горе, за да си вземе душ и да се преоблече, а Патрик остана да си поговори с Еванти.

— Как мислиш, ще бъде ли трудно за Хю да дойде тук отново? — рязко попита възрастната жена. — Той не споменава нищо за здравето си и доколко е подвижен и оставя без отговор всичките ми въпроси за физическото му състояние. — Това бе първото доказателство, че двамата може би бяха разговаряли по телефона.

— Сигурен съм, че ще може да се справи с малко помощ — отвърна Патрик, преструвайки се, че не е обърнал внимание на тази важна информация, макар че нямаше търпение да я сподели с Виктория. — Ако успея да го накарам да се съгласи да ползва

инвалиден стол на летището, пътуването няма да представлява никакъв проблем. Да се опитам ли да го доведа в началото на октомври?

— Е, първо трябва да го обсъдиш с него. Аз се изплаших от идеята отново да се срещнем, когато той пръв предложи, но сега мисля, че ще мога да се справя. Толкова много бих искала да го видя, преди да умра, — което — смея да ти заявя — бързо додаде тя — нямам никакво намерение да е в скоро време! — Сложи ръка върху рамото му. — Искам да знаеш, че ти ме направи много щастлива — рече тихо. — Никога не съм виждала Виктория такава, каквата е сега. Толкова дълго чаках този момент.

— Да бъдем тази вечер заедно е като допълнителна награда — отбеляза Виктория, докато пътуваха към „Петради“. — О, Патрик, не мога да понеса мисълта, че ще бъдеш тук само още два дни. Времето мина толкова бързо. Никога досега не съм се чувствала толкова щастлива, както днес. Мисля, че това беше най-хубавият ден в живота ми!

— И в моя също — трогнат отвърна той.

Колата пое по неравния път към къщата, вдигайки кълбета прах. Един старец в безформени панталони, с пищни мустаци на сбръчканото му лице се тътреше бавно през маслиновата горичка и водеше след себе си пет овце, завързани на протрити въжета, а здравите им пъргави агънца припкаха покрай тях. Отстрани изглеждаше сякаш репетираха за танците край украсения с ленти и цветя кол по време на селското празненство.

— Харесват ми тукашните овце — заяви Виктория. — С дългите си крака те са много по-елегантни от английските си роднини и винаги ми се е струвало, че очите им са подчертани с въглен, като тези на Елизабет Тейлър в ролята на Клеопатра. Това е истинският Корфу — не бетонните здания и претъпканите плажове. Толкова се радвам, че усещаш магията на острова. Нали всичко изглежда много по-красиво във вечерния сумрак? — И тя въздъхна щастливо.

— Изключително красиво — засмя се Патрик и я изгледа влюбено. — Дори овцете, но най-вече ти.

Изпитаха облекчение, примесено с вина, когато видяха, че колата на семейство Маршъл я нямаше.

— Добре, така ще имаме още малко време само за нас двамата. Хайде да седнем отвън на терасата, да пийнем нещо и максимално да се възползваме от усамотението, преди ордата да се завърне.

Вътре беше тъмно. Когато бе идвала да почисти по-рано през деня, Лефка бе спуснала всички капаци на прозорците, за да предпази поне малко обитателите на къщата от яростните слънчеви лъчи. Затова Патрик и Виктория вървяха пипнешком през голямата дневна, смееха се и се вкопчваха един в друг, докато се блъскаха в мебелите. Двамата примигнаха, когато отново се озоваха на светло, хванати ръка за ръка.

Нужно им беше известно време, докато видят, че някой се бе излегнал на един от шезлонгите.

— Здравей, Патрик — каза Рейчъл Хамънд. — Върнах се при теб.

46.

За миг двамата застинаха, сякаш се бяха превърнали в камък. Стояха там неподвижни, преплели ръце, но Патрик усети как Виктория потрепери, сякаш я бяха ударили.

Той се съвзе пръв.

— Какво, по дяволите, правиш тук? — попита грубо.

Рейчъл протегна елегантните си крака, изправи се бавно и се запъти към съпруга си.

— Не ме посрещаш много възторжено, скъпи — провлачено рече тя. — Няма ли да ни запознаеш? — Огледа Виктория от главата до петите, сякаш беше някаква ненужна вещ, изхвърлена на брега, от която трябваше по-скоро да се отърве. — Аз съм съпругата на Патрик — ненужно уточни тя. — Не мисля, че сме се срещали.

Шокът бе парализирал Виктория. За един ужасен миг си помисли, че ще повърне. Краката ѝ омекнаха и въпреки топлата вечер тя потръпна от студ, но гордостта ѝ помогна да се окопити. Патрик продължаваше да стиска ръката ѝ.

— Престани с игричките, Рейчъл — рязко се намеси той. — Това е Виктория Кънингам и аз мисля, че го знаеш много добре. По-добре ми обясни какво правиш тук.

— Дойдох при теб — кратко отвърна Рейчъл. — В крайна сметка реших да не оставам в Испания и мислех, че ще бъдеш доволен. Та нали толкова ме молеше да не заминавам. Няма ли да ме целунеш за добре дошла, или се срамуваш на твоята възраст да те хванат да се държиш за ръка като някой ученик?

Виктория издърпа ръката си от неговата, после направи няколко крачки, облегна се на стената на долната тераса и се загледа над маслиновата горичка към морето — към Хелидония, малкия остров на лястовиците. Не искаше Рейчъл да види неканените сълзи, напирасци в очите ѝ. Беше виждала снимки на Рейчъл в апартамента на Уорик скуеър и знаеше, че е хубава, но на живо изглеждаше много по-добре и беше доста по-висока. Освен това притежаваше добре поддържана

елегантност, дължаща се повече на прическата и грима, отколкото на дрехите, както и на грижите и отделеното време. Рейчъл Хамънд сигурно винаги беше с безупречен външен вид.

В този момент се чува шумът от автомобила на Маршъл зад къщата, затръшването на врати и весело бърбене, след което иззад ъгъла на терасата се показва цялата група, водена от Поси. Когато видя Рейчъл, тя нададе пронизителен писък в изблик на радост:

— Мами, мамии, мамии!

Хвърли се към майка си, а Рейчъл разтвори ръце и се наведе, за да я прегърне. В този момент Виктория се обърна. Погледите на двете жени се срещнаха над златистия ореол от къдрици със същия цвят като на майка ѝ. Очите на Рейчъл Хамънд светеха тържествуващо.

— Мили боже! Каква изненада! — Гласът на Филип, натоварен с багажа за пикника, обобщи всеобщите чувства. Маги и Ели изглеждаха слисани, но Софи остана неподвижна за миг, сетне изрече: „Мамо!“ с нотка на удивление, примесена с ужас и радост. После също се втурна към майка си.

Рейчъл се извърна леко и поднесе за целувка хладната си буза на голямата си дъщеря.

— Здравей, скъпа — изрече тя с високия си, леко превзет глас. — Както виждаш, последвах съвета ти. Ти предположи, че може би ще е добре да дойда тук. Изглежда си била напълно права.

Цветът се отдръпна от лицето на Софи, когато всички се извърнаха към нея. Тя ахна задавено, обърна се и побягна към къщата. След миг чува захлопването на вратата на спалнята, която споделяше с Ели.

— Иди при нея, Ели — обърна се Маги към дъщеря си. — Остани с нея. Аз ще дойда след малко.

Познавайки таланта на Рейчъл да преиначава нещата, тя не вярваше, че предложението на Софи е било точно такова, каквото го представи майка ѝ. Въпреки всичко бе очевидно, че е надвиснала голяма беда.

— Здравей, Рейчъл — обърна се тя към гостенката си, повдигнала въпросително вежди. — Това се казва неочаквано посещение. Можеше да ни телефонираш, че смяташ да идваш. Ситуацията е малко неудобна, защото нямаме допълнителна стая за теб. Поси спи на походно легло в стаята за гладене.

— О, не се притеснявай — безгрижно отвърна Рейчъл, изправи се и приближи към Маги за задължителната въздушна целувка край бузата. — Запазих си стая в хотел „Палас“ в Корфу за всеки случай, ако ви няма или нещо друго, — но във всеки случай аз нямам нужда от допълнителна стая, защото ще се настаня в стаята на Патрик.

— Дяволите да ме вземат, ако се настаниш. — Патрик имаше вид, сякаш се канеше да разтърси жена си, за да изтрие изражението на задоволство от лицето ѝ. — Позволи ми да ти напомня — продължи той с нисък, но заплашителен глас, — че ти първа ме напусна, Рейчъл. Ти поиска развод и аз се съгласих. Няма отново да се връщаме на този въпрос. — После внезапно забеляза малката си дъщеря, пъкнала палец в устата си, която не разбираше напълно какво става, но попиваше като омагьосана разиграващата се пред очите ѝ драма. Посочи към нея. — Не е нито мястото, нито времето да обсъждаме подобни неща. Ще поговорим по-късно.

Виктория стоеше напълно безмълвна. Сега проговори:

— Мисля, че е по-добре да се върна във Врахос, но нямам кола. Моля ви... може ли някой да ме закара до там?

— Не си отивай. — Патрик я прегърна. — Това наистина не е необходимо.

— По-добре да си вървя. Моля те.

— Добре — неохотно се съгласи той, нещастен заради отчаянието и мъката, изписани на лицето ѝ. Обаче си помисли, че ако Рейчъл се впусне да разиграва някоя от своите любими сцени, за Виктория ще е по-добре да си тръгне. — Разбира се, щом това е желанието ти, аз ще те закарам и ще дойда с теб.

— Моля те, недей — тихо промълви тя, освобождавайки се от прегръдката му. — Мисля, че трябва да останеш тук и да оправиш нещата, но аз бих искала още сега да се прибера у дома.

Патрик понечи да възрази, но Филип се намеси.

— Аз ще те закарам, Виктория.

Извади от джоба си ключовете на колата и се запъти към задната част на къщата. Тя му хвърли благодарен поглед и го последва към колата, вдигнала високо глава, без да погледне към Рейчъл. Патрик си помисли, че излъчва изключително достойнство. Той се спусна след тях.

— Господи! Ужасно съжалявам за това.

— Вината не е твоя. — Тя бе успяла да овладее гласа си.

— Ще дойда по-късно — рече той.

— Не, Патрик. — Виктория го погледна с измъчени и тревожни очи, толкова различни, помисли си той, от онези, с които го бе гледала само допреди малко, и поклати глава. — Не тази вечер. Ела утре сутринта, ако можеш. И по-добре не се обаждай тази вечер, защото телефонът звъни до леглото на Нона, а както знаеш, във Врахос мобилните телефони не работят.

Той я задържа за миг в прегръдките си.

— Това е само един абсурден фарс — рече. — Типичен драматичен жест от страна на Рейчъл, но всичко ще бъде наред. Лека нощ, моя малка любима. Не забравяй, че те обичам.

— Лека нощ — прошепна тя. — И... Патрик?

— Да?

— Бъди нежен със Софи.

Филип изпитваше огромно съжаление към нея, докато колата подскачаше надолу по прашния път в меката вечер.

— Това беше ужасно за теб, Виктория — рече той. — Но както Патрик каза, Рейчъл винаги е била кралицата на драмите. Не го взимай твърде присърце. Ти беше напълно права да ги оставиш сами да се оправят. Нека Патрик да се разбере с нея.

— Аз мислех, че всичко между тях е приключило. Не знаех, че тя още го иска.

— Не смятам, че го иска — увери я Филип. — Предполагам, че нещата са се развили зле с онази отворотелна жена, с която отиде да се види в Испания, и тя е подвила опашка и се е върнала у дома. Но Рейчъл не е от онези жени, които ще си стоят кротко сами у дома, без никаква публика. И въпреки че вероятно вече не иска Патрик, няма да позволи на никоя друга жена да го има. Рейчъл е свикнала да постига своето.

— Ами Софи? Вчера толкова се забавлявахме — прекарахме чудесен ден с Маги и момичетата. Софи и Ели бяха изключително приятна компания. Разбирам чувствата й към мен и Патрик ме предупреди да не избързвам и да не очаквам твърде много, но аз се надявах, че вече започва да ме приема.

— А! — въздъхна Филип, докато взимаше един остър завой. — Горката Софи! Това е трудно. Знам от Ели, че тя те харесва, Виктория, така че ти не бива да се чувстваш лично обидена, но съвсем естествено тя прави всичко, което е по силите ѝ, за да попречи на раздялата на родителите си. Аз съм семеен адвокат и през цялото време се сблъсквам с подобни ситуации. Децата — особено тийнейджърите, подвластни на буйстващи хормони и променливи емоции — често са готови на всичко, за да предотвратят една раздяла, дори и когато се чувстват нещастни заради постоянните разправии между родителите си. Рейчъл винаги е била непостоянна в отношенията си със Софи — ту студена, ту топла и любяща. В повечето случаи студена, трябва да се отбележи, и това винаги е вбесявало Маги. Но когато е топла и любяща, Софи не може да ѝ устои и единственото ѝ желание е да ѝ се хареса още повече. Само един бог знае какво е наговорила Рейчъл на Софи, докато са били заедно в Лондон. Чуй ме, Виктория... аз съм най-старият приятел на Патрик и го познавам много добре. За нас с Маги е съвсем ясно, че той те обожава и ние смятаме, че сте създадени един за друг. Не позволявай на случилото се тази вечер да провали отношенията ви. Не се отказвай.

— Ще се опитам да не го правя — отвърна тя, трогната и поуспокоена. — Благодаря ти, Фил.

Все повече харесваше Филип Маршъл, един мил и приятен мъж със сдържан хумор — прекрасен фон за не по-малко милата му и приятна, но много по-буйна и емоционална съпруга. Това беше най-дългата реч, която го бе чувала да произнася.

Той я остави във Врахос и я изпрати с поглед, докато пресичаше двора и се изкачваше по каменните стъпала към масивните дъбови врати с железните чукчета с форма на лъвски глави. Помисли си, че старата къща с лющещата се розова боя по стените, която бе толкова очарователна и романтична на слънчева светлина, в припадация здрач изглеждаше огромна и мрачна, а Виктория — много малка. Той я видя как извади масивен железен ключ от чантата си, пъкна го в ключалката, сетне се обърна и му махна. Филип вдигна ръка за поздрав и изчака, докато тя изчезна вътре, преди да потегли обратно към това, което го очакваше в „Петради“.

Когато Патрик се обади на следващата сутрин, Дора вдигна телефона. Той остави съобщение, че щял да се постарее да бъде във Врахос към обяд и се надявал да изведе Виктория на обяд.

Двамата имаха нужда да останат насаме, без да се страхуват, че ще ги прекъснат, но първо трябваше да остави Рейчъл и Поси в хотел „Палас“ в Корфу, където двете щяха да прекарат деня, преди вечерта да отлетят за Лондон.

Предишната вечер, уморена и превъзбудена от дългия ден, прекаран на плажа в Агиос Георгиос в правене на пясъчни замъци, близане на сладоледи, криене от осите и подскачане във вълните със Софи и Ели, всичко това последвано от вълнението от пристигането на майка ѝ, Поси изпадна в истерия, когато Рейчъл обяви, че след като очевидно не е желана в „Петради“, веднага ще се върне в хотела. Тя се вкопчи в майка си, пища и плака, като отначало се опитваше да се възползва докрай от напрегнатата ситуация, но накрая просто бе твърде изтощена и изнервена, за да спре. Патрик великодушно предложи да спи на дивана в дневната, а Рейчъл да се настани в спалнята му — предложение, което тя благоволи да приеме. Когато Маги отиде да сложи чисти чаршафи за Рейчъл, сърдито си помисли, че както много пъти в миналото накрая Рейчъл отново бе постигнала своето, просто защото никой не искаше повече да разстройва децата.

След като остави съпругата и дъщеря си в хотела, Патрик се отби в „Петради“ преди да потегли за Врахос. Искаше да говори със Софи, преди да се види с Виктория. Филип и Маги бяха отишли до супермаркета в Криовриси, а двете момичета бяха край басейна. Само един поглед към лицето на Патрик изстреля Ели към къщата под претекст, че току-що си била свършила книгата и трябвало да си потърси друга.

Патрик седна до дъщеря си. Тя го погледна наполовина уплашено, наполовина предизвикателно, очаквайки да избухне, но той остана мълчалив известно време. После тихо попита:

— Просто ми разкажи твоята версия, Софи. Знаеше ли, че майка ти ще се появи така неочаквано?

— Не! Кълна се, че не знаех. Трябва да ми повярваш!

— Разбира се, че ти вярвам. Но ти наистина ли си предложила тя да дойде тук и да види какво „става“, както тя заяви снощи?

— Не! Да... ами, нещо такова. — Софи чупеше пръсти. — Предполагам, че може и така да се приеме, но никога не съм очаквала да се появи така. Кълна се, че не съм.

Патрик зачака. Софи изглеждаше изцяло погълната от малкия паяк, който пълзеше по пластмасовата странична облегалка на шезлонга. Виждаше, че дъщеря му е нещастна и отчаяна.

— След като ти говори с мен и Сам и ни съобщи какво изпитваш към Виктория, когато бяхме в Лондон, аз наистина споделих с мама какво си ни казал за нея — прошепна накрая младото момиче. Чувстваше се съсипано от факта, че каквото и да стореше, щеше да изглежда предателка в очите и на двамата си родители. — Отначало тя не ми повярва, че става дума за нещо сериозно, и ме обвини, че си измислям, а аз казах нещо от рода на: „Ами в такъв случай по-добре да дойдеш и сама да се увериш, след като не ми вярваш.“ О, татко, толкова съжалявам!

— Вината не е твоя. Аз съжалявам, че ти неизбежно ще бъдеш замесена във всичко това.

— Може ли да те попитам нещо?

— Разбира се.

— Не че не харесвам Виктория, но... има ли някакъв шанс двамата с мама да се съберете отново? — отчаяно попита тя.

— О, Софи, скъпа! Боя се, че не.

— Заради Виктория?

— Ами отчасти заради Виктория, разбира се. Не би било честно, ако се преструвам, че не е така, защото аз наистина много я обичам, но също и заради много, много други причини. От много време двамата с майка ти не сме щастливи заедно — и ти го знаеш. А и майка ти ме напусна, преди двамата с Виктория да се съберем.

— Но не и преди да се запознаеш с нея — изтъкна Софи. — Сега мама иска да се върнеш при нея. Тя ми го каза снощи.

— Не мисля, че наистина го иска, Софи — въздъхна Патрик. Как можеше да каже на дъщеря си, че от три години Рейчъл напълно бе изгубила интерес към него, със сигурност под влияние на Бронуин Ричардс, но не беше само това. Как би могъл да й довери за своята все по-нарастваща умора от изменчивите й настроения и мании, ограничеността и ексцентричните й капризи? Как би могъл да й каже за любовната история на Рейчъл?

— Мисля, че поне можеш да се опиташ още веднъж — промърмори Софи. — Щом мама е готова да го направи, би могъл и ти да направиш усилие.

Сърцето на Патрик се сви от мъка по нея. Възхищаваше се на смелостта ѝ да изрази открито мнението си, ала знаеше, че не би могъл да направи нищо.

— Съжалявам, Софи. — Изправи се. — Не мога да го направя. Благодаря ти за честността, но вече е твърде късно за нас с майка ти. Но ти обещавам, че раздялата ни няма да повлияе на чувствата ми към теб, Сам и Поси. А сега отивам във Врахос да се видя с Виктория... няма да се откажа от нея.

Софи остана край басейна, вперила поглед в голите скалисти албански планини, заслушана в шума от мотора на колата на баща си. Тъй като наоколо цареше тишина, нарушавана единствено от тихия шепот на бриза в листата на маслиновите дървета, монотонното пеене на цикадите, рева на някое магаре или кукуригането на млад петел, тя дълго време продължаваше да чува шума на мотора на колата, отдалечаваща се надолу по неравния път. На Софи ѝ се стори, че измина цяла вечност — цяла вечност, докато баща ѝ се отдалечаваше от семейството си и досегашния си живот. Сви се на малка топка и безутешно заплака.

47.

Когато Патрик пристигна във Врахос, Дора му отвори вратата.

— Съпругът ми заведе кирия в банката, в Криовриси — осведоми го тя. — Джейк отиде с нея, а Виктория излезе да се разходи до високата скала с Роки. Тя ми поръча щом пристигнете да ви помоля веднага да отидете при нея.

Той слезе надолу по пътеката. Виктория бе седнала на голям заоблен камък, загледана в морето, а голямото куче се бе излегнало до нея. Когато Патрик я извика, тя се обърна и стана, но не изтича да се хвърли в обятията му. Запъти се бавно към него, сякаш ѝ бе трудно да ходи. Той улови двете ѝ ръце и се вгледа тревожно в лицето ѝ. То бе толкова пребледняло и изтерзано, че Патрик се изплаши да не се е случило някое ново нещастие.

— Какво има, скъпа моя? — нежно попита, изпълнен с безкрайна любов към тази чаровна и толкова уязвима жена, на която бе подарил сърцето си. — Каж ми. Случило ли се е нещо друго?

Вместо отговор, тя само поклати глава, облегна чело на гърдите му и остана така известно време, безмълвно отпусната в ръцете му. Сетне се отдръпна, все още без да казва нищо, но се взираше в лицето му с такова измъчено изражение, че душата го заболя.

— Не ме гледай така. Всичко ще бъде наред, скъпа — увери я Патрик. — Няма причина да се тревожиш. Аз бях пределно ясен с Рейчъл... и със Софи. Ужасно много съжалявам, че снощи трябваше да преживееш онази отвратителна сцена. Беше истинско безобразие от страна на Рейчъл да се появи така неочаквано и да се държи по този начин, но аз ще оправя всичко. Обещавам ти.

— Не, Патрик... всичко свърши — изрече тя толкова тихо, че гласът ѝ приличаше повече на шепот. — Обмислих всичко много сериозно и реших, че повече не мога да се виждам с теб.

— За какво говориш? — погледна я ужасено той. — Разбирам, че си разстроена — напълно основателно, но това, което каза, е абсурдно!

— Не — студено рече тя. — Истина е. Трябва да го приемеш.

— Любов моя, ти преувеличаваш — започна да я успокоява Патрик, убеден, че напрежението ѝ е дошло в повече. — Това, което се случи миналата вечер, не променя по никакъв начин нещата между нас двамата — дори ще помогне всичко да се изясни, което е още по-добре. Цялата тази история е само един от обичайните драматични жестове на Рейчъл. Тя е майсторка на сцените! — Обгърна лицето ѝ с длани, опитвайки се да я накара да се усмихне, ала Виктория не реагира на докосването му и той изпита ужасяващото усещане, че дори не го чува. Плъзна длани по раменете ѝ и улови ръцете ѝ, но тя ги издърпа и бързо отстъпи настрана. Патрик имаше чувството, че сякаш се опитва да спусне преграда помежду им.

— Виж, скъпа — настоя той, — обясних съвсем ясно на Рейчъл какво е положението и тази вечер тя си заминава за Лондон. Настоя да вземе Поси със себе си, макар че ние двамата със Софи така или иначе се прибираме утре. Типично за Рейчъл, да противоречи за всяко нещо! — Усмихна ѝ се, опитвайки се да разведри обстановката, но Виктория не откликна и Патрик бе дълбоко обезпокоен от застиналата бледност върху лицето ѝ.

— Преди малко ги откарах в Корфу — продължи той. — Щях да дойда по-рано, но исках първо да поговоря със Софи. Припомних си думите ти и бях внимателен. — Зачака отговора ѝ, жадуващ отчаяно да достигне до нея. — Софи също е много разстроена и се чувства ужасно, защото мисли, че тя е виновна за внезапната поява на Рейчъл — което малко или много е истина. Аз наистина съжалявам за Софи, но тя ще го преодолее. Уверих я, че и дума не може да става двамата с майка ѝ отново да бъдем заедно.

Той се чудеше дали Виктория не е оскърбена, задето не бе дошъл първо при нея, макар че подобна дребнавост изобщо не беше в характера ѝ.

— Дора предаде ли ти съобщението ми? — попита накрая Патрик.

— Да. Да — кимна тя. — Не става дума за това.

— А за какво тогава? Има нещо друго, нали? — Опита се да го прочете по лицето ѝ. — Трябва да има, но каквото и да е то, можем да го обсъдим. Няма нищо помежду ни, което да не можем да разрешим.

Вътрешно кипеше от гняв към Рейчъл и осъзнаваше, че у Виктория има някаква промяна, която не можеше да си обясни.

— Това, което имаме, е прекрасно, Виктория — страстно заяви той. — Знам, че е така... и ти го знаеш. Ние се обичаме, за бога!

Тя го погледна с непроницаемо, почти отсъстващо изражение.

— Но не достатъчно — промърмори накрая, а думите ѝ накараха сърцето му да се вледени. — Не мога да го направя, Патрик.

— Не достатъчно! Как можа да го кажеш? Какво не можеш да направиш?

— Не мога да съсипя брака ти.

— О, за бога! Нашият брак отдавна е в криза. Ти знаеш, че не си причината за провала му.

— Рейчъл не смята така.

— Глупости! Тя отлично знае, че ти нямаш нищо общо. Престани да си въобразяваш разни неща! — нетърпеливо рече Патрик. — Не можеш да знаеш какво си мисли тя... през половината време и тя самата не знае.

— Преди малко разговарях с нея.

Патрик се слича.

— Говорила си с Рейчъл?

Виктория кимна.

— Да. Тя ми позвъни малко след като си я оставил. Това най-после ме накара да осъзная, че между нас всичко е свършено, Патрик.

— Не ставай смешна! Какво, по дяволите, ти е казала тя? Как е посмяла да ти се обади! Каж ми точно какво се е случило.

— Не. — Виктория вирна брадичка, а върху лицето ѝ се изписа изражение, което не бе виждал никога досега у нея, но което много му напомни за баба ѝ. — Няма да говоря за това. Всичко свърши, Патрик.

Събра сили, за да каже единственото нещо, което знаеше, че ще го накара да си тръгне. Трябваше по-скоро да приключи, защото се боеше, че решителността ѝ ще се пропука — тяхната раздяла бе жизненоважна за благо на всички.

— Повече не мога да продължавам — сви леко рамене младата жена. — Съжалявам, но напоследък ми се струпаха прекалено много неща. Мислех, че те обичам — наистина го вярвах, — но очевидно не достатъчно, за да се справя с всички тези проблеми. Искам да си отидеш. Не искам да те виждам никога повече.

Патрик се втренчи шокирано в нея.

— Не ти вярвам! Това не може да е истина — не и след всичко, което бяхме един за друг през последните няколко месеца! Не и след вчерашния ден. Не можеш просто така, с един замах, да изтриеш всичко.

Виктория го погледна мълчаливо, преживявайки отново разговора си с Рейчъл.

Минаваше по коридора във Врахос, когато телефонът иззвъня, и тя по навик го вдигна.

— Herete?

— Виктория Кънингам ли е?

Мигом разпозна отсрещния глас и устата ѝ пресъхна.

— Да, същата — отвърна тя, опитвайки се да звучи спокойно. — С кого...

Сега, докато си припомняше смразяващия шок от онзи момент, цялата се вцепени от мъка, ала страхът ѝ даде сили да остане непреклонна.

— Не ме питай нищо повече — заяви тя, — защото не желая да говоря за това. Моля те, върви си.

— О, за бога! Не може наистина да го мислиш. Между нас има нещо специално и ти отлично го знаеш. — Патрик беше направо вбесен. — Нямам и представа какво ти е казала Рейчъл, за да те накара да се държиш по този начин, но то трябва да е някаква пълна глупост. Изумен съм, че заради някаква прищявка изведнъж си готова с лека ръка да захвърлиш всичко, което имаме. Каж ми какво ти каза тя!

Виктория бе на границата на силите си и думата „прищявка“ накара тъмните ѝ очи да запламтят.

— Не! — изкрещя му тя. — Няма никакво значение какво е казала тя! Никога няма да разбереш и ако наистина ме обичаш, не би ме подложил на подобно изтезание! Повече не мога да понасям тази разправия. Ти трябва да приемеш, че каквото и да е имало помежду ни, е било само един ваканционен флирт и сега всичко свърши. Повече не те искам. Моля те, върви си!

Без да каже нито дума, Патрик се завъртя на пети и закрочи надолу по хълма.

Ако се беше обърнал, щеше да види преbledнялото ѝ, пълно с любов и копнеж лице, но не го стори.

Докато го наблюдаваше как се отдалечава, горещите солени сълзи се стичаха по страните ѝ. Имаше чувството, че за кратко ѝ бяха позволили да зърне вълшебното щастие, само за да ѝ го отнемат толкова жестоко след миг. Голямото куче, усетило огромното страдание, което не можеше да разбере, вдигна муцуна към небето и нададе протяжен вой, който отекна над морето и скалите.

По-късно следобед Еванти си почиваше в леглото, уморена след експедицията в Криовриси, когато на вратата ѝ се почука. Предишната вечер бе узнала от нещастната Виктория за драмата, разиграла се в „Петради“ — такъв жесток завършек на един прекрасен и идиличен ден за внучката ѝ и Патрик, двамата любовници, чието бъдеще толкова много я вълнуваше. Знаеше, че Виктория очаква Патрик да дойде, и бе решила, че е по-добре Джейк да го няма, когато пристигне. Тя с цялото си сърце се надяваше, че Виктория — която не се бе появила на обяд — сега идва да ѝ каже, че Патрик се е оправил с ужасната си и досадна съпруга и че всичко е наред. Янис по предложение на Дора бе извел момчетата с лодка в морето.

Когато Виктория надникна в стаята, Еванти държеше в ръце иконата. Капаците ѝ бяха отворени и скриваха архангелите, но се виждаха ликовете на Свети Никола и Свети Георги, застанали от двете страни на Девата с младенеца.

— Агап! — Ала един поглед към лицето на Виктория бе достатъчен, за да накара сърцето ѝ да се свие от лошо предчувствие.

Виктория седна на ръба на голямото легло.

— Молеше ли се, Нона? — посочи тя иконата.

— Просто си разменях по някоя и друга дума със светците — имаше едно-две неща, които трябваше да обсъдим. — Еванти говореше така, сякаш и светците бяха длъжни да я слушат.

— А, така наречените Чудотворци.

— Да — кимна баба ѝ.

— Бих искала да направят някое чудо и за мен — изрече Виктория и я погледна с такова пораженческо изражение, че въпреки всичките си предишни тревоги Еванти си помисли колко обезпокоително различна е внучката ѝ. Пъхна иконата в ръцете ѝ.

— Опитай се — нежно я подкани тя.

— Какво — да се моля на светеца с надеждата, че той може изведнъж да изпълни всичките ми желания и да напълни коледните ми чорапи с подаръци? — горчиво попита младата жена.

— Не мисля така, нито използвам иконата по този начин, както много добре знаеш, Виктория — строго я смъмри Еванти, макар че душата я болеше за нещастната ѝ внучка.

— Съжалявам. Знам, че нещата не стоят така. Помогни ми, Нона — прошепна Виктория. — Помогни ми. Как си успяла да се справиш? Аз изгубих всичко и дори вече нямам сили да се моля. И това изгубих.

— Тогава не се опитвай — рязко каза Еванти. — Има времена, когато просто трябва да оставиш на другите хора да се молят за теб. Съгласна съм, че не бива да си правиш списък с изисквания, но човек винаги може да помоли за помощ. Иконата не е Бог, тя е само средство, което обичам и което ми допада, но си остава едно средство.

— Ала тя означава много за теб, нали? — попита Виктория, прокарайки пръст по контурите на расата на светците.

— Имала съм я през целия си живот, ала никоя вещ не е незаменима — тя е едно упование, но ако се наложи, ще се справя и без него. Предполагам... — Еванти не искаше да насилва Виктория с въпроси, надявайки се да ѝ даде време сама да ѝ се довери — ... предполагам, че я използвам като ония хора, дето откриват вода с помощта на лескова пръчка или други, които търсят отговори на въпросите си в посоката на махалото — като начин да потърся знанието или мъдростта, заключени вътре в мен през цялото време, но до които ми е било трудно да достигна.

— От твоите уста молитвата винаги изглежда лесна — отбеляза Виктория.

— Лесна? — пренебрежително сви устни Еванти. — Не ставай глупава, Виктория! Разбира се, че не е лесна. Но може да бъде проста, ако ѝ се довериш. — Гледаше своята толкова силно обичана внучка и си помисли, че изглежда точно така, както някога самата тя, когато беше малко дете — седнала на ръба на леглото, отчаяно копнееща да бъде приласкана и утешена, но в същото време затворена в себе си, неспособна да изрази дълбините на нещастията си.

— Каж ми какво става с Патрик, агарі — каза Еванти. — Не мога да ти помогна, ако не ми разкажеш.

— Скъпа Нона, ти ми помагаш само с това, че те има. Ала ти не можеш да промениш случилото се. Съпругата на Патрик се върна. И си го иска обратно. Точка.

— Но той сигурно не я иска?

— Не. Това е последното нещо, което и двамата искаме. Той ѝ е много, много ядосан... а сега е много ядосан и наранен заради мен.

— Тогава?

Виктория се втренчи неவிждащо в иконата. Сякаш отново се пренесе в коридора, а в ушите ѝ прозвуча подигравателният глас на Рейчъл.

— Нона, ако ти кажа какво ми каза тя, заклеваш ли се, че няма да кажеш на Патрик? — попита накрая.

— Заклевам се — кимна Еванти, ала още докато го казваше, знаеше, че ще съжалява за обещанието си.

След като Патрик ги остави с Поси в хотела, Рейчъл се настани удобно сред мраморната хладина на хотел „Палас“ в Корфу, откъдето се стигаше еднакво удобно и до центъра на града, и до летището. Барът във фоайето бе просторен и действаше успокояващо върху възбудените духове. Тя отпи от разхладителната си напитка с кубчета лед и лимон и се зае внимателно да обмисля възможностите си.

Възможно ли бе Патрик наистина да има сериозни намерения към тъмнокосата млада жена, която се бе появила заедно с него в „Петради“? Макар че никой не би пропуснал да забележи невероятните ѝ очи, тя изглеждаше доста неугледна според стандартите на Рейчъл. Без никакъв грим, с все още влажна коса или от плуване, или от набързо взет душ и много обикновено облечена: със сигурност изобщо не можеше да бъде достойна съперничка на Рейчъл, поне по нейно мнение. Ала въпреки увереността в собствения ѝ чар и пренебрежителното ѝ мнение, изразено пред Софи в Лондон, Рейчъл не се съмняваше, че съпругът ѝ не само би могъл да е сериозно увлечен по тази жена, но беше съвсем очевидно, че вече е. А Рейчъл най-добре знаеше колко всеотдаен, любящ и верен може да бъде Патрик.

Нима напълно го бе изгубила? Предишната нощ двамата си размениха доста горчиви думи, когато Патрик съвсем ясно ѝ даде да се

разбере как стоят нещата. Рейчъл въобще не беше сигурна, че иска да се върне отново при него и в Йоркшър — всъщност никога не ѝ бе харесвал животът в провинцията, ала сериозната му връзка с друга жена бе истинска обида за нея и я изпълваше с възмущение.

Пътуването ѝ до Испания се бе оказало ужасен провал — не че някой в „Петради“, а най-малкото Патрик, проявиха интерес.

Не можеше повече да се самозалъгва, че бе допуснала огромна грешка с Бронуин, но имайки предвид безкрайната си чувствителност — според нея самата, — и особено необходимостта винаги да бъде закриляна и щадена от всичко, смяташе подобна грешка за съвсем естествена. Предпочиташе да забрави за многобройните предупреждения на съпруга си.

Нищо от това пътуване не беше такова, каквото бе очаквала: терапевтичният център се оказа един запуснат, взет под наем апартамент, с олющени стени, в съмнителните бедняшки покрайнини на града. Бронуин и Майлоу, след като им подписа документа, че взетите „назаем“ бижута — които те отдавна бяха продали — всъщност са подарък, изобщо престанаха да ѝ обръщат внимание. Фантазията на Рейчъл, в която се виждаше като очарователна съдружничка и рецепционистка в изискана клиника за висшето испанско общество, много бързо се разсея. Всъщност изглежда изобщо нямаше никакви пациенти, още по-малко пък богати или интересни личности.

Освен това тя се надяваше да продължи своите терапевтични сеанси, към които се бе пристрастила през последните три години като към наркотик, но Бронуин явно напълно бе изгубила интерес към нея и не си даваше труда да го прикрива. Колкото до Майлоу, с чиито пиянски изстъпления не се бе сблъсквала до сега, Рейчъл откровено се боеше от него.

След като поразмишлява с яд върху всичко това, тя остави Поси на грижите на любезната сервитьорка — на която бе дала щедър бакшиш — и отиде да проведе един телефонен разговор.

Изпита прилив на тържество, когато Виктория лично вдигна телефона.

— Обаждам се — започна без предисловия Рейчъл Хамънд, — за да те предупредя да оставиш съпруга ми на мира.

— Боя се, че вече е твърде късно за това. — Сърцето на Виктория биеше толкова силно, че сигурно се чуваше по телефона. — Ти го напусна... а аз го обичам.

— Е, сега ти казвам — гласът на Рейчъл беше остър и ясен като парче стъкло — да си помислиш много внимателно, преди да се опитваш да откраднеш съпруга ми и да съсипеш живота на децата ми. Ако го направиш, ще трябва да живееш с последствията. — Замълча. — Ще можеш ли да се справиш с угризенията на съвестта си?

Виктория отвори уста, за да ѝ отговори, ала в този миг прозря значението на думите на Рейчъл. Внезапно ужасяващата скрита заплаха на съперницата ѝ изкристализира в съзнанието ѝ — това, което се бе случило с Ричард, можеше отново да се случи. Тя нададе приглушен вик, изпусна телефонната слушалка и застина в коридора, напълно парализирана от шока.

— Е? — предизвикателно попита Рейчъл от телефонната кабина във фойето на хотел „Палас“ в Корфу, очаквайки отговор — какъвто и да е отговор. Продължи да чака Виктория да каже нещо, но тишината бе пълна. — На телефона ли си? — попита тя, но отговор не последва.

Най-после Рейчъл се принуди да затвори слушалката с чувството, че се е провалила на голямата сцена.

— А Патрик смята ли, че думите на Рейчъл крият сериозна заплаха за самоубийство? — проникателно попита Еванти, когато Виктория свърши разказа си.

— Не му казах за това — с безжизнен глас отвърна внучката ѝ. — Той се опита да говори с мен и да ме убеди, че тя просто е любителка на драматичните сцени. Знам, че решението трябва да бъде мое, а освен това ми е пределно ясно, че не бих могла да поема подобен риск. Не и заради него. Не и заради себе си. Не и заради когото и да било.

— О, *Rapagia mou!* Но той може да е прав? — възкликна Еванти, разпознала със свито сърце упоритото изражение на Виктория, изправена пред тревожното усещане за *deja-vu*^[1].

— Може би, но някога също не съм и помисляла, че Ричард би могъл да извърши подобно нещо — парира я Виктория. — Ако преди една година някой ми го бе казал, аз, без да се замисля щях да отрека

подобна възможност, а виж какво се случи. Дори Гай, когото всъщност Ричард е заплашил, не му е повярвал, а се оказа, че ужасно много е сгрешил. Никога, никога не бих могла да живея с подобен товар... без значение какво ще ми струва.

Погледна баба си с такова изражение на безвъзвратност, че всякакви нейни аргументи бяха безсмислени.

— Никой, който не го е преживял, няма представа какво означава да живееш със знанието, че някой, когото си обичал, с когото си бил семейство и от когото имаш дете, е бил принуден да извърши подобна отчаяна постъпка — страстно рече Виктория. — Никой не би могъл да върне Ричард заради Джейк, но аз не бих могла да рискувам същото да се случи с децата на Патрик. Не бих могла да го понеса. Трябва да ме разбереш, Нона.

Еванти я разбираше прекалено добре.

— Заявих на Патрик, че не искам да го виждам повече и че не го обичам достатъчно, за да се справя с всички трудности и усложнения — завърши младата жена, изправяйки се на крака. — Може би това е наказание за мен, задето дръзнах да повярвам, че мога да бъда щастлива толкова скоро след смъртта на Ричард. Сега изгубих и двамата. — Подаде иконата на Еванти. — Знам, че чичо Антъни смята, че се налага да я продадеш. Имам чувството, че и Гай е съгласен с него. Не ги слушай, Нона. Не искам да се разделяш с нея заради мен и завиждам на вярата ти. Ти възпита и мен по същия начин, ала аз не мога повече да се уповавам в Бог. Всичко си отиде.

— О, ясно. Всеизвестно е, че е много е лесно да вярваш, когато нещата вървят добре, но също така е всеизвестно колко е безочливо да мислиш, че Бог съществува, само когато получаваш това, което искаш.

Болката за тези, които обичаше, караше Еванти да бъде сурова, ала това бе бабата, която Виктория познаваше и обичаше и тази доза извителност ѝ подейства успокояващо.

Някога щеше да изтича при Гай, за да сподели с него този хаплив „евантизъм“. Сега копнееше да споделя всичко с Патрик, а мисълта, че навярно никога повече няма да го види, беше мъчително непоносима.

Еванти протегна ръце и Виктория се строполи отново върху леглото, зарови лице в рамото на баба си и се разтресе от ридания.

— Не се отчайвай — прошепна старата жена, галейки тъмната ѝ коса, както често бе правила, когато Виктория бе малко момиче, ала

сега самата тя бе дълбоко обезпокоена. — И не се тревожи за вярата, злато мое. Моята ще стигне и за двете ни.

[1] Вече видяно (фр.). — Б.пр. ↑

48.

Всички в „Петради“ усетиха безмерната мъка и отчаяние, които излъчваше Патрик, когато се върна от Врахос. С мрачно и отчуждено изражение — което пресекна още в началото желанието на останалите за всякакви въпроси или изрази на симпатия — той им каза накратко, че Виктория е прекратила връзката им, след което отпраши с колата си към Пантократор и не се върна до края на деня. Появи се точно навреме за да си опакова багажа.

Никой не се съмняваше, че решението на Виктория е вследствие от внезапната поява на Рейчъл, ала при все това всички бяха изумени от новината.

Филип и Маги бяха дълбоко разстроени заради Патрик, но тъй като това беше последният ден на Софи, все пак изведоха двете момичета с лодка за остатъка от следобеда, макар че прощалната разходка никому не достави удоволствие.

Софи бе сломена от мъка и угризения на съвестта.

— Чувствам се толкова виновна — не спираше да повтаря на Маги. — Наистина отчаяно исках мама и татко да не се разделят, но татко каза, че няма начин да останат заедно, а сега той изгуби и Виктория. — След което продължаваше с напевен като за молитва глас: — Той е толкова нещастен и за всичко съм виновна само аз...

Накрая Маги се умори и я скастри.

— Престани вече, Софи. Не можеш да си отговорна за решенията на другите, никой от нас не може. Това е нещо наистина между тях тримата. Естествено, че те засяга, ала само те могат да го разрешат. Може би зад това решение се крие нещо повече, за което ние не знаем и за което ти изобщо не си виновна. Баща ти ти го каза тази сутрин и аз съм сигурна, че беше искрен.

Може би беше по-добре, че полетът на Патрик и Софи бе рано на другата сутрин, за да избегнат дългите сбогувания. Тримата Маршъл щяха да останат още една седмица, но тази година и тяхната ваканция бе провалена.

Рейчъл и Патрик започнаха да разделят времето си между Йоркшър и Лондон, като в повечето случаи се избягваха, но когато оставаха под един покрив, живееха отделно в атмосфера на студена учтивост.

Патрик кратко я осведоми, че Виктория е прекратила връзката им, като не ѝ достави удоволствието да обсъжда причините с нея. Хладното презрение, което излъчваше, докато ѝ говореше, бе много по-обидно от всякакви думи. Дори Рейчъл виждаше, че няма никакъв смисъл да се опитва да го спечели отново, независимо дали го искаше или не. За известно време си поигра с идеята да вземе достатъчно успокоителни, колкото да го уплаши — като наказание за безразличието му, — ала както Патрик със сигурност би предрекъл, ако знаеше за завоалираната заплаха на Рейчъл към Виктория, мисълта, че би могла да сбърка дозата, я възпря от всякакви опити.

През последните седмици от училищната си ваканция Софи се радваше на необичайно внимание от страна на майка си. Рейчъл направи нехарактерното за нея усилие да се отнася към дъщеря си като към приятелка. Въпреки че отначало Софи бе доста резервирана, постепенно започна да се чуди дали в крайна сметка двете с майка ѝ не биха могли да постигнат известно разбирателство. Разбира се, това едва ли би могло да се сравнява с безгрижното и весело приятелство, на което се радваха Ели и Маги. Ала меденият им месец прекъсна съвсем рязко заради дребно спречкване по повод някакви дрехи и недоволството, което Рейчъл винаги бе хранила към голямата си дъщеря, отново изплува. Ефектът върху Софи беше унищожителен, и без присъствието на Патрик, който да изглажда нещата, тя се чувстваше безкрайно нещастна.

За нея бе огромно облекчение, когато започна новата учебна година и за пръв път Софи нямаше търпение да се върне в училище.

Тъкмо тази напрегната атмосфера завари Сам, когато се завърна през септември, загорял и бликащ от енергия. Майка му и по-малката му сестра си бяха все същите, но той беше ужасен колко напрегната и отчуждена изглеждаше Софи през повечето време. Но това, което най-силно го потресе, бе видът на баща му, когото той винаги бе смятал за непоклатим и силен мъж.

Софи осведоми най-подробно брат си за преживяната семейна драма и за нея бе истинско облекчение, че можеше да го сподели с него.

Сам, който за своя изненада по време на пътуването си се бе уловил, че мисли доста за Ели, при първата възможност отиде да се види със семейство Маршъл. Ели също му разказа версията, която, както и можеше да се очаква, се различаваше малко от тази на Софи.

— Виктория и баща ти бяха толкова щастливи заедно, че беше истинска радост да си с тях — му каза Ели, когато двамата се сгушиха един до друг на дивана след като Маги и Филип си легнаха, — но на горката Софи ѝ беше много трудно да го приеме. Никога не съм виждала по-нещастен човек от баща ти, когато Виктория скъса с него. Предишния ден с мама, Софи и Виктория направихме страхотна обиколка из магазините, за да отпразнуваме резултатите от изпитите. Тогава Софи за пръв път ми сподели, че може би след време ще успее да приеме Виктория. Знам, че това, което ще ти кажа, е ужасно, но аз наистина се надявам родителите ти да се разделят. Не виждам как биха могли да бъдат щастливи заедно след всичко, което се случи. Мама казва, че баща ти е напълно съсипан, но смята, че на майка ти тутакси ще ѝ мине, щом я прихване някоя нова лудост.

— Какво мисли баща ти? — попита Сам.

— Татко смята, че трябва да се разведат, независимо от раздялата между Виктория и Патрик — да уредят всичко по законен начин. Познаваш татко — ненапразно е адвокат!

— А ти как би се почувствала, ако родителите ти се разделят? — попита Сам, не особено уверен в собствените си чувства по въпроса.

Ели се изправи рязко и го изгледа ужасно.

— Дори не го споменавай! Ще бъде напълно съсипана! — възкликна тя. После се сгуши отново до Сам, щастлива, че след завръщането му връзката им се развиваше с вълнуваща скорост. — Но аз просто не мога да си представя подобно нещо — продължи момичето. — Работата е там, че за разлика от баща ти и майка ти моите родители наистина се радват на взаимната си компания. Те се разсмиват един друг. Правят много неща заедно. Как се чувства баща ти в момента?

— Отвратително — въздъхна Сам. — Никога не съм го виждал такъв — обикновено е толкова забавен и приятен събеседник, проявява

интерес към всичко, което правим, но сега нито аз, нито Софи можем да достигнем до него. Сякаш не е тук. Попита ме за пътуването ми, нещо като „О, чудесно, разкажи ми по-подробно за всичко“, но дори не ме слушаше.

За тайно облекчение на всички, Рейчъл, която не беше от най-общителните персони, обяви, че заминава за Оксфорд, за да присъства на среща на випуска си в Тринити.

— Тези срещи не се правят много често, а ние не сме се събирали от векове. — обясни тя на Софи и Сам защо в крайна сметка не може да бъде с тях през уикенда, за който и двамата бяха пристигнали. — Има един-двама стари приятели, с които много държа да се видя. Може да остана за една или две вечери при баба ви и дядо ви и вероятно ще прекарам една нощ в Лондон. Отчаяно се нуждая от малко промяна.

Нито Сам, нито Софи се осмелиха да я попитат дали времето, прекарано в Испания, може да се смята за промяна, но след заминаването ѝ атмосферата осезаемо се разведри.

Поне Ивон отново беше с тях, от което всички, особено Поси, бяха много доволни — една нова Ивон, която бе договорила нови, по-добри условия за работа с Патрик и благодарение на това се осмеляваше да се противопоставя на капризната майка и постоянните ѝ изисквания.

Една събота Софи отиде с понито си на гости на Хю и двамата пиха заедно чай и си препекоха филийки хляб върху старинната вилица за препичане на хляб, която висеше отстрани на камината в гостната. Госпожа Пъркис бе излязла, но Хю си спомни, че тя бе купила кестени от пазара в Найтън, за да ги приготви запечени с яребица за неделния обяд. Така че двамата решиха да си изпекат и малко кестени, балансирайки върху пушешите цепеници една от лъснатите до блясък тави за печене на госпожа Пъркис. Последната операция не се оказа много успешна, защото бяха забравили да надупчат кестените, в резултат на което те започнаха да експлодират като бомби и се разхвърчаха из цялата стая, добавяйки нови дупки към и без това прогорения килим. Пострада и тавата — цялата почерня. Самите те имаха късмет да избегнат обстрела и се заливаха от смях, докато Софи подскочаше из стаята, за да улавя хитрите бегълци и да

удря по хвърчащите искри, а в това време Хю се опитваше да избута тавата от огъня с помощта на бастуна си.

— Имах чувството, че отново съм на война! Трябва да кажа, че се справяш много добре под обстрел, Софи — заяви той и изтри очите си, плувнали в сълзи в резултат на комбинираното въздействие на пушека и смеха, с една от живописните си копринени кърпички, които винаги се подаваха от горния джоб на сакото му. — Не знам какво щях да правя без теб.

— Като начало нямаше да печеш кестени! — изтъкна Софи.

След този вълнуващ епизод тя се развесели, което не ѝ се бе случвало от седмици. Макар че Хю вече бе научил за скъсването между Патрик и Виктория, той изслуша много внимателно нейната версия за събитията, разиграли се в Корфу: за неочакваното пристигане на майка ѝ, за което тя се чувстваше толкова отговорна, и което бе сложило край на романтичните мечти на баща ѝ за Виктория. За Софи бе огромно облекчение да говори с някой, който я разбираше.

— Майка ти се нуждае от някаква работа извън дома, която наистина да събуди интереса ѝ — обяви Хю, разширявайки още повече една от новите дупки върху килима, докато се опитваше да приглади разръфаните краища с бастуна си. — Винаги съм го казвал. Тя има достатъчно мозък в главата си, но откакто се омъжи за баща ти, почти не го използва. Рейчъл винаги е била робиня на една представа за себе си, която не отговаря особено на действителността. Тя се е вкопчила в някаква старомодна представа за съпруга и майка, но всъщност не е създадена да бъде идеалната домакиня и не изпитва удоволствие от задълженията, свързани с тази роля. Тя щеше да бъде много по-добра майка за теб и Сам, ако не прекарваше толкова много време с вас, освен ако, разбира се, обстоятелствата не я задължават да ви обръща повече внимание. Тя обича да се преструва на плаха мимоза — подигравателно изсумтя Хю, — но аз знам, че е издръжлива като чифт стари ботуши! — Ухили се на смаяната физиономия на Софи и продължи, набирайки скорост по темата: — Предполагам, че щеше да бъде много добра като съпруга на пионер от Дивия Запад — увесила пушка на кръста и с бебе в другата ръка, да стреля от време на време по индианците, задоволявайки инстинкта си да убива.

— Мама? — Софи, закърмена с доктрината за изключителната чувствителност на майка си, бе слисана от тази необикновена

преценка за жената, към която цялото семейство винаги се бе отнасяло с такова внимание. — Господи! Значи ти смяташ, че тя и татко трябва да се разделят, независимо че той и Виктория вече не са заедно?

— Ами да. В противен случай двамата ще се унищожат взаимно. Самата ти в момента не изглеждаш много щастлива, Софи. Какво стана с моето лъчезарно „Момиче под ябълковото дърво“?

— Изчезна — тъжно отвърна Софи. — Разбираш ли, вината е моя. Аз казах на мама за Виктория и това я накара да се върне. Макар че все още не разбирам защо Виктория го прие толкова навътре — в крайна сметка тя знаеше, че татко е женен. Ели смята, че родителите й знаят повече, отколкото казват, но не желаят да го обсъждат. А ти знаеш ли нещо, вуйчо Хю?

Но дори и да знаеше, Хю нямаше да го каже.

— Не смятам, че е свързано с теб — рече той. — Ако майка ти не е знаела за Виктория — а можеш да заложиш ботушите си, че е знаела, — то скоро щеше да научи и резултатът щеше да бъде същият. Рейчъл е една нереализирала се жена, която има нужда да насочи уменията си да критикува към нещо друго, а не само към семейството си. Тя навярно щеше да бъде много по-щастлива, ако се бе омъжила за мъж, на когото постоянно да се старае да угоди, отколкото за такъв, който винаги се е старал да й доставя удоволствие. А тъкмо това правеше баща ти в началото на техния брак. Наистина е странно, че той, който е особено проникателен към другите хора, в случая се остави да бъде напълно заблуден. Може би нямаше да има значение, ако майка ти не бе станала толкова алчна, така че нищо, което той правеше, не й бе достатъчно. Жаждата да получиш нечие одобрение може да бъде много коварно и опасно нещо с разрушителни последици. Рейчъл може би щеше да бъде по-добре с някой като онзи негодник, който я заряза преди няколко години.

— Какъв негодник? — удиви се Софи.

— О, боже! Не биваше да го казвам!

Хю усещаше, че Софи започва да проглежда и да осъзнава истината. Погледна я загрижено. Всъщност може би така е по-добре, помисли си старецът.

— Ти вече си голяма, скъпо мое момиче, и може би е време да узнаеш и другата страна на историята? — промърмори той. — Преди няколко години майка ти имаше връзка с друг мъж, но тогава баща ти й

прости — така че, както виждаш, вече са квит. Не започвай да ги съдиш. Но аз съм един сантиментален стар глупак и бях много привлечен от Виктория Кънингам — не само защото е внучка на Еванти Паломбини. Не бях виждал баща ти толкова щастлив от години.

Двамата останаха мълчаливи известно време, докато Софи смели тази нова информация, размишлявайки върху неочакваните и заплетени неща от живота.

— Какво искаш да постигнеш в този живот, Софи? — попита Хю след малко.

— Аз знам какво бих искала, но не съм сигурна, че ще мога — предпазливо отвърна младото момиче.

— И какво е то?

— Ами аз се борих толкова упорито с дислексията си и постигнах много по-високи резултати, отколкото всички очакваха. Затова бих искала първо да постъпя в някой университет, а след това да водя учителски курс, в който да помагам на деца в моето състояние... ако ме приемат, разбира се.

— Отлично. Направи го. Съсредоточи се върху собствения си живот, Софи — додаде Хю по-рязко. — Остави родителите си сами да се оправят.

— Това ми казват всички, но я ми кажи ти как се оправяш, вуйчо Хю? — многозначително попита Софи, решила, че е крайно време да си разменят ролите и тя да даде някой и друг полезен съвет на въззрастния мъж. Никой нямаше представа докъде бяха стигнали нещата между него и Еванти и всички бяха изключително любопитни. Това бе една от любимите им теми за разговор, докато бяха в „Петради“.

Той я погледна над ръба на очилата си с весели пламъчета в очите.

— Двамата с Еванти поддържаме връзка, ако това имаш предвид — беше всичко, което каза, но Софи си помисли, че изглежда доста доволен от себе си.

Когато препусна с Пънч към къщи, имаше доста материал за размисъл.

Следващия уикенд, когато Рейчъл се върна след срещата, Сам и Софи се подготвиха да изтърпят лошото ѝ настроение, но за тяхно

облекчение тя преливаше от вълнение, граничецо с еуфория. Била срещнала свой стар приятел, сега известен биограф, и имало шанс да ѝ предложат работа на разследващ редактор. Тя се пръскаше по шевовете от ентузиазъм.

— И какво е новото? — мрачно се обърна Софи към брат си. — Същата стара песен: след Бронуин на сцената се появи Стариият приятел от университета — последният в редицата от гурута.

Във Врахос Виктория съществуваше като в забрава, полужива, докато дните се точеха мъчително бавно. Опита се да запълни времето си с управление на имението и много скоро разбра, че доходите от фермата не покриваха дори нуждите на домакинството, а цялото оборудване бе безнадеждно остаряло.

Често си мислеше за Ричард и препрочиташе писмото му с тъга и благодарност, с надеждата, че по някакъв начин част от него — безсмъртната му душа — може би знаеше какво означава писмото за нея: вече не се измъчваше от горчивината, тровеца досегашния ѝ живот. Макар да беше истинска ирония на съдбата, че разрешението на Ричард, гарантиращо свободата ѝ да обича, вече нямаше никакво значение. Но писмото ѝ помогна да поговори с Джейк за Ричард, като по този начин се надяваше, че синът ѝ ще запази щастливите спомени за баща си, които щеше да си припомня с удоволствие, когато порасне.

Ала макар че мислеше често за съпруга си, мисълта за Патрик не я напускаше нито за миг. С чувство на неудобство осъзнаваше, че мъката ѝ по Ричард не можеше да се сравни с отчаянието ѝ от загубата на Патрик. Имаше чувството, че ѝ бяха ампутирали част от тялото. Болката бе толкова силна, че понякога ставаше непоносима. Една вечер, докато беше в малкия салон и тъкмо се канеше да хвърли нова цепеница в огъня, погледът ѝ попадна на акварела на Хю, който Еванти бе подпряла на стената върху скрина, близо до сребърната кутия. Несъзнателно Виктория взе картината, обърна я и зачете поемата, написана на гърба ѝ. Цялото ѝ същество се изпълни с мъчителен копнеж стиховете да бяха от Патрик за нея.

Един ден, скоро след като семейство Хамънд се бе завърнало у дома, тя видя Маги в Криовриса. Виктория се паникьоса и хукна по

една странична уличка, но Маги бързо я последва и топло я прегърна за поздрав. Двете жени останаха за миг, притиснати една в друга.

— Моля те, не се опитвай да бъдеш мила с мен — промълви Виктория с плувнали в сълзи очи, докато отвърщаше на прегръдката. Страхуваше се, че ако Маги изрази симпатията си, това напълно ще я довърши. — Не мисля, че мога да го понеса. Само ми кажи, че Патрик е добре.

— О, Виктория, разбира се, че не е добре. Как би могъл да бъде? — тъжно отвърна Маги. — Също както вероятно и ти не си добре. Той е напълно съсипан от решението ти. Но няма да ти говоря за това, ще ти кажа само две неща и ще си вървя. Едното е, че двамата с Фил ужасно съжаляваме за случилото се и ако той или аз можем да помогнем с нещо — когато и да е, — само ни се обади, по всяко време. Ще ти изпратя домашния ни адрес. А другото е... не се отказвай от Патрик. Надявам се, че пак ще се видим, Виктория, обаждай се. — С тези думи Маги побърза да се отдалечи.

Патрик се бе обадил по телефона веднага след завръщането си в Англия. Горчиво съжаляваше заедето си бе тръгнал по този начин и беше твърдо решен да се изясни с Виктория и да открие каква бе причината за тази рязка промяна на чувствата ѝ. Но Виктория отказа да говори с него и заръча на Дора да му каже, че я няма. Боеше се, че ако чуе гласа му, ще измени на решението си да не го вижда, макар че почти веднага съжали за тази проява на възвишен морал и тайно се надяваше той пак да се обади.

Но той не го направи. Вместо това ѝ написа едно безценно писмо, в което ѝ казваше колко много я обича и завинаги ще я обича.

„Можеш да ме сметнеш за нахален, но аз не мога да повярвам, че вече не ме обичаш — бе написал — и все още вярвам, че бих могъл да те направя щастлива. Искам да знаеш, че чувствата ми към теб никога няма да се променят.“ Пишеше също, че книгата за Врахос ще излезе преди Коледа и че ще изпрати копия на нея и на Еванти с посвещение от автора. Заедно със снимката, която ѝ бе направил на Хелидония, това бяха най-ценните ѝ притежания. Бил започнал да пише нова книга и през по-голямата част на октомври щял да бъде в Италия, Унгария и Испания, за да събира материали за нея. Писмото бе подписано: „Pantotina, Патрик.“

Макар че в известен смисъл писмото ѝ казваше единственото важно нещо, което искаше да знае, в друго отношение не казваше нищо: нито как е той, нито какво е станало с брака му, дори не споменаваше децата си. Общо взето, беше едно кратко писмо. Виктория плака толкова много, докато го четеше, че беше благодарна за яркото слънце, предоставило ѝ извинение за тъмните очила, които не свали до края на деня. През следващите седмици го чете и препрочита толкова пъти, че накрая хартията се скъса там, където е била сгъната на две. В главата си съчини стотици отговори, но не изпрати нито един.

Джейк с радост се завърна в училище и с всеки изминал ден заякваше все повече, макар че често го измъчваха кошмари, а понякога, особено късно вечер, плачеше за баща си. Именно тези случаи укрепваха волята на Виктория да спази решението си и да не се обади на Патрик, както жадуваше сърцето ѝ.

Както бяха обещали, Антъни и Тоула, които с ужас узнаха новината за Виктория, пристигнаха и останаха до края на септември. Двамата поотделно се опитаха да говорят с нея за Патрик, но усилията им не се увенчаха с успех.

— Тя е като щраусите — оплака се Тоула на съпруга си.

— Успокой се — както винаги отвърна Антъни. — Дай ѝ малко време, скъпа.

— Време! — възмутено изпръхтя Тоула. — Никога не ми е трябвало време, за да свърша нещо!

Еванти изслуша съвета на Антъни относно бъдещето на Виктория и Врахос, без да изрази съгласието си за продажбата, но за негова огромна изненада му позволи да вземе иконата, за да я покаже на свой приятел в Атина — всепризнат експерт по византийската иконопис с особени интереси към Андреос Рицос и критската школа. Еванти язвително заяви на Антъни, че комбинираният натиск на двамата с Гай ѝ е дошъл в повече и е решила да се престори, че обмисля идеите им, за да има малко мир. Ала тъй като отказването от нещо в името на мира изобщо не се връзваше с енергичния и решителен характер на тъща му, Антъни бе доста доволен от реакцията

й, която, ако не беше зелена, то може би кехлибарена светлина за продажбата.

— Имах идея да предложим иконата на търг — осведоми той Еванти, — но преценката на Кристос за стойността ѝ може би ще е по-точна от моята, а и той може да знае за някой частен колекционер. Ако решиш да я продадеш, това може да се окаже по-изгодно, отколкото да се пусне на пазара.

Еванти не каза нищо, но Антъни остана с впечатлението, че не е против предложението му.

След приключването на туристическия сезон в края на септември островът отново се върна към познатото си ежедневие. Под маслиновите дървета започнаха да се появяват купчини мрежи, готови да бъдат разпънати — за разлика от беритбата на маслини в Гърция, където ги късаха от дърветата, в Корфу ги чакаха сами да паднат, когато узреят.

Растенията в нацърбените керамични гърнета на терасата във Врахос представляваха истинско изобилие от ярки цветове — хибискуса и зъбната трева, мушкатото и каната, както и весело щръкналите малки остри люти чушлета, които напомняха на Джейк за разноцветните светлини на коледните лампички.

Октомври, когато всички чужденци вече си бяха отишли, обикновено бе любимият месец на Виктория. Морето, стоплено от лятната жега, бе идеално за плуване, но утрините и вечерите бяха приятно хладни и свежи. Това беше месецът на величествените изгреви и залези, облените в розово и пурпурно остри върхове на албанските планини чезнеха сред облаците и понякога ставаше трудно да се различи небето от земята, а през деня всичко изпъкваше с необикновена яркост на ранната есенна светлина.

Малки розови и морави циклами пъстрееха навсякъде сред жълтурчетата, които приличаха на слънчеви кръпки върху обгорената от слънцето земя. Виктория се опитваше да се наслади на тази прелест, но копнежът да го сподели с един конкретен човек бе толкова силен, че мъката от отсъствието му се бе превърнала в постоянна тъпа болка.

Един ден двамата с Джейк поеха с колата нагоре по хълмовете към изоставеното село Перития с пустите му венециански къщи,

обвити в романтична и загадъчна атмосфера. Пътят се извиваше стръмно нагоре, от двете му страни тъмнееха дълбоки пропасти, а след острите завои, които караха косите ти да настръхват, се разкриваха смайващи гледки.

— Това надгробни плочи ли са? — попита Джейк, омагьосан от изумително белите зъбери на скалите, стърчащи около тях като нащърбени зъби.

Джейк беше в най-общително настроение, бърбеше весело с нея и се интересуваше от всичко, което тя му разказваше за острова. Би могъл да бъде един идиличен ден, но през цялото време Виктория си мислеше за Патрик, представяше си реакцията му на всичко, което показваше на Джейк. Когато внезапно минаха покрай един малък оазис от обработена земя, скътан сред скалиста местност, покрит с лозя и квадратни сини кошери, като онези, за които Хю някога я бе попитал, образите на Еванти и Хю изскочиха като живи в съзнанието ѝ. Мисълта, че те двамата с Патрик въпреки цялата им решителност също бяха погубили любовта си, я изпълни с безмерно отчаяние и безнадеждност.

— Мамо, ти не ме слушаш — оплака се Джейк, а тя трепна виновно, задето го бе лишила от вниманието си.

— Съжалявам, скъпи — рече. — Като всички възрастни и аз се бях замислила за разни отегчителни проблеми, но повече няма да правя така и ще забравя за всичко друго. — И тя наистина направи усилие, за да съсредоточи цялото си внимание върху своя малък син и да забрави за невидимия трети пътник в колата.

Две изключително важни за семейството събития се случиха през октомври: Франсин роди мъртъв син, а Корфу бе връхлетян от силна буря.

Тоула се обади във Врахос, за да съобщи новината за бебето. По-късно Виктория говори с Гай в болницата.

Франсин получила родилни болки десет дни по-рано.

— Не можеха да чуят пулса на бебето — каза ѝ Гай с пресекващ от болка глас. — Франсин преживя големи мъки, както и той, но когато го извадили, вече бил мъртъв.

Виктория никога не бе чувала Гай да говори толкова нещастно и отчаяно. Целият ѝ досегашен гняв и натрупаната обида се изпариха.

— Да дойда ли? — попита тя. — Би ли искала Франсин да дойда или ти? Ще направя всичко за вас. Или нищо. Както сметнете, че ще е по-добре.

— Ела малко по-късно — отвърна той. — Мисля, че и двамата бихме искали да си тук, но не точно в този момент. Ужасно съм разтревожен за Франсин. Тя беше невероятно смела, но сега е напълно съсипана. И двамата сме съсипани. Струва ми се, че имаме нужда да бъдем известно време сами и да се опитаме да го приемем. Франсин иска да остане с малкия ни син докато е възможно. Тук всички са страшно мили и се държат прекрасно, но скоро ще трябва да се разделим с него. О, Вики, той е толкова съвършен, но толкова малък, толкова неподвижен. А ние не можем да му дадем нищо, нито да направим нещо за него. Бяхме обещали на Нона, че ако е момче, ще го кръстим Константин, на баща ти, но... — Гласът на Гай пресекна и се изгуби за миг — но мислехме, че е по-добре да запазим името за... за друг път. Решихме да го кръстим Ставрос на дядо ни Дукас. — После додаде с дрезгав глас: — Франсин смяташе да те помоли да му станеш кръстница... Предполагам, че не би искала да дойдеш за погребението?

— Разбира се, че ще дойда — отхвърли всякакво съмнение Виктория, трогната до дъното на душата си. — Аз все още се чувствам негова кръстница и винаги ще си остана такава. И моля те, кажи на Франсин, че за мен е голяма чест. Не искам да се натрапвам, просто бих искала да бъда с вас тримата. Двете с Нона ви изпращаме нашата специална обич. Тя е много разстроена и заради двама ви.

— Кажи ѝ, че бих искал скоро да си поговоря с нея. Но в момента просто нямам сили.

— Тя ще разбере — увери го Виктория. — Както винаги.

Бебето на Гай и Франсин бе погребано в църковния двор в Дърнфорд. Присъстваха само родителите му, родителите на баща му и Виктория. Гай носеше сам сърцераздирателно малкия ковчег и го положи в земята. Беше слънчев октомврийски ден на закъсняло циганско лято, духаше лек бриз, а небето бе ясносиньо също като

небето над Корфу. Листата на старите букове се сипеха тихо, понесли вълшебни желания, ала никой не се опита да ги хване. Няколко закъснели лястовици кръжаха над църквата, упражняваха летателните си умения и укрепваха крилата си в подготовка за дългия полет на юг. Виктория се запита дали на път за Африка ще спрат да отдъхнат в Хелидония. Мисълта за Хелидония неизменно извика спомена за Патрик, а днешният ден бе изпълнен с достатъчно тъга, за да има нужда от още, и тя се опита да го прогони от мислите си.

Преди да тръгне от Корфу, тя бе откъснала няколко клонки от маслиновите дръвчета във Врахос и бе изкопала няколко туфи от дива циклама с корените, без да се замисли за забраната в Англия да се внасят цветя. По-рано през деня заедно с Гай и Франсин засадиха цикламите около малкия гроб, ограден от сребристите клонки.

— Имала си късмет, че не са те спрели на митницата — каза ѝ Антъни, а тя бе благодарна, че не ѝ бе хрумнало, че извършва нарушение, защото и да знаеше, пак щеше да го направи.

Гай и Франсин стояха един до друг по време на кратката церемония, а след като тя свърши, по неизречено споразумение Тоула, Антъни и Виктория си тръгнаха тихо, за да ги оставят сами да кажат последно сбогом на малкия си син.

По-късно през деня Антъни откара Виктория до Хийтроу, за да вземе самолета до Атина. Тя не се отдели от него до последния миг, когато си казаха довиждане. Той бе един от хората, които ѝ даваха сила и спокойствие в живота. Ала сега и по неговите страни се стичаха сълзи.

Бурята се разрази вечерта след като Виктория се върна. Вятърът, който се изви през деня, обрули листата на маслиновите дървета, а морето закипя като врящ казан. После внезапно премина в друга фаза, сякаш придоби силата на полудял гигант, обзет от разрушителна стихия. Островитяните бяха свикнали с бурите по време на равноденствието, ала тази беше съвсем различна. Навесите над таверните по цялото крайбрежие бяха разкъсани и съборени, столовете и масите се издигаха във въздуха в безумна вихрушка, за да се разбият на парчета на петдесетина метра по-далеч. Частици от мазилката на къщите се сипеха като пороен дъжд върху улиците, сякаш бе избухнала

бомба. Похлупаците на комините се търкаляха по улиците, а падналите дървета и клони блокираха повечето от пътищата. Шумът беше оглушителен. Нищо не можеше да се чуе, ако не се крещи, изглеждаше невъзможно дори да се мисли. Когато най-последно ливна дъждът, приличаше на дебели водни стени.

Никой не можеше да устои на вятъра. По-рано през деня Янис се бе опитал да излезе навън, за да прибере масите и шезлонгите от терасата, но бе съборен като детска играчка. Успя да се прибере вътре, пълзейки на четири крака, но целият бе в синини и рани. Не можеха да направят нищо, освен да си легнат на светлината на фенерите и да се свият в тъмнината. Дора държеше пакет свещи за случаите, когато спре токът, както и няколко газени лампи, но в старата къща теченията бяха толкова силни, че свещите гаснеха или пък имаше опасност да се разхвърчат искри и някой стар килим да се подпали. Тъй като не знаеха кога ще се възстанови електричеството, решиха да пестят газта. Джейк и Виктория се сгушиха един до друг на дивана до леглото на Еванти.

В ранните утринни часове силата на бурята намаля, ала разрушенията, не само отвън, а за жалост и вътре, си проличаха веднага.

Виктория се прокрадна на долния етаж, за да си направи чаша чай — забравила, че няма къде да възвари вода — и на път за кухнята надникна в големия салон. Въпреки полумрака на настъпващия ден от гледката очите ѝ се разшириха от ужас. Част от прочутия резбован таван се бе срутила, а купчината отломки в средата на стаята бе погребала една масичка от осемнадесети век, върху която бяха подредени ценни книги, подвързани с фина кожа, собственост на семейството на Еванти от няколко века. Стичащата се по външната стена вода бе попила върху картините между прозорците и се бе просмукала в дамаската на мебелите. Още бе твърде рано, за да се оценят всички щети, но Виктория знаеше, че ще са значителни. Младата жена се вираше наоколо в състояние на шок.

Първата ѝ мисъл бе да се втурне горе и да съобщи новините на Еванти, но баба ѝ най-последно се бе унесла в сън, след като бурята бе започнала да стихва, а страхът от евентуалните последици върху здравето ѝ възпря Виктория. Нима това беше краят на Врахос? Тя разтвори френските прозорци, водещи към терасата, уви се плътно в халата и излезе боса навън. Вятърът се бе укротил, но големите черни

облаци все още висяха над морето, обагрени в моравите оттенъци на гроздето — прочутото Омирово „тъмно като червено вино море“, помисли си тя. На изток небето просветляваше и величественият огнен диск се издигаше зад планините, балансирайки на ръба на хоризонта, докосвайки всичко с пламтящия си лъх. Тя гледаше, затаила дъх, докато за изключително кратко време, както ѝ се стори, слънцето се издигна гордо на небето, като господар, покоряващ последните останки от бурята. В същия миг цялото ѝ същество бе обхванато от страстна решимост да не се преклони пред никаква разруха и беда — да не се остави да бъде победена от нищо.

„Може би ще се наложи някои неща да се променят — помисли си младата жена — но няма да позволим тази скъпа стара къща — нашият дом — да бъде унищожен. Трябва да има някакво решение.“

Влезе в къщата и завари Дора, която бе запалила огън в старата кухненска печка и бе сложила чайника да заври. Янис отдавна бе излязъл, за да провери повредите отвън. Но най-големите щети бяха причинени от счупените дървени капаци и прозорци и нахлулата вода. Тримата, образували нещо като военен съвет, седяха край кухненската маса, пиеха кафе и обсъждаха положението. След това Янис отиде до селото, за да помоли за помощ, а Виктория се качи при Еванти.

Еванти прие новините с обичайното си видимо самообладание, сякаш предизвикателството я зареждаше с енергия, ала Виктория не се остави да бъде излъгана за усилията, които ѝ струваше тази смелост. Тя знаеше, че баба ѝ не само бе силно натъжена от загубата на бебето на обичния ѝ Гай, но за нея беше голям удар и раздялата на внучката ѝ с Патрик. Макар че Еванти разбираше първоначалната ѝ реакция на заплахата на Рейчъл, с течение на времето не се колебаеше да изтъкне, че Виктория съвсем безсмислено е разрушила щастието си — мнение, което внучката ѝ не можеше да приеме.

— Какъв късмет, че инструктирах Антъни да се погрижи за продажбата на иконата — заяви с такава убеденост Еванти, сякаш тя бе инициаторът за продажбата, помисли си Виктория, напълно забравила яростта, с която вече толкова години не даваше и дума да се каже по въпроса. — Тази продажба може да се окаже спасението на Врахос и ако не бях я дала на Антъни, тя също можеше да пострада при бурята.

— Може би Свети Никола щеше да направи някое от чудесата си — сухо предположи Виктория.

— Със сигурност. Ако си спомняш, аз ти препоръчах и ти да се допиташ до него, *chryso mou*. Човек трябва винаги да бъде готов за нови начинания — невъзмутимо отвърна Еванти.

С помощта на местна строителна фирма и мнозина доброволци от селото, къщата много скоро бе дотолкова ремонтирана, че поне временно да бъде защитена от лошото време. Обаче според Янис тя отдавна не е била толкова устойчива. Най-уязвимите места бяха покрити с пластмасови листове и дървени плоскости, а всички отломки бяха разчистени. Следващата седмица Антъни долетя от Англия, за да помогне при оценката на повредите върху по-ценните обекти и да даде мнението си за възможностите за реставрация. Той имаше толкова много връзки в света на изкуството, че можеше да се разчита на него да извика най-добрите експерти.

За никого не бе изненада, че застрахователната полица не бе подновявана от години.

— Знам, че двамата с Гай постоянно ми напомняхте да се погрижа за това — призна Еванти с болезнена за нея откровеност, когато бе насаме със зет си. — Но сумата винаги ми се струваше толкова огромна, а знаех, че ако ти кажа, ти щеше да предложиш да платиш, нещо, което не бих могла да приема. Боя се, че рискувах, надявайки се да не ми се наложи да прибягна до застраховката. Сега горчиво съжалявам, че не те послушах и не предприех нищо. Моята бедна Виктория! Какво наследство от неприятности ще ѝ оставя. Аз съм една арогантна и глупава старица.

Антъни погледна с обич към своята обикновено толкова властна и надменна тъща.

— Винаги е трудно да се знае какво — ако изобщо се налага — трябва да се направи при застраховката на произведения на изкуството и старите къщи — нежно рече той. — Много хора в подобно положение са решавали да не правят нищо и много често са били прави. Не се обвинявай, това най-много от всичко би разстроило Виктория. А и не всичко е толкова безнадеждно. Имам някои новини за теб. Както ти обещах, показах иконата на моя приятел Кростос. —

Замълча и се вгледа изпитателно в лицето ѝ. — И Кристос я оцени на четвърт милион лири стерлинги — евентуално при търг цената би могла да се повиши, ако се появи повече от един купувач.

Еванти погледна през прозореца. Антъни виждаше как се бори със себе си.

— Ти спомена, че Кристос би могъл да познава някой частен купувач? — попита тя накрая.

— Да. Щях да стигна и до това. Всъщност изглежда вече има вероятен потенциален купувач — някой, който познава творчеството на Андреос Рицос и би искал да включи иконата в колекцията си, човек, който наистина ще я цени. Казах му, че вероятно ще обмислиш предложението му.

— Ти какво ще ме посъветваш, Антъни? В бъдеще Виктория може да реши, че за нея е твърде тежко бреме да поддържа къщата, но за момента изглежда иска да живее тук. Разбира се, това е моето най-голямо желание, особено сега, когато трябва да си изгради нов живот. Не бих искала да я обременя с подобен воденичен камък на шията. Мислих много и съм готова да се разделя с иконата, ако това ще е нейно и за доброто на Джейк. Наистина бих предпочела тя да стане притежание на някой, който истински я цени, но ако ти смяташ, че трябва да я продам на търг, тогава заради Виктория съм съгласна и на това.

— Мисля, че би трябвало да приемеш това предложение — без колебание заяви Антъни, изпълнен с огромно облекчение от реакцията ѝ, макар да знаеше колко много ѝ струва това решение. — Казах ми, че купувачът ще заплати пълната цена и дори е възможно да даде и малко повече. На търг може да получиш по-висока цена, макар че аз се съмнявам, а много е възможно да вземеш и по-малко. Има още няколко други неща, за които смятам, че двете с Виктория бихте могли да направите, за да си помогнете с финансите за в бъдеще. Но да разполагате с голяма сума, за да се спрем по-нататъшното разрушение, е изключително добро начало. Предимството на частната продажба е, че ще получиш парите в много кратък срок. Ако се предостави на някоя къща за търг, ще трябва да се изчака някоя важна разпродажба, а това може да отнеме доста време. Но за в бъдеще аз съм убеден, че от решаващо значение да се запази тази къща и да се съживи имението е да се разнообразят дейностите и да се помисли за нови начини за

използване на всичките му възможности. Например развитието на туризъм е една добра идея и аз мисля, че за Виктория ще бъде добре да се заеме с този проект. Но има време за това. Междувременно двеста и петдесет хиляди лири ще са добро начало за спасяването на къщата. Искаш ли да уредя продажбата от твое име?

— Да — каза Еванти. — Да, скъпи Антъни, моля те уреди я. Не питай Виктория — тя може да се почувства задължена да каже не заради мен. Просто задвижи нещата.

След това двамата разговаряха за други неща: за Гай и Франсин и за тяхното бъдеще.

— Аз обикнах Франсин — сподели Антъни с тъща си. — Винаги съм я харесвал, макар че едва ли може да се каже същото за Тоула, поне в началото. — Усмихна се тъжно. — Тоула никога няма да приеме с радост която и да било снаха, но ако се мисли в перспектива, има много по-голям шанс тя да се разбере с някоя, която умее да отстоява себе си, а Франсин без съмнение е точно такава. В това отношение си приличат. След време няма причина Гай и Франсин да не се опитат да имат друго дете, макар че тя е на тридесет и осем, така че биологичният часовник не работи в нейна полза. Нека се надяваме, че следващия път ще имат късмет. Гай е сложна и непостоянна натура и винаги ще си остане такъв, но тя изглежда умее да се справя с него и трябва да кажа, че той се държа прекрасно. Само се надявам в бъдеще да не я подведе.

— Не мисля, че ще го направи — отбеляза Еванти, — макар че с Гай човек никога не може да бъде сигурен. Мисля, че споделената мъка ще ги сближи още повече. А може би тъгата им по бебето ще даде възможност на Гай да оплаче Ричард — нещо, от което според мен има нужда.

— Интересно, че го казваш — изненада се Антъни и си помисли, че много малко неща остават незабелязани от пронизателното око на Еванти. — И Тоула мисли така. Как се чувства в момента Виктория?

— А, това е ужасна история. По време на последното ни сполетяло нещастие тя ми беше истинска опора, но аз знам, че е много нещастна. Аз съм много разстроена от скъсването ѝ с Патрик Хамънд — не само защото историята се повтаря, а защото двамата бяха създадени един за друг. Не мога да понеса Виктория да преживее същото, което преживях аз през всичките тези години, а и всичко

изглежда толкова ненужно. Иска ми се да убия съпругата на Патрик, задето се появи така неочаквано. Ти разбираш каква е скритата заплаха на Рейчъл Хамънд, от която Виктория толкова се бои, нали?

— Да — кимна Антъни, — ти ми каза. Дали тя е знаела, че това е Ахилесовата пета на Виктория? Едва ли би могла да знае за Ричард? За смъртта му вероятно — да, но аз имам предвид за самоубийството му?

— О, не, аз мисля, че тя просто обича да сее раздори, но тази мисъл е заседнала дълбоко в съзнанието на Виктория и по никакъв начин не мога да я разубедея. Ако Патрик знаеше истината, никога нямаше да я остави да си иде. Умирам от желание да му пиша, но Виктория ме накара да ѝ обещавам, че няма да му казвам, а сега дори не желае повече да разговаря с мен за това. Ти харесваш Патрик, нали, Антъни?

— Аз съм се срещал с него само професионално, затова не го познавам много добре, но със сигурност достатъчно, за да смятам, че раздялата им е грешка. Никога преди не бях виждал Виктория толкова сияеща и щастлива. Мъчно ми е за нея, особено след всичко, което преживя с Ричард. Поне за нея е добре, че е тук с теб. — После додаде сериозно: — Трябва да се молим късметът най-после да я споходи.

— Или да се вразуми — вметна Еванти.

На следващия ден Антъни замина за Англия, като обеща да се обади веднага щом получи новини за иконата.

За да запълни времето си, Виктория се зае да опише щетите от бурята в къщата и фермата. Всеки ден очакваше пощата с тайната надежда, че ще ѝ донесе писмо, адресирано до нея с характерния почерк на Патрик. Отчаяно копнееше за някаква вест — каквато и да е — от него, ала в същото време се боеше, че ако наистина получи писмо, няма да има сили да остане вярна на решението си. Все още беше убедена, че постъпва правилно. Знаеше, че той вероятно е извън страната, но докато дните преминаваха в седмици, тя се опитваше да се примири с факта, че болезненото им сбoguване е било окончателно. Ала копнежът по Патрик не отслабваше и Виктория се опасяваше, че никога няма да изчезне.

Гай и Франсин решиха да заминат за известно време за Щатите. Франсин се бе възстановила физически, но все още бе много потисната

и Гай се надяваше, че ще ѝ се отрази добре да се върне у дома, при семейството и приятелите си. Двамата възнамеряваха да дадат лондонската си къща под наем и да поживеят една година в Ню Йорк — за Гай бе все едно дали ще работи там или в Лондон, — но обещаха, че каквото и да се случи, ще прекарат Коледа във Врахос заедно с Тоула и Антъни. За голяма радост на Виктория Бил Кънингам прие поканата ѝ и също щеше да дойде. Предложението да го покани беше на Еванти.

В средата на ноември Антъни се обади във Врахос и разговаря с Виктория.

— Имам важни новини за вас — обяви той.

— Да? — попита младата жена, внезапно останала без дъх.

Антъни се обаждаше, за да каже, че иконата е била продадена и че кът много скоро щял да пристигне.

— Това... това е прекрасно! — промълви Виктория, а сърцето ѝ отново се върна към нормалния си ритъм. Антъни докладва, че купувачът бил изключително доволен от покупката си и искал кирия Дукас да знае, че иконата е много ценна за него и не възнамерявал да я продава — вероятност, която не бе хрумвала на Еванти. Освен това бил осведомил Антъни, че при следващото си пътуване до Атина би искал да се отбие в Корфу. За него щяло да бъде голяма чест, ако Еванти се съгласи да го приеме и лично да му разкаже историята на иконата и легендите, свързани с нея. Възнамерявал да пише книга за византийската иконопис и нейния принос за укрепването на християнската вяра.

Но Виктория не беше убедена, че идеята е добра.

— О, чичо Антъни, аз ще я попитам, разбира се, но не смяташ ли, че това може да я разстрои? Знам, че иконата ужасно ѝ липсва, макар че тя твърди обратното. Не съм сигурна, че и самата аз бих могла да понеса едно подобно посещение. Освен това знам, че тя се раздели с нея само от обич към мен.

Но когато съобщи това предложение на баба си, Еванти се отнесе към него далеч по-благосклонно, отколкото Виктория бе очаквала.

— Ще помисля за това — отвърна тя. — Мисля, че би трябвало да разбере що за човек е новият ѝ собственик и наистина бих искала той да знае всичко, което бих могла да му разкажа за иконата. Интересува ме дали той ще я използва да се моли.

Виктория леко се притесни; можеше да предвиди, че срещата ще бъде изключително неловка, ако Еванти не хареса вижданията на новия собственик; ще започне да съжалява, че му я е продала, и дори ще се опита да си я върне обратно.

— Този човек току-що е платил огромна сума пари за нея. Не смяташ ли, че ще е малко нахално да го разпитваш за вярата му? — попита тя.

— Разбира се, че не. Ако той пише книга за нашата вяра, със сигурност би искал да чуе различни мнения по въпроса — отвърна Еванти.

Виктория си помисли с лека ирония, че ако купувачът дръзне да се появи във Врахос, ще чуе мнения по много други въпроси независимо дали иска или не.

Една сутрин в началото на декември Виктория бе излязла, когато във Врахос се появи неочакван посетител. Тя бе отишла в града с Джейк, за да направи някои покупки за Коледа. Дватама възстановиха силите си с обяд в един ресторант и се върнаха в ранния следобед. Виктория се изненада и разтревожи като видя паркирана кола в двора. Не я познаваше, но беше с местен номер и тя предположи, че принадлежи на някой от възрастните приятели на Еванти, дошъл да я посети преди Коледа.

— О, боже — оплака се тя на Джейк, — не съм в настроение да си бърбям с някой от старите приятели на Нона. Всички те ме оглеждат с малките си пронизателни очички, а освен това мразя техните разпити, на които са ме подлагали през целия ми живот.

— Длъжни ли сме да се срещаме с тях?

— Е, ти със сигурност не си длъжен. Можеш да офейкаш и да си играеш с Ангелос. Аз ще се опитам да се промъкна незабелязано горе.

На път за стаята си тя се отби в кухнята.

— Кой е при Нона? — попита тя Дора.

— Мъжът, който е купил нейната свята картина.

— Какво? — възмути се Виктория. — Искаш да кажеш, че той просто се е появил, без да се обади предварително? Защо, за бога, си го пуснала?

— Той телефонира, докато те нямаше. Разбира се, първо попитах кирия и тя заяви, че ще го приеме. — Дора разпери ръце. — Какво можех да направя? Надявах се, че ще се върнеш преди него. Кирия иска да се качиш горе и да се срещнеш с него.

— О, съжалявам, Дора — разбира се, че вината не е твоя. Просто помислих, че ще прояви любезността да ни предупреди. Аз бях против идеята тя да се среща с него. Сега предполагам, че ще трябва да отида и да бъда любезна. Надявам се, че той няма да я разстрои и умори прекалено много. Ще се опитам да го отпратя.

Тя не си даде труд да се освежи, а се запъти право към малката гостна, която по някакво чудо не бе засегната от бурята. Чувстваше се уморена, напрегната и нямаше никакво настроение да се среща с непознати.

Ала човекът, който седеше на дивана до Еванти, не беше непознат.

Беше Хю Марстън.

Виктория се закова на прага с отворена уста, изумлението ѝ сякаш увисна във въздуха, също като онези балони над главите на героите от анимационните филмчета.

Хю и Еванти вдигнаха глави едновременно — сетне се спогледаха, явно смаяното ѝ изражение им доставяше огромно задоволство. Хю понечи да се изправи, за да я поздрави, но Еванти го възпря с ръка.

— Е, злато мое — обърна се тя към внучката си с блеснали очи, — както виждаш, имаме неочакван гост! Накарах Дора да обещае, че няма да ти каже.

— Хю! Колко прекрасно! — Виктория се приближи към него, за да го целуне, цялата грейнала от удоволствие, развълнувана заради баба си. — Помислих, че неканеният посетител е колекционерът, който е купил иконата на Рицос. Смятах да бъда кисела и да се отърва от теб по най-бързия начин!

В този миг видя какво държеше Еванти в скута си и отмести поглед от единия към другия, докато истината бавно достигна до съзнанието си.

— Значи си ти! — възкликна младата жена. — Ти си купувачът! О, Хю!

— Да, аз съм — засмя се Хю с доволна физиономия. — Аз купих подарък на баба ти и нито една покупка досега не ми е доставяла толкова огромно удоволствие. Вечно ще бъда благодарен на твоя чичо Антъни за това, че ме осведоми, че иконата се продава, но изглежда ще трябва също да благодаря и на неговия син Гай.

— Гай?

— Да — Хю погледна изпитателно Виктория. — Гай Уинстън предложил на баща си да се обади на Патрик и да му каже за бурята и между другото да спомене, че заради опустошенията баба ти е решила да продаде иконата.

При споменаването на Патрик кръвта се отдръпна от лицето на Виктория.

— Очевидно Патрик и чичо ти са решили, че аз съм най-подходящият купувач — продължи Хю. — Разбира се, аз приех с огромна радост предложението... — В погледа му проблеснаха дяволити пламъчета и той добави: — Виждаш ли, винаги съм искал да притежавам истински Рицос, за да използвам иконата за молитвите си.

— Осъзнаваш ли какво означава това? — намеси се Еванти.

— Сега, след като иконата отново се върна във Врахос, това означава — според легендата, — че нашето семейство няма да го напусне! Бурята навярно беше само едно предупреждение. Помисли за това! — Но Виктория не слушаше баба си. Тя се взираше напрегнато в Хю и притеснено чупеше пръсти.

— Как... как е Патрик? — попита накрая с усилие.

Вместо отговор, Хю се изправи на крака. Еванти му подаде бастуна и той закуцука сковано към прозореца, разтвори го и излезе на терасата.

— Ела тук — рече и ѝ подаде ръка. Виктория приближи към него, сърцето ѝ туптеше толкова силно, че тя си помисли, че може да разтърси основите на старата къща по-силно от бурята.

— Защо не попиташ него? — обърна се към нея Хю.

Тя погледна надолу. Там, облеганата на ниската стена около терасата, се виждаше висока фигура.

Виктория се дръпна рязко в стаята, сякаш бе докоснала оголена електрическа жица.

— О, господи! Какво да правя? — диво попита тя.

— Надявам се да престанеш да бъдеш толкова глупава и твърдоглава — остро рече Еванти.

Хю я изгледа с онзи свой закачлив поглед, който ѝ бе толкова скъп и който толкова отдавна бе изгубила. Сетне заговори нежно на Виктория:

— Ако наистина не обичаш Патрик, остани тук, а аз ще му кажа, че не желаш да го виждаш, и той ще потегли направо към летището. Но ако все още го обичаш, ти предлагам да слезеш долу при него и да се опитате да се разберете.

Не ѝ беше нужно повече. Изхвърча от стаята и толкова бързо се стрелна надолу по стълбите, че после изобщо не си спомняше как бе стигнала долу. Изтича през полутъмния голям салон със струпаните на купчини мебели, покрит с пластмасови листи и с просмукалата се навсякъде миризма на влага и мухъл. Спря се чак при отворените френски прозорци.

Патрик се обърна и впери поглед в нея, но не помръдна. Двамата останаха така, преплели погледи.

— Защо дойде? — попита тя с треперлив глас.

— Наистина ли повярва, че ще се откажа толкова лесно? — попита вместо отговор той. — Дойдох, за да ти задам няколко въпроса, скъпа Виктория. Ако наистина не ме обичаш, обещавам, че ще си тръгна и никога повече няма да те обезпокоя... Но този път ще се наложи да ме убедиш и искам нещо повече от едно уклончиво обяснение.

— Ами... ами Рейчъл? — едва се осмели да попита тя. — Промени ли се нещо?

— Не, не съвсем — отвърна той с предизвикателни искри в очите. — Винаги съм ти казвал, че между мен и Рейчъл всичко е свършено. Ще се разведем, както бяхме решили, но от тук нататък тя сама ще устройва живота си. Аз не мога да поема отговорност за бъдещите ѝ решения, нито пък ти.

Тя се запита дали той знаеше за телефонния разговор.

Патрик пристъпи бавно към нея.

— Но не съм дошъл да говорим за Рейчъл. Дойдох да говорим за нас двамата, скъпа — меко рече той. — Дойдох, защото те обичам и защото не мога да живея без теб, — защото смея да се надявам, че и ти изпитваш същото към мен. Тези последни месеци бяха истински ад. Да

си тръгна ли, или да опитаме отново? Изборът е твой. Какво предпочиташ?

Той разтвори ръце и Виктория се озова право в прегръдката му.

Дълго стояха притиснати един до друг, после тя изплува от топлите дълбини на омаята. С колеблив и заекващ глас Виктория му разказа за разговора с Рейчъл и за ужасяващия страх, че трагедията с Ричард може да се повтори.

— Когато се видяхме, за да планираме тази среща между Еванти и Хю, чичо ти ми подсказа какво се е случило — призна той, — но се радвам, че ти ми го каза. Ако го бе споделила с мен, щях да ти кажа, че Рейчъл никога не би извършила подобно нещо, но предполагам, че тогава нямаше да ми повярваш.

— Как съм могла да бъда толкова глупава и да не ти кажа? — възкликна тя. — И като си помисля, че едва не те изгубих! Започнах да осъзнавам, че не съм имала право да те поставям пред свършен факт, без дори да ти обясня, но толкова се изплаших!

— Постъпката ти е много смела и благородна — промълви той и сведе към нея поглед, пълен с безкрайна любов, — но и двамата сгрешихме. Аз знаех, че Рейчъл е направила нещо, но когато ти ми каза, че любовта ни е била само един ваканционен флирт, бях толкова наранен и ядосан, че позволих на гордостта да надвие над разума и сърцето ми. После, когато не пожела да говориш с мен и не отговори на писмото ми, започна да ме разяжда съмнение и се изплаших, че си била искрена, когато ми заяви, че не ме обичаш достатъчно. Нека се закълнем никога занапред да не позволяваме на недоразуменията да застават помежду ни. Нека за в бъдеще да вземаме всички решения заедно.

Двамата се запътиха ръка за ръка към края на терасата. Беше един от онези спокойни и тихи дни, през които зимното слънце и чистото небе бяха оцветили водата в наситено синьо като крилата на рибарчето.

— Не смятам, че животът ще бъде лесен и за двама ни — каза Патрик, — но каквото и да се случи, ще го посрещнем заедно, скъпа моя. Ще имаме да разрешаваме много проблеми, а трябва да се съобразяваме и с нашите влудяващи, но обични деца. Пред нас може би ще съществуват много възможности, но според мен да бъдем разделени не е една от тях.

— Нито за мен — прошепна Виктория и потърка бузата си оръкава му.

— Ами Хю и Нона? — попита, след като той отново я целуна. — Наистина е удивително, че той е купил иконата — още не мога да повярвам. Каква великолепна идея от твоя страна! — Тя го погледна и се засмя. — Но нито ти, нито чичо Антъни, нито Гай, ще получите благодарност от Нона — както за иконата, така и за това, че сме отново заедно — цялата слава ще се падне на Свети Никола и на Свети Георги, гарантирам ви го! Като ги споменах, мислиш ли, че трябва да се качим при тях?

— Определено не — засмя се Патрик. — Те са чакали тази среща повече от шестдесет години. Едва ли биха искали да им досаждаме точно сега — имат да си говорят за толкова много неща... както и ние, скъпа моя. Както и ние.

И двамата останаха заедно, вперили погледи в морето.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.